

ზუსტი და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტი

საბაკალავრო პროგრამები

საბაკალავრო პროგრამის დასახელება: კომპიუტერული მეცნიერებები

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია:

კომპიუტერული ტექნოლოგიების ბაკალავრი/Bachelor of Science in Computer Technology

პროგრამის მიზნები:

საბაკალავრო პროგრამის მიზანია გამოუმუშაოს სტუდენტებს:

- სისტემური შეხედულება დისციპლინაზე. სტუდენტებს უნდა შეექმნათ ზოგად-სისტემური წარმოდგენა კომპიუტერული სისტემების სტრუქტურაზე და მათი შექმნისა და ანალიზის პროცესებზე;
- კომპიუტერული მეცნიერების ძირითადი მეთოდების ღრმა ცოდნა. კურსდამთავრებულებმა უნდა შეძლონ ამ მეთოდების ფართო გამოყენება და არ უნდა შემოიფარგლონ იმ ჩარჩოებით, რომლებშიც ისინი იყვნენ აღწერილი;
- დიდ (ჯგუფურ) პროექტში მონაწილეობის უნარ-ჩვევები. მიღებული ცოდნის ეფექტური გამოყენების უნარის ფორმირებისათვის ძალზე მნიშვნელოვანია, რომ სტუდენტებს ჰქონდეთ რეალურ პროექტში მონაწილეობის გამოცდილება;
- ადაპტირების უნარი. კომპიუტერული მეცნიერების ნიშანდობლივი თავისებურებაა მისი ტექნოლოგიური ნაწილის ძალზე სწრაფი განვითარება, ამიტომ სტუდენტები უნდა აღიჭურვონ ღრმა ფუნდამენტური ცოდნით, რაც მათ საშუალებას მისცემთ “ფეხი აუწყონ” კომპიუტერული მეცნიერების ევოლუციას.

სწავლის შედეგები:

საბაკალავრო პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებული:

- შეისწავლის კომპიუტერული მეცნიერების ძირითად ფაქტებს, კონცეფციებს, პრინციპებსა და თეორიას;
- აითვისებს სხვადასხვა სახის კომპიუტერული (საინფორმაციო) სისტემების მოდელირების, პროექტირების, რეალიზაციისა და ექსპლუატაციის უნარ-ჩვევებს;
- შეძლებს თეორიული ცოდნის, პრაქტიკული ჩვევების და ინსტრუმენტების გამოყენებას კომპიუტერული სისტემების პროექტირების, რეალიზაციის და შეფასებისათვის;
- შეძლებს სხვადასხვა სახის ინფორმაციის (ტექსტური, გრაფიკული, ვიდეო, აუდიო) ეფექტური მართვის პრინციპების გამოყენებას;
- დაეუფლება სისტემების და მათი თვისობრივი მახასიათებლების შეფასებას, კონკრეტული ამოცანის ამოხსნის შესაძლო კომპრომისული გზების მოძებნას;
- ეცოდინება კომპიუტერული სისტემების სპეციფიკაციის შედგენა, პროექტირება და რეალიზაცია;
- შეძლებს კომპიუტერული მოწყობილობებისა და პროგრამული საშუალებების ეფექტურ ექსპლუატაციას;
- შეიძენს ტექნიკური პრობლემებისა და მათი გადაჭრის გზების შესახებ ფართო აუდიტორიის წინაშე მოხსენებით გამოსვლის გამოცდილებას, შეძლებს პროგრამული საშუალებების პრეზენტაციას;
- გამოიმუშავებს პროფესიული ზრდის მოთხოვნილებას, მისწრაფებას იყოს ინფორმირებული კომპიუტერულ მეცნიერებაში უკანასკნელი სიახლეების შესახებ;
- შეიძენს კოლექტიურ გარემოში ეფექტური მუშაობის ჩვევებს;

- გამოიმუშავებს პრობლემის რაოდენობრივი მახასიათებლების აღქმისა და ახსნის უნარს.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი კობა გელაშვილი, თსუ მე-11 კორპუსი, ოთახი 427. koba.gelashvili@tsu.ge. კონსულტაციების გაწევის დრო: სამშაბათი, პარასკევი.

საბაკალავრო პროგრამის დასახელება: კომპიუტერული მეცნიერებები (ქართულ-ფრანგული)

მისანიჭებელი ხარისხი:

კომპიუტერული ტექნოლოგიების ბაკალავრი/Bachelor of Science in Computer Technology

პროგრამის წარმატებით დასრულების შემდეგ ბაკალავრი მიიღებს ორ დიპლომს:

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კომპიუტერული მეცნიერებების ბაკალავრის დიპლომს და ვერსალ-სენ-კანტენის უნივერსიტეტის (იველინი) ინფორმატიკის ბაკალავრის (ლისანსი) დიპლომს

პროგრამის მიზნები:

საბაკალავრო პროგრამის სტუდენტებმა უნდა:

- შეისწავლოს კომპიუტერული მეცნიერების ძირითადი ფაქტები, კონცეფციები, პრინციპები და თეორია;
- აითვისოს სხვადასხვა სახის კომპიუტერული (საინფორმაციო) სისტემების მოდელირების, პროექტირების, რეალიზაციისა და ექსპლუატაციის უნარ-ჩვევები;
- შეძლოს თეორიული ცოდნის, პრაქტიკული ჩვევების და ინსტრუმენტების გამოყენება კომპიუტერული სისტემების პროექტირების, რეალიზაციის და შეფასებისათვის;
- შეძლოს სხვადასხვა სახის ინფორმაციის (ტექსტური, გრაფიკული, ვიდეო, აუდიო) ეფექტური მართვის პრინციპების გამოყენება;
- დაეუფლოს სისტემების და მათი თვისობრივი მახასიათებლების შეფასებას, კონკრეტული ამოცანის ამოხსნის შესაძლო კომპრომისული გზების მოძებნას;
- იცოდეს კომპიუტერული სისტემების სპეციფიკაციის შედგენა, პროექტირება და რეალიზაცია;
- შეძლოს კომპიუტერული მოწყობილობებისა და პროგრამული საშუალებების ეფექტურ ექსპლუატაცია;
- შეიძინოს ტექნიკური პრობლემებისა და მათი გადაჭრის გზების შესახებ ფართო აუდიტორიის წინაშე მოხსენებით გამოსვლის გამოცდილება, შეეძლოს პროგრამული საშუალებების პრეზენტაცია;
- გამოიმუშაოს პროფესიული ზრდის მოთხოვნილება, მისწრაფება იყოს ინფორმირებული კომპიუტერულ მეცნიერებაში უკანასკნელი სიახლეების შესახებ;
- შეიძინოს კოლექტიურ გარემოში ეფექტური მუშაობის ჩვევები;
- გამოიმუშაოს პრობლემის რაოდენობრივი მახასიათებლების აღქმისა და ახსნის უნარი.

სწავლის შედეგი:

- სისტემური შეხედულება დისციპლინაზე. სტუდენტებს უნდა შეექმნათ N ზოგად-სისტემური წარმოდგენა კომპიუტერული სისტემების სტრუქტურაზე და მათი შექმნისა და ანალიზის პროცესებზე;
- კომპიუტერული მეცნიერების ძირითადი მეთოდების ღრმა ცოდნა. კურსდამთავრებულებმა უნდა შეძლონ ამ მეთოდების ფართო გამოყენება და არ უნდა შემოიფარგლონ იმ ჩარჩოებით, რომლებშიც ისინი იყვნენ აღწერილი;
- დიდ (ჯგუფურ) პროექტში მონაწილეობის უნარ-ჩვევები. მიღებული ცოდნის ეფექტური გამოყენების უნარის ფორმირებისათვის ძალზე მნიშვნელოვანია, რომ სტუდენტებს ჰქონდეთ რეალურ პროექტში მონაწილეობის გამოცდილება;
- ადაპტირების უნარი. კომპიუტერული მეცნიერების ნიშანდობლივი თავისებურებაა მისი ტექნოლოგიური ნაწილის ძალზე სწრაფი განვითარება, ამიტომ სტუდენტები უნდა აღიჭურვონ ღრმა ფუნდამენტური ცოდნით, რაც მათ საშუალებას მისცემთ “ფეხი აუწყონ” კომპიუტერული მეცნიერების ევოლუციას.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS

შეფასების წესი:

სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: არჩილ ელიზბარაშვილი, თსუ მე-2 კორპუსი, ოთახი 408.

archil.elizbarashvili@tsu.ge. კონსულტაციების გაწევის დრო: ორშაბათი, პარასკევი.

საბაკალავრო პროგრამის დასახელება: მათემატიკა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: მათემატიკის ბაკალავრი/Bachelor of Science in Mathematics

პროგრამის მიზნები:

მათემატიკა, მისი აბსტრაქტული ბუნების გამო გამოყენებადია თითქმის ნებისმიერ დისციპლინაში, აგრეთვე თითქმის ნებისმიერ სიტუაციაში, რომელიც მოითხოვს ანალიტიკურ აზროვნებას. საბაკალავრო პროგრამის მიზანია:

- მისცეს სტუდენტს ისეთი ცოდნა და უნარ-ჩვევები, რომელთა გამოყენებაც შესაძლებელია თეორიულ ან/და პრაქტიკულ კონტექსტში მათემატიკის სხვადასხვა დარგში წარმოქმნილი პრობლემების გაგების, ანალიზის, შეფასების და გადაწყვეტის თვალსაზრისით.
- უზრუნველყოს განსხვავებული საგანმანათლებლო მისწრაფებების მქონე სტუდენტთა ინტერესის დაკმაყოფილება მათთვის ზოგადი (ფართო) განათლების, ვიწრო სპეციალიზებული განათლების და ინტერდისციპლინარული განათლების მიღების საშუალების შეთავაზებით.
- უზრუნველყოს კურსდამთავრებულები ისეთი ცოდნით და უნარ-ჩვევებით, რომ მათ შემდგომ სწავლის გააგრძელება განათლების შემდეგ საფეხურზე ქვეყნის შიგნით ან საზღვარგარეთ, იყვნენ კონკურენტუნარიანი შრომით ბაზარზე.

სწავლის შედეგი:

- მათემატიკის ფუნდამენტური კონცეფციების, პრინციპებისა და თეორიების ცოდნა;
- ფორმალური განსაზღვრებების შემოღებისა და მათი მანიპულირების უნარი;
- მათემატიკურ მეცნიერებათა სხვადასხვა დარგებიდან საკვანძო თეორემების ჩამოყალიბება და დამტკიცება;
- მათემატიკური გამოთვლებისათვის აუცილებელი სპეციალიზებული პროგრამული პაკეტის/დაპროგრამების ენის ცოდნა;
- "ელემენტარული მათემატიკის" გაღრმავებული ცოდნა.
- დამტკიცების აღქმის და ლოგიკური მათემატიკური მსჯელობის უნარი მოცემულობების, დაშვებების და დასკვნების მკაფიო იდენტიფიკაციით;
- მკაცრი დამტკიცებების აგების უნარი;
- რეალური სამყაროს მოვლენების მათემატიკური მოდელირების უნარი;
- მათემატიკური ტექნიკის გამოყენების უნარი ამოცანათა ამოსახსნელად:
  - ამოცანათა ამოხსნის მეთოდების ჩამოყალიბების და ანალიზის უნარი;
  - ამოცანის ამოხსნის თვისებათა ანალიზისა და გამოკვლევის უნარი;
  - ანალიტიკური/სიმბოლური და რიცხვითი მეთოდების, აგრეთვე შესაბამისი გამოთვლითი ტექნიკის გამოყენება ამოცანათა ამოსახსნელად.
- აბსტრაქტული აზროვნების, ანალიზისა და სინთეზის უნარი;
- პრობლემის იდენტიფიცირების, დასმისა და გადაწყვეტის უნარი;
- გააზრებული გადაწყვეტილების მიღების უნარი;
- საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენების უნარი სხვადასხვა წყაროდან ინფორმაციის მოძიების, დამუშავების და სათანადო დონეზე პრეზენტაციის მიზნით;
- მსჯელობისა და მისგან გამომდინარე დასკვნების ნათლად, ზუსტად და ადრესატისათვის მისაღები ფორმით მიწოდების უნარი, როგორც ზეპირად ისე წერილობით;
- დამოუკიდებლად მუშაობის უნარი;
- გუნდში მუშაობის უნარი;

- დროის მენეჯმენტის უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS

შეფასების წესი:

სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი რამაზ ბოჭორიშვილი, თსუ მე-11 კორპუსი, ოთახი 229

კონსულტაციების გაწევის დრო: ოთხშაბათი, ხუთშაბათი

საბაკალავრო პროგრამის დასახელება: ფიზიკა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი:

საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების ბაკალავრი /Bachelor of Science in Physics

პროგრამის მიზნები:

სტუდენტმა უნდა შეიძინოს საბაზისო ფუნდამენტური ცოდნა ფიზიკაში; ფიზიკური ექსპერიმენტის ჩატარების უნარჩვევები და შეისწავლოს თანამედროვე ფიზიკის საფუძვლები.

სწავლის შედეგი:

ფიზიკის საბაკალავრო პროგრამა საშუალებას მისცემს სტუდენტებს მიიღონ საბაზისო ფუნდამენტური განათლება ფიზიკაში, კერძოდ: კურსის დამთავრების შემდეგ სტუდენტი იძენს შემდეგ კონპეტენციებს და მას უნდა ჰქონდეს:

- ფიზიკის დარგისათვის აუცილებელი მასალის თეორიული საბაზისო ცოდნა.
- აბსტრაქტული აზროვნების, ანალიზისა და სინთეზის უნარი.
- დარგის ცოდნა-გააზრებისა და პროფესიის გათავისების უნარი.
- საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენების უნარი.
- პრობლემების იდენტიფიცირების, დასმისა და გადაწყვეტის უნარი.
- დასაბუთებული გადაწყვეტილების მიღების უნარი.
- დამოუკიდებელი მუშაობის უნარი.
- ფუნდამენტური და გამოყენებითი კვლევების უნარები
- ინტერდისციპლინარული მიდგომის / მუშაობის უნარები.
- ღრმა ზოგადი კულტურა ფიზიკაში; ფიზიკური მოვლენების თეორიული ცოდნა.
- ექსპერიმენტული და ლაბორატორიული მუშაობის უნარები.
- მათემატიკური და კომპიუტერული მოდელირების ცოდნა; პრობლემების ამოხსნის უნარები და მათემატიკური უნარები.
- კვლევის სათანადო დონეზე წარმართვის უნარი.
- ახალი / ორიგინალური იდეების გენერირების უნარი (შემოქმედებითობა).
- პროექტების შემუშავებისა და მართვის უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS

შეფასების წესი:

სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

ქულები	შეფასება	ნიშანი
--------	----------	--------

91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ა. უგულავა , თსუ მეორე კორპუსი, ოთახი 212
 კონსულტაციების გაწევის დრო: ოთხშაბათი, ხუთშაბათი

საბაკალავრო პროგრამის დასახელება: ქიმია

პროგრამა შედგება 4 სასპეციალიზაციო მოდულისაგან:

- ქიმია
- ფარმაკოქიმია
- ნავთობის ქიმია
- ქიმიური ექსპერტიზა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების

ბაკალავრი/Bachelor of Science in Chemistry

პროგრამის მიზნები: საბაკალავრო პროგრამის მიზანია თეორიული და პრაქტიკული განათლების მიცემა ქიმიის საბაზო დარგებში – ზოგად და არაორგანულ, ორგანულ, ფიზიკურ და ანალიზურ ქიმიაში, აგრეთვე მაკრომოლეკულების ქიმიისა და პოლიმერული მასალების, მინერალური ნედლეულისა და გამოყენებითი ქიმიის, გარემოს ქიმიის, ბუნებრივი ნაერთებისა და ბიოლოგიური ქიმიის, ნავთობისა და ბუნებრივი აირის, კომპლექსური ნაერთებისა და კოლოიდური ქიმიის და სხვა მნიშვნელოვანი ქიმიური დიციპლინების სფეროში; ქიმიის ექსპერიმენტული მეთოდების დაუფლება; ძირითად ქიმიურ პროცესთა მექანიზმების, ასევე ფიზიკის, მათემატიკისა და ინფორმატიკის ძირითადი საფუძვლების შესწავლა; შესაბამისი პროფილით დამოუკიდებელი მუშაობის უნარ-ჩვევების გამომუშავება.

სწავლის შედეგები: პროგრამის გავლის შემდეგ ბაკალავრს მიეცემა საფუძვლიანი განათლება ქიმიის ძირითად დისციპლინებში. ბაკალავრი დაეუფლება ქიმიკოსისათვის უმაღლესი განათლების პირველი საფეხურის შესაბამის აუცილებელ ექსპერიმენტულ უნარ-ჩვევებს ქიმიურ ნაერთთა სინთეზისა და ანალიზის სფეროში; ზემოთაღნიშნული პროგრამით მიღებული საბაზო განათლების შემდეგ ქიმიის ბაკალავრი შეძლებს კვლევის თანამედროვე ფიზიკურ-ქიმიური მეთოდების გამოყენებას, აგრეთვე სათანადო სამეცნიერო-ტექნიკური ინფორმაციის დამოუკიდებლად მოძიებას და გამოყენებას.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი:

სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C

61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი შოთა სამსონია, თსუ მე-2 კორპუსი.
shota.samsonia@tsu.ge

კონსულტაციების გაწევის დრო: სამშაბათი, ოთხშაბათი

საბაკალავრო პროგრამის დასახელება: ბიოლოგია

სასპეციალიზაციო არჩევითი მოდულები:

- ბიომეცნიერებები
- ბიომედიცინა
- ბიომრავალფეროვნება და გარემოს დაცვა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი:

საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების ბაკალავრი/Bachelor of Science in Biology

პროგრამის მიზნები: საბაკალავრო პროგრამა “ბიოლოგია” სტუდენტებს ფუნდამენტური ბიოლოგიური დისციპლინების საბაზისო ცოდნითა და ბაკალავრის ხარისხის შესაბამისი კვალიფიკაციით უზრუნველყოფს. მაღალი დონის პროფესიულ მომზადებასთან ერთად, პროგრამა ხელშემწყობი (კალკულუსი, კომპიუტერული უნარ-ჩვევები) და სხვა საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების (ფიზიკის საფუძვლები, ქიმიის საფუძვლები, ფიზიკა ბიოლოგებისთვის, ქიმია ბიოლოგებისთვის) საფუძვლების დაუფლებასაც ითვალისწინებს. პროგრამის მოქნილი სტრუქტურა ძირითადი სპეციალობის (major) გარდა დარგში ცოდნის გაღრმავების (სასპეციალიზაციო სავალდებულო/არჩევითი მოდულები) ან დამატებითი სპეციალობის (minor) ათვისების შესაძლებლობას იძლევა. აღნიშნული სტრუქტურის წყალობით, ძირითადი სპეციალობის საფუძვლიან ცოდნასთან ერთად, ბაკალავრი დამატებით სპეციალობაში გარკვეულ საბაზო დარგობრივ ცოდნას, ზოგად და დარგობრივ კომპეტენციებს შეიძენს, რაც მიღებული კვალიფიკაციით მუშაობისა და მაგისტრატურაში შემდგომი სწავლისთვის აუცილებელ წინაპირობას წარმოადგენს.

სწავლის შედეგი: ბაკალავრი დაეუფლება თეორიულ და პრაქტიკულ ცოდნას შემდეგ ძირითად საგნებში: ციტოლოგია, ჰისტოლოგია, განვითარების ბიოლოგია, ადამიანის ანატომია, ბოტანიკა, ზოოლოგია, ისტორიული ბიოგეოგრაფია, ეკოლოგია-ჰიდრო-ბიოლოგია, მიკრობიოლოგია ვირუსოლოგიის საფუძვლებით, ზოგადი იმუნოლოგია, გენეტიკა, მცენარეთა ფიზიოლოგია, ადამიანისა და ცხოველთა ფიზიოლოგია, ბიოქიმია, ბიოფიზიკა, უჯრედული ბიოლოგია, მოლეკულური ბიოლოგია, ევოლუციური მოძღვრება. საბაკალავრო პროგრამის გავლის შემდეგ ბაკალავრი შეძლებს სათანადო სამეცნიერო-ტექნიკური ინფორმაციის დამოუკიდებლად მოძიებას და გამოყენებას. ძირითადი სპეციალობისა (Major) და დამატებითი სპეციალობის (Minor) ან დარგის გაღრმავებული ცოდნის შეძენის კომბინაციებით ბაკალავრს გაუფართოვდება განათლების სპექტრი, გაცილებით კონკურენტუნარიანი გახდება შრომით ბაზარზე, გაეზრდება დასაქმების შანსი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი:

სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ნანა კოტრიკაძე, თსუ მე-11 კორპუსი.
nana.kotrikadze@tsu.ge

კონსულტაციების გაწევის დრო: ორშაბათი, ოთხშაბათი

საბაკალავრო პროგრამის დასახელება: გამოყენებითი ბიომეცნიერებები და ბიოტექნოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი:

საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების ბაკალავრი /Bachelor of Science in Applied Biosciences and Biotechnology

პროგრამის მიზნები:

საბაკალავრო პროგრამა გამოყენებით ბიომეცნიერებებსა და ბიოტექნოლოგიაში, რომელიც ინგლისის წამყვანი უნივერსიტეტების (ბრისტოლი, დუბლინი) და თესალონიკის უნივერსიტეტის აქტიური მონაწილეობით ხორციელდება, მიზნად ისახავს მოამზადოს სპეციალისტები (მაგისტრები) ჯანდაცვის, აგრობიოტექნოლოგიის და კვების ბიოტექნოლოგიის მიმართულებით. საბაკალავრო პროგრამა გამოყენებითი ბიოლოგიის ზემოაღნიშნული მიმართულებებით წარმოადგენს საქართველოს, როგორც სასოფლო-სამეურნეო ქვეყნის პრიორიტეტს. სასწავლო პროგრამა იმ საგნების ერთობლიობაა, რომელიც ბიოლოგიის ფუნდამენტური დარგების თეორიული საფუძვლების სწავლებასთან ერთად, ითვალისწინებს ზოგად განათლებაზე უფრო მაღალი დონის პროფესიულ მომზადებას ჯანდაცვის, სოფლის მეურნეობის და კვების ბიოტექნოლოგიის მიმართულებით. ბაკალავრიატში შეთავაზებული სასწავლო კურსები და მოდულები ისეა განაწილებული, რომ პროგრამა მაქსიმალურად ეკონომიური და მობილურია, მოიცავს ისეთ სასწავლო კურსებს, რომელთა დანერგვა პირველად ხდება ბიოლოგიის მიმართულების ბაკალავრიატში. ასეთია, მაგალითად: “ბიოტექნოლოგია”, “ბიომრავალფეროვნება”, “სამეცნიერო მონაცენთა ანალიზი”, “ექსპერიმენტის დაგეგმვა და დიზაინი” და სხვ., აღნიშნული საგნების სწავლება დაგეგმილია სამივე კვალიფიკაციის სტუდენტებისათვის.

პროგრამა გულისხმობს აკადემიური ხარისხის კონტროლისა და პროგრამული აკრედიტაციის ევროპული სტანდარტების დანერგვას თსუ ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტზე და შემდგომ ამ ცოდნის გაზიარებას თსუ სხვა ფაკულტეტებსა და სხვა უმაღლეს სასწავლებლებთან; საინფორმაციო ტექნოლოგიებზე დაყრდნობილი სასწავლო-მეთოდოლოგიის შემუშავება-დანერგვას; სწავლების პროცესში სტუდენტთა დასაქმებისა და საერთაშორისო გაცვლითი პროგრამების ინიციაციას.

ბაკალავრიატში პირველად იქნება განხორციელებული პროფესიული პრაქტიკა – სტუდენტთა დროებითი დასაქმება სათანადო პროფილის საწარმოებსა და სამსახურებში ან კლინიკებსა და სადიაგნოსტიკო ცენტრებში აუცილებელი საწარმოო უნარ-ჩვევებისა და გამოცდილების შეძენის მიზნით. ეს კიდევ უფრო დაახლოვებს უმაღლეს სასწავლო დაწესებულებას წარმოებასთან და, ამასთანავე, გამოყენებით დარგებში სასწავლო პროგრამების ბაზრის მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანის საშუალებას იძლევა.

სამივე მიმართულების სწავლებაში გათვალისწინებულია ბიოეთიკის საფუძვლები. პირველად ბაკალავრიატში გამოყენებულ იქნება დასაქმებაზე ორიენტირებული პრაქტიკა, რაც კიდევ უფრო აახლოებს სასწავლო დაწესებულებას ინდუსტრიასთან და გამოყენებით დარგებში სასწავლო პროგრამების ბაზრის მოთხოვნების შესაბამისად გარდაქმნის საშუალებას იძლევა.

სწავლის შედეგი:

საბაკალავრო პროგრამის გავლით სტუდენტები მიიღებენ თეორიულ და პრაქტიკულ ცოდნას როგორც ფუნდამენტურ, ისე განსაკუთრებით გამოყენებით სფეროში; ცხოველური და მცენარეული ორგანიზმების სტრუქტურულ-ფუნქციურ შესწავლასთან ერთად, ბაკალავრიატის სტუდენტები დაეუფლებიან საინფორმაციო და კვლევით ტექნოლოგიებთან ურთიერთობის, ქიმიურ-ბიოლოგიურ ლაბორატორიებში მუშაობის პრაქტიკულ (დარგობრივი) უნარ-ჩვევებს. ბაკალავრებს ექნებათ გაცნობიერებული პროფესიული პასუხისმგებლობა და სათანადო ეთიკური ნორმები. დასაქმებაზე ორიენტირებული

პრაქტიკა უზრუნველყოფს სოციუმთან მუშაობის უნარის, პრობლემების ავტონომიურად გადაწყვეტის, დროის დაგეგმვის და ოპტიმალური ორგანიზების უნარების განვითარებას. ახალი საბაკალავრო პროგრამის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი შედეგი იქნება ის, რომ ევროპელი პარტნიორების მონაწილეობა ახალ კურიკულუმზე მუშაობაში და ამ უკანასკნელის შესაბამისობაში მოყვანა დასავლეთ ინგლისის უნივერსიტეტის, დუბლინის ტექნოლოგიების უნივერსიტეტისა და თესალონიკის არისტოტელეს სახელობის უნივერსიტეტის სათანადო პროგრამებთან ხელს შეუწყობს ბაკალავრიატის სტუდენტთა მობილურობას ზემოჩამოთვლილი უნივერსიტეტების ფარგლებში.

პროგრამის გავლის შედეგად სტუდენტები:

- შეიძენენ ღრმა ცოდნას ბიოლოგიური პროცესების მოლეკულური და ბიოქიმიური საფუძვლების შესახებ დაწყებული უჯრედშიდა დონიდან მთლიანი ორგანიზმის დონის ჩათვლით;
- შეძლებენ ბიოლოგიურ სისტემებთან მიმართებაში ხარისხობრივი და რაოდენობრივი ანალიზის ჩატარებას;
- გაეცნობიან იმ მიდგომებსა და ტექნოლოგიებს, რომლების გამოიყენება ბიოლოგიური პრობლემების გადასაჭრელად და შეძლებენ შეძენილი ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენებას;
- განივითარებენ პრაქტიკულ უნარ-ჩვევებს;
- შეიძენენ მთელ რიგ აუცილებელ ზოგად უნარებს, როგორცაა: საკომუნიკაციო და საინფორმაციო ტექნოლოგიების გამოყენება; ინფორმაციის სხვადასხვა წყაროდან მოპოვებისა და დამუშავების უნარი; პროექტის დაგეგმარების უნარი; ჯგუფში და ინდივიდუალური მუშაობის უნარი; პრობლემების გაანალიზებისა და მათი პოტენციური გადაწყვეტის ოპტიმალური გზების პოვნისა და რეალიზაციის უნარი და სხვ.;

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი:

სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუფროვდეს 51 ქულა.

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX

0-40	ჩაიჭრა	F
------	--------	---

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: ბიოლოგიის დოქტორი ნინო ინასარიძე, თსუ მე-11 კორპუსი.
nino.inasaridze@tsu.ge

კონსულტაციების გაწევის დრო: ორშაბათი, ოთხშაბათი

საბაკალავრო პროგრამის დასახელება: ფიზიკური გეოგრაფია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი:

საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების ბაკალავრი /Bachelor of Science in Physical Geography

პროგრამის მიზნები: ფიზიკური გეოგრაფიის საბაკალავრო პროგრამების ამოცანას წარმოადგენს იმ ახალგაზრდების განათლება და მომზადება, რომლებიც მოახდენენ ბუნებაში მიმდინარე პროცესების სივრცე-დროით ანალიზს და მის საფუძველზე ისეთი დასკვნების მომზადებას, რომლებიც ხელს შეუწყობს სახელმწიფო / საზოგადოებრივი/ბიზნეს-ორგანიზაციების მართვას და მათი ფუნქციონირების ეფექტიანობის ამაღლებას.

სწავლის შედეგები:

დარგობრივი კომპეტენციები:

დარგის ცოდნა და გაცნობიერება

- აცნობიერებს დედამიწაზე არსებული სისტემების განვითარების ძირითად თავისებურებებს, მათ ფარგლებში მიმდინარე პროცესებს, მათ ისტორიასა და მატერიალურ საფუძველს
- აღიქვამს და ესმის დედამიწაზე მიმდინარე პროცესები და პლანეტაზე მათი გავლენის შედეგები სივრცესა და დროში
- აცნობიერებს გლობალურ დონეზე სოციალურ-ეკონომიკური და/ან ფიზიკურ-გეოგრაფიული/ბუნებრივი პროცესების მიმდინარეობის თავისებურებებს
- აცნობიერებს ურთიერთდამოკიდებულებას ბუნებრივ და სოციალურ გარემოს შორის და შეუძლია მისი შედეგების შემოწმება
- აკვირდება ბუნებრივ გარემოს და აღიქვამს მასში მიმდინარე პროცესებს
- აღიქვამს და განმარტავს რეგიონების, ადგილებისა და მდებარეობის მრავალფეროვნებასა და ურთიერთდამოკიდებულებას
- აცნობიერებს სხვადასხვა დონის სივრცობრივ კავშირებს
- შეიძენს სხვა დისციპლინების მრავალფეროვანი მიდგომების ცოდნას, შეუძლია მათი გაგება და გამოყენება გეოგრაფიულ კონტექსტში

დარგობრივი ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება

- მოიძიებს დამოუკიდებლად ზოგადი გეოგრაფიული მეცნიერებების მასალას (მათ შორის ინტერნეტის საშუალებით და სხვა პირობებში), აგროვებს, განაზოგადებს, ამუშავებს, აანალიზებს, აფასებს, ახდენს მის დოკუმენტირებას და შედეგების მოხსენებას
- შეუძლია სივრცეში ორიენტაცია სხვა მუშაობის დროს ტოპოგრაფიული რუკებისა და სხვა საშუალებების გამოყენებით
- განსაზღვრავს გეოგრაფიული მეცნიერებების გამოყენების შესაძლებლობებს, მათ როლს საზოგადოებაში და პასუხისმგებლობას
- იყენებს რიცხობრივ, სტატისტიკურ და კარტოგრაფიულ მეთოდებს საზოგადოებრივი სისტემების განხილვისას
- მსჯელობს ზოგად სივრცით და/ან დროით კონტექსტში
- შეუძლია კარტოგრაფიული მასალის წაკითხვა და ინტერპრეტაცია
- იყენებს ველზე მუშაობის წესებს, უსაფრთხოების ზომების ჩათვლით
- გააჩნია გეოგრაფიული ინფორმაციული სისტემების საფუძველების ცოდნა
- სწორედ იყენებს გეოგრაფიულ ტერმინოლოგიას

ზოგადი / ტრანსფერული კომპეტენციები

- შეუძლია ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება
- შეუძლია სწავლა და ცოდნის მუდმივი განახლება
- დარგის ცოდნა-გააზრება და პროფესიის გათავისება
- შეუძლია მშობლიურ ენაზე ზეპირი და წერილობითი ფორმით კომუნიკაცია
- შეუძლია დროის დაგეგმვა და მართვა დასახული მიზნის მისაღწევად
- შეუძლია დამოუკიდებლად მუშაობა
- შეუძლია სხვადასხვა წყაროდან ინფორმაციის მიღება, დამუშავება, ანალიზი და მონაცემების ინტერპრეტაცია
- იცნობს და იყენებს თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებს
- შეუძლია დაკისრებული ამოცანებისა და ვალდებულებების პასუხისმგებლობით შესრულება
- შეუძლია დასაბუთებული გადაწყვეტილების მიღება
- შეუძლია ჯგუფში მუშაობა

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: ასოცირებული პროფესორი ლია მაჭავარიანი, თსუ მე-2 კორპუსი. ოთახი 201.

lia.machavariani@tsu.ge

კონსულტაციების გაწევის დრო: ორშაბათი, ოთხშაბათი

საბაკალავრო პროგრამის დასახელება: გეოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია:

საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების ბაკალავრი /Bachelor of Science in Geology

პროგრამის მიზნები :

- გეოლოგიური დარგის საბაზისო დისციპლინებში (პალეონტოლოგია, ზოგადი გეოლოგია, მინერალოგია, ისტორიული გეოლოგია, პეტროლოგია, სტრუქტურული გეოლოგია და გეოლოგიური აგეგმვა, სასარგებლო ნამარხთა საბადოების გეოლოგია, ლითოლოგია, სტრატეგრაფია, გეოქიმია და სხვ) ფართო და გარღმავებული ცოდნის მიღება;
- სასარგებლო ნამარხთა საბადოების ძებნისა და პროგნოზირების მეთოდების დაუფლება და მათი გამოყენების უნარი პრაქტიკული ამოცანების გადაწყვეტისას;
- მინერალოგიური, პეტროლოგიური, პალეონტოლოგიური და საძიებო გეოფიზიკური საველე და ლაბორატორიული კვლევის მეთოდების დაუფლება;
- საბუნებისმეტყველო და დედამიწის შემსწავლელ მეცნიერებათა დარგების_ფიზიკის, ქიმიის, ბიოლოგიისა და გეოგრაფიის ძირითადი საფუძვლების დაუფლება;
- სამაგისტრო პროგრამებზე დაშვების თეორიული საფუძვლების შექმნა;
- გეოლოგიის მონათესავე სფეროში პრაქტიკული და სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობისათვის წინაპირობის შექმნა.

სწავლის შედეგები:

- გააჩნია ფართო და გარღმავებული ცოდნა გეოლოგიური დარგის საბაზისო დისციპლინებში;
- გააჩნია დედამიწაზე დღეს და გეოლოგიურ წარსულში მიმდინარე გეოლოგიური და გეოდინამიკური პროცესების შესახებ არსებული მონაცემების ინტერპრეტაციის უნარი.
- შეუძლია სასწავლო საველე და პროფესიული პრაქტიკების პირობებში და გეოლოგიურ ექსპედიციებში მოპოვებული მასალის კამერალური და ლაბორატორიული შესწავლის შედეგების აღწერა და ანალიზი
- იცნობს საშიშ გეოდინამიკურ პროცესებთან ბრძოლის მეთოდებს.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა:180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
--------	----------	--------

91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ბეჟან თუთბერიძე, თსუ მე-11 კორპუსი, ოთახი 430. ტელ. 30 12 03; bezhan.tutberidze@tsu.ge. კონსულტაციების გაწევის დრო: ორშაბათი, ოთხშაბათი

საბაკალავრო პროგრამის დასახელება: ელექტრონიკა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: საინჟინრო მეცნიერებათა ბაკალავრი/Bachelor of Science in Electronics Engineering

პროგრამის მიზნები: საბაკალავრო პროგრამის მიზანია, გამოუმუშაოს სტუდენტებს:

- ელექტრული და ელექტრონული ინჟინერიის თეორიული და გამოყენებითი საფუძვლების ღრმა ცოდნა. კურსდამთავრებულებმა უნდა იცოდნენ ექსპერიმენტული ფიზიკის, ელექტრომაგნეტიზმის, საინჟინრო მათემატიკისა და ა.შ. საუნივერსიტეტო საგნების ის მოცულობა, რასაც მათ ელექტრონიკის პროგრამა სთავაზობთ; ფლობდნენ უახლესი კვლევითი და მართვითი ელექტრონული ტექნოლოგიების გამოყენებისა და მართვის მეთოდებს.
- აკადემიური და პროფესიული კომპეტენციის ზრდისათვის საჭირო ცოდნა და უნარი. ელექტრული და ელექტრონული ინჟინერიის პროგრამის საბოლოო მიზანია მომზადდეს ბაკალავრი, რომლის ცოდნა და კომპეტენცია ელექტრული და ელექტრონული ინჟინერიის დარგში ამ აკადემიური უმაღლესი განათლების პირველი საფეხურის გავლის შემდეგ იყოს საკმარისი საფუძველი მაგისტრატურაში შემდგომი სწავლისათვის ან მიღებული კვალიფიკაციით დასაქმებისათვის.

სწავლის შედეგები: საბაკალავრო პროგრამის დასრულების შემდეგ, კურსდამთავრებულს:

- შესწავლილი ექნება ელექტრული და ელექტრონული ინჟინერიის თეორიული საფუძვლების, ანუ ექსპერიმენტული ფიზიკის, ელექტრომაგნეტიზმის, საინჟინრო მათემატიკისა და იმ სხვა საუნივერსიტეტო საგნების, რასაც მას ელექტრონიკის პროგრამა სთავაზობს, თეორია, ექსპერიმენტული მონაცემები, კონცეპტუალური მიდგომები და ა.შ.;
- შესწავლილი ექნება უახლესი კვლევითი და მართვითი ელექტრონული ტექნოლოგიების გამოყენების, მართვის, პროექტირების, მოდელირების მეთოდები;
- შესწავლილი ექნება ელექტრული სქემები, ფუნქციონირებისა და მართვის პრინციპები შემდეგ ობიექტებში:
  - გამზომი ხელსაწყოები, მოძრავი ტექნიკური საშუალებები და ბიოსამედიცინო ელექტრონული აპარატურა, აერო-კოსმოსური და სამხედრო აპარატები;
  - სხვადასხვა ფიზიკურ მოვლენებზე დაყრდნობით შემუშავებული სხვადასხვა ტიპის სენსორები;
  - ელექტრული და ელექტრომექანიკური შემსრულებელი მექანიზმები;
  - ინფორმაციის ანალოგური და ციფრული რეგისტრაციის სისტემები;
  - თანამედროვე ელექტრონული გამოთვლით საშუალებები;
  - მიკროელექტრონიკა და ციფრული ტექნოლოგიები;
  - ელექტრული სიგნალის პარამეტრებისა განსაზღვრისა და მათი დამუშავების საშუალებები;
  - ელექტრონული აპარატურის ოპტიმიზაციის, მინიატურიზაციის, სისტემების თავსებადობისა და ურთიერთზეგავლენის ფაქტორებისაგან დაცვის ამოცანები.
- შეეძლება:
  - მსგავსი სისტემების ქცევის კომპიუტერული მოდელირება და ექსპერიმენტული კვლევის მეთოდების გამოყენება;
  - პროგრამული უზრუნველყოფა, სისტემებისა და მოვლენის რიცხვითი, ემპირიული, ან ნახევრად ემპირიული მოდელირება;
  - შესრულებული სამუშაოს პრეზენტირება როგორც აუდიტორიის წინაშე, ასევე ელექტრონულ ფორმატში.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი რომან ჯობავა, ფიზიკის ინსტიტუტის შენობა, კონსულტაციების განყოფილების დრო: ოთხშაბათი, ხუთშაბათი

საბაკალავრო პროგრამის დასახელება: ეკოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების ბაკალავრი/Bachelor of Science in Ecology

პროგრამის მიზნები: პროგრამა ორიენტირებულია ფართო პროფილის ეკოლოგის მომზადებაზე. ეს გულისხმობს სტუდენტებისათვის თანამედროვე ეკოლოგისათვის აუცილებელი საბაზო ცოდნის მიცემას საბუნებისმეტყველო მეცნიერებებში, მათემატიკასა და კომპიუტერულ ტექნოლოგიებში პროგრამამ სტუდენტს უნდა შესძინოს:

- გარემოს და მისი შემადგენელი ძირითადი კომპონენტების ბუნებრივი წონასწორობის გამოვლენისა და მათზე ანთროპოგენური გავლენის შეფასების უნარი;
- ბუნებრივი და სოციალურ-ეკონომიკური გარემოს სივრცე-დროითი განვითარების ზოგადი კანონზომიერებების აღქმის უნარი;
- გარემოს მონიტორინგისათვის აუცილებელი ფიზიკურ-ქიმიურ-ბიოლოგიური ექსპერიმენტის ჩატარების უნარ-ჩვევები;
- ანალიტიკური აზროვნების, ამოცანის დასმის, პრობლემის დამოუკიდებლად გადაჭრის, მისი ამოხსნის როგორც ტრადიციული, ასევე ორიგინალური გზების ძიების უნარი;

დარგობრივი ცოდნის მიცემის გარდა, პროგრამის მიზანია სტუდენტს ჩამოუყალიბოს მოვლენათა ადექვატურად შეფასებისა და თანამედროვე აზროვნების, ანალიზისა და სინთეზის უნარი, რაც, თავისთავად, სხვა სპეციალური განათლების მიღების გარეშე ფართო ასპარეზს გაუხსნის სტუდენტს, როგორც სამეცნიერო, ასევე კერძო ბიზნესის და სახელმწიფო მართვის სფეროში მოღვაწეობისათვის.

საბაკალავრო პროგრამა ეკოლოგია ფართო პროფილის ეკოლოგთა მომზადების პირველი საფეხურია.

სწავლის შედეგები: წარმოდგენილ საბაკალავრო პროგრამაზე სწავლის შედეგად კურსდამთავრებულს ჩამოუყალიბდება საბუნებისმეტყველო დისციპლინების, მათემატიკისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიის საფუძვლების მყარი ცოდნა. მას გათვითცნობიერებული ექნება, თუ რომელ სამეცნიერო დარგებს ეფუძნება თანამედროვე ეკოლოგია; რომელია ეკოლოგიის ძირითადი მიმართულებები და რას მოიცავს თითოეული მათგანი. რაც მეტად მნიშვნელოვანია, სტუდენტი საქართველოსა და რეგიონის რეალობაში არსებული მთავარი გარემოსდაცვითი პრობლემების კურსში იქნება და ეცოდინება მათი გადაჭრის ზოგადი მეთოდები.

მიღებული ცოდნის საფუძველზე ეკოლოგიის ბაკალავრს პრაქტიკულად უნდა შეეძლოს გარემოს, კერძოდ წყლის, ჰაერის, მცენარეული საფარის (ტყეების), ნიადაგის სხვადასხვა პარამეტრის მიხედვით გამოკვლევა, რადიაციული ფონის მონიტორინგი. მიღებული ცოდნის საფუძველზე ბაკალავრს შეეძლება ადგილობრივ, რეგიონულ და გლობალურ ეკოლოგიურ პროექტებში მონაწილეობა.

საბაკალავრო კურიკულუმი საშუალებას მისცემს სტუდენტს, გაიაზროს მისი პროფესიის – ეკოლოგის – მნიშვნელობა სოციალურ კონტექსტში, შეექმნას სწორი წარმოდგენა გარემოს დაცვის სამართლებრივ ასპექტებზე და, აგრეთვე, შეითვისოს პროფესიული საქმიანობის წარმართვის (მენეჯმენტის) საკვანძო ელემენტები.

გამომდინარე სასწავლო პროგრამის სპეციფიკიდან, ზოგადი კომპეტენციების კუთხით კურსდამთავრებულს ექნება მის წინაშე წამოჭრილ ამოცანებში სწრაფი ორიენტირების უნარი; განვითარებული ექნება მოვლენებისადმი კრიტიკული მიდგომის ჩვევა; შეეძლება როგორც გუნდური, ასევე დამოუკიდებელი მუშაობა. თანამედროვე საინფორმაციო საშუალებების ათვისება და უცხო ენის შესწავლა კურსდამთავრებულს შეუქმნის

შეუზღუდავ საკომუნიკაციო პირობებს და მოეხმარება მას მუდმივად იყოს პროფესიული ინოვაციების საქმის კურსში.

სწავლის განმავლობაში შეძენილი როგორც პროფესიული, ისე ზოგადი კომპეტენციების საბოლოო შეფასება ხდება საბაკალავრო პროექტის პრეზენტაციისას.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: ქ.მ.კ. ვაჟა ცხოვრებაშვილი. თსუ მეორე კორპუსი, ოთახი 210. კონსულტაციების გაწევის დრო: ორშაბათი, ხუთშაბათი. vazha.tsxovrebaSvili@tsu.ge

საბაკალავრო პროგრამის დასახელება: საბუნებისმეტყველო მეცნიერებანი

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების ბაკალავრი
/Bachelor of Science in Natural Sciences

პროგრამის მიზნები: დღევანდელ რეალობაში მოთხოვნილებაა ერთის მხრივ კონკრეტული სპეციალიზაციის მაღალკვალიფიცირებულ მეცნიერებსა და აკადემიურ პერსონალზე და მეორეს მხრივ ფართო პროფილის მქონე შემსრულებლებზე, პედაგოგებსა და ადმინისტრატორებზე. უნივერსიტეტის დღევანდელი უნიფიცირებული კურსები ნაკლებ საშუალებას იძლევა ორივე სახის კონტიგენტის ერთდროულად მოსამზადებლად. მთავარი უპირატესობა და ნიშა შეთავაზებული პროგრამისა (და არსებული ანალოგიებისა მსოფლიოში) ისაა, რომ ის შესაძლებლობას იძლევა მომზადდეს მრავალპროფილიანი სპეციალისტი, მაშინ როცა საბუნებისმეტყველო ფაკულტეტის დარგობრივი ბაკალავრიატების (ფიზიკა, ქიმია, ბიოლოგია, გეოგრაფია და გეოლოგია) ძირითადი მიზანია მაღალკვალიფიცირებული მეცნიერის აღზრდა შესაბამისი ვიწრო სპეციალობით.

ასეთი პროგრამის არსებობის მიზანშეწონილობა დასაბუთებულია აგრეთვე უმაღლესი განათლების კვალიფიკაციების ჩარჩოს სამუშაო ვერსიაშიც საბუნებისმეტყველო მეცნიერებებისთვის, სადაც აგრეთვე აღნიშნულია ამ პროგრამის თანაარსებობის შესაძლებლობა ისეთ ტრადიციულ პროგრამებთან, როგორებიცაა ფიზიკა, ბიოლოგია, ქიმია, გეოლოგია და ეოგრაფია.

სწავლის შედეგები: საბაკალავრო პროგრამა საშუალებას მისცემს სტუდენტებს მიიღონ მრავალმხრივი განათლება, კერძოდ:

კურსის დამთავრების შემდეგ სტუდენტს უნდა ჰქონდეს:

- სწავლებისათვის აუცილებელი მასალის თეორიული ბაზა.
- შეძენილი ცოდნის გადმოცემის უნარი განსხვავებული კომპეტენციის აუდიტორიისთვის
- მუშაობის უნარი სოციუმთან (მოსწავლეებთან, თავის კოლეგებთან და სხვა პარტნიორებთან) ყველა დონეზე – ლოკალურზე, ნაციონალურსა და საერთაშორისოზე.

და ამასთან ერთად უნდა ახასიათებდეს შემდეგი უნარები:

- შეძენილი ცოდნის სწავლების პრაქტიკაში გამოყენების
- საინფორმაციო ტექნოლოგიებთან ურთიერთობის
- პრობლემების ავტონომიურად გადაწყვეტის
- დროის დაგეგმვის და ოპტიმალური ორგანიზების
- კრიტიკისა და თვითკრიტიკის
- თავისი განათლების დამოუკიდებლად სრულყოფის.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი:

სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა

სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა. საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: ასოც. პროფესორი რამაზ ხომერიკი, თსუ მეორე კორპუსი, ოთახი 240. კონსულტაციების გაწევის დრო: ორშაბათი, ხუთშაბათი. ramaz.khomeriki@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამები

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: ბიოლოგია/Biology

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია:

ბიოლოგიის მაგისტრი/Master of Science in Biology

პროგრამის მიზნები:

- მოდულის “ბიომრავალფეროვნება” მიზანი არის მოამზადოს სპეციალისტები ტაქსონომიური კვლევისა და ბიომრავალფეროვნების კონსერვაციის მიმართულებით, რომელთაც ეკოდინებათ ტაქსონომიური კვლევის თანამედროვე მეთოდები და ბიომრავალფეროვნების შეფასების ძირითადი პრინციპები; გაულრმავოს სტუდენტებს მიღებული ცოდნა ცოცხალი სამყაროს მრავალფეროვნების შესახებ; გააცნოს სტუდენტებს დედამიწის ძირითადი ბიომები და მათი ორგანული სამყარო; გააცნოს გამოყენებითი ეკოლოგიის პრინციპებს; ადამიანის გავლენას გარემოზე და გარემოს დაცვის საფუძვლებს; მიაწოდოს სტუდენტებს უახლესი ინფორმაცია ადამიანის წარმოშობისა და პირველყოფილი ცივილიზაციების შესახებ. ყოველივე ეს დაფუძნებული უნდა იყოს სავსე და ექსპერიმენტალური გამოკვლევების ცოდნაზე. პროგრამა სტუდენტებს ზოგად ინფორმაციას აწვდის ცხოველთა სამყაროს თანამედროვე სისტემატიკაზე, ტაქსონომიური კვლევის სხვადასხვა მეთოდსა და ბიომრავალფეროვნების კონსერვაციის ძირითად კონცეფციებზე.
- მოდულის “ბიოქიმია” მიზანია მოამზადოს შესაბამისი თეორიული და პრაქტიკული განათლებით აღჭურვილი კვალიფიციური სპეციალისტი, რომელიც შესძლებს აწარმოოს როგორც დამოუკიდებელი სამეცნიერო კვლევები ფუნდამენტურ ბიოქიმიაში, ასევე გამოყენებით და სამედიცინო ბიოქიმიაში. მოდულის მიზანია მაგისტრს გააცნოს ბიოქიმიის, როგორც მეცნიერების დარგის მრავალფეროვნება, შეასწავლოს თანამედროვე ბიოქიმიური კვლევის მეთოდები, გააღრმავოს წარმოდგენა ბიოქიმიის მნიშვნელობაზე ბიოლოგიური მეცნიერებებისა და მედიცინის განვითარებაში. პროგრამა სამეცნიერო კვლევებზეა ორიენტირებული.
- მოდულის “უჯრედისა და განვითარების ბიოლოგია” მიზანი არის მოამზადოს მკვლევარი მორფოლოგი, რომელსაც შეეძლება: დამოუკიდებელად აწარმოოს სამეცნიერო კვლევები ორგანიზმის განვითარების როგორც პრე- ასევე პოსტნატალურ პერიოდში, როგორც ქსოვილების, ასევე უჯრედების დონეზე; თანამედროვე მიკროსკოპული ტექნიკის გამოყენებით ციტოლოგიური და ჰისტოლოგიური პრეპარატების დამზადება, აღწერა და წინასწარი დიაგნოსტიკა; შემოქმედებითი მიდგომა ნებისმიერი ამოცანის გადაწყვეტის პროცესში;
- მოდული “ბიოტექნოლოგია” განიხილავს ბიოტექნოლოგიის იმ ნაწილს, რომელიც ადამიანის ცხოვრების აუცილებელი შემადგენელი ნაწილია – საკვების და გარემოს ბიოტექნოლოგიას. სპეციალიზაციის ფარგლებში გათვალისწინებული სასწავლო კურსები მაგისტრატურის სტუდენტებს მისცემს საფუძვლიან ცოდნას საკვების მიკრობიოლოგიისა და ფერმენტაციის პროცესების შესახებ, ასევე რეკომბინანტული დნმ-ტექნოლოგიების საფუძველზე მიკროორგანიზმების პოტენციალის არნახული ზრდის და მათი გამოყენების ახალი პერსპექტივების შესახებ. მაგისტრები შეისწავლიან ღვინის, ლუდის და უალკოჰოლო სასმელების ტექნოლოგიური წარმოების საფუძვლებს და ასევე, დაეუფლებიან ცოდნას რძისა და რძეპროდუქტების მიღების თანამედროვე ტექნოლოგიების შესახებ. გარემოს ბიოტექნოლოგიის ფარგლებში მაგისტრები შეისწავლიან ტოქსიკური და მავნე ნარჩენებისაგან გარემოს ბიოლოგიური გასუფთავების ტექნოლოგიებს და მათი განვითარების პერსპექტივებს. მოდული სტუდენტებს მისცემს საფუძვლიან ცოდნას თანამედროვე

ბიოტექნოლოგიური მიდგომების შესახებ ბუნებრივი რესურსების ეფექტურად გამოყენებისა და გარემოს ეკოლოგიური მდგრადობის შენარჩუნებაში მიკროორგანიზმებისა და მცენარეების მეტაბოლური პოტენციალის გამოყენების გზით.

- მოდულის “გამოყენებითი მიკრობიოლოგია” მიზანი არის მოამზადოს კვალიფიციური მკვლევარი გამოყენებითი მიკრობიოლოგიის დარგში და ექსპერტი რეკომბინანტური ტექნოლოგიების ვაქცინების დარგში, რომელთაც გამოყენებითი მიკრობიოლოგიის, რეკომბინანტური პროტეინებისა და ვაქცინების ტექნოლოგიების ღრმა ცოდნა ექნებათ.
- მოდულის “უჯრედული და მოლეკულური ბიოლოგია” მიზანი არის მოამზადოს მკვლევარები ბიომოლეკულური მეცნიერებების დარგში, უჯრედული ბიოლოგიისა და მოლეკულური ბიოლოგიის ფუნდამენტური ცოდნითა და სამეცნიერო კვლევის დამოუკიდებელი დაგეგმვისა და წარმოების უნარ-ჩვევებით. პროგრამა რამდენიმე მიმართულებას აერთიანებს: თანამედროვე მოლეკულურ-ბიოლოგიური და ბიოფიზიკური მეთოდოლოგია, სიგნალის ტრანსდუქცია, უჯრედის ტრანსფორმაცია და ონკოგენეზი, პათოლოგიების განვითარების მოლეკულური საფუძვლები, ბიოდეგრადაცია/ბიორემედიაციის მექანიზმები და ბიოკონტროლი. პროგრამა ცოცხალ სისტემებში სტრუქტურა/ფუნქციის ურთიერთკავშირისა და უჯრედული პროცესების მოლეკულურ დონეზე შესწავლას ითვალისწინებს, აგებულია ორგანიზაციული სტრუქტურის გართულების მიხედვით და მოიცავს დონეებს უჯრედი→ორგანიზმი.
- მოდულის “გამოყენებითი გენეტიკა” მიზანი არის მოამზადოს კვალიფიციური სპეციალისტები გენეტიკური კანონზომიერებების ღრმა ცოდნით, რომლებიც კარგად ერკვევიან განვითარების სხვადასხვა დონეზე მყოფ ორგანიზმთა მემკვიდრეობითობისა და ცვალებადობის პროცესებში, გენომის სტრუქტურისა და ფუნქციონირების თავისებურებებში, მემკვიდრული ცვალებადობის მექანიზმებში და მის მნიშვნელობაში ევოლუციისათვის, პათოლოგიათა გენეტიკურ საფუძვლებში. დამოუკიდებლად შეიძლება ზოგადგენეტიკური, სამედიცინო და გამოყენებითი გენეტიკის ამოცანების დასახვა და გადაჭრის გზების ძიება, კვლევითი სამუშაოების დაგეგმარება, ექსპერიმენტის ჩატარება შესაბამისი გენეტიკური მეთოდების გამოყენებით, შედეგების ანალიზი, დასკვნების გაკეთება და გარკვეულ რეკომენდაციათა შემუშავება.

სწავლის შედეგები: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი

შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით უგროვდება არანაკლებ 51 ქულისა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს არნოლდ გეგეჭკორს: arnold.gegetchkori@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: ბიოსამედიცინო მეცნიერებები

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ბიოლოგიის მაგისტრი/Master of Science in Biology

პროგრამის მიზნები: აღნიშნული პროგრამის მიზანია მოამზადოს კვალიფიცირებული სპეციალისტი ბიოსამედიცინო (მულტიდისციპლინარული) პროფილით: პროგრამა ბიოლოგიის ოთხი ძირითადი მიმართულების (ნეირობიოლოგია, გენეტიკა, იმუნოლოგია/მიკრობიოლოგია, უჯრედული და მოლეკულური ბიოლოგია) საკითხებზე დაყრდნობით, მაგისტრატურის სტუდენტებს მისცემს ბაზისურ ცოდნას ნორმალურ ფიზიოლოგიურ პროცესებზე, მათ მიმდინარეობაზე. მაგისტრანტები შეისწავლიან პათოლოგიების ნეირობიოლოგიურ, გენეტიკურ, იმუნოლოგიურ, უჯრედულ და მოლეკულურ საფუძვლებს, ასევე შეისწავლიან სიმსივნის ბიოლოგიას (როგორც ერთ-ერთი პათოლოგიის სახეობას), გაეცნობიან მათ გამომწვევ ფაქტორებს და განვითარებული პათოლოგიების უჯრედულ და მოლეკულურ მექანიზმებს. გამოყენებითი მიკრობიოლოგიის მიზანი არის მოამზადოს კვალიფიციური მკვლევარი გამოყენებითი მიკრობიოლოგიის დარგში და ექსპერტი რეკომბინანტური ტექნოლოგიების ვაქცინების დარგში, რომელთაც გამოყენებითი მიკრობიოლოგიის, რეკომ-ბინანტური პროტეინებისა და ვაქცინების ტექნოლოგიების ღრმა ცოდნა ექნებათ. აღნიშნული ცოდნის საფუძველზე, მაგისტრანტები შეძლებენ ჩაატარონ მეცნიერული კვლევები თანამედროვე მეთოდების გამოყენებით.

ადამიანის ნერვული, გენეტიკური, იმუნური დაავადებების უკეთ გასარ-კვევად, ასევე მკურნალობის ეფექტური სტრატეგიის შესამუშავებლად გამოიყენებენ ექსპერიმენტულ ცხოველურ მოდელებს.

ავთვისებიანი ტრანსფორმაციის განვითარების მექანიზმების უკეთ გასარკვევად, ეფექტური მკურნალობის და ახალი სადიაგნოსტიკო, დამხმარე ტესტ-მეთოდების შემუშავების მიზნით შესწავლილი იქნება დაავადებული პაციენტების სისხლის სისტემა და სიმსივნური ქსოვილი.

სწავლის შედეგები: იოსამედიცინო მეცნიერებათა მაგისტრის კვალიფიკაცია ეფუძვნება ბაკალავ-რიატში მიღებულ და მაგისტრატურაში გაღრმავებულ განათლებას, რომლის საფუძველზე ბიოსამედიცინო მეცნიერებათა მაგისტრი შესძლებს დამოუკიდებელ მუშაობას, როგორც სამეცნიერო, ასევე სამედიცინო/კლინიკურ/დიაგნოსტოკურ დაწესებულებებში.

- მაგისტრატურის პერიოდში ინტერდისციპლინარულ/ინტერაქტიური სწავლების უნარ-ჩვევების კარგად განვითარება მაგისტრს მისცემს შესაძლებლობას დამოუკიდებლად წამოჭრას და გადაწყვიტოს ბიოსამედიცინო ხასიათის პრობლემები. მიღებული შედეგები დაუკავშიროს მომიჯნავე დისციპლინებში არსებულ მონაცემებს, მოახდინოს ცოდნის ინტეგრირება.
- ექსპერიმენტული კვლევის გამოცდილება მაგისტრს მისცემს საშუალებას ჩამოაყალიბოს გარკვეული მოსაზრებები და ჰიპოთეზები. ისინი შეძლებენ პროფესიულ დონეზე ამოცანათა დაგეგმვასა და განხორციელებას, მონაცემთა დამუშავებას, დამოუკიდებლად პრობლემის გადაჭრას. შეიძენენ ინფორმაციის ეფექტურად გადმოცემის უნარს (პრეზენტაციის ჩატარება, მოხსენება, ინფორმაციული ტექნოლოგიების ფლობა და გამოყენება);
- პროგრამის გავლის შემდეგ სხვა სპეციალობის ბაკალავრები სურვილისამებრ შეიცვლიან სპეციალობას.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ

ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს თეიმურაზ ლეჟავას: teimuraz.lejava@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: სამედიცინო მოლეკულური ბიოლოგია/
Medical Molecular Biology by Flexible Learning

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია:

მაგისტრი სამედიცინო მოლეკულურ ბიოლოგიაში
MSc in Medical Molecular Biology (collaborative degree)

პროგრამის მიზნები:

ბოლო რამოდენიმე წლის განმავლობაში ბიოლოგიურ მეცნიერებებში აღინიშნება მაღალტექნოლოგიური დარგების სწრაფი პროგრესი. ადგილი აქვს ბიოსამედიცინო განხრების გაძლიერებას და ბიოლოგიის დაახლოებას სამედიცინო და კლინიკურ კვლევებთან. სამედიცინო მოლეკულური ბიოლოგიის სამაგისტრო პროგრამის მიზანია მიაწოდოს სტუდენტებს უახლესი ინფორმაცია მოლეკულური ბიოლოგიის ისეთ ასპექტებში, რომლებიც დაკავშირებულია ადამიანის დაავადებათა შესწავლასთან. ამგვარი მიდგომა გულისხმობს სტუდენტების მიერ მოლეკულური ბიოლოგიის, იმუნოლოგიის და გენეტიკის ღრმა შესწავლას, განსაკუთრებული აქცენტით მოლეკულური ბიოლოგიის ტექნოლოგიებზე და მათ გამოყენებაზე ბიოსამედიცინო დარგში. პროგრამის ფარგლებში სწავლების პროცესში გამოყენებული იქნება სწავლების მოქნილი მეთოდები, მაგალითად მულტიმედიური და e-სწავლების ელემენტები, რაც ხელს უწყობს სტუდენტების მიერ მასალის უფრო ეფექტურ ათვისებას. პროგრამა მიზნად ისახავს მაგისტრანტების მიერ წარმოდგენილი ინფორმაციის კრიტიკული ანალიზის უნარის, აგრეთვე მიღებული ცოდნის ეფექტურ, გასაგებ ფორმებში გადაცემის უნარის განვითარებას და სამეცნიერო დისკუსიის გამოცდილების მიღებას.

სწავლის შედეგები:

ცოდნა და გაცნობიერება:

პროგრამის გავლის შემდგომ სტუდენტმა უნდა შეძლოს:

- კრიტიკულად გაანალიზოს და განიხილოს მოლეკულური ბიოლოგიის, რეკომბინანტული დნმ ტექნოლოგიების, იმუნოლოგიის და გენეტიკის ფუნდამენტური პრინციპები და დებულებები;
- კრიტიკულად განიხილოს მოლეკულური ინსტრუმენტების გამოყენება და პოტენციალი დაავადებათა დიაგნოსტიკაში და თერაპიაში;
- კრიტიკულად განიხილოს მოლეკულური ტექნოლოგიების მნიშვნელობა, ძირითადი პრინციპები, გამოყენება;
- კრიტიკულად განიხილოს იმუნოლოგიის მნიშვნელობა დაავადებათა პათოგენეზში, დიაგნოსტიკაში და თერაპიაში;
- წარმოადგინოს ანალიზი იმ ეთიკური პრობლემებისა, რომლებიც დაკავშირებულია მოლეკულური და ღერო უჯრედების ტექნოლოგიების გამოყენებასთან;
- კრიტიკულად განიხილოს გენების იდენტიფიცირებისათვის პროგრამული ინსტრუმენტების გამოყენების პრინციპები;
- მოიპოვოს, გაანალიზოს და მოახდინოს ინტერპრეტაცია სხვადასხვა მონაცემთა ბაზებიდან მოპოვებულ მონაცემებს;
- კრიტიკულად განიხილოს ნუკლეინური მჟავების და ცილების ანალიზის პოტენციალი სამედიცინო დიაგნოსტიკის და მკურნალობის გაუმჯობესებისათვის;
- განიხილოს პრინციპები და კრიტიკულად შეაფასოს სკრინინგის ტექნოლოგიის პოზიტიური და ნეგატიური მხარეები;
- განიხილოს პრინციპები, რომლებიც საფუძვლად უდევს გენური მანიპულაციების თერაპიულ გამოყენებას;
- კრიტიკულად განიხილოს კანონმდებლობა, რომელიც მოლეკულური დიაგნოსტიკის და თერაპიის ინსტრუმენტების გამოყენებას არეგულირებს;

- კრიტიკულად განიხილოს სამედიცინო მოლეკულურ ბიოლოგიასთან დაკავშირებული ეთიკური, საკანონმდებლო, უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის საკითხები.

სპეციფიური უნარები:

პროგრამის გავლის შემდგომ სტუდენტმა უნდა შეძლოს:

- თეორიასა და პრაქტიკას შორის არსებული კავშირის ასახვა;
- მოლეკულური ტექნოლოგიების მთელი სპექტრის გამოყენება;
- კრიტიკულად განიხილოს თერაპიული მიზნებისთვის მიმართული მასალების ლეგალიზაციის პროცესები და კლინიკური ცდები;
- გარკვეული მიზნისათვის შეარჩიოს და შეაფასოს დიაგნოსტიკური და თერაპიული ინსტრუმენტები;
- ექსპერიმენტულ მონაცემთა შეფასებისთვის რელევანტური პროგრამული პაკეტების და ინტერნეტ ინსტრუმენტების გამოყენება;
- სასწავლო შედეგების მისაღწევად გამოიყენოს შეფასების და ასევე მულტიმედიური და e-სწავლების რელევანტური მეთოდები
- მოიფიქროს, დაგეგმოს და შეასრულოს დამოუკიდებელი კვლევითი პროექტი მოლეკულური ბიოლოგიის შერჩეულ სფეროში.

ტრანსფერული უნარები:

პროგრამის გავლის შემდგომ სტუდენტმა უნდა შეძლოს:

- ეფექტურად იმუშაოს როგორც ჯგუფის ხელმძღვანელმა ან ჯგუფის რიგითმა წევრმა, წარმართოს ჯგუფის სემინარი;
- ლიტერატურის მიმოხილვის მომზადებისას არსებული რესურსების მთელი სპექტრის ეფექტური გამოყენება (ბიბლიოთეკები, on-line რესურსები, ა.შ.);
- გამოამყლავნოს ინდივიდუალური და ჯგუფური მუშაობის უნარი, გამოიყენოს რელევანტური შეფასების და ასევე მულტიმედიური და e-სწავლების მეთოდები;
- გამოამყლავნოს თვითშეფასების უნარი, რაც უნდა აისახოს თავისი და სხვისი საკურსო ნაშრომების, პროექტის ანგარიშების, სამეცნიერო სტატიების კრიტიკული მიმოხილვების შეფასებისას;
- გამოამყლავნოს დამოუკიდებლად მუშაობის უნარი, შეარჩიოს კვლევითი ამოცანები მინიმალური ხელმძღვანელობის ქვეშ;
- ცოდნის გადმოცემა ეფექტურ და გასაგებ ფორმაში, სამეცნიერო შედეგების პრეზენტაცია ინგლისურ ენაზე, სამეცნიერო შედეგების და იდეების გამართულად გადმოცემა წერით და ზეპირ ფორმაში;
- მონაცემთა ინტერპრეტაცია, ექსპერიმენტალური კვლევის დიზაინის და წარმართვის დროს გამოამყლავნოს პრობლემების გადაჭრის და გადაწყვეტილების უნარი

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის

მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.
 მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით უგროვდება არანაკლებ 51 ქულისა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს ნინო
 ფორაქიშვილს: nino.porakishvili@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: გამოყენებითი ფიზიკა

პროგრამა შედგება სამი მოდულისაგან:

- მასალათმცოდნეობა, მიკრო და ნანო-ელექტრონიკა
- გამოყენებითი ელექტროდინამიკა და რადიოფიზიკა
- გამოყენებითი ბირთვული ფიზიკა და რადიაციული უსაფრთხოება

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია:

ფიზიკის მაგისტრი/Master of Science in Physics

პროგრამის მიზნები: უმაღლესი განათლება გამოყენებით ფიზიკაში კვალიფიკაციებით: მასალათმცოდნეობა, მიკრო და ნანო-ელექტრონიკა; გამოყენებითი ელექტროდინამიკა და რადიოფიზიკა; გამოყენებითი ბირთვული ფიზიკა და რადიაციული უსაფრთხოება. სტუდენტები მიიღებენ ღრმა და მრავალმხრივ ცოდნას ზემოთ აღნიშნულ დარგებში, რომელიც მოიცავს ახალ, უნიკალური თვისებების მქონე ნივთიერებებს, თანამედროვე რადიოფიზიკასა და ელექტრონიკას, ფიზიკური პროცესების მათემატიკური მოდელირების მეთოდების შესწავლას, რადიაციულ უსაფრთხოებასა და კონტროლს, თანამედროვე სამედიცინო აპარატურასა და მისი გამოყენების საფუძვლებს. გარდა ამისა, პროგრამა მიზნად ისახავს დამოუკიდებელი და შემოქმედებითი მუშაობის უნარების მქონე მკვლევარის/აკადემიური პერსონალის აღზრდას.

სწავლის შედეგები: მაგისტრს ექნება მაღალკვალიფიციური და თანამედროვე დონის, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ცოდნა მასალათმცოდნეობის, გამოყენებითი ელექტროდინამიკის, რადიოფიზიკისა და ელექტრონიკის, მიკრო და ნანო-ელექტრონიკის, გამოყენებითი ბირთვული ფიზიკისა და სამედიცინო ფიზიკის მიმართულეებით და შეძლებს სწავლის გაგრძელებას დოქტორანტურაში როგორც საქართველოში, ასევე საზღვარგარეთ.

მაგისტრი შეიძენს შემდეგ მნიშვნელოვან უნარ-ჩვევებს:

- პრობლემისა და მისი გადასაჭრელი მეთოდების იდენტიფიცირებისა და დასახული ამოცანების შესრულების უნარი;
- აკადემიურ და პროფესიულ სფეროებში თავისუფალი კომუნიკირების უნარი; რთულ/მოულოდნელ სიტუაციებში დამოუკიდებლად მუშაობის უნარი;
- შეეძლება თავისი დასკვნების საჯარო წარდგენა, მათი მკაფიო დასაბუთება შესაბამისი ცოდნითა და ლოგიკით, როგორც სპეციალისტებთან ისე არასპეციალისტებთან.
- თანამედროვე გამოყენებითი ფიზიკის აქტუალური პრობლემების ამოხსნის უნარი;
- კომპიუტერული მოდელირების ფიზიკური და მათემატიკური საფუძვლებს ცოდნა;
- რიცხვითი მეთოდების, პროგრამული ენების, გრაფიკული რედაქტორების, ინტერნეტის ცოდნა;
- თანამედროვე პროგრამული პაკეტების შექმნის პრინციპების ცოდნა;
- რიცხვითი ექსპერიმენტების და რთული პროცესების ოპტიმიზაციის უნარჩვევები;
- თანამედროვე გამზომი აპარატების გამოყენების უნარი და ელექტრონიკის ცოდნა.
- დამოუკიდებელი სამეცნიერო და კვლევითი მუშაობის უნარ-ჩვევები.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40

ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა. მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით უგროვდება არანაკლებ 51 ქულისა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს ალექსანდრე შენგელაიას: aleksandre.shengelaia@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: ფუნდამენტური ფიზიკა

პროგრამა წარმოდგენილია შემდეგი მოდულებით:

- კონდენსირებული გარემოს ფიზიკა
- ასტროფიზიკა და პლაზმის ფიზიკა
- ატომური, ატომბირთვული და ელემენტარული ნაწილაკების ფიზიკა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია:

ფიზიკის მაგისტრი/Master of Science in Physics

პროგრამის მიზნები: უმაღლესი განათლება ფუნდამენტურ ფიზიკაში კვალიფიკაციებით: კონდენსირებული გარემოს ფიზიკა: ასტროფიზიკა და პლაზმის ფიზიკა; ატომის, ატომბირთვისა და ელემენტარული ნაწილაკების ფიზიკა. სტუდენტები მიიღებენ ღრმა და მრავალმხრივ ცოდნას ზემოთ აღნიშნულ დარგებში, რომელიც მოიცავს: სამყაროსა და ლაბორატორიულ პირობებში მიმდინარე ფიზიკური პროცესებისა და მოვლენების ფუნდამენტურ (თეორიულ და ექსპერიმენტულ) შესწავლასა და კვლევას; ფიზიკური პროცესების მათემატიკური მოდელირების მეთოდების შესწავლას, სათანადო ალგორითმებისა და კომპიუტერული პროგრამების შექმნას, მათ ვიზუალიზაციას და რიცხვითი ექსპერიმენტების ჩატარებას; დამოუკიდებელი და შემოქმედებითი მუშაობის უნარების მქონე მკვლევარის/აკადემიური პერსონალის აღზრდას.

სწავლის შედეგები:მაგისტრს ექნება მაღალკვალიფიციური და თანამედროვე დონის, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ცოდნა კონდენსირებული გარემოს ფიზიკის, ასტროფიზიკის, აერონომიის, პლაზმის ფიზიკის, ატომის, ატომბირთვის, ელემენტარული ნაწილაკების, მაღალი ენერგიების თეორიის, რელატივიზმის, არაწრფივი მოვლენების ფიზიკის, მათემატიკური ფიზიკის, ველის კვანტური თეორიის; ნაწილაკების ექსპერიმენტული ფიზიკის, ფიზიკური ამოცანების მოდელირების მიმართულებებით და შეძლებს სწავლის გაგრძელებას დოქტორანტურაში.

სწავლის დასრულებისას საშუალო აკადემიური მოსწრების სტუდენტით:

- შეძლებს კონდენსირებული გარემოს ფიზიკაში, ასტროფიზიკასა და პლაზმის ფიზიკაში, ატომის, ატომბირთვის ფიზიკაში, მაღალი ენერგიების ფიზიკის თეორიაში, ელემენტარული ნაწილაკების ფიზიკაში (შესაბამისი კვალიფიკაციით) და მონათესავე სფეროებში მუშაობას სამეცნიერო, ტექნოლოგიური და ასევე აკადემიური მიმართულებით.
- უნდა ფლობდეს თანამედროვე კვლევის მეთოდებს კონდენსირებული გარემოს ფიზიკაში; ასტროფიზიკასა და პლაზმის ფიზიკაში; ატომის, ატომბირთვისა და ელემენტარული ნაწილაკების ფიზიკაში; მაღალი ენერგიების ფიზიკის თეორიაში; ნაწილაკების ექსპერიმენტულ ფიზიკაში.
- შეეძლება ინფორმაციის სინთეზი თანამედროვე/ინოვაციური მეთოდებით; კვლევის კრიტიკული შეფასება და ალტერნატიული მიდგომების მოძიება/შეთავაზება; ეფექტური მუშაობა ჯგუფში; სასწავლო რესურსების ეფექტურად გამოყენება; კვლევისათვის საჭირო ინფორმაციის დამოუკიდებლად მოპოვება და მისი დამუშავება; სხვათა/საკუთარი მუშაობის შედეგების ობიექტური შეფასება.

სწავლის დასრულებისას საშუალო აკადემიური მოსწრების სტუდენტს ექნება:

- როგორც თეორიული, ასევე ექსპერიმენტული მუშაობის უნარი;
- ფიზიკური ამოცანების მათემატიკური და რიცხვითი მეთოდებით მოდელირების უნარი;
- პრობლემის და მისი გადასაჭრელი მეთოდების იდენტიფიცირებისა და დასახული ამოცანების შესრულების უნარი;

- აკადემიურ და პროფესიულ სფეროებში თავისუფალი კომუნიკირების უნარი; რთულ/მოულოდნელ სიტუაციებში დამოუკიდებლად მუშაობის უნარი;
- სწავლის ისეთი უნარ-ჩვევები, რომლებიც თვითგანმსაზღვრელი ან დამოუკიდებელი სწავლის გაგრძელების საშუალებას იძლევა;
- ცოდნის ინტეგრირების უნარი;
- შეეძლება თავისი დასკვნების საჯარო წარდგენა, მათი მკაფიო დასაბუთება შესაბამისი ცოდნითა და ლოგიკით, როგორც სპეციალისტებთან ისე არასპეციალისტებთან;
- დაახასიათებს მისწრაფება პროფესიული სრულყოფისაკენ და იგი დაიცავს ეთიკურ ნორმებს ურთიერთობაში;
- მათემატიკური ფიზიკის ღრმა ცოდნა;
- კონდენსირებული გარემოს ფიზიკის (როგორც თეორიული, ასევე ექსპერიმენტული); ასტროფიზიკისა და პლაზმის ფიზიკის; ატომის, ატომბირთვის ფიზიკის; ელემენტარული ნაწილაკების ფიზიკის და მაღალი ენერგიების ფიზიკის (როგორც თეორიული, ასევე ექსპერიმენტული) ღრმა ცოდნა;
- ექნება უნარი ფიზიკის მომიჯნავე სფეროებში გარკვევისა და შემდგომი გამოყენებისა საკუთარი კვლევებისათვის;
- კომპიუტერული მოდელების ფიზიკური და მათემატიკური საფუძვლებს ცოდნა;
- დამოუკიდებელი სამეცნიერო და კვლევითი მუშაობის უნარჩვევები.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა. მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით უგროვდება არანაკლებ 51 ქულისა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს ალექსანდრე
შენგელაიას: aleksandre.shengelaia@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: ფიზიკური გეოგრაფია და გარემოს მდგრადი განვითარება/ Physical Geography and Environment Sustainable Development

პროგრამა შედგება ორი მოდულისაგან:

- ფიზიკური გეოგრაფია, ნიადაგური რესურსები და გარემოს მდგრადი განვითარება/Physical Geography, Soil Resources and Environment Sustainable Development
- წყლის რესურსების, მეტეოროლოგიური პროცესებისა და სანაპირო ზონის ინტეგრირებული მართვა/Water Resources, Meteorological Processes and Coastal Zone Integrated Management

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია:

გეოგრაფიის მაგისტრი/Master of Science in Geography

პროგრამის მიზნები: პროგრამის მთავარი მიზანია კაცობრიობის სამეცნიერო ტექნიკური პროგრესის პირობებში, მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მქონე სპეციალისტს შეეძლოს ჩაატაროს კვლევა ბუნებრივი გარემოს მდგრადი განვითარების უზრუნველსაყოფად, რასაც თავის მხრივ, რაციონალური ბუნებათსარგებლობა და მისგან გამომდინარე ახლანდელი და მომავალი თაობებისათვის სასიცოცხლოდ სრულფასოვანი ბუნებრივი გარემოს შენარჩუნება უდევს საფუძვლად.

ნიადაგს, როგორც გეოგრაფიული გარსის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს ელემენტს, განსაკუთრებული ადგილი ეკუთვნის ლანდშაფტმექმნელ კომპონენტებს შორის. საქართველოსთვის ნიადაგური საფარის შესწავლას და მისი დაცვის საკითხებს განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს, მიწის რესურსების შეზღუდული რაოდენობის გამო. ამავდროულად, საქართველოში გავრცელებული მსოფლიოში თითქმის ყველა ტიპის ნიადაგი განსაკუთრებულ მიდგომას იმსახურებს. ნიადაგების ხარისხობრივი შეფასების პრობლემა უაღრესად აქტუალურია, როგორც მთელ მსოფლიოში, ისე საქართველოში. ამ მიმართულებით ქვეყანაში დაგროვილია საკმაოდ დიდი მასალა. ბოლო წლებში წარმატებით ხორციელდება „კადასტრისა და მიწის რეგისტრაციის პროექტი KFW-ს დაფინანსებით,“ რომლის შეფასების ერთ-ერთი ძირითადი კომპონენტი ნიადაგია. ამ პროექტის რეალიზაციაში აქტიურად მონაწილეობენ მიმართულების თანამშრომლები, მათ შორის მაგისტრები.

აღნიშნული პრობლემის გადაჭრა კი მოითხოვს ფიზიკური გეოგრაფიის თეორიული და პრაქტიკული საკითხების დამუშავებას და მათ პრაქტიკულად გამოყენებას, კერძოდ:

- ბუნებრივ გარემოში, ადამიანის ერთადერთ სასიცოცხლო სივრცეში სადღეისოდ წარმოშობილ გლობალურ პრობლემებს შორის, ერთ-ერთი ყველაზე მწვავე ლანდშაფტურ-ეკოლოგიური პრობლემების შესწავლას;
- ბუნებრივი გარემოს მდგრადი განვითარების მიღწევას-რაც თავის მხრივ ხელს შეუწყობს რეგიონების სწორ, რაციონალურ დაგეგმარებას და რესურსების მოხმარების ოპტიმალური მიჯნების მიღწევას, უახლესი ტექნოლოგიების დანერგვას და სხვ;
- ფიზიკური გეოგრაფიის და ნიადაგმცოდნეობის საკვანძო თეორიული საკითხების სიღრმისეულ შესწავლას;
- გარემოს დაცვის ოპტიმიზაციის და მართვის მიზნით, გეოსისტემების განვითარების სივრცე-დროითი ანალიზისა და სინთეზის საკითხების დამუშავებას;
- ლანდშაფტური და ნიადაგური მრავალფეროვნების შესწავლას რეგიონულ დონეზე ბუნებრივი გარემოს შენარჩუნების, აღდგენისა და კვლავწარმოების მიზნით;
- GIS პროგრამების სრულყოფილ დაუფლებას, კოსმოსური და აეროფოტოსურათების დეშიფრირებას, სტერეომოდელების შექმნას კომპიუტერული მასალების დამუშავების გზით;

- ლანდშაფტური პოტენციალისა და ნიადაგური რესურსების შეფასებას;
- გარემოს ევოლუციის, ბუნებრივი რისკების, სტიქიური პროცესების მრავალსახეობრივი სპექტრის და მათი განვითარების მასშტაბების შესწავლას;
- დეტალური საველე-კვლევითი სამუშაოების ჩატარებას;
- ლანდშაფტურ-ეკოლოგიური ანალიზური და სინთეზური, ასევე ნიადაგების საკადასტრო რუკების შედგენას და სხვ;

საზოგადოების მდგრადი განვითარებისათვის აუცილებელია მსოფლიოს მტკნარი წყლის შეზღუდული რესურსების რაციონალური გამოყენება. ამავე დროს საზოგადოებისათვის სერიოზული პრობლემაა მდინარეთა წყალდიდობები და წყალმოვარდნები, რომელთა გავრცელების სფერო ბოლო ათწლეულებში საგრძნობლად გაიზარდა როგორც ზოგადად მსოფლიოში, ასევე საქართველოშიც.

საქართველოს ეკონომიკური განვითარება ევროპა-აზიის სატრანსპორტო დერეფნის ამოქმედება და ფუნქციონირება დიდადაა დამოკიდებული ასევე შავი ზღვის უნიკალურ რესურსებზე, მისი სანაპირო ზოლის დაცვასა და გამოყენებაზე.

სამაგისტრო პროგრამა უზრუნველყოფს თანამედროვე მოთხოვნათა შესაბამისად მაღალკვალიფიციური მაგისტრის მომზადებას წყლის რესურსების, წყალდიდობის რისკის შეფასების, გამოყენებითი მეტეოროლოგიის, ატმოსფეროს ეკოლოგიისა და ოკეანოგრაფიის დარგში, თსუ-ში მომზადებული აღნიშნული დარგების სპეციალისტების მაღალ საერთაშორისო სამეცნიერო რეიტინგზე მეტყველებს, უკანასკნელ წლებში პან-ევროპულ და გლობალურ პროექტებში ქართველი მეცნიერების ინტენსიური ჩართვა და სათანადოდ, სოლიდური საგრანტო თანხების მოზიდვა უნივერსიტეტში, რაც თანამედროვე პირობებში მეცნიერთა და სპეციალისტთა მაღალი კვალიფიკაციის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს მაჩვენებლად ითვლება.

სწავლის შედეგები: დარგობრივი კვალიფიკაცია, ცოდნა, კომპეტენცია და უნარ-ჩვევები.

სწავლების პირველ საფეხურზე (ბაკალავრიატი) მიღებული ზოგადგეოგრაფიული ცოდნის საფუძველზე, რომელიც ითვალისწინებს ბუნებრივი გარემოს ცალკეული კომპონენტების და მთლიანად ბუნებრივი კომპლექსების განვითარების კანონზომიერებათა შეცნობას, მაგისტრანტები სწავლების მეორე საფეხურის დასრულების შედეგად:

- დაეუფლებიან ფიზიკური გეოგრაფიის და ნიადაგმცოდნეობის საველე კვლევის მეთოდებსა და ხერხებს. გააღრმავებენ პირველ საფეხურზე მიღებულ თეორიულ ცოდნას და უზრუნველყოფენ იდეის ორიგინალურ განვითარებას;
- შეძლებენ ბუნებასთან მიმართებაში კრიტიკული ანალიზისა და პრობლემის გადაწყვეტის ალტერნატიული მიდგომის შემოთავაზებას სპეციალობასთან ან მომიჯნავე დარგებთან კონტექსტში.
- ჩამოუყალიბდებათ ცოდნის ინტეგრირების და ბუნებრივ გარემოში მეცნიერულად დასაბუთებული, სწორი ორიენტაციის უნარი. სათანადო ინფორმაციებზე დაყრდნობით განუვითარდებათ ბუნებაში მიმდინარე კრიტიკული სიტუაციების შეფასება-რეგულირების შესახებ სათანადო რეკომენდაციების შემუშავების უნარი.
- მიღებული ცოდნისა და უნარ-ჩვევების ჩამოყალიბების საფუძველზე მაგისტრანტი დამოუკიდებლად შეძლებს ბუნებრივი პროცესებისა და მოვლენების ობიექტურ შეფასებას და გარემოს მონიტორინგის ღონისძიებების შემუშავებას.
- GIS პროგრამების დაუფლებით მაგისტრატურის კურსდამთავრებული შეძლებს გარემოს მდგომარეობის სივრცე-დროით ანალიზს და გეოინფორმაციული მასალების კარტოგრაფირებას პროგრამის დამთავრების შემდეგ მაგისტრს ჩამოყალიბებული ექნება ის ცოდნა და უნარი, რაც შეაძლებინებს წყლის რესურსების რაოდენობრივ და ხარისხობრივ შეფასებას, სხვადასხვა ალბათობის

საანგარიშო ხარჯების განსაზღვრას, წყლის დამაბინძურებელი ნივთიერებების კლასების ზეგავლენას წყლის გამოყენებაზე, წყალმომარაგების ჩამოყალიბებისა და გადაადგილების სხვადასხვა ვარიანტებისა და სცენარების განსაზღვრას და შეფასებას, გაუდაზნოების პრობლემების კვლევას, კლიმატს და კლიმატურ რესურსებს, ატმოსფეროს გაჭუჭყიანებას, ულტრამოკლე რადიოტალღების გავრცელებას, საშიში მეტეოროლოგიური მოვლენების ანალიზსა და პროგნოზს, კლიმატის გლობალურ ცვლილებას, საზღვაო ჰიდროგრაფიისა და ნავიგაციის, ოპერატიული და სარეწაო ოკეანოგრაფიის, ნაპირამგები ნატანის დინამიკისა და საქართველოს სანაპირო ზოლში მიმდინარე პროცესების ცოდნას და მათ მართვარეულრებას. მათ დაუფროვდებათ ცოდნის ის მარაგი, რომ სათანადო ინფორმაციაზე დაყრდნობით, შეძლონ წყლის რესურსების დაგეგმვის, გამოყენების, წყალდიდობების რისკის შეფასების, მეტეოროლოგიური პროცესების და პრაქტიკული ოკეანოგრაფიის პრინციპების და გამოცდილების გამოყენება, როგორც ლოკალურ, ისე რეგიონალურ და საერთაშორისო დონეზე.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუფროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს ზურაბ სევერთელაძეს: zurab.seperteladze@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: გეომორფოლოგია, კარტოგრაფია და ლანდშაფტური დაგეგმარება/Geomorphology, Cartography and Landscape Planning
სამაგისტრო პროგრამა I კურსის II სემესტრიდან იყოფა ორ მოდულად:

- გეომორფოლოგია და კარტოგრაფია;
- ლანდშაფტური დაგეგმარება

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია:
გეოგრაფიის მაგისტრი/Master of Science in Geography

პროგრამის მიზნები:

- მოამზადოს გეოგრაფიის სპეციალისტები, რომელთაც მიღებული კვალიფიკაცია (ცოდნისა და უნარ-ჩვევების სინთეზი) შესაძლებლობას მისცემს მოახდინონ გეოგრაფიული ცოდნის ინტეგრირება და გამოყენება საზოგადოებრივი საქმიანობის სხვადასხვა სფეროში
- შეძლონ გლობალური, რეგიონული და ლოკალური პრობლემების არსის გააზრება. მათი პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, სოციალურ, დემოგრაფიულ თუ ეკოლოგიურ ჭრილში განხილვა და მათზე ადეკვატური რეაგირება ინტეგრირებული, კომპლექსური მიდგომების საფუძველზე
- განათლების თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისად, ერთიანი გეოგრაფიული მიდგომისა და მეთოდის საფუძველზე (საბუნებისმეტყველო და საზოგადოებრივ, აგრეთვე ტექნიკური (კარტოგრაფიისა და გეოინფორმატიკის სახით) დარგების სწავლება.
- ახალი ტექნოლოგიების სწავლება, ოპერატიული რუკების სერიის შექმნა, გეოგრაფიულ (ბუნებრივ, რესურსულ, ეკონომიკურ, სოციალურ, ეკოლოგიურ) მონაცემთა ინვენტარიზაცია, ანალიზი და სინთეზი, გეოგრაფიული მოდელირება, პროგნოზი, ტერიტორიული დაგეგმარება და მართვა.
- სხვადასხვა მასშტაბის ლანდშაფტური დაგეგმარება
- საქართველოს ან მისი ცალკეული რეგიონის გეოინფორმაციული სისტემების შექმნა
- შეძლონ საქართველოს კომპლექსურ-გეოგრაფიული თვალსაზრისით გააზრება და მისი როგორც კავკასიის რეგიონისა და მსოფლიოს შემადგენელი ნაწილის განაალიზება.

სწავლის შედეგები:

- კურსდამთავრებული მაგისტრის კვალიფიკაცია სამაგისტრო პროგრამის დასრულების შემდეგ:
- სავლე და კამერალური კვლევების შედეგად მიღებული ცოდნის სხვადასხვა სამეცნიერო და პრაქტიკულ საქმიანობაში გამოყენების უნარ-ჩვევების განვითარებას;
- გარემოსა და საზოგადოების ურთიერთკავშირის შედეგად წარმოქმნილი სოციალური, ეკონომიკური, პოლიტიკური, გეოეკოლოგიური პროცესებისა და პრობლემების ერთიან გააზრებასა და სიღრმისეულ გაცნობიერებას;
- აქტუალური სამეცნიერო და პრაქტიკული პრობლემების გლობალურ, რეგიონულ და ლოკალურ დონეებზე წარმოჩენის, კვლევისა და მისი გადაჭრის უნარ-ჩვევების გამომუშავებას;
- რუკებისა და სხვა სახის კარტოგრაფიული გამოსახულებების კითხვისა და ანალიზის უნარ-ჩვევების გამომუშავებას;
- ეკოლოგიურად ორიენტირებული ტერიტორიული დაგეგმარების პრინციპებისა და უნარ-ჩვევების გამომუშავებას;
- დისტანციური ზონდირებისა და გეოგრაფიული ინფორმაციული სისტემების შექმნისა და ოპერირების ჩვევების დაუფლებას;
- ტერიტორიის რესურსული პოტენციალის მონაცემთა ბაზებისა და საკადასტრო სისტემების შექმნის უნარის გამომუშავებას;

სამეცნიერო კვლევების, კრიტიკული აზროვნების, გეოეკოლოგიური პროგნოზის, მდგრადი რეგიონული განვითარების პრინციპების განსაზღვრისა და გადაწყვეტილების მიღების უნარ-ჩვევების გამომუშავებას.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა. მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით უგროვდება არანაკლებ 51 ქულისა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს რამინ გობეჯიშვილს: ramin.gobejishvili@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: გეოლოგია (Geology)

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია:

გეოლოგიის მაგისტრი/Master of Science in Geology

პროგრამის მიზნები: პროგრამის მიზანია მაგისტრანტებმა მიიღონ საფუძვლიანი ცოდნა და გამოიმუშაონ უნარ-ჩვევები სამეცნიერო-კვლევითი და პრაქტიკული საქმიანობის წარმატებით განხორციელებისათვის_პალეონტოლოგიის, სტრატეგრაფიის, მინერალოგიის, პეტროლოგიის, რეგიონული გეოლოგიის, სასარგებლო ნამარხთა საბადოების ძიების, ეკოლოგიის, საინჟინრო საქმის, ჰიდროგეოლოგიის სფეროებში.

სამაგისტრო პროგრამის აქტუალობა განისაზღვრება ჩვენი ქვეყნის გეოლოგიური აგებულების სპეციფიკურობით, აქ მიმდინარე აქტიური გეოდინამიკური პროცესების შესწავლის და ბუნებრივი კატასტროფული მოვლენების წინააღმდეგ ბრძოლის საჭიროებით, მინერალური ნედლეულის საბადოების პროგნოზირების, გამოვლენისა და შესწავლის აუცილებლობით, კვალიფიციური სამეწარმეო, სამეცნიერო-კვლევითი და პედაგოგიური (აკადემიური) კადრების მომზადების საჭიროებით.

პროგრამა უნდა შედგეს მსოფლიო ინტელექტუალური შრომის ბაზრის მოთხოვნილებებისა და არსებული ეროვნულ-საგანმანათლებლო სისტემის ტრადიციების გათვალისწინებით.

სწავლის შედეგები: სამაგისტრო პროგრამის დასრულების შემდეგ მაგისტრანტებს:

გააჩნიათ ღრმა ცოდნა და უნარ-ჩვევები სამეცნიერო-კვლევითი და პრაქტიკული მუშაობის წარმართვისათვის. საფუძვლიანად ერკვევიან დედამიწის_კერძოდ, ლითოსფეროს აგებულების, ნივთიერი შედგენილობის, გეოდინამიკური პროცესების მიმდინარეობის, ორგანული სამყაროს ევოლუციის, დედამიწის ქერქის განვითარების და სასარგებლო ნამარხთა საბადოების წარმოშობის, ძაბუნა-ძიებისა და პრაქტიკული გამოყენების საკითხებში.

გააჩნიათ უნარი მოპოვებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით ჩამოაყალიბონ მოსაზრებები და დასახონ მათი რეალიზაციის პრაქტიკული გზები; შეუძლიათ საკუთარი მოსაზრებების, მიღებული კვლევის შედეგების და დასკვნების შემოწმება, საჯარო წარდგენა, მათი დასაბუთება ფაქტობრივი მასალით, თეორიული ცოდნით და ლოგიკური მსჯელობით, როგორც დარგის სპეციალისტების, ისე არასპეციალისტების წინაშე; ექნებათ კონკრეტული გეოლოგიური პრობლემების განსაზღვრისა და მათი პრაქტიკული გადაჭრის უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით უგროვდება არანაკლებ 51 ქულისა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
--------	----------	--------

91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს ბეჟან თუთბერიძეს: bejan.tutberidze@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: ქიმია/Chemistry

სამაგისტრო პროგრამა დაფუძნებულია 6 მოდულზე:

- არაორგანული ქიმია (მეტალ(ელემენტ)ორგანული კომპლექსნაერთთა ქიმია) – Inorganic Chemistry (Chemistry (Metal(element)organic Complex Compounds).
- ორგანული ქიმია (სინთეზური და ბუნებრივი ორგანული ნაერთების ქიმია) – Organic Chemistry (Chemistry of Synthetic and Natural compounds).
- ფიზიკური ქიმია (Physical Chemistry).
- ანალიზური ქიმია (Analytical Chemistry).
- მაკრომოლეკულების ქიმია (Macromolecular chemistry).
- ბიოორგანული ქიმია (Bioorganic chemistry) .

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია:

ქიმიის მაგისტრი/Master of Science in Chemistry

პროგრამის მიზნები: ქიმიის პროგრამის მიზანია მოამზადოს მაღალი დონის პროფესიონალი – ღრმად განათლებული პიროვნება, გაუღრმავოს მას ბაკალავრიატში მიღებული ცოდნა. მაგისტრატურის კურსდამთავრებული იქნება სრულყოფილი სპეციალისტი, რომელსაც მაღალ თეორიულ დონესთან ერთად ათვისებული ექნება ნივთიერებათა სინთეზისა და კვლევის თანამედროვე მეთოდები, რაც მას საშუალებას მისცემს აწარმოოს ნაყოფიერი პედაგოგიური, სამეცნიერო და შრომითი მოღვაწეობა.

სწავლის შედეგები: ქიმიის მაგისტრი ქიმიის ყველა სფეროში ფლობს გაღრმავებულ ცოდნას, რომელიც დაფუძნებულია ბაკალავრიატში მიღებულ განათლებაზე, სახელდობრ:

- სწავლების მეორე საფეხურზე მიღებული ცოდნის პრაქტიკულ საქმიანობაში ეფექტური გამოყენების უნარი;
- ქიმიის, კერძოდ არაორგანული, ორგანული, ფიზიკური, ანალიზური, მაკრო-მოლეკულური, ბიოორგანული და მეტალოორგანული ქიმიის პრობლემების დასმის და დამოუკიდებლად გადაწყვეტის უნარი;
- თეორიული ცოდნის დამოუკიდებლად ამაღლების უნარი;
- ნივთიერებათა ანალიზის ფიზიკურ – ქიმიური მეთოდების აქტიური გამოყენების უნარი;
- ქიმიური ექსპერიმენტის დაგეგმვის და პრაქტიკული რეალიზების, მიღებული შედეგების სტატისტიკური ანალიზისა და პრეზენტაციის უნარი;
- უმაღლეს სკოლაში პედაგოგიური და სამეცნიერო მუშაობის ძირითად ჩვევების ფლობა;
- ბაკალავრიატის სტუდენტებთან პრაქტიკული მეცადინეობების ჩატარების გამოცდილება.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა. მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით უგროვდება არანაკლებ 51 ქულით.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს შოთა სამსონიას:
shota.samsonia@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: ქიმიური ექსპერტიზა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია:

ქიმიის მაგისტრი/Master of Science in Chemistry

პროგრამის მიზნები: სამაგისტრო პროგრამის მიზანია გამოუშვას სპეციალისტები ქიმიური ექსპერტიზის თეორიული საკითხების ღრმა ცოდნითა და ამ სფეროებში შემდგომი საქმიანობისათვის საჭირო პრაქტიკული უნარ-ჩვევებით.

პრაქტიკული საქმიანობის თვალსაზრისით განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა ნივთიერებათა კვლევის თანამედროვე ფიზიკურ-ქიმიური მეთოდების ღრმა ცოდნას, რადგანაც როგორც საქართველო, ისე მსოფლიოს მრავალი ქვეყანა განიცდის მაღალკვალიფიციური კადრების ნაკლებობას ამ დარგში.

სწავლის შედეგები: სამაგისტრო პროგრამის დასრულების შემდეგ მაგისტრანტებს გააჩნიათ

- ქიმიური ექსპერტიზის თეორიული საკითხების ღრმა ცოდნა და ამ სფეროებში შემდგომი საქმიანობისათვის საჭირო პრაქტიკული უნარ-ჩვევები.
- პრაქტიკული საქმიანობის თვალსაზრისით ნივთიერებათა კვლევის თანამედროვე ფიზიკურ-ქიმიური მეთოდების ღრმა ცოდნა.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით უგროვდება არანაკლებ 51 ქულისა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს ბეჟან ჭანკვეტაძეს:
bejan.chankvetadze@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: პოლიმერული მასალები და მათი ექსპერტიზა/Polymeric Materials and Expertise

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია:
ქიმიის მაგისტრი/Master of Science in Chemistry

პროგრამის მიზნები:

პროგრამის ამოცანებში შედის სტუდენტისათვის ისეთი სწავლების ორგანიზება, რომელიც ურუნველყოფს:

- ძირითადი, პოლიმერული მასალების და მათი ექსპერტიზის საბაზისო კურსების დაუფლებას;
- პოლიმერული მასალების კვლევის ფიზიკურ-ქიმიური მეთოდების ათვისებას და შემდგომში მათ გამოყენებას პოლიმერული მასალების ექსპერტიზის ჩასატარებლად;
- სასწავლო-სამეცნიერო პრაქტიკის გავლას და პროფესიული გამოცდილების მიღებას;

პოლიმერული მასალების ექსპერტიზა მაღალმოლეკულურ ნაერთთა ქიმიასა და მათ საფუძველზე წარმოებული პოლიმერული მასალების პრაქტიკულ გამოყენებას შორის დამაკავშირებელ რგოლს წარმოადგენს. აღნიშნული საგნის სრულყოფილად დაუფლება მაგისტრანტისაგან მოითხოვს არა მარტო მაღალმოლეკულურ ნაერთთა მიღების ტექნოლოგიის, არამედ მასალათმცოდნეობის ელემენტების ცოდნასაც, მასალების კვლევის ქიმიური და ფიზიკური მეთოდების დაუფლებას.

ცნობილია, რომ წარმოების მიერ ტირაჟირებული პროდუქტის - პოლიმერული მასალის (ისევე, როგორც ნებისმიერი სხვა საწარმოო პროდუქტის) პასპორტული მონაცემების (სერთიფიკატის) ამ მასალებისათვის არსებულ სტანდარტებთან შესაბამისობის ხარისხის შესწავლა წარმოადგენს ექსპერტიზის საგანს. პოლიმერული მასალების ექსპერტიზის ჩატარება კი თანამედროვე ფიზიკური და ქიმიური მეთოდებით ნივთიერებათა აღნაგობისა და თვისებების შესწავლას ეყრდნობა და მნიშვნელოვანია მასალის ხარისხიანობის დასადგენად.

მაკრომოლეკულურ ნაერთთა და საერთოდ პოლიმერულ მასალათა თვისებების შესწავლა სტუდენტს საშუალებას მისცემს შეაფასოს და საექსპერტო სამუშაოები ჩაატაროს არა მხოლოდ პლასტმასების, რეზინების, არამედ, წებოების, ლაქ-საღებავების და სხვა მასალების სფეროშიც, რადგან მიდგომა საკითხისადმი ყველგან ერთნაირია.

სწავლის შედეგები: ქიმიის მაგისტრი ფლობს პოლიმერების და მათ ბაზაზე მიღებული მასალების სფეროში გაღრმავებულ ცოდნას, რომელიც დაფუძნებულია ბაკალავრიატში მიღებულ განათლებაზე, სახელდობრ: სწავლების მეორე საფეხურზე მიღებული ცოდნის ეფექტური გამოყენება პრაქტიკულ საქმიანობაში; ქიმიის, მაკრომოლეკულების ქიმიის პრობლემებში ადვილად გარკვევა; თეორიული ცოდნის დამოუკიდებლად ამღლება; თავისი და მომიჯნავე სპეციალობის ფარგლებში პრობლემის დასმის და დამოუკიდებლად გადაწყვეტის უნარი; მიღებული შედეგების პრეზენტაციის უნარი; უმაღლეს სკოლაში პედაგოგიური და სამეცნიერო მუშაობის ძირითად ჩვევების ფლობა; ბაკალავრიატის სტუდენტებთან პრაქტიკული მეცადინეობების ჩატარების გამოცდილება.

- წარმოდგენილი სამაგისტრო პროგრამის სწავლის შედეგად კურსდამთავრებულს ჩამოუყალიბდება პოლიმერულ მასალების და ექსპერტიზის დისციპლინების საფუძვლების მყარი ცოდნა. მას გათვალისწინებული ექნება თუ რომელ სამეცნიერო დარგებს ეფუძვნება თანამედროვე პოლიმერული მასალები, მათი თვისებების შესწავლა და ახალი მასალების მიღება.
- მიღებული ცოდნის საფუძველზე მაგისტრანტს უნდა ჩამოუყალიბდეს პოლიმერული მასალების მიღების უნარ-ჩვევები და შეეძლოს მათი გამოყენება პოლიმერული მასალების მიღებისას წარმოება-დაწესებულებებში.

- მაგისტრანტი არჩეული მოდულის დამთავრების შემდეგ უნდა ფლობდეს პოლიმერული მასალების ექსპერტიზის ჩასატარებლად საჭირო როგორც თეორიულ საფუძველებს, ასევე პრაქტიკულ უნარ-ჩვევებსაც.
- მაგისტრანტს გამომდინარე სასწავლო პროგრამის სპეციფიკიდან, ზოგადი კომპეტენციების კუთხით უნდა შეეძლოს მის წინაშე წამოჭრილ ამოცანებში სწრაფი ორიენტირება; განვითარებული ქონდეს მოვლენებისადმი კრიტიკული მიდგომის ჩვევები, მზად იყოს პრობლემების გადაწყვეტისათვის საჭიროების შემთხვევაში არაორდინალური გზების გამოსანახავად.
- ქიმიის მაგისტრს “პოლიმერული მასალების და მათი ექსპერტიზის” – პროგრამით უნდა შეეძლოს მიღებული ცოდნის გამოყენება პრაქტიკულ საქმიანობაში, ადვილად უნდა ერკვეოდეს მაღალმოლეკულურ ნაერთთა ტექნოლოგიისა და ექსპერტიზის ძირითად პრობლემებში, შეძლოს თეორიული ცოდნის დამოუკიდებლად ამღლება და მიღებული შედეგების დამუშავება.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმას წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს ომარ მუკბანიანს: omar.mukbaniani@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: მათემატიკა/Mathematics

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია:
მათემატიკის მაგისტრი/Master of Science in Mathematics

პროგრამის მიზნები:

- მისცეს მაგისტრს თანამედროვე მიღწევათა შესაბამისი საფუძვლიანი განათლება მათემატიკაში;
- გამოუმუშავოს მას სამეცნიერო კვლევასა და სხვადასხვა პრაქტიკულ პრობლემათა გადაჭრაში მათემატიკური მეთოდების გამოყენების უნარი.

სწავლის შედეგები: მაგისტრს უნდა შეეძლოს:

- სპეციალიზაციის შესაბამისი მიმართულებით სამეცნიერო ლიტერატურის წაკითხვა და გარჩევა;
- მათემატიკური შედეგების ლოგიკურად გამართული სახით ჩამოყალიბება ზეპირი და წერილობითი ფორმით;
- მეცნიერული კვლევის წარმოება სპეციალიზაციის მიმართულებით;
- დასმული (არა მხოლოდ მათემატიკური) ამოცანის არსის ჩაწვდომა და მისი აბსტრაგირება;
- რეალური ცხოვრებიდან აღებულ სიტუაციათა მათემატიკური მოდელირება;
- ინფორმაციის მოწესრიგება, ანალიზი და შესაბამისი დასკვნების გაკეთება;
- მიღებული ცოდნის გამოყენება კონკრეტული ამოცანების გადაჭრისას.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს უშანგი გოგინავას:
ushangi.goginava@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: გამოყენებითი მათემატიკა/ Applied Mathematics

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია:

მათემატიკის მაგისტრი/Master of Science in Mathematics

პროგრამის მიზნები:

- მაგისტრს მისცეს თანამედროვე მიღწევათა შესაბამისი საფუძვლიანი განათლება გამოყენებითი მათემატიკაში;
- მაგისტრს განუვითაროს სამეცნიერო კვლევისა და პრაქტიკული ამოცანების გადაწყვეტის მათემატიკური მოდელირების, კომპიუტერული ტექნიკისა და ტექნოლოგიების გამოყენების უნარ-ჩვევები.

სწავლის შედეგები:

- მაგისტრს ექნება საფუძვლიანი და ღრმა ცოდნა პროგრამით გათვალისწინებულ ყველა ძირითად საგანში და უნდა შეეძლოს სპეციალიზაციის შესაბამისი დარგის მიმართულებით სამეცნიერო ლიტერატურის წაკითხვა და გარჩევა;
- მაგისტრს შეეძლება მათემატიკური შედეგების ლოგიკურად გამართული სახით ჩამოყალიბება ზეპირი და წერილობითი ფორმით;
- მაგისტრს შეეძლება მეცნიერული კვლევის წარმოება შესაბამისი მიმართულებით;
- მონაცემების დამუშავება, ანალიზი, მათ საფუძველზე მათემატიკური მოდელირებისათვის მონაცემთა მომზადება, მოდელების აგება-გამოკვლევა, შესაბამისი რიცხვითი ალგორითმების შედგენა, მათი საშუალებით კომპიუტერზე გამოთვლითი ექსპერიმენტის და სიმულაციის სწორად დაგეგმვა-ჩატარება, შესასწავლი მოვლენის ან პროცესის ანალიზისა და შემდგომი მართვის მიზნით;
- მაგისტრს შეეძლება გამოყენებითი მათემატიკის, კერძოდ, გამოთვლითი მათემატიკის, მათემატიკური მოდელირების, უწყვეტ გარემოთა მექანიკის მათემატიკური მეთოდების და ფინანსური მათემატიკის თანამედროვე მიღწევების ქმედითი გამოყენება შესაბამის სფეროებში;
- მაგისტრს შეეძლება ცალკეულ ფიზიკური, მექანიკური, ეკონომიკური, სოციოლოგიური, ბიოლოგიური და ეკოლოგიურ პროცესების მიმდინარეობის პროგნოზი, რისკების მართვა და შესაბამისი სტრატეგიის განსაზღვრა;
- მაგისტრს გამოუმუშავდება სხვადასხვა სახის ინფორმაციული ნაკადის სისტემატიზაციის, ანალიზის და ადეკვატური დასკვნების გაკეთების უნარ-ჩვევები.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს რამაზ ბოჭორიშვილს: ramaz.botshorishvili@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: კომპიუტერული მეცნიერება

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია:

კომპიუტერულ მეცნიერებათა მაგისტრი/Master of Science in Computer Sciences

პროგრამის მიზნები:

მაგისტრი უნდა ფლობდეს საფუძვლიან თეორიულ ცოდნასა და სამეცნიერო და პრაქტიკული მუშაობის უნარ-ჩვევებს ცოდნის იმ სფეროებში, რომლებიც ეკუთვნის კომპიუტერულ მეცნიერებებს. ესენია:

- დისკრეტული და უწყვეტი სტრუქტურები;
- კომპიუტერის არქიტექტურა და დაბალი დონის დაპროგრამება;
- დაპროგრამების ტექნოლოგიების განვითარების ტენდენციები;
- დაპროგრამების თანამედროვე ტექნოლოგიები;
- ოპერაციული სისტემები;
- მონაცემთა სტრუქტურები;
- მონაცემთა ბაზები;
- ალგორითმები;

აგრეთვე შედარებით სპეციფიკური ცოდნის სფეროები, რომლებსაც ჯეროვანი ყურადღება ეთმობა წარმოდგენილ პროგრამაში.

სწავლის შედეგები: მაგისტრებს შეეძლებათ მიღებული ცოდნის გამოყენება ახალ ან უცნობ გარემოში, აგრეთვე შეზღუდული ინფორმაციის პირობებში.

მაგისტრები შეიძენენ თავისი ცოდნის საჯარო წარდგენისა და პრეზენტაციების გამართვის ჩვევებს; საჭიროების შემთხვევაში, შეძლებენ ნავიგაციას სამეცნიერო ლიტერატურაში ცოდნის დამოუკიდებლად გაღრმავების მიზნით.

სწავლის შედეგად, მაგისტრი იძენს ცოდნასა და უნარ-ჩვევებს, რაც აუცილებელია მისი შრომითი საქმიანობის წარმატებისთვის. ამ ტიპის სპეციალისტისთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია მრავალმხრივობა, საქმიანობის პრაქტიკული და თეორიული ასპექტების შეთანხმებულობა, კომუნიკაბელურობა, სუბიექტური და ობიექტური ფაქტორების ადეკვატური აღქმა.

როგორც გვიჩვენებს წამყვანი უნივერსიტეტების გამოცდილება, მაგისტრატურაში მიღებული ცოდნა წარმოადგენს წარმატებული კარიერის გარანტიას. დასაქმების სფერო მოიცავს ანალიტიკურ, პრაქტიკულ, დამოუკიდებელ, სამეცნიერო – კვლევით (თუ მაგისტრი დოქტორანტურაში მოისურვებს სწავლის გაგრძელებას), სასწავლო, საკონსულტაციო საქმიანობას.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს ალექსანდრე გამყრელიძეს: aleksandre.gamkrelidze@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: საინფორმაციო სისტემები

პროგრამა შედგება შემდეგი სამი (ერთი ძირითადი და ორი ერთმანეთისაგან თითქმის დამოუკიდებელი არჩევითი) მოდულისაგან:

- **ძირითადი მოდული.** ეს მოდული აყალიბებს სწავლების საფუძვლებს საინფორმაციო სისტემებში და მიმდინარეობს I და II სემესტრებში.
- **საინფორმაციო სისტემები** (მოდულის ხელმძღვანელი: ასოც. პროფ. ანა სიხარულიძე). ეს მოდული ძირითადად ორიენტირებულია შრომის ბაზრის მოთხოვნებზე საინფორმაციო სისტემების მიმართულებით. იგი მიმდინარეობს III სემესტრში.
- **ინტელექტუალური სისტემები** (მოდულის ხელმძღვანელი: სრული პროფესორი გია სირბილაძე). ეს მოდული ძირითადად ორიენტირებულია სამეცნიერო კვლევებზე თანამედროვე ინტელექტუალური სისტემების მიმართულებით, თუმცა არჩევითი საგნით უკავშირდება B მოდულსაც. იგი მიმდინარეობს III სემესტრში.

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია:

საინფორმაციო სისტემების მაგისტრი/Master of Science in Information Systems

პროგრამის მიზნები:

ამჟამად, ადამიანის მოღვაწეობის ყოველ სფეროში წარმატების მიღწევის მნიშვნელოვან პირობას წარმოადგენს კომპიუტერული საინფორმაციო სისტემებისა და ტექნოლოგიების ეფექტური გამოყენება. იმისათვის, რომ პროფესიულ საქმიანობაში წარმატების მიღწევა შეძლოს, საინფორმაციო სისტემების მიმართულების მაგისტრი უნდა ფლობდეს საფუძვლიან თეორიულ ცოდნასა და სამეცნიერო და პრაქტიკული მუშაობის უნარ-ჩვევებს ცოდნის იმ სფეროებში, რომლებიც კომპიუტინგს (ზოგადად ინფორმატიკას) ეკუთვნის.

- კომპიუტერის არქიტექტურა და დაპროგრამება, დაპროგრამების ინჟინერია;
- დაპროგრამების ტექნოლოგიები;
- კომპიუტერული ქსელები და ტელეკომუნიკაციები. E-კომრეციის სისტემები;
- მონაცემთა ანალიზი, მონაცემთა ბაზები, მონაცემთა ბაზების მენეჯმენტის სისტემები;
- საინფორმაციო სისტემები და ტექნოლოგიები;
- საინფორმაციო სისტემების მენეჯმენტი;
- საინფორმაციო სისტემების პროგრამული უზრუნველყოფის ინჟინერია ;
- საინფორმაციო სისტემების ანალიზი და დიზაინი;
- ინფორმაციის მართვა, საინფორმაციო მენეჯმენტის თეორია და პრაქტიკა;
- ინფორმაციის დაცვის სისტემები და ტექნოლოგიები;
- გადაწყვეტილებათა მეცნიერების საფუძვლები და ზოგადი სისტემების თეორია;
- ბიზნეს-მოდელები, ბიზნესის-მოთხოვნების ანალიზი და რისკების მენეჯმენტი;
- საინფორმაციო ინტელექტუალური სისტემები და ფაზი-სისტემები;
- გადაწყვეტილების მიღების მრჩეველი ინტელექტუალური სისტემები;
- გამოთვლითი ინტელექტუალური სისტემები

აგრეთვე შედარებით სპეციფიკური ცოდნის სფეროები, რომლებზეც ყურადღება მახვილდება მოდულებში.

სწავლის შედეგები: მაგისტრატურის კურსდამთავრებულს შეეძლება მსხვილი ორგანიზაციებისა და კიბერკორპორაციების ავტომატიზირებული ფუნქციონირებისათვის ორიენტირებული კომპიუტერული საინფორმაციო სისტემების გამოყენება (საექსპერტო სისტემები, გადაწყვეტილების მიღების მრჩეველი სისტემები, საინფორმაციო ინტელექტუალური სისტემები, მენეჯმენტის საინფორმაციო სისტემები, საფინანსო აღრიცხვების საინფორმაციო სისტემები და ა.შ.). აგრეთვე მას ექნება საინფორმაციო სისტემის

დაპროექტებაში, დიზაინის განსაზღვრასა და პროგრამული ინჟინერიაში გარკვეულ ცოდნა და გამოცდილება.

ტექნოლოგიური კუთხით საინფორმაციო სისტემების მიმართულების მაგისტრს ეცოდინება ტრადიციული ბიზნესისა და სხვა გარემოსათვის საჭირო გამოყენებითი ხასიათის საინფორმაციო სისტემებია და პაკეტების გამოყენება, რომლებიც ძირითადად გავრცელებულია ან პოტენციურად გავრცელდება ჩვენს ქვეყანაში, და რომლებიც ესოდენ ესაჭიროებათ “მსხვილ” ორგანიზაციებს მათი ინფორმაციის მართვის ნორმალურად ფუნქციონირებისთვის.

საინფორმაციო სისტემების მიმართულების მაგისტრანტებმა შეისწავლიან თუ როგორ შეაფასონ მსხვილი ორგანიზაციებისა და კორპორაციების მოთხოვნები, აგრეთვე სპეციფიკური ინფორმაციული მოთხოვნები და შეძლონ პრაქტიკული ქმედებების განხორციელება ამ მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

მაგისტრატურაში მიღებული ცოდნა ეფუძნება და აღრმავებს ბაკალავრიატში მიღებულ კვალიფიკაციას საინფორმაციო სისტემების მიმართულებით.

მაგისტრებს შეეძლებათ მიღებული ცოდნის გამოყენება ახალ ან უცნობ გარემოში, აგრეთვე შეზღუდული ინფორმაციის პირობებში.

მაგისტრები შეიძენენ თავისი ცოდნის საჯარო წარდგენისა და პრეზენტაციების გამართვის ჩვევებს; საჭიროების შემთხვევაში, შეძლებენ ნავიგაციას სამეცნიერო ლიტერატურაში ცოდნის დამოუკიდებლად გაღრმავების მიზნით.

სწავლის შედეგად, მაგისტრი იძენს ცოდნასა და უნარ-ჩვევებს, რაც აუცილებელია მისი შრომითი საქმიანობის წარმატებისთვის. ამ ტიპის სპეციალისტისთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია მრავალმხრივობა, საქმიანობის პრაქტიკული და თეორიული ასპექტების შეთანხმებულობა, კომუნიკაბელურობა, სუბიექტური და ობიექტური ფაქტორების ადეკვატური აღქმა.

წარჩინებულ მაგისტრანტებსა და მაგისტრებს საშუალება ექნებათ ისარგებლონ პროგრამაში ჩაბმული მკვლევარების კონტაქტებით ევროპისა და ამერიკის უნივერსიტეტებთან (მაგალითად: დორტმუნდის ტექნიკური უნივერსიტეტი (გერმანია), სალერნოს უნივერსიტეტი (იტალია), ნიუ-ორკის ბინჰემტონის უნივერსიტეტი (აშშ) და სხვ.), რათა საინფორმაციო ფაზი-სისტემების სამეცნიერო-კვლევით მიმართულებით საზღვარგარეთ სწავლა გაგრძელონ მაგისტრატურის დამამთავრებელ კურსებზე ან ჩააბარონ დოქტორანტურაში (სწავლის ძირითადი საფასურის გადახდის გარეშე).

პროგრამის სასწავლო ფორმატი პროგრამის მიზნებიდან გამომდინარე ითვალისწინებს კომპიუტინგში დარგობრივი ცოდნის გაღრმავებასა და სამეცნიერო კვლევების ჩატარებას და წარჩინებული მაგისტრების გაყვანას კომპიუტინგში მნიშვნელოვანი მიმართულების, ფაზი-საინფორმაციო სისტემების კვლევის გარემოში.

პროგრამის სასწავლო ფორმატი ასევე საშუალებას აძლევს მაგისტრანტს შეიცვალოს სპეციალობა მონათესავე სპეციალობებით: კომპიუტერული მეცნიერება, ელექტრონული ინჟინერია და სხვა.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება

ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს გია სირბილაძე:
gia.sirbiladze@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: საინფორმაციო ტექნოლოგიები/Information Technology

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია:

საინფორმაციო ტექნოლოგიების მაგისტრი/Master of Science in Information Technologies

პროგრამის მიზნები: სამაგისტრო პროგრამის მიზანია მაგისტრს მისცეს ცოდნა თანამედროვე საინფორმაციო ტექნოლოგიების ძირეულ კომპონენტებში (მონაცემთა ბაზები, ქსელები და საკომუნიკაციო სისტემები, ვებ-სისტემები, ინფორმაციის დაცვა და უსაფრთხოება) და გამოუმუშაოს უნარები მათ გამოყენებაში ადამიანის მოღვაწეობის სხვადასხვა სფეროში, ასევე ამ მიმართულებით კვლევების წარმოებაში.

სწავლის შედეგები: სამაგისტრო ხარისხის მოპოვების შედეგად მსმენელს შეეძლება ადამიანის მოღვაწეობის კონკრეტული სფეროსათვის სხვადასხვა პრობლემის გადასაჭრელად დასვას ამოცანა, შეარჩიოს დარგობრივი გადაწყვეტილების და ამოცანის შესაბამისი საინფორმაციო ტექნოლოგიური ინსტრუმენტები (თეორიულ და პრაქტიკულ დონეზე) და მოახდინოს მისი რელიზება.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს მანანა ხაჩიძეს: manana.khachidze@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: ბიოფიზიკა (ინტერდისციპლინური)

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია:

ბიოფიზიკის მაგისტრი/ Master of Science in Biophysics

პროგრამის მიზნები: სამაგისტრო პროგრამა, რომელიც დაფუძნებულია ისეთ დისციპლინებზე, როგორცაა ბიოლოგია და ფიზიკა ითვალისწინებს სტუდენტის მიერ ბაკალავრიატში მიღებული ცოდნის მნიშვნელოვნად გაღრმავებას, რომლის შედეგადაც კურსდამთავრებული იქნება ჩამოყალიბებული მეცნიერი ბიოფიზიკის კუთხით. მაგისტრატურაში სწავლება სტუდენტს მისცემს შესაძლებლობას შეიძინოს ცოდნა-გამოცდილება არა მარტო ვიწრო სპეციალობით, არამედ იგი შეიძენს ცოდნას ბიოფიზიკის ყველა მიმართულებით და ჩამოყალიბდება, როგორც მაღალკვალიფიცირებული სპეციალისტი. სამაგისტრო პროგრამების დასახელებიდან გამომდინარე სტუდენტი ორიენტირებული იქნება გამოყენებითი ბიოფიზიკის კუთხით, თუმცა, სწავლებისას მიღებული გამოცდილების ხარჯზე ისინი იქნებიან მზად, რათა აწარმოონ ფართე სამეცნიერო მუშაობაც, რასაც განაპირობებს მაგისტრატურაში მოსმენილი ლექციების დონე და ხარისხი. მაგისტრატურაში სწავლის პერიოდში სტუდენტს ექნება საშუალება გაიაროს მაღალ დონეზე პრაქტიკულ/ლაბორატორიული მეცადინეობა როგორც უნივერსიტეტში ასევე თბილისის სხვა სამეცნიერო ინსტიტუტებში არსებულ ლაბორატორიებში (მაგალითად ე. ანდრონიკაშვილის სახელობის ფიზიკის, მოლეკულური ბიოლოგიის და ბიოფიზიკის, გ.ელიავას სახელობის ბაქტერიოფაგის, მიკრობიოლოგიის და ვირუსოლოგიის ინსტიტუტებში და სხვაგან). სტუდენტი შეიძენს ცოდნას ისეთ პრაქტიკულ დარგებში როგორებიცაა ბიოტექნოლოგია, ფაგოთერაპია, ეკოლოგია და სხვა. აღსანიშნავია, რომ ამ მიმართულებებში საქართველოს გააჩნია დიდი მიღწევები და ჰყავს ინტელექტუალური პოტენციალის მქონე აქტიურად მოღვაწე მეცნიერები, რომლებიც ჩართულნი იქნებიან სტუდენტების მომზადებაში საკმეში.

დიდი მნიშვნელობა ენიჭება უცხოეთში მოღვაწე ჩვენი თანამემამულე ცნობილი პროფესორების მოწვევას უნივერსიტეტში და მათ მიერ ლექციების კურსის ჩატარებას ჩვენი სპეციალობის სტუდენტებისათვის (ინტენსიურ რეჟიმში). ასეთი ლექციების მოსმენა ჩვენი სტუდენტებისათვის ნიშნავს ისეთივე ხარისხის ლექციების მოსმენას, როგორც ლექციებსაც ისმენენ საზღვარგარეთის სტუდენტები ცნობილი უნივერსიტეტებში (მათ შორის ევროპული თუ ამერიკული).

სწავლის შედეგები: სტუდენტი, რომელმაც გაიარა სწავლება მაგისტრატურაში და დაიცვა მაგისტრის დიპლომი ბიოფიზიკის სპეციალობით, იქნება ყველას მიერ აღიარებული, ჩვენთან თუ დასავლეთის სამეცნიერო ცენტრების მიერ, როგორც მაღალკვალიფიციური მეცნიერი, რომელსაც შესწევს უნარი დამოუკიდებლად აწარმოოს სამეცნიერო კვლევა.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება

ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა. საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს თამაზ მძინარაშვილს: tamaz.mzinarashvili@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: ელექტრული და ელექტრონული ინჟინერია (ინტერ-დისციპლინური)/Electrical and Electronics Engineering

პროგრამა წარმოდგენილია სამი მოდულით:

- რადიო- და ზემაღალი სიხშირეების ინჟინერია (RF and Microwave Engineering)
- ელექტრომაგნიტური მოვლენების კომპიუტერული მოდელირება (Computational Electromagnetics)
- ელექტრო-საინჟინრო პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნა და დიზაინი (Electrical Engineering CAD)

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია:

ელექტრული და ელექტრონული ინჟინერიის მაგისტრი/Master of Science in Electrical and Electronics Engineering

პროგრამის მიზნები: ელექტრული და ელექტრონული ინჟინერიის თავის სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევით პროგრამებში ძირითად ყურადღებას უთმობს ისეთ დარგებს, როგორცაა ელექტრომაგნიტური მოვლენებისა და ელექტრონული მოწყობილობების შესწავლა და კომპიუტერული მოდელირება, შესაბამისი თანამედროვე მეცნიერებატევადი პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნა, საკომუნიკაციო და სხვა დანიშნულების ანტენების ოპტიმიზაცია, ელექტრონული მოწყობილობების ურთიერთგავლენის შესწავლა, ელექტრონული მოწყობილობების კომპიუტერული მართვა. თითოეულ ამ მიმართულებაში სამაგისტრო პროგრამის წამყვან სპეციალისტებს გააჩნიათ საერთაშორისო დონის ინდუსტრიული და აკადემიური სტანდარტების შესაბამისი პროგრამები, იდეოლოგიური და მატერიალ-ტექნიკური ბაზა, რაც იძლევა უახლესი და შთამბეჭდავი გამოკვლევების ჩატარების თუ იდეების რეალიზაციის საშუალებას. ამ პროგრამების ფარგლებში სტუდენტებს აქვთ შესაძლებლობა მიიღონ მაგისტრისა და დოქტორის ხარისხები.

ელექტრული და ელექტრონული ინჟინერიის სამაგისტრო პროგრამა თსუ-ს პარტნიორებისა და სპონსორების მხარდაჭერით ისახავს შემდეგ გეგმებს:

- მოამზადოს მაღალკვალიფიცირებული და მოტივირებული სპეციალისტები, რომლებსაც გააჩნიათ თანამედროვე ცოდნა ელექტროტექნიკისა და ელექტრონიკის საინჟინრო მეცნიერებების დარგებში
- აწარმოოს ახალი ტექნოლოგიების შექმნის მიზნით ღრმა სამეცნიერო-საინჟინრო კვლევები
- შექმნას ახალი და გააფართოვოს არსებული კონტაქტები ინდუსტრიულ პარტნიორებთან და სახელმწიფო სამეცნიერო-კვლევით და სასწავლო ინსტიტუტებთან და სააგენტოებთან

სასწავლო პროგრამის მიზნები შემდეგნაირადაა დასახული:

- ფუნდამენტალური ცოდნის შექმნა, რომელიც მოიცავს ელექტრო-საინჟინრო მეცნიერებების ფუნდამენტალურ კონცეფციებს
- ერთ-ერთი მიმართულებით სპეციალიზაცია რომელიც ითვალისწინებს მიღებული ცოდნის გამოყენებას საინჟინრო და სამეცნიერო ამოცანების გადასაჭრელად

საინჟინრო ამოცანების გადაჭრისათვის აუცილებელი მეთოდოლოგიის ათვისება, რომელიც პროფესიონალურ ცოდნასთან ერთად ითვალისწინებს თვითგანათლებისა და ცოდნის მუდმივი შექმნის ჩვევების გამომუშავებას.

სწავლის შედეგები: სამაგისტრო პროგრამის ათვისების შედეგად მაგისტრს ელექტრული და ელექტრონული ინჟინერიის დარგში:

- უნდა გააჩნდეს ელექტრული და ელექტრონული საინჟინრო მეცნიერებების ფუნდამენტალური კონცეფციების სრულყოფილი ცოდნა

- უნდა გააჩნდეს საკმარისი უნარ-ჩვევები, რათა ფუნდამენტალურ კონცეფციებზე დაყრდნობით შეძლოს რთული საინჟინრო ან გამოყენებითი ხასიათის სამეცნიერო ამოცანების გადაწყვეტა თავის სპეციალობასა და სპეციალიზაციასთან, ან მომიჯნავე სპეციალობებთან დაკავშირებულ არეებში. ეს უნარ-ჩვევები უნდა ეფუძნებოდეს საინჟინრო მიდგომის ძირითად პრინციპებს, რომელთა ფარგლებში ნებისმიერი სახის ცოდნა უნდა იყოს გამოყენებული პრობლემის გადასაწყვეტად მაშინაც კი, როდესაც საწყისი ინფორმაცია არის არასრული ან შეზღუდული
- უნდა შეეძლოს ელექტრული და ელექტრონული კომპონენტების, სისტემებისა და პროცესების დიზაინი და ანალიზი
- უნდა ფლობდეს პროგრამირების მაღალი დონის ერთ-ერთ ენას, უნდა იცნობდეს პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნისა და დიზაინის პრინციპებს, უნდა იცნობდეს თანამედროვე პროგრამული უზრუნველყოფის პროფესიონალურ პაკეტებს
- უნდა შეეძლოს თავისი დასკვნების, თუ მუშაობის შედეგების საჯარო წარმოდგენა, მათი მკაფიო დასაბუთება შესაბამისი ცოდნითა და ლოგიკით როგორც სპეციალისტებთან, ისე არასპეციალისტებთან, უნდა შეეძლოს ჯგუფში მუშაობა და ჯგუფის ინტერესებიდან გამომდინარე პასუხისმგებელი გადაწყვეტილებების მიღება უნდა იცნობდეს საინჟინრო პრაქტიკასთან დაკავშირებულ ეკონომიკურ, სოციალურ, პოლიტიკურ თუ გარემოს დაცვასთან დაკავშირებულ საკითხებს
- ელექტრული და ელექტრონული საინჟინრო სპეციალობა ძალზე დინამური და მრავალფეროვანი პროფესიაა. ის აძლევს კურსდამთავრებულ მაგისტრებს პროფესიონალური მოღვაწეობის მრავალ შესაძლებლობას, რომლებიც მოიცავენ სამეცნიერო კვლევებს, პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნას, დიზაინს, ინდუსტრიალურ წარმოებას, ტექნიკურ მარკეტინგს, მედიცინას, და აგრეთვე იურისპრუდენციას.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX

0-40	ჩაიჭრა	F
------	--------	---

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს რომან ჯობავას:
roman.jobava@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამები

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: გამოთვლითი მათემატიკა და მათემატიკური მოდელირება

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: მათემატიკის დოქტორი; PhD in Mathematics

პროგრამის მიზნები: პროგრამა გულისხმობს დოქტორანტის მიერ საკვლევ თემაზე/პრობლემაზე ორიენტირებულ მუშაობას, მათემატიკური მოდელირების, გამოთვლითი მათემატიკის თანამედროვე საკითხების, კვლევის თვისობრივი და რიცხვითი ანალიზის მეთოდების ათვისებას. მეტად მნიშვნელოვანია, რომ საკვლევ თემა უდა ეხებოდეს მეცნიერების სხვა დარგებიდან (ფიზიკა, ქიმია, საინჟინრო საქმე, მექანიკა, ეკოლოგია, ბიოლოგია, ინფორმატიკა, ეკონომიკა, ფინანსური საქმიანობა და სხვა დარგები) აღებული პრობლემების მათემატიკური მოდელირების საკითხებს, მათემატიკური მოდელის თვისობრივ ანალიზს, მათი ამოხსნის რიცხვითი მეთოდების დამუშავებასა და დაფუძნებას, გამოთვლითი ექსპერიმენტის დაგეგმვასა და ჩატარებას. ამასთან, პროგრამა ითვალისწინებს დოქტორანტებისათვის სწავლების თანამედროვე მეთოდების შესახებ კურსის წაკითხვას და მათ ჩაბმას სასწავლო პროცესში.

სწავლის შედეგები: პროგრამის გავლის შემდეგ დოქტორანტი მიიღებული ცოდნის საფუძველზე, გამოიმუშავებს დარგის თანამედროვე შედეგების გაგებისა და გააზრების უნარს. თვისობრივ გააზრებასთან ერთად, დისერტანტმა უნდა შეძლოს ჩაატაროს რიცხვითი ექსპერიმენტი და მიღებული შედეგების ანალიზი. სასწავლო კომპონენტით გათვალისწინებული საგნები ორიენტირებული იქნება შესაბამისი უახლესი პუბლიკაციების გააზრებასა და გამოყენებაზე. დოქტორანტის მუშაობა დაგეგმილია ისეთნაირად, რომ მან გაიღრმავოს აბსტრაქტული აზროვნების, ანალიზისა და სინთეზის უნარები.

პრობლემატიკა ითვალისწინებს იდენტიფიცირების, ამოცანის დასმისა და დასაბუთებული გადაწყვეტილების მიღების უნარ-ჩვევების ფლობას.

პროგრამის გავლის შედეგად დოქტორანტი შეძლებს შესაბამის დარგში როგორც ზეპირი, ასევე წერილობითი ფორმით ნათლად, ზუსტად და მისაღები სახით გადასცეს ადრესატს საჭირო ინფორმაცია.

დოქტორანტი პროგრამის გავლის შედეგად გააუმჯობესებს როგორც ინდივიდუალური, ისე გუნდური ხასიათის სამუშაოების შესრულების უნარს.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 EECTS კრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტია 40-60 EECTS კრედიტი.

პროგრამის ხელმძღვანელი: პროფესორი თამაზ ვაშაყმაძე

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გავლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: პროფესორი თამაზ ვაშაკმაძე

tamaz.vashakmadze@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: არაპარამეტრულ შეფასებათა თეორია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: მათემატიკის დოქტორი; PhD in Mathematics

პროგრამის მიზნები: განხილული იქნება დაკვირვებების საფუძველზე ალბათური ზომების ზოგიერთი მახასიათებლების არაპარამეტრული შეფასებების საკითხები უსასრულო-განზომილებიანი სივრცეების შემთხვევაში. ამ მიმართულებით კვლევები სულ უფრო პოპულარული ხდება ბოლო პერიოდში. ეს განპირობებულია არა მარტო მათემატიკური განვითარების სისრულის მოთხოვნილებით, არამედ პრაქტიკული ხასიათების ამოცანების თვალსაზრისითაც.

პროგრამის ფარგლებში დოქტორანტი შეისწავლიან ლოგარითმული წარმოებულის არაპარამეტრული სტატისტიკური შეფასების საკითხებდ, რეგრესიის განტოლებას უსასრულოგანზომილებიანი სივრცეში.

სწავლის შედეგები: პროგრამის გავლის შედეგად დოქტორანტი შეძლებს შესაბამის დარგში როგორც ზეპირი, ასევე წერილობითი ფორმით ნათლად, ზუსტად და მისაღები სახით გადასცეს ადრესატს საჭირო ინფორმაცია, გააუმჯობესებს როგორც ინდივიდუალური, ისე გუნდური ხასიათის სამუშაოების შესრულების უნარს. შეეძლება დამოუკიდებლად დასვას და გადაწყვიტოს პრობლემატური საკითხები მოცემული დისციპლინიდან.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტია 40-60 ECTS კრედიტი.

სადოქტორო პროგრამის ხელმძღვანელი: საქ. მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, ფიზიკა-მათემატიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, თსუ სრული პროფესორი ელიზბარ ნადარაია

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C

61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: პროფესორი ელიზბარ ნადარაია

elizbar.nadaraia@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: შემთხვევით პროცესთა თეორია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: მათემატიკის დოქტორი; PhD in Mathematics

პროგრამის მიზნები: შემოთავაზებული პროგრამა კომპლექსურია და მისი მიზანია დოქტორანტს მისცეს ღრმა ცოდნა და კვლევის შესაძლებლობა მათემატიკის სხვადასხვა მიმართულებებით: ნამდვილი და კომპლექსური ცვლადების ფუნქციათა თეორია, ფუნქციონალური ანალიზი, ზომის თეორია, უსასრულო განზომილებიანი წრფივი სივრცეები, უსასრულო განზომილებიანი მრავალსახეობების თეორია, დრეკადობის თეორია, ჰილბერტის სივრცის გეომეტრია, შემთხვევითი ანალიზი.

სწავლის შედეგები: პროგრამის გავლის შედეგად დოქტორანტი შეძლებს შესაბამის დარგში როგორც ზეპირი, ასევე წერილობითი ფორმით ნათლად, ზუსტად და მისაღები სახით გადასცეს ადრესატს საჭირო ინფორმაცია, გააუმჯობესებს როგორც ინდივიდუალური, ისე გუნდური ხასიათის სამუშაოების შესრულების უნარს. შეეძლება დამოუკიდებლად დასვას და გადაწყვიტოს პრობლემატური საკითხები მოცემული დისციპლინიდან.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტი 40-60 ECTS კრედიტი.

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: ასოც. პროფესორი ომარ ფურთუხია

omar.furtukhia@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: ჰარმონიული ანალიზი

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: მათემატიკის დოქტორი; PhD in Mathematics

პროგრამის მიზნები: დღეისათვის ჰარმონიული ანალიზი ფართოდ გამოიყენება მათემატიკის სხვადასხვა დარგებში; მაგალითად, ფუნქციათა თეორიაში, დიფერენციალურ და ინტეგრალურ განტოლებათა თეორიაში, ალბათობის თეორიაში, რიცხვთა თეორიაში და სხვა. პროგრამის მიზანია დოქტორანტი დაეუფლოს ძირითად სამეცნიერო ლიტერატურას და გააღრმავოს ცოდნა როგორც ფურიეს ანალიზში, ასევე მეცნიერების მომიჯნავე დარგებში, ჩამოუყალიბდეს ღრმა ანალიტიკური აზროვნებისა და კვლევის უნარი.

სწავლის შედეგები: დოქტორანტი სწავლის პროცესის პარალელურად წარმართავს მეცნიერულ მუშაობას. სადოქტორო პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებულის დარგობრივი კვალიფიკაცია, ცოდნა, კომპეტენცია და უნარ-ჩვევები გამოიხატება შემდეგში:

- ფუნქციათა თეორიისა და, კერძოდ, ფურიეს ანალიზის ღრმა ცოდნა;
- მაღალი კვალიფიკაცია მეცნიერების იმ მომიჯნავე დარგებში რომლებშიც ფართოდ გამოიყენება ფურიეს ანალიზი;
- დამოუკიდებელი სამეცნიერო და კვლევითი მუშაობის უნარ-ჩვევები.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტი 40-60 ECTS კრედიტი.

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: ასოც. პროფესორი თეიმურაზ ახობაძე

teimuraz.akhobadze@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: კომპიუტერული მეცნიერებები

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: კომპიუტერულ მეცნიერებათა დოქტორი; PhD in Computer Sciences

პროგრამის მიზნები: კომპიუტერის მნიშვნელოვანი როლი თანამედროვე საზოგადოებაში მოითხოვს, რომ კომპიუტერული მეცნიერების დოქტორი ფლობდეს კომპიუტერულ მეცნიერებებს როგორც ზოგადად, ასევე ღრმა კერძო-სპეციალიზირებული მიმართულებით და შეეძლოს აწარმოოს დამოუკიდებელი სამეცნიერო კვლევა.

კომპიუტერული მეცნიერებების დოქტორი არის უმაღლესი აკადემიური ხარისხი, რომელსაც ამ დარგში გასცემს ივ.ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი და მის მიზანს წარმოადგენს თანამედროვე, სამეცნიერო-კვლევითი გამოცდილებისა და სწავლის ბოლო, მესამე საფეხურის შესაბამისი მაღალი დონის ცოდნის მიღება. პროგრამის უმთავრესი კომპონენტი არის ინოვაციური სადისერტაციო ნაშრომი, რომელიც სრულდება გამოცდილი მკვლევარის ხელმძღვანელობით. კურსდამთავრებულებს შეუძლიათ ინდუსტრიული ან აკადემიური კარიერის არჩევა, სადაც მათ მიერ მიღებული გამოცდილება და პროფესიული უნარ-ჩვევები მისცემენ მათ სწრაფი წინსვლის შესაძლებლობებს.

სწავლის შედეგები: დოქტორანტურაში მიღებული ცოდნა აღრმავებს მაგისტრატურაში მიღებულ ზოგად და სპეციალიზირებულ ცოდნას. გარდა ამისა, კურსდამთავრებული შეიძენს დამოუკიდებელი კვლევის წარმართვისა და ამ კვლევის შედეგების წარმოჩინების (მაღალრეიტინგულ სამეცნიერო ჟურნალებში გამოქვეყნება, მეცნიერთა საერთაშორისო ფორუმებზე მონაწილეობა და სხვა) უნარ-ჩვევებს.

პროგრამის ათვისების შედეგად დოქტორს:

- უნდა გააჩნდეს კომპიუტერულ მეცნიერებათა ფუნდამენტური კონცეფციების ცოდნა, შეეძლოს ამ ცოდნის გამოყენება პრაქტიკულ ამოცანებში და მისი გადაცემა სტუდენტებისათვის.
- ფუნდამენტურ კონცეფციებზე დაყრდნობით უნდა ჰქონდეს გამოკვლევითი და გადაწყვეტილი რთული თეორიული, საინჟინრო ან გამოყენებითი ხასიათის სამეცნიერო ამოცანა თავის სპეციალობასა და სპეციალიზაციასთან, ან მომიჯნავე სპეციალობებთან დაკავშირებულ არეებში. მუშაობის შედეგები გამოქვეყნებული უნდა ჰქონდეს საერთაშორისო დონის ჟურნალებში და კონფერენციების მასალებში.
- უნდა შეეძლოს თავისი დასკვნების თუ მუშაობის შედეგების საჯარო წარმოდგენა და მათი მკაფიო დასაბუთება.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტი 40-60 ECTS კრედიტი.

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და

დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: პროფესორი გია სირბილაძე

gia.sirbiladze@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: გამოყენებითი ელექტროდინამიკის ამოცანების კომპიუტერული მოდელირება.

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ფიზიკის დოქტორი/კომპიუტერულ მეცნიერებათა დოქტორი; PhD in Physics/PhD in Computer Sciences

პროგრამის მიზნები: კომპიუტერულმა მოდელირებამ ფეხი მოიკიდა თანამედროვე მოღვაწეობის თითქმის ყველა სფეროში: მეცნიერებაში, მედიცინაში, საინჟინრო დარგებში, სოციოლოგიაში, კომერციაში და ა. შ. სწორედ ამიტომაც შრომით ბაზარზე არის დიდი მოთხოვნა იმ სპეციალისტებზე, რომლებსაც გააჩნიათ უნარ-ჩვევები, ცოდნა და გამოცდილება კომპიუტერულ მოდელირებაში დასმული პრობლემის ოპტიმალური გადასაწყვეტად. პროგრამის მიზანია დოქტორანტს მისცეს ღრმა ცოდნა იმისათვის, რომ შემდგომ ფიზიკური პროცესების მათემატიკური მოდელირება, სათანადო ალგორითმისა და კომპიუტერული პროგრამის შექმნა, მათი ვიზუალიზაცია და რიცხვითი ექსპერიმენტების ჩატარება საუკეთესო პარამეტრების განსაზღვრის მიზნით. ასევე, გაულრმავოს ცოდნა როგორც ფიზიკაში, ისე კომპიუტერულ ტექნოლოგიებში და გამოუმუშაოს სამეცნიერო მუშაობის უნარ-ჩვევები.

სწავლის შედეგები: სადოქტორო პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებულის დარგობრივი კვალიფიკაცია, ცოდნა, კომპეტენცია და უნარ-ჩვევები გამოიხატება იმაში, რომ მას ექნება:

- ზოგადი ფიზიკის, ელექტროდინამიკის, მათემატიკური ფიზიკის ღრმა ცოდნა;
- თანამედროვე გამოყენებითი ფიზიკის აქტუალური პრობლემების ამოხსნის უნარი;
- კომპიუტერული მოდელირების ფიზიკური და მათემატიკური საფუძვლების ცოდნა;
- რიცხვითი მეთოდების, პროგრამული ენების, გრაფიკული პროგრამირების ცოდნა.
- თანამედროვე პროგრამული პაკეტების შექმნის პრინციპების ცოდნა;
- რიცხვითი ექსპერიმენტების და რთული პროცესების ოპტიმიზაციის უნარ-ჩვევები;
- დამოუკიდებელი სამეცნიერო და კვლევითი მუშაობის უნარ-ჩვევები.

დასაგროვებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტი 40-60 ECTS კრედიტი.

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
--------	----------	--------

91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: პროფესორი რევაზ ზარიძე

revaz.zaridze@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: ელემენტარული ნაწილაკების ფიზიკა (ექსპერიმენტი)

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ფიზიკის დოქტორი; PhD in Physics

პროგრამის მიზნები: მოცემული სადოქტორო პროგრამა ითვალისწინებს ექსპერიმენტულ კვლევებს ორი მიმართულებით: ნუკლონ-ნუკლონ ურთიერთქმედების ამპლიტუდის სპინური ყოფაქცევის განსაზღვრას და პოლარიზებული ანტიპროტონების ნაკადების მიღებას, რომლებიც დღეისათვის არ არსებობს.

ნუკლონ-ნუკლონური გაბნევის ამპლიტუდის აღდგენა ხდება ფაზური ანალიზით, რომლის საბოლოო მიზანია ურთიერთქმედების პოტენციალის განსაზღვრა. სრულყოფილი ფაზური ანალიზისათვის კი საჭიროა რეაქციაში მონაწილე ნაწილაკების პოლარიზაციისა და რეაქციის პოლარიზაციული მახასიათებლების ცოდნა. სადოქტორო პროგრამის ფარგლებში ექსპერიმენტული კვლევების ერთ-ერთი მიზანი იქნება ნპ-გაბნევის ამპლიტუდის სპინური სტრუქტურის შესწავლა დღემდე გამოუკვლევ ენერგეტიკულ ინტერვალში (0.8-3.0 გეე) დეიტრონზე გადამუხტვის $dp \rightarrow (pp)n$ რეაქციის გამოყენებით.

პროექტის მეორე მიზანს, რომელიც მჭიდროდ არის დაკავშირებული ზემოთ აღწერილ ექსპერიმენტულ პროგრამასთან, წარმოადგენს არაპოლარიზებული პროტონების ნაკადის წყალბადის პოლარიზებული სამიზეში მრავალჯერადი გავლის შედეგად მიღებული ნაკადის პოლარიზაციის შესწავლა. აქ საქმე გვაქვს „სპინური ფილტრაციის“ ეფექტთან, როდესაც ურთიერთქმედება სპინური კომპონენტის გავლენით „ამოარჩევს“ ერთიდაიგივე ორიენტაციის სპინის პროტონებს, და ამგვარად, მოახდენს ნაკადის პოლარიზებას. პოლარიზებული ნაკადის მიღების ეს მეთოდი მეტად მნიშვნელოვანია მაღალი პოლარიზაციის ანტიპროტონების ნაკადის მისაღებად, რომელიც დღეისათვის არ არსებობს. პოლარიზებული ანტიპროტონების ნაკადი კი საჭიროა ნუკლონის (პროტონის) სპინური სტრუქტურის შესასწავლად, კერძოდ, განვიად პოლარიზებულ პროტონში კვარკების განივი პოლარიზაციის განაწილების (*transversity*) განსაზღვისათვის. ასეთი ექსპერიმენტების ჩატარება იგეგმება PAX კოლაბორაციის მიერ გერმანიის ქალაქ დარმშტადტში FAIR პროექტის ფარგლებში. კონკრეტულად, შეისწავლიან დრელ-იანის წყვილების დაბადებას განვიად პოლარიზებული ანტიპროტონების განვიად პოლარიზებულ პროტონულ სამიზნესთან ანიჰილაციის პროცესებში. *transversity*-ს ფუნდამენტური მნიშვნელობა აქვს პროტონის პარტონული სტრუქტურის დასადგენად, რომლის გარეშეც პროტონის „ტომოგრაფია“ არასრულია.

სწავლის შედეგები: თანამედროვე ფიზიკური ექსპერიმენტები მაღალი ენერგიების ფიზიკაში საკმაოდ რთული და კომპლექსურია. მათი მომზადება და ჩატარება მოითხოვს საკმაოდ დიდ ძალისხმევას: წინასწარ უნდა ჩატარდეს როგორც ექსპერიმენტული დანადგარის, ასევე შესასწავლი ფიზიკური პროცესების მოდელირება, შეირჩეს ოპტიმალური პირობები სრულფასოვანი ექსპერიმენტული მონაცემების მისაღებად. მონაცემთა ანალიზისთვის კი საჭიროა ახალი კომპიუტერული პროგრამების შექმნა. პროგრამის დასრულების შემდეგ სტუდენტი დაეუფლება თანამედროვე ექსპერიმენტული კვლევების მეთოდებს, მიიღებს უახლეს ელექტრონულ აპარატურასთან მუშაობის გამოცდილებას და დაეუფლება ექსპერიმენტული შედეგების თეორიული აღწერის მეთოდებს. ეს საშუალებას მისცემს მას შეიძინოს მეცნიერ-მკვლევარის ჩვევები და ჩამოყალიბდეს სრულფასოვან მეცნიერად.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტი 40-60 ECTS კრედიტი.

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: პროფესორი მიხეილ ნიორაძე;

mikheil.nioradze@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის დასახელება: არაწრფივ მოვლენათა ფიზიკა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ფიზიკის დოქტორი; PhD in Physics

პროგრამის მიზნები: არაწრფივი სისტემების თეორიული კვლევის დარგში მაღალკვალიფიციური მკვლევარების მომზადება. მათ უნდა შესწავლეთ უნარი აწარმოონ სამეცნიერო კვლევები კონდენსირებულ გარემოში ფიზიკაში არაწრფივი მოვლენების შესასწავლად. დოქტორანტი სწავლის პერიოდში აქტიურად იქნება ჩაბმული სამეცნიერო კვლევაში. მიღებული სამეცნიერო შედეგები გამოქვეყნდება წამყვან საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალებში და მოხსენებული იქნება ავტორიტეტულ საერთაშორისო ფორუმებზე.

სწავლის შედეგები:

საბაზისო ფუნდამენტური განათლება თეორიულ ფიზიკაში;
 სადოქტორო პროგრამისთვის აუცილებელი მასალის თეორიული საბაზისო ცოდნა;
 დინამიური ქაოსის თეორიაში მათემატიკური და კომპიუტერული მოდელირების ცოდნა;
 აბსტრაქტული აზროვნების, ანალიზისა და სინთეზის უნარი; შეძენილი ცოდნის კონკრეტული ფიზიკური ამოცანების გადასაწყვეტად გამოყენების უნარი; სხვადასხვა წყაროდან დამოუკიდებლად ან მინიმალური დახმარებით ინფორმაციის მოძიების, დამუშავებისა და ანალიზის უნარი;
 არგუმენტირების, კრიტიკული შეფასების, სათანადო წერილობითი დასკვნის ჩამოყალიბების უნარი; სამუშაო დროის დაგეგმვისა და ორგანიზების უნარი; სისტემის შემადგენელი ელემენტების ურთიერთზეგავლენის გააზრების, სიტუაციაში ადაპტირების უნარი; დამოუკიდებლად მუშაობის უნარი; ჯგუფში მუშაობის უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 EECTS კრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტია 40-60 ECTS კრედიტი.

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B

71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: პროფესორი არჩილ უგულავა;

archil.ugulava@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: ორგანული ქიმია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ქიმიის დოქტორი; PhD in Chemistry

პროგრამის მიზნები: მაღალკვალიფიციური სპეციალისტების მომზადება ორგანული ქიმიის სფეროში. პროგრამის ფარგლებში ორგანიკოს-სინთეტიკოსების და ბუნებრივ ნაერთთა ქიმიის სპეციალისტების მომზადება.

სწავლის შედეგები: ფიზიოლოგიური აქტიურობის მქონე ახალი სუბსტანციების გამოვლენა, სახელდობრ:

- ნუკლეინის მჟავების ინტერკალაციის უნარის მქონე ნაერთები, რაც სიმსივნის და შიდსის სამკურნალო პრეპარატების შექმნის პერსპექტივას იძლევა;
- ანტიმიკრობული, ტუბერკულოსტატიკური, ფუნგიციდური, ბაქტერიოციდური, კურარეს და სხვა ფიზიოლოგიური აქტიურობის მქონე ნაერთები;
- პროლონგირების უნარის მქონე ფიზიოლოგიურად აქტიური ნაერთების შექმნა;
- ახალი თაობის დიჰიდროინდოლიზინის ტიპის ახალი ფოტოქრომული ნაერთები;
- ფიზიოლოგიურად აქტიური ალკალოიდების ახალი მცენარეული წყაროების გამოვლენა.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტია 40-60 ECTS კრედიტი.

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: პროფესორი შოთა სამსონია

shota.samsaonia@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამა: არაორგანული და მეტალორგანული ქიმია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ქიმიის დოქტორი; PhD in Chemistry

პროგრამის მიზნები: ჯგუფის ელემენტთა შემცველი ბიოლოგიურად აქტიური სხვადასხვა მეტალორგანული და კომპლექსნაერთის სინთეზი; ახალი ლიგანდების სინთეზი და მათი გარდამავალ მეტალებთან კომპლექსწარმოქმნის რეაქციების შესწავლა; მეტალის (ელემენტის) და ლიგანდის (მონო-, ბი- ან პოლიდენტატური) გავლენის შესწავლა მიღებული ნაერთების აღნაგობასა და ქიმიურ-ბიოლოგიურ თვისებებზე. დასინთეზებული ნაერთების (კომპლექსების) შედგენილობისა და სტრუქტურის შესწავლა კვლევის თანამედროვე მეთოდებით; მიღებული ნაერთების მიკრობიოლოგიური გამოკვლევა მათ ბაზაზე ანტიბიოკოროზიული დამცავი საფრების და კონსერვატორების შექმნის მიზნით.

სწავლის შედეგები: მიღებული პროგრამის გავლის შემდეგ დოქტორანტი შეიძენს არაორგანულ და მეტალორგანულ ქიმიაში საფუძვლიან თეორიული მომზადებას, დამოუკიდებელი ექსპერიმენტატორის უნარ-ჩვევებს, თემის ირგვლივ არსებული სამეცნიერო ლიტერატურის ღრმა ცოდნას და მის მიერ მიღებული შედეგების დამოუკიდებელი ანალიზის უნარს. დოქტორანტს ექნება უნარი შესაბამისი მიმართულებით გაუძღვეს, როგორც ლექცია-სემინარებს, ისე ლაბორატორიული მუშაობის კურსს.

დასაგროვებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტია 40-60 ECTS კრედიტი.

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: პროფესორი ნოდარ ლეკიშვილი

nodar.lekishvili@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: ფიზიკური ქიმია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ქიმიის დოქტორი; PhD in Chemistry

პროგრამის მიზნები: აღნიშნული პროგრამის ფარგლებში უნდა მოხდეს მკვლევართა მომზადება, რომელთაც უნარი ექნებათ ფიზიკო-ქიმიური კვლევის და ქიმიური ანალიზის თანამედროვე ინსტრუმენტული მეთოდების გამოყენებით მოახდინონ რთული ქიმიური, ეკოლოგიური, ბიოლოგიური, ფარმაცევტული, სამედიცინო და ა.შ. პრობლემების გადაწყვეტა. ეს პრობლემები მოიცავს ძირითადად ქიმიურ ნივთიერებათა (არაკოვალენტური) მოლეკულათშორისი ურთიერთქმედების მექანიზმების კვლევას, გარემოს, ფარმაცევტული და კრიმინალისტური თვალსაზრისით მნიშვნელოვანი ობიექტების კვლევას, დაავადებათა ახალი ბიომარკერების ძიებას, ისევე როგორც კვლევებს პროთეომის, გენომის და მეტაბოლომის დარგებში.

სწავლის შედეგები: პროგრამის დასრულების შენმდეგ, დოქტორანტმა უნდა შეძლოს გამოიყენოს ჩვენს ჯგუფში ნივთიერებათა დაყოფისა და ანალიზის მიმართულებით შემუშავებული ტექნოლოგიები რთული პრაქტიკული ხასიათის ამოცანების გადასაწყვეტად, შეძლებს კაპილარული ელექტრ ოფორეზის, კაპილარული ქრომატოგრაფიის და კაპილარული ელექტროქრომატოგრაფიის, ისევე როგორც მიკრო და ნანოჩიპებზე დამყარებული ტექნოლოგიების დამუშავებასა და გამოყენებას.

დასაგროვებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTSკრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტია 40-60 ECTSკრედიტი.

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX

0-40	ჩაიჭრა	F
------	--------	---

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: პროფესორი ბეჟან ჭანკვეტაძე

bezhan.chankvetadze@tsu.ge

პროგრამის სახელწოდება: მაკრომოლეკულების ქიმია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ქიმიის დოქტორი; PhD in Chemistry

პროგრამის მიზნები: პროგრამის ფარგლებში მაღალკვალიფიციური სპეციალისტების მომზადება მაკრომოლეკულების ქიმიის სფეროში, რომლებიც შეძლებენ იკვლიონ შემდეგი პრობლემები:

- ახალი ფუნქციური ჯგუფების შემცველი სილიციუმორგანული პოლიმერების სინთეზის მეთოდების დამუშავება და მათი ფიზიკურ-ქიმიური თვისებების გამოკვლევა.
- სამრეწველო პოლიმერების ქიმიური მოდიფიკაცია და მათი ფუნქციონალიზაცია.
- სხვადასხვა ზომის ნანოკომპოზიციური მასალების ფუნქციონალიზაცია ქიმიური მოდიფიკაციის გზით;
- საქართველოში ბუნებრივი ნედლეულის მოდიფიკაცია მათგან აქტიური შემავსებლების მიღების მიზნით.
- გაზრდილი ფიზიკურ-მექანიკური თვისებების მქონე ახალი კომპოზიციური მასალების მიღება და კვლევა.

სწავლის შედეგები: კურსდამთავრებულს ექნება შესაბამისი დარგობრივი კვალიფიკაცია, ცოდნა, კომპენტეციები და უნარ-ჩვევები შემდეგი მიმართულებით:

- მაკრომოლეკულები ქიმიის თეორიული საფუძვლების და სინთეზის მეთოდების ცოდნა, ექსპერიმენტის ჩატარება;
- პოლიმერული კომპოზიციური მასალების მიღების და ფიზიკურ-მექანიკური თვისებების განსაზღვრის ცოდნა;
- პრობლემის დასმის და მისი დამოუკიდებლად გადაწყვეტის უნარი;
- ექსპერტი მაკრომოლეკულების ქიმიის სფეროში;
- დამოუკიდებელი სამეცნიერო მუშაობის წარმართვის უნარი;

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტია 40-60 ECTS კრედიტი.

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B

71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: პროფესორი ომარ მუკბანიანი

omar.mukbaniani@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: კოლოიდური ქიმია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ქიმიის დოქტორი; PhD in Chemistry

პროგრამის მიზნები: მოამზადოს მკვლევარი ქიმიკოსი, რომელსაც შეეძლება დამოუკიდებელად აწარმოოს სამეცნიერო კვლევა ფიზიკურ-ქიმიური მეთოდების გამოყენებით, განუვითაროს დოქტორანტს მის წინაშე დასმული ამოცანის მიმართ შემოქმედებითი მიდგომა. გადამწყვეტი მნიშვნელობა ენიჭება ისეთი პრობლემების შესწავლას, როგორცაა: დისპერსიული სისტემების ფიზიკა და ქიმია, ზედაპირულად აქტიური ნივთიერებების მიცელური და მიკროემულსიური ხსნარების კვლევა, მათი ქიმიური და ბიოსამედიცინო გამოყენების ასპექტები, სტაციონარული მდგომარეობა ცოცხალ ორგანიზმებში (ღია სისტემებში) და თერმოდინამიკური წონასწორობის მდგომარეობა ჩაკეტილ სისტემებში, შეუღლებული (მიმდევრობითი და პარალელური), ჯაჭვური (წრფივი და განშტოებული ჯაჭვები) და ციკლური რეაქციების მკაცრად ორგანიზებული გადახლართული რთული ბადეები ცოცხალ ორგანიზმებში, მოლეკულათშორისი ურთიერთქმედებები სასიცოცხლო მნიშვნელობის ბიოპოლიმერებში, მემბრანული ტრანსპორტი, ფერმენტული რეაქციები და ა.შ.

სავარაუდო საკვლევი პრობლემებია: მიკროემულსიური სისტემების მიღება, მიცელებში სოლუბილიზირებულ ნივთიერებათა სპექტროფოტომეტრული კვლევა, მიკროემულსიური სისტემების გამოყენება, როგორც მოძრავი ფაზები თხევად ქრომატოგრაფიაში.

სწავლის შედეგები: ფიზიკური ქიმიის დისციპლინების (კოლოიდური ქიმიის და ბიოსისტემების ფიზიკური ქიმიის) გაღრმავებული ცოდნა; კოლოიდური ქიმიის, როგორც ინტერდისციპლინური მეცნიერების ფუნდამენტური მიმართულებების და მომიჯნავე დარგების საფუძვლიანი ცოდნა; კოლოიდური ქიმიის ახალი პერსპექტიული მიმართულებების გაცნობიერება. საინფორმაციო წყაროებიდან მოპოვებული ინფორმაციიდან პირველხარისხოვანი და მეცნიერული თვალსაზრისით ინოვაციური მასალის ამოკრება და მასალის გაერთიანება აზრობრივად

დასაგროვებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTSკრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტია 40-60 ECTSკრედიტი.

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
--------	----------	--------

91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: ასოცირებული პროფესორი მარინა რუხაძე

marina.rukhadze@tsu.ge

ერთობლივი სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: ბიოორგანული ქიმია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ქიმიის დოქტორი; PhD in Chemistry

პროგრამის მიზნები: ახალი მეთოდების დამუშავება, რომელთა საშუალებით შესაძლებელი გახდება: 1) დაავადებებისა და გარეშე ფაქტორებისადმი ცოცხალ ორგანიზმთა მდგრადობის გაზრდა ადაპტაციური მექანიზმების გააქტიურებით; 2) მცენარეთა ენდოგენური რეგულატორული და სარეზერვო მექანიზმების გააქტიურებით სასოფლო-სამეურნეო კულტურათა ეკოლოგიურად სუფთა და მაღალი ხარისხობრივი მოსავლის მიღება; 3) შავი ზღვის პლანქტონის უნიკალური თვისებების მქონე ნივთიერებების კვლევა. Dდ) პროგრამის ფარგლებში მაღალკვალიფიციური სპეციალისტების მომზადება ორგანული და ბიოორგანული ქიმიის სფეროში. 4) ახალი თაობის ბიოაქტიურ ნივთიერებათა შექმნა და მათი ჩართვა მცენარეულ და ცხოველურ ორგანიზმთა რეგულატორული სისტემების მართვაში.

სწავლის შედეგები: კურსდამთავრებულს ექნება შესაბამისი დარგობრივი კვალიფიკაცია, ცოდნა, კომპენტეციები და უნარ-ჩვევები შემდეგი მიმართულებით:

1. ეკოლოგიურად სუფთა, მაღალი ფიზიოლოგიური აქტიურობის მქონე ნივთიერებათა მიღება, რომლებიც მსოფლიოს მრავალი ქვეყნისათვის დეფიციტს წარმოადგენს.
2. ბიოტექნოლოგიის უახლესი მეთოდოლოგიური მიდგომების გამოყენებით ფარმაცევტული პრეპარატების მოქმედების სპეციფიკურობის გაზრდა.
3. სამკურნალო საშუალებათა გლიკოზილირების პრინციპით რომელიც დაფუძნებულია უჯრედულმემბრანებში ნახშირწყლოვანი ფრაგმენტების აქტიურ ტრანსპორტზე, ეფექტური მოქმედების სამკურნალო პრეპარატთა შექმნა სიმსივნის საწინააღმდეგო პრეპარატებისა და სხვა სამკურნალო საშუალებათა „გასაკეთილშობილებლად“.

კურსდამთავრებულის დარგობრივი კვალიფიკაცია, ცოდნა, კომპენტეციები, უნარ-ჩვევები: ბიოორგანული ქიმიის თეორიული საფუძვლების, სინთეზის მეთოდების, ექსპერიმენტის ჩატარების ცოდნა;

პრობლემის დასმის და მისი დამოუკიდებლად გადაწყვეტის უნარი;

ქიმიური ექსპერტიზის პროფილის საწარმოებში კვების პროდუქტების ექსპერტი, სამკურნალო საშუალებათა ექსპერტი;

დამოუკიდებელი სამეცნიერო მუშაობის წარმართვის უნარი;

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტი 40-60 ECTS კრედიტი.

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: ასოცირებული პროფესორი რამაზ გახოვიძე

ramaz.gakhokidze@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: ბიომრავალფეროვნება

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ბიოლოგიის დოქტორი (ეკოლოგია/ისტორიული ბიოგეოგრაფია); PhD in Biology (ecology/historical biogeography)

პროგრამის მიზანი:

- 1) ამა თუ იმ რეგიონის ფლორისა და ფაუნის ბიომრავალფეროვნების გამოვლენა; გამოვლენილ ცოცხალ ორგანიზმებში რეგიონისა და გლობალური მასშტაბით უმნიშვნელოვანესი სახეობების (ენდემები, რელიქტები, ა. შ.) შეფასება და მათ მიმართ კონსერვაციული ღონისძიებების დასახვა.
- 2) ამა თუ იმ რეგიონის ფლორისა და ფაუნის ცალკეული ჯგუფის სახეობათა გარემო პირობების (აბიოტურ და ბიოტურ ფაქტორების – ეკოლოგია) შესწავლა; ცოცხალ ორგანიზმებზე ანთროპოგენული ფაქტორის პრესის გამოვლენა; ცოცხალ ორგანიზმთა შენარჩუნებისათვის სათანადო ბიოეკოლოგიური პროგნოზირების გაკეთება; სათანადო პროფილის სამთავრობო და არასამთავრობო სტრუქტურების წინაშე საკითხის დასმა რეგიონისა და ქვეყნის უნიკალური ლანდშაფტური ერთეულებისა და მათი ცოცხალი ორგანიზმების დაცვის თაობაზე ამ ლანდშაფტთა განაკრძალების თვალსაზრისით.
- 3) ფლორისა და ფაუნის ცალკეული ჯგუფის რიგი ბიოგეოგრაფიული საკითხების, სახელდობრ, გავრცელების თავისებურებების შესწავლა, მათი კარტოგრაფირება (*ქოროლოგია*).
- 4) შერჩეული ჯგუფის ფილოგენეზის პრობლემების გამოვლენა, რაც უშუალოდ დაკავშირებულია ცოცხალ ორგანიზმთა წარმოშობასა და შემდგომ ევოლუციასთან. საჭიროების შემთხვევაში, გენეზისის სრულყოფილად დადგენის მიზნით, კვლევის ციტოგენეტიკურ მეთოდის დაუფლება (*კარიოლოგიური სისტემატიკა*).
- 5) სოფლის მეურნეობისა და ველური ბუნების მავნე ზოოლოგიური, მცენარეული და მიკოლოგიური წარმოშობის ორგანიზმების გამოვლენა (ტაქსონომიური კუთვნილება), მათი ბიოეკოლოგიის შესწავლა, ფენოლოგიის დაწვრილებითი გამოკვლევა და მცენარეთა დაცვისა და გამოყენებითი მეცნიერების სხვა სფეროების სპეციალისტებისათვის სათანადო რეკომენდაციების გაცემა. ეკოსისტემებისთვის, კერძოდ, მათი მცენარეული კომპონენტისათვის სასარგებლო ენტომოფაუნის გამოვლენა (ანტოფილები – ყვავილოვან მცენარეთა დამამტვერიანებლები); სამკურნალო მცენარეების გამოვლენა (*გამოყენებითი მეცნიერებები*).
- 6) ლითოსფეროს, ჰიდროსფეროს, ატმოსფეროს მავნე ქიმიური ნივთიერებებით, მათ შორის პესტიციდებით დაბინძურების შეფასება და მოსალოდნელი ნეგატიური პრობლემების პროგნოზირება; მცენარეული საფარის ანთროპოგენული მიზეზით ხელყოფის შემთხვევაში ნიადაგის საფარის მოსალოდნელი ეროზიის თავიდან აცილება – აღნიშნულ სფეროში მეტყვევ-სპეციალისტებთან ინტეგრირება.
- 7) ჩამოთვლილ პრობლემებთან დაკავშირებით, უცხოელი სპეციალისტების დაინტერესება, მათ სამეცნიერო თემატიკაში ინტეგრირება.

სწავლის შედეგები: პროგრამის გავლის შემდეგ კურსდამთავრებული დაუფლებული იქნება:

- 1) მცენარეთა, ცხოველთა, სოკოების ამა თუ იმ სისტემატიკურ ჯგუფს (*ტაქსონომისტი*).
- 2) ექნება ცოდნა ცოცხალი ორგანიზმის, თანასაზოგადოებისა და მათი გარემოს შეფასების კრიტერიუმების (აუტოეკოლოგია, დემეკოლოგია, სინეკოლოგია) შესახებ, შესაბამისად, დაუფლებული იქნება ეკოლოგიის ფუნდამენტურ და გამოყენებით საკითხებს (*ეკოლოგი*).
- 3) დოქტორის ექნება ცოდნა ცოცხალ ორგანიზმთა არეალების შესახებ. შესაბამისად, შეაფასებს ამ არეალთა უწყვეტობასა და წყვეტილობას, რაც სახეობის პოპულაციის მდგრადობის აუცილებელი პირობაა. სიმპატრიკული და ალოპატრიკული არეალების დადგენით შეაფასებს ევოლუციურ პროცესებს. გამოავლენს ცოცხალ ორგანიზმთა განაწილე-

ბის კანონზომიერებებს რეგიონის ბიომების, ბუნებრივი ზონების მიხედვით; დაადგენს ალოქტონურ და ავტოქტონურ ჯგუფებს, პალეოენდემებსა და ნეოენდემებს; სანადირო-სარეწაო მნიშვნელობის ცხოველთა სახეობების არეალთა გაფართოებით ან შევიწროებით მოახდენს მსგავსი კომერციული დანიშნულების მქონე ფაუნის ქვეყნის ფარგლებში შენარჩუნების პროგნოზირებას. აღნიშნული პრობლემა ფრიად აქტუალური გახდება ჩვენი ქვეყნისათვის ახლო მომავალში, ვინაიდან სულ უფრო პერსპექტიული ხდება ტურიზმის სხვადასხვა ფორმები, მათ შორის სამონადირო ტურიზმი (**ბიოგეოგრაფი**).

- 4) დოქტორს ექნება ჯეროვანი წარმოდგენა გლობალური და რეგიონული პრობლემების გეოგრაფიულ თავისებურებებზე, მთიანი ქვეყნების გეოგრაფიული კვლევის სპეცი-ფიკაზე; დაუფლებული იქნება გეოინფორმაციულ ტექნოლოგიებს და აბსოლუტური და შეფარდებითი გეოქრონოლოგიის მეთოდებს.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტია 40-60 ECTS კრედიტი.

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: პროფესორი არნოლდ გეგეჩკორი

arnold.gegechkori@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: გენეტიკა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ბიოლოგიის დოქტორი (გენეტიკა);
PhD in Biology (Genetics)

პროგრამის მიზნები: მოამზადოს კვალიფიციური სპეციალისტები გენომიკური, მოლეკულურ-გენეტიკური, სამედიცინო გენეტიკური კანონზომიერებების ღრმა ცოდნით, რომლებიც კარგად ერკვევიან განვითარების სხვადასხვა დონეზე მყოფ ორგანიზმთა მემკვიდრეობითობისა და ცვალებადობის პროცესებში, ადამიანის რიგ პათოლოგიათა წარმოშობის მექანიზმებში, გენეტიკის მიმართებით შეეძლება კვლევითი სამუშაოების დაგეგმარება, ექსპერიმენტის ჩატარება შესაბამისი გენეტიკური მეთოდების გამოყენებით, შედეგების ანალიზი, დასკვნების გაკეთება და გარკვეულ რეკომენდაციათა შემუშავება.

სწავლის შედეგები: პროგრამის დასრულების შემდეგ დოქტორანტი უნდა ფლობდეს ღრმა ცოდნას შემდეგ საგნებში: მოლეკულური გენეტიკა; ზოგადი და სამედიცინო გენეტიკა; გენომის სტრუქტურა და ორგანიზაცია; მუტაგენეზისა და რეპარაციის მოლეკულური მექანიზმები; ბიოტექნოლოგია; ადამიანის ფსიქიკური მახასიათებლების ფორმირების გენეტიკური კონტროლი; სტატისტიკისა და ბიოინფორმატიკის საფუძვლები.

კურსდამთავრებულს უნდა შეეძლოს: კვლევის თანამედროვე მეთოდების (გენეტიკური, მოლეკულურ-გენეტიკური, მოლეკულურ-ციტოგენეტიკური, ბიოტექნოლოგიური) გამოყენება, ექსპერიმენტის დამოუკიდებელი დაგეგმვა; უნდა იცნობდეს უსაფრთხოების წესებს და იცოდეს ლაბორატორიული აპარატურისა და აღჭურვილობის გამოყენება, შეეძლოს ლიტერატურისა და ექსპერიმენტული შედეგების კრიტიკული ანალიზი, მისი წერითი და ზეპირი პრეზენტაცია.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტია 40-60 ECTS კრედიტი.

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C

61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: პროფესორი თეიმურაზ ლეჟავა

teimuraz.lezhava@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის დასახელება: უჯრედის და განვითარების ბიოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ბიოლოგიის დოქტორი (უჯრედის და განვითარების ბიოლოგია); PhD in Biology (Cell and Developmental Biology)

პროგრამის მიზნები: სადოქტორო პროგრამა მიზნად ისახავს მოამზადოს მაღალკვალიფიციური მკვლევარი მორფოლოგი. პროგრამის სასწავლო კომპონენტით, რომელიც მოიცავს 60 Eშთქ კრედიტს, გათვალისწინებულია ისეთი სასწავლო კურსების სწავლება, რომლებიც: შეავსებს და გააღრმავებს დოქტორანტის ცოდნას ციტო და ჰისტოგენეზის კანონზომიერებების შესახებ; ასევე უჯრედების დიფერენცირების, ტრანსფორმაციის, დაბერებისა და კვდომის პროცესების რეგულაციის მექანიზმების შესახებ. გარდა ამისა, დოქტორანტს ექნება საშუალება აითვისოს კვლევის თანამედროვე მორფოლოგიური მეთოდები; გააღრმავოს ცოდნა ბიოსტატისტიკაში; სადოქტორო პროგრამის კვლევითი ნაწილი შესაბამისად მოიცავს შემდეგ სფეროებს: მრავალუჯრედიანი ორგანიზმის განვითარების ფუნდამენტური კანონზომიერებების დადგენის მიზნით ინდივიდუალური განვითარების პროცესში ორგანიზმის მორფოფუნქციური მდგომარეობის აღწერა; ქსოვილოვანი ელემენტების შედარებითი ევოლუციური შესწავლა; ექსპერიმენტული მოდელების შექმნა, მარკერული ციტო- და ჰისტოქიმია; ქსოვილებისა და ორგანოთა ადაპტაცია სხვადასხვა ბიოლოგიური, ფიზიკური, ქიმიური და სხვა ენდოგენური ფაქტორების მიმართ; ფიზიოლოგიური და რეპარაციული რეგენერაცია ნორმასა და პათოლოგიის დროს; ექსპერიმენტული ბიოლოგიის ძირითადი პრობლემის – კიბოს განვითარების მიზეზის, დიაგნოსტიკის და მკურნალობის ახალი თერაპიული მიდგომების ძიება.

სწავლის შედეგები: პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებულს გამოუმუშავდება: თანამედროვე მიკროსკოპული ტექნიკის გამოყენებით ციტოლოგიური და ჰისტოლოგიური პრეპარატების დამზადების, აღწერისა და წინასწარი დიაგნოსტიკის უნარი; სამეცნიერო ლიტერატურისა და ექსპერიმენტული შედეგების კრიტიკული ანალიზის და წერითი და ზეპირი პრეზენტაციის უნარი; თანამედროვე მორფოლოგიური კვლევის მეთოდების მოდიფიცირების და ექსპერიმენტის დამოუკიდებელი დაგეგმვის უნარი. კურსდამთავრებულს უნდა შეეძლოს შემოქმედებითად მიუდგეს ნებისმიერი ამოცანის გადაწყვეტას, ჩამოაყალიბოს თავისი მოსაზრებები ბიოლოგიის ნებისმიერი მიმართულების როგორც თეორიულ საკითხებთან დაკავშირებით, ასევე ექსპერიმენტების დაგეგმვის პროცესებში;

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტი 40-60 ECTS კრედიტი.

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: პროფესორი დიანა ძიძიგური

diana.dzidziguri@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის დასახელება: ნეირობიოლოგია / ქცევის ნეირომეცნიერება

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ბიოლოგიის დოქტორი (ნეირობიოლოგია/ქცევის ნეირომეცნიერება); PhD in Biology (Neurobiology/Behavioral Neuroscience)

პროგრამის მიზნები: ინტერდისციპლინური სადოქტორო პროგრამა ნეირობიოლოგია/ქცევის ნეირომეცნიერება მიზნად ისახავს მოამზადოს კვალიფიცირებული სპეციალისტები მულტიდისციპლინარული პროფილით. სადოქტორო პროგრამის სასწავლო კომპონენტი სრულად უზრუნველყოფს დოქტორანტის მიერ ინტერდისციპლინარული ხასიათის სამეცნიერო კვლევის მაღალ დონეზე წარმართვას.

პროგრამის ნეირობიოლოგია/ქცევის ნეირომეცნიერება ძირითადი მიმართულების კვლევებია ნევროლოგიური დაავადებების დროს პერცეპტუალური, კოგნიტური, ფსიქიკური და ქცევითი დარღვევების ანალიზი. ამ მიმართულების კვლევები აუცილებლად გულისხმობს ტვინის ნორმალური ფუნქციონირების საფუძვლების შესწავლას, სტრუქტურულ და მეტაბოლურ დონეზე მიმდინარე იმ ცვლილებების გარკვევას, რაც პათოლოგიების დროს ნორმალური პროცესების მოდიფიცირებას განაპირობებს. დაავადებათა ცხოველური მოდელების გამოყენება პათოლოგიათა განვითარების დინამიკის შესწავლის საშუალებას იძლევა. აღნიშნული სადოქტორო პროგრამა ითვალისწინებს ფუნდამენტურ კვლევას თანამედროვე ნეირობიოლოგიური მეთოდების გამოყენებით.

სწავლის შედეგები: დოქტორანტურაში სწავლის პერიოდში ინტერდისციპლინარულ-ინტერაქტიური სწავლების და კვლევების გამოყენებით დოქტორანტი შეიძენს შესაბამის ცოდნასა და უნარებს, დამოუკიდებლად წამოჭრას და შეეცადოს გადაწყვიტოს ნეირომეცნიერებაში არსებული პრობლემები, მოახდინოს მიღებული შედეგების და დაგროვილი ინფორმაციის ინტეგრირება მომიჯნავე დისციპლინებში არსებულ მონაცემებთან; კურსდამთავრებულს უნდა შეეძლოს ექსპერიმენტული კვლევის შედეგების ანალიზის საფუძველზე საინტერესო მუშა ჰიპოთეზების წამოყენება და ექსპერიმენტული დიზაინის გათვლა; ასევე უნდა შეეძლოს დასკვნების საჯაროდ წარდგენა, ლიტერატურის მონაცემებისა და ექსპერიმენტული შედეგების კრიტიკული ანალიზი, წერითი და ზეპირი პრეზენტაცია, მიღებული შედეგების ლოგიკური დასაბუთება როგორც სპეციალისტებთან, ისე არასპეციალისტებთან. დოქტორანტურის კურსდამთავრებულები აღჭურვილნი იქნებიან შესაბამისი უნარ-ჩვევებით დამოუკიდებლად მოამზადონ პროექტები გრანტების მოსაპოვებლად.

დასაგროვებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტია 40-60 ECTS კრედიტი.

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: პროფესორი ნანული დორეული

nanuli.doreuli@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: იმუნოლოგია და იმუნოტექნოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ბიოლოგიის დოქტორი; PhD in Biology

პროგრამის მიზნები: ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში ბიოლოგიურმა მეცნიერებებმა დიდძალი ცვლილებები განიცადა. აღინიშნება მეცნიერებატევადი და მაღალტექნოლოგიური დარგების სწრაფი პროგრესი. ადგილი აქვს ბიოსამედიცინო განხრების გაძლიერებას და ბიოლოგიის დაახლოებას სამედიცინო და კლინიკურ კვლევებთან. იმუნოლოგია და იმუნური ტექნოლოგიები ბიოლოგიური მეცნიერების სწორედ ასეთ დარგს მიეკუთვნება და წარმოდგენილ სადოქტორო პროგრამაში აღიბეჭდა თანამედროვე ბიომედიცინის ყველაზე აქტუალური მიმართულებები. მიმართულებების შერჩევა განპირობებულია როგორც ჩვენი ჯგუფის სამეცნიერო მიღწევებით, საერთაშორისო რეპუტაციითა და თანამშრომლობის ქსელის (კონსორციუმის) არსებობით, ასევე მსოფლიო პრიორიტეტებით და საქართველოსთვის აქტუალობით.

სწავლის შედეგები: პროგრამის დასრულების შემდეგ მეცნიერებათა დოქტორს უნდა შეეძლოს თანამედროვე იმუნოლოგიის და მოლეკულური ბიოლოგიის კვლევის და სადიაგნოსტიკო მეთოდების გამოყენება, ექსპერიმენტული კვლევის დამოუკიდებლად დაგეგმვა, მოცემული კონკრეტული ამოცანისთვის იმუნოტექნოლოგიის და იმუნოდაგნოსტიკის მეთოდების სწორი შერჩევა, სამეცნიერო ინფორმაციის მოძიებისთვის ონ-ლინე რესურსების ეფექტური გამოყენება. სწავლების პროცესში დოქტორანტმა უნდა მიიღოს შესაბამისი ცოდნა ბიოლოგიურ სტატისტიკაში და მას უნდა შეეძლოს მიღებული სამეცნიერო შედეგების სათანადო სტატისტიკური დამუშავება. დოქტორს უნდა შეეძლოს თანამედროვე ლაბორატორული აღჭურვილობის გამოყენება ლაბორატორული მუშაობის უსაფრთხოების წესების სრული გაცნობიერებით. დოქტორმა უნდა დაეუფლოს ღრმა ცოდნას სამეცნიერო და კლინიკურ-კვლევითი ეთიკის დარგში როგორც არის ეთიკის კომისიისთვის დოკუმენტების შედგენა, პაციენტისგან სანიმუშო მასალის მიღების წესები, შედეგების ანონიმურობა და შენახვის წესები.

პროგრამის დასრულების შედეგად, კურსდამთავრებულს უნდა შეეძლოს დამოუკიდებლად კვლევის წარმართვა, მიღებული შედეგების კრიტიკული ანალიზი, მას უნდა ჰქონდეს ცოდნის ძიებაში კრიტიკული კითხვების ჩამოყალიბების უნარი. იმუნოლოგია და იმუნოტექნოლოგია მეტად სწრაფად განვითარებადი და ცვლადი დისციპლინებია. მამასადამე, დოქტორი უნდა ფლობდეს ამ დისციპლინის საფუძვლების ღრმა ცოდნას და ამავდროულად მას უნდა ჰქონდეს იმუნოლოგიის და მომიჯნავე სპეციალობების დარგებში ახლად დაგროვილი ცოდნის მოპოვების, გაცნობიერების და კრიტიკული ანალიზის უნარი, იმის დადგენის უნარი, თუ როგორ თავსდება ახლადმოპოვებული ინფორმაცია არსებული წარმოდგენების სფეროში.

დასაგროვებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტია 40-60 ECTS კრედიტი.

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული

გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: პროფესორი ნინო ფორაქიშვილი

nino.forakishvili@tsu.ge

პროგრამის სახელწოდება: ფიზიოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ბიოლოგიის დოქტორი; PhD in Biology

პროგრამის მიზნები: საკვლევ პრობლემებს შეადგენს – ტკივილის წარმოქმნის ნატიფი, მემბრანული მექანიზმების შესწავლა; ტკივილის დროს აგზნების (ნერვული იმპულსების) გავრცელებისა და ლოკალიზაციის კვლევა ცენტრალურ ნერვულ სისტემაში; ტკივილის და ანალგეზიის მექანიზმების ფარმაკოლოგიური შესწავლა; ტკივილის კომპონენტების (სენსორული, ემოციური, და კოგნიტიური) განმასხვავებელი და განმაპირობებელი მექანიზმების კვლევა; ოპიოიდური და არაოპიოიდური ანალგეტიკების გავლენის შესწავლა მწვავე და ქრონიკული ტკივილის ექსპერიმენტულ მოდელებზე; ენდოგენური ანტინოციცეპტური სისტემის როლის გარკვევა ტკივილის მოდულაციაში; გარდამავალი რეცეპტორული პოტენციალების (თრანსიენტ რეცეპტორ პოტენციალს) როლი ტკივილისა და თერმორეგულაციაში.

სწავლის შედეგები: პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებული ჩამოყალიბდება სრულყოფილ და დამოუკიდებელ სპეციალისტად ფიზიოლოგიისა და ნეირობიოლოგიის დარგში. ექნება ფართო პროფილის თეორიული და ექსპერიმენტული ცოდნა თანამედროვე ბიო-სამედიცინო საკითხებში, ტკივილის ბიოლოგიასა და მედიცინაში; კურსდამთავრებულს უნდა შეეძლოს კვლევის დამოუკიდებლად დაგეგმვა და წარმართვა.

დასაგროვებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტია 40-60 ECTS კრედიტი.

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX

0-40	ჩაიჭრა	F
------	--------	---

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: ასოც. პროფესორი მერაბ ცაგარელი

merab.tsagareli@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: ბიოქიმია, მოლეკულური ბიოლოგია;

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ბიოლოგიის დოქტორი (ბიოქიმია, მოლეკულური ბიოლოგია); PhD in Biology (Biochemistry, molecular biology)

პროგრამის მიზნები: პროგრამა “ბიოქიმია, მოლეკულური ბიოლოგია” ითვალისწინებს ცოცხალ სისტემებში არსებული და მასში მიმდინარე პროცესების მოლეკულურ დონეზე შესწავლას და ცოცხალი სისტემების ფიზიკას, ქიმიას და ბიოლოგიას აერთიანებს. პროგრამაში ძირითადი ყურადღება ბიომოლეკულების სტრუქტურას და ფუნქციას, ფერმენტულ კატალიზს, მეტაბოლურ გზების აღწერას, ინფორმაციის გადაცემასა და შენახვას ეთმობა.

პროგრამა შემდეგ სამეცნიერო მიმართულებებს ეყრდნობა: რეგულაციის ბიოქიმია, მოლეკულური ბიოლოგია, ბიოტექნოლოგია, სტრუქტურული ბიოლოგია. პროგრამა სამეცნიერო კვლევაზეა ორიენტირებული და მისი ინტერესები ისევე მრავალფეროვანია, როგორც თვით კვლევის სფერო. ყოველი დოქტორანტი აღნიშნულ სფეროებში იღებს მინიმალურ კომპეტენციას, მაგრამ განსაკუთრებული ყურადღება იმ დარგს ეთმობა, რომელშიც იგი სადოქტორო დისერტაციის კვლევით კომპონენტს ასრულებს.

სწავლის შედეგები: აღნიშნული სადოქტორო პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებულები შეიძენენ აღნიშნულ დარგში სათანადო ცოდნას და გამოიმუშავენ სამეცნიერო ლიტერატურაზე მუშაობის, დისკუსიებში მონაწილეობის, საკითხთან კრიტიკული მიდგომის და პრობლემის დამოუკიდებლად გადაჭრის, საკუთარი მოსაზრების საჯარო წარდგენის და დასაბუთების უნარ-ჩვევებს, რაც მომავალში დამოუკიდებელი მუშაობისა და სამეცნიერო კვლევითი საქმიანობის გაგრძელების წინაპირობას წარმოადგენს.

დასაგროვებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტია 40-60 ECTS კრედიტი.

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C

61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: პროფესორი რუსუდან ახალკაცი

rusudan.akhalkatsi@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: ფიზიკური გეოგრაფია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: გეოგრაფიის დოქტორი (ფიზიკური გეოგრაფია, ნიადაგების ეკოლოგია და გარემოს დაცვა); PhD in Geography (Physical Geography, Soil Ekological and Environment protection)

პროგრამის მიზნები: გეოგრაფიაში დოქტორანტურის უმთავრესი მიზანია ღრმა მეცნიერული კვლევის უნარ-ჩვევების მქონე მაღალი პროფესიული დონის აკადემიური ლიდერების მომზადება, რომლებსაც უნდა შესწევდეთ ძალა გაანალიზონ დაგროვილი იდეები და მიაღწიონ მეცნიერული ინფორმაციის (პუბლიკაციები) გავრცელებას, მაღალი დონის სწავლებასა და მიღებული შედეგების პრაქტიკაში დანერგვას.

სწავლის შედეგები: გეოგრაფიის დოქტორის აკადემიური ხარისხის მქონე სპეციალისტის მიერ მაღალი ცოდნისა და უნარ-ჩვევების განხორციელება მიიღწევა სამი ძირითადი ასპექტის (გენერაცია, კონსერვაცია და ტრანსფორმაცია) შედეგად. პროგრამის გავლის პერიოდში დოქტორანტი შეიძენს გეოგრაფიული კვლევის დამოუკიდებლად წარმართვისა და მიღებული ცოდნისადმი კრიტიკული მიდგომის უნარს. კურსდამთავრებულს უნდა შეეძლოს სწორად ჩამოაყალიბოს კითხვები აღნიშნულ სფეროში და შეძლოს პასუხის გაცემა; პროგრამის დასრულების შემდეგ გეოგრაფიის დოქტორმა უნდა შეძლოს ინტერდისციპლინარული კვლევების ჩატარება და თანამშრომლობა საერთო ინტელექტუალურ სივრცეში მონათესავე (ფიზიკა, ქიმია, ბიოლოგია, გეოლოგია, მათემატიკა, ეკონომიკა და ა.შ.) და სხვა (საკანონმდებლო საინჟინრო, ტექნიკური) სამეცნიერო სფეროებში.

ა

სათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტი 40-60 ECTS კრედიტი.

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D

51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: პროფესორი ზურაბ სეფერთელაძე

zurab.seferteladze@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: გეომორფოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: გეოგრაფიის დოქტორი; PhD in Geography

პროგრამის მიზნები: მოამზადოს მაღალკვალიფიციური სპეციალისტები გეომორფოლოგიისა და გეოეკოლოგიის დარგში, რომელიც დაეუფლება რელიეფწარმომქმნელი პროცესების კვლევას, მათ ცვლილების ანალიზს დროსა და სივრცეში, შეძლებს მოახდინოს სტიქიური პროცესებისაგან მოსალოდნელი საშიშროების პროგნოზირება, იკვლიოს რელიეფის ფორმები მაღალ დონეზე, რაც ხელს შეუწყობს ქვეყნის მასშტაბით სხვადასხვა დარგების სწორად დაგეგმვასა და ფუნქციონირებას.

სწავლის შედეგები: სადოქტორო პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებულმა უნდა შეძლოს დამოუკიდებლად ჩაატაროს გამოკვლევები სავსე და კამერალურ პირობებში, მოახდინოს უახლესი მეთოდების მიზანდასახულად გამოყენება; შეძლოს რელიეფის და მასში მიმდინარე პროცესების სინთეზი და ანალიზი; მაღალ დონეზე ჩაატაროს რელიეფის და საშიში სტიქიური პროცესების გეოეკოლოგიური შეფასება და ექსპერტიზა. კურსდამთავრებულს უნდა ჰქონდეს შესაბამისი ცოდნა და უნარი, ახალი ტექნოლოგიების გამოყენებით შექმნას რელიეფის და სტიქიური პროცესების სივრცითი მოდელები, გეოინფორმაციულ სისტემებში დაამუშაოს მასალები; კურსდამთავრებულს უნდა ჰქონდეს თეორიული ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტი 40-60 ECTS კრედიტი.

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX

0-40	ჩაიჭრა	F
------	--------	---

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: პროფესორი რამინ გობეჯიშვილი

ramin.gobejishvili@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: რეგიონული გეოგრაფია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: გეოგრაფიის დოქტორი (რეგიონული გეოგრაფია /კარტოგრაფია– გეოინფორმატიკა); PhD in Geography (Geography/Kartography–Geoinformatic)

პროგრამის მიზნები: სადოქტორო პროგრამის მიზანია მომზადდეს უმაღლესი კვალიფიკაციის სპეციალისტი (გეოგრაფი და კარტოგრაფ-გეოინფორმატიკოსი), რომელსაც სრულად და ჯეროვან სამეცნიერო დონეზე ექნება გათავისებული ერთიანი (კომპლექსური) გეოგრაფიის, კარტოგრაფია-გეოინფორმატიკის, საქართველოს და მსოფლიოს ცალკეული რეგიონების სოციალურ-ეკონომიკური, დემოგრაფიული, ეკოლოგიური ვითარების და მდგრადი განვითარების აქტუალური საკითხები.

სადოქტორო პროგრამის მიზნის მიღწევა შესაძლებელი იქნება რეგიონული გეოინფორმაციული სისტემების, კარტოგრაფიული და გეოინფორმაციული ტექნოლოგიების, გეოგრაფიული და კარტოგრაფიული კვლევის თანამედროვე მეთოდების სრულფასოვანი ცოდნის საფუძველზე.

სწავლის შედეგები: სადოქტორო პროგრამის ფარგლებში მომზადებულ სპეციალისტებს ექნებათ:

- მთიანი ტერიტორიების (საქართველოს, კავკასიის და მსოფლიოს) ბუნებრივ, სოციალურ, ეკონომიკურ და ეკოლოგიურ გარემოსთან დაკავშირებული პრობლემატიკის სივრცე-დროითი თავისებურებების განსაზღვრის, ანალიზისა და შეფასების უნარი;
- თანამედროვე გეოგრაფიული და კარტოგრაფიული კვლევის, გეოინფორმაციული ტექნოლოგიების და გის-მეთოდების გამოყენების უნარი;
- საქართველოს, კავკასიის და მსოფლიოს ცალკეული რეგიონების ლანდშაფტურ--ეკოლოგიური კვლევის და ლანდშაფტური დაგეგმარების უნარი;
- გეოგრაფიის, კარტოგრაფიის და გეოინფორმატიკის აქტუალური თეორიული და გამოყენებით პრობლემების განსაზღვრის, შეფასების და წარმოჩენის უნარი;
- საქართველოს, კავკასიის და მსოფლიოს ცალკეული რეგიონების გეოგრაფიული და გეოინფორმაციული ანალიზის უნარი.

დასაგროვებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტია 40-60 ECTS კრედიტი.

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
--------	----------	--------

91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: პროფესორი ნოდარ ელიზბარაშვილი

nodar.elizbarashvili@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: ჰიდროლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: გეოგრაფიის დოქტორი; PhD in Geography

პროგრამის მიზნები: სადოქტორო პროგრამის მთავარი მიზანია მოამზადოს კვალიფიციური სპეციალისტები ჰიდროლოგიის დარგში, რომლებსაც ექნებათ სათანადო ცოდნა და უნარები თანამედროვე ინფორმაციული ტექნოლოგიების გეოინფორმაციული სისტემების, წყლის რესურსების შეფასების, მდინარის ჩამონადენისა და ეროზიული პროცესების მათემატიკური მოდელირების პროგრამული პროდუქტების ფართო გამოყენების საფუძველზე შექმნან შეფასების სრულფასოვანი და მაქსიმალურად ამომწურავი სურათი, სხვადასხვა ტიპის ეკონომიკური სტრუქტურებისათვის (კომერციული, ინდუსტრიული, სასოფლო-სამეურნეო და ა.შ).

სწავლის შედეგები: წარმოდგენილი პროგრამით მომზადებულ დოქტორს ექნება თეორიული და პრაქტიკული ცოდნა შემდეგი ამოცანების გადასაწყვეტად:

- შეაფასოს წყლის რესურსები რაოდენობრივი და ხარისხობრივი თვალსაზრისით. განსაზღვროს სხვადასხვა ალბათობის საანგარიშო ხარჯები და წყლის დამაბინძურებელი ნივთიერებების კლასების ზეგავლენა წყლის გამოყენებაზე;
- განსაზღვროს ანთროპოგენული დატვირთვები წყლის ეკოსისტემებზე, მათი გამომწვევი მიზეზები და შედეგები., ერკვეოდეს წყლის ეკოსისტემების დაცვისა და ეკოლოგიური მონიტორინგის ორგანიზაციულ საკითხებში;
- ჩაატაროს წყალსამეურნეო ობიექტების ეკოლოგიური ექსპერტიზა და განსაზღვროს წყალსამეურნეო ღონისძიებების ჰიდროლოგიური საფუძვლები. შეეძლოს წყლის ბალანსის პროგნოზირება და რესურსების მართვა;
- შექმნას და დამუშაოს მონაცემთა ბაზები, რომლებიც აუცილებელია ერთგანზომილებიანი (MIKE 11, რომელიც შეიცავს თოვლის დნობის და წვიმის ნალექების კონცეპტუალურ მოდულს NAM) და ორგანზომილებიანი დინამიკური მოდელებისათვის (COASTOX MB), ასევე სისტემა _ თოვლის დნობა/წვიმის ნალექები/ ეროზიული პროცესები/ჩამონადენის მოდელირებისათვის;
- ისტორიულ მონაცემთა ბაზის და განსაზღვრული რეგიონის ფიზიკურ-გეოგრაფიული და ჰიდრომეტეოროლოგიური მდგომარეობის ანალიზის საფუძველზე თანმიმდევრობით შეაფასოს საშიში ატმოსფერული მოვლენებისა და რელიეფის გეომორფოლოგიური მახასიათებლების ურთიერთზემოქმედების სხვადასხვა სცენარი, რომლის მიხედვითაც შეფასდება საშიში პროცესების ჩამოყალიბების ტერიტორიის რისკის ალბათობა;

დასაგროვებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტია 40-60 ECTS კრედიტი.

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და

დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: პროფესორი დავით კერესელიძე

davit.kereselidze@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: პეტროლოგია, ვულკანოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: გეოლოგიის დოქტორი; PhD in Geology

პროგრამის მიზნები:

- პეტროლოგიისა და ვულკანოლოგიის დარგში მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება.
- გეოლოგიური მეცნიერებების თეორიული საფუძვლების გარდამავებული ცოდნის შექმნა.
- ქანთა შედგენილობის, სტრუქტურის, განლაგების ფორმების, გავრცელებისა და წარმოშობის შესახებ ინფორმაციის მიღება
- პეტროლოგიისა და ვულკანოლოგიის დარგში მნიშვნელოვანი და ორგინალური კვლევის განხილვისა და თვითკრიტიკის უნარის შექმნა
- ბუნებრივ გაშიშვლებებში აღებულ ქანთა გადატანა ოთხგანზომილებიან მოდელში და ქანთა პროვინციების გეოლოგიური ევოლუციის აღწერა
- საველე და ლაბორატორიულ პირობებში მოპოვებული ქვიური მასალის ანალიზი; პეტროლოგიური და ბინოკულარული მეთოდების გამოყენებით მიღებული შედეგების აღწერა, ამოცნობა, ზუსტი და დეტალური ანგარიშის შედგენა, დოკუმენტირება, ნომენკლატურა და წარდგენა
- პეტროგრაფიული პროვინციების მეტალოგენური სპეციალიზაციის განსაზღვრა

სწავლის შედეგები:

პროგრამის გავლის შემდეგ კურსდამთავრებულები განახორციელებენ:

- მათ მიერ სპეციალობის შესაბამისად მიღებული ცოდნის რეალიზაციას სამეცნიერო-კვლევით და სამრეწველო დაწესებულებებში, რომლებიც დაკავებულია გეოლოგიური ამოცანების გადაწყვეტით.
- შეეძლებათ ხელმძღვანელის როლის შესრულება ორგანიზაციებში, რომლებიც ახორციელებენ საველე და ლაბორატორიულ ხასიათის კვლევებს.
- შეიმუშავენ გეოლოგიური კვლევების ახალ მეთოდებსა და ტექნოლოგიებს.
- ექნებათ დარგში არსებული პრობლემების ანალიზის, მათი დამოუკიდებელად გადაჭრისა და რეკომენდაციების შემუშავების უნარი.
- ექნებათ სათანადო ცოდნა მადნეული და არამადნეული საბადოების პრო-გნოზირებისა და პეტროგრაფიული ძებნითი კრიტერიუმების შემუშავების სა-ქმეში.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტი 40-60 ECTS კრედიტი.

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: ასოც. პროფესორი კარლო აქიმიძე

Karlo.akimidze@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: ბიოფიზიკა.

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ბიოფიზიკის დოქტორი; PhD in Biophysics

პროგრამის მიზნები: პროგრამის ძირითადი მიზანია საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი, მაღალი კვალიფიკაციის მქონე სპეციალისტების მომზადება ბიოფიზიკის სპეციალობით. ამ პროცესში, პირველ რიგში გათვალისწინებული იქნება საქართველოში აღმოცენებული იმ სამეცნიერო სკოლების გამოცდილება, რომელთა წვლილიც აღიარებულია საერთაშორისო დონეზე და პრიორიტეტულ ხასიათს ატარებს. ამათგან, ერთის მხრივ, უნდა აღინიშნოს ბიო-მაკრომოლეკულების (ცილების, დნმ-ის, ცოცხალი უჯრედის სხვა კომპონენტების) თერმოდინამიკური კვლევები მიკროკალორიმეტრული მეთოდებით, რომლებიც სათავეს იღებენ ე. ანდრონიკაშვილის, გ. მრევლიშვილის, პ. პრივალოვის ფუძემდებლურ ნაშრომებში, და, მეორეს მხრივ, კონდენსირებულ გარემოში, მათ შორის ბიოსისტემებში მიმდინარე ელემენტარული მექანიზმების კვლევები მოლეკულურ დონეზე, რომელთაც საფუძველი ჩაეყარა რ. დოლონადის და მისი მოწაფეების თეორიულ ნაშრომებში.

სწავლის შედეგები: სადოქტორო პროგრამის დასრულების შემდეგ, ბიოფიზიკის დოქტორის აკადემიური ხარისხის მქონე პირს უნდა ჰქონდეს შესაბამისი ცოდან და უნარები როგორც სამეცნიერო ისე პედაგოგიური მიმართულებით. კურსდამთავრებულს უნდა შეეძლოს ბაკალავრიატის და მაგისტრატურის სტუდენტებს წაუკითხოს ლექციები სათანადო დონეზე და მიღებული სამეცნიერო გამოცდილების საფუძველზე აწარმოოს მაღალი დონის სამეცნიერო კვლევა.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180ECTS კრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტი 40-60 ECTS კრედიტი.

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმას წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D

51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: ასოც. პროფესორი თამაზ მძინარაშვილი

tamaz.mdzinarashvili@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: ელექტრული და ელექტრონული ინჟინერია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ინჟინერიის დოქტორი (ელექტრული და ელექტრონული ინჟინერია); PhD in Engineering (Electrical and Electronics Engineering)

პროგრამის მიზნები: პროგრამის ძირითადი მიზანი არის დოქტორანტის მიერ სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოს ჩატარება ისეთ დარგებში, როგორცაა ელექტრომაგნიტური მოვლენების ფუნდამენტალური კონცეფციების გამოყენება თანამედროვე ტექნოლოგიებში, შესაბამისი თანამედროვე პროგრამული უზრუნველყოფის მეთოდოლოგიური ბაზის შექმნა. პროგრამის ერთ-ერთი მიზანია მოამზადოს მაღალკვალიფიცირებული და მოტივირებული სპეციალისტები, რომლებსაც გააჩნიათ თანამედროვე ცოდნა ელექტრული და ელექტრონული ინჟინერიის დარგში, აგრეთვე კომპიუტერულ მეცნიერებებსა და პროგრამული უზრუნველყოფის საინჟინრო დარგებში გამოყენებაში. ამ მიზანს ემსახურება პროგრამის სასწავლო ნაწილი.

სადოქტორო პროგრამის კურიკულუმი იძლევა საუკეთესო ბაზის პროფესიონალური საქმიანობის დაწყებისათვის სამრეწველო თუ აკადემიურ სფეროში.

სწავლის შედეგები: პროგრამის ათვისების შედეგად დოქტორმა:

- უნდა იცოდეს ელექტრული და ელექტრონული ინჟინერიის ფუნდამენტალური კონცეფციები, უნდა შეეძლოს ამ ცოდნის გამოყენება პრაქტიკაში, უნდა შეეძლოს თავისი ცოდნის გადაცემა სტუდენტებისათვის.
- ფუნდამენტალურ კონცეფციებზე დაყრდნობით უნდა შეძლოს გადაწყვიტოს საინჟინრო ან გამოყენებითი ხასიათის სამეცნიერო ამოცანა. მუშაობის შედეგები უნდა ჰქონდეს გამოქვეყნებული საერთაშორისო დონის ერთ იმპაქტ-ფაქტორიან ჟურნალში მაინც და საერთაშორისო კონფერენციების მასალებში.
- უნდა შეეძლოს თავისი დასკვნების თუ მუშაობის შედეგების საჯარო წარმოდგენა, მათი მკაფიო დასაბუთება.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტი 40-60 ECTS კრედიტი.

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A

81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: პროფესორი რომან ჯობავა

roman.jobava@tsu.ge

ინტერდისციპლინური პროგრამები

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: გამოყენებითი ეკოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ეკოლოგიის დოქტორი (გეოგრაფიული ეკოლოგია/ბიოეკოლოგია/სამედიცინო ეკოლოგია/ეკოლოგიური სამართალი); PhD in Ecology (Geoecology/ Biocology/ Medical Ecology/ Ecological Law)

პროგრამის მიზნები: ინტერდისციპლინური სადოქტორო პროგრამის მიზანია მოამზადოს ფართო პროფილის ეკოლოგი, რომელიც სპეციალიზირებული იქნება ერთ-ერთ სფეროში წარმოდგენილი მოდულებიდან, კერძოდ:

- მოამზადოს მეცნიერ-მკვლევარი (გეოგრაფ-ეკოლოგი), რომელიც სპეციალიზირებული იქნება პედოგეოგრაფიაში და გარკვეული იქნება გარემოს მდგომარეობის შესწავლასა და მისი მდგრადი განვითარების უზრუნველყოფაში.
- მოამზადოს მეცნიერ-მკვლევარი (ბიოლოგ-ეკოლოგი), რომელიც სპეციალიზირებული იქნება ზოგად და გამოყენებით ეკოლოგიაში და გარკვეული იქნება გარემოს მდგრადი განვითარების საფუძვლებში.
- მოამზადოს მეცნიერ-მკვლევარი სამედიცინო ეკოლოგიის დარგში, რომელიც სპეციალიზირებული იქნება საზოგადოებრივ ჯანდაცვაში, ჰიგიენაში (გარემოს ჰიგიენაში), რისკების იდენტიფიკაცია და მათი გამოვლენის შეფასებაში, ეპიდემიოლოგიაში, პრევენციული ღონისძიებების დაგეგმვაში და რისკის მართვისათვის აუცილებელი პრიორიტეტების განსაზღვრაში.
- მოამზადოს მეცნიერ-მკვლევარი ეკოლოგიური სამართლის დარგში, რომელიც სპეციალიზირებული იქნება ეკოლოგიურ სამართალში, გარემოს ცალკეული კომპონენტების სამართლებრივ დაცვაში.

სწავლის შედეგები: წარმოდგენილი პროგრამით მომზადებულ დოქტორს ექნება თეორიული და პრაქტიკული ცოდნა შემდეგი ამოცანების გადასაწყვეტად:

- შეაფასოს ეკოლოგიური მდგომარეობა გეო და ბიოობიექტსა და სისტემებში, გაარკვიოს მათი მდგომარეობა ეკოლოგიურ სივრცეში, მდგრადი განვითარების შესაძლო დარღვევის საშიშროება, სამედიცინო და სამართლებრივი ნორმებით შექმნილი მდგომარეობა და სხვ.;
- დაუკავშიროს შექმნილი მდგომარეობა მოსახლეობის ჯანმრთელობას, არსებულ სამართლებრივ ნორმებს და სხვ.
- ჩაატაროს ნიადაგური და ბიოლოგიური ობიექტების ეკოლოგიური ექსპერტიზა და განსაზღვროს ანთროპოგენული ზემოქმედების შედეგად მოსახლეობის ჯანმრთელობის და სამართლებრივი ნორმების დარღვევის საშიშროება, მისი მოცულობა და თავიდან აცილების გზები;
- დაადგინოს ეკოლოგიური წონასწორობის ნიადაგურ-ბიოლოგიური, სამედიცინო, სამართლებრივი მიდგომები მდგრადი განვითარების უზრუნველყოფის მიზნით;
- შეძლოს მიღებული შედეგების ეფექტური პოპულარიზაცია პროფესორ-მასწავლებლების, სტუდენტებისა და მოსახლეობის ფართო წრეებს შორის;
- გაავრცელოს კვლევის შედეგები მსგავსი ან მიახლოებული ობიექტების ფუნქციონირების ისეთ უზრუნველყოფაზე, რომელიც გამორიცხავს მათი არამდგრადი განვითარებას საშიშროებას.
- შექმნას და დამუშაოს მონაცემთა ბაზა და შექმნას მიღებული შედეგების ამსახველი კარტოგრაფიული მასალა;

ასატვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტია 40-60 ECTS კრედიტი.

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: პროფესორი თენგიზ ურუშაძე

tengiz.urushadze@tsu.ge

ინტერდისციპლინური სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: არქეომეტალურგია და პეტროლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ბუნებისმეტყველების დოქტორი;

PhD in Natural Sciences

პროგრამის მიზნები: პროგრამის მიზანია განაპირობებს საქართველოში ლითონის მოპოვებისა და დამუშავების ისტორიის კვლევაში გამოყენებული საბუნებისმეტყველო მეცნიერებებში დანერგილი უახლესი მეთოდების მცოდნე კვალიფიციური კადრების მომზადება არქეომეტალურგიისა და პეტროლოგიის დარგში. პროგრამა ითვალისწინებს ქიმიურ-ანალიტიკური, სამთარქეოლოგიური და საინჟინრო მეცნიერებების უახლესი მეთოდების გამოყენებას, ოქროსა და ფერადი ლითონების საბადოების გენერაციის, მოპოვებისა და დამზადების პრესტორიული ტრადიციების კვლევებში. პროგრამის მიზანია ახლებურად გაიაზროს ლითონის წარმოების ისტორია, გეოქიმიური კვლევა, საბადოთმცოდნეობა და მეტალურგია.

სწავლის შედეგები: პროგრამის განხორციელების შედეგად მომზადდება სათანადო თეორიული და პრაქტიკული გამოცდილების მქონე მაღალი კვალიფიკაციის სპეციალისტი გეოლოგია-მინერალოგიაში, ქიმიასა და არქეომეტალურგიაში, რომლებსაც ექნებათ სათანადო ცოდნა და უნარები ლითონის არტეფაქტების ქიმიური და იზოტოპური კვლევისა და შედეგების გაანალიზებისათვის.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი. აქედან სასწავლო კომპონენტი 40-60 ECTS კრედიტი.

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმას წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX

0-40	ჩაიჭრა	F
------	--------	---

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: პროფესორი ბეჟან თუთბერიძე

bezhan.tutberidze@tsu.ge

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი

საბაკალავრო პროგრამები

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: ფილოსოფია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი

პროგრამის მიზნები: ფილოსოფია ცდილობს გაიგოს და კრიტიკულად გაიაზროს იდეები, რომლებიც ეხება სინამდვილის ბუნებას (ონტოლოგია) ღირებულებებს და შემეცნების მეთოდებსა და ხასიათს, რომლებიც თამაშობენ წამყვან როლს სამყაროს და ჩვენი თავის შეცნობაში. ისეთი პრობლემატური ცნებები, როგორცაა ექსისტენცია, გონება, გამოცდილება, ჭეშმარიტება გვხვდება ცოდნის ყველა სფეროში. არსებობს ისეთი ფილოსოფიური ცნებები, რომლებიც ძალზედ დიდ როლს ასრულებენ აზროვნების და პრაქტიკის ისეთ კონკრეტულ სფეროებში, როგორცაა ხელოვნება და პოლიტიკა.

სწავლების მიზანია სტუდენტებს თავად გაუჩნდეთ ფილოსოფიურ პრობლემებზე ფიქრის, შეკითხვების დასმის, მათ შესახებ დისკუსიისა და მათზე პასუხის გაცემის სურვილი. პროგრამის მიზანია, ზოგად თეორიულ ცოდნასთან ერთად, რომელიც მოიცავს პრობლემათა ფართო სპექტრს. აქ იგულისხმება ისეთი თემები, როგორცაა ექსისტენცია, ჭეშმარიტება, დრო-სივრცე, მიზეზობრიობა, თავისუფლების ცნება, აზროვნება და სხეული, ღმერთი, ცოდნა, რაციონალურობა, ლოგიკა, პასუხისმგებლობა, სიკეთე, მშვენიერება, ინტერპრეტაცია და ისტორიულობა. ასევე ადამიანის პრაქტიკისა და კვლევის ისეთი სპეციფიკური დარგების ფილოსოფიური შესწავლა, როგორცაა ენა, მეცნიერება, საზოგადოებრივი მეცნიერებანი, პოლიტიკა, კანონი, განათლება, რელიგია, ლიტერატურა, ხელოვნება და გამოყენებითი ეთიკა.

ფილოსოფია ათასწლეულების მანძილზე გამოიყენებოდა განსხვავებული კულტურების მიერ, რითაც არაერთ ტრადიციას ჩაუყარა საფუძველი, რაც ასახულია ფილოსოფიური აზრის ეპოქალურ თავგადასავლებში. ზოგადთეორიულ ცოდნასთან ერთად სტუდენტები ისწავლიან მუშაობას ფილოსოფიურ ტექსტებზე, მათ შესახებ მსჯელობას, მათში დასმულ ძირითად ფილოსოფიურ პრობლემათა გამოკვეთას და შეძლებისდაგვარად მათ განხილვას ზოგად-ფილოსოფიურ კონტექსტსა და ფილოსოფიურ-ისტორიულ ჭრილში.

სწავლის შედეგები:

- ზოგად ფილოსოფიაში ძალზე ფართო სპექტრის ცოდნა, როგორცაა არსება, ჭეშმარიტება, თავისუფლება, კაუზალობა, სული და სხეული, ღმერთი.
- ღირებულებით ორიენტაციებში გარკვევას ცოდნას იმისას, თუ რა არის მოვალეობა, სიკეთე, მშვენიერება.
- ფილოსოფიის კონკრეტული სფეროს ცოდნა, როგორცაა: ენა, მეცნიერება, სოციალური ფილოსოფია, პოლიტიკური ფილოსოფია, რელიგია, კულტურა, გამოყენებითი ეთიკა.
- ფილოსოფიის განვითარების ისტორიული ეპოქების ცოდნა, განსაკუთრებით დასავლური ტრადიციის, კლასიკოსების, მათი იდეების და არგუმენტების შესწავლა და ქართული ფილოსოფიური აზრის განვითარების ისტორიის ცოდნა.
- ძირითადი ფილოსოფიური თეორიების ცოდნა ისეთ სფეროებში, როგორცაა მეტაფიზიკა და ეპისტემოლოგია და ლოგიკა.
- სოციალური და პოლიტიკური ფილოსოფიის ძირითადი თეორიების ცოდნა.

- ფილოსოფიაში ძირითადი მიმდინარეობების ცოდნა;
- ფილოსოფიის სხვადასხვა მეთოდების ცოდნა;

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: ასოცირებული პროფესორი დემურ ჯალაღონია, საკონტაქტო ინფორმაცია: ტელ: 899 257471, ელ.ფოსტა demur.jalagonia@tsu.ge , კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი.

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: ისტორია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი

პროგრამის მიზნები: პროგრამის მიზანია მისცეს მომავალ ბაკალავრებს საფუძვლიანი და ღრმა ცოდნა საქართველოს და მსოფლიოს ისტორიის ყველა პერიოდის (უძველესი დროიდან დღემდე) შესახებ. პროგრამა ითვალისწინებს სტუდენტებისათვის მრავალმხრივი ისტორიული განათლების მიცემას (პოლიტიკური, სოციალური, კულტურული, ეკონომიკური ისტორიის ცოდნას). ისტორიის სხვადასხვა სფეროებთან, სხვადასხვა ისტორიულ ეპოქებთან და რეგიონებთან დაკავშირებული სავალდებულო და არჩევითი კურსები მომავალ ბაკალავრებს მისცემს ისტორიული პროცესების გააზრების, ფაქტობრივი მასალის გაანალიზების, ისტორიული ეპოქების ძირითადი მახასიათებლების განსაზღვრის, სხვადასხვა ქვეყნების ისტორიული განვითარების სპეციფიკაში გარკვევის საშუალებას. პროგრამის მიზანს ასევე შეადგენს ისტორიის კვლევის ისტორიის შესწავლა; ისტორიის კვლევის სამეცნიერო მეთოდების, სხვადასხვა მიდგომებისა და სპეციფიკის გაცნობიერება.

სწავლის შედეგები:

- წარსულის ზოგადი დიაქრონული ჩარჩოს ცოდნა;
- საკუთარი ნაციონალური ისტორიის ცოდნა;
- ევროპის ისტორიის ცოდნა შედარებითი პერსპექტივისათვის;
- მსოფლიო ისტორიის ცოდნა;
- თანამედროვე ისტორიული კვლევისა და მსჯელობის ხასიათის ცოდნა;
- ისტორიული ხედვების განსხვავებულობის გაცნობიერება სხვადასხვა პერიოდსა და კონტექსტში; ზოგად-საისტორიო მეთოდოლოგიის ცოდნა;
- დღევანდელ მდგომარეობასა და წარსულს შორის კავშირის კრიტიკული აღქმა;
- ტექსტებისა და დოკუმენტების კითხვის, ციტირებისა და შეჯამების უნარი;
- მრავალმხრივი ისტორიული მასალის თანმიმდევრული ორგანიზების უნარი;
- დისციპლინის კანონების მიხედვით კვლევის შედეგების ზეპირი ან წერილობითი ფორმით გადმოცემის უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმად წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B

71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი:

სრული პროფესორი თედო დუნდუა, ტელ. 222108 ელ.ფოსტა teddundua@yahoo.com, სრული პროფესორი ლევან გორდეზიანი: ტელ. 35 50 64, 899 180706 ელ.ფოსტა levangordeziani@tsu.ge, კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი. სრული პროფესორი თეიმურაზ პაპასყირი, ელ.ფოსტა teimuraz.papasqiri@tsu.ge ,

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: არქეოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი

პროგრამის მიზნები: პროგრამის მიზანია მოამზადოს არქეოლოგიური მეცნიერების საფუძვლების მცოდნე სპეციალისტი, რომელსაც შეეძლება კვალიფიციურად განსაზღვროს ნებისმიერი მატერიალური კულტურის ნაშთის ზოგადი ქრონოლოგიური და კულტურული კუთვნილება, მისი ზოგადი ადგილი საქართველოსა და მსოფლიო კულტურის სისტემაში; დაადგინოს კონკრეტული ნივთის და ძეგლის სამეცნიერო და ეროვნული მნიშვნელობა, მისი ზოგადი კულტურული ფასეულობა.

სწავლის შედეგები:

- არქეოლოგიის ძირითადი მიმართულებებისა და მასთან დაკავშირებული ძირითადი ცნებებისა და პრინციპების საბაზისო ცოდნა;
- არქეოლოგიის საფუძვლების(ზოგადი არქეოლოგიის) ძირითადი პრინციპების საბაზისო ცოდნა; არქეოლოგიის ძირითადი ტენდენციების ცოდნა;
- არქეოლოგიური კვლევის პროცესების ძირითადი ტენდენციების საბაზისო ცოდნა;
- მატერიალური კულტურის ნაშთის ერთ მთლიან კულტურულ კონტექსტში გააზრების უნარი.
- ახალი და განყენებული მონაცემების ანალიზის უნარი;
- დარგობრივი სფეროსათვის შესაბამისი მეთოდების გამოყენებით (ანალიზი და სინთეზი);
- მონაცემთა ინტერპრეტაციისა და პრობლემის გადაჭრის უნარი;

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX

0-40	ჩაიჭრა	F
------	--------	---

საკონტაქტო პირი:

ასოცირებული პროფესორი ზვიად კვიციანი, ტელ. 8 99 96 59 95 ელ.ფოსტა zviad.kviciani@tsu.ge, კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი.

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: ეთნოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი

პროგრამის მიზნები: პროგრამის მიზანია მოამზადოს თანამედროვე ეთნოლოგიური მეთოდების, თეორიებისა და პრაქტიკული ცოდნის მქონე სპეციალისტები, რომელთაც შეეძლებათ პრაქტიკული კვლევების განხორციელების, მოვლენების პროგნოზირება-მართვის უნარისა და რეკომენდაციების შემუშავების საშუალებით მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანონ თანამედროვე ქართული სახელმწიფოს შენებაში. ეთნოლოგიური დისციპლინის მიზანი სავსე მონაცემების საფუძველზე მსოფლიოს ხალხთა სოციო-კულტურული განსხვავებულობის რელატივისტური შესწავლაა. თანამედროვეობის მოთხოვნებმა დამატებითი კორექტივები შეიტანა, როგორც დისციპლინის მეთოდოლოგია და მეთოდოლოგიაში, ასევე განსახილველი პრობლემებისა და საკითხების ნუსხაში. ეთნოლოგია აღარ არის მხოლოდ ხალხების აღწერითა და მათი ყოფისა და კულტურის შესწავლით დაკავებული მეცნიერება. ეთნოლოგია ინტერესების არეალში მოექცა მიმდინარე პროცესებზე დაკვირვება და მათი განვითარების პერსპექტივების პროგნოზირება. პროგრამის მიზანია მოამზადოს ეთნოგრაფიული რეალობისა და თავისებურებების (განსაკუთრებული აქცენტი გაკეთდება კავკასიის რეგიონსა და საქართველოზე) მცოდნე კვალიფიციური სპეციალისტი, რომლისთვისაც კარგად იქნება ცნობილი კავკასიისთვის დამახასიათებელი პრობლემები, რეგიონში მცხოვრები ხალხების ისტორიულ-კულტურული ურთიერთობები, მათი ყოფა და ისტორიის ხანგრძლივ პერიოდებზე გავლენის მქონე ღირებულებათა სისტემები, ეთნიკური კატეგორიები, ინტერეთნიკური ურთიერთობების მარეგულირებელი ფაქტორები.

სწავლის შედეგები:

- ეთნოლოგიური მეცნიერების ჩამოყალიბებისა და განვითარების ისტორიის, ძირითადი თეორიული მიდგომებისა და მიმდინარეობების თეორიული ცოდნა,
- ცოდნა დარგის განვითარების თანამედროვე ტენდენციების შესახებ;
- სტუდენტები გაეცნობიან ისეთ მნიშვნელოვან საკითხებს, როგორცაა ეთნოსი (ხალხი) და მისი მახასიათებლები - მატერიალური და სულიერი კულტურა, ნათესაობის სისტემები, სოციალური და პოლიტიკური სტრუქტურები, ფსიქოლოგიური თავისებურებები და ეთნიკური ხასიათი, ღირებულებათა სისტემა, კულტურათაშორისი მიმართებანი და კულტურის დინამიკა, აღზრდის ტრადიციები და ქცევის ნორმები;
- შეისწავლიან მსოფლიოს ხალხთა წარმოშობისა და განსახლების, მათი ანთროპოლოგიური, ლინგვისტური და კულტურული კუთვნილების საკითხებს, რაც შესაძლებლობას მისცემს მათ წარმოიდგინონ მსოფლიოს ეთნიკური სურათი, გააკეთონ მოვლენათა ისტორიულ-ეთნოლოგიური ანალიზი და განსხვავებულ კონტექსტში აღიქვან ისტორიული და მიმდინარე პროცესები; განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილდება საქართველოსა და კავკასიის ეთნოლოგიური პრობლემების შესწავლაზე.
- პროგრამა სტუდენტებს შესძენს პრაქტიკულ გამოცდილებას, ეთნოლოგიური მეთოდების გამოყენებით მოახდინონ მასალის ფიქსაცია-კლასიფიკაცია;
- ზოგად თეორიული და გარკვეული პრაქტიკული (სავსე პრაქტიკის გავლისას მიღებული) ცოდნის საფუძველზე დამოუკიდებლად შეიმუშაონ თეორიული მიდგომები და არგუმენტები სხვადასხვა ეთნო-კულტურულ პრობლემასთან მიმართებაში, შეკრიბონ მათთვის საინტერესო მასალა, სათანადო მეთოდების

გამოყენებით და მოახდინონ მონაცემთა ინტერპრეტაცია დარგში არსებული თანამედროვე მიდგომების გათვალისწინებით.

- სწავლების პროცესში სტუდენტებს გამოუმუშავდებათ ისეთი უნარები, როგორცაა ანალიზისა და სინთეზის უნარი;
- სწავლისა და კვლევის დაგეგვმა-ორგანიზების უნარი
- სხვადასხვა წყაროებიდან ინფორმაციის მიღებისა და გამოყენების უნარი;

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი:

ასოცირებული პროფესორი ქეთევან ხუციშვილი, ტელ. (+995 95) 457 007 ელ.ფოსტა ketevan.khucishvili@tsu.ge, კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი.

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: კულტურის მეცნიერებები

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი

პროგრამის მიზნები: პროგრამის მიზანია სტუდენტს გააცნოს ამ მეცნიერებებში გამოყენებული ძირითადი ცნებები და კატეგორიები, სკოლები და მიმდინარეობები, რომელთა წარმომადგენლებმა სათავე დაუდეს კულტურის მეცნიერებათა ჩამოყალიბებას კვლევის ცალკე დარგად, კულტურის ემპირიული კვლევის მეთოდებს. გარდა ამისა, იგი უნდა დაეუფლოს კულტურის ფენომენისადმი ინტერდისციპლინური მიდგომის, ემპირიული მასალის თავმოყრისა და ანალიზის უნარ-ჩვევებს. საბაკალავრო პროგრამა უზრუნველყოფს სტუდენტს ზოგადი ჰუმანიტარული ცოდნითა და კონკრეტული კომპეტენციით კულტურის კვლევათა სფეროში; ეხმარება დაინახოს, როგორ უკავშირდება კულტურული განვითარების პრობლემები პოლიტიკურ და სოციალურ ინტერესებს ამა თუ იმ ეპოქაში; რამდენად დამოკიდებულია წარსულის აღქმა და რეპრეზენტაცია კონკრეტულ კულტურულ სივრცეზე; როგორ იცვლება სამეცნიერო ინტერესები, კატეგორიები და პრობლემები დროსთან ერთად; სტუდენტს უნდა შეეძლოს ინფორმაციის მოპოვება და გამოყენება, პრობლემის იდენტიფიცირება, მისი გადაწყვეტის ხერხებისა და გზების შერჩევა;

სწავლის შედეგები:

- ზოგადი ჰუმანიტარული ცოდნა და კონკრეტული კომპეტენცია კულტურის კვლევათა სფეროში;
- ამა თუ იმ ეპოქაში კულტურული განვითარების პრობლემებისა და პოლიტიკური და სოციალური ინტერესების კავშირის აღქმის უნარი;
- ეცოდინაბათ, თუ რამდენად დამოკიდებულია წარსულის აღქმა და რეპრეზენტაცია კონკრეტულ კულტურულ სივრცეზე;
- ეცოდინაბათ, თუ როგორ იცვლება სამეცნიერო ინტერესები, კატეგორიები და პრობლემები დროსთან ერთად.
- შესძლებს მონაცემთა ინტერპრეტირებასა და პრობლემის გადაჭრის გზების იდენტიფიცირებას;

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B

71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ნინო ჩიქოვანი, ტელ. 899 247 815, ელ.ფოსტა nn_chikovani@yahoo.com, კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი.

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: ხელოვნებათმცოდნეობა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი

პროგრამის მიზნები: ხელოვნების ისტორია წარმოადგენს ისტორიულ დისციპლინასა და მეცნიერებას, რომელიც თანმიმდევრულად იკვლევს ხელოვნებას უძველესი დროიდან დღემდე. მისი ძირითადი კვლევის სფეროებია ისეთი დარგები, როგორცაა არქიტექტურა, ქანდაკება, მხატვრობა და გამოყენებითი ხელოვნება. თანამედროვე პროცესების შედეგად ტრადიციულ დარგებს შეემატა ვიზუალური კულტურის ყველა სფერო: ფოტოგრაფია, დიზაინი, ახალი მედიები და სხვა. ხელოვნების ნაწარმოებებისა და მათი დანიშნულების სტრუქტურული მრავალფეროვნება დარგის ინტერდისციპლინარულობას განაპირობებს.

ხელოვნების ისტორიისა და თეორიის ბაკალავრიატის სწავლების მიზანს წარმოადგენს პროფესიული ცოდნის ათვისება. ბაკალავრიატი ემსახურება საბაზისო ცოდნის შეძენას. ამ საფეხურზე სტუდენტმა ვრცელი და მრავალფეროვანი მასალისა და ხელოვნების ისტორიის მეთოდოლოგიის საფუძველზე უნდა შეიძინოს პროფესიული ჩვევები, აითვისოს სამეცნიერო კვლევის ძირითადი მეთოდები – ნაწარმოების აღწერა, ანალიზი, ხელოვნების ნიმუშების სისტემატიზაცია მათი კონტექსტის შესაბამისად. მან ზეპირ და წერილობით ფორმაში უნდა შეძლოს ხელოვნების ნიმუშების განხილვა, შეფასება და ინტერპრეტირება ისტორიულ და საერთაშორისო კონტექსტში. სტუდენტი, ბაკალავრიატის კურსის მსვლელობისას, შეისწავლის სხვადასხვა ეპოქებისა და კულტურათა ხელოვნების ისტორიას. სავალდებულო საგნების გარდა სტუდენტს მიეცემა ფართო არჩევანი. ამ საფეხურზე გათვალისწინებულია სწავლების შემდეგი ფორმები – ლექცია, სემინარი, წერილი სავარჯიშო, დისკუსია, გასვლითი პრაქტიკა ძეგლების უშუალოდ გაცნობის მიზნით და სხვა.

ხელოვნების ისტორიის სწავლება ორიენტირებულია, როგორც სამეცნიერო, ისე პრაქტიკული საქმიანობის დასაკმაყოფილებლად. ხელოვნების ისტორია წარმოადგენს საუნივერსიტეტო დარგს, რომელიც ისწავლება განვითარებული ქვეყნების წამყვან უნივერსიტეტებში. გარდა იმისა, რომ თსუ-ში ხელოვნების ისტორიის სწავლების ხანგრძლივი ტრადიცია არსებობს, აუცილებელია ისეთი უძველესი, მრავალდარგოვანი და მაღალმხატვრული ხელოვნების სწავლება არამარტო მომავალი ხელოვნების ისტორიკოსებისთვის, არამედ მომიჯნავე დარგების სპეციალისტებისათვისაც. თსუ-ს ხელოვნების ისტორიის მიმართულება ორიენტირებულია საერთაშორისო გაცვლით ურთიერთობებსა და კვლევებზე. კვლევის მეთოდოლოგია ეფუძნება კომპარატიულ მეთოდს. სწავლების ყოველ ეტაპზე ქართული ხელოვნების ისტორია უნდა განიხილებოდეს შესაბამისი პერიოდის სხვადასხვა ქვეყნების კულტურისა და ხელოვნების წამყვან დარგებთან მიმართებაში.

სწავლის შედეგები:

- სხვასხვა ქვეყნებისა და ეპოქების ხელოვნების ისტორიის ზოგადი ცოდნა
- სტუდენტი განსაკუთრებით კარგად იცნობს ქართულ ხელოვნებას უძველესი დროიდან დღემდე
- ხელოვნების ისტორიის მეთოდოლოგიის საფუძველზე სტუდენტს შეძენილი აქვს პროფესიული ჩვევები, სამეცნიერო კვლევის ძირითადი მეთოდები – ნაწარმოების აღწერა, ანალიზი, ხელოვნების ნიმუშების სისტემატიზაცია მათი კონტექსტის შესაბამისად.
- სტუდენტი კარგად ფლობს სახვითი და თანამედროვე ვიზუალური ხელოვნების სხვადასხვა დარგების შესასწავლად და გასაანალიზებლად საჭირო მეთოდებს

- საგნის სპეციფიკიდან გამომდინარე სხვადასხვა ეპოქებისა და ქვეყნების ხელოვნების ისტორიის შესწავლასთან ერთად სტუდენტი შეისწავლის მათ ისტორიას, ზოგადად კულტურას, ეთნოლოგიას და სხვა.
- სტუდენტს ზეპირ და წერილობით ფორმაში შეუძლია ხელოვნების ნიმუშების განხილვა, შეფასება და ინტერპრეტირება ისტორიულ და საერთაშორისო კონტექსტში.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი:

სრული პროფესორი ზაზა სხირტლაძე, ტელ. 899 90 43 34, ელ.ფოსტა zazaskhirtladze@hotmail.com, კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი.

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: კავკასიოლოგია

პროგრამა შედგება შვიდი მოდულისაგან:

- ოსთმცოდნეობა
- აზერბაიჯანმცოდნეობა
- აფხაზთმცოდნეობა
- ადიღური (ჩერქეზული) ენა
- ჩეჩნური (ნახური) ენა
- დაღესტნური ენა
- კავკასიის ხალხთა ისტორია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი

პროგრამის მიზნები: კავკასიოლოგია, როგორც დარგი, საჭიროებს კომპლექსურ მიდგომას. იბერიულ-კავკასიურ ენათა გარდა კავკასიაში გავრცელებულია არაავკასიური წარმოშობის ენები. იბერიულ-კავკასიური მოდგმის ხალხებს ამ ხალხებთან ენობრივი და ეკონომიკურ-კულტურული ურთიერთობები ოდითგანვე ჰქონდათ. ეს ურთიერთობები აისახა ენაშიც და კულტურაშიც. ამიტომაც პროგრამაში წინა პლანზე სწორედ ენის სწავლებაა წამოწეული. კავკასიოლოგიის საბაკალავრო პროგრამა დაყოფილია შვიდ მოდულად, რაც სტუდენტს საშუალებას აძლევს სწავლების პირველივე საფეხურზე სწორად განსაზღვროს არჩევანი. პროგრამა იბერიულ-კავკასიური ენათმეცნიერების საფუძველზეა შექმნილი და გულისხმობს ქართულის მონათესავე მთის კავკასიურ ენათა და კავკასიის ხალხთა ისტორიის შესწავლას. პროგრამაში გათვალისწინებულია თითო პრიორიტეტული კავკასიური ენის სწავლება, რათა კურსდამთავრებულს შეეძლოს ამ ენათა ცოდნის პრაქტიკულად გამოყენება, კომუნიკაცია, თარგმნა და ტექსტის ლინგვისტური ანალიზი.

სწავლის შედეგები:

- იბერიულ-კავკასიური ენებისა და კავკასიის არეალში გავრცელებული სხვა ენების (განსაკუთრებით, ოსური და აზერბაიჯანული ენების) როგორც კავკასიოლოგიის საკვლევი საგნის გაგების უნარი;
- ამ ენათა ისტორიისა და თანამედროვე მდგომარეობის, კავკასიოლოგიის ისტორიისა და თეორიის საკვანძო საკითხებისა და მიმდინარე ტენდენციების ცოდნა;
- კავკასიური ენების კვლევის ძირითადო მეთოდოლოგიის ცოდნა და ამ მეთოდოლოგიის მიმართება კავკასიოლოგიის სხვა და ზოგად თეორიულ დარგებთან;
- ბაკალავრი ფლობს კავკასიურ ენათა ლინგვისტური კვლევის ტერმინოლოგიურ აპარატსა და აკადემიური წერის კულტურას; იცის სხვადასხვა წყაროებთან მუშაობა; იბერიულ-კავკასიური ენათმეცნიერების პრობლემატიკის დაკავშირება შეუძლია ზოგადლინგვისტურ თეორიასთან ტიპოლოგიური, არეალური და შედარებითი მეთოდოლოგიის გამოყენებით; ესმის ცოდნის გაღრმავების აუცილებლობა.
- შეუძლია იბერიულ-კავკასიური ენების ამა თუ იმ პერიოდისთვის დამახასიათებელი პრობლემის ამოცნობა და მისი იდენტიფიცირება;
- კონკრეტული ენობრივი პრობლემის ამოცნობის შემდეგ მისი გადაჭრა იბერიულ-კავკასიური ენათმეცნიერების შესწავლის დროს მიღებული ცოდნით;
- კომპეტენციის ფარგლებში შეუძლია კონკრეტული საკვლევი ამოცანის დაგეგმვა და მინიმალური ზედამხვედლობის პირობებში გადაწყვეტა ენათმეცნიერული მეთოდების გამოყენებით;

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი:

სრული პროფესორი ცირა ბარამიძე, ტელ. 822 384035; 899 584709, ელ.ფოსტა tsirabaramidze@gmail.com; კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი.

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: არაბისტიკა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი

პროგრამის მიზნები: დღევანდელ მსოფლიოში ყოველდღიურად მატულობს პოლიტიკური, ეკონომიკური და კულტურული ინტერესი აღმოსავლეთის ქვეყნების მიმართ, რასაც განაპირობებს ამ ქვეყნების მზარდი პოტენციალი და როლი გლობალური პრობლემების გადაწყვეტაში. ორიენტალისტური კვლევითი და სასაწავლო ცენტრები იხსნება დასავლეთის იმ ქვეყნებსა და უნივერსიტეტებში, სადაც აქამდე ასეთი ინტერესი არ არსებობდა. მთელ მსოფლიოში შეიმჩნევა მოთხოვნილების ზრდა აღმოსავლური ენების სპეციალისტებზე.

ქართული ორიენტალისტური სკოლა კი ცნობილი და აღიარებულია მსოფლიოში და ქართველი აღმოსავლეთმცოდნეები დღესაც დიდი ავტორიტეტით სარგებლობენ სამეცნიერო წრეებში. აღმოსავლეთმცოდნეობის სკოლის სათავეებთან მდგომ დიდ ქართველ მეცნიერებს კარგად ჰქონდათ გააზრებული ამ სკოლის განვითარების გამორჩეული როლი. აღმოსავლეთთან მეზობლობა და მჭიდრო ურთიერთობა ბუნებრივად მოითხოვს ჩვენი ქვეყნისგან სათანადო პრობლემემატიკისა და ცოდნის ფლობას, რაც აღმოსავლეთმცოდნეობას საქართველოსათვის სტრატეგიულად მნიშვნელოვან დარგად აქცევს.

სწავლის შედეგები:

- აღმოსავლეთმცოდნეობის, როგორც კომპლექსური მეცნიერების ძირითადი მიმართულებებისა და დარგების შესახებ საბაზისო ცოდნა; წარმოდგენა ზოგადად სემიტოლოგიაზე და კერძოდ არაბისტიკაზე და სემიტოლოგიური სკოლის ტრადიციებზე საქართველოში, ასევე სემიტოლოგიის განვითარების მნიშვნელობაზე ქართველოლოგიისა და ქართული კულტურის ისტორიის კვლევისთვის.
- სემიტურ ენათა სტრუქტურაში (ფონეტიკა-ფონოლოგია, მორფოლოგია, სინტაქსი), აგრეთვე ლექსიკოლოგიის ზოგად მახასიათებლებში გარკვევა, საერთო ნიშნების ცოდნა (აქცენტირება არაბულ ენაზე). ლინგვისტური კომპარატივისტიკის დაწყებითი უნარების შეძენა.
- არაბული ენის ფონოლოგიური, მორფოლოგიური და სინტაქსური სისტემების პრაქტიკული ფლობა; არაბული ენის საბაზისო ლექსიკური მარაგის შეძენა; არაბულად კითხვის, თარგმნის, აზრის გამოხატვის და მსჯელობის უნარი. ელემენტარული ლინგვისტური ანალიზის ჩვევების გამომუშავება.
- არაბული ლიტერატურის ისტორიის ზოგადი კურსის ათვისება ისლამამდელი ე.წ. „ჯაჰილიის“ პერიოდიდან მოყოლებული თანამედროვე არაბული ლიტერატურის ჩათვლით. არაბული ფოლკლორის ჟანრული კლასიფიკაცია და ფოლკლორული ნიმუშების გაცნობა. ფოლკლორისა და შუა საუკუნეების არაბული ლიტერატურის ზოგად მახასიათებლებსა და თავისებურებებში გარკვევა; არაბული ლიტერატურული ნიმუშების ორიგინალში კითხვა-თარგმნისა და მათ ენობრივ სირთულეებში გარკვევის უნარ-ჩვევების გამომუშავება.
- თარგმანის თეორიის ზოგად პრინციპებზე წარმოდგენა. არაბულიდან ქართულად და ქართულიდან არაბულად წერილობითი და ზეპირი თარგმანის სპეციფიკაში გარკვევა, სხვადასხვა სფეროში სათარჯიმნო პრაქტიკისთვის მომზადება.
- არაბულ-ქართული კონტაქტების ძირითად ასპექტთა (პოლიტიკური ფონი, კულტურული ურთიერთგაცვლა, ენობრივი ნასესხობანი და სხვ.) გაცნობა, ასევე არაბული კულტურისა და მეცნიერების ქართულ კულტურაზე ზეგავლენის შესახებ საბაზისო ცოდნა.

- ენათა ინტერფერენციის პრობლემებზე და ლექსიკური სესხების პროცესებზე ზოგადი წარმოდგენა; ქართულში არაბიზმების დამკვიდრების შესახებ ძირითადი ინფორმაცია; ქართულში არაბული ლექსიკური ნასესხობების ფონეტიკური და სემანტიკური ტრანსფორმაციების შესახებ საბაზისო ცოდნა, მათი თვისებრივი მაჩვენებლების გამოყოფა. ეტიმოლოგიური კვლევის მეთოდებზე ზოგადი წარმოდგენა.
- ისლამის როგორც რელიგიის და სოციალური ინსტიტუტის ისტორიის ზოგადი კურსის შესწავლა. ისლამში რელიგიურ ვალდებულებებისა და თეოლოგიური დოქტრინების, შუა საუკუნეების და თანამედროვე ისლამის ისტორიის საბაზისო ცოდნა. ზოგადი წარმოდგენა ისლამური სახელმწიფოს კონცეფციასა და ისლამურ მოძრაობებზე.
- არაბ-საქართველოსა და სამხრეთ კავკასიის ისტორიული ურთიერთობების საბაზისო ცოდნა; ისლამური ფაქტორის გათვალისწინება ამ ურთიერთობებში; საქართველოს შესახებ არაბული წყაროების (ისტორიული, გეოგრაფიული ხასიათის) გაცნობა.
- არაბული ენის პრაქტიკული გამოყენება მთელი რიგი წერილობითი კორესპოდენციისა და ზეპირმეტყველების მიზნებისათვის, საუბრის წარმართვის უნარ-ჩვევები.
- არაბულ ენაზე სხვადასხვა ტიპის ტექსტების მოსმენის, გაგების, თარგმნის, ანალიზის, ინტერპრეტაციისა და რეპროდუქციის უნარი.
- პროფესიულ სფეროებში ადაპტაციის უნარი. კონკრეტული, ვიწროდარგობლივი მონაცემების გააზრება როგორც ლინგვისტური, ისე ლიტერატურის თეორიისა და ისტორიულ-კულტუროლოგიური მონაცემების კონტექსტში.
- სათარჯიმნო ბიუროების ტიპური დოკუმენტაციის და საქმიანი ქაღალდების არაბულიდან ქართულად და პირუკუ თარგმნის უნარი; საქმიანი საუბრების არაბულიდან ქართულად და პირუკუ სათარჯიმნო პრაქტიკის უნარ-ჩვევები.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX

0-40	ჩაიჭრა	F
------	--------	---

საკონტაქტო პირი:

სრული პროფესორი აპოლონ სილაგაძე, ტელ. 877 41 43 41, ელ. ფოსტა apolon.silagadze@tsu.ge
; კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი.

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: ირანისტიკა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი

პროგრამის მიზნები: თსუ ჰუმანიტარული ფაკულტეტის აღმოსავლეთმცოდნეობის მიმართულება მიმდინარე საბაკალავრო პროგრამით მოამზადებს ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრის აღმოსავლეთმცოდნე ირანისტის სპეციალობით. პროგრამის ფარგლებში ბაკალავრი აითვისებს ქართული ირანისტიკის ყველა ძირითად სამეცნიერო მიღწევას და მომზადდება ამ ტრადიციების გასაგრძელებლად. ქართველური სამყაროს ისტორიულად ღრმა კავშირები ჰქონდა ირანულ გარემოსთან, რაც განაპირობებს თავად პროგრამაში ქართულ–ირანული ურთიერთობებისთვის ყველა ძირითად სასპეციალიზაციო დისციპლინებში განსაკუთრებული ადგილის დათმობას ირანის ისტორიის, ირანულ ენათა სტრუქტურისა და ირანული ლიტერატურის ისტორიის კურსებთან ერთად.

სწავლის შედეგები:

- აღმოსავლეთმცოდნეობის, როგორც კომპლექსური მეცნიერების ძირითადი მიმართულებებისა და დარგების შესახებ საბაზისო ცოდნა; წარმოდგენა ზოგადად ირანისტიკასა და ამ სკოლის ტრადიციებზე საქართველოში, ასევე ირანისტიკის განვითარების მნიშვნელობაზე ქართველოლოგიისა და ქართული კულტურის ისტორიის კვლევისთვის.
- ირანულ ენათა სტრუქტურაში (ფონეტიკა-ფონოლოგია, მორფოლოგია, სინტაქსი), აგრეთვე ლექსიკოლოგიის ზოგად მახასიათებლებში გარკვევა, საერთო ნიშნების ცოდნა (აქცენტირება სპარსულ ენაზე). ლინგვისტური კომპარატივისტიკის დაწყებითი უნარების შეძენა.
- სპარსული ენის ფონოლოგიური, მორფოლოგიური და სინტაქსური სისტემების პრაქტიკული ფლობა; სპარსული ენის საბაზისო ლექსიკური მარაგის შეძენა; სპარსულად კითხვის, თარგმნის, აზრის გამოხატვის და მსჯელობის უნარი. ელემენტარული ლინგვისტური ანალიზის ჩვევების გამომუშავება.
- სპარსული ლიტერატურის ისტორიის ზოგადი კურსის ათვისება ისლამამდელი ძვ. და საშუალო ირანული ენობრივი ეპოქის ძეგლებიდან მოყოლებული თანამედროვე სპარსული ლიტერატურის ჩათვლით. სპარსული ფოლკლორის ჟანრული კლასიფიკაცია და ფოლკლორული ნიმუშების გაცნობა. ფოლკლორისა და შუა საუკუნეების სპარსული ლიტერატურის ზოგად მახასიათებლებსა და თავისებურებებში გარკვევა; სპარსული ლიტერატურული ნიმუშების ორიგინალში კითხვა-თარგმნისა და მათ ენობრივ სირთულეებში გარკვევის უნარ-ჩვევების გამომუშავება.
- თარგმანის თეორიის ზოგად პრინციპებზე წარმოდგენა. სპარსულიდან ქართულად და ქართულიდან სპარსულად წერილობითი და ზეპირი თარგმანის სპეციფიკაში გარკვევა, სხვადასხვა სფეროში სათარჯიმნო პრაქტიკისთვის მომზადება.
- სპარსული ენის პრაქტიკული გამოყენება მთელი რიგი წერილობითი კორესპოდენციისა და ზეპირმეტყველების მიზნებისათვის, საუბრის წარმართვის უნარ-ჩვევები.
- სპარსულ ენაზე სხვადასხვა ტიპის ტექსტების მოსმენის, გაგების, თარგმნის, ანალიზის, ინტერპრეტაციისა და რეპროდუქციის უნარი.
- სპარსული ენის სხვადასხვა ტიპის ლექსიკონების, მათ შორის ეტიმოლოგიური ლექსიკონების, გამოყენების უნარი.

- სათარჯიმნო ბიუროების ტიპიური დოკუმენტაციის და საქმიანი ქაღალდების სპარსულიდან ქართულად და პირუკუ თარგმნის უნარი; საქმიანი საუბრების სპარსულიდან ქართულად და პირუკუ სათარჯიმნო პრაქტიკის უნარ-ჩვევები.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი:

სრული პროფესორი ლილი ჟორჯოლიანი, ტელ. 39 66 82, ელ.ფოსტა lili.zhorzholiani@tsu.ge ;
კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი.

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: თურქოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი

პროგრამის მიზნები: თურქეთისა და თურქული ენის წარსულისა და თანამედროვე მდგომარების კვლევა მრავალმხრივ საინტერესოა დღევანდელ პირობებში როგორც გეოპოლიტიკური, ისე კულტურულ–ისტორიული და ლინგვისტურ–ეთნოგრაფიული თვალსაზრისით. ეს ინტერესი განსაკუთრებულია ქართველურ სამყაროში, რომელსაც მრავალსაუკუნოვანი პოლიტიკური და ენობრივ–კულტურული ურთიერთობა ჰქონდა თანამედროვე თურქეთის ტერიტორიაზე ისტორიულად და ახლა მცხოვრებ ხალხებთან. სწორედ ეს განაპირობებს თურქოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის მიზანს: დამწყებ თურქოლოგს მისცეს საბაზისო ცოდნა თურქეთის ისტორიის, თურქული ენობრივი სისტემებისა და ლიტერატურის ისტორიის; აზიაროს იგი ქართული თურქოლოგიური სკოლის ძირითად მიღწევებს და მოამზადოს ამ სახელოვანი ტრადიციების გასაგრძელებლად. პროგრამა მიზნად ისახავს, მიეცეს სტუდენტს თანამიმდევრული, სისტემური ცოდნა როგორც ძირითად საუნივერსიტეტო, ასევე თურქოლოგიის ზოგადთეორიულსა თუ პრაქტიკულ დისციპლინებში იმ მოცულობით, რაც აუცილებელია ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრის კვალიფიკაციის მისაღებად და მაგისტრატურაში სწავლის გასაგრძელებლად.

სწავლის შედეგები:

- აღმოსავლეთმცოდნეობის, როგორც კომპლექსური მეცნიერების ძირითადი მიმართულებებისა და დარგების შესახებ საბაზისო ცოდნა;
- წარმოდგენა თურქოლოგიაზე და თურქოლოგიური სკოლის ტრადიციებზე საქართველოში, ასევე თურქოლოგიის განვითარების მნიშვნელობაზე ქართველოლოგიისა და ქართული კულტურის ისტორიის კვლევისთვის;
- თურქული ენის სტრუქტურაში (ფონეტიკა–ფონოლოგია, მორფოლოგია, სინტაქსი), აგრეთვე ლექსიკოლოგიის ზოგად მახასიათებლებში გარკვევა, საერთო ნიშნების ცოდნა; ლინგვისტური კომპარატივისტიკის დაწყებითი უნარების შექმნა;
- თურქული ენის ფონოლოგიური, მორფოლოგიური და სინტაქსური სისტემების პრაქტიკული ფლობა; თურქული ენის საბაზისო ლექსიკური მარაგის შექმნა; თურქულად კითხვის, თარგმნის, აზრის გამოხატვისა და მსჯელობის უნარი;
- ელემენტარული ლინგვისტური ანალიზის ჩვევების გამომუშავება; თურქული ლიტერატურის ისტორიის ზოგადი კურსის; თურქული ლიტერატურის ზოგად მახასიათებლებსა და თავისებურებებში გარკვევა;
- თურქული ლიტერატურული ნიმუშების ორიგინალში კითხვა–თარგმნისა და მათ ენობრივ სირთულეებში გარკვევის უნარ–ჩვევების გამომუშავება;
- თარგმანის თეორიის ზოგად პრინციპებზე წარმოდგენა; თურქულიდან ქართულად და ქართულიდან თურქულად წერილობითი და ზეპირი თარგმანის სპეციფიკაში გარკვევა;
- სხვადასხვა სფეროში სათარჯიმნო პრაქტიკისთვის მომზადება; ლიტერატურული კონტაქტების გენეზისისა და განვითარების ზოგადი ისტორიის საბაზისო ცოდნა;
- შუა საუკუნეების თურქულ–ქართული და ქართულ–თურქული ლიტერატურული ურთიერთობების შესახებ წარმოდგენის შექმნა, კერძოდ, ქრისტიანული არაბული ლიტერატურის და ქართული საეკლესიო მწერლობის ურთიერთობათა საკვანძო საკითხების გაცნობა;
- თურქული ქვეყნების შუა საუკუნეების, ახალი და უახლესი ისტორიის ზოგადი კურსის შესწავლა; თურქული ისტორიოგრაფიის საბაზისო ცოდნა;

- თურქული რეგიონის გეოპოლიტიკური მნიშვნელობის გაცნობიერება; თანამედროვე თურქეთში მიმდინარე სოციალ-ეკონომიკურ და პოლიტიკურ პროცესებზე წარმოდგენა;
- ისლამის როგორც რელიგიის და სოციალური ინსტიტუტის ისტორიის ზოგადი კურსის შესწავლა; ისლამში რელიგიურ ვალდებულებებისა და თეოლოგიური დოქტრინების, შუა საუკუნეების და თანამედროვე ისლამის ისტორიის საბაზისო ცოდნა;
- ზოგადი წარმოდგენა ისლამური სახელმწიფოს კონცეფციასა და ისლამურ მოძრაობებზე;
- თურქეთ-საქართველოსა და სამხრეთ კავკასიის ისტორიული ურთიერთობების საბაზისო ცოდნა;
- ისლამური ფაქტორის გათვალისწინება ამ ურთიერთობებში;
- საქართველოს შესახებ თურქული წყაროების (ისტორიული, გეოგრაფიული ხასიათის) გაცნობა.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი მარიკა ჯიქია, ელ.ფოსტა marika.jikia@tsu.ge marikajikia@hotmail.com ; კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი.

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: ებრაისტიკა-არამეისტიკა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი

პროგრამის მიზნები: პროგრამის მიზანია მოამზადოს კვალიფიციური სპეციალისტები ებრაისტიკა-არამეისტიკის მიმართულებით, რომლებიც გააგრძელებენ ქართული ებრაისტიკისა და არამეისტიკის სკოლის ტრადიციებს უპირველესად ქართული კულტურის ისტორიის შესწავლისა და კვლევის, და ასევე საკუთრივ ებრაისტიკა-არამეისტიკის პრობლემატიკის კვლევის საქმეში. კურსდამთავრებულები დაუფლებულნი არიან ებრაულ და არამეული ენებს, ესმით ისრაელის როლი და მნიშვნელობა როგორც რეგიონის, ისე საერთაშორისო ურთიერთობების თვალსაზრისით. ასევე იცნობენ ებრაული და არამეული ენების როლს საქართველოს ისტორიის, ქართული დამწერლობის კვლევის საქმეში, ქართული და წინა აზიის ძველი ენების ურთიერთობის საკითხებს, ბიბლიის ძველი ქართული თარგმანების წარმომავლობას ებრაულ დედანთან თუ მის უძველეს არამეულ (სირიულ) თარგმანთან მიმართებაში. ბაკალავრიატის პროგრამის ფარგლებში ყურადღება გამახვილებულია სპეციალურ დისციპლინებსა და მომიჯნავე დარგებში (ენათმეცნიერება, ლიტერატურათმცოდნეობა და სხვ.) საფუძვლების დაუფლებაზე.

პროგრამის მიზანია სპეციალისტების მომზადება მსოფლიოს წამყვან ორიენტალისტურ ცენტრებსა და უნივერსიტეტებში დამკვიდრებული საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, თსუ-ში არსებული ტრადიციების გათვალისწინებით.

სწავლის შედეგები:

- აღმოსავლეთმცოდნეობის, როგორც კომპლექსური მეცნიერების ძირითადი მიმართულებებისა და დარგების შესახებ საბაზისო ცოდნა; წარმოდგენა ზოგადად ებრაისტიკა – არამეისტიკაზე და სემიტოლოგიის სკოლის ტრადიციებზე საქართველოში; აღმოსავლური ენების, ებრაულისა და არამეულის საბაზისო ცოდნა, ებრაული და არამეული ენების სტრუქტურული თავისებურებების შესწავლა და ზოგადსემიტურ კონტექსტში გააზრება, აღმოსავლური ლიტერატურის, ქართულ – აღმოსავლური ლიტერატურული ურთიერთობების, კულტურის, ისტორიის საბაზისო ცოდნა.
- ებრაული და არამეული ენებიდან თარგმნა. ტექსტების ფილოლოგიურ – ისტორიული და ზოგადკულტუროლოგიური ხასიათის კომენტარების მომზადება; სპეციალური სამეცნიერო ლიტერატურის კრიტიკული ანალიზი; ბიბლიოთეკის ფონდებზე მუშაობა, ტექსტების რეფერირების, კომენტარებისა და ანოტირების უნარი. პროფესიულ სფეროებში ადაპტაციის უნარი; კონკრეტული, ვიწრო დარგობრივი მონაცემების გააზრება, როგორც ლინგვისტურ, ისე ლიტერატურის თეორიისა და ისტორიულ – კულტუროლოგიურ კონტექსტში; ლინგვისტური, ლიტერატურული და ისტორიული პროცესების ელემენტარული შეფასებისა და ანალიზის უნარი; ისტორიული ფაქტებისა და მოვლენების განზოგადებისა და ფილოლოგიურ – ისტორიულ კონტექსტში განხილვის უნარი.
- შემეცნებითი (cognitive) და მეთოდოლოგიური უნარი: სინთეზი და ანალიზი; დამოუკიდებლად ან მინიმალური დახმარების პირობებში ინფორმაციის ეფექტურად მოპოვების უნარი, როგორც პირველადი, ისე მეორადი საინფორმაციო წყაროებიდან, მათ შორის ინტერნეტის საშუალებით. ასევე ამ ინფორმაციის დამუშავება და სინთეზი ინოვაციური მეთოდების გამოყენებით; ახალი მონაცემების ანალიზის უნარი დარგობრივი სფეროსათვის შესაბამისი მეთოდების გამოყენებით.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: ასოცირებული პროფესორი მარიკა ჩაჩიბაია, ტელ. 899 955574; 233375
ელ.ფოსტა marika_chachibaia@yahoo.com ; კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო
დღე 16–18 საათი.

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: არმენოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი

პროგრამის მიზნები: პროგრამა მიზნად ისახავს, მომზადოს ბაკალავრი არმენოლოგიის მიმართულებით როგორც პრაქტიკული ისე სამეცნიერო-პედაგოგიური მუშაობისათვის. ამისათვის იგი საბაკალავრო პროგრამის ფარგლებში დაეუფლება ისეთ ძირითად დარგებს, როგორცაა ახალი და ძველი სომხური ენები, სომხეთის ისტორია უძველესი დროიდან დღემდე, სომხური ლიტერატურის ისტორიას ასევე უძველესი დროიდან დღემდე. ვინაიდან ქართველი არმენოლოგი მზადდება მომავალში ძირითადად ქართულ-სომხური ურთიერთობის სფეროში (პედაგოგიურ, სათარჯიმნო, საბიბლიოთეკო, სამუზეუმო, საექსპერტო და ა.შ.) სამუშაოდ, ბაკალავრიატის დონეზე იგი მოისმენს ისეთ საგნებსაც, როგორცაა, ქართულ-სომხური ენობრივი და ლიტერატურული ურთიერთობები, სომხეთის რესპუბლიკის თანამედროვე მდგომარეობა, თარგმანის თეორია, გაივლის სათარჯიმნო პრაქტიკას. ზოგადად, კურსდამთავრებული არმენოლოგიურ დისციპლინებთან ერთად უნდა ფლობდეს ქართველოლოგიურსაც, მისი აზროვნების უნარი მზად უნდა იყოს მათი შედარებითი ანალიზისათვის.

სწავლის შედეგები:

- იცის ძველი და ახალი სომხური ენის აღწერითი გრამატიკის სრული კურსი. ფლობს როგორც სომხურს ისე შესატყვის ქართულ გრამატიკულ ტერმინოლოგიას, სომხური ენის გრამატიკული აღწერის მეთოდებს, განსხვავებულ პრინციპებს, ქართულ-სომხურ ენობრივ კონტაქტებსა და სათანადო ლიტერატურას.
- ფლობს თარგმანის თეორიის ზოგად პრინციპებს და, აგრეთვე, სომხურიდან ქართულად და ქართულიდან სომხურად თარგმნის თავისებურებებსა და მდიდარ პრაქტიკულ გამოცდილებას.
- იცის სომხეთის ისტორია, მისი ისტორიოგრაფია და პერიოდიზაცია. საქართველოს სახელმწიფოში შესული სომხეთის ჩრდილო მხარეთა პოლიტიკურ, კულტურულ და ლიტერატურულ სიტუაციას. სპეციალურად ეუფლება საქართველოს და სომხეთის ეკლესიების ურთიერთობის ძირითად საკითხებს.
- იცის სომხური ლიტერატურის ისტორია, მისი პერიოდიზაციის პრინციპები, ქართულ-სომხური ლიტერატურული ურთიერთობების უმთავრესი საკითხებს და სათანადო ლიტერატურას.
- იცნობს თანამედროვე სომხეთის პოლიტიკურ, ეკონომიურ, საგარეო ორიენტაციის, უშუალო მეზობლებთან (განსაკუთრებით საქართველოსთან) ურთიერთობების საკითხებს, პოლიტიკურ ძალთა განლაგებას.
- შეუძლია ახალ სომხურ ენაზე მხატვრული და სამეცნიერო ტექსტების, პრესის, იურიდიული და ეკონმიკური ხასიათის დოკუმენტების თავისუფლად კითხვა და მეტყველება; სომხურიდან ქართულად და ქართულიდან სომხურად წერილობით და ზეპირად თარგმნა; ძველ სომხურ ენაზე შეუძლია კლასიკური პერიოდის ტექსტების თარგმნა სომხურიდან ქართულად – როგორც შემთხვევებში ლექსიკონის გამოყენებით.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100

ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ზაზა ალექსიძე, ტელ. 899956522 ელ.ფოსტა zaza_alexidze@hotmail.com ; კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი.

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: ასირიოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი

პროგრამის მიზნები: ასირიოლოგია ანუ უძველესი აღმოსავლური ცივილიზაციების შესწავლა, წარმოადგენს რიგი დისციპლინების სინთეზს. იგი მოიცავს ძირითადი დარგების - აქადოლოგიისა და შუმეროლოგიის - გვერდით მონათესავე მიმართულებებს – ხეთოლოგიას, ხურიტოლოგიას, ურარტოლოგიას, ბიბლიური ხალხების კულტურას და იგი კომპლექსურ დარგად წარმოგვიდგება, რაც გულისხმობს ზემოაღნიშნული ცივილიზაციების ენების, დამწერლობების, ლიტერატურის, რელიგიისა და სხვა ასპექტების შესწავლას. მეცნიერების თეორიის დასავლური გაგებით, ასირიოლოგი არის ლინგვისტური, ფილოლოგიური, წყაროთმცოდნეობითი კომპეტენციის მქონე სპეციალისტი. შესაბამისად, ასირიოლოგიის დასაუფლებლად აუცილებელია მთელი რიგი ინტერდისციპლინარული უნარ-ჩვევების ჩამოყალიბება, სხვადასხვა ხასიათის ლექციური თუ ინტერაქტიული ტიპის სემინარებთან ერთად სტუდენტმა უნდა გამოიმუშავოს დამოუკიდებელი კვლევის უნარი, შეზავებული ორიგინალურ ხედვასთან და წარმოსახვის უნართან, რათა შეძლოს ისტორიული რეალობის აღდგენა და ეპოქის რეკონსტრუქცია. ამასთან, არანაკლებ მნიშვნელოვანია წერის, ლოგიკური მსჯელობისა და სამეცნიერო თუ ორიგინალური ტექსტების კითხვისა და ანალიზის უნარ-ჩვევის გამომუშავებაც.

საბაკალავრო პროგრამაში სწავლება წარმართება ორი ძირითადი მიმართულებით: გარკვეული კურსები დაეთმობა დარგის კვლევის თეორიულ საფუძვლებს და მეთოდებს (კონტექსტუალური კვლევა, ეთნოკულტურული კვლევა, ჰერმენევტიკა, კვლევის ტოპოგრაფიული მეთოდი, პროსოპოგრაფია, პოსტპროცესუალური არქეოლოგია და სხვ.) და მეორე, ცალკეული კურსები დაეთმობა წმინდა ემპირიული მასალის შესწავლა-დამუშავებას (კონკრეტული ფილოლოგიურ-ისტორიულ-კულტურული მოდელები, საზოგადოების განვითარების კონკრეტული ეტაპები, ენის ევოლუციის ეტაპები, ინტერკულტურული მიმართულებები და კავშირები).

სწავლის შედეგები:

- აღმოსავლეთმცოდნეობის, როგორც კომპლექსური მეცნიერების ძირითადი მიმართულებებისა და დარგების შესახებ საბაზისო ცოდნა;
- წარმოდგენა ზოგადად ასირიოლოგიაზე და ამ სკოლის ტრადიციებზე საქართველოში;
- ძველადმოსავლური ენების საბაზისო ცოდნა ;
- ძველადმოსავლური ლიტერატურის, კულტურის, ისტორიის საბაზისო ცოდნა.
- შესწავლილი ენებიდან თარგმნა;
- ტექსტებისთვის ფილოლოგიური, ისტორიული და ზოგადად კულტუროლოგიური ხასიათის კომენტარების მომზადება;
- სპეციალიზებული სამეცნიერო ლიტერატურის კრიტიკული ანალიზი;
- საბიბლიოთეკო ფონდებზე მუშაობის, სხვადასხვა ტიპის ტექსტების რედაქტირების, რეფერირების, კომენტარებისა და ანოტირების უნარი;

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი

შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ირინე ტატიშვილი, ტელ. 899546672; 355064, ელ.ფოსტა tatishvili@yahoo.com ; კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი.

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: ქართული ფილოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი

პროგრამის მიზნები: სტუდენტთა სწავლება და მომზადება ზოგადჰუმანიტარული და ზოგადფილოლოგიური მიმართულებით ქართველური ენათმეცნიერებისა და ლიტერატურათმცოდნეობის საბაზისო ცოდნის შეძენის საფუძველზე. პროგრამის მიზანია ბაკალავრს ქართული ფილოლოგიის დარგში ჰქონდეს საშუალო განათლებაზე უფრო მაღალი პროფესიული ცოდნა, რაც მას კვალიფიკაციის შემდგომი ამაღლების საფუძველზე საშუალებას მისცემს სამეცნიერო-კვლევითი და პედაგოგიური საქმიანობისათვის.

სწავლის შედეგები:

- ქართველური ენათმეცნიერების, ძველი და ახალი ქართული ენის ფონეტიკის, მორფოლოგიისა და სინტაქსის, ლიტერატურათმცოდნეობის, ქართული ლიტერატურისა და ფოლკლორის საბაზისო ცოდნა.
- ლიტერატურის თეორიისა და თარგმანის თეორიის საკითხების საბაზისო ცოდნა.
- ძველი ქართული ლიტერატურის ისტორიისა და შუასაუკუნეების მწერლობის ძირითადი პრინციპების საბაზისო ცოდნა.
- XIX საუკუნის ქართული ლიტერატურისა და საზოგადოებრივი აზროვნების ძირითადი ტენდენციების ცოდნა.
- XX საუკუნის ქართული ლიტერატურისა და თანამედროვე ლიტერატურული პროცესების ძირითადი ტენდენციების საბაზისო ცოდნა.
- ქართული ლიტერატურისა და ზეპირსიტყვიერების ერთ მთლიან კულტურულ კონტექსტში გააზრება.
- ლიტერატურის თეორიის, ლიტერატურული კრიტიკისა და ტექსტოლოგიის მეთოდების გამოყენების უნარი.
- ანალიზის, პრობლემების ამოცნობისა და მათი გადაჭრის უნარი შესაბამისი ცოდნის გამოყენებით.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B

71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ელგუჯა ხინთიბიძე, ტელ. 877 41 25 81; , ელ.ფოსტა khintibidze@yahoo.com ; კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი.

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: ინგლისური ფილოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი

პროგრამის მიზნები: ბაკალავრიატი ინგლისური ფილოლოგიის სპეციალობით მოიცავს ორ ძირითად პროგრამას: ინგლისური ენა და ინგლისური ლიტერატურა. პროგრამის ძირითადი და საბოლოო მიზანი ითვალისწინებს ინგლისურ ფილოლოგიაში კვალიფიციური სპეციალისტის მომზადებას, რომლის ცოდნა დაეფუძნება სკოლის შემდგომი დონის სასწავლო მასალას და მოიცავს ზემოაღნიშნულ პროგრამათა განმსაზღვრელ ძირითად ასპექტებს.

ბაკალავრიატში ინგლისური ფილოლოგიის ძირითადი სპეციალობის (მაჯორ) დაუფლების უპირველესი და განმსაზღვრელი მიზანია ინგლისური ენისა და ლიტერატურის პრაქტიკული და თეორიული ასპექტების სიღრმისეული შესწავლა, პრაქტიკული და მეცნიერული კომპეტენციების შექმნა, მათი გამოყენების მაღალი სტანდარტების დაუფლება. იგი მიზნად ისახავს დარგობრივი (ზოგადფილოლოგიური) კომპეტენციების გამომუშავებას და განვითარებას; ამასთან ერთად, იგი სტუდენტს უმუშავებს არჩეული დარგის სამეცნიერო საფუძვლებს, უნვითარებს მას როგორც ძირითად მეთოდოლოგიურ კომპეტენციებს, ასევე პრაქტიკულ-პროფესიულ უნარ-ჩვევებს, რაც ბაკალავრს შემდგომში გაუადვილებს დასაქმებასა და საზოგადოების წარმატებულ წევრად ქცევას.

სწავლის შედეგები:

- სტუდენტი ფლობს ზოგად ინფორმაციას სპეციალობის ყველა თეორიული საგნისა თუ ენის პრაქტიკული ასპექტის, ინგლისური ლიტერატურის ყველა კურსის შესახებ, რომელსაც იგი შეისწავლის ბაკალავრიატის ამ სემესტრის განმავლობაში. ამით მას ზოგადი წარმოდგენა ექმნება იმ სასწავლო პროგრამაზე, რომელსაც უნივერსიტეტი სთავაზობს ინგლისური ფილოლოგიის მიმართულებაზე სწავლის დროს.
- სტუდენტი ფლობს ზოგად თეორიულ ინფორმაციას სამეტყველო სტილების და ინტონაციის პარამეტრების შესახებ, რაც მას ეხმარება ენათმეცნიერული მოვლენებისად მი შემოქმედებითი მიდგომის გამომუშავებაში.
- სტუდენტი ენას აღიქვამს არა როგორც მასში შემავალ ერთეულთა ქაოტურ გროვას, არამედ როგორც მკაცრ სისტემურ მექანიზმს, რომლის შემადგენელი ერთეულები ურთიერთდამოკიდებული და ურთიერთ განმსაზღვრელნი არიან.
- სტუდენტს აქვს საფუძვლიანი ცოდნა ლექსიკის სისტემურობისა და მეტყველების აგებისას ლექსიკური კატეგორიების როლის შესახებ. იგი ფლობს გარკვეულ ცოდნას ლექსიკური ერთეულების სპეციფიკური თვისებების შესახებ, რომლებიც მჟღავნდება კონტექსტის ფარგლებში სიტყვის ფუნქციების სიღრმისეულ ანალიზში.
- სტუდენტი ფლობს თეორიულ ცოდნას სხვადასხვა დონის სტილისტური ხერხებისა და ექსპრესიული საშუალებების შესახებ, რასაც მისეული ორიგინალური ანალიზი მხატვრული ტექსტის პროფესიულ დონეზე აჰყავს. მას აქვს ცოდნა სტილისტური მოვლენების აღქმა-გაანალიზების ტექსტთან და დისკურსთან მიმართებაში.
- სტუდენტს აქვს ცოდნა ინგლისური ენის დიაქრონული განვითარების ძველი და საშუალო ინგლისურის დამახასიათებელი თავისებურებების შესახებ; აგრეთვე რადიკალური ცვლილებების ლინგვისტური და ექსტრალინგვისტური ფაქტორების შესახებ.
- სტუდენტს აქვს თანამედროვე სემიოტიკის ძირითადი თეორიებისა და პოსტულატების კრიოტიკულ შეფასებისა და მათზე დამოუკიდებელი მსჯელობის უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი მანანა რუსიეშვილის, ტელ. 899168339, ელ.ფოსტა manana_rusieshvili@yahoo.co.uk; კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი.

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: გერმანული ფილოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი

პროგრამის მიზნები: საბაკალავრო პროგრამა მიზნად ისახავს დარგობრივი (ზოგადფილოლოგიური) კომპეტენციების გამომუშავებას და განვითარებას; ის უქმნის სტუდენტს დარგის სამეცნიერო საფუძვლებს და სძენს მას როგორც დარგის მეთოდოლოგიურ კომპეტენციებს ასევე პრაქტიკულ და პროფესიულ უნარ-ჩვევებს, რათა მოხდეს მისი მიზანმიმართული ინტეგრაცია სამოქალაქო საზოგადოებაში.

პროგრამის უწინარეს მიზანს წარმოადგენს ენობრივი კომპეტენციების შექმნა. იგი უნდა შეესაბამებოდეს ევროკომისიის მიერ შემუშავებული ენობრივი პოლიტიკის ე.წ. “საერთოევროპული რეფერენციული ჩარჩოს” პარამეტრებს, რაც გულისხმობს ენობრივი კომპეტენციის ზრდას A²/B¹-დან B- C¹ დონემდე პირველი საფეხურის სწავლების ფარგლებში; უცხო ენის ფლობის პრაქტიკული უნარ-ჩვევები ვითარდება ენობრივი ქმედების ოთხი კომპეტენციის შესაბამისად: ზეპირი მეტყველება, წერა, აუდირება და კითხვა. შესაბამისად, ენის პრაქტიკული კურსი აღრმავებს ინტერკულტურული ცოდნის კომპეტენციებს.

წინამდებარე პროგრამა ითვალისწინებს ასევე მეცნიერულ მეთოდებზე დამყარებულ კვლევის უნარ-ჩვევების გამომუშავებას, რომელიც ვითარდება ორი მიმართულებით: გერმანული ენათმეცნიერება და გერმანული ლიტერატურათმცოდნეობა. პირველი საფეხურის სწავლების ფარგლებში კვლევის უნარ-ჩვევების ჩამოყალიბება გულისხმობს: შესასწავლი საკითხის მართებულად დასმას, პრობლემატიკასთან დაკავშირებული ფაქტების კრიტიკულ შეფასებას და ცოდნაზე დამყარებული დასკვნების გამოტანას.

პირველ საფეხურის სასწავლო პროგრამა გარდა პრაქტიკული და თეორიული კომპეტენციებისა და უნარ-ჩვევებისა სწავლების პროცესში მიზნობრივად ახდენს ზოგადი და ტრანსფერული უნარების განვითარებას, რომელიც ხელს შეუწყობს შემდგომში კურსდამთავრებულის უკეთ ჩართვას საზოგადოებაში და მის წარმატებულ დასაქმებას.

სწავლის შედეგები:

- საერთოევროპული რეფერენციალური ჩარჩოს მოთხოვნათა შესაბამისად პრაქტიკული ენის ცოდნის გაღრმავება (გერმანული ენა, აუდიო-ვიზუალური მედიების თეორია და პრაქტიკა I/II, გერმანული ენის კომპიუტერული სწავლება, ინტერკულტურული კომუნიკაცია) ზოგადი კომპეტენციების მიხედვით (აუდირება, კითხვა, მეტყველება, წერა) და სკალირების პრინციპის შესაბამისად; სტუდენტი:
- იგებს (აუდირება): ვრცელ მოხსენებას, ლექციას, თუ კი თემატიკა ცნობილია; რეპორტაჟსა და ახალ ამბებს მიმდინარე მოვლენებთან დაკავშირებით; ფილმის შინაარსს, თუ კი სცენარი სალიტერატურო ენაზეა დაწერილი;
- იგებს (კითხვა): თანამედროვე პრობლემატიკაზე დაწერილ სტატიებსა და მოხსენებებს; თანამედროვე მხატვრული ლიტერატურას; დიდაქტიზირებულ სამეცნიერ (დარგობრივ ლიტერატურას);
- (მეტყველება): შეუძლია სპონტანური და შეუფერხებელი საუბარი ენის მატარებელთან; აქტიურ მონაწილეობას იღებს დისკუსიაში ნაცნობ თემებზე; საუბრობს და არგუმენტების საფუძველზე იცავს საკუთარ შეხედულებებს;
- (წერა): ნათლად და დასაბუთებულად გამოხატავს საკუთარ აზრს შერჩეულ თემაზე; ხსნის და განმარტავს საკუთარ თვალსაზრისს; ასახელებს თემასთან დაკავშირებულ პრო- და კონტრა- არგუმენტებს;
- სტუდენტი ეცნობა ზოგად ფილოლოგიურ კომპეტენციებს (შესავალი გერმანულ ფილოლოგიაში): გერმანისტიკის წარმოშობის ფილოლოგიური წანამდგვრები, გერმანული ლინგვისტური აზროვნებისა და ლიტერატურის ისტორიის

განვითარების ტენდენციებსა და ეტაპებს; გერმანისტული კვლევისთვის აუცილებელი ინსტრუმენტარიუმს.

- სტუდენტი იძენს თარგმნის ტექნიკას შესაბამისი თეორიული წანამდგვრების საფუძველზე (თარგმანის თეორია და პრაქტიკა), როგორც ერთ-ერთ შემადგენელ კომპეტენციას ფილოლოგიური სასწავლო პროგრამის ფარგლებში.
- გერმანული ენის მორფოლოგიური და სინტაქსური სისტემების, (გერმანული გრამატიკის საფუძვლები, გერმანული ენის ცვლილებები) მათ ფუნქციონირების ცოდნა; გერმანული ენის მორფოლოგიური და სინტაქსური წყობის თავისებურების ცოდნა; კანონზომიერებათა განხილვა ენობრივ უნივერსალებთან მიმართებაში; ენის პერიფერიული მოვლენების (გამონაკლისები, გადახრა-ანომალიები) ცოდნა; მორფოლოგიურ თეორიული ანალიზის ცოდნა; წინადადების სინტაქსური ანალიზის პრაქტიკული ცოდნა;

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ლალი ქეცბა-ხუნდაძე, ტელ. 899 10 27 57, ელ.ფოსტა lali.kezba_chundadse@yahoo.de; კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი.

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: ფრანგული ფილოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი

პროგრამის მიზნები: პროგრამა მიზნად ისახავს აკადემიური უმაღლესი განათლების პირველი საფეხურის, ბაკალავრიატის სტუდენტს მისცეს ფართო და ღრმა ცოდნა ფრანგული ფილოლოგიის სფეროში, რაც გულისხმობს თეორიული და პრაქტიკული ცოდნით აღჭურვილი სტუდენტის მომზადებას მაგისტრატურაში შემდგომი სწავლისა და მუშაობისათვის; კერძოდ, პროგრამა მოიცავს ენის სისტემის ფუნქციონირების წესების ცოდნას, სამეცნიერო ტერმინოლოგიის დაუფლებას, ფრანგული ფილოლოგიის სფეროში მუშაობის მეთოდების ცოდნას, აუდიო-ვიზუალური და მულტიმედიური მეთოდების გამოყენებას, ფრანგული ენის ცოდნას ევროსაბჭოს უცხოური ენების კომისიის მიერ შემუშავებული (B2) დონის შესაბამისად, ფრანგული ლიტერატურის მთავარი მხატვრული ტენდენციებისა და ამ ქვეყნების სოციოკულტურული განვითარების ძირითადი თავისებურებების ცოდნას.

შემენილი ცოდნა სტუდენტს შეუქმნის ცოდნის შემდგომი გაღრმავების, პროფესიონალურად ორიენტირებული სრულყოფის საფუძველს და საშუალებას მისცემს მას შეძენილი უნარ-ჩვევები გამოიყენოს როგორც კონკრეტული ქვეყანაში, ასევე საერთაშორისო კონტექსტში.

სწავლის შედეგები:

- ზოგადი ცოდნა რომანული ენების შესახებ. რომანულ ენათა ისტორია. მათი წარმოშობის ისტორიული და ფსიქოლოგიური პირობები. საფრანგეთის, ესპანეთის და იტალიის სახელმწიფოების წარმოქმნა; ფრანგული, ესპანური და იტალიური ენების პერიოდიზაცია, მათი გავრცელების არეალი. ცალკეული თეორიული დისციპლინების წარმოდგენა; სათანადო ტერმინოლოგიებისა და მთავარი მეთოდოლოგიური პრინციპების ცოდნა.
- ფრანგული ფილოლოგიის ისტორია. რომანული ენების საერთო ლინგვისტური ნიშნების ცოდნა. გლობალიზაცია და რომანული ენები.
- ფრანგული ენის თეორიის პრობლემატიკა, მისი წარმომშობი მექანიზმი მორფოლოგიის, სინტაქსის, სემანტიკის დონეებზე; თანამედროვე ლინგვისტურ მიმართებათა ზოგადი პრინციპების ცოდნა. სტრუქტურალიზმის ძირითადი პრინციპები თანამედროვე ენათმეცნიერების პოზიციიდან. უშუალო შემადგენელთა გრამატიკის, გადაწერის წესების, გენერაციული გრამატიკის, ტრანსფორმაციული გრამატიკის, სემიოტიკისა და პრაგმატიკის ძირითადი პრინციპების ცოდნა და გაცნობიერება.
- ფრანგული ენის წარმოშობისა და განვითარების ძირითადი პერიოდების ცოდნა ფონეტიკური, ლექსიკური და გრამატიკული ცვლილებების გათვალისწინებით; თანამედროვე ფრანგული ენის ჩამოყალიბების ლინგვისტური და ექსტრა-ლინგვისტური ფაქტორების გაცნობიერება.
- სიტყვის რაობის, მისი ფუნქციების და მასთან დაკავშირებული პრობლემების ცოდნა. სიტყვათა ევოლუციის, თანამედროვე ფრანგული, ესპანური, იტალიური ენების ლექსიკური შემადგენლობის, ლექსიკური ერთეულთა ურთიერთმიმართების ცოდნა და გაცნობიერება. ლექსიკური ბადის გამოყენება. ამ დარგში არსებული ლინგვისტური მიდგომებისა და შეხედულებების ცოდნა.
- ფრანგული ენის სტილისტიკის სახასიათო ელემენტების თეორიული ცოდნა; ლინგვო-სტილისტიკის ძირითადი პრობლემატიკის გაცნობიერება. ფრანგული ენის ლექსიკური მარაგის სტილისტური დიფერენციაცია. სტილისტური ხერხებისა და

ექსპრესიული საშუალებების ცოდნა. სტილისტური მოვლენების აღქმა-გაანალიზების უნარი ტექსტთან და დისკურთან მიმართებაში. ლიტერატურული სტილისტიკა. მწერლის მსოფლადქმა. მისი ესთეტიკური შეხედულებები და ინდივიდუალური სტილი.

- ზოგადი ცოდნა ფრანკოფონიის შესახებ: გავრცელების არეალი, მთავარი ფუძემდებლები; ფრანგულენოვანი ხალხის კულტურა. ლინგვისტური მრავალფეროვნება და ფრანგული ენის როლი, კულტურათაშორისი დიალოგი, საერთაშორისო ორგანიზაციები და მათი როლი ქართულ-ფრანგულ კულტურულ და საგანმანათლებლო სისტემებში.
- სხვადასხვა ტიპის ტექსტების (მხატვრული, დოკუმენტური, პოლიტიკური, ეკონომიკური, იურიდიული, საქმიანი წერილების) თარგმნის თეორიის ცოდნა და პრაქტიკული განხორციელება
- პრესის ენის სპეციფიკის სრულად ათვისება, სტატიის ადეკვატური თარგმანი (შესაბამისი ქართულად და პირიქით), სტატიის რეზუმირება, რეფერირება, კომენტირება. შესაბამის ენაზე მოკლე სტატიების შედგენა. რადიოში თუ სატელევიზიო არხზე გასული ინფორმაციის გაგება და გადმოცემა.
- შესაბამის ქვეყნის ისტორიის უმნიშვნელოვანესი მოვლენების ცოდნა. ქვეყნის პოლიტიკურიმ, საზოგადოებრივი და კულტურული ცხოვრების მიმოხილვა. ფრანგი ხალხის წეს-ჩვეულებების და ეროვნული ხასიათის თავისებურებების, ზოგიერთი პოლიტიკური მოღვაწის ღვაწლის გაცნობა.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ქეთი გაბუნია, ტელ. 953956. 99 201099, ელ.ფოსტა keti_gabunia@yahoo.com ; კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი.

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: იტალიური ფილოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი

პროგრამის მიზნები: ბაკალავრიატის პროგრამა იტალიურ ფილოლოგიაში მოიცავს ორ სპეციალობას: იტალიური ენა და იტალიური ლიტერატურა. პროგრამის მიზანია მოამზადოს აკადემიური უმაღლესი განათლების პირველი საფეხურის კვალიფიკაციის სტუდენტები, ანუ სტუდენტები, რომელთაც გააჩნიათ იტალიური ფილოლოგიის საფუძვლების ცოდნა: იტალიური ენის ცოდნა B2 დონეზე, იტალიური ლიტერატურის ძირითადი მიმართულებების ცოდნა უძველესი დროიდან, ამასთანავე გააჩნიათ თეორიული მომზადება, ფლობენ შესაბამის სპეციალურ ტერმინოლოგიასა და ცნებებს, გამომუშავებული აქვთ მთელი რიგი უნარები (დამოუკიდებელი მუშაობის, მასალის შეგროვების, მისი დამუშავების და ინტერპრეტაციის უნარი, მოსაზრებების ჩამოყალიბების, გადმოცემის და დაცვის უნარი) რაც, სურვილის შემთხვევაში, სწავლის შემდგომი გაგრძელების საფუძველს წარმოადგენს.

სწავლის შედეგები:

- იტალიკური ენების და კონკრეტულად იტალიური ენის ადგილი ინდოევროპული ენების ოჯახში; ლათინური ენის განვითარების ძირითადი ეტაპების, რომანული ენების საერთო ლინგვისტური ნიშნების ცოდნა.
- ევროსაბჭოს უცხოური ენების კომისიის მიერ შემუშავებული უცხოური ენების სწავლებისა და შეფასების სარეკომენდაციო ჩარჩო-დოკუმენტში განსაზღვრული დონეების შესაბამისად და მოთხოვნილებათა გათვალისწინებით, სტუდენტს შეეძლება:
- ნათლად გამოხატოს თავისი შეხედულებები, ახსნას თავისი თვალსაზრისი, წარმოაჩინოს ყველა დადებითი და უარყოფითი არგუმენტი.
- სხვადასხვა თემებზე ტექსტის წერილობითი გადმოცემა მკაფიოდ და დეტალურად, ესეს ან მოხსენების დაწერა, ნებისმიერი (დადებითი თუ უარყოფითი) თვალსაზრისის დასაბუთება; წერილების დაწერა, რომელშიც გადმოსცემს მისთვის მნიშვნელოვან მოვლენებსა თუ შთაბეჭდილებებს.
- სტუდენტს შეუძლია გაიგოს საკმაოდ რთული შინაარსის ლექცია თუ მოხსენება, თუ მათი თემატიკა მისთვის ცნობილია. ასევე შეუძლია გაიგოს ახალი ამბები, რეპორტაჟები მიმდინარე მოვლენების შესახებ, ფილმების შინაარსი, თუ მათი გმირები მეტყველებენ სალიტერატურო ენაზე.
- სტუდენტს შეუძლია თანამედროვე მხატვრული ლიტერატურის წაკითხვა, ასევე სტატიებისა და მოხსენებების გაგება, რომლებიც ეხება თანამედროვე პრობლემებს.
- სტუდენტს შეუძლია სპონტანურად და შეუფერხებლად ილაპარაკოს იტალიური ენის მატარებლებთან, მონაწილეობა მიიღოს დისკუსიებში მისთვის ნაცნობ თემებზე, დაასაბუთოს და დაიცვას თავისი შეხედულებები.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება

ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: ასოცირებული პროფესორი მაია ჯავახაძე, ტელ. 899104315 , ელ.ფოსტა maiajava@yahoo.com ; კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი.

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: ესპანური ფილოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი

პროგრამის მიზნები:

პროგრამა მიზნად ისახავს აკადემიური უმაღლესი განათლების პირველი საფეხურის, ბაკალავრიატის სტუდენტებს მისცეს ფართო და გაღრმავებული ცოდნა ესპანური ფილოლოგიის სფეროში, რაც გულისხმობს ენის სისტემის ფუნქციონირების წესების ცოდნას, სამეცნიერო ტერმინოლოგიის დაუფლებას, ესპანური ფილოლოგიის სფეროში მუშაობის მეთოდების ცოდნას, ესპანური ენის ცოდნა (B2), ესპანური ლიტერატურის მთავარი მხატვრული ტენდენციებისა და ესპანეთის სოციოკულტურული განვითარების ძირითადი თავისებურებების ცოდნას.

შემდგომი ცოდნა და მუშაობის უნარ-ჩვევები შეუქმნის სტუდენტს საფუძველს ცოდნის შემდგომი გაღრმავების, პროფესიონალურად ორიენტირებული სრულყოფისათვის.

სწავლის შედეგები:

- რომანული ფილოლოგიის ძირითადი ასპექტების ცოდნა; იტალიკური ენების ადგილი ინდოევროპულ ენათა ოჯახში; ლათინური ენის როგორც რომანული ენების საფუძვლის განვითარების ძირითადი ეტაპების ცოდნა; რომანული ენების საერთო ლინგვისტური ნიშნების ცოდნა.
- ევროსაბჭოს უცხოური ენების კომისიის მიერ შემუშავებული უცხოური ენების სწავლებისა და შეფასების სარეკომენდაციო ჩარჩო-დოკუმენტში განსაზღვრული დონეების შესაბამისად და მოთხოვნილებათა გათვალისწინებით სტუდენტს ეცოდინება:
- გაგება და გამოყენება ყოველდღიური ლექსიკის და მარტივი წინადადებების; კონკრეტული ტიპის მოთხოვნის დაკმაყოფილება; თავის წარდგენა; კითხვების დასმა და კითხვებზე პოასუხი პირადი ცხოვრებიდან; ურთიერთობის დამყარება, რომელიც მოითხოვს პირდაპირ და მარტივ ინფორმაციის გადმოცემას ყოველდღიურ ცხოვრებაში; სიტუაციის კონტროლი მოგზაურობის დროს; საუბარი თემაზე რომელიც შეეხება პირად ინტერესებს; რთული ტექსტის მთავარი აზრის გაგება კონკრეტულ და აბსტრაქტულ თემაზე; თავისუფალი საუბარი ენის მატარებელთან; შეუძლია შექმნას გასაგები ტექსტი სხვადასხვა თემებზე და გამოხატოს საკუთრო აზრი;
- ენის ცოდნის ისეთი დონე, რომელიც სტუდენტს საშუალებას მისცემს თავისუფლად, გამართულად და ფუნქციონალურად, ადეკვატურად გამოიყენოს სამეტყველო აქტივობის ყველა სახეობა;
- თანამედროვე ესპანური ენის ლექსიკური შემადგენლობის, ლექსიკის სხვადასხვა შრეების ფუნქციონირების, ლინგვისტური მეცნიერების ამ დარგში არცებული მიდგომებისა და შეეხედულებების ცოდნა;
- ესპანური ენის სისტემის ფუნქციონირების წესების ცოდნა; ორი ძირითადი გრამატიკული დონის ცოდნა: მორფოლოგია და სინტაქსი; ენის თეორიის ძირითადი ასპექტების ცოდნა.
- ესპანური ენის სტილისტიკა, ესპანური ენის სტილისტიკის სახასიათო ელემენტების თეორიული ცოდნა; შუა საუკუნეების ესპანური ლიტერატურა, ესპანური ენის ისტორია.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: ასოცირებული პროფესორი სოფიო ფეიქრიშვილი, ტელ. 877 43433 , ელ.ფოსტა speikrishvili@yahoo.es; კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი.

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: კლასიკური ფილოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი

პროგრამის მიზნები:

კლასიკური ფილოლოგია არის მეცნიერება ანტიკური სამყაროს შესახებ. ამ სპეციალობაზე სტუდენტი იღებს კომპლექსურ ცოდნას ძველ ბერძნულსა და რომაულ კულტურაზე (ლიტერატურა, ისტორია, არქეოლოგია, ხელოვნება, მითოლოგია, ფილოსოფია), ეუფლება კლასიკურ - ძველ ბერძნულ და ლათინურ - ენებს, ორიგინალში კითხულობს ჰომეროსის, ესქილეს, სოფოკლეს, ევრიპიდეს, ვერგილიუსის, ჰორაციუსის, ოვიდიუსის და სხვათა ნაწარმოებებს, შეისწავლის კლასიკური ტრადიციების შემოქმედებითი ათვისების საინტერესო ისტორიას მსოფლიოში, იღებს ცოდნას ბერძნულ-ქართული ურთიერთობების ძირითად ეტაპებზე ანტიკურ ეპოქაში.

სწავლების პროცესის გასაღრმავებლად და გასამრავალფეროვნებლად სისტემატურად მოეწყობა სტუდენტთა სამეცნიერო კონფერენციები, ლიტერატურული სადამოები, ბერძნულ-რომაულ სამყაროსთან დაკავშირებული მხატვრული ფილმებისა და სპექტაკლების ჩვენება და მათი განხილვა, როგორც ქართველ, ისე უცხოელ მკვლევართა საჯარო ლექციები. იმუშავებს ანტიკური დრამის სტუდენტური სტუდია “ოდეონი”. სტუდენტთა სამეცნიერო კონფერენციებში გამარჯვებული მოხსენებები გამოქვეყნდება სტუდენტთა სამეცნიერო კრებულ “მნემოსინეში”.

მაღალკვალიფიციურ ქართველ პედაგოგებთან ერთად, ლექციებსა და სემინარებს სისტემატურად ჩაატარებენ საბერძნეთიდან, იტალიიდან, გერმანიიდან, დიდი ბრიტანეთიდან, კვიპროსიდან და სხვა ქვეყნებიდან მოწვეული სპეციალისტები.

წარჩინებული სტუდენტები კვალიფიკაციის ასამაღლებლად გაიგზავნებიან საბერძნეთის და იტალიის უმაღლეს სასწავლებლებსა და საზაფხულო სკოლებში.

სწავლის შედეგები:

- ძველი ბერძნული და ლათინური ენების ფართო და გაღრმავებული ცოდნა.
- ამ ენებზე შექმნილი ლიტერატურის ცოდნა;
- ანტიკური საბერძნეთის, რომისა და შუა საუკუნეების საზოგადოებების, პოლიტიკური სისტემებისა და მათი ისტორიის ცოდნა;
- საბერძნეთისა და რომის კულტურის ისტორიის ცოდნა.
- ფილოლოგიურ, ფილოსოფიურ და ისტორიულ წყაროებთან მუშაობის, მათი წაკითხვისა და ტექსტუალური ანალიზის უნარი მინიმალური ზედამხედველობის პირობებში;
- ბერძნულიდან და ლათინურიდან ქართულად და პირიქით ლექსიკონის დახმარებით თარგმნის უნარი;
- კურსდამთავრებულს უნდა ჰქონდეს პრობლემის დასმის, კრიტიკული აზრის შეფასების, არგუმენტირებისა და ინტერპრეტაციის, ინფორმაციის შეგროვების, გააზრების, გაანალიზებისა და წარმოჩენის, ვრცელი ინფორმაციიდან ძირითადის ამოღებისა და იდენტიფიცირების უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი

შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი რისმაგ გორდეზიანი, ტელ. 899507586, 390868, ელ.ფოსტა rismaggordeziani@yahoo.com; კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი.

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: ბიზანტიური ფილოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი

პროგრამის მიზნები:

პროგრამა მიზნად ისახავს მოამზადოს: ბიზანტიური (შუა საუკუნეების) ფილოლოგიის სპეციალისტები, მთარგმნელები ბიზანტიური (შუა საუკუნეების) ენიდან, ბიზანტიური ლიტერატურისა და კულტურის მკვლევარები, რომლებიც შეძლებენ კვლევას თანამედროვე ტექნოლოგიური საშუალებებისა და უახლესი ინტერდისციპლინარული მეთოდების გამოყენებით. პროგრამა საშუალებას აძლევს სტუდენტი შეიძინოს ცოდნა ბიზანტიური კულტურის სხვადასხვა დარგში (მხატვრული ლიტერატურა, ღვთისმეტყველება, ფილოსოფია, ისტორია, ხელოვნება), იგი დაეუფლება ძველ და შუა საუკუნეების ბერძნულ ენას, ორიგინალში წაკითხავს ბიზანტიურ ავტორთა თხზულებებს, შეისწავლის ბიზანტიურ-ქართულ მრავალმხრივ ისტორიულ და კულტურულ ურთიერთობებს, შესძლებს გააცნობიეროს მათი მნიშვნელობა ქართველების, როგორც აღმოსავლეთქრისტიანული დასავლური ერის, კულტურული თვითშეგნების ჩამოყალიბებაში, ასევე ქართველ მოღვაწეთა წვლილს ბიზანტიურ კულტურაში.

სწავლის შედეგები:

- შუა საუკუნეების ბერძნული ენის ფართო და გაღრმავებული ცოდნა.
- ბიზანტიური ლიტერატურის ცოდნა;
- შუა საუკუნეების კულტურის (ღვთისმეტყველება, ფილოსოფია, ხელოვნება) საზოგადოების, პოლიტიკური სისტემისა და ისტორიის ცოდნა;
- ბიზანტიურ-ქართული ლიტერატურული და კულტურული ურთიერთობების ისტორიის ცოდნა;
- ფილოლოგიურ, ფილოსოფიურ და ისტორიულ წყაროებთან მუშაობის, მათი წაკითხვისა და ტექსტუალური ანალიზის უნარი მინიმალური ზედამხედველობის პირობებში;
- კურსდამთავრებულს უნდა ჰქონდეს პრობლემის დასმის, კრიტიკული აზრის შეფასების, არგუმენტირებისა და ინტერპრეტაციის, ინფორმაციის შეგროვების, გააზრების, გაანალიზებისა და წარმოჩენის, ვრცელი ინფორმაციიდან ძირითადის ამოღებისა და იდენტიფიცირების უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: ასოცირებული პროფესორი თინიათინ დოლიძე, ტელ. 226183, ელ.ფოსტა tinatin.dolidze@tsu.ge; კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი.

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: ახალი ბერძნული ფილოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი

პროგრამის მიზნები:

კურსის მიზანია სტუდენტს შეისწავლოს ახალ ბერძნული ენა, თანამედროვე საბერძნეთის ლიტერატურა, ისტორიას და კულტურა, როგორც ანტიკურობისა და შუა საუკუნეების, ისე თანამედროვე ლიტერატურულ-კულტურულ პროცესებთან მიმართებით.

სტუდენტი საფუძვლიანად დაეუფლება ახალი ბერძნული ენისა და ლიტერატურის სწავლების თეორიასა და პრაქტიკას; ახალი ბერძნული ენიდან თარგმნის სხვადასხვა ხასიათის ტექსტებსა თუ მხატვრულ ლიტერატურას; გაივლის სინქორნული თარგმანის კურსებს სპეციალური აპარატურის გამოყენებით; გაეცნობა თანამედროვე ბერძნულ კულტურას: თეატრს, კინემატოგრაფიას, სახვით ხელოვნებას.

სწავლის შედეგები:

- ახალი ბერძნული ენის ფართო და გაღრმავებული ცოდნა;
- ამ ენებზე შექმნილი ლიტერატურის ცოდნა;
- საბერძნეთის პოლიტიკური სისტემებისა და მათი ისტორიის ცოდნა;
- საბერძნეთის კულტურის ისტორიის ცოდნა.
- ფილოლოგიურ, ფილოსოფიურ და ისტორიულ წყაროებთან მუშაობის, მათი წაკითხვისა და ტექსტუალური ანალიზის უნარი მინიმალური ზედამხედველობის პირობებში;
- ბერძნულიდან და ლათინურიდან ქართულად და პირიქით ლექსიკონის დახმარებით თარგმნის უნარი;
- კურსდამთავრებულს უნდა ჰქონდეს პრობლემის დასმის, კრიტიკული აზრის შეფასების, არგუმენტირებისა და ინტერპრეტაციის, ინფორმაციის შეგროვების, გააზრების, გაანალიზებისა და წარმოჩენის, ვრცელი ინფორმაციიდან ძირითადის ამოღებისა და იდენტიფიცირების უნარი.
- ანალიტიკური აზროვნება, კრიტიკული მსჯელობის უნარი ფაქტებითა და არგუმენტებით. ანალიზისა და სინთეზის, დისკუსიაში მონაწილეობის, რეცენზიის წერის უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუფროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
--------	----------	--------

91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: ასოცირებული პროფესორი სოფიო შამანიდი, ტელ. 899501334, ელ.ფოსტა shamanidi@hotmail.com კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი.

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: რუსული ფილოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი

პროგრამის მიზნები:

საბაკალავრო პროგრამის მიზანია სტუდენტებს მისცეს საბაზო ცოდნა რუსული და სლავური ფილოლოგიის დარგში, რაც გულისხმობს მათ მომზადებას სლავური ენათმეცნიერებისა და ლიტერატურათმცოდნეობის დარგში. პროგრამის ფარგლებში ბაკალავრი მიიღებს რუსული და სხვა სლავური ენების პრაქტიკულ ცოდნას; შეისწავლის და თავად შეძლებს სლავურ ენათა ლინგვისტური სისტემებში გარკვევას, სლავურ დიალექტური ტექსტების ანალიზს, სპეციალური ლექსიკონების გამოყენებასა და მომზადებას; სლავური ლიტერატურის ისტორიას, ქართულ-რუსული ენობრივ ურთიერთობებს, რუსეთის ისტორიასა და მის ლინგვოკულტურულ ურთიერთობებს ქართველურ სამყაროსთან; სლავურ ენათა შედარებითი გრამატიკის გარდა სპეციალურად შეისწავლიან ბაკალავრები ქართული და რუსული ენების შეპირისპებით გრამატიკას; ასევე ძირითად ლიტერატურათმცოდნეობით სკოლებს და ქართულ-რუსულ ლიტერატურულ ურთიერთობებს. საბაკალავრო პროგრამა მოამზადებს მოტივირებულ, პასუხისმგებლობის მქონე და სამეცნიერო ეთიკური ნორმების ბაკალავრს.

სწავლის შედეგები

- რუსული და სლავური ენების, როგორც საკვლევი საგნის გაგება;
- მათი ისტორიისა და თანამედროვე მდგომარეობის, სლავისტიკის ისტორიისა და თეორიის საკვანძო საკითხებისა და მიმდინარე ტენდენციების ცოდნა;
- რუსული ფილოლოგიის კვლევის ძირითად მეთოდოლოგიის ცოდნა და ამ მეთოდოლოგიის მიმართება სლავისტიკის სხვა და ზოგადთეორიულ დარგებთან;
- ბაკალავრი ფლობს რუსული ფილოლოგიის ტერმინოლოგიურ აპარატსა და აკადემიური წერის კულტურას;
- იცის სხვადასხვა წყაროებთან მუშაობა; რუსული ფილოლოგიის პრობლემატიკის დაკავშირება შეუძლია ზოგადლინგვისტურ და ლიტმცოდნეობით თეორიებთან ტიპოლოგიური, არეალური და შედარებითი მეთოდოლოგიის გამოყენებით;
- ესმის ცოდნის გაღრმავების აუცილებლობა.
- შეუძლია რუსული და სლავური ენებისა და ლიტერატურული ჟანრებისთვის ამა თუ იმ პერიოდის დამახასიათებელი პრობლემის ამოცნობა და მისი იდენტიფიცირება;
- კონკრეტული ენობრივი და ლიტმცოდნეობითი პრობლემის ამოცნობის შემდეგ მისი გადაჭრა რუსული ფილოლოგიის შესწავლის დროს მიღებული ცოდნით;
- კომპეტენციის ფარგლებში შეუძლია კონკრეტული საკვლევი ამოცანის დაგეგმვა და მინიმალური ზედამხვედლობის პირობებში გადაწყვეტა ენათმეცნიერული ან ლიტმცოდნეობითი მეთოდების გამოყენებით;

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება

ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი დავით გოცირიძე, ტელ. 893 621955, ელ.ფოსტა davit.gotsiridze@tsu.ge კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი.

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: სახვითი ხელოვნება

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი

პროგრამის მიზნები:

პროგრამა მიზნად ისახავს შემოქმედის აღზრდას; ამ ორი ცნების გაერთიანება სრულიად არ არის ხელოვნური, არამედ თანამედროვეობის რეალიებს და მოთხოვნებს ითვალისწინებს. კარგი, თუნდაც დიდი მხატვრის ჩამოყალიბებას, აპრიორი სრულიად არ სჭირდება საუნივერსიტეტო გარემო და ცოდნის მიღება – ეს პროცესი ძირითადად ინდივიდუალური ხასიათისაა და დაოსტატების რეჟიმის საწყისი ეტაპი ხშირ შემთხვევაში ემყარება სქემას “ოსტატი-შეგირდი”. მაგრამ ასეთი ვარიანტი გარკვეულ შეზღუდულობას შეიცავს – განსაკუთრებით ეპოქის ჭრილში. ამის მთავარი მიზეზი როგორც მხატვრობის სპეციფიკაში, ისე სოციალურ დაკვეთაში ძევს. მხატვრობის სპეციფიკაში იმ კუთხით, რომ “კარგ მხატვრად” ჩამოყალიბების გარანტიას

(მითუმეტეს მასობრივად) ვერცერთი სასწავლო პროგრამა ვერ გასცემს: სოციალური დაკვეთაც აქედან გამომდინარეობს – წინასწარ არავინ იცის, როგორი იქნება საზოგადოების მხრიდან მხატვრის ინდივიდუალურ შემოქმედებაზე მოთხოვნა. სწორედ ამ მოსაზრებიდან გამომდინარე ამოცანა შემდგომშია – სასწავლო პროგრამის წარმატებით დასრულების შედეგად სტუდენტი შეიძენს ცოდნას და კვალიფიკაციას, რომელიც ინდივიდუალური შემოქმედებითი მოღვაწეობის გარდა, გამოადგება საზოგადოებაში პროფესიული ინტეგრირებისთვის. მისი დარგობრივი კომპეტენცია და უნარ-ჩვევები დაზგურ ფერწერასა და გრაფიკაში, მხატვრულ დიზაინში გამდიდრებული იქნება ჰუმანიტარის ფუნდამენტური განათლებით. აქ კვლავ უნდა გაესვას ხაზი დარგის სპეციფიკას და უნდა დასაბუთდეს მხატვრობის ვიწრო სპეციალობების საერთო ქულის ქვეშ გაერთიანების მიზანშეწონილობა. სახვითი თუ გამოყენებითი ხელოვნების სფეროებში მოღვაწე მხატვრებისთვის არსებობს ფუნდამენტური ცოდნა და ტექნიკურ ჩვევათა კომპლექსი, რომელსაც პირობითად აკადემიური მხატვრობა შეიძლება დაერქვას და რომელიც ხატვის, ფერწერისა და სამგანზომილებიანი პლასტიკის (რა თქმა უნდა, სხვა და სხვა დოზირებით და შეფარდებით) შესწავლას ემყარება. ხოლო ვიწრო სპეციალიზაცია იმ საგანთა შესწავლით განისაზღვრება, რომელიც კომპოზიციის ბლოკს განეკუთვნება. (აქ შეიძლება გამოვყოთ: ფერწერა, გრაფიკა, ტანსაცმლის მოდელირება და დეკორატიული ქსოვილების დიზაინი) თუმცა ზოგადად საბაკალავრო პროგრამის ერთიანობაზე არც სქემატურად, არც იდეაში ეს არ მოქმედებს და მხოლოდ დიპლომის დანართის საგანთა ჩამონათვალში აისახება.

სწავლის შედეგები

- სახვითი ხელოვნებისა და დეკორატიულ-გამოყენებითი ხელოვნების დარგების განვითარების ისტორიის ზოგადი ცოდნა.
- სახვითი ხელოვნების ძირითადი, ტრადიციული დარგების (ფერწერა, გრაფიკა, ქანდაკება, არქიტექტურა) და გამოყენებითი ხელოვნების დარგების დამახასიათებელი ნიშან-თვისებების, ამოცანების და სტილისტიკის გარჩევა.
- სტუდენტი კარგად იცნობს დაზგური მხატვრობისთვის საჭირო მრავალფეროვან მასალას, მისი სწორად გამოყენების მეთოდებს. დეკორატიულ-გამოყენებითი ხელოვნების დარგებისთვის (ტანსაცმლის მხატვრული მოდელირება, დეკორატიული ქსოვილის დიზაინი, ინტერიერისა და ექსტერიერის დიზაინი) აუცილებელ სამუშაო ინსტრუმენტებს და დამხმარე მოწყობილობას, ასევე მასალას, რომლის დიზაინერულ გაფორმებაზე უხდება მხატვარს მუშაობა.

- მხატვრობის ტრადიციული მეთოდების ცოდნასთან ერთად სტუდენტი იცნობს თანამედროვე ტექნოლოგიებს სახვითი და დიზაინერული აზროვნების სფეროში – კერძოდ კომპიუტერულ პროგრამებს, რომელიც ამ სფეროს ემსახურება.
- სტუდენტს კარგად ესმის ზოგადად მხატვრობის სპეციფიკა და ამ სფეროში შეფასების კრიტერიუმების არაერთგვაროვნება – აცნობიერებს, რომ როგორც ხელოვნების ნიმუშის, ასევე მხატვრული და დიზაინერული იდეის და მისი კონკრეტული ამოცანის და გარემოსთვის მისადაგების შეფასებისას უნდა გაიმიჯნოს დარგობრივი თუ სტილისტური კანონიკა და შემოქმედების თავისუფლება.
- სტუდენტს შეძენილი აქვს სახვითი ხელოვნებისთვის ფუნდამენტური ცოდნა ფერის, ფორმის, ჩრდილისა და განათების, სივრცისა და სასურათე სიბრტყის ურთიერთდამოკიდებულების, მხატვრული იდეის და თემატიკის შემოქმედების საბოლოო პროდუქტთან დაკავშირების შესახებ.
- ესმის და აცნობიერებს სახვით ხელოვნებაში
- და დიზაინში კომპოზიციური აზროვნების მნიშვნელობას; აქვს მხატვრული კომპოზიციის სხვა და სხვა დარგში და მასალაში სტილისტური და მიზნობრივი დატვირთვის გათვალისწინებით გამოყენების ცოდნა.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმას წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: ასოცირებული პროფესორი ლევან სილაგაძე, ტელ. 877 40-07-27, ელ.ფოსტა favoriteg@yahoo.com კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი.

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: კინო-ტელე ხელოვნება

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი

პროგრამის მიზნები:

საუნივერსიტეტო სწავლების პრინციპიდან გამომდინარე პროგრამა ითვალისწინებს არა მხოლოდ დარგის შესაბამისი ვიწრო სპეციფიკის შესწავლას, არამედ აუდიო-ვიზუალური პროფესიის ათვისებასთან ერთად შემოქმედი ჰუმანიტარის აღზრდას. მომავალ კინო-ტელე შემოქმედს ძალზე დიდი პასუხისმგებლობა ეკისრება, რადგან მისი პროფესია მას საშუალებას აძლევს თითქმის ყოველდღიურად იყოს კონტაქტში საზოგადოებასთან და ზემოქმედება იქონიოს მასზე. აქედან გამომდინარე მაღალი პროფესიონალიზმისა და საუნივერსიტეტო განათლების გარეშე მათი პროფესიულ სტუდიაში მუშაობა კითხვის ნიშნის ქვეშ დადგება. არანაკლებ მნიშვნელოვანია და აქტუალური ვითარება, რომ თითქმის საყოველთაო კომპიუტერიზაციის და ვიდეო ტექნიკის მასიური ათვისების შედეგად ფაქტიურად ყველა ოჯახი ვიდეოსტუდიის პატრონი ხდება. ამ პირობებში სახელმწიფო საგანმანათლებლო სისტემა ვალდებულია იზრუნოს შესაბამისი მაღალი კულტურის დანერგვაზე ამ დარგში, რადგან აუდიო-ვიზუალური ხელოვნება თავისუფალი აზრის გამხატვის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ფორმაა, ხოლო თავისუფალი აზრის გამოხატვა დემოკრატიული საზოგადოების შექმნის ერთ-ერთი საფუძველი. პროგრამა ითვალისწინებს ორი ძირითადი სპეციალობის: კინო-ტელე რეჟისორის და კინო-ტელე ოპერატორის სპეციალობის შესწავლას და აუცილებელი საგნების ცოდნას (დრამატურგია, ტელე-კინო მონტაჟის სახეობები, კინოსა და ტელევიზიის ისტორია, მსახიობის ოსტატობა, სმოვანება აუდიო-ვიზუალურ ხელოვნებაში), რაც სტუდენტს, გარდა არჩეული სპეციალობისა, სავარაუდო დასაქმების სფეროებში მოღვაწეობისთვისაც მოუმზადებს საფუძველს. (ხელოვნებისმცოდნეობა, მასმედია, სარეკლამო საქმიანობა ბიზნესის, წარმოების თუ სხვა სფეროებში).

სწავლის შედეგები

სწავლის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებულები შეძლებენ:

- კინო-ტელე რეჟისორის ძირითადი პრინციპების, კონცეფციებისა და მეთოდების ცოდნა;
- ტელეჟურნალისტიკის საფუძვლების ცოდნა;
- მხატვრული ნაწარმოების აგების სპეციფიკის ცოდნა;
- ფირზე ასახული აუდიოვიზუალური ხელოვნების შექმნისთვის აუცილებელი საფუძვლების ცოდნა;
- საპროდიუსერო საქმის ძირითადი პრინციპებისა და მეთოდების ცოდნა;
- მორალურ, ეთიკური და სამართლებრივი საკითხების ცოდნა, რომელიც აუცილებელია კინო-ტელე რეჟისურაში საქმიანობისათვის.
- აუდიოვიზუალურ ნაწარმოების (რეკლამა, კლიპი, საინფორმაციო სიუჟეტი, ეტიუდი) შექმნის უნარი;
- დოკუმენტური ფილმის, “თრილერის” შექმნის უნარი;
- პერსონაჟთან მუშაობის უნარი;
- დიალოგის აგების უნარი;
- მონტაჟითა და აუდიოორიგით ტემპორიტმის შექმნის უნარი;
- რეპორტაჟის დაგეგმვისა და გაღების უნარი;
- ტელეწამყვანთან მუშაობის უნარი;
- დუბლირებისა და სუბტიტრების დადების უნარი;
- კადრირება და კადრის კომპოზიციის აგების უნარი;

- ტელე-კინო პროდუქციის შექმნისას შესაბამისი ტექნიკისა და ტექნოლოგიების გამოყენების უნარი;
- საპროდიუსერო საქმიანობის განხორციელების უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: ასოცირებული პროფესორი მერაბ კოკოჩაშვილი, კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი.

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: ამერიკისმცოდნეობა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი

პროგრამის მიზნები საბაკალავრო პროგრამა მიზანად ისახავს, ზოგადი ჰუმანიტარული განათლების ფონზე, სტუდენტს შესძინოს საბაზისო ცოდნა ამერიკისმცოდნეობის სპეციალობით. ეს გახლავთ სპეციფიკური, დარგთაშორისი სფერო და მოიცავს ცოდნისა და აზროვნების იმ სფერო, რომელსაც „ამერიკისმცოდნეობა“ ეწოდება. სწავლების მიზანია, სტუდენტებს გააცნოს ის ამოსავალი პოსტულატები და კონცეპტუალური საფუძვლები, რომელნიც განსაზღვრავენ ამერიკულ მენტალურ კარკასს და სოციოკულტურული სივრცის მდგრადობას, საბაზო ფასეულობებსა და განწყობებს, ისტორიულ-პოლიტიკურ, სამართლებრივ, ფილოსოფიურ, მხატვრულ, რელიგიურ და ზნეობრივ კულტურშემოქმედებისა და ცხოვრების წესს. სწავლების პროცესში სტუდენტი შეიძენს კონკრეტულ საბაზისო ცოდნას ამერიკისმცოდნეობის სპეციალობით, რაც გულისხმობს ინგლისური და ესპანური ენების საფუძვლიანად დაუფლებასთან ერთად, ამერიკული ლიტერატურის, ფილოსოფიის, ისტორიის, ეთნოლოგიის, სამართლისა და ეკონომიკის, ხელოვნების, და სხვ., ძირითადი პრობლემების დასმის, განხილვისა და გადაწყვეტის ზოგადი მეთოდების ცოდნას. ამასთან, სტუდენტი შეიძენს ამერიკული აზროვნებისა და ფასეულობების საწყისებში გარკვევის, გაგებისა და გაშუქებისათვის აუცილებელ უნარ-ჩვევებს, რაც დაეხმარება იმ ზედპირული და ხშირ შემთხვევაში უარყოფითი სტერეოტიპების დარღვევაში, რომლებიც მასიურ ცნობიერებაშია ჩამოყალიბებული. ამერიკისმცოდნეობის საბაკალავრო პროგრამის გასრულების შემდეგ სტუდენტი შესძლებს შეაღწიოს ამერიკული კულტურის სიღრმისეულ ფენებში, ამერიკულ სივრცესა და სოციუმში აქცენტი გაუკეთოს იმ მნიშვნელოვან წვლილზე, რომელიც ამერიკულმა კულტურამ შეიტანა მსოფლიო კულტურაში და ადამიანური ყოფიერების არსებითი სტრუქტურების თავისუფალი გაშლის საქმეში.

წარმოდგენილი პროგრამა თავისი არსით ინტერდისციპლინარული და დარგთაშორისია, ეს სპეციფიკა ასახულია მის კურიკულუმში: საგნები მოტანილია როგორც ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის სხვადასხვა საბაკალავრო პროგრამებიდან, ისე იურიდიული, სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა, ეკონომიკისა და ბიზნესისა, ზუსტი და საბუნებისმეტყველო ფაკულტეტების კურიკულუმებიდან. ამ ეტაპზე საბაკალავრო პროგრამა ამერიკისმცოდნეობაში წარმოდგენილია, როგორც ერთიანი პროგრამა, ანუ ის არ არის დაყოფილი მოდულებად, თუმცა მის აღნაგში ნახავთ საგნებს, რომლებიც ამერიკისმცოდნეობის ამა თუ იმ დარგს მიეკუთვნება (მაგალითად, საგნები აშშ ისტორია, ამერიკის ხალხთა ეთნოლოგია, XIX და XX საუკუნეების ამერიკული ლიტერატურა, ამერიკული ფილოსოფია, და სხვა). არ არის გამორიცხული, რომ მომავალში, მიზანშეწონილად მივიჩნიოთ პროგრამის უფრო თვალნათლივი მოდულარული დაყოფაც. ინდივიდუალური და ჯგუფური კონსულტაციების საფუძველზე, ჩვენ მზად ვართ, დავეხმაროთ სტუდენტებს იმის გარკვევაში, თუ რომელი საგნები ამერიკისმცოდნეობის რომელ დარგს (ან დარგებს) ეკუთვნის. საგნების ჩამონათვალში ყველა საგანი არის ხუთკრედიტიანი.

სწავლის შედეგები:

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი, ამერიკისმცოდნეობის სპეციალობით იღებს კომპლექსურ ცოდნას არა ოდენ ამერიკის შეერთებული შტატების, არამედ ლათინური ამერიკის კულტურის ფენომენზე (ლიტერატურა, ფილოსოფია, პოლიტიკა და დიპლომატია, პოლიტიკური ფილოსოფია, ისტორია, ეთნოლოგია, მითოლოგია,

ხელოვნება), ეუფლება ინგლისურსა და ესპანურ ენებს (ენის ცოდნის დონეა B2), ერკვევა ბრიტანული და ამერიკული ენების განსხვავებათა ნიუანსებში, ორიგინალში კითხულობს ამერიკული და ესპანური ლიტერატურისა და სხვა სპეციალური ლიტერატურების (ფილოსოფიური, ისტორიის მეცნიერებათა, ხელოვნებათმცოდნეობითი) ნიმუშებს, იძენს ამერიკისა და ამერიკული ყოფის თანამედროვეობისა თუ წარსულის შემოქმედებითი ათვისების უნარებს, ფლობს სამეცნიერო ლიტერატურის კრიტიკული ანალიზის საფუძვლების, წერითი და ზეპირი პრეზენტაციის უნარებს.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: ასოცირებული პროფესორი ანასტასია ზაქარიადე. საკონტაქტო ინფორმაცია: ი.ჯავახიშვილის სახ. უნივერსიტეტი ი. ჭავჭავაძის გამზირი 3 თბილისი 380128 უნივერსიტეტის II კორპუსი. ტელ: 899 514166, ელ.ფოსტა – anastasia.zakariadze@tsu.ge კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: სკანდინავიური ფილოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი

პროგრამის მიზნები: პროგრამის მიზანია, სრულყოფილად შეასწავლოს სტუდენტს სკანდინავიური ენები და ლიტერატურა, მიაწოდოს მნიშვნელოვანი ინფორმაცია სკანდინავიის ქვეყნების კულტურისა და საზოგადოებრივი ცხოვრების შესახებ, გამოუმუშაოს შესაბამისი ცოდნის გამოყენების უნარ-ჩვევები. სასწავლო პროგრამები სკანდინავიური ფილოლოგიის /სკანდინავისტიკის სფეროში არსებობს მსოფლიოს მრავალ და ევროპის თითქმის ყველა წამყვან უნივერსიტეტში. სკანდინავიის მცირერიცხოვანი, გეოგრაფიულად განაპირა ევროპული ერების სულიერი და საზოგადოებრივი ცხოვრების გამოცდილება მრავალმხრივ საყურადღებოა ჩვენს, გეოგრაფიულად ასევე განაპირა, ევროპულ და მცირერიცხოვან ქვეყანაში თანამედროვე ტიპის დემოკრატიული სახელმწიფოს მშენებლობისათვის.

სწავლის შედეგები:

- პრაქტიკული ენის ცოდნის მიღება ზოგადი კომპეტენციების მიხედვით (აუდირება, კითხვა, მეტყველება, წერა) პროგრამა სრულდება B² დონით);
- ზოგადი ფილოლოგიურ კომპეტენციების გაცნობა;
- დარგობრივი ცნებებისა და ტერმინოლოგიური აპარატის დაუფლება;
- ენათმეცნიერული ანალიზის მეთოდების და ტექნიკების დაუფლება;
- გერმანიკული ენების განვითარების ისტორიისა და თანამედროვე მდგომარეობის გაცნობა;
- სკანდინავიური ლიტერატურის ისტორიის განვითარების სხვადასხვა პერიოდის ლიტერატურული ეპოქის მახასიათებლებისა და პოეტიკის ჟანრობრივი და ესთეტიკური თავისებურებების გაცნობა, მეთოდოლოგიურად სისტემატიზებული ცოდნის შექმნა.
- ნორვეგიულ და შვედურ ენებზე ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაციის განხორციელების, დისკუსიაში ჩართვის,
- ტექსტის პროდუცირების, ანალიზის, ინტერპრეტაციისა და რეციპირების უნარი;
- შემენილი ცოდნის პრეზენტაციის უნარი; სხვადასხვა სირთულის ტექსტების მშობლიური ენიდან უცხო ენაზე და პირუკუ თარგმნის უნარი;

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
--------	----------	--------

91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: ასოცირებული პროფესორი კახა ლორია, ტელ: 8- 77575455, ელ.ფოსტა – kakhaber_loria@yahoo.com კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი.

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: დაწყებითი განათლება

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი

პროგრამის მიზნები: საქართველოში მოქმედი განათლების კანონის შესაბამისად, დაწყებითი საფეხური განისაზღვრება I-VI კლასით. ამ კლასებში ყველა საგანს ან საგნობრივ ჯგუფს (ფიზიკური, შრომითი და ესთეტიკური საგნობრივი ჯგუფის გარდა) ასწავლის ერთი მასწავლებელი. ამ ტიპის მასწავლებლის მომზადება საქართველოში სიახლეა. კანონი ამ საფეხურის მასწავლებლთა განათლების პროგრამის სრულიად ახლებურ ხედვას გულისხმობს. საჭირო ხდება ისეთი მასწავლებლის მომზადება, რომელსაც ექნება დაწყებითი განათლების, როგორც დარგის, და არა _ სხვადასხვა დისციპლინის ნაკრების ხედვა, რათა მას შეეძლოს შექმნილი საგნობრივი ცოდნის ანალიზი, სინთეზი და ამაზე დაყრდნობით სპეციფიკური დარგობრივი ოპერაციების ეფექტურად წარმართვა. კურსდამთავრებული ღრმად უნდა ფლობდეს თითოეულ დისციპლინას ცალ-ცალკე და უნდა შეეძლოს ამ ცოდნათა გაერთიანება საფეხურის მოთხოვნებისა და ასაკობრივი თავისებურებების გათვალისწინებით. ამავე დროს, ბუნებრივია, მას უნდა ჰქონდეს პედაგოგიკურ-მეთოდოლოგიური დისციპლინების ცოდნა და პრაქტიკულ მოღვაწეობაში მისი გამოყენების უნარი.

სწავლის შედეგები:

- დაწყებითი საფეხურით გათვალისწინებული სასწავლო საგნები;
- მოსწავლეზე ორიენტირებული სწავლების პრინციპები და შესაბამისი მოთხოვნები;
- დაწყებით სკოლაში მუშაობის მეთოდები და პრინციპები, პედაგოგიკური თეორიები და კონცეფციები;
- პედაგოგის პროფესიული სტანდარტი და სათანადო ეთიკური ნორმები;
- მშობლებთან და კოლეგებთან მუშაობის ფორმები და მეთოდები;
- საგნობრივ-პედაგოგიკურ-თეორიული ცოდნის სასწავლო პროცესში გამოყენება;
- დარგობრივ სფეროში კომპლექსური პრობლემის ამოცნობა და გადაჭრა შესაბამისი პედაგოგიურ-ეთიკური ნორმების გამოყენებით;
- სწავლების პროცესის მოსწავლეთა ინდივიდუალურ და ასაკობრივ თავისებურებებთან წარმატებით მისადაგება;
- აღმზრდელობითი სწავლების პრინციპის ეფექტური განხორციელება შესასწავლ მასალაზე დაყრდნობით;
- სასწავლო პროგრამის სწორი დაგეგმვა და ორგანიზება;
- სწავლება/სწავლის პროცესის ძირითადი პრინციპების, მეთოდების, ორგანიზაციის ფორმების, შეფასების ფორმებისა და მეთოდების ეფექტურად გამოყენება;
- მოსწავლეებთან და კოლეგებთან მეგობრული, თანამშრომლობითი ურთიერთობის დამყარება;
- მშობლების მობილიზება აღზრდის პროცესში მათთან თანამშრომლობის მიზნით;

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი

გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ქეთევან ჭკუასელი, ტელ: 893 33 12 18; 893 33 12 18, ელ.ფოსტა – chkuaselik@yahoo.com , კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი.

დამატებითი პროგრამები

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: განათლების მეცნიერებები

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: არ აქვს

პროგრამის მიზნები:

დამატებითი პროგრამის მიზანია სტუდენტს მისცეს პედაგოგიური და საგნობრივ – მეთოდოლოგიური ციკლის დისციპლინების თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი ცოდნა. პროგრამის გავლის შედეგად სტუდენტს განუვითარდება ისეთი უნარები, როგორცაა ინიციატიურობა, შემოქმედებითობა, სასწავლო პროგრამისა და გეგმის განვითარების დამოუკიდებელი ხედვა, მოსწავლითა სწავლისადმი მოტივირება და სხვა.. ბუნებრივია, პროგრამაში წარმოდგენილი ყველა საგნის შინაარსი შესაბამისობაშია განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ წარმოდგენილ მასწავლებლის პროფესიულ და საგნობრივ სტანდარტებთან.

სწავლის შედეგები:

კურსის დასრულების შემდეგ სტუდენტმა უნდა იცოდეს:

- სასწავლო დისციპლინა (საგნობრივი სტანდარტი);
- მეთოდოლოგიურ/ფსიქოლოგიური დისციპლინები (პროფესიული სტანდარტი);
- სასწავლო პროცესში მოზარდის უფლებების დაცვის საკითხები;
- ზოგადი განათლების თანამედროვე ტექნოლოგიები;
- კვლევის მეცნიერული მეთოდები;
- სასწავლო დისციპლინების სწავლების მეთოდიკა;
- ქვეყნის განათლების სისტემის საკანონმდებლო ბაზა;
- პროფესიულ-ეთიკური ნორმები;
- მშობლებთან თანამშრომლობის ფორმები;
- უწყვეტი პროფესიული განვითარების საჭიროების შესახებ.
- პროგრამის დასრულების შემდეგ სტუდენტს უნდა შეეძლოს:
- სასწავლო საგნობრივი პროგრამის ანალიზი და დაგეგმვა;
- სწავლება/სწავლის პროცესის მრავალფეროვანი მეთოდებისა და სტრატეგიების გამოყენება;
- შეფასების სისტემის მეთოდების მორგება კონკრეტულ სასწავლო სიტუაციასთან;
- სასწავლო პროცესის მიზანმიმართული დაგეგმვა და მართვა;
- სასწავლო-სააღმზრდელო პროცესში ინკლუზიის სწორად განხორციელება;
- პროფესიულ-ეთიკური ნორმების დაცვა;
- სასწავლო პროცესში მშობლებთან და კოლეგებთან თანამშრომლობა.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 60 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გავლის უფლება

ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ქეთევან ჭკუასელი, ტელ: 893 33 12 18; 893 33 12 18, ელ.ფოსტა – chkuaselik@yahoo.com, კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი.

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: იაპონისტიკა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: არ აქვს

პროგრამის მიზნები: მოცემული საბაკალავრო პროგრამის მიზანია, ზოგადი ჰუმანიტარული განათლების ფონზე, სტუდენტებმა შეიძინონ საბაზისო ცოდნა შესასწავლი ქვეყნის იაპონიის შესახებ, რომელიც საკმაოდ ფართო სპექტრს მოიცავს: შესასწავლი ქვეყნის ენას, ისტორიას, კულტურას, რელიგიებს, ეკონომიკას და სხვ. სწავლების მიზანია სტუდენტებს თავად გაუჩნდეს ამა თუ იმ საკვანძო და პრობლემატურ საკითხზე შეკითხვების დასმის, მათ შესახებ დისკუსიის, მათზე პასუხის გაცემის სურვილი და უნარი. პროგრამის მიზანია, ზოგადთეორიულ ცოდნასთან ერთად, სტუდენტებმა სათანადოდ შეისწავლონ იაპონური ენა, რათა დედანში შეძლონ საჭირო მასალის წაკითხვა, მისი არსის გაგება და შეძლებისდაგვარად, მისი განხილვა გლობალურად ისტორიულ-პოლიტიკურ თუ კულტურულ-ეკონომიკურ ჭრილში.

სწავლის შედეგები:

- შორეული აღმოსავლეთის დიდი სახელმწიფოების (ძირითადად იაპონიის, ჩინეთის) ისტორიული, სოციალურ-ეკონომიკური და კულტურული სპეციფიკური მახასიათებლების გაცნობა;
- შორეული აღმოსავლეთის რელიგიური მოზაიკის (ბუდიზმი, დაოსიზმი, კონფუციონიზმი, შინტოიზმი) გაცნობა.
- ჩინეთის და იაპონიის კულტურათა ეპოქების, მათი პერიოდიზაციისა და ძირითადი ნიშან-თვისებების საბაზისო ცოდნა;
- შორეული აღმოსავლეთის ისტორიული ქალაქების ტიპოლოგიების კომპლექსური შესწავლა (მათი მოსახლეობა, სოციალურ-ეკონომიკური ყოფა, თვითმმართველობა, კულტურა) კონკრეტული მაგალითების შუქზე.
- ჩინეთის და იაპონიის ეკონომიკური განვითარების კანონზომიერებებისა და მოდელების შესწავლა;
- საბაზისო ცოდნის მიღება ჩინურ ან იაპონურ ენაში. დარგობრივ სფეროში კითხვისა და დაკვირვების უნარი; ანალიზის, პრობლემების ამოცნობისა და მათი გადაჭრის უნარი შესაბამისი ცოდნის გამოყენებით;
- კონკრეტული ქვეყნების (იაპონია, ჩინეთი) მაგალითზე პოლიტიკური, სოციალურ-ეკონომიკური და კულტურული პროცესების ობიექტურად

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 60 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
--------	----------	--------

91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: ასოცირებული პროფესორი ნანა გელაშვილი, ტელ: 533216; 893 195 395,
 ელ.ფოსტა – nana.gelashvili@tsu.ge კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–
 18 საათი.

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: სინოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: არ აქვს

პროგრამის მიზნები: მოცემული საბაკალავრო პროგრამის მიზანია, ზოგადი ჰუმანიტარული განათლების ფონზე, სტუდენტებმა შეიძინონ საბაზისო ცოდნა შესასწავლი ქვეყნის იაპონიის შესახებ, რომელიც საკმაოდ ფართო სპექტრს მოიცავს: შესასწავლი ქვეყნის ენას, ისტორიას, კულტურას, რელიგიებს, ეკონომიკას და სხვ. სწავლების მიზანია სტუდენტებს თავად გაუჩნდეს ამა თუ იმ საკვანძო და პრობლემატურ საკითხზე შეკითხვების დასმის, მათ შესახებ დისკუსიის, მათზე პასუხის გაცემის სურვილი და უნარი. პროგრამის მიზანია, ზოგადთეორიულ ცოდნასთან ერთად, სტუდენტებმა სათანადოდ შეისწავლონ იაპონური ენა, რათა დედანში შეძლონ საჭირო მასალის წაკითხვა, მისი არსის გაგება და შეძლებისდაგვარად, მისი განხილვა გლობალურად ისტორიულ-პოლიტიკურ თუ კულტურულ-ეკონომიკურ კრილში.

სწავლის შედეგები:

- შორეული აღმოსავლეთის დიდი სახელმწიფოების (ძირითადად იაპონიის, ჩინეთის) ისტორიული, სოციალურ-ეკონომიკური და კულტურული სპეციფიკური მახასიათებლების გაცნობა;
- შორეული აღმოსავლეთის რელიგიური მოზაიკის (ბუდიზმი, დაოსიზმი,
- კონფუციონიზმი, შინტოიზმი) გაცნობა.
- ჩინეთის და იაპონიის კულტურათა ეპოქების, მათი პერიოდიზაციისა და ძირითადი ნიშან-თვისებების საბაზისო ცოდნა;
- შორეული აღმოსავლეთის ისტორიული ქალაქების ტიპოლოგიების კომპლექსური შესწავლა (მათი მოსახლეობა, სოციალურ-ეკონომიკური ყოფა, თვითმმართველობა, კულტურა) კონკრეტული მაგალითების შუქზე.
- ჩინეთის და იაპონიის ეკონომიკური განვითარების კანონზომიერებებისა და მოდელების შესწავლა;
- საბაზისო ცოდნის მიღება ჩინურ ან იაპონურ ენაში.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 60 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B

71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: ასოცირებული პროფესორი ნანა გელაშვილი, ტელ: 533216; 893 195 395,
ელ.ფოსტა – nana.gelashvili@tsu.ge კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–
18 საათი.

საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება: ქართულ ენაში მომზადების
საგანმანათლებლო პროგრამა აზერბაიჯანულენოვანთათვის / სომხურენოვანთათვის

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: არ აქვს

პროგრამის მიზნები:

აზერბაიჯანულენოვანთათვის ქართულ ენაში მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანია, ხელი შეუწყოს სრულფასოვანი მოქალაქის აღზრდას, რომელიც შეძლებს სამოქალაქო საზოგადოებაში ინტეგრაციას და საკუთარი წვლილის შეტანას მის განვითარებაში. უფრო კონკრეტულად კი ქართულის, როგორც მეორე ენის სასწავლო პროგრამამ უნდა უზრუნველყოს ქართული ენის იმგვარი ცოდნა, რომ აბიტურიენტმა შესძლოს:

- წარმატებული კომუნიკაცია ქართულ ენაზე;
- სხვადასხვა მიზნით, სხვადასხვა აუდიტორიისათვის, სხვადასხვა ტიპის (როგორც ზეპირი, ასევე წერილობითი) ტექსტების ადეკვატურად გაგება და შექმნა (ტექსტის სტრუქტურაში გარკვევა და მის ნაწილებს შორის კავშირის გააზრება);
- ქართული ენობრივ-კულტურული თვითმყოფადობისა და ღირებულებების გაცნობა, დაფასება და პატივისცემა;
- ქართული ენის ცოდნისა და უნარების შემდგომი გაღრმავება და გამდიდრება დამოუკიდებლად (ე. წ. “სწავლის სწავლის” კომპონენტი).

ამ სტანდარტის დაფარვის შემთხვევაში, მისაღწევია ზოგადევეროპული სისტემის მიხედვით განსაზღვრული კომპეტენციები:

- ლექსიკური მარაგის სინტაქსური და მორფოლოგიური წესების გამოყენებით გააზრებულ გამოთქმებად გარდაქმნა და ქართული ენის ნორმების შესატყვისად აგებული კონსტრუქციების აგება (ლინგვისტური კომპეტენცია);
- ენობრივი ფორმების სიტუაციის (კონტექსტის – ვინ, ვისთან, სად, რის გამო, რა მიზნით ამყარებს ურთიერთობას) შესაბამისად შერჩევა და გამოყენება (სოციოლინგვისტური კომპეტენცია);
- ზეპირი და წერილობითი ტექსტის სტრუქტურაში გარკვევა და მის ნაწილებს შორის კავშირის გაგება და გააზრება (დისკურსული კომპეტენცია);
- მოცემულ სოციოკულტურულ გარემოში (ქართული ეროვნულ-კულტურული სპეციფიკის გათვალისწინებით) თავისუფლად ორიენტირებას: აზრის გამოთქმის, კამათის, დისკუსიისა და პრეზენტაციის სტრატეგიების დაუფლებასა და გამოყენებას (სოციოკულტურული კომპეტენცია);
- მოცემულ სოციალურ გარემოში პიროვნების ადეკვატური თვითგამოხატვის უზრუნველყოფისათვის აუცილებელი უნარების დაუფლებასა და გამოყენებას (სოციალური კომპეტენცია);
- ვერბალური და არავერბალური საშუალებებით, ენის შეზღუდულად ფლობის პირობებში, არსებული ხარვეზის გადაფარვას (სტრატეგიული კომპეტენცია).

სწავლის შედეგები

- საბაზისო ცოდნის მიღება ქართული ენის თაობაზე; წარმოდგენა ზოგადად ქართულ ენაზე და მის მნიშვნელობაზე.
- ქართული ენის სტრუქტურაში (ფონეტიკა-ფონოლოგია, მორფოლოგია,
- სინტაქსი), აგრეთვე ლექსიკოლოგიის ზოგად მახასიათებლებში გარკვევა, საერთო ნიშნების ცოდნა.
- ქართული ენის საბაზისო ლექსიკური მარაგის შექმნა.

- ქართული ლიტერატურული და ფოლკლორული შედეგების შესახებ ზოგადი წარმოდგენის შექმნა;
- ენობრივი კონტაქტების ძირითად ასპექტთა (პოლიტიკური ფონი, კულტურული ურთიერთგაცვლა, ენობრივი ნასესხობანი და სხვ.) გაცნობა.
- ენათა ინტერფერენციის პრობლემებზე და ლექსიკური სესხების პროცესებზე ზოგადი წარმოდგენის შექმნა.
- ქართული ენის პრაქტიკული გამოყენება მთელი რიგი წერილობითი კორესპოდენციისა და ზეპირმეტყველების მიზნებისათვის;
- საუბრის წარმართვის უნარ-ჩვევები.
- ქართულ ენაზე სხვადასხვა ტიპის ტექსტების მოსმენის, გაგების, თარგმნის, ანალიზის, ინტერპრეტაციისა და რეპროდუქციის უნარი.
- ქართული ენის სხვადასხვა ტიპის ლექსიკონების გამოყენების უნარი.
- საბიბლიოთეკო ფონდებზე მუშაობის, სხვადასხვა ტიპის ტექსტების რედაქტირების, კომენტირებისა და ანოტირების უნარი.
- პროფესიულ სფეროებში ადაპტაციის უნარი. კონკრეტული, ვიწროდარგობლივი მონაცემების გააზრება როგორც ლინგვისტური, ისე ისტორიულ-კულტუროლოგიური მონაცემების კონტექსტში.
- ენობრივი პროცესების ელემენტარული შეფასებისა და ანალიზის უნარი. კონკრეტული ენობრივი ფაქტების განზოგადებისა და ისტორიულ კონტექსტში განხილვის უნარი.
- კოგნიტური და მეთოდოლოგიური უნარები:
- სინთეზი და ანალიზი;
- დამოუკიდებლად ან მინიმალური დახმარების პირობებში ინფორმაციის ეფექტურად მოპოვების უნარი როგორც პირველადი, ისე მეორადი საინფორმაციო წყაროებიდან, მათ შორის ინტერნეტის გამოყენებით;
- მოპოვებული ინფორმაციის დამუშავებისა და სინთეზის უნარი;
- პრობლემის გადაჭრა\ გადაწყვეტილების მიღების უნარი
- ჯგუფური მუშაობის უნარი;
- დისკუსიაში მონაწილეობის უნარი, კამათის უნარ-ჩვევები;
- აუდიტორიის კითხვებზე არგუმენტირებული პასუხის გაცემის,
- ინტერპერსონალური ურთიერთობების ეთიკა.
- არგუმენტირების, კრიტიკული შეფასების, სათანადო წერილობითი დასკვნის (შეჯამების) ჩამოყალიბების უნარი;
- დაგეგმვისა და ორგანიზების უნარი.
- პრობლემის სინქრონიაში და დიაქრონიაში ხედვის უნარი;
- სისტემის (სტრუქტურის) შემადგენელი ცალკეული ელემენტების ურთიერთზეგავლენის გააზრების უნარი;
- სიტუაციაში ადაპტირებისა და დამოუკიდებელი მუშაობის უნარი.
- დისკუსიაში პროფესიული ტერმინოლოგიის გამოყენებით მონაწილეობა;
- საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვის უნარი;
- მასალის ლოგიკურად აწყობის, ჩამოყალიბებისა და მისაღები ფორმულირებით გადმოცემის უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 60 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100

ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: ასოცირებული პროფესორი კახა გაბუნია, ელ.ფოსტა [-kakha.gabunia@tsu.ge](mailto:kakha.gabunia@tsu.ge)
კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი.

პროფესიული უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამები

პროფესიული უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება: სახვითი ხელოვნება

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: სახვითი ხელოვნების დიპლომირებული სპეციალისტი

პროგრამის მიზნები: პროგრამა მიზნად ისახავს სტუდენტს მისცეს ცოდნა, პრაქტიკული გამოცდილება და უნარ-ჩვევები, რომელიც მას რეალურად გამოადგება დაზღუდული მხატვრობის სფეროში წარმატებული მუშაობისთვის. არსებობს სრულიად ლოგიკური, რამდენიმე მნიშვნელოვანი კომპონენტისგან შემდგარი საფუძველი, რომელიც ასეთი პროგრამის შემუშავების და ამოქმედების მიზანშეწონილობას განსაზღვრავს. ეს კომპონენტები დარგის სპეციფიკას, უმაღლეს სასწავლებლებში (კერძოდ თსუ-ში) მოქმედ საბაკალავრო პროგრამის თავისებურებას და თანამედროვე დასაქმების ბაზრის მხატვრობისა და დიზაინის სფეროს სპეციალისტებზე მოთხოვნებს ემყარება.

არ შეიძლება არ გავითვალისწინოთ, რომ კარგი, თუნდაც დიდი მხატვრის ჩამოყალიბებას, აპრიორი სულაც არ სჭირდება ზოგადჰუმანიტარული საბაკალავრო განათლების მიღება. სახვითი ხელოვნების და დიზაინის სწავლების პროცესი ძირითადად პრაქტიკულ - ინდივიდუალური ხასიათისაა და დაოსტატების რეჟიმის ფუნდამენტური ეტაპი ხშირ შემთხვევაში ემყარება საუკუნეების მანძილზე გამოცდილ სქემას “ოსტატი-შეგირდი”. რა თქმა უნდა, ეს ვარიანტი შეზღუდულია – განსაკუთრებით ეპოქის ჭრილში. ამიტომ სტრუქტურულად ჩამოყალიბებული სასწავლო პროგრამა, რომელიც არ შემოიფარგლება დარგში ვიწრო სპეციალიზაციით, არამედ სტუდენტს მისცემს ცოდნის და პრაქტიკული გამოცდილების დაგროვების ოპტიმალურ ეტაპზე სწორი არჩევანის გაკეთების შანსს, თავის მიზანს ნამდვილად გაამართლებს.

პროგრამის სტრუქტურის ერთ-ერთი მთავარი პრინციპია მხატვრული ხედვის და აზროვნების ჩამოყალიბების, ოსტატობის და უნარ-ჩვევების სწავლების ტრადიციული, კლასიკური მეთოდების დაბალანსება შემოქმედებითი პრაქტიკის და ტექნოლოგიების ათვისებასთან. ეს პრინციპი მომავალ სპეციალისტს მისცემს პრაგმატულ შედეგს – მოიპოვოს რეალური სამუშაო ადგილი ყველგან, სადაც სოციუმს სჭირდება პროდუქციის, ობიექტის ან მოქმედების მხატვრული იერ-სახის დადგენა და განხორციელება; ხოლო საზოგადოებას – ყავდეს ზოგადი ჰუმანიტარული ცოდნით აღჭურვილი, გაცნობიერებული მხატვრული ხედვის და გემოვნების მქონე შემსრულებელი.

სწავლის შედეგები:

- სტუდენტი იძენს სახვითი ხელოვნებისა და გამოყენებითი ხელოვნების დარგების განვითარების ისტორიის ზოგადი ცოდნას.
- შეუძლია სახვითი ხელოვნების ძირითადი, ტრადიციული დარგების (ფერწერა, გრაფიკა, ქანდაკება, არქიტექტურა) და გამოყენებითი ხელოვნების დარგების დამახასიათებელი ნიშან-თვისებების, ამოცანების და სტილისტიკის გარჩევა.
- სტუდენტი კარგად იცნობს დაზღუდული მხატვრობისთვის საჭირო მრავალფეროვან მასალას, მისი სწორად გამოყენების თეორიულ მეთოდიკას. დეკორატიულ-გამოყენებითი ხელოვნების დარგებისთვის აუცილებელ სამუშაო ინსტრუმენტებს და დამხმარე მოწყობილობას, ასევე მასალას, რომლის დიზაინერულ გაფორმებაზე უხდება მხატვარს მუშაობა.
- მხატვრობის ტრადიციული მეთოდების ცოდნასთან ერთად სტუდენტი იცნობს თანამედროვე ტექნოლოგიებს სახვითი და დიზაინერული აზროვნების სფეროში – კერძოდ კომპიუტერულ პროგრამებს, რომელიც ამ სფეროს ემსახურება.

- სტუდენტს კარგად ესმის ზოგადად მხატვრობის სპეციფიკა და ამ სფეროში შეფასების კრიტერიუმების არაერთგვაროვნება – აცნობიერებს, რომ როგორც ხელოვნების ნიმუშის, ასევე მხატვრული და დიზაინერული იდეის და მისი კონკრეტული ამოცანის და გარემოსთვის მისადაგების შეფასებისას უნდა გაიმიჯნოს დარგობრივი თუ სტილისტური კანონიკა და შემოქმედების თავისუფლება.
- შეძენილი აქვს სახვითი ხელოვნებისთვის ფუნდამენტური ცოდნა ფერის, ფორმის, ჩრდილისა და განათების, სივრცისა და სასურათე სიბრტყის ურთიერთდამოკიდებულების, მხატვრული იდეის და თემატიკის შემოქმედების საბოლოო პროდუქტთან დაკავშირების შესახებ.
- ესმის და აცნობიერებს სახვით ხელოვნებაში და დიზაინში კომპოზიციური აზროვნების მნიშვნელობას; აქვს მხატვრული კომპოზიციის სხვადასხვა დარგში და მასალაში სტილისტური და მიზნობრივი დატვირთვის გათვალისწინებით გამოყენების ცოდნა. პრაქტიკული უნარების გამოქვეყნება პროგრამისთვის პრიორიტეტს წარმოადგენს და საგნების უმრავლესობა ამ საქმეს ემსახურება.
- დაზგურ ფერწერასა და გრაფიკაში, აგრეთვე გამოყენებითი ხელოვნების ნიმუშების ესკიზებზე სამუშაოდ საჭირო მასალების, ინსტრუმენტებისა და დამხმარე ინვენტარის პრაქტიკაში სწორად და ოპტიმალურად გამოყენების უნარ-ჩვევები.
- სტუდენტი სრულყოფილად ფლობს აკადემიური ხატვის ტექნიკას და ხერხებს – შეუძლია ნებისმიერი სირთულის მოდელის სწორი კონსტრუქციული გადმოტანა სასურათე სიბრტყეზე და მისი შემდგომი შუქ-ჩრდილული დამუშავება.
- სტუდენტი ფლობს ზეთის ფერწერის, აკვარელის, ტემპერისა და გუაშის ტექნიკას. მას შეუძლია ამ სახეობის საღებავების მრავალფეროვანი შესაძლებლობების გამოყენება დაზგურ და მონუმენტურ ფერწერაში (სასურათე სიბრტყის მასალისა და დანიშნულების მიხედვით მათი სწორად შერჩევიდან ტექნიკური და სტილისტური ნიუანსების შეჯერებამდე) და გრაფიკაში, გამოყენებითი ხელოვნების ნიმუშების ესკიზების შესაქმნელად.
- შეუძლია სხვადასხვა სამხატვრო ტექნიკის სინთეზისა ან მათი სამუშაოს შესრულების ეტაპების მიხედვით მონაცვლეობის მეშვეობით შექმნას მხატვრული პროდუქცია და შეასრულოს გაფორმებითი ხასიათის მხატვრული სამუშაო.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B

71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: ასოცირებული პროფესორი ლევან სილაგაძე , ტელ. 877 40-07-27,
ელ.ფოსტა favoriteg@yahoo.com კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–
18 საათი.

პროფესიული უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება: ტანსაცმლის და დეკორატიული ქსოვილის დიზაინი

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ტანსაცმლის და დეკორატიული ქსოვილის დიზაინის დიპლომირებული სპეციალისტი

პროგრამის მიზნები:

პროგრამა მიზნად ისახვს სტუდენტს შედარებით მოკლე დროში მისცეს ცოდნა, პრაქტიკული გამოცდილება და ტექნიკური უნარ-ჩვევები, რომელიც მას რეალურად გამოადგება დაზღუდული მხატვრობის და დიზაინის სფეროში წარმატებული მუშაობისთვის. არსებობს სრულიად ლოგიკური, რამდენიმე მნიშვნელოვანი კომპონენტისგან შემდგარი საფუძველი, რომელიც ასეთი პროგრამის შემუშავების და ამოქმედების მიზანშეწონილობას განსაზღვრავს. ეს კომპონენტები დარგის სპეციფიკას, უმაღლეს სასწავლებლებში (კერძოდ თსუ-ში) მოქმედ საბაკალავრო პროგრამის თავისებურებას და თანამედროვე დასაქმების ბაზრის მხატვრობისა და დიზაინის სფეროს სპეციალისტებზე მოთხოვნებს ემყარება.

არ შეიძლება არ გავითვალისწინოთ, რომ კარგი, თუნდაც დიდი მხატვრის (მითუმეტეს კონკრეტული მიმართულების დიზაინერის) ჩამოყალიბებას, აპრიორი სულაც არ სჭირდება ზოგადპუმანიტარული საბაკალავრო განათლების მიღება. სახვითი ხელოვნების და დიზაინის სწავლების პროცესი ძირითადად პრაქტიკულ-ინდივიდუალური ხასიათისაა და დაოსტატების რეჟიმის ფუნდამენტური ეტაპი ხშირ შემთხვევაში ემყარება საუკუნეების მანძილზე გამოცდილ სქემას “ოსტატი-შეგირდი”. რა თქმა უნდა, ეს ვარიანტი შეზღუდულია – განსაკუთრებით ეპოქის ჭრილში. ამიტომ სტრუქტურულად ჩამოყალიბებული სასწავლო პროგრამა, რომელიც არ შემოიფარგლება დარგში ვიწრო სპეციალიზაციით, არამედ სტუდენტს მისცემს ცოდნის და პრაქტიკული გამოცდილების დაგროვების ოპტიმალურ ეტაპზე სწორი არჩევანის გაკეთების შანსს, თავის მიზანს ნამდვილად გაამართლებს.

პროგრამის სტრუქტურის ერთ-ერთი მთავარი პრინციპია მხატვრული ხედვის და აზროვნების ჩამოყალიბების, ოსტატობის და ტექნიკური უნარ-ჩვევების სწავლების ტრადიციული, კლასიკური მეთოდების დაბალანსება თანამედროვე დიზაინერული შემოქმედებითი პრაქტიკის და ტექნოლოგიების ათვისებასთან. ეს პრინციპი მომავალ სპეციალისტს მისცემს პრაგმატულ შედეგს – მოიპოვოს რეალური სამუშაო ადგილი ყველგან, სადაც სოციალურ სჭირდება პროდუქციის, ობიექტის ან მოქმედების მხატვრული იერსახის დადგენა და განხორციელება; ხოლო საზოგადოებას – ჰყავდეს გაცნობიერებული მხატვრული ხედვის და გემოვნების მქონე შემსრულებელი.

სწავლის შედეგები:

- სახვითი ხელოვნებისა და დეკორატიულ-გამოყენებითი ხელოვნების დარგების განვითარების ისტორიის ზოგადი ცოდნა.
- სახვითი ხელოვნების ძირითადი, ტრადიციული დარგების (ფერწერა, გრაფიკა, ქანდაკება, არქიტექტურა) და გამოყენებითი ხელოვნების დარგების დამახასიათებელი ნიშან-თვისებების, ამოცანების და სტილისტიკის გარჩევა.
- სტუდენტი კარგად იცნობს დაზღუდული მხატვრობისთვის საჭირო მრავალფეროვან მასალას, მისი სწორად გამოყენების თეორიულ მეთოდებს. დეკორატიულ-გამოყენებითი ხელოვნების დარგებისთვის (ტანსაცმლის მხატვრული მოდელირება, დეკორატიული ქსოვილის დიზაინი, ინტერიერისა და ექსტერიერის დიზაინი) აუცილებელ სამუშაო ინსტრუმენტებს და დამხმარე მოწყობილობას, ასევე მასალას, რომლის დიზაინერულ გაფორმებაზე უხდება მხატვარს მუშაობა.
- მხატვრობის ტრადიციული მეთოდების ცოდნასთან ერთად სტუდენტი იცნობს თანამედროვე ტექნოლოგიებს სახვითი და დიზაინერული აზროვნების სფეროში – კერძოდ კომპიუტერულ პროგრამებს, რომელიც ამ სფეროს ემსახურება.

- სტუდენტს კარგად ესმის ზოგადად მხატვრობის სპეციფიკა და ამ სფეროში შეფასების კრიტერიუმების არაერთგვაროვნება – აცნობიერებს, რომ როგორც ხელოვნების ნიმუშის, ასევე მხატვრული და დიზაინერული იდეის და მისი კონკრეტული ამოცანის და გარემოსთვის მისადაგების შეფასებისას უნდა გაიმიჯნოს დარგობრივი თუ სტილისტური კანონიკა და შემოქმედების თავისუფლება.
- შეძენილი აქვს სახვითი ხელოვნებისთვის ფუნდამენტური ცოდნა ფერის, ფორმის, ჩრდილისა და განათების, სივრცისა და სასურათე სიბრტყის ურთიერთდამოკიდებულების, მხატვრული იდეის და თემატიკის შემოქმედების საბოლოო პროდუქტთან დაკავშირების შესახებ.
- ესმის და აცნობიერებს სახვით ხელოვნებაში და დიზაინში კომპოზიციური აზროვნების მნიშვნელობას; აქვს მხატვრული კომპოზიციის სხვა და სხვა დარგში და მასალაში სტილისტური და მიზნობრივი დატვირთვის გათვალისწინებით გამოყენების ცოდნა.
- პრაქტიკული უნარების გამომუშავება პროგრამისთვის პრიორიტეტს წარმოადგენს და საგნების უმრავლესობა ამ საქმეს ემსახურება.
- დაზგურ ფერწერასა და გრაფიკაში, აგრეთვე გამოყენებითი ხელოვნების ნიმუშების ესკიზებზე სამუშაოდ საჭირო მასალების, ინსტრუმენტებისა და დამხმარე ინვენტარის პრაქტიკაში სწორად და ოპტიმალურად გამოყენების უნარ-ჩვევები.
- სტუდენტი სრულყოფილად ფლობს აკადემიური ხატვის ტექნიკას და ხერხებს – შეუძლია ნებისმიერი სირთულის მოდელის სწორი კონსტრუქციული გადმოტანა სასურათე სიბრტყეზე და მისი შემდგომი შუქ-ჩრდილული დამუშავება.
- სტუდენტი ფლობს ზეთის ფერწერის, აკვარელის, ტემპერისა და გუაშის ტექნიკას. მას შეუძლია ამ სახეობის საღებავების მრავალფეროვანი შესაძლებლობების გამოყენება დაზგურ და მონუმენტურ ფერწერაში (სასურათე სიბრტყის მასალისა და დანიშნულების მიხედვით მათი სწორად შერჩევიდან ტექნიკური და სტილისტური ნიუანსების შეჯერებამდე) და გრაფიკაში, გამოყენებითი ხელოვნების ნიმუშების ესკიზების შესაქმნელად.
- შეუძლია სხვა და სხვა სამხატვრო ტექნიკის სინთეზისა ან მათი სამუშაოს შესრულების ეტაპების მიხედვით მონაცვლეობის მეშვეობით შექმნას მხატვრული პროდუქცია და შეასრულოს გაფორმებითი ხასიათის მხატვრული სამუშაო.
- ტანსაცმლის დიზაინის სფეროში სტუდენტს შეუძლია ინდივიდუალური თემის არჩევისას შესაქმნელი კოსტიუმის სპეციფიკის ზედმიწევნით ცოდნის ბაზაზე შერეული ტენიკის გამოყენებით შექმნას კოლექციის ესკიზური ვარიანტი. საკოლექციო მოდელირების კომპოზიციის საფუძველზე კოსტიუმის საბაზისო კონსტრუქციის აგება და მასალაში შესრულება.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: ასოცირებული პროფესორი ლევან სილაგაძე , ტელ. 877 40-07-27,
ელ.ფოსტა favorite1g@yahoo.com კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–
18 საათი.

პროფესიული უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება: კინო-ტელე რეჟისურა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: კინო-ტელე რეჟისურის დიპლომირებული სპეციალისტი

პროგრამის მიზნები:

პროგრამის მიზანია აღზარდოს პრაქტიკაზე ორიენტირებულ ხელოვანი, შედარებით მოკლე დროში მისცეს სტუდენტს ცოდნა, პრაქტიკული გამოცდილება და ტექნიკური უნარ-ჩვევები, რომელიც მას რეალურად გამოადგება კინო-ტელე რეჟისურის სფეროში წარმატებული მუშაობისთვის, მოამზადოს პროფესიონალი, რომელიც შეძლებს ადაპტირებას კინო და ტელეხელოვნების მიმდინარე პროცესებში, გამოუმუშავოს სტუდენტს კინო-ტელე ხელოვნების ყველა დარგში მოღვაწეობისათვის (რეკლამით დაწყებული მხატვრული ვიდეო ფილმის რეჟისურით დამთავრებული) აუცილებელი კომპეტენციები, განუვითაროს ის უნარ-ჩვევები, რომელიც აუცილებელია მთელი ცხოვრების განმავლობაში სწავლისა და წარმატებული კარიერისათვის, მოამზადოს დიპლომირებული სპეციალისტები, რომლებიც შეძლებენ სწავლის გაგრძელებას უფრო მაღალი კვალიფიკაციის მისაღებად, სადაც მოხდება მის მიერ დაგროვილი კრედიტების აღიარება.

სწავლის შედეგები:

- კინო-ტელე რეჟისურის ძირითადი პრინციპების, კონცეფციებისა და მეთოდების ცოდნა;
- ტელეჟურნალისტიკის საფუძვლების ცოდნა;
- მხატვრული ნაწარმოების აგების სპეციფიკის ცოდნა;
- ფირზე ასახული აუდიოვიზუალური ხელოვნების შექმნისთვის აუცილებელი საფუძვლების ცოდნა ;
- საპროდიუსერო საქმის ძირითადი პრინციპებისა და მეთოდების ცოდნა;
- მორალურ, ეთიკური და სამართლებრივი საკითხების ცოდნა, რომელიც აუცილებელია კინო-ტელე რეჟისურაში საქმიანობისათვის;
- აუდიოვიზუალურ ნაწარმოების (რეკლამა, კლიპი, საინფორმაციო სიუჟეტი, ეტიუდი) შექმნის უნარი;
- დოკუმენტური ფილმის “თრაილერის” შექმნის უნარი;
- პერსონაჟთან მუშაობის უნარი;
- დიალოგის აგების უნარი;
- მონტაჟითა და აუდიოორიგით ტემპორიტმის შექმნის უნარი
- რეპორტაჟის დაგეგმვისა და გაღების უნარი;
- ტელეწამყვანთან მუშაობის უნარი;
- დუბლირებისა და სუბტიტრების დადების უნარი;
- კადრირება და კადრის კომპოზიციის აგების უნარი;
- ტელე-კინო პროდუქციის შექმნისას შესაბამისი ტექნიკისა და ტექნოლოგიების გამოყენების უნარი
- საპროდიუსერო საქმიანობის განხორციელების უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100

ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: ასოცირებული პროფესორი ლელა წიფურია, ტელ. 38-72-39, 899 65 49 80, ელ.ფოსტა lelatsiphuria@yahoo.com, www.lela.info-tbilisi.com კონსულტაციების გაწევის დრო: ყოველი სამუშაო დღე 16–18 საათი.

სამაგისტრო პროგრამები

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: ქართული ლიტერატურა

პროგრამა შედგება ოთხი სასპეციალიზაციო მოდულისაგან:

- 1) ძველი ქართული ლიტერატურის ისტორია;
- 2) ახალი ქართული ლიტერატურის ისტორია;
- 3) უახლესი ქართული ლიტერატურის ისტორია;
- 4) ქართული ზეპირსიტყვიერება

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ფილოლოგიის მაგისტრი / MA in Philology

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები: სამაგისტრო პროგრამა განკუთვნილია სტუდენტებისათვის, რომლებსაც მიღებული აქვთ საწყისი საბაკალავრო განათლება ჰუმანიტარულ ფაკულტეტზე და სურთ გააღრმავონ თავიანთი ცოდნა ქართულ ლიტერატურასა და ზეპირსიტყვიერებაში. პროგრამის მიზანია ამ პროფილის ფილოლოგების მომზადება. ქართული ლიტერატურის კომბინირებული სამაგისტრო პროგრამა მიზნად ისახავს:

- მოამზადოს მაგისტრები ქართული ლიტერატურის ისტორიის, ლიტერატურული კრიტიკისა და ზეპირსიტყვიერების სფეროებში სამეცნიერო-კვლევითი, პედაგოგიური და პრაქტიკული საქმიანობისათვის;
- გამოუმუშაოს მაგისტრანტებს მხატვრული ლიტერატურული ტექსტის პროფესიული კითხვისა და თეორიული კვლევის კულტურა;
- გააღრმავოს მაგისტრანტების ცოდნა ტექსტის სტრუქტურულ, სტილისტურ, ტიპოლოგიურ და კომპოზიციურ სტრუქტურებთან მიმართებაში;
- საფუძვლიანად გაარკვიოს მაგისტრანტები კვლევის განსხვავებული მეთოდოლოგიური სისტემების სტრუქტურაში და გამოუმუშაოს ანალიზის განსხვავებული ხერხებით ოპერირების პროფესიული უნარი;
- განუვითაროს მაგისტრანტებს ანალიტიკური აზროვნებისა და პროფესიული წერის (კრიტიკული სტატია, პუბლიცისტური გამოკვლევა, ესე) შესაძლებლობები, დაუხვეწოს ანალიზის, ინტერპრეტაციისა და დამუკიდებელი კვლევის წარმოების უნარ-ჩვევები;
- მიმართოს მაგისტრანტების ინტერესი ინტერდისციპლინარული და ინტერკულტურული კვლევებისადმი;
- სამაგისტრო პროგრამაში შემავალი ცალკეული მოდულების შესაბამისად, გაუღრმავოს ქართული ლიტერატურის ისტორიის, ლიტერატურული კრიტიკისა და ქართული ზეპირსიტყვიერების კონკრეტული საკითხების კვალიფიციური ცოდნა.

სწავლის შედეგები:

ცოდნა და გაცნობიერება:

სამაგისტრო პროგრამის დასრულების შედეგად მიღებული ცოდნა, კვალიფიკაცია, კომპეტენცია და მეცნიერული კვლევის უნარი კურსდამთავრებულს მისცემს შესაძლებლობას, შექმნას მაღალი მეცნიერული ღირებულების მქონე თეორიული ნაშრომი ქართული ლიტერატურის ისტორიის, ლიტერატურული კრიტიკისა და ფოლკლორის მისთვის საინტერესო და აქტუალურ პრობლემაზე; პროგრამის დასრულების შემდეგ მაგისტრი უნდა ფლობდეს ღრმა ცოდნას შემდეგ დისციპლინებში: ძველი, მე-19 საუკუნისა და თანამედროვე ქართული ლიტერატურის ისტორია; ქართული ზეპირსიტყვიერება.

პრაქტიკული უნარები:

მაგისტრი შეძლებს კვლევის ამოცანების ფორმულირებას, ახალი მეთოდების თეორიულად ათვისებასა და პრაქტიკულად გამოყენებას დამოუკიდებელი კვლევისას;

მაგისტრი სრულყოფს თანამედროვე ლიტერატურული და თეორიული კვლევისათვის აუცილებელ ტერმინოლოგიურ აპარატს და შეძლებს ამ აპარატით ოპერირებას დამუკიდებელი კვლევის პროცესში;

ტრანსფერული უნარები:

პროგრამის დასრულების შემდეგ მაგისტრს უნდა შეეძლოს თეორიული, კვლევითი და პრაქტიკული შედეგების მაღალკვალიფიციური წერითი და ზეპირი პრეზენტაცია.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს ელგუჯა ხინთიბიძეს. საკონტაქტო ტელეფონი: 290301; 290833;

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: ინგლისური ფილოლოგია

პროგრამა შედგება 2 სასპეციალიზაციო მოდულისაგან:

- 1) ინგლისური ენა;
- 2) ინგლისური ლიტერატურა.

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ფილოლოგიის მაგისტრი / MA in Philology

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები: ინგლისური ფილოლოგიის სამაგისტრო პროგრამის ენობრივი სპეციალიზაცია შეიქმნა თსუ ინგლისური ფილოლოგიის კათედრაზე 1996წ. ეს პროგრამა შედგება ორი მოდულისაგან: ინგლისური ენა და ინგლისური ლიტერატურა. სწავლა 2010 წლიდან მიმდინარეობს ინგლისურ ენაზე.

სამაგისტრო პროგრამა ინგლისურ ფილოლოგიაში ითვალისწინებს მაღალკვალიფიციური და მრავალმხრივი სპეციალისტების მომზადებას, რომლებსაც მაგისტრატურის წარმატებით დასრულების შემდეგ შეეძლებათ დამოუკიდებლად გააგრძელონ სწავლა და იმუშაონ სამეცნიერო სფეროში, შეეძლებათ იმუშაონ მამიებლად სკოლებში, სასერტიფიკაციო გამოცდის ჩაბარების შემდეგ, მასწავლებლებლად. ასევე წარმატებით შეუძლიათ იმუშაონ მთარგმნელებად და თარჯიმნებად ნებისმიერ სფეროში.

სწავლის შედეგები: სამაგისტრო პროგრამის დასრულების შემდეგ საუნივერსიტეტო განათლების II საფეხურის შესაბამისი კვალიფიკაცია ენიჭებათ სტუდენტებს, რომლებსაც:

- აქვთ საფუძვლიანი ცოდნა როგორც ინგლისურ ენაში, ისე ინგლისური ენის თეორიასა და ინგლისურენოვან ლიტერატურის ისტორიაში, რომელიც, თავის მხრივ, ეფუძნება და აღრმავებს ბაკალავრიატის საფეხურზე მიღებულ სპეციალურ განათლებას.
- შეუძლიათ მიღებული ცოდნის წარმატებული პრაქტიკული გამოყენება მათთვის ახალ გარემოში
- შეუძლიათ თავიანთი მოსაზრებების საჯარო წარდგენა, მათი მკაფიო დასაბუთება
- აქვთ კრიტიკული აზროვნების ჩვევები

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმას წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C

61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს მანანა გელაშვილს
მაილზე; manana.gelashvili@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: გერმანული ფილოლოგია

სამაგისტრო პროგრამა სტუდენტებს სთავაზობს ორ სასპეციალიზაციო მოდულს:

- 1) გერმანული ენათმეცნიერება
- 2) გერმანული ლიტერატურათმცოდნეობა

მაგისტრანტი მისაღები გამოცდის ჩაბარებისთანავე ირჩევს მოდულს. პროგრამის სამუშაო ენა არის გერმანული.

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ფილოლოგიის მაგისტრი / MA in Philology

სამაგისტრო პროგრამის მიზანები: უმაღლესი განათლების მეორე საფეხურის სასწავლო პროგრამა “გერმანული ფილოლოგია” წარმოდგენილია ორი მოდულით – გერმანული ენათმეცნიერება და გერმანული ლიტერატურათმცოდნეობა, რომელიც მიზნად ისახავს:

- დარგობრივი და მეცნიერული კომპეტენციების შექმნას გერმანული ფილოლოგიის ფარგლებში და მეთოდოლოგიურად შემდგომი საფუძვლის შექმნას უმაღლესი განათლების მესამე საფეხურზე სწავლის (დოქტორანტურა) გასაგრძელებლად.
- მეცნიერული კომპეტენციებისა და უნარ-ჩვევების გაღრმავებას გერმანული ენისა და ლიტერატურის ძირითადი ობიექტის – ტექსტის სხვადასხვაგვარი ფორმების, ფუნქციებისა და მედიალური რეპრეზენტაციების ანალიზისა და ინტერპრეტაციების გზით.
- ენობრივი კომპეტენციის გაღრმავებასა და სრულყოფას; იგი უნდა შეესაბამებოდეს ევროკომისიის მიერ შემუშავებული “საერთოევროპული სარეკომენდაციო ჩარჩოს” სკალირების შესაბამის C¹-დონეს მაგისტრატურის სრული კურსის გავლის შემდგომ;
- წარმოდგენილი მოდულების ფარგლებში: სხვადასხვა ეპოქისა და ჟანრის ლიტერატურის ტექსტების გაცნობას, ტექსტის სახეობათა ლინგვისტური ანალიზის შერჩევით;
- ტექსტის წარმოქმნისა და გაგების პროცესის წვდომას;
- მაგისტრანტს შესძინოს: მეცნიერული თეორიების ანალიზის, კრიტიკული შეფასებისა და პოლემიკის ფორმატში კონსტრუქციული და დასაბუთებული დასკვნების გამოტანის, დამოუკიდებლად მეცნიერული მუშაობისა და კვლევის, ემპირიული მასალისა და კრიტიკული ლიტერატურის დამოუკიდებელი მოძიების უნარ-ჩვევები;
- სასწავლო და კვლევითი პროცესების ინტეგრირებას;
- ზოგადი და ტრანსფერული უნარების განვითარებას სწავლების თანამედროვე მეთოდოლოგიისა და ყველა შესაძლო სოციალური სწავლებისა და კვლევის ფორმაზე დაყრდნობით, რაც ხელს შეუწყობს შემდგომში კურსდამთავრებულის უკეთ ინტეგრაციას საზოგადოებაში და მის წარმატებულ დასაქმებას.
- აღნიშნული ორი მოდულიდან მაგისტრანტი არჩევანს აჩერებს ერთ-ერთზე, თუმცა არჩევითი საგნების ფორმატში მას შეუძლია საკუთარი ფილოლოგიური კომპეტენციების გაღრმავება პარალელური მოდულის არჩევითი საგნების შესწავლის საფუძველზე.

ბ) სწავლის შედეგები: პროგრამა შესაძლებლობას აძლევს სტდენტს შეიძინოს ცოდნა, გამოიმუშაოს შესაბამისი უნარები და მოახდინოს მათი დემონსტრირება შესაბამისი მიმართულებებით:

- საერთოევროპული რეფერენციული ჩარჩოს მოთხოვნათა შესაბამისად პრაქტიკული ენის ცოდნის გაღრმავება ზოგადი კომპეტენციების მიხედვით და ევროკომისიის მიერ შემუშავებული „საერთოევროპული სარეკომენდაციო ჩარჩოს“ სკალირების პრინციპის შესაბამისად;
- ფართო და დეტალური ცოდნის მიღება, გერმანული ფილოლოგიის ერთ-ერთ მოდულში, განსხვავებული მეთოდოლოგიური მიდგომებითა და შერჩეულ მოდულთან დაკავშირებული ფილოლოგიური უნარ-ჩვევებით;

მოდულის „გერმანული ენათმეცნიერება“ ფარგლებში მაგისტრანტი:

- იღებს დარგობრივ ცოდნას გერმანულ ენათმეცნიერებაში სინქრონულ პერსპექტივაში (სამაგისტრო პროგრამის შესაბამისი მოდული გულისხმობს: ლინგვისტიკის ცალკეული

დარგების თეორიული საფუძვლებისა და კვლევათა მეთოდოლოგიური თავისებურების გაცნობას, მათ შორისაა: ფონოლოგია, სემიოტიკა, სემანტიკა, ლინგვისტური პრაგმატიკა, დარგობრივი ტექსტის ლინგვისტიკა, სოციოლინგვისტიკა, ფსიქოლინგვისტიკა);

- ეუფლება ცალკეულ ლინგვისტურ დისციპლინათა პრობლემატიკას;
- ეუფლება ინტერდისციპლინარული კვლევის მეთოდებს (ტექსტის სტილისტიკა, ტექსტის ლინგვისტური ანალიზი);
- სწავლობს ლინგვისტური წარსულის ზოგად დიაქრონულ სქემას და თანამდროვე ლინგვისტური დებატების საკითხებსა და თემატიკას (გერმანულ ენის ლინგვისტიკა).
- სწავლობს ლინგვისტური კვლევის ტექნიკებს: ემპირიული მასალის მოძიებას, მეთოდურ დალაგებას და ანალიზს (ტექსტის ლინგვისტური ანალიზი, ტერმინოლოგია და დარგობრივი ტექსტის ლინგვისტიკა, კომპიუტერული ლინგვისტიკა);

მოდულის „გერმანული ლიტერატურათმცოდნეობა“ ფარგლებში მაგისტრანტი:

- იღებს დარგობრივ ცოდნას გერმანულ ლიტერატურათმცოდნეობაში სინქრონულ პერსპექტივაში (სამაგისტრო პროგრამის შესაბამისი მოდული გულისხმობს: ლიტერატურათმცოდნეობის ცალკეული დარგებისა და მოვლენების თეორიული საფუძვლებისა და კვლევათა მეთოდოლოგიური თავისებურების გაცნობას, მათ შორისაა: ახალი გერმანულენოვანი ლიტერატურის საფუძვლები, გერმანულენოვანი ლირიკა, გერმანულენოვანი ლიტერატურის რეცეფცია საქართველოში, გერმანულენოვანი რომანი, დრამა, ლირიკა სხვ.);
- ეუფლება ლიტერატურათმცოდნეობის ძირითად მიმართულებებს და ლიტერატურული ჟანრების განვითარების ისტორიას, ეტაპობრივად ეცნობა (მიზნობრივად შერჩეული ლიტერატურული ტექსტის კითხვა) საპროგრამო ნაწარმოებებს;
- ეუფლება ლიტერატურათმცოდნეობითი კვლევის მეთოდებსა და ინტერპრეტაციის ტექნიკებს (ლირიკის ანალიზი, გერმანული ლიტერატურათმცოდნეობითი მეთოდები, გერმანულენოვანი ლიტერატურის რეცეფცია საქართველოში, ლიტერატურული ტექსტის ინტერპრეტაცია, გერმანულენოვანი ლირიკა/რომანი/დრამა, გერმანული კინემატოგრაფიის შედეგების ინტერმედიალური ანალიზი);
- სწავლობს ლიტერატურათმცოდნეობის წარსულის ზოგად დიაქრონულ სქემას და თანამდროვე ლიტერატურათმცოდნეობის მნიშვნელოვან საკითხებსა და თემატიკას (გერმანული მედიევსტიკა 1/2, ახალი გერმანულენოვანი ლიტერატურის საფუძვლები, გერმანულენოვანი ლიტერატურა 1/2);

სამაგისტრო პროგრამის ფარგლებში სტუდენტი მიღებული ცოდნის საფუძველზე იძენს შემდეგ პრაქტიკულ უნარებს:

- უცხო ენაზე: ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაციის განხორციელების, დისკუსიის წარმართვა დარგობრივ საკითხებზე და კონსტრუქციული გზით კრიტიკული შეხედულებების გამოხატვის;
- ავთენტური ტექსტების შერჩევისა და კითხვის;
- უცხო ენაზე ემპირიული მასალის, პრიმარული და სეკუნდარული ლიტერატურის მოძიების, შერჩევის, შეფასებისა და დალაგების, კვლევის შედეგების შეჯერების;
- ფილოლოგიური კვლევის სხვადასხვა მიმართულებების პრობლემებისა და მეთოდების გამოყენების;
- მოძიებული სამეცნიერო (სეკუნდარული) ლიტერატურის, დამუშავებისა და თარგმნა-კომენტირების;
- დისციპლინის მოთხოვნების შესაბამისად გერმანული ფილოლოგიის სფეროში კვლევითი ხასიათის ნაშრომის დაგეგმვის, ზეპირ და წერილობით ფორმაში ჩამოყალიბების და მიღებულ სტანდარტებში წარმოდგენის;
- შეძენილი ცოდნისა და კვლევის შედეგების პრეზენტაციის.

სამაგისტრო პროგრამის ფარგლებში სტუდენტი იღებს ზოგად და ტრანსფერულ უნარებს (ლინგვისტურ, მეთოდოლოგიურს, ტექნოლოგიურს, სოციალურსა და სისტემურს).

ზოგადი უნარები:**კოგნიტიური უნარები:**

1. ფილოლოგიური დარგების შესწავლა უშუალოდ გულისხმობს ტექსტით ოპერირებას და მანიპულაციას. შესაბამისად, სტუდენტი ეუფლება ტექსტში გადმოცემული მოვლენებისა და პროცესების კრიტიკულ გაცნობიერების, არგუმენტაციისა და შედეგების შეჯერების უნარს; სხვა კულტურულ და ნაციონალურ საფუძველზე წარმოქმნილი შეხედულებების გააზრებასა და პატივისცემას. სამეცნიერო დისკუსიაში მონაწილეობის; უცხო ენაზე პროდუცირებული ტექსტების ანალიზისა და სინთეზის; კვლევის შედეგად მიღებული ინფორმაციის ბაზის შექმნის; სამეცნიერო ტექსტის სახეობების ფორმირებისა და აუცილებლობის შემთხვევაში გამართულად თარგმნის; ტრანსფერული უნარები აუცილებელია სტუდენტის უკეთ მოსამზადებლად საზოგადოებაში მისი მომავალი როლისთვის, რაც წარმატებულ მოქალაქედ ჩამოყალიბებისა და დასაქმების უკეთეს შესაძლებლობაში გამოიხატება:

სასწავლო პროგრამის ფარგლებში თითოეული დისციპლინა ეფუძნება გარკვეულ მეთოდოლოგიურ მიდგომებს, რაც უწინარეს ყოვლისა ითვალისწინებს სწავლის სტრატეგიისა და დროის მართებულად ორგანიზებას, აგრეთვე პრობლემის წამოჭრასა და მის გადაწყვეტას, საბაზისო დარგობრივი ცოდნის შექმნას მეთოდოლოგიური უნარის ჩამოყალიბება ხდება სწავლების პროცესში. მაგისტრანტი სწავლობს: ერთი მხრივ სწავლისა და სწავლების, ხოლო მეორე მხრივ კვლევის თითოეული საფეხურის სტრატეგიულ დაგეგმვას (დროის მართებული განაწილება ჯგუფური ან ინდივიდუალური პროექტებისა და პრეზენტაციებისას).

მნიშვნელოვანია ტექსტზე მანიპულაციის მეთოდოლოგიისა და მისი კვლევის სტრატეგიის მართებულად შერჩევა, მისი თითოეული ეტაპის განხილვა, მომზადება და რეალიზება, ასევე ანალიზისა და ინტერპრეტაციის ყოველი საფეხურის გათვლა და ეტაპობრივი განხორციელება.

2. ტექნოლოგიური უნარების განვითარება მეტადრე მნიშვნელოვანია უცხო ენის შესწავლის პროცესში, სადაც დღეს უკვე სასწავლო პროცესში აუცილებელი ხდება მულტიმედიური ტექნოლოგიების ინტეგრირება. უმაღლესი განათლების მეორე საფეხურზე სასწავლო პროცესი და მასში მოაზრებული კვლევითი კომპონენტი თავის მხრივ აუცილებლად გულისხმობს:

- ტექნიკური საშუალებების (აუდიო, ვიდეო, დივიდი, კომპიუტერი, პროექტორი, ფოლიე, პოსტერი, დაფა) ჩართვას კვლევის შედეგებისა და სასწავლო მასალის აუდიტორიისათვის თვალსაჩინოდ მიწოდების მიზნით.

- თანამედროვე კვლევების შედეგად მიღებული სიახლეების სწრაფ ხელმისაწვდომობას და შესაბამისად ინტერნეტრესურსების აქტიურ გამოყენებას სასწავლო-კვლევით პროცესში;

3. უმაღლესი განათლების მეორე საფეხურის სასწავლო პროგრამის ფორმატში ღრმავდება ლინგვისტური უნარები:

- მშობლიურ ენაზე: წერილობითი კომუნიკაცია;
- ძირითად უცხო ენაზე: ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაცია;
- მეორე უცხო ენაზე ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაცია;

4. უცხო ენის სწავლების თანამედროვე მეთოდების სიახლეთა ჯგუფში უპირველესად სოციალური უნარების გამომუშავება სახელდება. მაგისტრანტს უნვითარდება:

- როგორც ინდივიდუალური, ისე ჯგუფური მუშაობის უნარი.
- სოციალური და ეთიკური პასუხისმგებლობა: დროის ფორმატის ზუსტი განსაზღვრა, პუნქტუალობა, პასუხისმგებლობა საკუთარ ნაშრომზე, წარმოდგენილი მასალის ნამდვილობა, სხვათა საავტორო უფლებების დაცვა (არა პლაგიატს), სხვათა აზრის გათვალისწინება და პატივისცემა, საკუთარი აზრის კორექტულად გამოხატვა, დისკუსიის წარმართვა ეთიკის ფარგლებში და სხვ.

თანამედროვე საგანმანათლებლო სისტემისადმი წაყენებული სიახლეებში ადაპტაციისა და სასწავლო-კვლევითი პროცესის მობილურობის მიზნით მაგისტრანტს აუცილებელია განუვითარდეს სისტემური უნარები:

- დამოუკიდებელი სწავლისა და კვლევის;

- ჯგუფური მუშაობისა და კვლევითი პრობლემტიკის პროექტირების.
- დაცვა – რეფერენტად (არქივები, მუზეუმები, ბიბლიოთეკები, არქეოლოგიური გათხრები და ა.შ.)

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს სრულ პროფესორს ლალი ქეცბა-ხუნდაძეს. ტელ: 8 99 102757 ელ.ფოსტა: lali.ketsba-khundadze@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: რომანული ფილოლოგია

სამაგისტრო პროგრამა სტუდენტებს სთავაზობს სამ სასპეციალიზაციო მოდულს:

- ფრანგული ენა და ლიტერატურა.
- იტალიური ენა და ლიტერატურა
- ესპანური ენა და ლიტერატურა.

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ფილოლოგიის მაგისტრი/MA in Philology.

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები: სამაგისტრო პროგრამა განკუთვნილია სტუდენტებისათვის, რომლებსაც საწყისი საბაკალავრო განათლება რომანული ფილოლოგიის დარგებში აქვთ მიღებული და სურთ გაიღრმავონ ცოდნა რომანული (ფრანგული, ესპანური, იტალიური) ენებისა და ლიტერატურის სფეროში, ასევე რომანულ ენათა სწავლების თეორიისა და რომანულ ენათა პრაგმატიკის სფეროებში (მაგალითად, ფრანკოფონიასთან დაკავშირებული საკითხები). იგი მიზნად ისახავს მოამზადოს აღნიშნული ენების კვალიფიციური სპეციალისტები, კერძოდ, მაგისტრანტებს საფუძვლიანად შეასწავლოს ერთ-ერთი რომანული ენის ფონეტიკური, მორფოლოგიური და სინტაქსური სტრუქტურები. გააცნოს ლინგვისტური კვლევის თანამედროვე მეცნიერული თეორიები, ისტორიულ-შედარებითი, ტიპოლოგიური და დესკრიპციული ანალიზის პრინციპები, ენის დამუშავების კომპიუტერული მეთოდები; ასწავლოს ენათა აღწერის პრინციპები; გაუღრმავოს ტექსტებზე (სამეცნიერო თუ მხატვრული) მუშაობის უნარი; მეტად განუვითაროს ანალიტიკური აზროვნება, სამეცნიერო საკითხებისადმი ეპისტემოლოგიური მიდგომა და მეცნიერული კვლევის უნარი. სამაგისტრო პროგრამა მიზნად ისახავს რომანული ენების სპეციალობის ფილოლოგთა მომზადებას და ამ სფეროს სპეციალისტთა ინტეგრაციას საერთაშორისო ლინგვისტურ სივრცეში.

სამაგისტრო პროგრამის მოდული « ფრანგული ლიტერატურა » განკუთვნილია იმ სტუდენტებისთვის, რომლებსაც განვლილი აქვთ 1 ციკლით (საბაკალავრო) გათვალისწინებული ფრანგული ენისა და ლიტერატურის ერთიანი პროგრამა და საფუძვლიანად დაეუფლნენ როგორც ფრანგულ ენას, ასევე ლიტერატურას გარკვეული სპეციალიზაციით (იგულისხმება არჩევითი კურსების და სპეც. კურსების მოსმენა). სახელწოდება « ფრანგული ლიტერატურა » დამკვიდრებულია ფრანკოფონულ საუნივერსიტეტო ტერმინოლოგიაში. მაგისტრატურაში ამ განხრით შემოსული სტუდენტი იმუშავებს საერთო ლიტერატურულ პრობლემებზე, უპირატესად ფრანგული და ასევე მთლიანად ევროპული ლიტერატურის ჭრილში.

ევროპაში ფართოდ გავრცელებული კომპარატისტული კვლევის აქტუალობა განაპირობებს ამჟამად ჩვენს განსაკუთრებულ ინტერესს. კომპარატისტული მეთოდოლოგიის, ტერმინოლოგიის, კვლევის პერსპექტივის გაცნობის მიზნით სამაგისტრო პროგრამაში შემოვიტანეთ ახალი საგანი, სახელწოდებით «კომპარატისტული ლიტერატურის ისტორია», რაც სტუდენტებს შესაძლებლობებს აძლევს გარკვეული ცოდნა მიიღონ ამ სფეროში და შემდგომ დოქტორანტურაში ამ მიმართულებით განაგრძონ კვლევა.

ბ) სწავლის შედეგები: აღნიშნული სამაგისტრო პროგრამის დასრულების შედეგად მიღებული ცოდნა და მეცნიერული კვლევის უნარი კურსდამთავრებულს შესაძლებლობას მისცემს ყოველმხრივ შეისწავლოს და გამოიყენოს რომანული ფილოლოგიის არჩეული სპეციალიზაციის ფარგლებში არსებული ტექსტები, სალექსიკონო მასალები. მაგისტრანტი იძენს საფუძვლიან ცოდნას, რომელიც აუცილებელია თანამედროვე ინტერდისციპლინური კვლევებისათვის.

მაგისტრი შეძლებს ახალი მეთოდების პრაქტიკულ გამოყენებას დამოუკიდებელი კვლევისას, ასევე ტრენინგ-კურსებისა და სემინარების ორგანიზება-გაძღვლას არჩეული რომანული ენის სწავლებასთან დაკავშირებით. სამაგისტრო პროგრამის დასრულების

შემდეგ მაგისტრს ეცოდინება ენობრივი ტექსტის კომპიუტერული დამუშავებისათვის აუცილებელი პროგრამები, შეძლებს შეადგინოს მონაცემთა ბაზა ინდექსებითა და საძიებლებით; შეძლებს სამეცნიერო ლიტერატურის რეფერირებას თანამედროვე ინფორმაციული ტექნოლოგიების გამოყენებით.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს სრულ პროფესორ ქეთევან გაბუნიას. ელ.ფოსტა – keti_gabunia@yahoo.com , ტელ: 953956. 99 201099

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: ბერძნულ-რომაული ფილოლოგია

სამაგისტრო პროგრამა ბერძნულ-რომაულ ფილოლოგიაში სტუდენტებს სთავაზობს სამ სასპეციალიზაციო მოდულს:

1. კლასიკური ფილოლოგია;
2. ბიზანტიური ფილოლოგია;
3. ახალი ბერძნული ფილოლოგია.

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ფილოლოგიის მაგისტრი / MA in Philology

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები: სამაგისტრო პროგრამა მიზნად ისახავს მოამზადოს: კლასიკური, ბიზანტიური (შუა საუკუნეების) და ახალი ბერძნული ენის სპეციალისტები, მთარგმნელები ძველი ბერძნული, ლათინური, ბიზანტიური (შუა საუკუნეების) და ახალი ბერძნული ენებიდან, კლასიკური ენებისა და ახალი ბერძნულის, ანტიკური, ბიზანტიური და თანამედროვე ბერძნული ლიტერატურისა და კულტურის მკვლევარები, რომლებიც შეძლებენ კვლევას თანამედროვე ტექნოლოგიური საშუალებებისა და უახლესი მეთოდების გამოყენებით.

სამაგისტრო პროგრამის აქტუალობას განაპირობებს: საქართველოს მრავალსაუკუნოვანი ისტორიული და კულტურული კონტაქტები როგორც ანტიკურ საბერძნეთთან და რომთან, ისე ბიზანტიასთან და თანამედროვე საბერძნეთთან; საქართველოში მნიშვნელოვანი ბერძნული დიასპორის არსებობა; ანტიკური და ბიზანტიური სამყაროს როლი და მნიშვნელობა როგორც ევროპული ცივილიზაციის, ისე ქართული კულტურის ფორმირების პროცესში, ბერძნულ-რომაული ფილოლოგიის როლი და ადგილი მსოფლიოს ყველა წამყვანი უნივერსიტეტის კურიკულუმში, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მრავალწლოვანი სამეცნიერო კონტაქტები კლასიკური ფილოლოგიის, ბიზანტინისტიკისა და ნეოგრეცისტიკის წამყვან საერთაშორისო სამეცნიერო და სასწავლო ცენტრებთან და ამ ტრადიციის გადრმავეების აუცილებლობა.

სწავლის შედეგები: სამაგისტრო პროგრამის დასრულების შემდეგ მაგისტრი უნდა ფლობდეს ღრმა ცოდნას შემდეგ საგნებში:

კლასიკური ფილოლოგიის მოდული: ძველი ბერძნული და ლათინური ენები, კლასიკური ენების ისტორია, ანტიკური ლიტერატურა და კულტურა.

ბიზანტიური ფილოლოგიის მოდული: კლასიკური ხანისა და შუა საუკუნეების ბერძნული ენა, ბიზანტიური ლიტერატურა და კულტურა, ბიზანტიურ-ქართული ურთიერთობები, შუა საუკუნეების ლათინური ენა.

ახალი ბერძნული ფილოლოგიის მოდული: ახალი ბერძნული ენა, ახალი ბერძნული ლიტერატურა და კულტურა.

მაგისტრს უნდა შეეძლოს:

კლასიკური ფილოლოგიის მოდული: ძველი ბერძნული და ლათინური ენებიდან თარგმნა, თარგმნილი ტექსტისათვის ფილოლოგიური, ისტორიული და ზოგადად კულტუროლოგიური ხასიათის კომენტარების მომზადება; კლასიკური ენების, ანტიკური ლიტერატურისა და კულტურის აქტუალურ საკითხთა კვლევა არა მხოლოდ ანტიკურობის კონტექსტში, არამედ თანამედროვეობასთან, ქართულ სამყაროსთან მიმართებითაც.

ბიზანტიური ფილოლოგიის მოდული: შუა საუკუნეების ბერძნული და ლათინური ენებიდან თარგმნა, თარგმნილი ტექსტისათვის ფილოლოგიური, ისტორიული და ზოგადად კულტუროლოგიური ხასიათის კომენტარების მომზადება; ბიზანტიური ლიტერატურისა და კულტურის აქტუალურ საკითხთა კვლევა არა მხოლოდ ბიზანტიური ეპოქის კონტექსტში, არამედ ანტიკურობასთან და თანამედროვეობასთან, ქართულ სამყაროსთან მიმართებითაც.

ახალი ბერძნული ფილოლოგიის მოდული: ახალი ბერძნული ენიდან თარგმნა, თანამედროვე ბერძნული ლიტერატურისა და კულტურის აქტუალურ საკითხთა კვლევა როგორც ანტიკურობასთან, ისე თანამედროვე ლიტერატურულ-კულტურულ პროცესებთან მიმართებით. გარდა ამისა, მაგისტრი უნდა ფლობდეს თეორიულ და პრაქტიკულ ცოდნას ახალი ბერძნული ენის სწავლებისათვის.

ბერძნულ-რომაული ფილოლოგიის მაგისტრს უნდა შეეძლოს კვლევა არა მხოლოდ ქართული, არამედ დასავლური მეცნიერების უახლესი მიღწევების გათვალისწინებით, თანამედროვე ტექნოლოგიური საშუალებებისა და უახლესი ინტერდისციპლინარული მეთოდების გამოყენებით.

მაგისტრს უნდა შეეძლოს როგორც მისთვის საინტერესო ისტორიულ მონაკვეთში მიმდინარე ლიტერატურული და კულტურული პროცესების, ისე სპეციალიზებული სამეცნიერო ლიტერატურის კრიტიკული ანალიზი, წერითი და ზეპირი პრეზენტაცია.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის კოორდინატორს რისმაგ გორდენიანს, ელ. ფოსტა: rismaggordeziani@yahoo.com ტელ: 899507586; მოდულების ხელმძღვანელებს - ასოცირებულ პროფესორ ირინე დარჩიას (კლასიკური ფილოლოგია) ელ. ფოსტა: irine.darchia@tsu.ge, ასოცირებულ პროფესორ თინა დოლიძეს (ბიზანტიური ფილოლოგია) ელ. ფოსტა: tinatin.dolidze@tsu.ge, ასოცირებულ პროფესორ სოფიო შამანიდს (ახალი ბერძნული ფილოლოგია) ელ. ფოსტა: shamanidi@hotmail.com.

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: შუა საუკუნეების ქრისტიანული აღმოსავლეთის ფილოლოგია

სამაგისტრო პროგრამა სტუდენტებს სთავაზობს ორ სასპეციალიზაციო მოდულს:

- 1) შუა საუკუნეების ქართული ფილოლოგია
- 2) შუა საუკუნეების სომხური ფილოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ფილოლოგიის მაგისტრი / MA in Philology

სამაგისტრო პროგრამის მიზანები: ქრისტიანული აღმოსავლეთი კვლევის ტრადიციული ობიექტია ქრისტიანული დასავლეთისათვის. ამ მიმართულებით არსებული ინტერესის სუბსიდირებას სხვა მიზეზებთან ერთად პოლიტიკური მოტივი – საერთო ძირების ძიება განაპირობებდა, რაც მომავალი პოლიტიკური თუ კულტურული ერთობის საფუძველი უნდა გამხდარიყო.

საქართველოსადმი, როგორც ქრისტიანული აღმოსავლეთის ნაწილისადმი ინტერესი ამ კუთხით სხვადასხვა ინტენსივობით იღვიძებდა ხოლმე, მაგრამ ქართული ქრისტიანული კულტურის კვლევა უმეტესად სირიულის ან სომხურის პრიმატით ვითარდებოდა. მიზეზი ამისა იყო ერთი მხრივ, კვლევის ობიექტური სირთულეები, მეორე მხრივ კი ის, რომ ქართული ქრისტიანული კულტურის პოპულარიზაცია არ იდგა სათანადო დონეზე თავად ქართველთა მხრიდან, თავად შუა საუკუნეების ქართული ქრისტიანული კულტურა იყო საქართველოში არასაკმარისად აღწერილი და შესწავლილი.

ქართული ქრისტიანული სახელმწიფოს ისტორია, კულტურა, მისი მწერლობა აღმოსავლეთქრისტიანული სამყაროს წიაღში ჩაისახა და განვითარდა. შესაბამისად, სრულიად გამორიცხულია შუა საუკუნეების საქართველოს კულტურული პრობლემების კვლევა მისი სასიცოცხლო გარემოს გათვალისწინების გარეშე.

კონკრეტული საკვლევი თემების ფართო სპექტრში განხილვა კიდევ ერთხელ გამოყოფს და გახაზავს კულტურულ ტიპოლოგიებს, მსგავსებებსა და განსხვავებებს, გავლენებს, ინტეგრაციასა და სეპარაციას შუა საუკუნეების ქრისტიანულ ცივილიზაციაში. იმ პირობებში, როდესაც აღმოსავლეთ ქრისტიანული სამყარო დღესაც სირიულისა და სომხურის პრიმატით შეისწავლება, ამ სივრცეში ქართული კულტურის თავისთავადობისა თუ ინტეგრირებულობის კვლევა ქართველოლოგიის ერთ-ერთი უპირველესი ამოცანაა. მოცემული სამაგისტრო პროგრამის მიზანია ამ ამოცანის განხორციელება კონკრეტული თემის – ფილოლოგიური საქმიანობის, როგორც ინტეგრაციისა და კულტურული ურთიერთობების ერთ-ერთი უმთავრესი საშუალების – შესწავლის გზით.

სამაგისტრო პროგრამის მიზანია გააცნოს მაგისტრანტს “ლინგვა ფრანკა“-სა და ნაციონალური ენების ურთიერთმიმართება შუა საუკუნეების ქრისტიანული აღმოსავლეთში, დაანახოს გზები, რომლითაც ვითარდებოდა ნაციონალური მწერლობა დიგლოსიის პირობებში.

გააცნოს მას შუა საუკუნეების ქრისტიანული აღმოსავლეთის სააზროვნო ინტერესები და დაანახოს მსგავსი და განსხვავებული პრიორიტეტები ამ ინტერესებს შორის არჩევანის გაკეთებისას ცალკეულ ქვეყნებში.

გაარკვიოს იგი შუა საუკუნეების ქრისტიანული აღმოსავლეთის კულტურის ერთი ნაწილის – მწიგნობრობის (ფილოლოგიის) ისტორიაში და შეასწავლოს ფილოლოგიური კვლევის მეთოდები ანტიკურობიდან მოყოლებული დღემდე.

აჩვენოს თარგმანის როლი შუა საუკუნეების ქრისტიანულ აღმოსავლეთში: თარგმანი, როგორც კულტურული ტრანსფერის მამოძრავებელი ძალა, თარგმანი, როგორც სამწერლობო ენის ჩამოყალიბებისა და დახვეწის საფუძველი.

ამავე დროს, სამაგისტრო კურსის მიზანია თსუ-ში საფუძველი ჩაუყაროს შუა საუკუნეების ქრისტიანული აღმოსავლეთის კომპარატივისტული კვლევის ერთ მსხვილ სფეროს, რომელიც გააერთიანებს შუა საუკუნეების ფილოლოგიური და მთარგმნელობითი

ტრადიციების კვლევას და განზოგადდება მედიევისტიკის კულტუროლოგიური პარალელების კვლევებამდე.

სწავლის შედეგები:

ცოდნა და გაცნობიერება:

- სამაგისტრო კურსის მიზნებიდან გამომდინარე, სტუდენტი შეიძენს ღრმა ცოდნას შუა საუკუნეების სხვადასხვა სამწერლობო ენისა (განს. ძვ. ქართული და ძვ. სომხური).
- პირველწყაროებზე დაყრდნობით შეისწავლის შუა საუკუნეების ქრისტიანული აღმოსავლეთის ქვეყნების მწერლობას.
- კონკრეტულ მასალაზე დაყრდნობით გაეცნობა ფართო სპექტრს შუა საუკუნეების ფილოლოგიური საქმიანობისა.
- შეისწავლის ტექსტის დამუშავების სხვადასხვა კომპიუტერული პროგრამებს (Microsoft Word, Bible Work for Windows, Musaios, Work Place, Word Cruncher, ლეჟავას საძიებო პროგრამა, "ქორის თვალი", მონაცემთა ბაზები - TLG, Titus DatenBank).
- გაეცნობა ტექსტის ჰერმენევტიკის, კოდიკოლოგიის, ტექსტოლოგიური კრიტიკისა და თარგმანთმცოდნეობის ზოგად და სპეციფიკურ სფეროებს, პრაქტიკულად შეძლებს ავტორისა თუ ჟანრის სტილისტიკაში გარკვევას.
- დაეუფლება ფილოლოგიური კვლევის მეთოდებს და მათ სწორ გამოყენებას კონკრეტულ მასალასთან მიმართებაში.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება/პრაქტიკული უნარები:

- მაგისტრანტი შეძლებს სხვადასხვა ეპოქის სააზროვნო, რელიგიური და კულტურული ორიენტირების განსაზღვრას და ცალკეული სკოლისა თუ მთარგმნელის ინდივიდუალური და ზოგადი ნიშნების ამოცნობას.
- სხვადასხვა ეპოქის სამწერლობო ძეგლების ენობრივი და ლიტერატურათმცოდნეობითი შესწავლა მას სავსებით მოამზადებს ძვ. ქართული // სომხური ენის, ქართული // სომხური ენის ისტორიის და ქართული // სომხური სალიტერატურო ენის სპეციალისტად.
- მაგისტრატურაში მიღებული კვალიფიკაცია საშუალებას მისცემს კურსდამთავრებულს, იმუშაოს მომიჯნავე დარგებშიც
- შეეძლება გამოსაცემად მოამზადოს შუა საუკუნეების ქართული // ბერძნული // სომხური ტექსტები და სხვადასხვა კუთხით (სამეცნიერო თემატიკა იხ. ზემოთ) იკვლოს იგი.
- სწავლების დროს ელექტრონული გამოცემების, საძიებო და ტექსტის დამუშავების ელექტრონული პროგრამების გამოყენება კურსდამთავრებულს შესაძლებლობას მისცემს გამოიყენოს ეს ცოდნა ტექსტების გამოცემის, მონაცემთა ბაზების, ინდექსებისა და საძიებლების შექმნისათვის, შეძლებს რთული სამეცნიერო გამოცემების ელექტრონულ მომზადებას.
- ჯგუფური მუშაობა და შრომის განაწილება კონკრეტული პროცენტების მონაცემების გათვალისწინებით
- სამუშაოს ეტაპობრივი განაწილება

ზოგადი/ტრანსფერული უნარები:

- წყაროთა ანალიზის შედეგების თეორიული განზოგადების უნარი
- თეორიული, კრიტიკული და შემოქმედებითი აზროვნების უნარი
- კვლევითი მუშაობის ჩვევები
- კომპარატიული კვლევების ჩვევები
- ქართულ სამეცნიერო ენაზე წერისა და მეტყველების უნარი
- მულტიდისციპლინარული კვლევის უნარი

- ტექსტოლოგიური კვლევის უნარი
- ისტორიულ-კულტუროლოგიური კვლევის უნარი.
- ისტორიულ-შედარებითი მეთოდით კვლევის უნარი.
- ტექსტოლოგიურ და ლინგვისტური კომპარატივისტიკის კვლევის მეთოდებით კვლევის უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს სრულ პროფესორ ზაზა ალექსიძეს. ტელ: 34-20-26. ელ-ფოსტა: zaza_alexsidze@hotmail.com

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: ლიტერატურის თეორია და შედარებითი ლიტერატურათმცოდნეობა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ფილოლოგიის მაგისტრი / MA in Philology

სამაგისტრო პროგრამის ხელმძღვანელი : სრული პროფესორი ირმა რატიანი

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები: სამაგისტრო პროგრამა – «ლიტერატურის თეორია და შედარებითი ლიტერატურათმცოდნეობა» – თავისი არსითა და დანიშნულებით მულტიმეთოდოლოგიური და ინტერდისციპლინარულია. თანამედროვე ლიტერატურათმცოდნეობითი კვლევების ძირითად მიმართულებებს ინტერკულტურული და კულტურათაშორისი კვლევები წარმოადგენს. ლიტერატურის თეორიისა და შედარებითი ლიტერატურათმცოდნეობის სამაგისტრო პროგრამა დაეხმარება მაგისტრანტს კვლევის აღნიშნული მიმართულებებისათვის საჭირო საფუძვლიანი თეორიული და პრაქტიკული ცოდნის შექმნაში. მხოლოდ კვლევის თანამედროვე ტექნოლოგიებში დაოსტატებულ პროფესიონალს შესწევს უნარი, დააკმაყოფილოს ახალი სტანდარტები და, რაც არსებითია, ხელი შეუწყოს ქართული ლიტერატურათმცოდნეობითი სკოლის ჩართვას მსოფლიო ფილოლოგიურ დიალოგში.

სამაგისტრო პროგრამა განკუთვნილია სტუდენტებისათვის, რომლებსაც მიღებული აქვთ საწყისი საბაკალავრო განათლება ჰუმანიტარულ ფაკულტეტზე და სურთ, გააღრმავონ პროფესიული ცოდნა ლიტერატურის თეორიისა და შედარებითი ლიტერატურათმცოდნეობის მიმართულებით, ან შეიცვალონ სპეციალობა და აიმაღლონ შესაბამისი კვალიფიკაცია. პროგრამის მიზანი სწორედ ამ პროფილის ფილოლოგების მომზადებაა.

პროგრამაში ჩართულია რიგი სასწავლო კურსებისა, რომლებმაც ერთი მხრივ, უნდა შეავსონ და განავრცონ საბაკალავრო საფეხურზე მიღებული ცოდნა, ხოლო, მეორე მხრივ, მოამზადონ მაგისტრატურის სტუდენტები შედარებით რთული სასწავლო კურსების დასაძლევად.

პროგრამის ძლიერ მხარედ შეიძლება მიჩნეულ იქნას სასწავლო კურსების ლოგიკური ურთიერთკავშირი, რომელზეც აგებულია მათი სემესტრული პრინციპი. ერთმანეთთან შინაარსობრივად დაკავშირებული სავალდებულო სასწავლო კურსები ქმნიან შემდეგ ბლოკებს: 1. პოეტიკა, რიტორიკა, სტილისტიკა / ჟანრის პოეტიკა / ქართული ლექსის პოეტიკა; 2. XX საუკუნის ლიტერატურულ-თეორიული მეთოდოლოგიური სკოლები / ტექსტის კვლევის ინტერდისციპლინარული და ინტერკულტურული მეთოდოლოგიები (მეორე წარმოადგენს პირველის ლოგიკურ გაგრძელებას) / შედარებითი ლიტერატურათმცოდნეობა (ლიტერატურული კომპარატივისტიკა); 3. ავტოროლოგია / ნარატოლოგია / ქრონოტოპის თეორია; არჩევითი საგნები დალაგებულია ამავე პრინციპით. ლიტერატურის თეორიისა და შედარებითი ლიტერატურათმცოდნეობის სამაგისტრო პროგრამის მიზანია:

- მოამზადოს მაგისტრანტები ლიტერატურის თეორიისა და შედარებითი ლიტერატურათმცოდნეობის სფეროში სამეცნიერო-კვლევითი, პედაგოგიური და პრაქტიკული საქმიანობისათვის
- საშუალება მისცეს სტუდენტს, გაიაზროს მხატვრული ტექსტი სხვადასხვა თანამედროვე კრიტიკული მეთოდების – ინტერპრეტაციული, კომპარატივისტული, ტიპოლოგიური, ჰოლისტიკური და სხვა – მეშვეობით. დაეხმაროს სტუდენტს, ღრმად ჩაწვდეს კრიტიკული თეორიის არსს, რომელიც განსაკუთრებით კარგადაა ასახული ინტერპრეტაციისა და კომპარატივისტიკის (შედარებითი ლიტერატურათმცოდნეობის) კრიტიკული აზროვნების მეთოდებში.
- საშუალება მისცეს სტუდენტს, შეისწავლოს ლიტერატურა ფართო ინტერდისციპლინარულ კონტექსტში და ასახოს მისი ინდივიდუალური ინტერესი

საკუთარი კვლევისას ლიტერატურათმცოდნეობასა და სხვა მომიჯნავე დისციპლინებთან მიმართებაში. ეს დისციპლინებია: ქართული ლიტერატურის ისტორია, ევროპული ლიტერატურის ისტორია, ფილოსოფია, ესთეტიკა, ანთროპოლოგია, ფოლკლორი და სხვა.

- გააცნოს სტუდენტებს ძირითადი საკითხები/პრობლემები თანამედროვე ლიტერატურულ-თეორიულ მსჯელობებთან დაკავშირებით, გაარკვიოს ისინი კონკრეტულ ინტელექტუალურ ფორმირებებში, ძირითად ცნებებსა და კრიტიკულ საკითხებში.
- მიმართოს სტუდენტის ინტერესი თანამედროვე თეორიული მეთოდოლოგიების ათვისებისაკენ, რომელიც მოიცავს ნარატოლოგიას, პოსტსტრუქტურალიზმს, პოსტმოდერნისტულ აზროვნებას, სემიოტიკას, ფსიქოანალიზს, რეცეფციულ ესთეტიკას და სხვა. თეორიული ასპექტების შესწავლისას ყურადღების გაუმახვილოს ისტორიულ ფაქტორზეც, რაც, შესაბამისად, სტუდენტებს მისცემს შესაძლებლობას, გაიგონ, თუ როგორ ხდებოდა რომელიმე კონკრეტული ცნების ჩამოყალიბება და ტრანსფორმაცია ფილოსოფიური, ესთეტიკური, პოლიტიკური და სოციალური მსჯელობების გავლენით. სტუდენტებს შეეძლებათ იმუშაონ სხვადასხვა ისტორიულ პერიოდზე ანტიკური და შუასაუკუნეებიდან მოყოლებული პოსტმოდერნიზმამდე.
- მიმართოს მაგისტრანტების ინტერესი ინტერკულტურული კვლევებისადმი, დაეხმაროს ლიტერატურის როგორც კულტურათაშორისი კომუნიკაციის ფორმის მასშტაბურად გააზრებაში;
- პროგრამის განსაკუთრებულ სფეროს წარმოადგენს ე.წ. მესამე კომპონენტი. მესამე კომპონენტი საშუალებას აძლევს სტუდენტს, ერთად მოუყაროს თავი მის თეორიულ, ისტორიულ და დისციპლინურ ინტერესს, რათა დასახოს თავისი კვლევის კონკრეტული მიზანი. განსაკუთრებული სფერო შეიძლება მოიცავდეს მეორე ლინგვისტურ/ლიტერატურული ტრადიციის შესწავლას, სპეციალურ ლიტერატურულ-ისტორიულ სფეროს, ლიტერატურულ მიმართულებას თუ ჟანრს, დისციპლინასთან დაკავშირებულ საგანს ან პროდუქციის სფეროს (მაგ: ფილმი, ფილოსოფია, პოლიტოლოგია, ლინგვისტიკა), სხვა ნებისმიერ, უკვე კარგად განსაზღვრულ, სწავლების სფეროს (მაგ: შუასაუკუნეების შესწავლა, თანამედროვე ევროპული ინტელექტუალური ისტორია, პოპულარული კულტურა, ხელოვნების ისტორია). ამ საგნებში საკითხავი ლიტერატურა შექმნის სათანადო კონტექსტს და, შემდგომში, დაეხმარება სტუდენტებს სამაგისტრო თემაზე მუშაობისას.

სწავლის შედეგები:

- სამაგისტრო პროგრამა – «ლიტერატურის თეორია და შედარებითი ლიტერატურათმცოდნეობა» – ორიენტირებულია ეფექტურ შედეგზე. პროგრამაში შემავალი სასწავლო კურსების დაძლევის შედეგად, მაგისტრანტს უყალიბდება თანამედროვე ტიპის ფილოლოგიისათვის მნიშვნელოვანი უნარ-ჩვევები. ყოველი სასწავლო კურსის სწავლების შედეგი კონკრეტული უნარ-ჩვევების გამომუშავებაა (რაც დეტალურად არის ასახული კონკრეტული კურსების სილაბუსების ანოტაციებსა და შინაარსებში). მოსალოდნელი შედეგების ზოგადი სისტემა ამგვარია:

ცოდნა და გაცნობიერება

1.1 აქვს დარგობრივი სფეროს უახლესი თეორიული და კვლევაზე დაფუძნებული ღრმა და სისტემური ცოდნა, მათ შორის გამოყენებით და მომიჯნავე სფეროებში (ფასდება ტესტის მეშვეობით).

1.2 შეუძლია პრობლემის გააზრება და ანალიზი ინტერდისციპლინარულ კონტექსტში სხვადასხვა მეთოდების – ინტერპრეტაციული, კომპარატივისტული, ტიპოლოგიური, ჰოლისტიკური და სხვა – გამოყენებით (ფასდება ტესტისა და წერიითი პრეზენტაციის მეშვეობით).

- 1.3 აქვს ლიტერატურათმცოდნეობითი სამეცნიერო-ტერმინოლოგიური აპარატით ოპერირების უნარი (ფასდება ტესტისა და წერითი პრეზენტაციის მეშვეობით).
- 1.4 აცნობიერებს დარგისათვის სპეციფიკურ ეთიკურ პრობლემებს და შეუძლია ეთიკური პოზიციის ჩამოყალიბება (ფასდება ტესტის მეშვეობით).

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი:

- 2.1 სრულად ფლობს დარგისათვის სპეციფიკურ მეთოდებს. შეუძლია კომპლექსური პრობლემის გადაჭრა დამოუკიდებლად და ორიგინალური გზით; შეუძლია ამოცანათა დაგეგმვა და განხორციელება დამოუკიდებლად, პროფესიულ დონეზე; შეუძლია რთულ და სპეციალიზებულ კონტექსტში ორიენტაცია, გარკვევა და თეორიული ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება (ფასდება ზეპირი პრეზენტაციის მეშვეობით).
- 2.2 ფლობს დარგისათვის სპეციფიკურ მეთოდებს ექსპერტის დონეზე, მუშაობს ზუსტად და ეფექტიანად (ფასდება ტესტის მეშვეობით);
- 2.3 შეუძლია უნარების ადაპტირება ან ახალი უნარების გამოყენება ყოველ კონკრეტულ ვითარებაში. ეძებს ამოცანების გადაწყვეტის ახალ და ორიგინალურ გზებს (ფასდება ტესტის მეშვეობით).

ზოგადი / ტრანსფერული უნარები

3.1 გამომუშავებული აქვს **კოგნიტური უნარები**: კრიტიკული მიდგომის გათვალისწინებით შეუძლია რთული, არასრული და/ან წინააღმდეგობრივი მონაცემების/სფეროების ანალიზი და ანალიზის შედეგის ეფექტური დემონსტრირება. კრიტიკული მიდგომის გათვალისწინებითა და დარგობრივი სფეროს უახლესი მონაცემების გამოყენებით შეუძლია ინფორმაციის ინოვაციური სინთეზი (ფასდება წერითი პრეზენტაციის მეშვეობით).

3.2 გამომუშავებული აქვს **საჭირო მეთოდოლოგიური უნარები**: შეუძლია არასრულ და შეზღუდულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით ჩამოაყალიბოს მოსაზრებები, განსაზღვროს პრობლემები და მათი გადაჭრისათვის, საჭიროების შემთხვევაში, დამატებითი რესურსის გამოყენება. დამოუკიდებლად გეგმავს დროს და ახორციელებს სამუშაოს (საჭიროების შემთხვევაში ხელმძღვანელობს კიდევაც) საკუთარი და ჯგუფის სხვა წევრების შესაძლებლობების გათვალისწინებით.

3.3 გამომუშავებული აქვს **ტექნოლოგიური უნარები**: იცნობს და თავისუფლად იყენებს თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებს (ICT), ფლობს მულტიმედია კომპეტენციას, რომელიც ხელს უწყობს მათ შემოქმედებით და კრიტიკულ გამოყენებას დარგისათვის სპეციფიკურ კონტექსტში (ფასდება ტესტის მეშვეობით).

3.4 გამომუშავებული აქვს **ლინგვისტური უნარები**: შეუძლია აკადემიურ და პროფესიულ საზოგადოებაში დამაჯერებელი, მკაფიო, დამოუკიდებელი და კომპეტენტური კომუნიკაცია: ა) ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაცია მშობლიურ ენაზე; ბ) ფლობს მეორე ენას საუნივერსიტეტო დადგენილი სტანდარტის ფარგლებში (ფასდება ზეპირი და წერითი პრეზენტაციის მეშვეობით).

3.5 ჩამოყალიბებული აქვს **სოციალური უნარები**: შეუძლია ჯგუფში ეფექტური მუშაობა როგორც წევრის, ასევე ლიდერის როლში. შეუძლია ამოცანების მკაფიო ფორმულირება და ჯგუფის წევრთა შესაძლებლობების ადეკვატური გამოყენება.

შეუძლია კონფლიქტური სიტუაციების მოგვარება (ფასდება ტექნიკური ანგარიში მეშვეობით).

3.6 გამომუშავებული აქვს **სისტემური უნარები**: იყენებს სასწავლო რესურსების სრულ სპექტრს. დამოუკიდებლად გეგმავს და ახორციელებს კვლევას უახლესი მეთოდებისა და მიდგომების გამოყენებით. შეუძლია აკადემიური პროექტის შემუშავება და მართვა. არის დამოუკიდებელი და თვითკრიტიკული სწავლისა და მუშაობის დროს; შეუძლია სხვების სწავლის გაძღოლა; იჩენს ინიციატივას და პირად პასუხისმგებლობას პროფესიულ პრაქტიკაში (ფასდება ტექნიკური ანგარიში მეშვეობით).

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს სრულ პროფესორ ირმა რატიანს, ტელ: 899 500 568; ელ.ფოსტა: ratiani@litinstituti.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: თარგმანის თეორია და პრაქტიკა

პროგრამა შედგება ორი სასპეციალიზაციო მოდულისაგან:

- 1) დარგობრივი თარგმანი (იურიდიული დოკუმენტების თარგმანი)
- 2) ფართო პროფილის თარგმანი

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ფილოლოგიის მაგისტრი / MA in Philology

სამაგისტრო პროგრამის მიზანები: პროგრამა განკუთვნილია მათთვის, ვისაც სურს აიმაღლოს თავისი პროფესიული კომპეტენცია უცხო ენების სფეროში და მიიღოს დამატებითი კვალიფიკაცია, რომელიც მას საშუალებას მისცემს ერთმანეთს შეუთავსოს და წარმატებით გამოიყენოს თავისი პროფესიული ცოდნა და მთარგმნელობითი უნარ-ჩვევები პროფესიული საქმიანობის დროს.

მაგისტრანტები შეისწავლიან თარგმანს, როგორც კულტურათაშორისი კომუნიკაციის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანეს საშუალებას, როგორც პროცესსა და როგორც ტექსტს, მის ისტორიას, თარგმანის ზოგად და კერძო თეორიულ საფუძვლებს, ტექნიკასა და მეთოდებს, გამოიმუშავენ მთარგმნელობით უნარ-ჩვევებს, როგორც ორენოვანი კომუნიკაციის რთულ სისტემას.

პროგრამა მიზნად ისახავს:

- უცხო ენის ცოდნის ზოგადი დონის ამაღლებასა და დახვეწას;
- უცხო ენიდან ქართულად და ქართულიდან უცხო ენაზე თარგმნის უნივერსალური ჩვევების გამომუშავებას;
- თარგმანის სტრატეგიისა და მოდელების შესწავლას;
- თეორიული ცოდნის აქტიურ გამოყენებას პრაქტიკაში ენათაშორისი და კულტურათაშორისი კომუნიკაციის დროს;
- მონაცემთა ბაზითა და ლექსიკონებით პროფესიული მუშაობის უნარ-ჩვევების გამომუშავებასა და განვითარებას;
- სპეციალურ ტერმინოლოგიაზე მუშაობასა და პროფესიული ტერმინოლოგიური აპარატის გაფართოებას;
- სპეციალურ ტექსტებზე პრაქტიკულ მუშაობას;
- ტერმინოლოგიური ეკვივალენტებისა და მთარგმნელობითი შესატყვისობების მოძებნის უნარის განვითარებას;
- ქართული ენის ცოდნის სრულყოფას (პრაქტიკული გრამატიკა, ფუნქციური სტილისტიკა);
- ზეპირი და წერიტი თარგმანის ტექნიკის დახვეწას;
- მთარგმნელობითი საქმიანობის კულტურათაშორისი ასპექტების სიღრმისეულ გაცნობას.

ყველა ეს კონკრეტული მიზანი ემსახურება შემდეგი ძირითადი ამოცანების გადაჭრას:

- მისცეს სტუდენტს ის ცოდნა და უნარები, რომლებიც უზრუნველყოფს მას დასაქმდეს თარგმანის სფეროში;
- განუვითაროს ის უნარ-ჩვევები, რომელთა დახმარებით იგი შეძლებს მომავალშიც სრულყოს თავისი ცოდნა და გაიკეთოს წარმატებული კარიერა;
- გაითვალისწინოს ბაზრისა და დამსაქმებლის მოთხოვნები და მისი შესატყვისი ცოდნა მისცეს სტუდენტს;
- უზრუნველყოს როგორც დასაქმების, ასევე შესაბამისი და მომიჯნავე სპეციალობებით სწავლის გაგრძელების შესაძლებლობა;
- უზრუნველყოს სწავლისა და სწავლების მაღალი ხარისხი.

სწავლის შედეგები:

- მაგისტრს შეუძლია სწორი მეთოდოლოგიური პოზიციებიდან თარგმანმცოდნეობის თეორიული საკითხების კვლევა და პრაქტიკული ამოცანების გადაჭრა და თავისი ცოდნისა და უნარების წარმატებით გამოყენება მულტიდისციპლინარულ კონტექსტში როგორც დამოუკიდებლად, ასევე სამუშაო ჯგუფთან ერთად.
- სიღრმისეული ცოდნა თარგმანის თეორიაში და თარგმნის კარგად განვითარებული უნივერსალური უნარ-ჩვევები, პროფესიული საქმიანობის სფეროში ზეპირი და წერიტი თარგმნის კარგად ჩამოყალიბებული სპეციალური უნარები, ზეპირი და წერიტი პრეზენტაციის დახვეწილი კულტურა, მაღალი ენობრივი და კულტურათათმორისი კომპეტენცია პროფესიული და საქმიანი ინტერესების სფეროში მაგისტრს აძლევს იმის შესაძლებლობას, რომ დამოუკიდებლად გაართვას თავი კომპლექსურ პრობლემებს, გამოიყენოს ან ორიგინალურად განავითაროს ახალი იდეები.
- მაგისტრს გააჩნია ცოდნის ინტეგრირების უნარი, რაც მას საშუალებას აძლევს თარგმანის პრობლემები განიხილოს კულტურათა დიალოგის ფართო კონტექსტში, კულტურისა და მეცნიერების განვითარების პრობლემებთან მჭიდრო მიზეზ-შედეგობრივ კავშირში, იმუშაოს ზუსტად, საჭიროების შემთხვევაში მოახდინოს თავისი უნარების ადაპტაცია ახალი თეორიული პრობლემების თუ პრაქტიკული ამოცანების ეფექტურად გადასაჭრელად.
- თარგმანმცოდნეობის თანამედროვე მიღწევების ცოდნა მაგისტრს საშუალებას მისცემს კრიტიკულად შეაფასოს, სინთეზურად და ინოვაციურად გადაჭრას თარგმანის თეორიული და პრაქტიკული პრობლემები.
- მაგისტრს შეუძლია დამოუკიდებლად მოიძიოს დამატებითი რესურსები და ენობრივი თუ კულტურათათმორისი კომუნიკაციის რთული პრობლემები იმ შემთხვევაშიც კი გადაჭრას, როცა მას მწირი ინფორმაცია აქვს.
- მაგისტრს თეორიული კვლევისა და პრაქტიკული მოღვაწეობის დროს სიღრმისეულად აქვს გაცნობიერებული როგორც პროფესიული, ასევე ეთიკური და მორალური პასუხისმგებლობა.
- მაგისტრს შეუძლია ნებისმიერი აუდიტორიის წინაშე საჯარო განხილვის დროს ლოგიკურად დაასაბუთოს და დაიცვას თავისი პოზიცია და თვალსაზრისი.
- მაგისტრატურაში შეძენილი ცოდნისა და უნარ-ჩვევებზე დაყრდნობით მაგისტრს შეუძლია მომავალში დამოუკიდებლად გააგრძელოს თავისი პროფესიული ცოდნის სრულყოფა.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუფროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
--------	----------	--------

91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს ასოცირებული პროფესორი ნანა გაფრინდაშვილს, ტელ: 8 99 172720; ელ.ფოსტა: nana.gaprindashvili@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: თარგმანის ხელოვნება (ქართული და ინგლისური ენების ბაზაზე)

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ფილოლოგიის მაგისტრი / MA in Philology

სამაგისტრო პროგრამის მიზანები: მოამზადოს მთარგმნელი ინგლისურიდან ქართულ ენაზე და ქართულიდან ინგლისურ ენაზე, აგრეთვე თარგმანის თეორეტიკოსი და კრიტიკოსი. პროგრამა ითვალისწინებს მთარგმნელის, როგორც ბილინგვისტის მომზადებას, რათა მან თარგმნოს ქართულ ენაზე დედნიდან, ხოლო ქართული ტექსტი წარმატებულად გადაიტანოს ინგლისურ ენაზე.

ინგლისური ენისა და ლიტერატურის უმაღლეს კურსს ორი წლის მანძილზე გაუძღვება ბრიტანელი პედაგოგი. პროგრამა აგრეთვე ითვალისწინებს არჩევითი კურსების სახით ქართული ენის სტილისტიკისა და ქართული ლიტერატურის მოსმენას.

მთარგმნელი მომზადდება თანამედროვე მეცნიერული მეთოდოლოგიის ათვისების საფუძველზე, რაც ნიშნავს თარგმანის თანამედროვე თეორიის უახლესი მიღწევების გათვალისწინებას პრაქტიკულ საქმიანობაში.

სწავლის შედეგები:

- სამაგისტრო პროგრამის დასრულების შედეგად მიღებული ცოდნა, კვალიფიკაცია, კომპეტენცია და მეცნიერული კვლევის უნარი კურსდამთავრებულს მისცემს შესაძლებლობას, შექმნას მაღალი მეცნიერული ღირებულების მქონე თეორიული ნაშრომი თარგმანის ისტორიის, ლიტერატურული კრიტიკისა და თარგმანის თეორიის მისთვის საინტერესო და აქტუალურ პრობლემაზე;
- მაგისტრი შეძლებს კვლევის ამოცანების ფორმულირებას, ახალი მეთოდების თეორიულად ათვისებასა და პრაქტიკულად გამოყენებას დამოუკიდებელი კვლევისას;
- მაგისტრი სრულყოფს თანამედროვე ლიტერატურული და თეორიული კვლევისათვის აუცილებელ ტერმინოლოგიურ აპარატს და შეძლებს ამ აპარატით ოპერირებას დამოუკიდებელი კვლევის პროცესში;
- პროგრამის დასრულების შემდეგ მაგისტრს უნდა შეეძლოს თეორიული, კვლევითი და პრაქტიკული შედეგების მაღალკვალიფიციური წერითი და ზეპირი პრეზენტაცია.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუფროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A

81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს
სრული პროფესორ ინესა მერაბიშვილს. ელ.ფოსტა: ines.merabishvili@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: ენა და ლექსიკოგრაფია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ფილოლოგიის მაგისტრი / Ma in Philology

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები: საქართველოში ლექსიკონების შედგენის საუკუნოვანი ტრადიცია არსებობს. ქვეყნის მოქცევამ ქრისტიანობაზე ჩვ. წ. IV საუკუნეში უდიდესი სტიმული მისცა მწიგნობრობის განვითარებას. ბერძენი და რომაელი მწერლების, ისტორიკოსების, ფილოსოფოსების მრავალი ნაწარმოები ითარგმნა ქათულ ენაზე. თარგმანებს ხშირად ურთავდნენ გლოსარიუმებს, ლექსიკონის ტიპის ნაწარმოებებს. ქართული ენის პირველი განმარტებითი ლექსიკონი XI საუკუნის დასაწყისში შეიქმნა. შემდეგ იყო საეტაპო ლექსიკოგრაფიული ნაწარმოებები:

სულხან-საბას „სიტყვის კონა“ (XVIII ს.), მე-19 საუკუნეში შედგენილი და გამოცემული ჩუბინაშვილების ქართულ-რუსული და რუსულ-ქართული ლექსიკონები, „ქართული ენის განმარტებითი ლექსიკონი“ (აკად. არნ. ჩიქობავას რედაქტორობით); დიდი კომპეტენტურობით შედგენილი რუსულ-ქართული და ქართულ-რუსული ტერმინოლოგიური ლექსიკონები: ტექნიკური, იურიდიული, მათემატიკური..., სიმფონია-ლექსიკონები და მრავალი სხვა.

საქართველოში ორენოვანი, ევროპულ-ქართული ლექსიკონების შედგენის მნიშვნელოვანი ტრადიციაც არსებობს. ქართულ-იტალიური ლექსიკონი, რომელიც რომში გამოიცა 1629 წელს, პირველი ნაბეჭდი წიგნი იყო ქართულ ენაზე. 1629 წლიდან 1870 წლამდე დაახლოებით ათი ევროპულ-ქართული და ქართულ-ევროპული ლექსიკონი შეიქმნა და გამოიცა.

XIX საუკუნის დასაწყისში საქართველო რუსეთის იმპერიის ნაწილად იქცა, რის შედეგადაც თარგმნითი ლექსიკოგრაფიის ძირითადი ყურადღება რუსულ-ქართულ და ქართულ-რუსულ ლექსიკოგრაფიაზე გადავიდა. შეიქმნა და გამოიცა როგორც ზოგადი, ასევე სპეციალიზებული, დარგობრივი რუსულ-ქართული და ქართულ-რუსული ლექსიკონები. ამ ვითარებამ მნიშვნელოვნად დააზარალა ორენოვანი ლექსიკოგრაფია ქართული ენისა ევროპულ ენებთან მიმართებაში, რამაც გამოიწვია დარგის მნიშვნელოვანი ჩამორჩენა.

XX საუკუნის 40-იანი წლებიდან საქართველოში ჩნდება ორენოვანი ევროპულ-ქართული ლექსიკონები: ინგლისურ-ქართული, ფრანგულ-ქართული, მაგრამ აღნიშნული ლექსიკონები უპირატესად შესაბამისი რუსულენოვანი ლექსიკონების თარგმანებს წარმოადგენენ. ამგვარი პრინციპებით შედგენილი ლექსიკონები, ბუნებრივია, ვერ ასცდებოდა უზუსტობებს, ხშირ შემთხვევაში, უხეშ შეცდომებსაც კი, რაც სრულიად დაუშვებელია ისეთი კანონიკური ნაწარმოებისათვის, როგორც ლექსიკონია. საქართველოს კი ძალიან სჭირდებოდა დიდი კომპეტენტური ინგლისურ-ქართული ლექსიკონი, რომელიც მისთვის იქნებოდა გასაღები და გასასვლელი უდიდეს ინგლისურენოვან სამყაროზე.

გასული საუკუნის 60-იან წლებში ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ინგლისური ფილოლოგიის კათედრამ უდიდესი პროექტი წამოიწყო, დიდი ინგლისურ-ქართული 150 000 სიტყვიანი ლექსიკონის შედგენა. პირველადი მასალის შედგენა ორ ათეულ წელზე მეტ ხანს გაგრძელდა. სამწუხაროდ, პროექტი იმთავითვე არასწორ თეორიულ პრონციპებს დაეფუძნა, კერძოდ გადაწყვეტილება იქნა მიღებული ქართულად თარგმნილიყო მიულერის, მოგვიანებით კი ილია გალპერინის საერთო რედაქტორობით გამოცემული დიდი ინგლისურ-რუსული ლექსიკონი.

XX საუკუნის 80-იანი წლებიდან დაიწყო შედგენილი მასალის სარედაქციო სამუშაოები, რამაც გამოავლინა შერჩეული ლექსიკოგრაფიული პრინციპების სრული მცდარობა. მასალის ხელახლა გადამუშავებისათვის შემუშავდა ახალი, მეცნიერული ლექსიკოგრაფიული პრინციპები. ინგლისურ-ქართული ლექსიკონის პირვანდელი მასალის გადამუშავებას 25 წელი დასჭირდა. ამ პერიოდში იხვეწებოდა სარედაქციო კოლეგიის მიერ შემუშავებული პრინციპები, რაც ათწლეულების მანძილზე დაიწურა ინგლისურ-ქართული ლექსიკონის ლექსიკოგრაფიულ პრინციპებად და მწყობრი ლექსიკოგრაფიული თეორიის სახე მიიღო.

დღეისათვის გამოცემულია ინგლისურ-ქართული ლექსიკონის 13 ტომი (ასოები A – O), ინგლისურ-ქართული სამხედრო ლექსიკონი, ელექტრონული ვერსიით, ინტერნეტში

განთავსებულია დიდი ინგლისურ-ქართული ონლაინ ლექსიკონი; უნივერსიტეტში დაფუძნებულია ლექსიკოგრაფიული ცენტრი, სადაც მიმდინარე ლექსიკოგრაფიულ პროექტებთან ერთად, მრავალი სხვა ლექსიკოგრაფიული პროექტის შესრულებაა დაგეგმილი.

წინამდებარე სამაგისტრო პროგრამა სწორედ აღნიშნულ გამოცდილებას და ლექსიკოგრაფიულ თეორიას ეფუძნება.

პროგრამა მიზნად ისახავს დაგროვილი თეორიული და პრაქტიკული ცოდნის გადაცემას მომავალი ლექსიკოგრაფებისათვის, რათა აღიზარდოს ორენოვანი, თარგმნითი ლექსიკოგრაფიის სპეციალისტთა ახალი თაობა, რომლებიც წინა თაობის შეცდომებს აღარ გაიმეორებენ და მათი საქმიანობა სწორ თეორიულ და პრაქტიკულ პოსტულატებს დაეყრდნობა.

წინამდებარე სამაგისტრო პროგრამის მიზანია კადრების მომზადება ორენოვანი, თარგმნითი (ინგლისურ-ქართული) ლექსიკოგრაფიისათვის, რამაც ხელი უნდა შეუწყოს იმ დიდი ხარვეზის გამოსწორებას, რაც დღეს არსებობს ამ სფეროში. ამასთან ერთად სამაგისტრო პროგრამით გათვალისწინებულია ზოგად-ლინგვისტური საგნების შესწავლა, ქართული, რუსული და ინგლისური ენების ცოდნის მნიშვნელოვანი სრულყოფა, საკუთრივ ლინგვისტური საგნების შესწავლა, რაც ხელს შეუწყობს პროფესიონალი ლექსიკოგრაფების აღზრდას.

სწავლის შედეგები : სამაგისტრო პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებული

- სრულყოფს ინგლისური ენის ცოდნას. პროგრამით გათვალისწინებული ინგლისური ენის უმაღლესი კურსის გავლის შემდეგ მას ექნება ინგლისური ენის ცოდნა C1 დონეზე;
- სრულყოფს ქართული ენის ცოდნას. პროგრამის ფარგლებში გათვალისწინებულია ქართული ენის ათკრედიტიანი პრაქტიკული კურსი, რის შედეგადაც სტუდენტი დახვეწს ქართული ენის ცოდნას და გაიმდიდრებს ქართული ენის ლექსიკას, რაც აუცილებელია სარედაქტორო, ლექსიკოგრაფიული თუ მთარგმნელობითი საქმიანობისათვის;
- სემასიოლოგია, თარგმანის თეორია და პროგრამით გათვალისწინებული ლინგვისტური ბლოკის სხვა საგნები კურსდამთავრებულს მისცემს სიღრმისეულ ცოდნას მნიშვნელობის პრობლემასთან დაკავშირებულ საკითხებზე, აგრეთვე აღნიშნული პრობლემატიკის უკეთ წვდომისათვის მას უფრო ფართო ლინგვისტურ კონტექსტს შეუქმნის;
- საკუთრივ ლექსიკოგრაფიული ბლოკი სტუდენტებს: გააცნობს სხვადასხვა ლექსიკოგრაფიულ პრინციპებს, როგორც თეორიულ, ისე პრაქტიკულ კურსებში; გამოუმუშავებს სიტყვა-სტატიაზე მუშაობის უნარ-ჩვევებს; შეასწავლის როგორც ზოგადი ლექსიკის, ასევე დარგობრივი ტერმინოლოგიის შედგენისა და რედაქტირების საფუძვლებს;
- კურსდამთავრებულს ექნება ფილოლოგ-ლექსიკოგრაფისათვის საჭირო როგორც თეორიული ცოდნა, ასევე პრაქტიკული საქმიანობისათვის საჭირო უნარ-ჩვევები, რაც მას საშუალებას მისცემს იმუშაოს კონკრეტულ ლექსიკოგრაფიულ პროექტებზე. კურსდამთავრებული შეძლებს როგორც ზოგადი ინგლისურ-ქართული ლექსიკონების სიტყვა-სტატიაზე მუშაობას, მათ შედგენას, რედაქტირებას, ასევე დარგობრივ ინგლისურ-ქართულ ლექსიკონებზე მუშაობას, დარგობრივი ტერმინოლოგიის რედაქტირებას, ქართული ექვივალენტების დამუშავებას.
- საგნები თარგმანის თეორიასა და პრაქტიკაში, კურსდამთავრებულს საშუალებას მისცემს მისდიოს მთარგმნელობით საქმიანობას, გააგრძელოს დამოუკიდებელი სწავლა ან სამეცნიერო საქმიანობა და სხვა.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით.

დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს ასოც. პროფ. თინათინ მარგალიტაძეს. მაილზე: tinatin.margalitadze@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: ქართველური ენათმეცნიერება
მოდულები:

1. ქართული სალიტერატურო ენა და დიალექტები
2. ქართველური ენები
3. ქართული ენის პრაგმატიკა
4. ქართული ენის სწავლების თეორია
5. ძველი ქართული ენა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ენათმეცნიერების მაგისტრი / MA in Linguistics

სამაგისტრო პროგრამის მიზანები:

სამაგისტრო პროგრამა ძირითადად განკუთვნილია სტუდენტებისათვის, რომლებსაც საწყისი საბაკალავრო განათლება ენათმეცნიერულ დარგებში აქვთ მიღებული და სურთ გააღრმავონ თავიანთი ცოდნა ქართული, ქართველური (სვანური, მეგრული, ლაზური) ენებისა და დიალექტების სფეროში, ქართულის როგორც მშობლიური ასევე მეორე ენის სწავლების თეორიისა და ქართული ენის პრაგმატიკის სფეროებში. სამაგისტრო პროგრამა განკუთვნილია აგრეთვე ყველა იმ სტუდენტისათვის, რომელთაც საბაკალავრო განათლება ჰუმანიტარულ დარგებში ახვთ მიღებული.

სამაგისტრო პროგრამა მიზნად ისახავს მოამზადოს აღნიშნული ენების კვალიფიციური სპეციალისტიები, კერძოდ, მაგისტრანტებს საფუძვლიანად შეასწავლოს ქართული და ქართველური ენებისა და დიალექტების ფონეტიკური, მორფოლოგიური და სინტაქსური სტრუქტურები.

სამაგისტრო პროგრამა ითვალისწინებს შექმნას თანამედროვე ქართული ენის სასწავლო პროგრამები, რომლებიც გამოიყენება ქართული ენის შესასწავლად როგორც ქართულენოვანი, ისე არაქართულენოვანი მაგისტრანტებისათვის. გააცნოს ლინგვისტური კვლევის თანამედროვე მეცნიერული თეორიები, ისტორიულ-შედარებითი და დესკრიპციული ანალიზის პრინციპები, ენის დამუშავების კომპიუტერული მეთოდები; ასწავლოს დიალექტების აღწერის პრინციპები; განუვითაროს დიალექტურ ტექსტებზე მუშაობის უნარი; ანალიტიკური აზროვნება, საკითხისადმი კრიტიკული მიდგომა და მეცნიერული კვლევის უნარი. სამაგისტრო პროგრამა მიზნად ისახავს ქართველური ენების სპეციალობის ფილოლოგთა მომზადებას და ამ სფეროს სპეციალისტთა ინტეგრაციას საერთაშორისო ლინგვისტურ სივრცეში.

სწავლის შედეგები:

აღნიშნული სამაგისტრო პროგრამის დასრულების შედეგად მიღებული კვალიფიკაცია, კომპეტენცია და მეცნიერული კვლევის უნარი კურსდამთავრებულს შესაძლებლობას მისცემს ყოველმხრივ შეისწავლოს და გამოიყენოს ქართული და ქართველური ენების და დიალექტების ტექსტები, სალექსიკონო მასალები. მაგისტრანტი შეიძენს ფართო ცოდნას, რომელიც აუცილებელია თანამედროვე ინტერდისციპლინარული კვლევებისათვის.

კურსდამთავრებულს საფუძვლიანად ეცოდინება ქართული და ქართველური ენებისა და დიალექტების ენობრივი თავისებურებანი, შეძლებს აღნიშნული ენებისა და დიალექტების ლინგვისტურ ანალიზს, ტექსტის ენობრივად გამართვას, კონკრეტული ენისა თუ დიალექტის შესახებ ლინგვისტური გამოკვლევის დაწერას. შესაძლებლობა ექნება პრაქტიკულად დაეუფლოს ქართველურ ენებს.

კურსდამთავრებულს ეცოდინება ქართულის როგორც მშობლიური ასევე მეორე ენის სწავლების თეორიული საკითხები.

ქართული და ქართველური ენებისა და დიალექტების ენობრივი თავისებურებების ცოდნა, ერთი მხრივ, და თანამედროვე საენათმეცნიერო მეთოდების ცოდნა, მეორე მხრივ, კურსდამთავრებულს საშუალებას მისცემს შეისწავლოს, გააანალიზოს და გამოსაცემად მოამზადოს ლიტერატურული, დიალექტური (ქართული, სვანური, მეგრულ-ლაზური) ტექსტები და ლექსიკონები.

კურსდამთავრებული შეძლებს ახალი მეთოდების პრაქტიკულ გამოყენებას დამოუკიდებელი კვლევისას, ასევე ტრენინგ-კურსებისა და სემინარების ორგანიზება-გამდოლოს ქართული ენის გრამატიკის სწავლებასთან დაკავშირებით. სამაგისტრო პროგრამის დასრულების შემდეგ მაგისტრს ეცოდინება ენობრივი ტექსტის კომპიუტერული დამუშავებისათვის აუცილებელი პროგრამები, შეძლებს შეადგონოს მონაცენთა ბაზა ინდექსებითა და საძიებლებით; შეძლებს ბიბლიოგრაფიის მომზადებას თანამედროვე ინფორმაციული ტექნოლოგიების გამოყენებით.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამისა და მოდულის ხელმძღვანელებს სრული პროფესორი რამაზ ქურდაძე, ტელ: 8 99 18 09 03, კონსულტანტი ემერიტუსი დ. მელიქიშვილი

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: თეორიული და გამოყენებითი ენათმეცნიერება

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ენათმეცნიერების მაგისტრი / MA in Linguistics

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები: სამაგისტრო პროგრამის მიზანია სტუდენტს მისცეს არსებითი ცოდნა და კვლევა-ძიების გამოცდილება ზოგადი, შედარებითი და გამოყენებითი ენათმეცნიერების სფეროში. სამაგისტრო პროგრამა გულისხმობს საფუძვლიან მომზადებას ენათმეცნიერების თეორიაში, რომელზე დამყარებითაც მოხდება ლინგვისტიკის გამოყენებითი ასპექტების – კომპიუტერული ლინგვისტიკის, ექსპერიმენტული ფონეტიკის, სოციოლინგვისტიკის, ფსიქოლინგვისტიკის – გაცნობა შესაბამისი კურსების მეშვეობით; ასევე განხორციელდება შედარებითი ლინგვისტიკის დარგების – ენათა ტიპოლოგიისა და უნივერსალიების, ისტორიულ-შედარებითი ენათმეცნიერების, არეალური ლინგვისტიკისა და ენათა კონტაქტების თეორიული საფუძვლების – შესწავლა და არჩევითი საგნების მეშვეობით მის ერთ-ერთ სფეროში პროფესიული სპეციალიზაცია.

სწავლის შედეგები: სამაგისტრო კურსის გავლის შედეგად სტუდენტები შეიძენენ ზოგადი და შედარებითი ენათმეცნიერების საფუძვლების ისეთ ცოდნას, რომელიც მათ შესაბამის სფეროებში დამოუკიდებელი ორიენტაციისა და კვლევის, საკითხების ორიგინალური დასმისა და შესწავლის, შედეგების პრაქტიკული გამოყენების შესაძლებლობას მისცემს. კურსმადთავრებულები მომზადდებიან როგორც თანამედროვე ენათმეცნიერების ფართო დიაპაზონის სპეციალისტები, რომლებიც ენათა კვლევას შესაძლებენ ტიპოლოგიურ პერსპექტივაში როგორც სინქრონიულ, ისე დიაქრონიულ ასპექტში. გამოყენებითი ასპექტების არჩევის შემთხვევაში მათ შეეძლებათ თავიანთი ცოდნის რეალიზაცია კომპიუტერულ ლინგვისტიკაში, ექსპერიმენტულ ფონეტიკაში, ფსიქოლინგვისტიკაში, სოციოლინგვისტიკაში.

ცოდნა და გაცნობიერება:

- თეორიული ენათმეცნიერების ძირითადი პრინციპების, კონცეფციებისა და მეთოდების ცოდნა.
- შედარებითი ენათმეცნიერების ძირითადი პრინციპებისა და მეთოდების ცოდნა.
- კომპიუტერული ლინგვისტიკის ძირითადი პრინციპებისა და მეთოდების ცოდნა.
- ექსპერიმენტული ფონეტიკის სფეროში ანალიზის განხორციელებისათვის საჭირო ცოდნა.
- ქართველურ ენათა ძირითადი ტიპოლოგიური, ისტორიულ-შედარებითი და არეალური მახასიათებლების ცოდნა.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება/პრაქტიკული უნარები:

- ენათა ფონოლოგიურ, მორფოსინტაქსურ და სემანტიკურ დონეებზე დამოუკიდებელი ტიპოლოგიური კვლევის უნარი.
- ისტორიულ-შედარებითი მეთოდის გამოყენებით ენათა კვლევის უნარი.
- ენათა კონტაქტების და არეალური მიმართებების კვლევის უნარი.
- კომპიუტერული ლინგვისტიკის სფეროში კვლევისა და მუშაობის უნარი
- ენათა ფსიქოლინგვისტური და სოციოლინგვისტური ასპექტების კვლევის უნარი.
- ფონეტიკური ექსპერიმენტების ჩატარების და ანალიზის უნარი

ზოგადი/ტრანსფერული უნარები:

- შესაბამისი ლიტერატურიდან ინფორმაციის მოძიებისა და კრიტიკული შეფასების უნარი.
- ლოგიკური და არგუმენტირებული მსჯელობის უნარი.

- სამეცნიერო ნაშრომის გაფორმების უნარი.
- უცხო ენაზე სპეციალური ლიტერატურის კითხვისა და ათვისების უნარი.
- საკვლევ სფეროში ემპირიული მასალის მოპოვების უნარი.
- მოპოვებული ემპირიული მასალის ანალიზისა და კლასიფიკაციის უნარი.
- ანალიზის შედეგების განზოგადების უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს აკადემიკოს თამაზ გამყრელიძეს.

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: ზოგადი ფონეტიკა - ფონოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ენათმეცნიერების მაგისტრი (MA in Linguistics)

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები: სამაგისტრო პროგრამა განკუთვნილია ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრის ხარისხის მქონე სტუდენტთათვის, რომელთა ინტერესის სფეროსაც წარმოადგენს ენათმეცნიერების მნიშვნელოვანი დარგი – ზოგადი ფონეტიკა-ფონოლოგია და სურთ საკუთარი ცოდნის გაღრმავება ამ განხრით. პროგრამის მიზანია სტუდენტს მისცეს საფუძვლიანი განათლება ზოგად ენათმეცნიერებაში და მის ფუნდამენტურ დარგში – ზოგად ფონეტიკაში.

XX საუკუნემ განსაკუთრებული როლი ითამაშა ლინგვისტიკის, როგორც მეცნიერების განვითარებაში. «ფონემისა» და «მორფემის», როგორც აბსტრაქტულ ერთეულთა, ახლებურმა გაგებამ საშუალება მისცა ენათმეცნიერებს, შეისწავლონ ენაში არსებული სხვადასხვა იერარქიული დონეები. «ფონემა» და «მორფემა», როგორც ენის იერარქიული ერთეულები, ქმნიან რეალურ ენობრივ სტრუქტურებს ენობრივი იერარქიის სხვადასხვა დონეზე, რომელთა ურთიერთმიმართება აყალიბებს ენას, როგორც სისტემის მთლიანობას.

ზოგადი ფონეტიკა ემყარება კონკრეტულ ენათა ფონეტიკას, მაგრამ, ამავე დროს, სცილდება კონკრეტულად მოცემულ ენათა ბგერითი ფორმის ფარგლებს. განიხილება საკითხი: არსებობს თუ არა ზოგადი ფუნქციონალური ფონეტიკა. თუ გავითვალისწინებთ, რომ ყოველი კონკრეტული ენის სამეტყველო ბგერადობა ფუნქციონალურად განსხვავებულია ყოველი სხვა ენის სამეტყველო ბგერადობისაგან, საბუთდება, რომ ზოგადი ფონეტიკა განსხვავდება კერძოსაგან როგორც თემატიკურად, ისე საკითხთა განხილვის მოცულობით. სამაგისტრო პროგრამა ცხადყოფს ფონოლოგიური სტრუქტურის განპირობებულობას ენაში მოქმედი ფონეტიკური პროცესებით და ე. წ. ფონეტიკური ტენდენციებით. საფუძვლიდან შეისწავლება ფონეტიკის ძირითადი საკითხები: წარმართავენ თუ არა ფონეტიკური კანონები მოცემული ენის ენის ფონოლოგიური მოდელის ჩამოყალიბებას; განსაზღვრავს თუ არა ფონეტიკური და ფონოლოგიური ასპექტების თანაჟამიერი მოქმედება ენის ფონემატურ სტრუქტურას; დაწვრილებით განიხილება კოარტიკულაციის მოქმედება: ენის ფონოლოგიური მოდელის ცვლა და ფონეტიკური ტენდენციები, რომელთა დინამიკაც სცილდება კოარტიკულაციურ ქმედებათა სფეროს და გლობალურია ენისათვის; ფონეტიკური პროცესები და ფონეტიკური ტენდენციები და მათი ფონოლოგიზირებული შედეგები; ფონეტიკური ცვლილებები და ეკონომიის პრონციპი; ენის ფონემატური სისტემა – პარადიგმატიკა და სინტაგმატიკა; ანლაუტისა და აუსლაურის სტრუქტურის ტრადიციული სქემა და მისი დაზუსტება თანამედროვე ლინგვისტიკის შედეგების გათვალისწინებით; უნივერსალური ფონეტიკური კანონები და მათი მოქმედების შეზღუდულობა დროით, სივრცით ან სხვა კანონის ჩარევით; ფონოლოგიური სისტემის დიაქრონიული ტრანსფორმაცია.

სტუდენტი თავისუფალია ენათა არჩევანში, ეს დამოკიდებულია მის ინტერესზე. პროგრამა არ არის შეზღუდული კონკრეტული ენის ფარგლებში, თუმცა სასურველია, რომ მის სამუშაო სფეროს წარმოადგენდეს იბერიულ-კავკასიური, ინდო-ევროპული, თურქულ-ალთაური, სემიტური ან წინა აზიის მკვდარი ენები: შუმერული, ურარტული, ხეთური, აქადური, ეგვიპტური და ა. შ.

სწავლის შედეგები:

ცოდნა და გაცნობიერება

სამაგისტრო პროგრამა ორიენტირებულია მაგისტრანტის თეორიული ცოდნით შეიარაღებაზე და ფონეტიკის პრაქტიკული მხარეს გამოავლენს თავისივე შერჩეული ენის მაგალითზე: შეძლებს გამოყოს უმცირესი ლინგვისტური ერთეული – ფონემა, ჩაატარებს ლინგვისტურ პროცედურებს და წარმოაჩენს ენის ფონემათა პარადიგმატულ და სინტაგმატურ მიმართებას – ფონოტაქტიკას; გამოიკვლევს ენაში მოქმედ ბგერათმეორთების წესებს და მათ შედეგად

ჩამოყალიბებულ ფონემატურ სინტაგმებს, რომელთაც ხშირი რეალიზაცია აქვს ენის ლექსიკური წარმოებისას.

პრაქტიკული უნარები:

მაგისტრს გამოიკვლევს ფონეტიკურ პროცესებს, კოარტიკულაციასა და მასთან დაკავშირებულ შიდა და გარე სანდჰის კანონთა მოქმედებას, რომლის ზეგავლენის შედეგებიც ასახულია ენის მორფოლოგიურ სისტემაზე.

ზოგადი/ტრანსფერული უნარები

მაგისტრს ექნება:

შესაბამისი ლიტერატურიდან ინფორმაციის მოძიებისა და კრიტიკული შეფასების უნარი.

ლოგიკური და არგუმენტირებული მსჯელობის უნარი.

სამეცნიერო ნაშრომის გაფორმების უნარი.

უცხო ენაზე სპეციალური ლიტერატურის კითხვისა და ათვისების უნარი.

საკვლევ სფეროში ემპირიული მასალის მოპოვების უნარი.

მოპოვებული ემპირიული მასალის ანალიზისა და კლასიფიკაციის უნარი.

ანალიზის შედეგების განზოგადების უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის მიმართეთ პროგრამის ხელმძღვანელს პროფესორ ნათელა ქუთელიას ტელ: 22-15-28. მობ: 855625332. კონსულტაციის დრო განუსაზღვრელია.

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: საქართველოს ისტორია

სამაგისტრო პროგრამა სტუდენტებს სთავაზობს ორ სასპეციალიზაციო მოდულს:

1. ძველი და შუა საუკუნეების საქართველოს ისტორია და წყაროთმცოდნეობა;
2. ახალი და უახლესი პერიოდის საქართველოს ისტორია და წყაროთმცოდნეობა)

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ისტორიის მაგისტრი / MA in History

პროგრამის მიზნები:

- მოამზადოს ფართო სამეცნიერო ჰორიზონტის მქონე ისტორიკოსები მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე განგრძობადი ერის - ქართველების - ისტორიის სხვადასხვა (პოლიტიკური, კულტურული, სოციალურ-ეკონომიკური) ასპექტის შემეცნების გზით; სპეციალისტები, რომლებიც შეძლებენ მიღებული ცოდნის გამოყენებას პრაქტიკაში სოციალური და პოლიტიკური (როგორც სამინაო, ისე საგარეო) ურთიერთობების მეცნიერული საფუძველზე წარმართვისას და სამეცნიერო და პედაგოგიურ სფეროში მოღვაწეობისას.
- პროგრამა საინტერესო იქნება უპირველესად მათთვის, ვისაც სურს ჰქონდეს საფუძვლიანი, შემოქმედებითი პროცესის თანამონაწილეობით მიღებული, ცოდნა ქართველი ერის ისტორიის კონკრეტული პერიოდის ან დიაქრონულ ჭრილში დანახული კონკრეტული ისტორიული ფენომენის შესახებ და შესაბამის სფეროში კვლევების ჩატარებისათვის საჭირო ჩვევები და უნარები.
- ამასთან, პროგრამის ცალკეული კურსები და მოდულები დიდ დახმარებას გაუწევს მათ, ვინც ესწრაფვის საფუძვლიანი ცოდნის მიღებას სხვადასხვა პერიოდის კავკასიის ისტორიაში, რუსეთის ისტორიაში, საბჭოთა კავშირის ისტორიაში, ბოლშევიზმისა და მენშევიზმის ისტორიაში, ქრისტიანული ეკლესიის ისტორიაში, ბიზანტიისა და ბიზანტიური კულტურული წრის ქვეყნების ისტორიაში, ებრაული და სომხური დიასპორების ისტორიაში და ა.შ. დასახელებული სფეროებში რიგი ინფორმაციის მიღება ექსკლუზიურად ამ პროგრამის ფარგლებშია შესაძლებელი. აღნიშნული გარემოება საშუალებას აძლევს სამაგისტრო პროგრამის კურსდამთავრებულს იოლად მოახერხოს საჭიროების შემთხვევაში სპეციალობის შეცვლა და მოგვევლინოს მომიჯნავე დარგის ექსპერტად.

სწავლის შედეგები: პროგრამის შედეგად განვითარდება ყველა ის კომპეტენცია, რომელიც სტუდენტს შეძენილი აქვს სწავლების ბაკალავრიატის საფეხურზე. აგრეთვე ჩამოყალიბდება ბევრი ახალი კომპეტენციაც. კერძოდ:

1. ცოდნა და გაცნობიერება

1.1. სტუდენტს ექნება ღრმა ფაქტობრივი ცოდნა საქართველოს ისტორიის ერთ-ერთი მის მიერ შერჩეული პერიოდის შესახებ, რომელიც დაფუძნებული იქნება ისტორიული წყაროებისა და სპეციალური ლიტერატურის ანალიზს

1.2. სტუდენტს ექნება ღრმა ფაქტობრივი ცოდნა საქართველოს ერთ-ერთი მის მიერ შერჩეული რეგიონის შესახებ, რომელიც დაფუძნებული იქნება ისტორიული წყაროებისა და სპეციალური ლიტერატურის ანალიზს.

1.3. სტუდენტს ექნება ღრმა ფაქტობრივი ცოდნა საქართველოს ერთ-ერთი ან რამდენიმე მის მიერ შერჩეული ისტორიული მოღვაწის შესახებ, რომელიც დაფუძნებული იქნება ისტორიული წყაროებისა და სპეციალური ლიტერატურის ანალიზს.

1.4. სტუდენტს ექნება ღრმა ცოდნა ქართველი ერის ცხოვრებაში მომხდარი რომელიმე მის მიერ შერჩეული სოციალური ფენომენისა დიაქრონულ ჭრილში და ფართოდ შედარებით კონტექსტში

1.5. სტუდენტს ექნება ისტორიული წყაროების მის მიერ შერჩეული ჯგუფის წყაროთმცოდნეობითი მახასიათებლების საფუძვლიანი ცოდნა.

1.6. სტუდენტს ექნება მისთვის საინტერესო საკითხებზე თანამედროვე ქართული ისტორიოგრაფიული დისკურსის საფუძვლიანი ცოდნა.

1.7. სტუდენტი გააცნობიერებს სხვადასხვა ისტორიოგრაფიული სტილისა, მეთოდოლოგიისა და, შესაბამისად, ისტორიული ფაქტის სხვადასხვაგვარი რეკონსტრუქციის შესაძლებლობის ფაქტს.

1.8. ექნება სხვადასხვა სახის ისტორიული კვლევის მიდგომების და მეთოდების ცოდნა (ეკონომიკური, სოციალური, პოლიტიკური, გენდერული)

ექნება ისტორიული დიდაქტიკის ცოდნა და გააცნობიერებს იმას, რომ სწავლება და ისტორიული რეკონსტრუქცია მჭიდროდ ურთიერთდაკავშირებულია

2. პრაქტიკული უნარები

2.1. სტუდენტს ექნება წყაროთმცოდნეობითი ძიებების ჩატარების ჩვევა და მოძიებული ფაქტების ისტორიულ რეკონსტრუქციაში გამოყენების უნარი.

2.2. სტუდენტს შეეძლება საქართველოს ისტორიის დარგში წერილობითი ნაშრომის ისტორიის დარგის მოთხოვნილების გათვალისწინებით გაფორმება .

2.3. სტუდენტს შეეძლება საქართველოს ისტორიის მაგალითზე გარდასულ ეპოქებთან კულტურული დიალოგის, Mფაქტების ურთიერთშედარების, ურთიერთდაკავშირების და მათი სინთეზის მეშვეობით ისტორიული სურათის აღდგენა.

2.4. სტუდენტს შეეძლება ქართველი ერის ისტორიული წარსულის რეკონსტრუქციისას გამოიყენოს სხვადასხვა ისტორიოგრაფიული სტილი .

2.5. სტუდენტს შეეძლება ისტორიოგრაფიული მიმოხილვის გაკეთება მშობლიურ და უცხო ენაზე.,

2.6. სტუდენტს შეეძლება ნაშრომთა და წყაროთა კომენტირება და რეცენზირება

2.7. სტუდენტს შეეძლება წყაროთა კრიტიკული გამოცემა და თარგმნა.

2.8. სტუდენტს შეეძლება თემატური კატალოგის შედგენა.

3. ზოგადი უნარები

3.1. სისტემატური მუშაობა უცხოენოვან სპეციალურ ლიტერატურაზე და პრეზენტაციები როგორც ქართული, ისე არაქართული აუდიტორიის წინაშე სტუდენტს გაულრმავებს ენების ცოდნას, ჩამოუყალიბებს საზოგადოდ ნებისმიერ პრობლემაზე მშობლიურ თუ არამშობლიურ ენაზე პრეზენტაციის უნარს.

3.2. სტუდენტი ჩამოყალიბდება კომუნიკაბელურ და თვითკრიტიკულ პიროვნებად, რადგან მას ხშირად მიეცემა შესაძლებლობა იმუშაოს ჯგუფში, იყოს ექპედიციაში, სასწავლო პრაქტიკაზე;, მოიპოვოს ინფორმაცია ინტერვიუს გზით, დაწეროს კოლექტიური სამეცნიერო პროექტი მონაწილეობა მიიღოს დისკუსიაში.

3.3. პერმანენტული საშინაო დავალებები სწავლით თუ კვლევით სფეროში, აგრეთვე სამეცნიერო ღონისძიებებში მონაწილეობა სტუდენტს განუვითარებს გარემოსთან ადაპტირების, გარეშე გამოწვევებზე ადეკვატური რეაგირების, დროის ორგანიზების და სამეცნიერო ცხოვრების მენეჯმენტის უნარებს.

3.4. წყაროების შესწავლისადმი მიძღვნილი კურსები სტუდენტს განუვითარებს საზოგადოდ ტექსტების ინტერპირების უნარს

ამ პროგრამის წარმატებით გავლის შედეგად პროგრამისა, რომელიც უზრუნველყოფს საქართველოს ისტორიის მიწოდებას შედარებითი ფორმით და გარე სამყაროსთან პარალელურად, არაქართული ისტორიოგრაფიული დისკურსის გათვალისწინებით, სტუდენტი ჩამოყალიბდება არა მარტო კონკრეტულად საქართველოს ისტორიის დარგში ექსპერტად, არამედ მას ექნება საზოგადოდ ნაციონალური ისტორიების სწრაფად და ადეკვატურად გაგების კომპეტენცია, რაც აუცილებელია როგორც აკადემიური საქმიანობისათვის, ასევე პრაქტიკულ სფეროში.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის მიმართეთ პროგრამის ხელმძღვანელს სრულ პროფესორს მარიამ ჩხარტიშვილს, ტელ: 899714015; 314593, ელ.ფოსტა: mary.chkhartishvili@gmail.com

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: ახალი და უახლესი ისტორია

პროგრამა სტუდენტებს სთავაზობს 4 სასპეციალიზაციო მოდულს:

1. ევროპისა და ამერიკის ქვეყნების ახალი და უახლესი ისტორია;
2. ახლო აღმოსავლეთის ისტორია (ახალი და უახლესი პერიოდი)
3. შორეული აღმოსავლეთის ისტორია (ახალი და უახლესი პერიოდი);
4. საერთაშორისო ურთიერთობების ისტორია (ახალი და უახლესი პერიოდი).

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ისტორიის მაგისტრი / MA in History

პროგრამის მიზნები:

- სამაგისტრო პროგრამის მიზანს წარმოადგენს მაღალკვალიფიციური სპეციალისტ-მკვლევარების მომზადება ახალი და უახლესი ისტორიის დარგში.
- ახალი და უახლესი ისტორია არის მსოფლიო ისტორიის ერთ-ერთი ყველაზე საინტერესო მონაკვეთი, რომლისადმი ინტერესი მთელ მსოფლიოში ყოველთვის უდიდესი იყო და დღესაც ყველაზე მეტად შესწავლადი დარგია. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ამ დარგს დაფუძნების პერიოდიდანვე ექცეოდა დიდი ყურადღება, რაც გამოიხატა კიდევ XXს. 30-იანი წლების შუახანებში ახალი და უახლესი ისტორიის კათედრის ჩამოყალიბებაში. ქართველი მეცნიერები ყოველთვის ცდილობდნენ, არ ჩამორჩენოდნენ მსოფლიო ისტორიულ აზროვნებას, და, რასაკვირველია, დღეს, როდესაც საქართველო მიისწრაფვის ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციას, მას ნამდვილად სჭირდება ახალი და უახლესი ისტორიის სპეციალისტები.
- აღნიშნული სამაგისტრო პროგრამის მთავარი ამოცანაა, მისცეს მაგისტრატურის მსმენლებს ღრმა ცოდნა ახალ და უახლეს ისტორიაში. ამას ემსახურება ის სალექციო კურსები და სტუდენტთა პრაქტიკული მუშაობა (როგორც უშუალოდ ლექტორთან, ისე დამოუკიდებლად), რომელიც გათვალისწინებულია წარმოდგენილი სამაგისტრო პროგრამით. პროგრამის გავლის შემთხვევაში სტუდენტს ექნება სრული წარმოდგენა ახალი და უახლესი ისტორიის სფეროში არსებულ ძირითად თეორიულ მიდგომებზე. ამავე დროს, ის მიიღებს კონკრეტულ ცოდნას ევროპისა და ამერიკის, ახლო აღმოსავლეთის, შორეული აღმოსავლეთის ისტორიაზე და საერთაშორისო ურთიერთობებზე აღნიშნულ პერიოდში. პროგრამა იყოფა ოთხ მოდულად: 1. ევროპისა და ამერიკის ქვეყნების ახალი და უახლესი ისტორია; 2. ახლო აღმოსავლეთის ისტორია (ახალი და უახლესი პერიოდი); 3. შორეული აღმოსავლეთის ისტორია (ახალი და უახლესი პერიოდი); 4. საერთაშორისო ურთიერთობების ისტორია ახალ და უახლეს პერიოდში. გარდა საერთო საგნებისა, თითოეულ მოდულს გააჩნია თავისი სავალდებულო და არჩევითი საგნები.
- ახალი და უახლესი ისტორიის სპეციალობით მაგისტრის მომზადების ნორმატიული ვადაა 2 წელი. მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მისაღებად კურსდამთავრებულს მაგისტრატურაში სწავლის განმავლობაში დაგროვილი უნდა ჰქონდეს 120 კრედიტი (1 კრედიტი = 25 ასტრონომიულ საათს), მათ შორის 90 საკონტაქტო (ლექციები, სემინარები, პრაქტიკული მეცადინეობები) კრედიტი და 30 დამოუკიდებელი მუშაობის (სამაგისტრო ნაშრომი) კრედიტი.

სწავლის შედეგები:

- ცოდნა და გაცნობიერება _ მაგისტრატურის სასწავლო პროგრამის დასრულებისა და სამაგისტრო ნაშრომის დაცვის შედეგად მიღებული ცოდნის, კვალიფიკაციისა და კომპეტენციის გამოყენებით კურსდამთავრებულს უნდა შეემლოს: სპეციალური სამეცნიერო ლიტერატურის კრიტიკული ათვისება, კითხვა და გააზრება; თანამედროვე მსჯელობის მიმდინარეობებისა და საკითხების ცოდნა; კაცობრიობის წარსულის ერთი ან მეტი პერიოდის სპეციალიზებული ცოდნა; კვლევის საგნის დასახვის უნარი, იმისთვის, რომ

წვლილი შეიტანოს ისტორიოგრაფიულ ცოდნასა და დებატებში; მსოფლიო პოლიტიკის კრიტიკული ანალიზისა და ინტერპრეტირების უნარი; ევროპული მოვლენების, განვითარებებისა და პოლიტიკის, ნაციონალურ, რეგიონულ და ადგილობრივ ჩარჩოებში ინტერპრეტირების უნარი;

- პრაქტიკული უნარები – მაგისტრს უნდა გამოუმუშავდეს არა მხოლოდ ქართული, არამედ დასავლური მეცნიერების უახლესი მიღწევების გათვალისწინებით საკვლევო ტექსტებისადმი კომენტარების დართვის უნარი; თანამედროვე ტექნოლოგიური საშუალებებისა და უახლესი ინტერდისციპლინარული მეთოდების გამოყენებით მასალის დამუშავების უნარი; დამოუკიდებლად მუშაობის უნარი; ხელმძღვანელობის ქვეშ მუშაობის უნარი; განსხვავებული დისციპლინარული მეთოდოლოგიების ინტეგრირებულად გამოყენების უნარი;
- ზოგადი/ტრანსფერული უნარები – მაგისტრს უნდა შეეძლოს სპეციალიზებული სამეცნიერო ლიტერატურის კრიტიკული ანალიზი, წერილობითი თუ ზეპირი პრეზენტაცია; საკამათო საკითხებზე დისკუსიის, თანმიმდევრული და ლოგიკური არგუმენტების საშუალებით მკაფიოდ და კორექტულად კამათის უნარი; მრავალმხრივი მასალის თანმიმდევრული ორგანიზების უნარი; საკუთარ თუ უცხო ენაზე წერის უნარი; კვლევის შედეგების შესაბამისი ნარატიული ფორმით გადმოცემის უნარი; ზეპირი კომუნიკაციის უნარი ქართულ და ერთ-ერთ საერთაშორისო ენაზე შესაბამისი ტერმინოლოგიის გამოყენებით; ინტერნეტ-რესურსების გამოყენების უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს პროფესორ
თეიმურაზ პაპასკირს ტელეფონზე: 893 31 40 61; E-mail: tpapaskiri@gmail.com

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: მედიევსტიკა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: მედიევსტიკის მაგისტრი/ MA in medieval studies

პროგრამის მიზნები: სამაგისტრო პროგრამა მედიევსტიკაში შედგენილია ბუდაპეშტის ცენტრალურ უნივერსიტეტთან (პროფ. ნილს გაული) კოორდინაციითა და პარტნიორობით. იგი წარმოადგენს საფაკულტეტათშორისო ინტერდისციპლინარულ პროგრამას, რომელიც მოიცავს როგორც თეორიულსა და მეთოდოლოგიურ საკითხებს, ასევე ემპირიულ მასალას, რომლის მიზანია წყაროების შესწავლისა და მრავალფეროვანი თეორიული მიდგომების ანალიზის საფუძველზე, მოამზადოს მკვლევრები და პრაქტიკოსები მედიევსტიკაში, რომელთაც ექნებათ ღრმა ცოდნა შუა საუკუნეების და აღორძინების ეპოქის შესახებ, მისი რეგიონული განვითარების თავისებურებების წარმოდგენით, შეისწავლიან განსხვავებულ მეთოდოლოგიურ მიდგომებს და მასთან დაკავშირებულ ორიენტირებს, კვლევის კომპარატივისტულ მეთოდებს, აგრეთვე სივრცით, ქრონოლოგიურ და თემატურ მიდგომებს.

პროგრამა მაგისტრანტს საშუალებას აძლევს, მიიღოს თეორიული ცოდნა, განავითაროს და დახვეწოს ანალიზისა და ინტერპრეტაციის უნარი კონკრეტული ისტორიული პროცესების და ეპოქის გათვალისწინებით, შეისწავლოს შუა საუკუნეების საზოგადოება, მასში მიმდინარე ურთიერთობები - ეკონომიკური, პოლიტიკური, სოციალური, კულტურული. ასეთი მიდგომა მოითხოვს, როგორც წერილობითი, ასევე არქეოლოგიური, ეთნოგრაფიული, ენობრივი, ტექნიკის და მეურნეობისა და სამართლის, აგრეთვე სხვა მომიჯნავე დარგების მონაცემების გამოყენებას. სტუდენტებს უნდა ჩამოუყალიბდეთ წარმოდგენა მედიევსტიკის კვლევათა სფეროში არსებულ მეთოდოლოგიურ მიდგომებსა და მათი ჩამოყალიბების გზაზე, აგრეთვე იმ მეთოდოლოგიურ პრობლემებზე, რომლებიც თანამედროვე მედიევსტიკის წინაშე დგას. სასწავლო კურსები აქცენტირებულია იმ უნარ-ჩვევების შემუშავებაზე, რომ მაგისტრანტმა შესძლოს ინფორმაციის, მიდგომებისა და ფასეულობების კომპლექსური ბუნების გაცნობიერება. ასევე მიზნად ისახავს შუა საუკუნეებისა და აღორძინების ეპოქის კულტუროცენტრისტული გააზრების და კულტურის ფენომენის ისტორიული კვლევის სფეროში დაგროვილი მეთოდოლოგიური გამოცდილების, კვლევის კომპარატივისტული მეთოდების, აგრეთვე სივრცითი, ქრონოლოგიური და თემატური მიდგომების გაცნობას.

პროგრამა წარმოდგენილია ფართო წყაროთმცოდნეობის ბაზაზე და სთავაზობს მაგისტრანტებს წყაროზე მუშაობის მეთოდებისა და მეთოდოლოგიების უნარ-ჩვევების გამომუშავებას. მაგისტრმა უნდა შეისწავლოს შუა საუკუნეების ხელნაწერები, არქეოლოგიური მასალები, რელიგიური ტექსტები, სამართლის ძეგლები და სხვა წყაროებზე მუშაობის ფორმები და მისი კრიტიკული ანალიზის უნარი. პროგრამა მაგისტრანტს აძლევს საშუალებას თავისი ინდივიდუალური სამუშაო გეგმა შეადგინოს, როგორც რეგიონალური პრინციპით (დასავლეთ ევროპა, აღმოსავლეთ ქრისტიანული სამყარო, მახლობელი აღმოსავლეთი...), ასევე აირჩიოს კრედიტები სხვადასხვა დისციპლინებში (ისტორია, ლიტერატურა, სამართალი, ფილოსოფია, ხელოვნება, რელიგია...). ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ამოცანაა შედარებითი კვლევების წარმოება. პროგრამა არ არის შეზღუდული რომელიმე ლოკალური რეგიონის შესწავლით, არამედ აუცილებელ პირობას წარმოადგენს ფართო არეალის შესწავლა და მათი შედარებითი ანალიზი.

სტუდენტებს მოეთხოვებათ საკუთარი ჰიპოთეზების შემუშავება მკაცრი სამეცნიერო მეთოდების გამოყენებით. მათ უნდა შეადარონ და ერთმანეთთან დააკავშირონ სხვადასხვა საგანში შეძენილი მეთოდოლოგიები და ცოდნა, რათა შესაძლებლობა მიეცეთ, ერთი სფეროდან მეორეში გადაიტანონ ინოვაციური პრაქტიკა, შეძლონ სხვადასხვა პერიოდებსა და კონტექსტში ისტორიოგრაფიული შეხედულებებისა და პერსპექტივების გაცნობიერება. შეიძინონ დისციპლინათშორისი დეტალური ცოდნა, კონკრეტული პერიოდის დოკუმენტების სპეციფიკური საშუალებებითა და მეთოდებით შესწავლის უნარი.

პროგრამა, სხვადასხვა კონფესიათა ურთიერთობის ისტორიისა და განსხვავებულ მსოფლმხედველობათა ანალიზის საფუძველზე, იძლევა საფუძვლიან ცოდნას საზოგადოების განვითარების პროცესის შესახებ; ასევე დიპლომატიის ადგილისა და როლის შესახებ შუა საუკუნეებსა და რენესანსის ხანაში.

პროგრამაში მოცემული თემები და საგნები კონკრეტული წყაროების კრიტიკული ანალიზისა და მედიევისტიკის თანამედროვე მიღწევების საფუძველზეა წარმოდგენილი და იძლევა შუა საუკუნეების ფართო ასპექტების კვლევის საშუალებას. სასწავლო კურსი უზრუნველყოფს და სამეცნიერო კვლევითი მუშაობის უნარის გამომუშავების საშუალებას. ამზადებს სპეციალისტს, რომელსაც უნდა შეეძლოს დაგეგმოს, განახორციელოს, წარმოადგინოს - ზეპირი და წერილობითი ფორმით - დისციპლინის მოთხოვნების მიხედვით, კვლევითი ხასიათის ნაშრომი მედიევისტიკაში, რომელიც მიმოიხილავს და აანალიზებს მნიშვნელოვან პრობლემას. იგი ამზადებს სპეციალისტებს შემდგომი კვლევისა და პრაქტიკული საქმიანობისათვის.

პროგრამა არის ინტერდისციპლინარული და საფაკულტეტაშორისო. იგი ძირითადად სთავაზობს ხარისხს ზოგად მედიევისტიკაში, მაგრამ ამავე დროს მას შეუძლია მაგისტრის ინდივიდუალური პროგრამის შესაბამისად ხარისხი მიანიჭოს ასევე ისტორიაში.

სწავლის შედეგები: მაგისტრი უნდა ფლობდეს კონკრეტულ, ფართო და დეტალურ ცოდნას მედიევისტიკაში. მაგისტრს უნდა შეეძლოს საკვლევი საკითხის გამოკვეთა და დასაბუთება, შუა საუკუნეების და აღორძინების პრობლემების იდენტიფიცირება, წყაროების გამოყენების ახალი გზების მოძიება, დაკავშირება და შედარება; უნდა ჰქონდეს ფართო და დეტალური ცოდნა მედიევისტიკაში გეოგრაფიული არეალის მიხედვით. გადმოცემული მასალების საფუძველზე, სტუდენტი ორიენტირდება იმაში, თუ როგორც იცვლება ისტორიული ინტერესები, კატეგორიები და პრობლემები დროსთან ერთად და როგორ უკავშირდება ისტორიული დებატები ეპოქის პოლიტიკურ და კულტურულ ინტერესებს, მაგისტრს ასევე უნდა შეეძლოს შუა საუკუნეებში მიმდინარე პროცესების, მისი განვითარების მიღწევების გამოყენება და დაკავშირება თანამედროვეობასთან და თანამედროვე პერიოდში მიმდინარე პროცესების საფუძველზე ამ მოვლენების რეინტერპრეტაცია; უნდა ჰქონდეს უნარი მოახდინოს ინტერპრეტირება შუა საუკუნეების მოვლენების, განვითარებებისა, საზოგადოებისა და პოლიტიკის რეგიონალურ და ადგილობრივ ჩარჩოებში. უნდა შეეძლოს კვლევის მეთოდოლოგიური საფუძვლების განსაზღვრა, წყაროებისა და თანამედროვე მედიევისტიკის მიღწევების საფუძველზე ისტორიული პროცესების ანალიზი; კვლევითი და პრაქტიკული მუშაობის წერითი და ზეპირი პრეზენტაცია.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუფროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A

81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს პროფ. ბეჟან ჯავახიას, ელ.ფოსტა: javakhi@yahoo.de, ტელ: 899 338110 ; 720607

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: ქრისტიანობის ისტორია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ისტორიის მაგისტრი / MA in History

პროგრამის მიზნები: ქრისტიანობის ისტორიის სამაგისტრო პროგრამა წარმოადგენს თსუ-ს ჰუმანიტარული ფაკულტეტის სხვადასხვა დარგის სასწავლო პროგრამების კრების ვარიანტს, რომელიც გამიზნულია როგორც სასწავლო, ისე სამეცნიერო კვლევის შესწავლა-განხორციელებისათვის. პროგრამის მიზანია ბაკალავრიატის შემდგომი დონის სპეციალისტის, ან მკვლევარის მომზადება ქრისტიანობის ისტორიაში. ამასთანავე, პროგრამა ამზადებს პირს მიღებული კვალიფიკაციით მუშაობისათვის.

სამაგისტრო პროგრამა იძლევა საშუალებას სტუდენტმა მიიღოს დარგის ირგვლივ ფართო და ღრმა ცოდნა, ან შეიცვალოს სპეციალობა, რაშიც მას დახმარებას უწევს პროგრამის ინტერდისციპლინარული ხასიათი. პროგრამის მიზანია მოამზადოს კვალიფიციური სპეციალისტი ჰუმანიტარული მეცნიერებების ყველა დარგში: საეკლესიო სამართალში, სასულიერო ლიტერატურაში, ქრისტიანული ხელოვნების ისტორიაში, ქრისტიანულ არქეოლოგიაში, ქრისტიანულ წყაროთმცოდნეობასა და ისტორიოგრაფიაში, საეკლესიო დიპლომატიის ისტორიაში, ქრისტიანულ თეოლოგიაში და ა. შ. პროგრამა ამზადებს სპეციალისტს სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობისათვის, უმაღლესი და საშუალო საგანმანათლებლო დაწესებულებებში პედაგოგიური საქმიანობისათვის, ქრისტიანული ეკლესიის ექსპერტად ჩამოყალიბებისათვის.

სამაგისტრო პროგრამა მოიცავს თეორიულ საკითხებს და ქრისტიანობის კონკრეტული კვლევის მეთოდებს და მაგალითებს (case studies). სტუდენტმა უნდა შეძლოს ემპირიული მასალის თავმოყრა, დაჯგუფება და ანალიზის წესის გააზრება. ასევე, გამოკვეთოს ქრისტიანობის ისტორიის კვლევის მიზანი; გააცნობიეროს მაგისტრატურაში ათვისებული ცოდნით მიღებული შედეგები.

მრავალმიმართულებიანი და ღრმა თეორიული მიდგომით, სტუდენტმა უნდა აითვისოს ქრისტიანობის ფენომენის ანალიზის მეთოდ-ხერხები, გააზროს დარგის ინტერდისციპლინარული ხასიათი. პროგრამით გათვალისწინებული სავალდებულო და არჩევითი საგნები, სამაგისტრო ნაშრომი, სტუდენტს საშუალებას აძლევს გაიღრმავოს ბაკალავრიატის საფეხურზე მიღებული ზოგადი ცოდნა, გაიფართოვოს ის, დახვეწოს და განავითაროს სამეცნიერო პრობლემის ანალიზისა და ინტერპრეტაციის უნარი, შეიძინოს და განიმტკიცოს დამოუკიდებელი კვლევის უნარ-ჩვევები, რომელიც მას დაეხმარება პროფესიული საქმიანობის განხორციელებისათვის. სამაგისტრო პროგრამის მიზანია სტუდენტს გამოუმუშაოს ქრისტიანობაში წამოჭრილი ამა, თუ იმ პრობლემის გადაჭრის უნარი; ჯგუფური მუშაობის, პროექტის შემუშავება – მართვის უნარი და ა.შ. სამაგისტრო პროგრამის მიზანია სტუდენტს დარგში მიაღებინოს იმ დონის ცოდნა, რომ მან შეძლოს თავისი პროფესიისადმი პროფესიონალური მიდგომის წარმოჩენა; იდეების, პრობლემების, ინფორმაციის გაანალიზების გზაზე კომუნიკაცია სპეციალისტებისა და არასპეციალისტების წრეში.

სამაგისტრო პროგრამა ამზადებს ქრისტიანობის ისტორიის მაღალკვალიფიციურ სპეციალისტს, რომელსაც შესწევს უნარი მეცნიერული კვლევის ჩატარებისა და პრაქტიკული საქმის წარმოებისა აღნიშნულ დარგში. სტუდენტი უნდა ჩამოყალიბდეს ანალიტიკოს-პრაქტიკოსად ქრისტიანობის დარგში.

პროგრამა განკუთვნილია იმ სტუდენტებისათვის, რომლებიც დაინტერესებულნი არიან ცოდნის გაღრმავებით თეორიულ სფეროში, მისი გამოყენებით კონკრეტულ ქრისტიანობის კვლევებში და პრაქტიკულ მუშაობაში.

სწავლის შედეგები: სამაგისტრო პროგრამის დასრულების შემდეგ სტუდენტი უნდა ფლობდეს პროგრამით გათვალისწინებულ ცოდნას და შეეძლოს მიღებული ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება სათანადო უნარ-ჩვევების გამომუშავებით.

1. ცოდნა და გაცნობიერება – მაგისტრის ხარისხის მოპოვების შედეგად, მაგისტრს უნდა შეეძლოს საკვლევი პრობლემის გამოკვეთა და მისი დასაბუთება; კვლევის მეთოდოლოგიური საფუძვლის განსაზღვრა; თეორიული და ემპირიული მასალის ურთიერთშეჯერება და მის საფუძველზე ქრისტიანობაში მიმდინარე პროცესების ანალიზი. ამასთან, მაგისტრის ხარისხის მქონე ღრმად უნდა ერკვეოდეს ქრისტიანობის მსოფლმხედველობის საფუძვლებში; ქრისტიანობის წარმოშობა-განვითარების ისტორიულ პროცესებში; ქრისტიანობის ძირითად სამეცნიერო კონცეფციებში; ქრისტიანობისა და აბრაამისტული რელიგიების შედარებითი კვლევის საფუძვლებში; ქრისტიანული ეკლესიების ურთიერთობათა შედარებითი კვლევის საფუძვლებში; ქრისტიანობის როლსა და დანიშნულებაზე ისტორიულ პროცესებში და ა.შ. აგრეთვე, პროგრამით გათვალისწინებულ სხვა მოდულებში.
2. ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება:
  - ა) პრაქტიკული უნარები – მაგისტრის ხარისხის მქონეს უნარი უნდა შესწევდეს სამეცნიერო-კვლევითი და პრაქტიკული მუშაობის შედეგების წერითი და ზეპირი პრეზენტაციისა; გამომუშავებული დებულებების არგუმენტირებულად დასაბუთებისა და მსჯელობის მაღალი უნარი და კულტურა.
  - ბ) ტრანსფერული უნარები - მაგისტრატურის პროგრამა გავლილი პირი სრული ცოდნის გარდა ქრისტიანული სარწმუნოების ირგვლივ, უნდა ფლობდეს ქრისტიანობის ურთიერთმიმართების საფუძვლებს სხვა რელიგიებთან და ტოლერანტობისა და პატივისცემით დამოკიდებულებას ფლობდეს განსხვავებული კონფესიებისადმი, რაც მას შეამზადებს საზოგადოებაში მისი როლის განსაზღვრისადმი და დასაქმების უკეთეს შესაძლებლობებს შეუქმნის.
  - გ) კოგნიტური უნარები – მაგისტრატურა დამთავრებულს უნარი უნდა შესწევდეს დამოუკიდებელი იდეის ჩამოყალიბებისა, რისი საფუძველიც მის მიერ განვლილი პროგრამით მიღებული ცოდნა უნდა იყოს. პირს უნდა შეეძლოს განსხვავებული სამეცნიერო დებულებაში გარკვევა, საკუთარი ნაზრების ჩამოყალიბება; ქრისტიანობის განსხვავებული სამეცნიერო კონცეფციების დამოუკიდებელი ანალიზი და მათი სინთეზური კვლევით სათანადო აზრის გამოტანის უნარი.
  - დ) მეთოდოლოგიური უნარები – სტუდენტმა უნდა გამოიმუშაოს სასწავლო-ასათვისებელი მასალის დროში დაგეგმარება; იდეის ფორმირება და სათანადო პროექტის შედგენა და მისი ხელმძღვანელობა – რეალიზება; გამოიმუშაოს საკვლევი პრობლემის გადაჭრის უნარი.
  - ე) ტექნოლოგიური უნარები – მაგისტრატურა დამთავრებულს უნარი უნდა შესწევდეს სხვადასხვა სახით წყაროების მოპოვება (არქივში, ინტერნეტზე მუშაობის უნარი), მათი დამუშავება, სამეცნიერო მიმოქცევაში შემოტანა სამეცნიერო ანალიზის საფუძველზე.
  - ვ) ლინგვისტური უნარები – შესატყვისად სტუდენტის მიერ არჩეული ქრისტიანობის მიმართულებისა, ის უნდა ფლობდეს იმ უცხო ენას, რომელზეც წერილობითი წყაროებისა და ისტორიოგრაფიული ხასიათის მასალათა უმრავლესობა მოიძიება. საამისოდ კი, სტუდენტს გარდა მშობლიური ენისა, უცხო ენაზეც უნდა შესწევდეს უნარი ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაცია-პრეზენტაციისა; უცხოენოვანი მასალის მეცნიერული დამუშავებისა.

- ზ) სოციალური უნარები – სტუდენტს უნდა შეეძლოს ინტერდისციპლინარულ ჯგუფში მუშაობა, სადაც ის გაუძღვება ქრისტიანული პრობლემატიკის საკითხთა კვლევა-სწავლებას. ამასთან, დაიცავს კოლეგების სამეცნიერო აზრისა და დებულებებისადმი პატივისცემის ეთიკურ ნორმებს და გამოავლენს კოლექტიური მუშაობის უნარს.
- თ) სისტემური უნარები – მაგისტრანტს უნდა ჰქონდეს გამომუშავებული უნარი დამოუკიდებელი სამეცნიერო-კვლევითი და პრაქტიკული მუშაობისა; ასევე, დამოუკიდებლად საკვლევი პროექტის შემუშავებისა და მისი ხელმძღვანელობისა.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს მოწვეულ პროფესორს ქეთევან პავლიაშვილს ტელეფონზე: 23 06 96; ელ-ფოსტა: ketevan.pavliashvili@yahoo.com

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: ფილოსოფია
ოთხი სასპეციალიზაციო მოდულით:

1. კულტურის ფილოსოფია და ესთეტიკა.
2. პოლიტიკური ფილოსოფია.
3. მორალის ფილოსოფია და გამოყენებითი ეთიკა,
4. ლოგიკა და ფილოსოფიის ისტორიის ონტოლოგიურ-ეპისტემოლოგიური ასპექტები.

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ფილოსოფიის მაგისტრი / MA in Philosophy

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები: ფილოსოფიასთან მიმართებაში ექვს არ იწვევს ხელოვნების და კულტურის, პოლიტიკის, ლოგიკის ფილოსოფიური პრობლემების, ფილოსოფიის ისტორიის ონტოლოგიურ-ეპისტემოლოგიური ასპექტით შესწავლის აქტუალობა. ადამიანისათვის ფუნდამენტურია სამყაროსადმი ფილოსოფიური მიმართება, სამყაროს ფილოსოფიური სურათის შექმნას უზარმაზარი ტრადიცია გააჩნია, სამაგისტრო პროგრამის მოდულები ისეა აგებული, რომ სტუდენტებს მისცემს საშუალება გაერკვეს კლასიკურ და არაკლასიკურ ფილოსოფიურ პარადიგმებს შორის მიმართების საფუძვლებში. თითოეულ მოდულში ექსისტენცის ტრანსცენდირების ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ონტოლოგიური მოდუსია წარმოდგენილი, რომელთა გათვალისწინების გარეშე შეუძლებელია ფილოსოფიის მიერ საკუთარი მოწოდების რეალიზება და სამყაროში ადამიანის ადგილის (სრულფასოვანი) განსაზღვრა.

სამაგისტრო პროგრამაში თანამედროვე ფილოსოფიის სწორედ ეს სპეციფიკაა გათვალისწინებული. იგი იმ ფილოსოფიური მიმდინარეობების, კონცეფციების, სტრატეგიების შესწავლაზეა ორიენტირებული, რომელთა გარეშეც დღევანდელ ინტელექტუალურ ვითარებაში წარმოუდგენელია ფილოსოფიური პრობლემების თემატიზირება და გადაწყვეტა. განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა კლასიკურ და არაკლასიკურ პარადიგმებს შორის კონფლიქტის არსის გაშუქებას, პოსტმოდერნული პოსტულატების სისტემატურ და კრიტიკულ გააზრებას.

მაგისტრატურის კურსის გავლა მაგისტრს საშუალებას მისცემს ჩამოუყალიბდეს მეცნიერული აზროვნების უნარი, ხელოვნების და კულტურის, პოლიტიკის ანალიტიკოსისა და ექსპერტისათვის აუცილებელი უნარ-ჩვევები. პროგრამა წარმოდგენილია ოთხი სასპეციალიზაციო მოდულით. სპეციალობის არჩევა ხდება მეორე სემესტრიდან, გარდა IV მოდულისა, სადაც I სემესტრში აირჩევა ორი სასპეციალიზაციო საგანი.

სწავლის შედეგები: სასწავლო პროგრამის დანერგვა ხელს შეუწყობს ანტიკურიდან დღევანდელმდე ფილოსოფიის მიღწევების ღრმა ათვისებას, პოლიტიკის, ენის და ლოგიკის, ეთიკის, ხელოვნების აგრეთვე კულტურის სხვა მოვლენების ჰუმანიტარული კვლევების აუცილებელი კონცეპტუალური ბაზით უზრუნველყოფას, საზღვარგარეთის ქვეყნების შესაბამისი პროფილის სასწავლო-სამეცნიერო ცენტრებთან თანამშრომლობას.

1. ცოდნა და გაცნობიერება

მოდულების გაერთიანება ქმნის როგორც ფილოსოფიური ცოდნის ერთიან სისტემას, ასევე მოდულთა სპეციფიკურ ნიშან-თვისებებს. პროგრამისთვის სავალდებულო საგნებიდან მაგისტრს ეძლევა ცოდნისა და გაცნობიერების შესაძლებლობა.

- ხელოვნებასა და ზოგად კულტურასთან დაკავშირებული კონცეპტუალური საკითხების ცოდნა.
- პოლიტიკურ ღირებულებათა სისტემის ცოდნა, როგორცაა თავისუფლება, სამართლიანობა, თანასწორობა, წესრიგის არსი, როგორ ხდება მათი რეალიზაცია.
- დედუქციურ მეცნიერებათა მეთოდოლოგიის ცოდნა.

- ენის დაუფლება სოციალურ, პოლიტიკურ, კულტუროლოგიურ, ლოგიკურ-ფილოსოფიები პროფესიულ თემებზე სასაუბროდ და წერითი კულტურის დაუფლება.
- კომპლექსური ტექსტების გაგება და თხზულების, წერილისა ან ანგარიშის ფორმით გადმოცემა.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება. პრაქტიკული უნარები

- შეეძლება კომპლექსურად (ოთხივე მოდულიდან) პრობლემების ორიგინალურად გადაჭრა
- შესაბამის დისციპლინასთან დაკავშირებულ ან მომიჯნავე (მულტიდისციპლინარულ) კონტექსტში ცოდნის გამოყენება.
- ცოდნის ინტეგრირების უნარი, სირთულეებისათვის თავის გართმევა
- დასკვნების საჯარო წარდგენა. მკაფიო დასაბუთება შესაბამისი ცოდნით და ლოგიკით სპეციალისტებთან.
- სრულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით მოსაზრებების წარმოჩენა, რომელიც ინდივიდუალურ პასუხისმგებლობაში აისახება.

ზოგადი ტრანსფერული უნარები

- შემოქმედებითი, დამოუკიდებელი, სინთეზური აზროვნების უნარი.
- საზღვრითი პრობლემების გამიჯვნის და ერთიანობაში განხილვის უნარი.
- არასრულ და შეზღუდულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით მოსაზრებების ჩამოყალიბება, პრობლემის გადასაჭრელად დამატებითი რესურსების მოძიება.
- ახალი ღირებულებების, კულტურათა დიალოგში ძირითადი და სპეციფიური ნიშან-თვისებების გამორჩევის უნარი.
- ცოდნის ისეთ უნარ-ჩვევების გამომუშავება, რომელიც დამოუკიდებლად სწავლის გაგრძელების შესაძლებლობას მისცემს.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

მაგისტრატურაში სწავლის გაგრძელების მსურველებმა კონსულტაციისათვის შეიძლება მიმართონ პროგრამის ხელმძღვანელს და მოდულის ხელმძღვანელებს. საკონტაქტო ტელ: 22-11-87. 893. 10. 02. 14. საგამოცდო საკითხების შესახებ ლიტერატურა შეიძლება მოიპოვოთ ფილოსოფიის მიმართულების (ინსტიტუტის) ბიბლიოთეკაში. ასევე შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამაში მონაწილე პროფესორებს: სრული პროფესორი ლელა ალექსიძე, სრული პროფესორი კახა კაციტაძე, სრული პროფესორი გიორგი ბარამიძე, ასოცირებული პროფესორი რეზო გორდეზიანი, ასოცირებული პროფესორი ანასტასია ზაქარიაძე, ასოცირებული პროფესორი ლერი მჭედლიშვილი, ასოცირებული პროფესორი დემურ ჯალაღონია, ასოცირებული პროფესორი მამუკა ბიჭაშვილი.

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: თეოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: თეოლოგიის მაგისტრი / MA in Theology

სამაგისტრო პროგრამის მიზანები: პროგრამის მიზანია მოამზადოს მკვლევრები და პრაქტიკოსები, რომელთაც შეეძლებათ რელიგიებისა და რელიგიური პროცესების კვლევა თანამედროვე მეთოდებით, რელიგიურ პროცესებთან დაკავშირებულ გადაწყვეტილებათა შემუშავებაში მონაწილეობის მიღება; მკვლევარები, რომლებიც შეძლებენ მსოფლიო გლობალიზაციის პროცესებზე რელიგიური ფაქტორების გავლენის შესწავლას, კულტურული და რელიგიური თავისთავადობის შენარჩუნების გზების დასახვას, რელიგიური ხასიათის პრობლემატურ საკითხთა ანალიზსა და რეკომენდაციების შემუშავებას რალიგიური ფუნდამენტალიზმისა თუ რელიგიური ფანატიზმის წინააღმდეგ.

გამომუშაოს მაგისტრანტს:

- გარკვეული მეთოდოლოგიური, კოგნიტური და ლინგვისტური უნარები და ინტერპერსონული კომპეტენციები, რელიგიურ, კულტურულ, ისტორიულ თუ სხვა საკითხთა განხილვისას, სხვადასხვა ეთნიკურ თუ კონფენსიურ წარმომადგენლობებსა და ცალკეულ პირებთან ურთიერთობებისას.
- ასევე სისტემური კომპეტენციები კონფერენციების, სიმპოზიუმების თუ სხვადასხვა ოფიციალური და არაოფიციალური შეხვედრების მომზადებისა და მიმდინარეობის პროცესში მიღებული თეოლოგიური ცოდნის სწორად გამოყენებისათვის.

სწავლის შედეგები: სამაგისტრო პროგრამის დასრულების შემდეგ, მაგისტრი უნდა ფლობდეს ღრმა ცოდნას შემდეგ საგნებში: წმიდა წერილი; ეკლესიის ისტორია; ღვთისმეტყველება; მსოფლიო რელიგიების ისტორია; საეკლესიო სამართალი; აპოლოგეტიკა.

პრაქტიკული უნარები

საღვთისმეტყველო ძირითად კატეგორიულ აპარატს და რელიგიურ პროცესებთან დაკავშირებულ საკანონმდებლო ბაზის გამოყენება თეოლოგიური ხასიათის კომენტარების დართვა.

რელიგიური ხასიათის აქტუალურ საკითხთა ღრმა ანალიზი და კვლევა;

ტრანსფერული უნარები:

სამეცნიერო ლიტერატურის კრიტიკული ანალიზი, წერილობითი თუ ზეპირი პრეზენტაცია,

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
--------	----------	--------

91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს ეპისკოპოს იოანეს (გამრეკელი): ტ. 899-94-52-27; 98-89-78 (საპატრიარქო).

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: თურქოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: თურქოლოგიის მაგისტრი/ MA in Turkish Studies

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები: მიზანი: დღევანდელ მსოფლიოში დღითიდღე მატულობს პოლიტიკური, ეკონომიკური და კულტურული ინტერესი აღმოსავლეთის ქვეყნების მიმართ, რასაც განაპირობებს ამ ქვეყნების მზარდი პოტენციალი და როლი გლობალური პრობლემების გადაწყვეტაში. დღეს ორიენტალისტიკური კვლევითი და სასაწავლო ცენტრები იხსნება დასავლეთის იმ ქვეყნებში და უნივერსიტეტებში, სადაც აქამდე ასეთი ინტერესი არ არსებობდა. მთელს მსოფლიოში შეიმჩნევა მოთხოვნილების ზრდა აღმოსავლური ენების სპეციალისტებზე.

ქართული ორიენტალისტიკური სკოლა კი ცნობილი და აღიარებულია მსოფლიოში და ქართველი აღმოსავლეთმცოდნეები დღესაც დიდი ავტორიტეტით სარგებლობენ სამეცნიერო წრეებში. აღმოსავლეთმცოდნეობის სკოლის სათავეებთან მდგომ დიდ ქართველ მეცნიერებს კარგად ჰქონდათ გააზრებული ამ სკოლის განვითარების გამორჩეული როლი. აღმოსავლეთთან მეზობლობა და მჭიდრო ურთიერთობა ბუნებრივად მოითხოვს ჩვენი ქვეყნისგან სათანადო პრობლემატიკისა და ცოდნის ფლობას, რაც აღმოსავლეთმცოდნეობას საქართველოსათვის სტრატეგიულად მნიშვნელოვან დარგად აქცევს.

თურქული ენა ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ისწავლება დღიდან მისი დაარსებისა ჯერ ფილოლოგიის ფაკულტეტის ფორმატში (აკაკი შანიძე, სერგი ჯიქია), 1945 წლიდან კი ქართველ ორიენტალისტთა ინიციატივით დაარსებულ აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტის აღმოსავლური ფილოლოგიისა და საერთაშორისო ურთიერთობების

განყოფილებებზე. აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტის დაარსებიდან მოყოლებული თურქოლოგიის კათედრა ამზადებდა აღმოსავლეთმცოდნე – ფილოლოგებს.

მიმდინარე სამაგისტრო პროგრამა ორგანული გაგრძელებაა საბაკალავრო major პროგრამისა თურქულ ენასა და ლიტერატურაში. იგი მოამზადებს თურქოლოგიის მაგისტრს, რომელსაც ეძლევა ფილოლოგიური, ისტორიოგრაფიული, ქვეყანათმცოდნეობითი კომპეტენციები. პროგრამა შეინარჩუნებს და გაამდიერებს ქართული ორიენტალისტიკური სამეცნიერო სკოლის ტრადიციებს და მოამზადებს მაგისტრებს როგორც საკუთრივ თურქოლოგიური, ისე ქართველოლოგიური კვლევებისთვის.

სწავლის შედეგები:

ცოდნა და გაცნობიერება:

სამაგისტრო პროგრამით მომზადებული მაგისტრი იქნება ერუდირებული სპეციალისტი, მიღებული ექნება შესაბამისი სისტემური ცოდნა სპეციალობის განმსაზღვრელ ძირითად ზოგადთეორიულ და პრაქტიკულ დისციპლინებში იმ მოცულობით, რაც აუცილებელია კვალიფიკაციის მისაღებად დადგენილი სტანდარტების დასაძლევად. ასევე მას შეეძლება დარგის მომიჯნავე სფეროებში გარკვევა. მაგისტრს ექნება ფუნდამენტური სამეცნიერო და პრაქტიკული მომზადება, სრულყოფილად იქნება დაუფლებული აღმოსავლური (და კერძოდ, თურქული) ფილოლოგიის სპეციალობას, შეეძლება მიღებული მეცნიერული ცოდნის, უნარ-ჩვევების პრაქტიკული გამოყენება. მისი კომპეტენცია მიწვდება სხვადასხვა ლიტერატურული და ლინგვისტური გამოკვლევებისა თუ კონცეფციების შეფასებას.

პრაქტიკული და ტრანსფერული უნარები

მაგისტრს ექნება უნარი სამეცნიერო ინფორმაციის ეფექტურად მოპოვებისა როგორც პირველადი, ისე მეორადი საინფორმაციო წყაროებიდან, მათ შორის ინტერნეტის გამოყენებით, ასევე ამ ინფორმაციის დამუშავებისა და სინთეზისა ინოვაციური მეთოდების გამოყენებით. შეეძლება საბიბლიოთეკო, საარქივო და სამუზეუმო ფონდებზე მუშაობა, სამეცნიერო შინაარსის

ტექსტების რედაქტირება, რეფერირება და რეცენზირება, პუბლიკაციისათვის ხელნაწერებისა და სამეცნიერო დოკუმენტების მომზადება, კომენტირება, ანოტირება.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს სრულ პროფესორ მარიკა ჯიქიას. ტელ: 231437 (ბინა); 220301 (სამსახური) ელ-ფოსტა: marikajikia@hotmail.com; marinajikia@gmail.com

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: ირანისტიკა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ირანისტიკის მაგისტრი / MA in Persian Studies

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები:

1. სპარსული სალიტერატურო, სასაუბრო და პრესის ენის საფუძვლიანი შესწავლა; სპარსული დიალექტებისა და დიალექტოლოგიის თეორიული და პრაქტიკული საკითხების გაცნობა.
2. ისტორიულ-შედარებითი ენათმეცნიერების საკითხების შესწავლა და ძველი და საშუალო ირანული ენების საფუძვლების დაუფლება.
3. სპარსული ლიტერატურის ისტორიისა და თეორიის საკითხების შესწავლა; სპარსული ლიტერატურის ძველი, კლასიკური და თანამედროვე პერიოდის უმნიშვნელოვანესი წარმომადგენლების შემოქმედების გაცნობა.
4. ირანის ძველ რელიგიებსა და ისლამის საფუძვლებში გარკვევა.
5. ირანის ისტორიის წყაროების გაცნობა, რაც საშუალებას მისცემს მაგისტრანტს უკეთ გაიაზროს სპარსული ისტორიული აზრის ევოლუციის პროცესი.

სწავლის შედეგები:

მომზადდება ფართო პროფილის სპეციალისტი, რომელსაც ექნება პროფესიული ცოდნა როგორც სპარსულ ენასა და ლიტერატურაში, ისე ირანის ისტორიაში. პროგრამის კურსდამთავრებული შეძლებს ზეპირ და წერილობით კომუნიკაციას სპარსულ ენაზე, სპარსული წყაროებისა და ლიტერატურული ტექსტების წაკითხვას, თარგმნას და მათ პოეტიკურ, სტილისტურ და ენობრივ ანალიზს; მას ექნება დისკუსიაში მონაწილეობის, ესეებისა და რეცენზიების წერისა და პრეზენტაციების მომზადების უნარი.

- მაგისტრს მიღებული უნდა ჰქონდეს შესაბამისი სისტემური ცოდნა სპეციალობის განმსაზღვრელ ძირითად ზოგადთეორიულ და პრაქტიკულ დისციპლინებში იმ მოცულობით, რაც აუცილებელია კვალიფიკაციის მისაღებად დადგენილი სტანდარტების დასაძლევად. ასევე მას უნდა შეეძლოს დარგის მომიჯნავე სფეროებში გარკვევა.
- მაგისტრს უნდა ჰქონდეს ფუნდამენტური სამეცნიერო და პრაქტიკული მომზადება აღმოსავლური (სპარსული) ენის, ლიტერატურისა და ისტორიის სპეციალობით; გარდა მშობლიურისა უნდა იცოდეს რამდენიმე უცხო ენა: ინგლისური, ფრანგული ან გერმანული – კარგად, რუსული – საშუალოდ; უნდა შეეძლოს მიღებული მეცნიერული ცოდნის, უნარ-ჩვევების, მეცნიერული ორგანიზაციის პრინციპების პრაქტიკული გამოყენება კონკრეტული ანალიტიკური, სამეცნიერო-პრაქტიკული, პედაგოგიური, საინფორმაციო-ძიებითი, მეთოდოლოგიური და სხვა ამოცანების გადაწყვეტაში; სასწავლო-აღმზრდელობითი და სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოს დაგეგმვა, ორგანიზება და ხელმძღვანელობა; ენობრივი და ლიტერატურული მოვლენებისა და პროცესების არსის და გენეზისის წვდომა და კრიტიკული შეფასება, მათი ანალიზი თანამედროვე სამეცნიერო მეთოდების გამოყენებით.
- მაგისტრის კომპეტენცია უნდა წვდებოდეს სხვადასხვა ისტორიული, ლიტერატურული და ლინგვისტური გამოკვლევებისა თუ კონცეფციების შეფასებას.
- მაგისტრს უნდა ჰქონდეს დამოუკიდებლად ან მინიმალური დახმარების პირობებში სამეცნიერო ინფორმაციის ეფექტურად მოპოვების უნარი როგორც პირველადი, ისე მეორადი საინფორმაციო წყაროებიდან, მათ შორის ინტერნეტის გამოყენებით, ასევე ამ ინფორმაციის დამუშავება და სინთეზი ინოვაციური მეთოდების გამოყენებით. მას უნდა შეეძლოს საბიბლიოთეკო, საარქივო და სამუზეუმო ფონდებზე მუშაობა, სამეცნიერო შინაარსის ტექსტების რედაქტირება, რეფერირება და რეცენზირება, პუბლიკაციისათვის ხელნაწერებისა და სამეცნიერო დოკუმენტების მომზადება, კომენტირება, ანოტირება და საავტორო კონტროლის განხორციელება მათ გამოცემაზე.

- დამოუკიდებლობა სამეცნიერო პრობლემების გადაჭრისას, კომუნიკაცია და ჯგუფური მუშაობის უნარი
- მაგისტრს უნდა ესმოდეს დარგი კონცეპტუალურ დონეზე, ჰქონდეს დამოუკიდებლად როგორც სამეცნიერო_თეორიული, ისე პრაქტიკული მუშაობის უნარი, შეეძლოს კვლევის კრიტიკული შეფასება და პრობლემათა გადასაჭრელი ალტერნატიული მეთოდების შეთავაზება. მაგისტრს მოეთხოვება აკადემიურ და პროფესიულ სფეროებში თავისუფალი კომუნიკაცია და საკვლევ თემატიკაზე ჯგუფური პრინციპით მუშაობა როგორც რიგითი წევრის, ასევე შესაძლოა, ლიდერის როლში, ჯგუფის წევრთა შორის ამოცანათა ეფექტური განაწილება.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის მიმართეთ პროგრამის ხელმძღვანელს ასოცირებული პროფესორ მარინა ალექსიძეს: ტელ: 222597 /899 921647, ელ-ფოსტა: marinalexidze@hotmail.com

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: არაბისტიკა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: არაბისტიკის მაგისტრი / MA in Arabic Studies.

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები: დღევანდელ მსოფლიოში საზოგადოდ დღითიდღე მატულობს პოლიტიკური, ეკონომიკური და კულტურული ინტერესი აღმოსავლეთის ქვეყნების მიმართ, რასაც განაპირობებს ამ ქვეყნების მზარდი პოტენციალი და როლი გლობალური პრობლემების გადაწყვეტაში. დღეს ორიენტალისტიკური კვლევითი და სასაწავლო ცენტრები იხსნება დასავლეთის იმ ქვეყნებში და უნივერსიტეტებში, სადაც აქამდე ასეთი ინტერესი არ არსებობდა. მთელს მსოფლიოში შეიმჩნევა მოთხოვნილების ზრდა აღმოსავლური ენების სპეციალისტებზე.

ქართული ორიენტალისტიკური სკოლა კი ცნობილი და აღიარებულია მსოფლიოში და ქართველი აღმოსავლეთმცოდნეები დღესაც დიდი ავტორიტეტით სარგებლობენ სამეცნიერო წრეებში. აღმოსავლეთმცოდნეობის სკოლის სათავეებთან მდგომ დიდ ქართველ მეცნიერებს კარგად ჰქონდათ გააზრებული ამ სკოლის განვითარების გამორჩეული როლი. აღმოსავლეთთან მეზობლობა და მჭიდრო ურთიერთობა ბუნებრივად მოითხოვს ჩვენი ქვეყნისგან სათანადო პრობლემატიკისა და ცოდნის ფლობას, რაც აღმოსავლეთმცოდნეობას საქართველოსათვის სტრატეგიულად მნიშვნელოვან დარგად აქცევს.

არაბული ენა ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ისწავლება დღიდან მისი დაარსებისა ჯერ ფილოლოგიის ფაკულტეტის ფორმატში (აკაკი შანიძე, გიორგი წერეთელი), 1945 წლიდან კი, ქართველ ორიენტალისტთა ინიციატივით გახსნილ აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტის ორივე განყოფილებაზე – აღმოსავლური ფილოლოგიისა და საერთაშორისო ურთიერთობების. აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტზე ტრადიციულად მზადდებოდნენ არაბისტი-აღმოსავლეთმცოდნე (და ქართველოლოგი) ფილოლოგები და არაბული ქვეყნების ისტორიის სპეციალობის ქვეყანათმცოდნე-ისტორიკოსები.

მიმდინარე სამაგისტრო პროგრამა ორგანული გაგრძელებაა ამჟამად მოქმედი საბაკალავრო major პროგრამისა არაბისტიკაში. იგი მოამზადებს არაბისტიკის მაგისტრს, რომელსაც ეძლევა ფილოლოგიური, ისტორიოგრაფიული, ქვეყანათმცოდნეობითი კომპეტენციები. პროგრამა შეინარჩუნებს და გაამდიერებს ქართული ორიენტალისტიკური სამეცნიერო სკოლის ტრადიციებს და მოამზადებს მაგისტრებს როგორც საკუთრივ არაბისტიკული, ისე ქართველოლოგიური კვლევებისთვის.

ამასთან პროგრამაში ასახულია დარგისთვის წაყენებული თანამედროვე მოთხოვნებიც – სათარჯიმნო, პოლიტოლოგიური, დიპლომატიური და ა.შ. სპეციფიკის გათვალისწინებით.

სწავლის შედეგები: მიმდინარე სამაგისტრო პროგრამით მომზადებული მაგისტრი უნდა იყოს ერუდირებული სპეციალისტი, მიღებული ჰქონდეს შესაბამისი სისტემური ცოდნა სპეციალობის განმსაზღვრელ ძირითად ზოგადთეორიულ და პრაქტიკულ დისციპლინებში იმ მოცულობით, რაც აუცილებელია კვალიფიკაციის მისაღებად დადგენილი სტანდარტების დასაძლევად. ასევე მას უნდა შეეძლოს დარგის მომიჯნავე სფეროებში გარკვევა.

მაგისტრს უნდა ჰქონდეს ფუნდამენტური სამეცნიერო და პრაქტიკული მომზადება, სრულყოფილად ფლობდეს არაბისტიკის სპეციალობას, უნდა შეეძლოს მიღებული მეცნიერული ცოდნის, უნარ-ჩვევების პრაქტიკული გამოყენება. მაგისტრის კომპეტენცია უნდა წვდებოდეს სხვადასხვა ლიტერატურული, ლინგვისტური და ისტორიოგრაფიული გამოკვლევებისა თუ კონცეფციების შეფასებას.

მაგისტრს უნდა ჰქონდეს უნარი სამეცნიერო ინფორმაციის ეფექტურად მოპოვებისა როგორც პირველადი, ისე მეორადი საინფორმაციო წყაროებიდან, მათ შორის ინტერნეტის გამოყენებით, ასევე ამ ინფორმაციის დამუშავება და სინთეზი ინოვაციური მეთოდების გამოყენებით.

მას უნდა შეეძლოს საბიბლიოთეკო, საარქივო და სამუზეუმო ფონდებსა და წყაროებზე მუშაობა, სამეცნიერო შინაარსის ტექსტების რედაქტირება, რეფერირება და რეცენზირება, პუბლიკაციისათვის ხელნაწერებისა და სამეცნიერო დოკუმენტების მომზადება, კომენტირება, ანოტირება.

მაგისტრს უნდა ესმოდეს დარგი კონცეპტუალურ დონეზე, შესწევდეს დამოუკიდებლად როგორც სამეცნიერო_თეორიული, ისე პრაქტიკული მუშაობის უნარი. მაგისტრს შეეძლება სწავლა გააგრძელოს დოქტორანტურაში.

ცოდნა და გაცნობიერება

1.1. არაბული ენის ზოგად-თეორიული ასპექტების ცოდნა; არაბული მორფოლოგიისა და სინტაქსის პრინციპების სისტემური ცოდნა; შუა საუკუნეების არაბული ენათმეცნიერული ნააზრევის და არაბ და ევროპელ ენათმეცნიერთა უახლესი ნაშრომების, მათი სამეცნიერო მიღწევების ცოდნა.

1.2. შუა საუკუნეების არაბულ პოეტურ ძეგლთა მხატვრულ-გამომსახველობით ხერხთა შესწავლა, ამ ძეგლთა სახისმეტყველების საერთო ტენდენციების ანალიზი, კერძოდ, ამ პოეზიის მეტაენის კვლევა _ მყარი მეტაფორების, ე.წ. მუდმივი ეპითეტების, სიმბოლო-ფორმულების და სხვ. და მათი ინტერპრეტაცია.

1.3. შუა საუკუნეების არაბული პროზის სტრუქტურული მოდელების შესწავლა, (კომპოზიციისა და სტრუქტურის პრობლემების განხილვა), მისი ლექსიკისა და ფრაზეოლოგიის, სტილისტურ თავისებურებებში გარკვევა (მათ შორის თავისუფალი და გარითმული პროზის).

1.4. ყურანის, როგორც ლიტერატურული ძეგლის შესწავლა და მისი, როგორც საღვთო წიგნისა და ისლამური იდეოლოგიის საფუძვლის გააზრება. ყურანის ანალიზი ენობრივ, მხატვრულ, ისტორიულ-პოლიტიკურ დონეებზე. ყურანის შუა საუკუნეების არაბ კომენტატორების ნააზრევის ცოდნა.

1.5. ისლამური სამართლის თეორიისა და პრაქტიკის საბაზისო ცოდნა. ისლამური სამართლის არაბული ტერმინების ცოდნა; ისლამური სამართლის ძირითადი დარგების საბაზისო ცოდნა; ისლამური სასამართლო სისტემის საფუძვლების ცოდნა.

1.5. არაბულ დიალექტთა გავრცელების არეალისა და არაბულ დიალექტთა კლასიფიკაციის პრინციპების ცოდნა; ეგვიპტური არაბული დიალექტის დამახასიათებელ ნიშნებში გარკვევა (ფონოლოგიის, მორფოლოგიის, სინტაქსის, ლექსიკის სფეროში) და მისი პრაქტიკული ათვისება.

1.6. ზოგადსემიტოლოგიური განათლების გასაღრმავებლად მეორე სემიტური ენის (ებრაულის, და არჩევის შემთხვევაში, სირიულის) თეორიულ (ენის სტრუქტურის) დონეზე ათვისება.

1.7. თანამედროვე არაბული პრესის სხვადასხვა თემატიკის (პოლიტიკური პრესა, ეკონომიკა, კონფლიქტოლოგია, საზოგადოებრივი ცხოვრების სხვადასხვა მიმართულება) მყარი ლექსიკური შესიტყვებების და კონსტრუქციების ცოდნა და მათი სემანტიკური ანალიზი. თანამედროვე დიპლომატიური და პოლიტიკური ტერმინოლოგიისა და ფრაზეოლოგიის ცოდნა და შესაბამისი დოკუმენტების ანალიზის უნარი ენობრივი თვალსაზრისით.

1.8. სათარჯიმნო დოკუმენტაციის და საქმიანი მიმოწერის არაბულიდან ქართულად და პირუკუ თარგმნის უნარი; საქმიანი საუბრების არაბულიდან ქართულად და პირუკუ სათარჯიმნო პრაქტიკის უნარ-ჩვევები.

1.9. თანამედროვე არაბული ლიტერატურის ძირითადი ტენდენციებისა და მიმართულებების ცოდნა, თანამედროვე არაბულ ლიტერატურაზე დასავლური ლიტ. გავლენებისა და მასში კლასიკური არაბული ლიტერატურული მემკვიდრეობის ნაკვალავის ანალიზის უნარი.

1.10. კლასიკური არაბული ლექსთწყობის (არუდის) არაბული თეორიის ცოდნა და არაბული ლექსთწყობის სისტემის ანალიზი თანამედროვე ლექსთმცოდნეობის კვლევის მეთოდების ცოდნით.

1.11. არაბული ისტორიოგრაფიის განვითარების კანონზომიერების, თავისებურებებისა და შედეგების საბაზისო ცოდნა; არაბული წყაროთმცოდნეობის თეორიული პრობლემატიკის, თითოეულ ჟანრის ცალ-ცალკე და ასევე კონკრეტული ძეგლების სისტემური ცოდნა; არაბული წყაროების ურთიერთშეჯერება, კრიტიკული შეფასება და საკუთარი თვალსაზრისის ჩამოყალიბება; არაბთა ბატონობის ხანის საქართველოს პოლიტიკური ისტორიის საბაზისო ცოდნა.

1.12. არაბულ ქვეყნებში ისლამური ფუნდამენტალისტური მოძრაობის, ისლამური ექსტრემიზმის საბაზისო ცოდნა; რელიგიური ფაქტორის როლის გაცნობიერება თანამედროვე არაბული ქვეყნების პოლიტიკურ ცხოვრებაში; ისლამისა და სამოქალაქო საზოგადოების ურთიერთმიმართების ძირითადი საკითხების გაცნობიერება; ისლამის პოლიტიზაციის პროცესების ანალიზი; ანტიტერორისტული კანონმდებლობისა და რადიკალურ ისლამთან ბრძოლის სხვადასხვა საშუალებების ცოდნა.

პრაქტიკული უნარები:

2.1. ფუნდამენტური სამეცნიერო ცოდნის საფუძვლები არაბისტიკულ დისციპლინებში. დარგის ფლობა კონცეპტუალურ დონეზე.

2.2. სამეცნიერო ინტერესთა სფეროს შერჩევისა და სამეცნიერო კვლევის წარმართვის უნარი აღმოსავლური და, კერძოდ, არაბისტიკული კვლევების ასპექტებიდან, კერძოდ, ლინგვისტური (მორფოლოგიურ-სინტაქსური), შუა საუკუნეების და თანამედროვე არაბული პოეზიისა და პროზის, ლიტერატურის ისტორიის და თეორიის, პოეტიკის, ვერსიფიკაციის, ყურანისა და ისლამოლოგიის პრობლემატიკიდან. არაბული ისტორიული წყაროების ანალიზის უნარი, რომლებიც საქართველოს პოლიტიკური ისტორიის საფუძველს წარმოადგენენ. თანამედროვე არაბულ ქვეყნებში მიმდინარე რელიგიური პროცესების ანალიზის უნარი. თანამედროვე საერთაშორისო ურთიერთობებში რელიგიური ფაქტორის როლის განსაზღვრა ექსპერტის დონეზე.

2.3. მიღებული მეცნიერული ცოდნის, უნარ-ჩვევების, მეცნიერული საქმიანობის ორგანიზაციის პრინციპების პრაქტიკული გამოყენება კონკრეტული ანალიტიკური, სამეცნიერო-პრაქტიკული, საინფორმაციო-ძიებითი, მეთოდური და სხვა ამოცანების გადაწყვეტაში.

2.4. ენობრივი, ლიტერატურული, ისტორიული მოვლენებისა და პროცესების არსის და გენეზისის წვდომა და კრიტიკული შეფასება, მათი ანალიზი თანამედროვე სამეცნიერო კვლევის მეთოდების გამოყენებით. ისტორიული ფაქტებისა და მოვლენების განზოგადებისა და ისტორიულ კონტექსტში განხილვის უნარი.

2.5. სხვადასხვა ლიტერატურული, ლინგვისტური და ისტორიოგრაფიული გამოკვლევებისა თუ კონცეფციების კრიტიკული შეფასება. სადაო პროფესიულ საკითხებზე ექსპერტის სტატუსით ჩართვის უნარი.

2.6. საარქივო და სამუზეუმო ფონდებზე მუშაობა, სამეცნიერო შინაარსის ტექსტების რედაქტირება, რეფერირება და რეცენზირება, პუბლიკაციისათვის ხელნაწერებისა და სამეცნიერო დოკუმენტების მომზადება, კომენტირება, ანოტირება.

ტრანსფერული უნარები:

3.1. კოგნიტური და მეთოდოლოგიური უნარები: სინთეზი და ანალიზი
მინიმალური დახმარების პირობებში დამოუკიდებლად როგორც სამეცნიერო_თეორიული კვლევის, ისე პრაქტიკული მუშაობის უნარი. სხვადასხვა წყაროს კრიტიკული ანალიზის საფუძველზე ინფორმაციის ინოვაციური სინთეზი.

3.2. სოციალური უნარები

სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოს დაგეგმვა, ორგანიზება და ხელმძღვანელობა.

3.3. სისტემური უნარები

ფაქტობრივი და ემპირიული მასალის ანალიზის, ურთიერთდაკავშირებისა და განზოგადების უნარი. პრობლემის სინქრონიაში და დიაქრონიაში ანალიზის უნარი; სიტუაციაში ადაპტირების და გადაწყვეტილების დამოუკიდებლად მიღების უნარი.

3.4. საკომუნიკაციო უნარები

პროფესიულ წრეებში თავისუფალი კომუნიკაციის უნარი. კონკრეტული, ვიწროდარგობლივი მონაცემების გააზრება როგორც ლინგვისტური, ისე ლიტერატურის თეორიისა და ისტორიულ-კულტუროლოგიური მონაცემების კონტექსტში.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუფროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის მიმართეთ სამაგისტრო პროგრამის ხელმძღვანელს სრულ პროფესორ აპოლონ სილაგაძეს, ელ.ფოსტა: apolon.silagadze@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: ებრაულ-არამეული ფილოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ფილოლოგიის მაგისტრი / MA in Philology

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები: ებრაისტიკა-არამეისტიკა აღმოსავლეთმცოდნეობის, კერძოდ სემიტოლოგიის ტრადიციული დარგია, როგორც მსოფლიოს წამყვან ორიენტალისტურ ცენტრებში, ასევე საქართველოში. მსოფლიოს რეალური თუ პროგნოზირებადი განვითარება განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებს აზიისა და ჩრდილოაფრიკულ კვლევებს ისტორიულ, კულტურულ, ეკონომიკურ და პოლიტიკურ ასპექტში, რეგიონული და გლობალური, ტრადიციული და თანამედროვე თვალსაზრისით.

სრულიად განსაკუთრებულია საქართველოს მრავალსაუკუნოვანი ურთიერთობა ახლო აღმოსავლეთის ქვეყნებთან. განუზომლად დიდია ებრაული და არამეული ენების მნიშვნელობა ქართული კულტურის ისტორიისათვის, რაც მეტად თვალსაჩინო გახდა მცხეთის არქეოლოგიური გათხრების შედეგად. ცხადია, როგორც ებრაულის, ისე არამეული ენების შესწავლა ქართველოლოგიის პრინციპებიდან გამომდინარეობს. ამ ენების შესწავლისადმი ინტერესი არის არა მხოლოდ საკუთრივ ებრაული თუ არამეული ენების სტრუქტურისა და ისტორიის კვლევა, არამედ მათი შესწავლა უწინარესად იმდენად, რამდენადაც ეს სჭირდება ჩვენი კულტურის ისტორიას, იქნება ეს ქართული ენის, ქართული დამწერლობის ისტორია თუ ქართული კულტურის ისტორიის საკითხები.

მსოფლიო აღმოსავლეთმცოდნეობა ამჟამად ახალ ეტაპზე გადის. გლობალიზაციის ეპოქა, თავისი ჯერ კიდევ ნაკლებად შესწავლილი პოზიტივითა და ნეგატივით, ახალი შინაარსით ავსებს როგორც მსოფლიო, ისე ქართულ აღმოსავლეთმცოდნეობას და ეს ვითარება აუცილებლად გასათვალისწინებელია. დღეს აღმოსავლეთის ქვეყნებს (მათ შორის ისრაელსა და არაბულ ქვეყნებს) აქვთ პლანეტის მომავალზე გავლენის დიდი პოტენციალი. ამიტომ აღმოსავლეთმცოდნეობის ზოგადად, და კერძოდ სემიტოლოგიის მნიშვნელობა კარგა ხანია გასცდა «აკადემიური ცნობისმოყვარეობის» ჩარჩოებს, დღეს ის - სტრატეგიული მეცნიერებაა.

საქართველოს საერთაშორისო ურთიერთობებში აქტიური ჩართვა გარკვეულწილად განაპირობებს აღმოსავლეთმცოდნეთა, მათ შორის ებრაისტიკა-არამეისტიკის მომავალი თაობისათვის, როგორც ტრადიციული, ისე თანამედროვეობის შესაბამისი განათლების მიღებას.

სამაგისტრო პროგრამის აქტუალობას უდავოდ განაპირობებს საქარველოში მნიშვნელოვანი ებრაული და არამეული დიასპორების არსებობა.

სწავლის შედეგები: სამაგისტრო პროგრამა ვარაუდობს ბაკალავრიატში მიღებული ცოდნისა და უნარ-ჩვევების გაღრმავებასა და დახვეწას სათანადო საგნების დაუფლებით, რაც კარგ საფუძველს მისცემს სამეცნიერო, კერძოდ, სემიტოლოგიის დარგში მომუშავე მაგისტრს. პროგრამა საშუალებას აძლევს მაგისტრანტს იმისათვის, რომ მისი სამეცნიერო და პრაქტიკული ინტერესები, რაც შეიძლება ფართო იყოს სპეციალიზაციის შესაძლებლობებთან ერთად.

- პროგრამაში წარმოჩენილია არცთუ ვიწრო სფერო, რომელიც შეთავაზებულია მაგისტრანტებისათვის. ესენია: ზოგადი ბიბლიისტიკა ქართულ პრობლემატიკასთან ერთად (ბიბლიის ქართული თარგმანის ძველი პლასტები), ებრაულ-არამეული ენების სტრუქტურა, სემიტურ-ქართული ენობრივი და ლიტერატურული ურთიერთობანი, არამეული ეპიგრაფიკა საქართველოში, არამეული კულტურის კერები და ადრექრისტიანული პრობლემატიკა, იუდაიზმი, ებრაული კულტურა დიასპორებში, თანამედროვე ებრაული ენა და ლიტერატურა, ტექსტოლოგია და ტექსტუალური კრიტიკა.
- სამაგისტრო პროგრამის კურსდამთავრებული შეძლებს ებრაულ-არამეული ენებისა და ლიტერატურის სფეროში შეძენილი ცოდნის გამოყენებას კონკრეტული სამეცნიერო--

პრაქტიკული, საინფორმაციო-ძიებითი, მეთოდური და სხვა ამოცანების გადაწყვეტი-სას; სასწავლო-აღმზრდელობითი და სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოს დაგეგმვას, ორგა-ნიზებასა და წარმართვას.

- სამაგისტრო პროგრამის ფარგლებში მიღებული ცოდნის საფუძველზე კომპარატივისტული და ტიპოლოგიური მეთოდების გამოყენებით სემიტური ენების და ლიტერატურული ძეგლების კვლევას. მომიჯნავე დარგების მონაცემების მოხმობას სემიტური ენათმეცნიერებისა და ახლო აღმოსავლეთის ხალხთა ლიტერატურული კონტაქტების შესწავლასთან დაკავშირებული პრობლემური საკითხების საკვლევად და გადასაჭრელად.
- მაგისტრატურის კურსის ფარგლებში მიღებული კომპეტენციის საფუძველზე სემიტოლოგიური პრობლემის გადაჭრას და გადაწყვეტილების მიღებას, დროის სწორად გამოყენებას, ჯგუფში, მათ შორის ინტერდისციპლინარულ კვლევებზე ორიენტირებულ, სამეცნიერო ჯგუფში მუშაობას;
- ეფექტიან მუშაობას დამოუკიდებლად და ჯგუფში, როგორც წევრის, ისე ხელმძღვანელის როლში; შეეძლება ამოცანების მკაფიოდ ჩამოყალიბება, ჯგუფის სხვა წევრთა შესაძლებლობების სწორად გამოყენება, კონფლიქტური სიტუაციების აცილება;
- სასწავლო რესურსების სრული სპექტრის გამოყენებას; კვლევის დამოუკიდებლად დაგეგმვასა და მის განხორციელებას უახლეს მეთოდებსა და მიდგომებზე დაყრდნობით;
- მაგისტრანტს კურსის დასრულების შემდეგ ეცოდინება და თავისუფლად გამოიყენებს საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებს, ექნება მულტიმედიური კომპეტენცია, რომელიც ხელს შეწყობს სემიტოლოგიური პრობლემატიკის კვლევისას მათ შემოქმედებით და კრიტიკულ გამოყენებას. მაგისტრს შეუძლია სწავლა განაგრძოს დოქტურანტურაში.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს ასოცირებულ პროფესორ მარიამ ჩაჩიბაიას ტელ: 23-33-75 , ელ.ფოსტა: marika_chachibaia@yahoo.com

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: განათლების მეცნიერებები
პროგრამა სტუდენტებს სთავაზობს 3 სასპეციალიზაციო მოდულს:

1. განათლების სფეროს ხელმძღვანელობა და მართვა;
2. განათლების პოლიტიკა;
3. საშუალო და უმაღლესი სკოლის პედაგოგიკა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: განათლების მაგისტრი/ Master in Education (M.Ed)

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები:

საზოგადოების განვითარების შესაბამისად, ქვეყნის განათლების სისტემა პერმანენტულად იცვლება და ვითარდება. განათლების სისტემაში ცვლილებების გონივრულ გატარებას შესაბამისი დარგის სპეციალისტები ესაჭიროება. მით უფრო საჭიროა ასეთი სპეციალისტების მომზადება ჩვენი ქვეყნისათვის, ვინაიდან საქართველოს ევროპასთან ინტეგრაციის პროცესები აუცილებლობით აყენებს მისი განათლების სისტემის ძირეულ ცვლილებებს. წარმოდგენილი სამაგისტრო პროგრამის მიზანს წარმოადგენს ისეთი უნარებით აღჭურვილი სპეციალისტის მომზადება, რომელიც წარმატებით გაუძღვება ქვეყნის განათლების სისტემაში მიმდინარე სერიოზულ ცვლილებებს და ამასთანავე მნიშვნელოვან წვლილს შეიტანს პედაგოგიკის მეცნიერების განვითარების საქმეში.

სწავლის შედეგები:

ცოდნა და გაცნობიერება

პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებულმა უნდა იცოდეს:

- პედაგოგიკურ/ფსიქოლოგიური დისციპლინები;
- მსოფლიო საგანმანათლებლო სისტემების აგების პრინციპები;
- საქართველოს საგანმანათლებლო სისტემა;
- საგანმანათლებლო სივრცეში არსებული აკრედიტაციისა და ევალუაციის მოდელები;
- ბოლონიის პროცესის ამსახველი დოკუმენტები;
- ზოგადი და უმაღლესი განათლების მეთოდოლოგიური საფუძვლები და თანამედროვე ტექნოლოგიები;
- ქვეყნის განათლების სისტემის საკანონმდებლო ბაზა;
- პედაგოგიური კვლევის მეცნიერული მეთოდები;
- განათლების ეკონომიკისა და მართვის ძირითადი პრინციპები;
- განათლების ისტორია;
- ზრდასრულთა განათლების საკითხები;
- განათლების პოლიტიკის სფეროსთან დაკავშირებული ძირითადი ცნებები და თეორიები.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება

პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებულს უნდა შეეძლოს:

- საქართველოს საგანმანათლებლო სისტემის ხედვა მსოფლიო კონტექსტში;
- ქვეყნის საგანმანათლებლო სისტემის საჭიროებების განსაზღვრა და შესაბამის საკანონმდებლო ბაზის შექმნაში მონაწილეობის მიღება;
- საგანმანათლებლო სისტემის ყველა დონეზე განათლების ხარისხის შეფასება;
- მეცნიერული კვლევის დაგეგმვა და განხორციელება;
- ტრენინგ-კურსებისა და სემინარების ორგანიზება და გაძღვლა;
- კონკრეტული საგანმანათლებლო ობიექტის მიზნისა და მისი განსაზღვრა, ხელმძღვანელობა და მართვა;
- საგანმანათლებლო დოკუმენტაციის დამუშავება;
- სხვადასხვა კონტექსტში უმაღლესი განათლების პრობლემების თანამშრომლობით გადაწყვეტა, პერსონალური და ფართო ავტონომიური ინიციატივების გამოჩენა;

- უმაღლესი განათლების მმართველობის სფეროსთან ინსტიტუციურ, ეროვნულ და საერთაშორისო დონეზე საკუთარი პრაქტიკული და კვლევითი საქმიანობის ადაპტირება.

ზოგადი უნარები

პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებულს უნდა ჰქონდეს:

- საგანმანათლებლო კონცეფციების, თეორიებისა და პოლიტიკის საკითხების სისტემური ანალიზის უნარი;
- დარგობრივი ცოდნის ასპექტებისა და საგანმანათლებლო პოლიტიკაში მათ გამოყენებას შორის პოტენციური კავშირების იდენტიფიცირების უნარი;
- პროფესიულ სფეროში პრობლემების ხედვისა და მისი გადაწყვეტის უნარი;
- სასწავლო პროცესის კომპლექსურობისა და მოსწავლეთა მრავალფეროვნების აღიარებისა და პროცესის ორგანიზების უნარი;
- საგანმანათლებლო სისტემების სტრუქტურისა და შესამაბისი მიზნების ანალიზის უნარი;
- პროფესიულ სფეროში კომუნიკაციის ყველა ფორმის გამოყენების უნარი;
- კონსულტირებისა და ექსპერტიზის უნარი;
- საგანმანათლებლო სისტემების ყველა დონეზე განათლების ხარისხის შეფასების უნარი;
- სამუშაოს დამოუკიდებლად დაგეგმვისა და ორგანიზების უნარი საკუთარი და ჯგუფის სხვა წევრების შესაძლებლობების გათვალისწინებით;
- საინფორმაციო ტექნოლოგიების გამოყენების, ინფორმაციის პროფესიულ დონეზე დამუშავების უნარი;
- პროფესიულ ჯგუფში მუშაობის უნარი, როგორც წევრის, ასევე ლიდერის როლში;
- სხვადასხვა კონტექსტში საგანმანათლებლო კვლევის განხორციელების უნარი;
- საგანმანათლებლო პროგრამების მართვის უნარი;
- ახალი საგანმანათლებლო საჭიროებებისა და მოთხვნების დანახვის/განჭვრეტის უნარი;
- მულტიდისციპლინარული საგანმანათლებლო ჯგუფის კოორდინირების უნარი;
- საკუთარი საქმიანობის რეფლექსიის, შეფასებისა და თვითკრიტიკის უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX

0-40	ჩაიჭრა	F
------	--------	---

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს სრულ პროფესიო ქეთევან ჭკუასელს მაილზე: ketevan.chkuaseli@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: მასწავლებელთა განათლება

სამაგისტრო პროგრამა სტუდენტებს სთავაზობს 5 სასპეციალიზაციო მოდულს საგნობრივი მიმართულების მიხედვით:

1. ქართული ენა და ლიტერატურა;
2. მათემატიკა;
3. საბუნებისმეტყველო მეცნიერებები;
4. ისტორია, გეოგრაფია და სხვა საზოგადოებრივი მეცნიერებები;
5. უცხოური ენები

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: განათლების მაგისტრი / MA in Education

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები: ქვეყანაში მიმდინარე განათლების რეფორმა საჭიროებს ახალი, პრინციპულად განსხვავებული მასწავლებლის მომზადებას. ასეთ მასწავლებელს უნდა გააჩნდეს ისეთი უნარები, როგორცაა ლიდერობა, ინიციატიურობა, შემოქმედებითობა, სასწავლო პროგრამისა და გეგმის განვითარების დამოუკიდებელი ხედვა, მოსწავლითა სწავლისადმი მოტივირება და სხვა. ამასთან, ამ ტიპის მასწავლებელი უნდა ფლობდეს მეთოდისტ-მასწავლებლის უნარებსაც, რომელზეც განსაკუთრებული აქცენტი, კეთდება განათლების კანონში. ბუნებრივია, ასეთი კადრის მომზადება მოითხოვს სპეციალურ სასწავლო პროგრამას, რომელშიც ასახული იქნება თანამედროვე მოთხოვნები მასწავლებლისა და დარგის მეთოდის სპეციალისტის მიმართ, და რომელიც შესაბამისობაში იქნება მსოფლიო საგანმანათლებლო სივრცესთან. ამ უნარების განვითარებას ემსახურება წარმოდგენილი სამაგისტრო პროგრამა.

ბ) სწავლების შედეგები:

ცოდნა და გაცნობიერება

კურსის დასრულების შემდეგ მაგისტრანტმა უნდა იცოდეს:

- მეთოდოლოგიურ/ფსიქოლოგიური დისციპლინების (პროფესიული სტანდარტი);
- სასწავლო პროცესში მოზარდის უფლებებისა და ჯანმრთელობის დაცვის საკითხები;
- ზოგადი განათლების თანამედროვე ტექნოლოგიები;
- კვლევის მეცნიერული მეთოდები;
- სასწავლო დისციპლინების სწავლების მეთოდოლოგია;
- ქვეყნის განათლების სისტემის საკანონმდებლო ბაზა;
- პროფესიულ-ეთიკური ნორმები;
- მშობლებთან თანამშრომლობის ფორმები;
- უწყვეტი პროფესიული განვითარების საჭიროების შესახებ.
- სასწავლო დისციპლინა (საგნობრივი სტანდარტი)

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება

პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებულს უნდა შეეძლოს:

- სასწავლო საგნობრივი პროგრამის ანალიზი და დაგეგმვა;
- საგნის სწავლების პრობლემების განსაზღვრა და დამოუკიდებლად გადაწყვეტა;
- საგნის სწავლების მეთოდოლოგიური საფუძვლის და შესაბამისი ტექნოლოგიის შერჩევა
- სწავლება/სწავლის პროცესის მრავალფეროვანი მეთოდებისა და სტრატეგიების გამოყენება;

- შეფასების სისტემის მეთოდების მორგება კონკრეტულ სასწავლო სიტუაციასთან;
- სასწავლო პროცესის მიზანმიმართული დაგეგმვა და მართვა;
- სასწავლო თემატიკის შერჩევა აღმზრდელობითი მიზნებიდან გამომდინარე;
- კლასგარეშე მუშაობის მიზნობრივად წარმართვა;
- სასწავლო-სააღმზრდელი პროცესში ინკლუზიის სწორად განხორციელება;
- პროფესიულ-ეთიკური ნორმების დაცვა;
- ტრეინინგ-კურსებისა და სემინარების ორგანიზება და გაძღოლა;
- სასწავლო პროცესში მშობლებთან და კოლეგებთან თანამშრომლობა.

ზოგადი უნარები

პროგრამის დასრულების შემდეგ მაგისტრანტს უნდა ჰქონდეს:

- სასწავლო პროცესში არსებული ვითარების კრიტიკული ანალიზის, პრობლემის განსაზღვრის და უახლესი მონაცემების გამოყენებით მისი გადაჭრის უნარი;
- სამუშაოს დამოუკიდებლად დაგეგმვის და ორგანიზების უნარი საკუთარი და ჯგუფის სხვა წევრების შესაძლებლობის გათვალისწინებით;
- პროფესიულ დონეზე კომუნიკაციის ყველა ფორმის გამოყენების უნარი;
- საინფორმაციო ტექნოლოგიების გამოყენების უნარი, ინფორმაციის პროფესიულ დონეზე დამუშავების უნარი;
- პროფესიულ ჯგუფში ეფექტური მუშაობის უნარი, როგორც წევრის, ასევე ლიდერის როლში;
- კონფლიქტური სიტუაციების მოგვარების უნარი;
- სასწავლო რესურსების სრული სპექტრის გამოყენების უნარი;
- პროფესიული კვლევის დამოუკიდებლად დაგეგმვისა და ჩატარების უნარი;
- საკუთარი საქმიანობის რეფლექსიის, შეფასებისა და თვითკრიტიკის უნარი;
- პროფესიულ პრაქტიკაში ინიციატივის უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუფროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX

0-40	ჩაიჭრა	F
------	--------	---

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს ასოც. პროფესორი ი. მინდაძეს ელ-ფოსტაზე: iva.mindadze@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: კულტურული მემკვიდრეობა და თანამედროვეობა /
Cultural Heritage and Modernity

სამაგისტრო პროგრამა სტუდენტებს სთავაზობს სწავლების სამ მოდულს:

1. ძველი ხელოვნება;
2. ახალი და თანამედროვე ხელოვნება;
3. მუზეუმმცოდნეობა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია:

ხელოვნებათმცოდნეობის მაგისტრი, მუზეუმმცოდნეობის მაგისტრი
MA in Art History and Theory, MA in Museology

პროგრამის მიზნები:

პროგრამის მიზანია კურსდამთავრებულებს მისცეს საერთაშორისო სტანდარტის შესაბამისი ცოდნა ძველი ხელოვნების, თანამედროვე ხელოვნების, მუზეუმმცოდნეობისა და არტ მენეჯმენტის სპეციალობით; ჩამოაყალიბოს ფართო ერუდიციის მქონე სპეციალისტად.

საქართველო ევროპასთან ინტეგრაციის გზით ვითარდება, რაც ხელოვნებათმცოდნეობითი, მუზეუმმცოდნეობითი და არტ მენეჯმენტის სპეციალიზაციის გაფართოვების წინაპირობას ქმნის. სამაგისტრო პროგრამის ფარგლებში ამგვარი მიდგომა მაქსიმალურად არის გათვალისწინებული.

სტუდენტებს შესაძლებლობა ეძლევათ განავითარონ კვლევითი და პრაქტიკული უნარ-ჩვევები და მოემზადონ სწავლის გასაგრძელებლად შემდგომ აკადემიურ საფეხურზე ან დამოუკიდებელი პრაქტიკული და სამეცნიერო მუშაობისათვის.

სამაგისტრო პროგრამა სტუდენტებს სთავაზობს სწავლების სამ მოდულს. პროგრამის ფარგლებში თითოეული მოდული ითვალისწინებს როგორც ვიწრო სპეციალიზებული, ისე საერთო საგნების სწავლებას. ამასთანავე, დამატებით გათვალისწინებულია საგნები ჰუმანიტარული ფაკულტეტის სხვა სამაგისტრო პროგრამებიდან რაც პროგრამას „კულტურული მემკვიდრეობა და თანამედროვეობა“ ინტერდისციპლინარულ ხასიათს ანიჭებს.

დღევანდელ საქართველოში კულტურული მემკვიდრეობის შესწავლა და დაცვა ქვეყნის პრიორიტეტს წარმოადგენს, რაც თავისთავად განაპირობებს სამაგისტრო პროგრამის პირველი მოდულის აქტუალობას და თანამედროვე მოთხოვნებთან შესატყვისობას. მოდულის კონცეპცია და საგნების შერჩევის პრინციპი უზრუნველყოფს პროფესიული ცოდნის მიღებას და შესაბამისი უნარ-ჩვევების გამომუშავებას. მოდული აერთიანებს ძველი ხელოვნების სხვადასხვა დარგებს, ამასთანავე მასში გათვალისწინებულია როგორც ვიწრო სპეციალიზირებული, ისე ზოგადკულტუროლოგიური საგნები.

თანამედროვე სახვითი და ვიზუალური ხელოვნების შესწავლა აუცილებელია ქართველი სპეციალისტების ინტეგრაციისათვის თანამედროვე დასავლეთის სამეცნიერო და სახელოვნებო სივრცეში, რაც თავის მხრივ ხელს შეუწყობს ქართული კულტურის პოპულარიზაციას. შესაბამისად, პროგრამის მეორე მოდული სტუდენტებს სთავაზობს სასწავლო კურსს ახალ და თანამედროვე ხელოვნებაში. პროგრამა მოიცავს ხელოვნების ისტორიის სხვადასხვა დარგებსა და მიმართულებებს XIX საუკუნიდან XXI საუკუნის აქტუალური ხელოვნების ჩათვლით.

პროგრამის მესამე მოდული ითვალისწინებს თანამედროვე სამუზეუმო სტანდარტების შესაბამისად სპეციალისტების მომზადებას, რომლებიც შეისწავლიან სამუზეუმო ფასეულობებსა და მოდელებს და, შესაბამისად, შეძლებენ სხვადასხვა ტიპის მუზეუმში მუშაობას. ეს მოდული ინოვაციური ხასიათისაა და მოიცავს სამუზეუმო მოღვაწეობის ყველა ასპექტს – როგორც თეორიულ, ასევე პრაქტიკულ სამუშაოებს. მოდული ინტერდისციპლინარულია და აღმოსავლეთმცოდნეობის, ეთნოლოგიის, არქეოლოგიის, გეოგრაფია-გეოლოგიის მაგისტრატურის სტუდენტებს სთავაზობს ასევე კონცენტრირებულ (მიზნობრივ) სწავლებას მუზეოლოგიაში.

სწავლის შედეგები:**ცოდნა და გაცნობიერება**

1. ხელოვნების ფენომენის, მისი განვითარების ზოგადი და სპეციფიკური კანონზომიერებების ცოდნა.
2. კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის რაობის, მისი დაცვის და ადაპტაციის პრობლემების ცოდნა; კულტურული მემკვიდრეობის მნიშვნელობის გაცნობიერება საქართველოს სახელმწიფოს განვითარების კონტექსტში.
3. მუზეუმების სოციალური და კულტურული ასპექტების, სამუზეუმო სტრუქტურების ფუნქციონირების, მუზეუმმცოდნეობის თანამედროვე თეორიებისა ცოდნა.
4. ღრმა ცოდნა სამაგისტრო პროგრამის არჩეული მოდულის შესაბამის საგნებში.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება/პრაქტიკული უნარები

1. კულტურული მემკვიდრეობისა და თანამედროვე ხელოვნების სფეროში ინფორმაციის მოპოვებისა და დამუშავების უნარი.
2. თანამედროვე ეპოქაში მხატვრული შემოქმედების კვლევასა და მართვის პრობლემების წარმოჩენისა და პრიორიტეტულობის მიხედვით მათი რანგირების უნარი.
3. კულტურისა და ხელოვნების დარგში არსებული პრობლემების გადაწყვეტის ოპტიმალური, რეალური განხორციელების გზების ძიების უნარი.
4. კულტურული მემკვიდრეობისა და ხელოვნების კვლევასა და მართვასთან დაკავშირებული კონკრეტული, პრაქტიკული ამოცანების გადაწყვეტის უნარი.
5. მეთოდოლოგიურ უნარ-ჩვევები, კვლევითი ტექნიკა და ყველა სხვა უნარ-ჩვევა პროფესიული პოზიციებით განპირობებული სამუშაოს შესრულებისათვის.
6. ინტეგრირების, დაგეგმარებისა და პრობლემების გადაწყვეტის, ლოგიკური აზროვნებისა და დამოუკიდებელი სამეცნიერო კვლევის უნარი დისციპლინის ინტერპრეტაციულ მეთოდოლოგიასთან კავშირში.
7. უნარ-ჩვევებს და ცოდნის ისეთ ხარისხი, რომელიც სტუდენტს სპეციალობის შესაბამისი პოზიციის დაკავების ან შემდგომ საფეხურზე სწავლის გაგრძელების საშუალებას მისცემს.

ზოგადი/ტრანსფერული უნარები:

1. კულტურული მემკვიდრეობისა და თანამედროვე ხელოვნების არსში წვდომის უნარი.
2. კულტურული მემკვიდრეობისა და თანამედროვე ხელოვნების სფეროში მიღებული უნარის გამოყენება მათი შესწავლისა და მართვის პრობლემების გადასაჭრელად.
3. აუდიტორიის წინაშე საკუთარი დაკვირვებების, მოსაზრებებისა და არგუმენტების წარმოჩენის, ლოგიკური დასაბუთების უნარი.
4. ვიზუალური მასალისა და ტექსტის ღრმა ცოდნა და ანალიზის უნარი.

ტექნოლოგიური უნარები:

1. კულტურული მემკვიდრეობისა და თანამედროვე ხელოვნების შესახებ ვიზუალური და ტექსტური ინტერნეტ რესურსების გამოყენება.
2. Power Point-ში პრეზენტაციისა, აქციის მომზადება და განხორციელება.

ლინგვისტური უნარები

1. პროფესიულ დონეზე მშობლიურ ენაზე, ასევე რომელიმე ევროპულ ენაზე, ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაციის უნარი.
3. საკუთარი მოსაზრების საჯარო პრეზენტაციას და არგუმენტირებული დასაბუთების უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით.

დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის კოორდინატორს სრულ პროფესორ ზაზა სხირტლაძეს, ელ ფოსტა: zazaskhirtladze@hotmail.com, ტელ: 899 90 43 34

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: სახვითი ხელოვნება და დიზაინი

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ხელოვნების მაგისტრი /Master of Fine Art (MFA)

პროგრამის მიზნები: პროგრამის მიზანია ბაკალავრიატის ოთხწლიანი სასწავლო პროგრამის შემდეგ აამაღლოს მომავალი სპეციალისტის კვალიფიკაციის დონე უკვე მიღებული ცოდნისა და ჩვევების გაღრმავებით და ამავე დროს პრინციპულად ახალ ჭრილში გადაიყვანოს მისი შემოქმედებითი და ინტელექტუალური მუშაობა. ამ უკანასკნელ ასპექტს განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება სამაგისტრო ნაშრომისა და შემოქმედებითი პროექტის ფუნქციური ურთიერთობის ამოცანების განსაზღვრისას.

პროგრამა გათვალისწინებულია იმ სტუდენტებისთვის, რომელთაც მიღებული აქვთ საბაკალავრო ან ხუთწლიანი სპეციალისტის განათლება სახვითი ხელოვნების და დიზაინის სპეციალობებით და იმ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრთათვის, ვისაც დამატებითი პროგრამის ან გავლილი საგნების მეშვეობით მიღებული აქვთ დაზგური მხატვრობის და დიზაინის სფეროში პრაქტიკული მუშაობის გარკვეული გამოცდილება.

არსებობს სრულიად ლოგიკური, რამდენიმე მნიშვნელოვანი კომპონენტისგან შემდგარი საფუძველი, რომელიც ასეთი პროგრამის შემუშავების და ამოქმედების მიზანშეწონილობას განსაზღვრავს. ეს კომპონენტები დარგის სპეციფიკას, უმაღლეს სასწავლებლებში (კერძოდ თსუ-ში) მოქმედ საბაკალავრო პროგრამის თავისებურებას და თანამედროვე დასაქმების ბაზრის მხატვრობისა და დიზაინის სფეროს სპეციალისტებზე მოთხოვნებს ემყარება.

1. მხატვრობის სწავლება მოითხოვს დახელოვნებისთვის ეტაპობრივ და ხანგრძლივ სამუშაო პროცესს, რომლის ბაკალავრიატის პროგრამით შემოსაზღვრა ნამდვილად არასაკმარისია.
2. ბაკალავრიატში მიღებული ზოგადჰუმანიტარული განათლება მოითხოვს ლოგიკურ გაგრძელებას და კონკრეტული საგნებით პრაქტიკოსი მხატვრისთვის ხელოვნების ფილოსოფიის აუცილებელი თეორიული ცოდნის შეძენას.

აქედან გამომდინარეობს პროგრამის სტრუქტურის ერთ-ერთი მთავარი ამოცანა - ბაკალავრიატში ჩამოყალიბებული მხატვრული ხედვის და აზროვნების, ოსტატობის და ტექნიკური უნარ-ჩვევების დახვეწა, განვითარება და ხელოვნების ფილოსოფიისა და თეორიის ღრმა ცოდნით გამყარება.

პრაქტიკული ხასიათის საგნები (წიგნის გრაფიკა და ილუსტრაცია, კინო-ტელე და თეატრის მხატვრობა, შემოქმედებითი პროექტი) მიზნად ისახვს ბაკალავრიატში გარკვეულ დონემდე ათვისებული მხატვრობის კლასიკური, ტრადიციული მეთოდების თანამედროვე შემოქმედებითი პრაქტიკით და ტექნოლოგიებით გამდიდრება-დაბალანსებას მხატვრობის კონკრეტულ დარგებში.

სწავლის შედეგები: საბაკალავრო პროგრამა შესაძლებლობას აძლევს სტუდენტს შეიძინოს ცოდნა, გამოიმუშაოს შესაბამისი უნარები და მოახდინოს მათი დემონსტრირება შესაბამისი მიმართულებებით:

I. ცოდნა და გაცნობიერება

- სახვითი ხელოვნების და ხელოვნების ფილოსოფიის განვითარების ისტორიის ფუნდამენტური ცოდნა.
- სახვითი ხელოვნების ძირითადი, ტრადიციული დარგების (ფერწერა, გრაფიკა) ხელოვნების დარგების დამახასიათებელი ნიშან-თვისებების, ამოცანების და სტილისტიკის ცოდნა.
- სტუდენტი ზედმიწევნით კარგად იცნობს დაზგური მხატვრობისთვის საჭირო მრავალფეროვან მასალას, მისი სწორად გამოყენების თეორიულ მეთოდებს.

- მხატვრობის ტრადიციული მეთოდების ცოდნასთან ერთად სტუდენტი იცნობს თანამედროვე, ალტერნატიულ და არატრადიციულ ტექნოლოგიებს სახვითი და აზროვნების სფეროში.
- სტუდენტს კარგად ესმის ზოგადად მხატვრობის სპეციფიკა და ამ სფეროში შეფასების კრიტერიუმების არაერთგვაროვნება – აცნობიერებს, რომ როგორც ხელოვნების ნიმუშის, ასევე მხატვრული იდეის და მისი კონკრეტული ამოცანის და გარემოსთვის მისადაგების შეფასებისას არ უნდა შეზღუდოს მისი დიაპაზონი.
- შემენილი აქვს სახვითი ხელოვნებისთვის ფუნდამენტური ცოდნა ფერის, ფორმის, ჩრდლისა და განათების, სივრცისა და სასურათე სიბრტყის ურთიერთდამოკიდებულების, მხატვრული იდეის და თემატიკის შემოქმედების საბოლოო პროდუქტთან დაკავშირების შესახებ.
- ესმის და აცნობიერებს სახვით ხელოვნებაში
- კომპოზიციური აზროვნების მნიშვნელობას; აქვს მხატვრული კომპოზიციის სხვა და სხვა დარგში და მასალაში სტილისტური და მიზნობრივი დატვირთვის გათვალისწინებით გამოყენების ცოდნა.
- იცის, თუ რას ნიშნავს ყოველდღიურობის ვიზუალიზაცია და მედიის როლი სოციოკულტურულ საზრისში და ხელოვნების ვიზუალიზაციის კონსტრუირებაში. სანახაობა, ვიზუალიზაცია, ზედამხედველობა, არტმედია, ვიზუალური რეპრეზენტაცია და ვიზუალური მანიპულაცია. სტუდენტმა იცის ესთეტიკურის და ეთიკურის მიმართება ხელოვნებაში, ფემინიზმის და ხელოვნების ვიზუალიზაციის მიმართება.
- იცის, თუ რა არის ვიზუალიზაცია, როგორც სიმდიდრისა და ძალაუფლების მოცემულობის ფორმა, დიზაინის და ვიზუალური ხელოვნების პერფორმანსული ხასიათი.
- იცის ფილოსოფიურ-კულტურული პარადიგმის როლი მხატვრული ხედვის ჩამოყალიბებაში და პოსტმოდერნის ვიზუალური სტრატეგია და ვიზუალური სტრატეგიების ტრანსფორმაციის საკითხი, ვიზუალურისა და ვერბალურის მიმართება, თანამედროვე ვიზუალური ხელოვნებისა და კულტურის თეორია.
- იცის ვიზუალური აზროვნების თავისებურებებისა და ვიზუალურობის არსებობის ფორმების მიმართების საკითხი თანამედროვე ხელოვნებაში.
- გარემოს ესთეტიკაცია: მისი გაგება და მართვა. დიზაინი – ვიზუალური რეპრეზენტაცია, რეკლამა – ვიზუალური მანიპულაცია.

II. ცოდნის პრაქტიკული გამოყენება / პრაქტიკული უნარები:

პრაქტიკული უნარების დახვეწა პროგრამისთვის ერთ-ერთი პრიორიტეტია.

- დაზღურ ფერწერასა და გრაფიკაში, აგრეთვე კინო-ტელე და თეატრის მხატვრობაში, ფერწერის რესტავრაციაში სამუშაოდ საჭირო მასალების, ინსტრუმენტებისა და დამხმარე ინვენტარის პრაქტიკაში სწორად და ოპტიმალურად გამოყენების უნარ-ჩვევები.
- სტუდენტი სრულყოფილად ფლობს აკადემიური ხატვის ტექნიკას და ხერხებს – შეუძლია ნებისმიერი სირთულის კომპოზიციის და ცალკეული მოდელის ამ მეთოდიკით სწორი კონსტრუქციული გადმოტანა სასურათე სიბრტყეზე სხვა და სხვა მასალით.
- სტუდენტი ფლობს ზეთის ფერწერის, აკვარელის, ტემპერისა და გუაშის ტექნიკას. მას შეუძლია ამ სახეობის სადებავების მრავალფეროვანი შესამდებლობების გამოყენება დაზღურ და ფერწერაში (სასურათე სიბრტყის მასალისა და დანიშნულების მიხედვით მათი სწორად შერჩევიდან ტექნიკური და სტილისტური ნიუანსების შეჯერებამდე) და გრაფიკაში.

- შეუძლია სხვა და სხვა სამხატვრო ტექნიკის სინთეზისა ან მათი სამუშაოს შესრულების ეტაპების მიხედვით მონაცვლეობის მეშვეობით შექმნას მაღალმხატვრული პროდუქცია და შეასრულოს გაფორმებითი ხასიათის მხატვრული სამუშაო, იმუშაოს რესტავრაციაში.
- თანამედროვე კომპიუტერული ტექნოლოგიების და პროგრამების (Adobe Photoshop, CorelDrow, AdobeIllustrator) ცოდნის საფუძველზე შეუძლია იმუშაოს მაკეტზე და მხატვრულად გააფორმოს ნებისმიერი ნაბეჭდი პროდუქცია, აგრეთვე გამოიყენოს ეს პროგრამები დამოუკიდებელი მხატვრული და პროდუქციის შესაქმნელად.
- სტუდენტს შეუძლია თავისუფალი მსჯელობა, აზრის ჩამოყალიბება და დისკუსია თანამედროვე ვიზუალური ხელოვნებისა და ტექნიკური ესთეტიკის და მისი გამოყენებითი მხარის საკითხებში: ექსპერული შეფასება შესაბამის სფეროში.
- შეუძლია პრაქტიკული აქტივობების დაგეგმვა და განხორციელება (გამოფენა, შოუ, პრეზენტაცია, პერფორმანსი).

III. ზოგადტრანსფერული უნარები

- მხატვრობის სპეციფიკიდან გამომდინარე იდეის ჩამოყალიბების და სწორად გაანალიზების ეტაპი საბოლოო პროდუქციის შექმნის წარმატების აუცილებელი ბაზისია. ასეთი უნარის ჩამოყალიბება ხდება კომპლექსურად სწავლების მთელი პერიოდის მანძილზე და მიბმულია იდეის ხორცშესხმისათვის საჭირო პრაქტიკული უნარების განვითარებასა და თეორიული ცოდნის მიღებაზე. როგორც დამოუკიდებელი, დაზგური მხატვრული ნაწარმოების, ასევე გაფორმებითი სამუშაოს დროს ილუსტრაცასა და კინო-ტელე –მხატვრობაში იდეაც დაკავშირებულია კომპოზიციურ აზროვნებასთან, რაც არა მხოლოდ საგნებისა და ფორმების სიბრტყობრივ და სივრცობრივ მანიპულირებას, არამედ ადამიანის აზროვნების, ქმედების და განწყობის შემოქმედებითდ სინთეზირებას წარმოადგენს.
- სწავლის და პრაქტიკული მუშაობის სტრატე-გიისა და დროის ორგანიზება სწავლების პერიოდში ბუნებრივად შეძენილი უნარია, რადგან მხატვრობის შესწავლა პროგრამის მიხედვით შედგება არაერთგვაროვანი მეთოდიკისგან (თეორიული ცოდნის მიღება, სახელოვნებო ტექნიკისა და უნარ-ჩვევების განვითარება, მხატვრულ-კომპოზიციური აზროვნება) და ხარისხიანი მხატვრული პროდუქტის მიღებაც მხოლოდ სწორად გაწერილი ციკლების შესრულების შედეგად შეიძლება. განსაკუთრებით ეს ეხება დიზაინის სფეროს, სადაც დაგეგმვისა და ორგანიზების უნარი შემოქმედებითი იდეის დამკვეთისთვის მისაღები, წარმატებული მხატვრული ფორმის პროდუქციად გადაქცევის აუცილებლობაა.
- ტექნოლოგიური მოწყობილობების და ტექნიკის გამოყენებისა და ინფორმაციის მენეჯმენტის უნარი ვითარდება თანამედროვე კომპიუტერული ტექნოლოგიების და პროგრამების სწავლების გვერდით. მითუმეტეს, რომ მხატვრობის და დიზაინის სფეროში ასათვისებელი პროგრამები უფრო რთული და ტევადია, ვიდრე უბრალო საინფორმაციო პროგრამები. სტუდენტი ინფორ-მაციას იღებს აგრეთვე სასწავლო და დამხმარე ლიტერატურიდან, რომლის ნაწილი კლასიკური სახვითი ხელოვნების და მისი განვითარების შესწავლას ემსახურება – აქედან გამომდინარე მას განსხვავებული ინფორმაცია მიეწოდება სხვა და სხვა ჭრილში და მათი შეჯერების და გაანალიზების უნარი უვითარდება ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების ჩვევასთან ერთად.
- მხატვრობის წმინდა ინდივიდუალისტური სფეროების გამოკლებით (დაზგური ფერწერა და გრაფიკა და ა.შ.) ინტერდისციპლინარულ ჯგუფში მუშაობის ჩვევას სტუდენტი ეუფლება კინოსა და თეატრის მხატვრობის შესწავლისას.
- ავტონომიურად მუშაობის უნარი მხატვრის მოღვაწეობის ქვაკუთხედი ყველა დარგში (ინტერდისციპლინარულ ჯგუფში მუშაობის ჩათვლით).

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს ასოც. პროფესორი ი. ბრაჭული, ასოც. პროფესორი ლ. სილაგაძე, ელ.ფოსტა favorite1g@yahoo.com

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: ხელოვნების მენეჯმენტი

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი /კვალიფიკაცია: ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრი/
Master of Business Administration (MBA)

პროგრამის მიზნები: სამაგისტრო პროგრამა ინტერფაკულტეტურია, ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა და ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტებს შორის. იგი ითვალისწინებს თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისად სპეციალისტების მომზადებას არტ მენეჯმენტის სფეროში. პროგრამის საფუძველზე ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის სტუდენტებს შესაძლებლობა ეძლევათ მიიღონ ფართო ცოდნა არტ მენეჯმენტის მინიმართულებით, როგორც თეორიული, ისე პრაქტიკული ასპექტით. თანამედროვე ეპოქაში ეს მიმართულება ერთ-ერთი პრიორიტეტულია, რადგან სწორედ მისი პროფესიული დაუფლების შედეგად ხდება შესაძლებელი სახელმწიფო და კერძო გალერეების, სხვადასხვა სახის გამოფენებისა და პერფორმანსების, ისევე როგორც თემატური სამხატვრო აქციების მაღალ პროფესიულ დონეზე ორგანიზება. შესაბამისად პროგრამა ხელს შეუწყობს ქართველი სპეციალისტების ინტეგრაციას თანამედროვე სახელოვნო სივრცეში. იმავდროულად, ესაა ერთ-ერთი წარმატებული გზა ქართული კულტურისა და ხელოვნების პოპულარიზაციისათვის თანამედროვე სივრცეში.

სწავლის შედეგები: სამაგისტრო პროგრამის დასრულების შემდეგ მაგისტრი უნდა ფლობდეს:

- ღრმა ცოდნას სამაგისტრო პროგრამის შესაბამის საგნებში.
- მეთოდოლოგიურ უნარ-ჩვევებს, კვლევით ტექნიკასა და ყველა სხვა უნარ-ჩვევას პროფესიული პოზიციებით განპირობებული სამუშაოს შესრულებისათვის.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუფროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის მოწვეულ პროფესორ ირინა მირიჯანაშვილს ან თანახელმძღვანელს ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის ასოცირებულ პროფესორ იანაცვლიშვილს.

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: არქეოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: არქეოლოგიის მაგისტრი / MA in Archaeology

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები: მსოფლიოში არც ერთი ჰუმანიტარული დარგის მიმართ არ არსებობს ისეთი მზარდი ინტერესი, როგორც არქეოლოგიის მიმართ. არქეოლოგიური მეცნიერების მიზნიდან გამომდინარე როგორც საქართველოში, ისე საერთაშორისო მასშტაბებით განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა ეროვნული და საერთაშორისო კულტურული მემკვიდრეობის კვლევასა და საზოგადოებისათვის მისი შინაარსის მიწოდებას. განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს ის, რომ უკანასკნელ წლებში ნათლად გამოიკვეთა არქეოლოგიის კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი დანიშნულება - წარმოაჩინოს არა მხოლოდ საზოგადოების, არამედ ბუნების გარკვეული მოვლენების განვითარების

ტენდენციებიც, რაც შეუდარებლად ზრდის მისი, როგორც მეცნიერების თანამედროვე დარგის განვითარებისა და გამოყენების აუცილებლობის ინდექსს. ესაა არქეოლოგიის ინტერდისციპლინარული ხასიათი, რაც გამოიხატება არქეოლოგიურ

კვლევებში საბუნებისმეტყველო დარგების მიღწევათა ფართო დანერგვითა და საბუნებისმეტყველო დარგების კონკრეტულ ამოცანათა დასახვისა და გადაჭრის შესაძლებლობებში. ამავე დროს არქეოლოგია ინარჩუნებს თავის ღრმა კულტურულ, სოციალურ და პოლიტიკური კვლევის ასპექტებს. ამდენად, არქეოლოგიის სწავლებას და ამ დარგის განვითარებას თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება. არქეოლოგიის მიმართულებაზე დადგენილია ის ძირითადი მიმართულებები, რომლებიც შეესაბამება საერთაშორისო სტანდარტებს. ესაა არა მხოლოდ ქვის და ბრინჯაოს ხანის, ასევე ისტორიული

პერიოდის არქეოლოგიის კარდინალური საკითხები, აგრეთვე თანამედროვე კვლევების (მათ შორის, დათარიღების ახალი მეთოდების) საერთაშორისო ნორმები. ყველაფერი ეს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს უქმნის საერთაშორისო არქეოლოგიური სამეცნიერო კვლევების ცენტრის რეალურ სტატუსს.

არქეოლოგიის სამაგისტრო პროგრამა მიზნად ისახავს საქართველოს, კავკასიის, მახლობელი აღმოსავლეთისა და ანტიკური სამყაროს მატერიალური კულტურის არსის, მისი ეკონომიკური, სოციალური და პოლიტიკური მნიშვნელობის, სოციალური ხასიათის დადგენას. პროგრამის მიზანია მოამზადოს თანამედროვე არქეოლოგიური მეთოდების, თეორიებისა და პრაქტიკული ცოდნის მქონე სპეციალისტები, რომელთაც შეეძლება მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანონ თანამედროვე ქართული სახელმწიფოს შენებაში პრაქტიკული კვლევების განხორციელების, ისტორიული ფაქტების რეკონსტრუქციის, მოვლენების პროგნოზირება-მართვის უნარისა და რეკომენდაციების შემუშავების გზით. თანამედროვეობის მოთხოვნებმა დამატებითი კორექტივები შეიტანა, როგორც დისციპლინის მეთოდოლოგიაში და მეთოდოლოგიაში, ასევე განსახილველი პრობლემებისა და საკითხების ნუსხაში, ბოლო დროინდელმა

არქეოლოგიურმა აღმოჩენებმა საქართველოს ტერიტორიაზე (მხედველობაშია დმანისში აღმოჩენილი “ჰომო ერგასტერი”, რომლის ასაკია 1.800.000 წელი) ორჯერ გაზარდა ევროპაში ადამიანის არსებობის ისტორიის ხანგრძლივობა და დასახა ახალი

პერსპექტივა გადაისინჯოს დედამიწაზე ადამიანის განსახლების თეორიები. პროგრამის მიზანია მოამზადოს არქეოლოგიური რეალობისა და თავისებურებების მცოდნე კვალიფიციური სპეციალისტი, რომლისთვისაც კარგად იქნება ცნობილი

არქეოლოგიური პრობლემები. რეგიონის არქეოლოგიური კვლევის აქტუალობა ქართული სახელმწიფოს გეოპოლიტიკური მდგომარეობისა და სახელმწიფოებრივი მშენებლობის დღევანდელი საჭიროებებიდანაც გამომდინარეობს. პროგრამის მიზნებიდან გამომდინარე მაგისტრატურაში სწავლის დროს მოხდება ძირითადი აქცენტის გადატანა არქეოლოგიის იმ მიმართულების უმთავრეს საკითხებზე, რომელიც მაგისტრანტის კონკრეტული ინტერესების სფეროს სრულიად შეესაბამება.

სწავლების შედეგები: პროგრამის განხორციელების შედეგი იქნება კვალიფიციური სპეციალისტების მომზადება არქეოლოგიის დარგში, სათანადო თეორიული და პრაქტიკული გამოცდილებით, რომელთაც შეეძლება მონაწილეობის მიღება ეთნიკურ საკითხთა განხილვა-მოგვარების მიმართულებით წარმართულ საქმიანობაში. სწავლის დასრულებისათვის მაგისტრებს ექნებათ თეორიული ცოდნა რომელიც შეჯერებული იქნება პრაქტიკულ უნართან დაგეგმონ და აწარმოონ არქეოლოგიური და ეთნოლოგიური კვლევები, მოახდინონ შეკრებილი მასალის ანალიზი და სინთეზი, მოამზადონ სამეცნიერო ნაშრომი. მაგისტრანტებს გამოუმუშავდებათ ჯგუფური და ჯგუფთან მუშაობის უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს სრულ პროფესორ გურამ გრიგოლიას მაილზე: guram.grigolia@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: ეთნოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი ეთნოლოგიის მაგისტრი / MA in Ethnology

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები: ეთნოლოგია ესაა მეცნიერება ხალხებისა და მათი ეთნიკური მახასიათებლების შესახებ. ეთნოლოგიურ მეცნიერებასაც თავისი კვლევის საგანი აქვს. ეთნოლოგიის საგანი და კვლევის არე მუდმივად ფართოვდებოდა. ამით ის მეცნიერების სხვა დარგებისაგან ერთგვარად განსხვავდება. ეთნოლოგია სხვა მეცნიერებებისაგან იმითაც განსხვავდება, რომ მას შეხების წერტილები აქვს სხვა მეცნიერებებთან. ეთნოლოგიისა და სხვა მომიჯნავე დარგების გადაჯაჭვით, შერწყმით არაერთი მიმართულება გაჩნდა ეთნოლოგიაში. მიუხედავად ამისა, ეთნოლოგიის წარმოქმნიდან დღემდე მისი კვლევის უპირველეს თემას ეთნოსი, ეთნიკური კულტურა და ეთნოსთაშორის ურთიერთობები წარმოადგენს. ეთნოლოგიას, როგორც მეცნიერებას, კიდევ ერთი თავისებურება ახასიათებს. გარდა ეთნოლოგიისა, ის სხვადასხვა სახელწოდებებით არის ცნობილი. სულ ცოტა ხნის წინ ის საქართველოში **ეთნოგრაფიის** სახელწოდებას ატარებდა. დასავლეთში მას **კულტურულ ანთროპოლოგიას**, **სოციალურ ანთროპოლოგიას** უწოდებენ. ამავე დროს ის სხვადასხვა მიმართულებითაც განვითარდა. ზოგან აქცენტი მის საისტორიო მიმართულებაზე გამახვილდა, ზოგან – სოციოლოგიურ, ფილოსოფიურ და კულტუროლოგიურ მიმართულებებზე. ერთ შემთხვევაში თუ წინ ეთნოსების (ხალხების) კვლევამ წამოიწია, მეორე შემთხვევაში მისთვის ამოსავალი ადამიანი და ადამიანთა ერთობა (სოციუმი) იყო.

ეთნოლოგთა ინტერესის სფეროში ყველა ხალხი (ეთნოსი) შედის. მას ხალხები აინტერესებს, როგორც კულტურების შემქნელი ერთობები, რომელთა კულტურაც თაობიდან თაობას ტრადიციით გადაეცემოდა და რომელსაც სხვადასხვა თაობები შემოქმედებითად ამდიდრებდნენ და ავითარებდნენ. XIX საუკუნის დასაწყისიდან ეთნოლოგიის კვლევის საგანი გახდა ეთნოსთა შორის ურთიერთობები. ეს ურთიერთობები ეთნოსთა წარმოქმნის დღიდან მუდმივად არსებობდა და ამდენად, ეთნოლოგიას სხვადასხვა ხალხების ურთიერთქმედება, ურთიერთობა (მშვიდობიანი თუ მტრული), ამ ხალხების კულტურათა ურთიერთშეღწევა აინტერესებს როგორც ისტორიის სიღრმეში, ისე თანამედროვეობაში. ეთნოლოგიის კვლევის სფეროში ეთნოსთა ისტორიულად არსებული ფორმებიც შედის. თანამედროვე გაგებით ეთნოლოგია სწავლობს არა მხოლოდ ეთნოსების წარმოშობას, მათ ძირითად თავისებურებებსა და მახასიათებლებს, ეთნიკური პროცესებით განპირობებულ ეთნოსთა ურთიერთობებსა და მათ ცვლილებებს, არამედ ეთნოსოციალურ (ნაციონალურ), ეთნოპოლიტიკურ, ეთნოფსიქოლოგიურ, ეთნოლინგვისტურ და საზოგადოებრივი სფეროს ეთნონაციონალურ ურთიერთობებსა და სხვა პროცესებს. თავდაპირველად კი ეთნოლოგიის კვლევის სფერო მხოლოდ ხალხური კულტურის შესწავლა, ამა თუ იმ ხალხის სოციალურ ურთიერთობათა კვლევა იყო. დღეისათვის ეთნოლოგიური მეცნიერება ცოდნის საკმაოდ რთულ და განტოტებულ სისტემას წარმოადგენს. ეთნოლოგიური მეცნიერების დიფერენციაციის ეს პროცესი ჯერაც არ არის დასრულებული და როგორც ფიქრობენ, უახლოეს მომავალში ახალი მიმართულებების წარმოქმნაც არ იქნება მოულოდნელი. როგორც ზემოთაც აღინიშნა, სწორედ ეს გარემოება და სხვადასხვა მეთოდოლოგიური მიდგომები აბრკოლებს და ხელს უშლის ეთნოლოგიის საყოველთაოდ მიღებული განსაზღვრების ფორმულირებას.

ამრიგად, **ეთნოლოგიის ობიექტს წარმოადგენენ ეთნოსები – ხალხები და ეთნოლოგია შეისწავლის:** ეთნოსების წარმოქმნას (ეთნოგენეზს); ეთნოსების ისტორიულ ევოლუციას (ეთნიკურ ისტორიას); ეთნოსების თანამედროვე ცხოვრებას; მომავალში ეთნოსთა განვითარების შესაძლო გზებს. ამრიგად, ეთნოლოგიური მეცნიერება შეისწავლის ეთნოსთა ცხოვრების სხვადასხვაგვარ, მრავალფეროვან ასპექტებს, ტრადიციულ (ეთნიკურ) კულტურას, მათ შორის ადამიანთა მიერ ეთნიკური თვითშეგნებისა და ეთნიკური მიკუთვნებულობის შეცვლას. თანამედროვე ეთნოლოგიის საგნობრივი ველი (არე) საკმაოდ ფართოა და მისი

სხვადასხვა მიმართულებები გადაეკვეთება მონათესავე, ახლოს მდგომ მეცნიერებებს. ეს განსაკუთრებით ითქმის ისეთ მეცნიერებებზე, როგორებიცაა ისტორია, ეთნოგრაფია, კულტუროლოგია, სოციოლოგია, ფსიქოლოგია, ანთროპოლოგია, პოლიტოლოგია.

ზემოთქმულიდან აშკარაა, რომ ეთნოლოგიური კვლევის ქრონოლოგიური ჩარჩო უაღრესად ფართოა. მისი ინტერესების სფეროში შედის როგორც წარსული (პირველყოფილი საზოგადოების ისტორია), ისე თანამედროვეობა. ვრცელი ქრონოლოგიური ჩარჩოსა და იმის გამო, რომ ეთნოლოგიას უშუალო კავშირი აქვს თანამედროვე პროცესებთან (სწავლობს ეთნოსთაშორის ურთიერთობებს, ეთნიკურ კონფლიქტებს, ნაციონალურ-კულტურული მშენებლობის საკითხებს, გამოიმუშავებს ნაციონალური პოლიტიკის კონცეფციებს), მეცნიერების ამ დარგს შემეცნებით და თეორიულ მნიშვნელობასთან ერთად დიდი პრაქტიკული და გამოყენებითი მნიშვნელობაც გააჩნია.

ეთნოლოგიას, როგორც სამეცნიერო დისციპლინას, მნიშვნელოვანი ფუნქციები გააჩნია, რომელთა შორის უნდა აღინიშნოს: თეორიულ-შემეცნებითი, პრაქტიკულ-გამოყენებითი, კულტურულ-აღმზრდელობითი, პროგნოსტიკული. ეთნოლოგიას პრაქტიკულ-გამოყენებითი ფუნქცია ნამდვილად გააჩნია. მიღებული კვლევის შედეგებს ძალიან ხშირად მმართველობით, მარეგულირებელ საქმიანობაში გამოიყენებენ. თეორიული კვლევა-ძიება მხოლოდ მაშინ იძენს პრაქტიკულ მნიშვნელობას, როდესაც ის გამოყენებული იქნება ნაციონალური პოლიტიკის შემუშავებისას, მმართველობითი საქმიანობის კორექტირებისას. ამასთან ერთად პრაქტიკული რეკომენდაციები შეიძლება ეხებოდეს საქმიანობის, მოქმედების პერსპექტიულ მიმართულებებს, ანდა შეიძლება მისი დანიშნულება მომავალი პერსპექტივის კონკრეტული ცვლილებებისათვის იყოს განკუთვნილი. ეთნოლოგიის პრაქტიკულ-გამოყენებითი ფუნქცია იმაშიც მდგომარეობს, რომ ეთნოლოგია, როგორც ცნობილია, ადამიანთა მოღვაწეობის მრავალ სფეროს შეისწავლის. ამ სფეროში კი ადამიანს და ადამიანთა დიდსა თუ პატარა ჯგუფს არაერთი პოზიტიური ცოდნა დაუგროვდა, ეთნოსებმა და ეთნიკურმა ჯგუფებმა თანამედროვეობისათვის მისაღები ეთნიკური ტრადიციები შექმნეს, რომელთა გაცოცხლებას და აღორძინებას მრავალმხრივი მნიშვნელობა აქვს. ბევრი ეთნოლოგიური რეალიის გაცოცხლება შეიძლება ტურიზმის ინდუსტრიის განვითარებასთანაც იყოს დაკავშირებული. ეთნოლოგიის კულტურულ-აღმზრდელობითი ფუნქცია ადამიანებს ეხმარება გაერკვნენ ეთნიკურობის რთულ მოვლენებში, ეთნიკური თავისებურებებისა და მსოფლიოს საზოგადოების მრავალგვარობის რთულ მოვლენებში. ეთნოლოგია ფაქტობრივად გასაღებს წარმოადგენს ადამიანის ეთნიკური ქცევის სწორად გასაგებად, საერთოდ, მთლიანად ეთნოსისა და საზოგადოების ცხოველქმედების აღნიშვნა. ამ თვალსაზრისით ეთნოსთა შორის ურთიერთობის კულტურის ფორმირებაში ეთნოლოგიის როლი შეუფასებელია. ეთნოლოგიას თანამედროვეობის სასახურში აყენებს მისი კიდევ ერთი ფუნქცია. ესაა პროგნოსტიკული ფუნქცია. ეთნოლოგიური გამოკვლევების ღირებულება არ განისაზღვრება მხოლოდ იმით, რამდენად ადეკვატურად ასახავს ამა თუ იმ ტენდენციასა და პროცესს, არამედ მხოლოდ იმით, გვამღებს თუ არა მეცნიერულად დასაბუთებულ პროგნოზებს. განსაკუთრებულ ინტერესს იწვევს ეთნოსთა შორის ურთიერთობებში, კონფლიქტებში დღეს მიღებული გადაწყვეტილებების შედეგების წინასწარი განსაზღვრა. საერთოდ, პროგნოსტიკული ფუნქცია მიმართულია ახლო და შორეულ მომავალში კონკრეტული ქვეყნის ეთნიკური და ეთნოსთაშორისი ურთიერთობების პერსპექტივების განსასაზღვრად.

არ შეიძლება არ აღინიშნოს ის, რომ პოლიეთნიკური საქართველოს ბოლოდროინდელი ბევრი პრობლემა, მათ შორის ეთნიკური კონფლიქტების სახელით ცნობილი დაპირისპირებები, არის ეთნოლოგიური ცოდნის დაბალი დონის შედეგი. ცხოვრებამ დიდი ხანია დაადასტურა, რომ თანამედროვე პირობებში არ შეიძლება ეთნონაციონალური პროცესების მართვა ხელის შეხებით, რომელიც ცოდნის გარეშე მხოლოდ ემპირიულ მონაცემებს ეყრდნობა. ამავ დროს არ განისაზღვრება ეთნოკულტურული კონტაქტებისა და ეთნოსთა შორის კომუნიკაციების

სხვადასხვა ტიპის ცოდნა შესაძლებლობას გვაძლევს ავხსნათ თანამედროვე ეთნიკური პროცესების მექანიზმები. ნათელია, რომ ეთნოლოგია სერიოზულ და სისტემატურ მოპყრობასა და შესწავლას მოითხოვს. მხოლოდ ასეთი მიდგომით შეიძლება ავხსნათ ეთნიკური ისტორიისა და თანამედროვე მსოფლიოს ბევრი "საიდუმლო".

ამდენად, ეთნოლოგიის სამაგისტრო პროგრამას დიდი მნიშვნელობა აქვს არა მხოლოდ ქართული და საერთოდ ხალხთა ეთნიკური კულტურის შესასწავლად, არამედ ქვეყნის თანამედროვე და მომავალი პრობლემების დარეგულირების საკითხისათვის, საქართველოში ხალხთა ჰარმონიული თანაცხოვრებისათვის.

სამაგისტრო პროგრამის მიზანია მოამზადოს თანამედროვე ეთნოლოგიური მეთოდების, თეორიებისა და პრაქტიკული ცოდნის მქონე სპეციალისტები, რომელთაც შეეძლებათ მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანონ თანამედროვე ქართული სახელმწიფოს შენებაში პრაქტიკული კვლევების განხორციელების, ისტორიული ფაქტების რეკონსტრუქციის, მოვლენების პროგნოზირება-მართვის უნარისა და რეკომენდაციების შემუშავების გზით. ეთნოლოგიური დისციპლინების მიზანი სავსე მონაცემების საფუძველზე, ერთი მხრივ, ხალხების ეთნოგენეზისა და კულტურულ-ისტორიული კავშირების, მეორე მხრივ, მსოფლიოს ხალხთა სოციო-კულტურული განსხვავებულობის რელატივისტური შესწავლაა. თანამედროვეობის მოთხოვნებმა დამატებითი კორექტივები შეიტანა, როგორც დისციპლინების მეთოდოლოგიაში და მეთოდოლოგიაში, ასევე განსახილველი პრობლემებისა და საკითხების ნუსხაში. ეთნოლოგიურ კვლევებს, ეთნოგრაფიული რეალიებისა და მოვლენების ახსნის საფუძველზე შემუშავებულ რეკომენდაციებს სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობა ენიჭება. ეთნოლოგების მომზადებას პრაქტიკული მნიშვნელობა აქვს თანამედროვე ქართული სახელმწიფოსთვის, რადგან დღეისთვის და მომავალშიც ქართული სახელმწიფოსა და პოლიტიკის განსაკუთრებული ყურადღების ობიექტი უნდა იყოს რეგიონში ისტორიული და მიმდინარე ეთნო-კულტურული პროცესები. ეთნოლოგიური კვლევის აქტუალობა ქართული სახელმწიფოს გეოპოლიტიკური მდგომარეობისა და სახელმწიფოებრივი მშენებლობის დღევანდელი საჭიროებებიდანაც გამომდინარეობს. საქართველოს გაუმწიფდება სახელმწიფოებრიობის განმტკიცება და განვითარება თუ არ ეყოლება სპეციალისტები, რომლებიც სათანადო ეთნოლოგიური ცოდნის საფუძველზე შეძლებენ პროგნოზირებადი გახადონ საქართველოსა და მის მიმდებარე რეგიონებში მიმდინარე ინტერეთნიკური პროცესები.

სწავლების შედეგი:

ცოდნა და გაცნობიერება:

პროგრამის განხორციელების შედეგი იქნება კვალიფიციური სპეციალისტების მომზადება ეთნოლოგიის დარგში. სწავლის დასრულებისათვის მაგისტრებს ექნებათ თეორიული ცოდნა კავკასიის ხალხთა და საქართველოს ეთნოლოგიაში,

პრაქტიკული უნარები

მათ ექნებათ უნარი განავითარონ ორიგინალური საკვლევი ჰიპოთეზა, იმუშაონ ინტერდისციპლინარული მიდგომებით და მოახდინონ ცოდნის ინტეგრირება. პროგრამის კურსდამთავრებულები შეძლებენ დამოუკიდებელი კვლევები აწარმოონ საზოგადოების ეთნო-კულტურული სხეულის შესასწავლად. რომელიც შეჯერებული იქნება პრაქტიკულ უნართან დაგეგმონ და აწარმოონ ეთნოლოგიური კვლევები, მოახდინონ შეკრებილი მასალის ანალიზი და სინთეზი, მოამზადონ და საჯაროდ წარადგინონ სამეცნიერო ნაშრომი. მაგისტრანტებს გამოუმუშავდებათ ინდივიდუალური, ჯგუფური და ჯგუფთან მუშაობის უნარი.

ტრანსფერული უნარებიდან გამოუმუშავდებათ, აგრეთვე ახალ სიტუაციაში ადაპტირების, მოპოვებული მასალისა და ინფორმაციის კრიტიკული ანალიზის უნარი და ეთნიკური პრობლემებისადმი ცნობიერი დამოკიდებულება.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

სამაგისტრო პროგრამის ხელმძღვანელს ასოცირებულ პროფესორ როლანდ თოფჩიშვილს მაილზე roland.topchishvili@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: კავკასიოლოგია

პროგრამა შედგება 3 მოდულისაგან:

- იბერიულ-კავკასიური ენათმეცნიერება (აფხაზურ-ადირეური, ნახური, დაღესტნური)
- პალეოკავკასიური და ასეალოური ლინგვისტიკა (ზასკური, მცირე აზიის უძველესი ენები, ოსური, აზერბაიჯანული)
- კავკასიის ხალხთა ისტორია.

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: კავკასიოლოგიის მაგისტრი / MA in Caucasian Studies

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები - პროგრამის მიზანია მაგისტრის აკადემიური ხარისხის შესაბამისი ცოდნისა და უნარ-ჩვევების მქონე, აგრეთვე ქართულის მონათესავე მთის იბერიულ-კავკასიურ ენების, კავკასიაში გავრცელებულ არაიბერიულ-კავკასიურ ენათა და კავკასიის ხალხთა ისტორიისა და კულტურის მცოდნე მკვლევარი კავკასიოლოგების მომზადება.

ქართველურ ენათა სრულყოფილად კვლევა შეუძლებელია მონათესავე მთის იბერიულ-კავკასიური (აფხაზურ-ადიღური, ნახური და დაღესტნური) ენების გათვალისწინების გარეშე და, პირიქით, მთის იბერიულ-კავკასიურ ენათა სრულყოფილად კვლევისათვის აუცილებელია, მდიდარი, მრავალსაუკუნოვანი წერილობითი ტრადიციის მქონე ქართული ენისა და მის დიალექტთა მონაცემების გათვალისწინება. კავკასიაში იბერიულ-კავკასიურ ენათა ოჯახის გვერდით ისტორიულად სხვადასხვა ეპოქაში შემოვიდა და დამკვიდრდა სხვა ოჯახის ენები, ამიტომ კავკასიოლოგიის სამაგისტრო პროგრამა იბერიულ-კავკასიურ ენათა შესწავლის პარალელურად მიზნად ისახავს არაიბერიულ-კავკასიურ ენათაგან ოსურისა და აზერბაიჯანულის შესწავლასა და კვლევას.

ქართული ფოლკლორის, ქართველი ერის ისტორიისა და კულტურის კვლევა წარმოდგენილია კავკასიის სხვა ხალხთა ფოლკლორის, ისტორიისა და კულტურის მონაცემთა გათვალისწინებლად და, პირიქით, სხვა კავკასიელ ხალხთა ფოლკლორი, ისტორია და კულტურა სრულყოფილად ვერ იქნება გამოკვლეული ქართულ ფოლკლორთან, საქართველოს ისტორიასა და ქართულ კულტურასთან დაუკავშირებლად და ქართულ წერილობით წყაროთა ცნობების გათვალისწინების გარეშე.

სწავლის შედეგები**ცოდნა და გაცნობიერება:**

"იბერიულ-კავკასიური ენების" სასპეციალიზაციო მოდულზე სწავლის შედეგად ახალგაზრდა მკვლევარს პრაქტიკულად **B1** დონეზე ეცოდინება ერთ-ერთი ძირითადი მთის იბერიულ-კავკასიური ენა. შესძლებს ამ ენაზე მკაფიოდ წარმართული საუბრის გაგებას, თავისი გამოცდილებისა და ტიპური მოვლენების აღწერას. მაგისტრანტი გაეცნობა რამდენიმე მონათესავე ენის სტრუქტურისა და ისტორიის იმ სპეციფიკურ თავისებურებებს, რომლებიც არ ისწავლება ბაკალავრიატის დონეზე; შეისწავლის სპეციალურ სამეცნიერო ლიტერატურაში გამოთქმულ განსხვავებულ თვალსაზრისებს

პრაქტიკული უნარები

ექნება განსხვავებულ თვალსაზრისთა ობიექტური შეფასების, კონკრეტული ენობრივი მასალის მოპოვების, სისტემატიზაციისა და სწორი მეთოდოლოგიით ანალიზის ჩვევებს;

ტრანსფერული უნარები

დასკვნათა არგუმენტირებისა და საჯაროდ წარმოდგენის უნარ-ჩვევები.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ

კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელებს: სრულ პროფესორ ცირა ბარამიძეს ტელეფონზე: 384935, სრულ პროფესორს ჯონი კვიციანს

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: კულტურის მეცნიერებები

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: კულტურის მეცნიერებათა მაგისტრი / MA in Cultural Studies

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები: კულტურის მეცნიერებები ბოლო 30 წლის მანძილზე განვითარდა დასავლურ უნივერსიტეტებში და გავრცელდა მსოფლიოს უდიდეს ნაწილში. კულტურის მეცნიერებათა როგორც კვლევისა და სწავლების ცალკე სფეროს სამშობლოდ დიდი ბრიტანეთი და აშშ ითვლება, მაგრამ დროთა განმავლობაში სხვადასხვა რეგიონსა და ქვეყანაში ჩამოყალიბდა კულტურის კვლევათა განსხვავებული პრობლემატიკა და ტრადიცია.

ჩვენთვის, ისევე როგორც, ვთქვათ, ბალკანეთისა და ცივილიზაციათა მიჯნაზე არსებული სხვა რეგიონებისათვის, რომლებიც ცივი ომის შემდგომ პერიოდში კონფლიქტების მთავარ კერებად იქცა, მნიშვნელოვანია კულტურული იდენტურობის, კულტურათა კომუნიკაციის, მიმდინარე კონფლიქტების კულტურული საფუძვლების, ძალადობის კულტურული კონტექსტისა და სხვა საკითხების კვლევა. ჩვენთვის საყურადღებოა პოლიეთნიკურ, მულტიკულტურულ და მრავალკონფესიურ საზოგადოებათა ისტორიული დინამიკა და მისი თანამედროვე შედეგები.

ყველა დასახელებული პრობლემა, აკადემიურთან ერთად, პოლიტიკური ინტერესის საგანია. პოლიტიკური გადაწყვეტილებები მით უფრო ადეკვატურია, რაც მეტადაა გათვალისწინებული კულტურული რეალობა და წარსული. ეს ნათლად წარმოაჩენს კულტურის მეცნიერებათა პრაქტიკულ და გამოყენებით მნიშვნელობას. ამერიკელი კულტურანთროპოლოგის, ერთ-ერთი ცნობილი სახელმძღვანელოს ავტორის ადამ კუპერის სიტყვით, კულტურული იდენტობის პრობლემა განუყოფელია კულტურის პოლიტიკისაგან. პიროვნება მხოლოდ იქ და მაშინ შეიძლება იყოს თავისუფალი, სადაც მის ფასეულობებს პატივს სცემენ. მრავალკულტურულ საზოგადოებებში კულტურული განსხვავებები ყურადღებისა და ზრუნვის საგანი უნდა იყოს (Adam Kuper. Culture. The Anthropologists' Account. Harvard University Press, 2000, p.233).

კონფლიქტებითა და დაპირისპირებებით მოცულ გლობალურ სამყაროში თანაარსებობს, ერთი მხრივ, ინტეგრაციისა და უნივერსალიზაციის, მეორე მხრივ კი დეზინტეგრაციისა და ლოკალიზაციის ტენდენციები. მეცნიერება ლოგიკურად მივიდა ისტორიისა და თანამედროვეობის კულტუროცენტრულ ხედვამდე. კულტურის ფენომენისადმი ინტერესი სულ უფრო იზრდება, მას საგანგებო ადგილი ეთმობა მსოფლიოს მომავალი განვითარების ყველა მეტ-ნაკლებად საყურადღებო ვერსიაში.

ჩვენში კულტურის მეცნიერებათა სწავლება უნდა შეესაბამებოდეს და ემყარებოდეს დასავლეთის უნივერსიტეტებში არსებულ გამოცდილებას. მაგრამ, ამავე დროს, საჭიროა გამოიკვეთოს პრიორიტეტული მიმართულებები, რომლებშიც სწორედ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი შეძლებს წამყვანი პოზიციის დაკავებას რეგიონული და საერთაშორისო მასშტაბით. ეს მიმართულებები შეიძლება იყოს: კულტურათა და ცივილიზაციათა A ურთიერთქმედება კავკასიაში; კავკასიის კონფლიქტების რელიგიური და კულტურული საფუძვლები; კულტურული იდენტობის პრობლემები; ინტერკულტურული ურთიერთობების პრობლემა კავკასიაში – წარსული და თანამედროვეობა; ქართული კულტურის არსის გააზრება კულტურის მეცნიერებათა თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისად.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში არსებობს კულტურის კვლევათა გარკვეული ტრადიცია, თუმცა კულტურის ფენომენის შესწავლა აქ ჯერჯერობით ისევ დანაწევრებულია ცალკეულ სამეცნიერო დისციპლინებსა და მიმართულებებს შორის. კულტურის მეცნიერებათა ინტერდისციპლინური ბუნებიდან გამომდინარე, სასურველია მათი კოორდინაცია, რაც უზრუნველყოფს კულტურის კვლევის სხვადასხვა მიმართულების ურთიერთდაკავშირებასა,

თავიდან აგვაცილებს პარალელიზმს, გაზრდის კვლევისა და სწავლების ეფექტურობას. ინტერდისციპლინურობა ერთ-ერთი იმ ფაქტორთაგანია, რამაც ხელი შეუწყო კულტურის მეცნიერებათა დამკვიდრებას კვლევისა და სწავლების ცალკე დარგად. კულტურის კვლევები ინტერდისციპლინურ საფუძველზე აღმოცენდა და მისი განვითარება სხვაგვარად, თუ არა ინტერდისციპლინურ ჭრილში, წარმოუდგენელია.

კულტურის მეცნიერებათა ერთ-ერთი ყველაზე თვალსაჩინო წარმომადგენლის სტიუარტ ჰოლის სიტყვით, კულტურის მეცნიერებები, როგორც პროექტი, უსასრულოა და, ამ თვალსაზრისით, პლურალისტურია, იგი არ არის რაიმე სახის გაბატონებული დისკურსი ან მეტა-დისკურსი. ეს არის პროექტი, რომელიც ყოველთვის გახსნილია იმისათვის, რაც აქამდე ცნობილი არ იყო. მაგრამ მას აქვს გარკვეული ღერძი, საყრდენი, რასთანაც ყველაფერი ეს დაკავშირებულია, აქვს არჩევანი და სწორედ ამიტომ კულტურის კვლევები არის ეს, და არა სხვა რამ (Hall S. Cultural Studies and its Theoretical Legacies. – The Cultural Studies Reader. 2nd ed. Ed. by Simon During. London; New York: Routledge, 2003).

პროგრამა მოიცავს როგორც თეორიულ საკითხებს, ასევე კულტურათა კონკრეტული კვლევის მეთოდებსა და მაგალითებს (case studies). სტუდენტმა უნდა გაიაზროს ემპირიული მასალის თავმოყრისა და ანალიზის წესი და მიზანი კულტურის კვლევათა სფეროში. ფართო და მრავალფეროვანი თეორიული მიდგომების საფუძველზე, სტუდენტი უნდა დაეუფლოს კულტურის ფენომენის ანალიზის ხერხებსა და მეთოდებს, გაიაზროს კულტურის კვლევის ინტერდისციპლინური ხასიათი. პროგრამის სავალდებულო და არჩევითი კურსები, ასევე სამაგისტრო ნაშრომი სტუდენტს საშუალებას აძლევს, გაიფართოოს თეორიული თვალსაწიერი, განავითაროს და დახვეწოს ანალიზისა და ინტერპრეტაციის უნარი, შეიძინოს და განამტკიცოს დამოუკიდებელი კვლევის ჩვევები.

შესაბამისად, პროგრამის სავალდებულო და არჩევითი კურსები საერთოა სხვადასხვა სამაგისტრო პროგრამასთან. ეს უზრუნველყოფს კულტურის მეცნიერებათა სფეროსათვის აუცილებელ მრავალმხრივ და ინტერდისციპლინურ ცოდნას. პროგრამა ამზადებს სტუდენტს შემდგომი კვლევისა და პრაქტიკული საქმიანობისათვის. იგი უნდა ჩამოყალიბდეს ანალიტიკოსად და პრაქტიკოსად კულტურის კვლევათა სფეროში. პროგრამა განკუთვნილია სტუდენტებისათვის, რომლებიც დაინტერესებული არიან ცოდნის გაღრმავებით თეორიულ სფეროში, მისი გამოყენებით კონკრეტულ კულტურათა კვლევასა და პრაქტიკულ საქმიანობაში.

პროგრამის შედეგები:

ცოდნა და გაცნობიერება:

პროგრამის დასრულების შემდეგ მაგისტრს უნდა ჰქონდეს ღრმა ცოდნა შემდეგ საგნებში: ცნებითი აპარატი და ძირითადი კონცეფციები კულტურის მეცნიერებებში; სოციალური და კულტურული ანთროპოლოგია. აგრეთვე არჩეულ კურსებში. ფართო და მრავალფეროვანი თეორიული მიდგომების საფუძველზე, სტუდენტი უნდა დაეუფლოს კულტურის ფენომენის ანალიზის ხერხებსა და მეთოდებს, გაიაზროს კულტურის კვლევის ინტერდისციპლინური ხასიათი, გაეცნოს ძირითად პრობლემებს და განვითარების ტენდენციებს კულტურის მეცნიერებებში. პროგრამის სავალდებულო და არჩევითი კურსები, რომლებიც საერთოა სხვადასხვა სამაგისტრო პროგრამასთან, უზრუნველყოფს კულტურის მეცნიერებათა სფეროსათვის აუცილებელ მრავალმხრივ ცოდნას. ამის საფუძველზე, ის შეძლებს კულტურული ფაქტებისა და მოვლენების გააზრებას საერთო სოციალურ კონტექსტში.

პრაქტიკული უნარები:

პროგრამა საშუალებას აძლევს სტუდენტს, განავითაროს და დახვეწოს ემპირიული მასალის ანალიზისა და ინტერპრეტაციის უნარი, სრულყოს კულტურის მეცნიერებათა სფეროში გამოყენებული კვლევის მეთოდების ცოდნა, შეიძინოს და განამტკიცოს დამოუკიდებელი

კვლევის ჩვევები. მას უნდა შეეძლოს შესასწავლი/საკვლევ საკითხის მკაფიო იდენტიფიცირება, მასალის მოძიება, კრიტიკული ანალიზი, სისტემატიზაცია, კვლევის მეთოდისა და თეორიული ჩარჩოს შერჩევა, ემპირიული და თეორიული მასალის შეჯერება და ამის საფუძველზე კულტურული პროცესების ანალიზი; მიღებული შედეგების ჩამოყალიბება ზეპირი და წერილობითი ფორმით.

ტრანსფერული უნარები:

პროგრამა ამზადებს სტუდენტს შემდგომი კვლევისა და პრაქტიკული საქმიანობისათვის. იგი უნდა ჩამოყალიბდეს ანალიტიკოსად და პრაქტიკოსად კულტურის კვლევათა სფეროში. სალექციო და სასემინარო მუშაობა, ცოდნის შუალედური შემოწმების სხვადასხვა ფორმა სტუდენტს უყალიბებს დროის დაგეგმვისა და ორგანიზების, სამუშაოს დაგეგმვის, პრიორიტეტების გამოყოფის უნარს. გარდა ამისა, იგი იძენს აუდიტორიასთან ურთიერთობის, ფაქტობრივი მასალის მოძიებასთან დაკავშირებულ დაწესებულებებში მუშაობის და შესაბამისი კომუნიკაციის უნარებს.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს სრულ პროფესორ ნინო ჩიქოვანს ტელეფონზე: 220050 (ბინა), E-mail: tsuculturologia@yahoo.com

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: ძველი ენები და ცივილიზაციები

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ფილოლოგიის მაგისტრი/ ისტორიის მაგისტრი MA in Philology/ MA in History

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები: სამაგისტრო პროგრამა მიზნად ისახავს მოამზადოს ახლო აღმოსავლეთისა და ხმელთაშუაზღვისპირეთის ძველი ენებისა და ცივილიზაციის სპეციალისტები, რომლებიც შეძლებენ კვლევას თანამედროვე ტექნოლოგიური საშუალებებისა და უახლესი ინტერდისციპლინარული მეთოდების გამოყენებით. სამაგისტრო პროგრამის აქტუალობას განაპირობებს საქართველოს მრავალსაუკუნოვანი ისტორიული და კულტურული კონტაქტები აღნიშნულ რეგიონებთან; ამ სამყაროს როლი და მნიშვნელობა ქართველური ტომებისა და ძველი ქართული კულტურის ფორმირების პროცესში. გარდა ამისა, უნდა აღინიშნოს, რომ პროგრამაში წარმოდგენილი დარგები - ასირიოლოგია (ფართო გაგებით), ეგვიპტოლოგია, მიკენოლოგია საკმაოდ იშვიათი და პრესტიჟული დარგებია, რომლებითაც მსოფლიოს მხოლოდ წამყვანი ქვეყნები და წამყვანი უნივერსიტეტები თუ დაიკვებნენ. ქართულ უნივერსიტეტში ჯერ კიდევ 1918-21 წლებში დაიწყო სიძველეთმცოდნეობის სხვადასხვა დარგების შესწავლა. უკანასკნელ ხანებამდე თსუ ცალკეული სტრუქტურული უჯრედები საკმაოდ წარმატებით მოღვაწეობდნენ ამ დარგებში. წარმოდგენილი პროგრამა არის ერთგვარი მცდელობა მათი ძალისხმევის გაერთიანებისა.

სწავლის შედეგები:

ცოდნა და გაცნობიერება:

სამაგისტრო პროგრამის დასრულების შემდეგ მაგისტრი უნდა ფლობდეს ღრმა ცოდნას ძველ ენებსა და ცივილიზაციის ისტორიაში. მაგისტრს უნდა შეეძლოს: ძველი ენებიდან თარგმნა, თარგმნილი ტექსტისათვის ფილოლოგიური, ისტორიული და ზოგადად კულტუროლოგიური ხასიათის კომენტარების მომზადება; კვლევა არა მხოლოდ ქართული, არამედ დასავლური მეცნიერების უახლესი მიღწევების გათვალისწინებით, **პრაქტიკული უნარები**

მაგისტრს ექნება თანამედროვე ტექნოლოგიური საშუალებებისა და უახლესი ინტერდისციპლინარული მეთოდების გამოყენების უნარ-ჩვევები; მისთვის საინტერესო ისტორიულ მონაკვეთში მიმდინარე ლიტერატურული და კულტურული პროცესების ანლიზის უნარი.

ტრანსფერული უნარები:

პროგრამის დასრულების შემდეგ მაგისტრს უნდა შეეძლოს თეორიული, კვლევითი და პრაქტიკული შედეგების მაღალკვალიფიციური წერითი და ზეპირი პრეზენტაცია.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს ლევან გორდეზიანს
მაილზე: levan.gordeziani@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: სლავისტიკა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: სლავისტიკის მაგისტრი / MA in Slavonic Studies

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები: საქართველოს, როგორც დამოუკიდებელი ქვეყნის, საერთაშორისო კონტაქტების ინტენსიფიკაციისა და ევროპულ კულტურულ საგანმანათლებლო სივრცეში ორგანული ინტეგრაციისათვის კონკურენტუნარიანი სპეციალისტების მომზადება, რომლებზედაც დიდი მოთხოვნაა თანამედროვე საკომუნიკაციო სივრცეში; შესაბამისი საკადრო რეზერვის ფორმირება სლავური ქვეყნების ენების, ლიტერატურის, კულტურისა და ისტორიის დარგში თანამედროვე საბაზრო ეკონომიკის მოთხოვნების გათვალისწინებით, რომელსაც შეეძლება მიიღოს სტრატეგიული გადაწყვეტილებები ამ ქვეყნებთან ეკონომიკურ, კულტურულ თუ პოლიტიკურ სფეროებში ურთიერთობისას და წარმოადგინოს ქვეყნის ინტერესები საერთაშორისო ასპარეზზე;

პროგრამის მიზანია პროფესიული ცოდნის ფუნდამენტის შექმნა, რომელიც ორიენტირებული იქნება კომპლექსური, მეცნიერულად დასაბუთებული ანალიტიკური რეკომენდაციების შემუშავებაზე ენის, ლიტერატურის, კულტურის, და სხვა სფეროებში; საერთაშორისო პროფილის სლავისტების მომზადება შესაბამისი ენობრივი კომპეტენციით;

პროგრამა ითვალისწინებს ახალგაზრდა სპეციალისტების ფუნდამენტურ, მულტიდისციპლინარულ მომზადებას სლავისტიკის სფეროში; პროგრამის ინოვაციური მხარე განპირობებულია სლავური სამყაროს შესწავლისადმი სისტემური დისციპლინათშორისი მიდგომით კომუნიკაციის თეორიისა და პრაქტიკის საფუძველზე.

სწავლის შედეგები:

ცოდნა და გაცნობიერება:

კურსის დამთავრების შემდეგ მაგისტრანტს ეცოდინება:

- სლავური ლიტერატურების (მინიმუმ ორის) ისტორია,
- ერთ–ერთი სლავური ენა,
- სლავური ენების, კულტურისა და ლიტერატურის განვითარების ტენდენციები,
- სლავური ქვეყნების ისტორია,
- თანამედროვე რუსული სამეცნიერო, მედია და ბიზნესკომუნიკაციის ენა,
- სამეტყველო ურთიერთობის ძირითადი კომუნიკაციურ–პრაგმატული ერთეულები და მათი ფუნქციები;
- სლავური ლიტერატურების ტიპოლოგიური ურთიერთკავშირების ძირითადი საკითხები;
- მაგისტრანტი დაეუფლება სლავური ენების და ასევე რუსული და ქართული ენების
- შეპირისპირებითი ანალიზის მეთოდებს და
- მიიღებს სხვა აუცილებელ ცოდნას სლავური მენტელობისა და სლავური სამყაროს შესახებ.
- პროგრამის მოსმენის შედეგად მსმენელებს ეძლევა შესაძლებლობა აითვისონ ინოვაციური საგანმანათლებლო პროგრამები სლავურ ფილოლოგიაში; აქტიური მონაწილეობა მიიღონ ფილოლოგიური განათლებისა და სლავურენოვანი მასმედიის სფეროს ენობრივი უზრუნველყოფის სფეროში არსებული მოდერნიზაციის პროცესში.

პრაქტიკული უნარები

- პროგრამა ორიენტირებულია საბაზო კომპეტენციების განვითარებაზე, რაც საშუალებას მისცემს მომავალ სპეციალისტებს იმუშაონ საერთაშორისო საინფორმაციო სივრცის გლობალიზაციის პირობებში.
- პროგრამის ათვისება უზრუნველყოფს სლავური სამყაროს კომუნიკაციურ სივრცეში თავისუფლად ორიენტირების და ჩამოყალიბებული საექსპერტო დასკვნების გაკეთების უნარის შემუშავებას, კონკრეტულ ადამიანებთან, სახელისუფლებო ორგანოებთან და მასმედიასთან მუშაობის ჩვევების ჩამოყალიბებას, პრობლემათა საექსპერტო-ანალიტიკური და პროფესიული შეფასების უნარის ფორმირებას.
- პროგრამა, ასევე, უზრუნველყოფს სწავლის შედეგად მიღებული ცოდნის კონკრეტულ ამოცანათა გადასაწყვეტად გამოყენების, პრობლემის ფორმულირების, მისი განხორციელების ეტაპების დაგეგმვის, ამოცანათა გადაწყვეტაში ინოვაციური მეთოდებისა და მიდგომების გამოყენების, კვლევის დამოუკიდებლად დაგეგმვისა და გამხორციელების უნარების შეძენას.

ზოგადი/ტრანსფერული უნარები

კოგნიტიური უნარები:

- პროგრამის ფარგლებში მიღებული ცოდნის საფუძველზე სლავისტიკის ზოგადი პრობლემების კომპარატივისტულ, დესკრიპციულ, ტიპოლოგიურ, ასოციაციურ და კროსკულტურულ მეთოდების გამოყენებით კვლევა;
- მომიჯნავე დისციპლინების მონაცემთა გამოყენება ამა თუ იმ რელევანტური ამოცანის საკვლევად და გადასაჭრელად;
- შესასწავლი დისციპლინის პრობლემატიკიდან გამომდინარე ამოცანების გადაჭრა და გადაწყვეტილების მიღება, დროის სწორად გამოყენება;
- ჯგუფში, მათ შორის, ინტერდისციპლინარულ კვლევებზე ორიენტირებულ, სამეცნიერო ჯგუფში მუშაობა.

საკომუნიკაციო უნარები:

- სწავლის შედეგად შეძენილი კომპეტენციის საფუძველზე ყველა მნიშვნელოვან პრობლემაზე მაღალპროფესიული და კომპეტენტური ურთიერთობა როგორც ქართველ, რუს, პოლონელ და სხვ. უცხოელ კოლეგებთან.
- უცხო ენის პროფესიულ დონეზე ცოდნის საფუძველზე სლავთმცოდნეობაში არსებული სამეცნიერო ლიტერატურის კითხვა და მასში კოდირებული ინფორმაციის ამოცნობა და გამოყენება;
- უცხოელ კოლეგებთან როგორც ზეპირი, ასევე წერილობითი ინფორმაციის გაცვლა და სამეცნიერო დისკუსიებში ჩართვა.

ტექნოლოგიური უნარები:

- მონაცემთა ბაზის შედგენა ინდექსებითა და საძიებლებით;
- დამოუკიდებელი კვლევისთვის საჭირო ბიბლიოგრაფიის მოძიება და შერჩევა როგორც ქართულ და რუსულ, ისე უცხოურ ენებზე თანამედროვე ინფორმაციული ტექნოლოგიების გამოყენებით.

სოციალური უნარები:

- შეძლებს ეფექტურ მუშაობას დამოუკიდებლად და ჯგუფში, როგორც წევრის, ისე ხელმძღვანელის როლში; შეეძლება ამოცანების მკაფიოდ ჩამოყალიბება, ჯგუფის სხვა წევრთა შესაძლებლობების სწორად გამოყენება, კონფლიქტური სიტუაციების აცილება.

სისტემური უნარები:

- არგუმენტირებული დასკვნის გაკეთების უნარი;

- სლავისტიკის პრობლემის გადასაწყვეტად მონაცემთა მოძიების, განმარტების და გამოყენების უნარი;
- სოციალური, სამეცნიერო და ეთიკური საკითხების შესახებ მოსაზრებების ამსახველი დასკვნების ჩამოყალიბების უნარი;
- კვლევის დამოუკიდებლად დაგეგმვა და მის განხორციელება უახლეს მეთოდებსა და მიდგომებზე დაყრდნობით;
- სლავისტიკის დარგში დამოუკიდებლად კვლევის დაგეგმვა და მისი განხორციელება უახლესი მეთოდებისა და მიდგომების გამოყენებით;
- სამეცნიერო ლიტერატურის ახლებურად გააზრება კონკრეტული ემპირიული მასალის მოხმობით.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს სრულ პროფესორ დავით გოცირიძეს მაილზე david.gotsiridze@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: რუსეთისმცოდნეობა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: რუსეთისმცოდნეობის მაგისტრი / MA in Russian Studies

სამაგისტრო პროგრამის ხელმძღვანელი: მოწვეული პროფესორი დალი კანდელაკი.

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები: საქართველოში, კერძოდ კი, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ამგვარ სამაგისტრო პროგრამას დღემდე არ მოეძებნება ანალოგი. დარგის სინთეზურად სწავლება ან კვლევა სადღეისოდ უნივერსიტეტში არ ხდება. სწორედ ამ ხარვეზის შევსებას ისახავს მიზნად ჩვენს მიერ შემოთავაზებული სამაგისტრო პროგრამა.

სამაგისტრო პროგრამაზე სწავლის გაგრძელებას შეძლებენ ისეთი სტუდენტები, რომლებმაც ერთი რომელიმე დარგის მიმართულებით მიიღეს განათლება, ამიტომ სწავლება მაგისტრატურაში უნდა წარიმართოს მულტიდისციპლინურიდან ინტერდისციპლინური პროგრამის მიმართულებით - დისციპლინების პარალელური სწავლების გზით; შესწავლილი დისციპლინები შეავსებს ერთმანეთს შესაბამის პედაგოგიურ და მეთოდოლოგიურ გარემოში.

პროგრამის მიზანია კვალიფიციური მკვლევარების მომზადება რუსეთისმცოდნეობაში; საზოგადოებისთვის კონკურენტუნარიანი, სათანადო ცოდნითა და დამოუკიდებელი კვლევის უნარ-ჩვევებით აღჭურვილი ისეთი კადრის მომზადება, რომელიც შესძლებს რუსეთის ისტორიის, პოლიტიკის, ეკონომიკის, სამართლის, კულტურის და საერთაშორისო ურთიერთობების საკითხებზე მუშაობას.

სასწავლო პროგრამა საინტერესო და სასარგებლო უნდა იყოს მაგისტრანტებისათვის მათი სამომავლო კარიერისა და ინტელექტუალური ზრდის თვალსაზრისით, განსაკუთრებით იმ შემთხვევაში, თუ მოღვაწეობას საერთაშორისო სამართლისა და სოციალური მეცნიერებების სფეროში, დიპლომატიურ ასპარეზზე, განაგრძობენ. მაგისტრანტს უნდა ჩამოუყალიბოთ ობიექტური, ჭეშმარიტად მეცნიერული და არა კონიუქტურული შეხედულება რუსეთზე, განსაკუთრებით, მეზობელ სახელმწიფოებთან მიმართებაში.

სწავლის შედეგები: რუსეთისმცოდნეობის მაგისტრს შეეძლება:

- მუშაობა საკითხებზე, რომლებიც ეხება რუსეთის ეკონომიკურ, პოლიტიკურ, სამართლებრივ სტრუქტურებსა და ინსტიტუტებს;
- რუსეთთან დაკავშირებული ზოგადი საკითხების ინტეპრეტირება ეროვნულ, რეგიონალურ და ადგილობრივ კონტექსტში;
- ინტერდისციპლინურ საკითხებზე მუშაობა;
- დარგის მულტიდისციპლინურობისა და დისციპლინებს შორის კავშირების აღქმა;
- რუსეთის პოლიტიკის კრიტიკული ანალიზი და ინტერპრეტირება;
- სხვადასხვა დისციპლინების მეთოდოლოგიის ინტეგრირებულად გამოყენება;
- კომპეტენციის ფარგლებში განახორციელოს კვლევა სამეცნიერო ხელმძღვანელის დახმარებით, იმუშაოს აგრეთვე დამოუკიდებლად;
- კომუნიკაცია ქართულ, რუსულ და უცხოურ ენებზე შესაბამისი ტერმინოლოგიის გამოყენებით;
- კომპიუტერული და ინტერნეტ-რესურსების ფლობა მონაცემების დამუშავებისას.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება

სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს
 კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს პროფესორ დალი
 კანდელაკს ტელ: 77-14-55 (ბინა), 22-54-50 (სამსახური), ელ-ფოსტა: dalikandelaki@rambler.ru

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: ბრიტანეთისმცოდნეობა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ბრიტანეთისმცოდნეობის მაგისტრი/ MA in British Studies

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები: უცხო ენებისა და ქვეყნების შესწავლის მნიშვნელობა საყოველთაოდაა აღიარებული როგორც ეროვნულ, ისე საერთაშორისო დონეზე. უცხო ენის ცოდნისა და გამოყენების უნარი უაღრესად ფასეულია როგორც ცალკეული ინდივიდისათვის, ისე მთლიანად საზოგადოებისათვის. უცხო ენების ცოდნის მნიშვნელობა დასაქმებაზეც აისახება. ჰუმანიტარული დარგების კურსდამთავრებულთა შორის, უცხო ენების ფაკულტეტების კურსდამთავრებულებს დასაქმების ყველაზე მაღალი პროცენტი აქვთ. ენები უაღრესად დიდ როლს თამაშობენ ამ ენებზე მოლაპარაკე საზოგადოებათა კულტურის თუ ეროვნული ცნობიერების ჩაწვდომის საქმეში. ენების ცოდნა არის სწორედ ის გასაღები, რაც ადამიანებსა და ქვეყნებს შორის ურთიერთგაგებასა და თანამშრომლობას უწყობს ხელს.

ენებისა და საზოგადოებების მჭიდრო ურთიერთკავშირის გამო, ენათა შესწავლა საუნივერსიტეტო დონეზე მულტიდისციპლინარული სასწავლო პროცესია, რომელიც მოიცავს ლინგვისტურ, ლიტერატურულ, კულტურულ, სოციალურ, პოლიტიკურ, ისტორიულ თუ სხვა ასპექტებს.

წინამდებარე მულტიდისციპლინარული სამაგისტრო პროგრამის შექმნა ნაკარნახევია ენების შესწავლისადმი სწორედ ამგვარი თანამედროვე მიდგომით.

ამასთან ერთად, აღნიშნული სამაგისტრო პროგრამის შექმნის მიზანი ჩვენი ქვეყნის განვითარების პოლიტიკური და ეკონომიკური იდეოლოგიაცაა. საქართველო ისწრაფვის ევროპულ ოჯახში ინტეგრაციისაკენ და სურს გახდეს თანამედროვე საერთაშორისო საზოგადოების აქტიური წევრი. აქედან გამომდინარე, საქართველოს სჭირდება სპეციალისტები, რომლებიც კარგად იცნობენ სხვადასხვა ქვეყნების კულტურასა და საზოგადოებას.

ამრიგად, ბრიტანეთმცოდნეობის სამაგისტრო პროგრამის დანერგვა პასუხობს თანამედროვე პრიორიტეტულ პრობლემატიკას, აქტუალურია იმიტომაც, რომ მაგისტრანტს აძლევს ფართო მულტიდისციპლინარული კვლევის საშუალებას, ზრდის მისი კომპეტენციის დონესა და ხარისხს, რითაც აფართოვებს მისი მომავალი დასაქმების შესაძლებლობებს.

აღნიშნული სამაგისტრო პროგრამა საშუალებას მისცემს მაგისტრანტს მიიღოს ღრმა და საფუძვლიანი ცოდნა ბრიტანეთის

ისტორიის, მისი პოლიტიკურ-ეკონომიკური მოწყობის, კულტურული და ეთნიკური თავისებურებების შესახებ, ბრიტანეთის ადგილისა და მისი მისიის შესახებ ზოგადევროპულ კონტექსტში. გვარდა ამისა, პროგრამით გათვალისწინებულია ინგლისური ენის ცოდნის სრულყოფა და, მაგისტრანტის მიერ არჩეული მეორე უცხო ენის შესწავლა.

პროგრამის სტრუქტურა სავსებით პასუხობს საერთაშორისო მოთხოვნებს (იხ. Languages and related studies) და ინგლისური ენა განიხილება არა როგორც მხოლოდ პრაქტიკულად დასაუფლებელი სასწავლო საგანი (ამას ემსახურება მისთვის გამოყოფილი 15 კრედიტი, მოდულის დასრულების შემდეგ მაგისტრანტის პრაქტიკული ცოდნა ინგლისურ ენაში უნდა პასუხობდეს C1 დონეს), არამედ როგორც გასაღები და საშუალება ბრიტანული კულტურის, ბრიტანეთის ისტორიისა თუ საზოგადოების კანონზომიერებების შესასწავლად.

სწავლის შედეგები: სამაგისტრო პროგრამის დასრულების შემდეგ მაგისტრანტებს ეცოდინებათ ინგლისური ენა C1 დონეზე, შეისწავლიან მათთვის სასურველ მეორე უცხო ენას.

ამასთან ერთად, მაგისტრანტებს ექნებათ:

- თეორიული და პრაქტიკული ცოდნა თანამედროვე ბრიტანეთისა და ზოგადად ევროპის პოლიტიკური, ეკონომიკური, სახელმწიფოებრივი ინსტიტუტების მოწყობის შესახებ;
- საფუძვლიანი ცოდნა ბრიტანული ლიტერატურის, ხელოვნებისა და თანამედროვე ბრიტანული საზოგადოების კულტურულ-ეთნიკური შემადგენლობისა და პრობლემატიკის შესახებ;

- საფუძვლიანი ცოდნა ბრიტანეთის როლისა და მისიის შესახებ ევროპულ კონტექსტში;
- ზემოთ ჩამოთვლილი პრობლემატიკის შესახებ მსჯელობის, დასაბუთების, პრობლემის კრიტიკული შეფასების უნარი;
- თეორიული და პრაქტიკული ცოდნა ბრიტანული და ქართული კულტურების შედარებისათვის;
- ბრიტანეთის კულტურის უნიკალურობის აღქმისა და შეფასების უნარი;
- მნიშვნელოვანი ცოდნა ბრიტანული კულტურის წვლილის შესახებ ევროპულ და გლობალურ დონეზე;
- უნარი ინტერდისციპლინარულ კონტექსტში, მიღებული ცოდნის დახმარებით, ჩამოაყალიბონ საკუთარი მოსაზრება, კონცეფცია, რომელიც დაეყრდნობა სხვადასხვა პარამეტრების ანალიზის შედეგებს;
- პროფესიული დასკვნების საჯარო წარდგენის უნარი;
- სხვა ექსპერტებთან თანამშრომლობის უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს მანანა რუსიეიშვილს ელ-ფოსტა: manana.rusieishvili@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: ამერიკისმცოდნეობა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ამერიკისმცოდნეობის მაგისტრი / MA in American Studies

სამაგისტრო პროგრამის მიზანები - სამაგისტრო პროგრამა ინტერდისციპლინარულია. ის მიზნად ისახავს აშშ-ის ყოველმხრივ შესწავლას და, როგორც მკვლევარი, ასევე, პრაქტიკოსი ამერიკისმცოდნეების მომზადებას, რომლებსაც ეცოდინებათ ამერიკის ცხოვრების პრაქტიკულად ყველა სფერო: ისტორია, ფილოსოფია, პოლიტიკა, ეკონომიკა, საზოგადოება, სულიერი და მატერიალური კულტურა.

აშშ-ის პოლიტიკური და სოციალური ისტორიის, ამერიკელი ხალხის თვითმყოფადობის, მულტიკულტურული, პოლიეთნიკური, პოლიკონფესიური საზოგადოების თავისებურებების, პოლიტიკური და სოციალური ინსტიტუტების, კულტურისა და პრესის, ლიტერატურის ანალიზი კურსდამთავრებულს საშუალებას მისცემს გახდეს პროფესიონალი ამერიკისმცოდნე, რომელიც შეძლებს ამ ზესახელმწიფოს მიღწევებისა თუ პრობლემების შესახებ ობიექტური ცოდნის გამოყენებას საკუთარი ქვეყნის საკეთილდღეოდ.

პროგრამაში შეტანილი კურსები მრავალფეროვანი, ძირითადად, ინტერდისციპლინარულია, რის გამოც სწავლების პროცესში ჩართული არიან სხვადასხვა ფაკულტეტისა და მიმართულების (ზოგიერთ შემთხვევაში კი, სხვადასხვა უნივერსიტეტის) პროფესორები. პროგრამაში მონაწილეობას მიიღებენ სტენფორდისა და რატგერსის უნივერსიტეტების პროფესორები, რომლებიც ჩაატარებენ ლექციების ციკლს ამერიკის საზოგადოებისა და კულტურის საკითხებზე ინტერნეტის (ე.წ. ვიდეო კონფერენციების) მეშვეობით და კონსულტაციას გაუწევენ, ან უხელმძღვანელებენ სამაგისტრო ნაშრომებს.

სწავლების პროცესში, აქტიურად არის ჩართული პროგრამის კონსულტანტი, რატგერსის უნივერსიტეტის პროფესორი მაიკლ როკლენდი. გათვალისწინებულია მისი ერთობლივი კურსი ქართველ პროფესორთან ერთად. პროგრამაში მონაწილეობას მიიღებენ სხვა ამერიკელი პროფესორებიც, (მაგ. პენსილვანიის უნივერსიტეტიდან) რომლებიც სემესტრის ან სასწავლო წლის განმავლობაში ერთხელ მაინც ჩაატარებენ ლექციების მოკლე კურსს, ცალკეულ ლექციებს, ან ინტერნეტ კურსებს. პროგრამა უზრუნველყოფს არა მარტო ემპირიულ და თეორიულ ცოდნას, არამედ შემდგომი ინდივიდუალური, თუ კოლექტიური სამეცნიერო-კვლევითი და პრაქტიკული მუშაობის უნარ-ჩვევების გამომუშავებას.

ჩვენი ძირითადი კურსები კონცენტრირებულია ინტერესების რამდენიმე სფეროზე, კერძოდ, პოლიტიკურ და სოციალურ მეცნიერებებზე, ამერიკის ფილოსოფიაზე, ლიტერატურასა და კულტურაზე.

სწავლის შედეგები: პროგრამის დასრულების შემდგომ მაგისტრი უნდა ფლობდეს ღრმა ცოდნასა და შეეძლოს შემდეგი საკითხებისა და პრობლემების გაცნობიერება:

- ამერიკის ცხოვრების პრაქტიკულად ყველა სფეროს: ისტორიის, ფილოსოფიის, პოლიტიკის, ეკონომიკის, საზოგადოების, სულიერი და მატერიალური კულტურის მიმართულებით;
- აშშ-ისა და ლათინური ამერიკის ძირითადი ქვეყნების პოლიტიკური, სოციალურ-ეკონომიკური და კულტურული განვითარების, ასევე, ამერიკელთა თვითმყოფადობის, მულტიკულტურული, პოლიეთნიკური, პოლიკონფესიური საზოგადოების თავისებურებების, პოლიტიკური და სოციალური ინსტიტუტების, კულტურისა და პრესის, ლიტერატურის გაცნობიერება;
- ნებისმიერი სფეროდან (ისტორია, ფილოსოფია, ლიტერატურა, ეკონომიკა, კულტურა და ა.შ.) ამერიკისმცოდნისათვის აუცილებელი აქტუალური პრობლემებისა და მიღწევების ცოდნა და გაცნობიერება;

- აშშ-საქართველოს მრავალმხრივი ურთიერთობის ისტორიისა და მისი განვითარების პერსპექტივების გაცნობიერება, ასევე, ამერიკაში ქართული დიასპორის ისტორიისა და მისი თანამედროვე პრობლემების ისტორიის ცოდნა; მაგისტრს უნდა შეეძლოს:
  - აშშ-ის და ლათინური ამერიკის ქვეყნების როგორც მიღწევების, ასევე პრობლემების ცოდნის გამოყენება, საკუთარი ქვეყნის პრობლემების უკეთ გაცნობიერებისა და მათი გადაჭრის გზების მოძიება;
  - ნებისმიერი ასპექტით (ისტორიული, ფილოსოფიური, მხატვრულ-ესთეტიკური, პოლიტიკური) იკვლიოს ამერიკული ფენომენი, განსაზღვროს მსოფლიო ფილოსოფიურ და პოლიტიკურ-მორალურ აზრთან მიმართებაში მისი ადგილი.
  - ინგლისურ და ესპანურენოვანი ლიტერატურისა და პროფესიული წყაროების კითხვა-თარგმნა. ენის თავისუფლად გამოყენება სოციალურ, აკადემიურ და პროფესიულ თემებზე სასაუბოდ.
  - გარდა ამისა, ის დახელოვდება გუნდურ მუშაობაში, რეფერატისა და ესსეს წერაში, პრეზენტაციების მოწყობაში; ჩამოუყალიბდება ანალიტიკური აზროვნებისა და დამოუკიდებელი კვლევის უნარ-ჩვევები, რომლებიც ნებისმიერ სფეროში წარმატების მიღწევის საწინდარია.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	მალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციებისათვის გამოცდასთან დაკავშირებით შეგიძლიათ მიმართოთ ასოცირებული პროფესორს ელენე მეძმარიაშვილი, e-mail: elene.medzmariashvili@tsu.ge, ტელ. 899988423

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: ფილოსოფია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია - ფილოსოფიის დოქტორი / PhD in Philosophy.

სადოქტორო პროგრამის მიზნები: სადოქტორო პროგრამა ფილოსოფიაში დოქტორანტს სთავაზობს შემდეგ სპეციალიზაციებს: მეტაფიზიკა და ეპისტემოლოგია, ფილოსოფიის ისტორია, კულტურის ფილოსოფია და ესთეტიკა, სოციალური და პოლიტიკური ფილოსოფია, ლოგიკა და ენის ფილოსოფია, ეთიკა და რელიგიის ფილოსოფია და ა.შ. ბოლონის პროცესში საქართველოს ჩართვამ ახალი მოთხოვნილებების წინაშე დააყენა უმაღლესი განათლება. საჭირო გახდა ახალი ტიპის სპეციალისტების მომზადება, რომლებიც შეძლებენ სწრაფცვალებად გარემოში ახალი ორიენტირების, მოთხოვნილებებისა და პრობლემების შემოქმედებითად და დამოუკიდებლად გააზრებასა და გადაწყვეტას. დოქტორანტურის საერთაშორისოდ აპრობირებული სტანდარტების შესაბამისად სადოქტორო პროგრამა ფილოსოფიაში ითვალისწინებს დოქტორანტის ინტელექტუალურ ზრდას, აკადემიური და კვლევითი რესურსების ურთიერთდაახლოებას, სამეცნიერო მუშაობის გააქტიურებას და კვლევის ხარისხის ამაღლებას, საერთაშორისო სამეცნიერო სივრცეში ჩართვას და ახალი ცოდნის შექმნისა და დანერგვისათვის ხელისშეწყობას. აქედან გამომდინარე, სადოქტორო პროგრამის მიზანია: მოამზადოს სპეციალისტი, რომელიც მაღალ თეორიულ დონეზე გააანალიზებს და ერთიან დისკურსში წარმოადგენს ადამიანის სამყაროსადმი ფუნდამენტურ მიმართებებს, უპასუხებს თანამედროვე სამყაროს გამოწვევებს. სადოქტორო პროგრამაში თანამედროვე ფილოსოფიის სწორედ ამგვარი სპეციფიკაა გათვალისწინებული - იგი იმ ფილოსოფიური მიმდინარეობების, კონცეფციების, სტრატეგიების შესწავლაზეა ორიენტირებული, რომელთა გარეშეც დღევანდელ ინტელექტუალურ ვითარებაში წარმოუდგენელია ფილოსოფიური პრობლემების თემატიზირება და გადაწყვეტა. განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა კლასიკურ და არაკლასიკურ პარადიგმებს შორის კონფლიქტის არსის გაშუქებას, პოსტმოდერნული პოსტულატების სისტემატურ და კრიტიკულ გააზრებას, პროგრამა ითვალისწინებს ტრადიციული ფილოსოფიური სტრატეგიების კონკრეტიზაციას ექსისტენცის ტრანსცენდირების ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს ონტოლოგიურ მოდულში. კერძოდ, სწავლებას, სწავლასა და კვლევას მეტაფიზიკისა და ეპისტემოლოგიის, ფილოსოფიის ისტორიის, ეთიკის, ესთეტიკის, კულტურის ფილოსოფიის, პოლიტიკური და სოციალური ფილოსოფიის, ენის ფილოსოფიის, ლოგიკის, რელიგიის ფილოსოფიის და ა.შ. მიმართულებით. პროგრამის განხორციელებაში ჩართულ პროფესორებს აქვთ მდიდარი გამოცდილება სამეცნიერო საგრანტო პროექტებში მონაწილეობაში:

მათი ეს გამოცდილება გამოყენებულ იქნება სადოქტორო თემების დამუშავების პროცესში, დოქტორანტები აქტიურად იქნებიან ჩართულნი სამეცნიერო გრანტების განხორციელებაში.

სწავლის შედეგები: დოქტორანტი შესძლებს განსახილველი საკითხის ნათლად არტიკულირებას სხვადასხვა სფეროებში. აზრის სიზუსტის მიღწევასა და მის ადექვატურ გამოყენებას რთული და წინააღმდეგობრივი დებატებისას. სხვადასხვა ტრადიციაში და ეპოქაში გამოთქმულ შეხედულებათა და ტექსტის აზრის ინტერპრეტაციას. წარმოდგენილი არგუმენტების კრიტიკული შეფასებას. დოქტორანტი თავისუფლად შესძლებს პოზიციის დამადასტურებელი, ან საწინააღმდეგო მაგალითების აღმოჩენას და შესაფერისი ძლიერი და სუსტი მოსაზრებების განცალკევებას. სხვადასხვა დროის და ტრადიციის ტექსტების აღქმას. მეთოდოლოგიური შეცდომების გაცნობიერებას.

1. ცოდნა და გაცნობიერება

1.1. თანამედროვე დასავლური ტრადიციის გათვალისწინებით ფილოსოფიის განვითარების ისტორიული ეპოქების ცოდნა. ქართული ფილოსოფიური აზრის *adgilis* გაცნობიერება.

1.2. თანამედროვე ფილოსოფიის თეორიებისა და მეთოდოლოგიის დაუფლება მეტაფიზიკა და ეპისტემოლოგია, ფილოსოფიის ისტორია, ეთიკა, ესთეტიკა, კულტურის ფილოსოფია,

პოლიტიკური და სოციალური ფილოსოფია, ენის ფილოსოფია, ლოგიკა, რელიგიის ფილოსოფია დონეებზე.

1.3. თანამედროვე ფილოსოფიის ძირითადი მეთოდების და მეთოდოლოგიების ცოდნა.

2. ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება/პრაქტიკული უნარები

2.1. სამეცნიერო ნაშრომების წერის უნარი

2.2. სამეცნიერო მოხსენებების წარდგენის უნარი. აზრის სიზუსტის მიღწევის უნარი და მისი ადექვატური გამოყენების უნარი რთულ და წინააღმდეგობრივ დებატებისას.

2.3. სხვადასხვა ტრადიციაში და ეპოქაში გამოთქმულ შეხედულებათა და ტექსტის აზრის ინტერპრეტაციის უნარი. სხვადასხვა დროის და ტრადიციის ტექსტების აღქმის უნარი

2.3. სალექციო კურსების მომზადებისა და წაკითხვის უნარი

3. ზოგადი/ტრანსფერული უნარები

3.1. სამეცნიერო ნაშრომისათვის საჭირო მასალის მოპოვების უნარი. უნარი გადალახოს საგნის ტრადიციული საზღვრები, სხვა დისციპლინათა ნაკლოვანებებისა და ღირსების განხილვით და აღმოაჩინოს ფილოსოფიური დოქტრინები უცნობ არეებზე.

3.2. ემპირიული მასალის ანალიზისა და კლასიფიკაციის უნარი

3.3. მეცნიერული არგუმენტირების უნარი

3.4. დისკუსიებში მონაწილეობის უნარი. კულტურათა დიალოგში მონაწილეობის და დებატების უნარი.

3.5. საინფორმაციო ტექნოლოგიების, როგორც საკომუნიკაციო და სასწავლო ინსტრუმენტების გამოყენების უნარი

3.6. საკუთარი თავის მოტივირების უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX

0-40	ჩაიჭრა	F
------	--------	---

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს სრულ პროფესორ აკაკი ყულიჯანიშვილს მაილზე: akaki.kulidjanishvili@tsu.ge

საკონტაქტო პირი/პირები: სრული პროფესორი აკაკი ყულიჯანიშვილი, ასოცირებული პროფესორი ანასტასია ზაქარიაძე, ასოცირებული პროფესორი დემურ ჯალაღონია, ასოცირებული პროფესორი მამუკა ბიჭაშვილი

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: ისტორია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ისტორიის დოქტორი / PhD In History

პროგრამის მიზნები: სადოქტორო პროგრამა აერთიანებს ისტორიის ყველა სფეროსა და პერიოდს (საქართველოს ისტორია, კავკასიის ისტორია, მსოფლიო ისტორია – ძველი, შუა საუკუნეების, ახალი და უახლესი), აგრეთვე კულტურის მეცნიერებების იმ კომპონენტებს, რომლებიც ისტორიულ მეცნიერებასთან მჭიდროდაა გადაჯაჭვული (კულტურის ისტორია, ისტორიული კულტუროლოგია და სხვ.).

პროგრამის მიზანია თანამედროვე სტანდარტების დონეზე მოამზადოს ისტორიის სხვადასხვა სფეროში მაღალკვალიფიციური სპეციალისტები, რომლებიც შეძლებენ დამოუკიდებელ სამეცნიერო კვლევასა და დარგის ცალკეული დისციპლინის სწავლებას უმაღლეს სასწავლო დაწესებულებაში.

სწავლის შედეგი:

- დოქტორანტი უნდა ფლობდეს ღრმა ცოდნას საკუთარ სპეციალობაში და კარგად ერკვეოდეს მომიჯნავე დარგების სპეციფიკაში.
- მას უნდა შეემლოს კვლევა არა მხოლოდ ქართული, არამედ დასავლური მეცნიერების უახლესი მიღწევების გათვალისწინებით, თანამედროვე ტექნოლოგიური საშუალებებისა და უახლესი ინტერდისციპლინარული მეთოდების გამოყენებით.
- მას უნდა შეემლოს დარგის შემადგენელი ცალკეული დისციპლინის სწავლება უმაღლეს სასწავლებლებში.
- შეემლება არა მხოლოდ დამოუკიდებელი და თვითკრიტიკული იყოს საკუთარი სწავლისა და მუშაობის დროს, არამედ ხელი შეუწყოს სხვებსაც სწავლის პროცესში, ამასთანავე მას უნდა ჰქონდეს პასუხისმგებლობის გამოკვეთილი გრძნობა და იმ შემთხვევაში, თუ წარმოიქმნება რთული და მოულოდნელი სიტუაციები, გამოიჩინოს ავტონომიური ინიციატივა.
- შეემლება ინოვაციური კვლევის დამოუკიდებლად დაგეგმვა, განხორციელება და ზედამხედველობა. ასევე კვლევის უახლესი მეთოდებისა და მიდგომების დამოუკიდებლად შემუშავება.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A

81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ლევან გორდეზიანი

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: საქართველოს ისტორიის წყაროთმცოდნეობა და ისტორიოგრაფია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია - ისტორიის დოქტორი / PhD in History

სადოქტორო პროგრამის მიზნები:

როგორც ცნობილია, წყაროთმცოდნეობა ისტორიული სამეცნიერო დისციპლინაა, რომლის საგანს წყაროთა ინფორმაციული შესაძლებლობის განსაზღვრა წარმოადგენს. ისტორიული მეცნიერების სტრუქტურაში ამგვარი მიზანდასახულების დარგის გაფორმების აუცილებლობას განაპირობებს ისტორიული შემეცნების უმთავრესი თავისებურება, კერძოდ, ის, რომ შემეცნების ობიექტი ანუ გარდასული სინამდვილე – დამკვირვებელს უშუალოდ ცდაში არ ეძლევა, ისტორიკოსი მას “ადადგენს” წარსულის მიერ დატოვებული კვალის – ისტორიული წყაროს – მეშვეობით. რაც უფრო სრულყოფილად იცნობს ისტორიკოსი წყაროს, მით უფრო კორექტულია კითხვები, რომლებსაც ის, როგორც მკვლევარი, სვამს წყაროს წინაშე, მით უფრო სრულია ამ კითხვების საფუძველზე აღდგენილი ისტორიული სინამდვილის სურათი.

საქართველოში წყაროთმცოდნეობით ძიებებს ხანგრძლივი და მყარი ტრადიცია აქვს. როგორც მეცნიერება ეს დარგი ჩვენში XX საუკუნის დასაწყისში ყალიბდება. ამ დროიდან მოყოლებული დღემდე გამოცემულია წყაროთმცოდნეობითი პროფილის ასობით სამეცნიერო ნაშრომი, წყაროთა გარეგან და შინაგან კრიტიკას რომ ისახავენ მიზნად. არსებობს თეორიული ნაშრომებიც და მრავალრიცხოვანი თანამედროვე სამეცნიერო აპარატით აღჭურვილი პუბლიკაციები და წყაროთა თარგმანები. ასე რომ, წყაროთმცოდნეობა საქართველოში არის დიდი ტრადიციის მქონე, ამასთან მომავალი კვლევების თვალსაზრისით პერსპექტიულიც, ისტორიული კვლევის წყაროთმცოდნეობითი ეტაპი ხომ ისტორიული შემეცნების საფუძველია. საქართველოს ისტორიის წყაროთმცოდნეობა ძალიან ფართო ქრონოლოგიის მომცველი ინტერდისციპლინური სამეცნიერო მიმართულებაა. 2009-2010 სასწავლო წლისათვის პროგრამა კონცენტრაციას მოახდენს მხოლოდ ორ ისტორიულ ეპოქაზე (შუა საუკუნეები და ახალი – მოდერნული – დრო), წყაროთა ერთ ტიპზე (წერილობითი წყაროები) და ენობრივი თვალსაზრისით ორ განსხვავებულ ჯგუფზე (ადგილობრივი ანუ ქართული და უცხოური: ამ შემთხვევაში აღმოსავლური – ოსმალურ და არაბული - წყაროები).

წყაროთმცოდნეობასთან ერთად სპეციალურ ისტორიულ დისციპლინას წარმოადგენს ისტორიოგრაფიაც. ყოველი სამეცნიერო დარგის წინსვლისათვის აუცილებელია პერიოდულად განვლილი გზის შეჯამება. ამგვარ ძიებებს ორგვარი ინტერესი აქვთ. ერთი მხრივ, ესაა მეცნიერების ისტორია, რომლის შემეცნებითი მნიშვნელობა ეჭვს არ იწვევს; მეორე მხრივ, წარსულის შედეგების გათვალისწინება საფუძველს იძლევა მომავლის პერსპექტივების დასახვისათვის. ეს დარგიც საკმაოდ განვითარებულია საქართველოში. არსებობს არაერთი ისტორიოგრაფიული გამოკვლევა, რომელიც ახალ პერიოდს შეეხება, აგრეთვე შუა საუკუნეებში ისტორიული აზროვნების ამსახველი ნაშრომები.

საქართველოს ისტორიის ისტორიოგრაფიაშიც 2009-2010 წლებისათვის კონცენტრაციის სფეროს წარმოადგენს ორი ისტორიული ეპოქა ანუ შუა საუკუნეები და ახალი – მოდერნული – დრო. პროგრამა გულისხმობს განახლებას ყოველი სემესტრის შემდგომ. ამ დროს, უპირველეს ყოვლისა, მოსალოდნელია ცვლილებანი კონცენტრაციის სფეროების და ქრონოლოგიის თვალსაზრისით ანუ პერიოდულად შეიცვლება ის კვლევითი არეალები და პერიოდები, რომლებშიც დოქტორანტს სადისერტაციო ნაშრომის თემის შერჩევა შეეძლება. შესაბამისად განახლდება პროგრამაში დაკავებულ პროფესორთა სიაც. წინამდებარე შემთხვევისათვის კი ეს არეალები განსაზღვრულია შემდეგნაირად: შუა საუკუნეების საქართველოს ისტორიის ქართული ნარატიული წყაროების კვლევა; შუა საუკუნეების საქართველოს ისტორიის ქართული დოკუმენტური წყაროების კვლევა; შუა საუკუნეების საქართველოს ისტორიის ოსმალური წყაროების კვლევა. შუა საუკუნეების საქართველოს ისტორიის არაბული წყაროების კვლევა. შუა საუკუნეების ქართული ისტორიოგრაფია; ახალი დროის საქართველოს ისტორიის

ნარატიული წყაროების კვლევა; ახალი დროის საქართველოს ისტორიის დოკუმენტური წყაროების კვლევა; ახალ დროის ქართული ისტორიოგრაფიის ისტორიის კვლევა.

პროგრამა მიზნად ისახავს სტუდენტის დახელოვნებას ისტორიულ კვლევებში განსაკუთრებული აქცენტით საქართველოს ისტორიის შუა საუკუნეებისა და ახალი პერიოდის წყაროთმცოდნეობასა და ისტორიოგრაფიაზე. იგი გულისხმობს როგორც მრავალმხრივი საგნობრივად სპეციფიკური კონკრეტული წყაროთმცოდნეობითი და ისტორიოგრაფიული ფაქტობრივი მასალის მიწოდებას დოქტორანტიისათვის, ასევე აღნიშნული მიმართულების შესაბამისი თეორიული ცოდნით და სათანადო კვლევის ჩატარებისათვის აუცილებელი სამეცნიერო ინსტრუმენტარიუმით მის აღჭურვას.

სწავლის შედეგი: პროგრამის წარმატებით გავლის შემთხვევაში სტუდენტს ექნება სრულყოფილი და შემოქმედებითი გზით მიღებული ცოდნა ორი სპეციალური ისტორიული დისციპლინის - ისტორიოგრაფიისა და წყაროთმცოდნეობის - უმთავრესი პრობლემატიკისა, ექნება ამომწურავი ინფორმაცია მთლიანად საქართველოს ისტორიის წყაროთა ბაზაზე, შუა საუკუნეებში და ახალ დროში ქართული ისტორიოგრაფიის განვითარების ძირითად ეტაპებზე და წყაროთმცოდნეობითი და ისტორიოგრაფიული კვლევების სპეციფიკაზე; შეეძლება თანამედროვე ისტორიული მეცნიერების მოთხოვნილებათა შესატყვისი სამეცნიერო კვლევის ჩატარება რომელიმე ზემოთ აღნიშნულ სფეროში, რაც გულისხმობს: სათანადო ფაქტობრივი მასალის შემოქმედებით ათვისებას, ამ მონაცემების თეორიულ საფუძველზე სისტემატიზების უნარს და წყაროთმცოდნეობითი და ისტორიოგრაფიული რეკონსტრუქციის მეთოდის და ტექნოლოგიის ცოდნასა და მათი პრაქტიკაში გამოყენების სათანადო ჩვევას. ამასთან დოქტორანტს შეეძლება საქართველოს ისტორიის დარგში სასწავლო პროცესის სრულყოფილი წარმართვა, წყაროთა მონაცემებით კარგად დოკუმენტირებული სამეცნიერო ექსპერტიზის ჩატარება. დოქტორანტს ექნება ისტორიული მეცნიერების განვითარების თანამედროვე დონის შესატყვისი უნარი სამეცნიერო ინფორმაციის მოძიებისა, სამეცნიერო ნაშრომის გაფორმებისა და პრეზენტაციის, აგრეთვე გუნდში, მაგალითად, პროექტში მუშაობისათვის აუცილებელი უნარ-ჩვევები.

ცოდნა და გაცნობიერება:

- 3.1. დოქტორანტს ექნება ორი სპეციალური ისტორიული დისციპლინის - ისტორიოგრაფიისა და წყაროთმცოდნეობის - უმთავრესი პრობლემატიკის სრულყოფილი და შემოქმედებითი გზით მიღებული ცოდნა
- 3.2. დოქტორანტს ექნება შუა საუკუნეებში და ახალ დროში ქართული ისტორიოგრაფიის განვითარების ძირითადი ეტაპების შესახებ ამომწურავი ინფორმაცია
- 3.3. დოქტორანტს ექნება წყაროთმცოდნეობითი და ისტორიოგრაფიული კვლევების სპეციფიკის გაცნობიერება
- 3.4. დოქტორანტს ექნება წყაროთმცოდნეობითი და ისტორიოგრაფიული რეკონსტრუქციის მეთოდის და ტექნოლოგიის სრულყოფილი ცოდნა
- 3.5. დოქტორანტს ეცოდინება ისტორიის სწავლების თავისებურებანი, წყაროთმცოდნეობითი და ისტორიოგრაფიული ხასიათის მასალის მიწოდების სპეციფიკა ქართული მაგალითის გათვალისწინებით

პრაქტიკული უნარები:

- 2.1. დოქტორანტს ექნება წყაროთმცოდნეობითი და ისტორიოგრაფიული ძიებების სრულყოფილად ჩატარების და მოძიებული ფაქტების ანალიზის, სინთეზის, ისტორიულ რეკონსტრუქციაში გამოყენების უნარი.
- 2.2. დოქტორანტს შეეძლება საქართველოს ისტორიის წყაროთმცოდნეობის და ისტორიოგრაფიის დარგში სამეცნიერო წერილობითი ნაშრომის, როგორც სტატიის, ასევე მონოგრაფიის თანამედროვე ისტორიული მეცნიერების მოთხოვნილებების შესაბამისად გაფორმება.

2.6. დოქტორანტს შეეძლება ნაშრომთა და წყაროთა კომენტირება და რეცენზირება, ისტორიოგრაფიული ნარკვევის დაწერა

2.8. დოქტორანტს შეეძლება წყაროთა გამოსაცემად მომზადება, წყაროთმცოდნეობითი და ისტორიოგრაფიული კომენტარებით მათი აღჭურვა

ზოგადი/ტრანსფერული უნარები:

3.1. დოქტორანტს შეეძლება მუშაობა უცხოენოვან სპეციალურ ლიტერატურაზე და სემინარებში, კონფერენციებში მონაწილეობა დოქტორანტს გაულრმავეებს ენების ცოდნას და ჩამოუყალიბებს პრეზენტაციის უნარს.

3.2. დოქტორანტი ჩამოყალიბდება კომუნიკაბელურ და თვითკრიტიკულ პიროვნებად, რადგან მას ხშირად მიეცემა შესაძლებლობა იმუშაოს ჯგუფში, იყოს ექპედიციაში, სასწავლო პრაქტიკაზე; მოიპოვოს ინფორმაცია ინტერვიუს გზით, დაწეროს კოლექტიური სამეცნიერო პროექტი მონაწილეობა მიიღოს დისკუსიაში.

3.3. წყაროების შესწავლისადმი მიძღვნილი კურსები დოქტორანტს კიდევ უფრო განუვითარებს საზოგადოდ ტექსტების ინტერპირების უნარს და საზოგადებრივ მოვლენებში სწრაფი ორიენტირების და ადეკვატური თეორიული და პრაქტიკული გადაწყვეტილებების მიღების ჩვევას.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორები: პროფესორი გიული ალასანია, პროფესორი მარიამ ჩხარტიშვილი

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: არქეოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია - არქეოლოგიის დოქტორი PhD in Archaeology

სადოქტორო პროგრამის მიზნები:

არქეოლოგია, როგორც ჰუმანიტარული მეცნიერების ყველაზე პროგრესულად განვითარებადი დარგია. შეიძლება ითქვას, რომ არც ერთი ჰუმანიტარული დარგის მიმართ არ არსებობს ისეთი მზარდი ინტერესი, როგორც არქეოლოგიის მიმართ. ბოლონის პროცესში საქართველოს ჩართვამ ახალი მოთხოვნილებების წინაშე დააყენა უმაღლესი განათლება. საჭირო გახდა ახალი ტიპის სპეციალისტების მომზადება, რომლებიც შეძლებენ სწრაფცვალებად გარემოში ახალი ორიენტირების, მოთხოვნილებებისა და პრობლემების შემოქმედებითად და დამოუკიდებლად გააზრებასა და გადაწყვეტას. დოქტორანტურის საერთაშორისოდ აპრობირებული სტანდარტების შესაბამისად სადოქტორო პროგრამა არქეოლოგია ითვალისწინებს დოქტორანტის ინტელექტუალურ ზრდას, აკადემიური და კვლევითი რესურსების ურთიერთდაახლოებას, სამეცნიერო მუშაობის გააქტიურებას და კვლევის ხარისხის ამაღლებას, საერთაშორისო სამეცნიერო სივრცეში ჩართვას და ახალი ცოდნის შექმნისა და დანერგვისათვის ხელისშეწყობას. აქედან გამომდინარე, სადოქტორო პროგრამის მიზანია: მოამზადოს სპეციალისტი, რომელიც მაღალ თეორიულ დონეზე გააანალიზებს და ერთიან დისკურსში წარმოადგენს ადამიანის სამყაროსადმი ფუნდამენტურ მიმართებებს, უპასუხებს თანამედროვე სამყაროს გამოწვევები.

არქეოლოგიის მიზნიდან გამომდინარე როგორც საქართველოში, ისე საერთაშორისო მასშტაბებით განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა ეროვნული და საერთაშორისო კულტურული მემკვიდრეობის კვლევასა და საზოგადოებისათვის მისი შინაარსის მიწოდებას. განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს ის, რომ უკანასკნელ წლებში ნათლად გამოიკვეთა არქეოლოგიის კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი დანიშნულება – წარმოაჩინოს არა მხოლოდ საზოგადოების, არამედ ბუნების გარკვეული მოვლენების განვითარების ტენდენციებიც, რაც შეუდარებლად ზრდის მისი, როგორც მეცნიერების თანამედროვე დარგის განვითარებისა და გამოყენების აუცილებლობის ინდექსს. ესაა არქეოლოგიის ინტერდისციპლინარული ხასიათი, რაც გამოიხატება არქეოლოგიურ კვლევებში საბუნებისმეტყველო დარგების მიღწევათა ფართო დანერგვითა და საბუნებისმეტყველო დარგების კონკრეტულ ამოცანათა დასახვისა და გადაჭრის შესაძლებლობებში. ამავე დროს არქეოლოგია ინარჩუნებს თავის ღრმა კულტურული, სოციალური და პოლიტიკური კვლევის ასპექტებს. ამდენად, არქეოლოგიის განვითარებას თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში განსაკუთრებული ადგილი უჭირავს. დადგენილია ის ძირითადი მიმართულებები, რომლებიც შეესაბამება საერთაშორისო სტანდარტებს. ესაა არა მხოლოდ ქვის და ბრინჯაოს ხანის, ასევე ისტორიული პერიოდის არქეოლოგიის კარდინალური საკითხები, აგრეთვე თანამედროვე კვლევების (მათ შორის, დათარიღების ახალი მეთოდების) საერთაშორისო ნორმები. ყველაფერი ეს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს უქმნის საერთაშორისო არქეოლოგიური სამეცნიერო კვლევების ცენტრის რეალურ სტატუსს.

თანახმად საქართველოს კანონისა "უმაღლესი განათლების შესახებ", დოქტორანტურა არქეოლოგიის დარგში განიხილება როგორც თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, როგორც საქართველოს უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში სამეცნიერო-პროფესიული მომზადების დამამთავრებელი ეტაპი, სასწავლო - სამეცნიერო კვლევების ერთობლიობა, რომლის კონკრეტული მიზანია მაღალკვალიფიციური სამეცნიერო კადრების მომზადება.

არქეოლოგიის სადოქტორო პროგრამა მიზნად ისახავს საქართველოს, კავკასიის, მახლობელი აღმოსავლეთისა და ანტიკური სამყაროს მატერიალური კულტურის არსის, მისი ეკონომიკური, სოციალური და პოლიტიკური მნიშვნელობის, სოციალური ხასიათის დადგენას. შესაბამისად, პროგრამის ფარგლებში დოქტორანტი შეიძენს თანამედროვე სტანდარტებით

კვლევის ჩვევებს, მიღებული ცოდნის გარკვეულ ეტაპზე და კონკრეტული მიმართულებით აკუმულაციის უნარს.

სწავლის შედეგი:

ცოდნა და გაცნობიერება

1.3. თანამედროვე არქეოლოგიის ძირითადი მეთოდების და მეთოდოლოგიების ცოდნა.

2. ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება/პრაქტიკული უნარები

2.1. სამეცნიერო ნაშრომების წერის უნარი

2.2. სამეცნიერო მოხსენებების წარდგენის უნარი. აზრის სიზუსტის მიღწევის უნარი და მისი ადექვატური გამოყენების უნარი რთულ და წინააღმდეგობრივ დებატებისას.

2.3.2.3. სალექციო კურსების მომზადებისა და წაკითხვის უნარი

3. ზოგადი/ტრანსფერული უნარები

3.1. სამეცნიერო ნაშრომისათვის საჭირო მასალის მოპოვების უნარი. უნარი გადალახოს საგნის ტრადიციული საზღვრები, სხვა დისციპლინათა ნაკლოვანებებისა და ღირსების განხილვა

3.2. ემპირიული მასალის ანალიზისა და კლასიფიკაციის უნარი

3.3. მეცნიერული არგუმენტირების უნარი

3.4. დისკუსიებში მონაწილეობის უნარი. კულტურათა დიალოგში მონაწილეობის და დებატების უნარი.

3.5. საინფორმაციო ტექნოლოგიების, როგორც საკომუნიკაციო და სასწავლო ინსტრუმენტების გამოყენების უნარი

3.6. საკუთარი თავის მოტივირების უნარი.

პროგრამის მიზნებიდან გამომდინარე დოქტორანტურაში სწავლის დროს მოხდება ძირითადი აქცენტის გადატანა არქეოლოგიის იმ მიმართულების უმთავრესი საკითხებზე, რომელიც დოქტორანტის კონკრეტული ინტერესების სფეროს სრულიად შეესაბამება. აქედან გამომდინარე, დოქტორანტურაში განსაკუთრებული სისრულით იქნება შესწავლილი საკვლევი თემასთან დაკავშირებული ინტერდისციპლინარული შესაძლებლობები, რაც ხელს შეუწყობს სამეცნიერო ანალიზის განსაკუთრებული შედეგების მიღებას. არქეოლოგიური საქმიანობის სპეციფიური ხასიათიდან გამომდინარე განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა სამეცნიერო კვლევის მენეჯმენტის შესწავლას.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმას წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B

71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: ასოცირებული პროფესორები: ვახტანგ ლიჩელი, ზვიად კვიციანი

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: მედიევსტიკა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია - საკვლევი თემატიკის გათვალისწინებით შესაბამის დისციპლინაში - ისტორიის დოქტორი (PhD in History; ფილოლოგიის დოქტორი PhD in Philology ფილოსოფიის დოქტორი PhD და ა.შ.

სადოქტორო პროგრამის მიზნები: სადოქტორო პროგრამა მედიევსტიკაში მოიცავს მსოფლიო ისტორიის განვითარების ერთ-ერთ მნიშვნელოვან ეპოქას, როდესაც ხდება როგორც ევროპის ხალხებისა და ევროპული სახელმწიფოების, ასევე კავკასიისა და ახლო აღმოსავლეთის ხალხთა და სახელმწიფოთა ფორმირება, ქრისტიანული რელიგიისა და ისლამის ინსტიტუციონალური ჩამოყალიბება. ისტორიის ეს პერიოდი უკვე დიდი ხანია დამოუკიდებელი კვლევის ობიექტი გახდა და ჰუმანიტარულ კვლევებში მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს.

მაგისტრატურის შემდგომი ეტაპი მოითხოვს მედიევსტიკის უფრო ღრმა შესწავლას. შუა საუკუნეების დასავლეთ და აღმოსავლეთ ევროპის, მახლობელი აღმოსავლეთის, კავკასიის და საქართველოს თავისებური განვითარების გზების შესწავლის საფუძველზე, განსაკუთრებული ყურადღება ენიჭება შუა საუკუნეების მწერლობისა და საერთოდ, წყაროთმცოდნეობითი ბაზის შესწავლას, ასევე შუა საუკუნეების განვითარების ეტაპების პერიოდიზაციის განსაზღვრას და მედიევსტიკის მეთოდოლოგიის შესწავლას. ზოგადად მედიევსტიკისა, ბიზანტინისტიკის, აღმოსავლეთმცოდნეობისა და ქართველოლოგიის თანამედროვე მიღწევათა ცოდნას. პრობლემური სწავლების ფორმა, სოციოლოგიური მეთოდების დანერგვა ისეთი საკითხების კვლევის საშუალებას გვაძლევს, როგორცაა სოციალური ყოფა, მენტალობა. მსგავსი პრობლემების კვლევა, რომლებიც თავისთავად შეიცავენ პოლიტიკურ, სამართლებრივ და კონფესიურ ისტორიას, სოციალური ფსიქოლოგიისა და კულტუროლოგიის ელემენტებს, საშუალებას იძლევა გავიგოთ პოლიტიკურ ქმედებათა და საზოგადოების განვითარების მამოძრავებელი მოტივები. კონფესიური საკითხები, რელიგიური ომები, სამოქალაქო და საეკლესიო ინსტიტუტები, რენესანსი, რეფორმაცია, ნაციონალური საკითხები, ახალი ევროპის ფორმირება ის მნიშვნელოვანი პრობლემებია, ფეოდალიზმის თავისებურების შესწავლასთან ერთად, რომელთა ღრმა ცოდნა და შედარებითი დახასიათება იძლევა საშუალებას ახლადჩამოყალიბებული მკვლევარისათვის, როგორც ზოგადი მედიევსტიკის პრობლემებში, ასევე საქართველოს ისტორიის და კულტურის საკითხებში უფრო ღრმა ჩაწვდომისა, ასევე ანალიტიკური აზროვნების უნარის განვითარებისათვის. ამ ეტაპზე უფრო მეტად ინტეგრირებული ხდება სწავლება ისეთ დარგებთან, როგორცაა ისტორია, ფილოლოგია, კულტუროლოგია, სოციოლოგია, სამართალი, ფილოსოფია, აღმოსავლეთმცოდნეობა, ხელოვნებათმცოდნეობა, თეოლოგია და ა.შ. დოქტორანტი შეისწავლიან განსხვავებულ მეთოდოლოგიურ მიდგომებს და მასთან დაკავშირებულ ორიენტირებს, კვლევის კომპარატივისტულ მეთოდებს, აგრეთვე სივრცით, ქრონოლოგიურ და თემატურ მიდგომებს.

დოქტორანტურის საფეხურზე დოქტორანტი მიიღებს მედიევსტიკის სფეროში სისტემური ცოდნას, შეიმუშავებს კვლევის ორიგინალურ, კრიტიკულ ანალიზის, შეფასებისა და სინთეზის უნარს. პროგრამის ფარგლებში იგი შეიმუშავებს ორიგინალურ წყაროებზე მუშაობის უნარს, ფართოდ დაეუფლება კვლევის თემატიკის გათვალისწინებით კლასიკურ, ასევე დასავლეთისა და აღმოსავლეთის შუა საუკუნეების ენებსა და ლიტერატურას. სწავლების ეს ეტაპი ორიენტირებულია როგორც სამეცნიერო კვლევის მიმართულებით, ასევე პროფესიონალი კადრის მომზადებაზე უმაღლესი სასწავლებლისათვის. ამდენად, სწავლების ამ ეტაპზე მოხდება საჯარო პრეზენტაციის, სამეცნიერო და სასწავლო მუშაობის პროცესში პროფესიული კომუნიკაციის უნარის განვითარება და დახვეწა. ასევე დოქტორანტს მიეცემა საშუალება ჩაერთოს ინტერდისციპლინარული პროექტების შედგენაში, როგორც ფაკულტეტის შიგნით არსებულ ინსტიტუტებთან ერთად, ასევე სოციალურ-პოლიტიკური მეცნიერებების და იურიდიული ფაკულტეტის ინსტიტუტებთან; შესაძლოა კონტაქტები როგორც ქვეყნის შიგნით შესაბამის

სამეცნიერო და სასწავლო ინსტიტუტებთან თუ ორგანიზაციებთან, ასევე ქვეყნის გარეთ ამ დარგის წამყვან სპეციალისტებთან და სამეცნიერო ინსტიტუტებთან.

პროგრამის თემატიკა დოქტორანტს საშუალებას აძლევს, მიიღოს თეორიული ცოდნა, განავითაროს და დახვეწოს ანალიზისა და ინტერპრეტაციის უნარი კონკრეტული ისტორიული პროცესების გათვალისწინებით. პროგრამა დოქტორანტს საშუალებას აძლევს თავისი ინდივიდუალური სამუშაო გეგმა შეადგინოს, როგორც რეგიონალური პრინციპით (დასავლეთ ევროპა, აღმოსავლეთ ქრისტიანული სამყარო, მახლობელი აღმოსავლეთი, კავკასია, საქართველო, ასევე სხვადასხვა დისციპლინებში (ისტორია, ლიტერატურა, სამართალი, ფილოსოფია, ხელოვნება, რელიგია...)). ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ამოცანაა შედარებითი კვლევების წარმოება. პროგრამა არ არის შეზღუდული რომელიმე ლოკალური რეგიონის შესწავლით, არამედ მის აუცილებელ პირობას წარმოადგენს ფართო არეალის შესწავლა და მათი შედარებითი ანალიზი.

სწავლის შედეგი:

ცოდნა და გაცნობიერება

მას ექნება კონკრეტულ, ფართო და დეტალურ ცოდნა დასავლეთ ევროპის, აღმოსავლეთის ქრისტიანული სამყაროს, მახლობელი აღმოსავლეთისა და საქართველოს შუა საუკუნეებისა და ადრეული ახალი პერიოდის ისტორიის, ლიტერატურის, ფილოსოფიის და ხელოვნების და შუა საუკუნეების ეკლესიის და ისლამის შესახებ.

მას ეცოდინება როგორც რეგიონალური თავისებურებების გათვალისწინება ასევე კვლევისას ჰუმანიტარული მეცნიერებათა სხვადასხვა დისციპლინის (ისტორია, ფილოლოგია, ლიტერატურული კრიტიკა, ენის და ხელოვნების ისტორია, პალეოგრაფია, ანთროპოლოგია, ფილოსოფია, სამართალი, თეოლოგია და ა. შ.) სათანადოდ გამოყენება.

პრაქტიკული უნარები

დოქტორანტი იძენს:

- კრიტიკული აზრის გამოთქმისა და დისკუსიაში ჩართვის უნარს.
- ზეპირი პრეზენტაციისა და სისტემური ცოდნის გამოვლენის და პრობლემაში ღრმად და თავისუფლად ორიენტირების უნარს;
- სხვადასხვა მოსაზრებათა კონფესიათა განსხვავების და ამ კონფესიის დროსთან დაკავშირების უნარს.
- საანალიზო მასალის მოძიების, შერჩევის, შეფასებისა და კვლევითი შედეგების შეჯერების უნარს; სხვადასხვა წყაროებისა ურთიერთშეჯერებისა და კრიტიკული ანალიზის და ინტერპრეტაციის უნარს;
- სადოქტორო პროგრამით მომზადებულ სპეციალისტს უნდა შეეძლოს როგორც სასწავლო, ასევე კვლევითი პროცესის დაგეგმვა და განხორციელება.
- საკვლევი საკითხის მკაფიო იდენტიფიცირების, კვლევის მეთოდისა და თეორიული ჩარჩოს ადეკვატური განსაზღვრის და დასაბუთების უნარს.
- კვლევის შედეგების, როგორც ზეპირი ასევე წერილობითი ფორმით პრეზენტაციის უნარს

ზოგად ტრანსფერული უნარები

დოქტორანტი ითვისებს:

- ტექსტში გადმოცემული მასალის კრიტიკული გაცნობიერების, არგუმენტაციის, ანალიზისა და დასკვნის გამოტანის უნარს
- სხვადასხვა კულტურულ და ნაციონალურ, თუ კონფესიულ საფუძვლებზე წარმოქმნილი შედეგების გააზრების უნარს
- აღმოსავლეთისა და დასავლეთის დაპირისპირებათა ფონზე ორიენტირებს, როგორც ცივილიზაციათა დაჯახების, ასევე ცივილიზაციათა გზაჯვრედინების შესახებ;

- სხვადასხვა მედიევალური სივრცეთა ძირითადი მახასიათებლებისა განსაზღვრასთან ერთად მედიევალურ სამყაროში არსებული მულტიკულტურულობისა და სხვადასხვა კონფესიათა და ნაციონალურ ერთობათა თანაარსებობის თავისებურებებს.
- კრიტიკული შესწავლისა და ანალიზის შედეგად მიღებული დასკვნების განმარტებისა და ინტერპრეტაციის უნარს.
- სასწავლო პროცესში მონაწილეობის, პროფესორის ასისტენტობის, დოქტორანტის სემინარის ფარგლებში მუშაობის გზით განამტკიცებს დროის დაგეგმვისა, პრიორიტეტის გამოყოფის, აუდიტორიასთან ურთიერთობის უნარს

ტექნოლოგიური უნარები

- აუმჯობესებენ ელექტრონული მედიის გამოყენების უნარს უნდა შეეძლოთ ელექტრონული ლიტერატურის მოძიება და გამოყენება.
- სხვადასხვა საუნივერსიტეტო, თუ სხვა სამეცნიერო ცენტრების მიერ შექმნილ ელექტრონული ლიტერატურის და ჩვენთვის ხელმძღვანელობელი წყაროების ელექტრონული ბაზის მოძიება და გამოყენება.
- პრეზენტაციის დროს აუდიტორიისათვის თვალსაჩინოდ მიწოდების მიზნით ტექნიკური საშუალებების გამოყენება.
- შუა საუკუნეების სპეციფიკის შესაბამისად წერილობით წყაროებზე მუშაობის თავისებურებებს და მისი კრიტიკული ინტერპრეტაციის უნარს.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ბეჟან ჯავახია

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: კულტურის მეცნიერებები

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია - ისტორიის დოქტორი (კულტურის მეცნიერებები) - PhD in History (Cultural Studies)

სადოქტორო პროგრამის მიზნები: კულტურის მეცნიერებები/კულტურის კვლევები (Cultural Studies) ახალი და სწრაფად განვითარებადი სამეცნიერო მიმართულებაა. მისი მიზანია კულტურის გაგება მთელი თავისი სირთულითა და მრავალფეროვნებით, აგრეთვე იმ სოციალური და პოლიტიკური კონტექსტის ანალიზი, რომელშიც კულტურა ფუნქციონებს.

კულტურის მეცნიერებები მრავალი მეთოდოლოგიისა და თეორიის გადაკვეთაზე ჩამოყალიბდა როგორც ინტერდისციპლინური დარგი. მას არ გააჩნია მარტივი, ერთიანი წარმომავლობა, არამედ მრავალი დისკურსი და მრავალი ისტორია აქვს. სპეციალურ ლიტერატურაში საგანგებოდ აღინიშნება, რომ კროსკულტურული და ინტერდისციპლინური კვლევები კულტურის მეცნიერებათა განვითარების ერთადერთ პერსპექტივაა. კულტურის კვლევები ინტერდისციპლინურ საფუძველზე აღმოცენდა და მისი განვითარება სხვაგვარად, თუ არა ინტერდისციპლინურ ჭრილში, წარმოუდგენელია.

დღეს, როცა კულტურის ფენომენისადმი ინტერესი სულ უფრო იზრდება და მას საგანგებოდ ადგილი ეთმობა მსოფლიოს მომავალი განვითარების ყველა მეტ-ნაკლებად საყურადღებო ვერსიაში, ფრიად მნიშვნელოვანია კულტურის კვლევათა სპეციალისტების მომზადება საუნივერსიტეტო სივრცეში. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში კულტურის მეცნიერებათა სწავლება უნდა შეესაბამებოდეს და ემყარებოდეს დასავლეთის უნივერსიტეტებში არსებულ გამოცდილებას. ამავე დროს, საჭიროა გამოიკვეთოს პრიორიტეტული მიმართულებები, რომლებშიც სწორედ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი შეძლებს წამყვანი პოზიციის დაკავებას რეგიონული და საერთაშორისო მასშტაბით.

საქართველოს კანონით "უმაღლესი განათლების შესახებ", დოქტორანტურა არის უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში სამეცნიერო-პროფესიული მომზადების დამამთავრებელი საფეხური, სასწავლო პროგრამებისა და სამეცნიერო კვლევების ერთობლიობა, რომლის მიზანია სამეცნიერო კადრების მომზადება.

სწავლის შედეგი:

წარმოდგენილი პროგრამა მიზნად ისახავს კულტურის ფენომენის კვლევის საკვანძო მომენტების გამოკვეთასა და სპეციალისტების მომზადებას ჩვენი ქვეყნისა და რეგიონისათვის განსაკუთრებით აქტუალური საკითხების მეცნიერული კვლევისათვის; დარგში მიღებული ცოდნის გაღრმავებას; ძირითადი მეცნიერული უნარების განვითარებას; კვლევისა და სწავლების თანამედროვე მეთოდების შესწავლას. კურსდამთავრებულს უნდა შესწევდეს უნარი, კრიტიკულად გააანალიზოს დაგროვილი ცოდნა, შემოქმედებითად განავითაროს იგი და პასუხისმგებლობით მოეკიდოს სამეცნიერო ინფორმაციის ტრანსფორმაციასა და გავრცელებას პუბლიკაციების, სწავლებისა და პრაქტიკაში დანერგვის გზით.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული

გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ნინო ჩიქოვანი

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: ხელოვნებათმცოდნეობა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია - ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი / PhD in Art History and Theory

სადოქტორო პროგრამის მიზნები: უკვე რამდენიმე ათწლეულია, რაც ინტერდისციპლინარული ხასიათის სამეცნიერო მიმართულებათა შორის ხელოვნებათმცოდნეობა ერთ-ერთ კომპლექსურ, მრავლისმომცველ დარგად ჩამოყალიბდა. ამასთანავე, მუდმივად იცვლებოდა და ახლაც იცვლება მიდგომა მისი მეთოდოლოგიური საფუძვლებისადმი. ყოველივე ამის მიზეზი ისაა, რომ ხელოვნებათმცოდნეობა ტრადიციულთან ერთად მუდმივად განვითარებადი სამეცნიერო მიმართულებაა. მისი მიზანი - მხატვრული შემოქმედების კანონზომიერებებისა და თავისებურებების გაცნობიერება-წარმოჩენა წარსულისა და თანამედროვეობის შემოქმედებითი ასპექტების კვლევის ფართო კონტექსტს გულისხმობს.

თანამედროვე მსოფლიოში ინტერესი ხელოვნებათმცოდნეობისადმი მუდამ დიდი იყო, თუმცა ბოლო ათწლეულების მანძილზე იგი განსაკუთრებით გაიზარდა, რამდენადაც მხატვრული აზროვნების ზოგად ასპექტებთან ერთად მან სხვა უამრავი სფეროც მოიცვა. მსოფლიოს მრავალი სახელოვნებათმცოდნეო სკოლა კვლევის ინტერდისციპლინარულ მეთოდებს მიმართავს, რაც არა მხოლოდ ჰუმანიტარული, არამედ საბუნებისმეტყველო, სოციალური, ტექნიკური, და არაერთი სხვა დარგის მჭიდრო ურთიერთთანამშრომლობას გულისხმობს. სახელოვნებათმცოდნეო კვლევები საზოგადოების წარსულის, დღევანდელიობისა და, რაც მთავარია, მომავალი განვითარების ყველა მეტ-ნაკლებად კარდინალური ასპექტისათვის უაღრესად აქტუალურია.

ყოველივე ამის გათვალისწინებით, საუნივერსიტეტო წიაღში ხელოვნებათმცოდნე მკვლევართა მომზადების მნიშვნელობა სავსებით ნათელია. სწორედ ამიტომ, რომ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, მისი დაარსების დღიდან მოყოლებული, ხელოვნებათმცოდნეობა და მისი სადოქტორო პროგრამები (შემდგომში ასპირანტურა) მუდამ გაიზარებოდა ერთ-ერთი პრიორიტეტულ მიმართულებად. ასეთად რჩება იგი დღესაც, რადგან მას ზოგადკულტურულთან ერთად მას ეროვნული იდენტობისათვის არსებითი მნიშვნელობა გააჩნია – მიზანმიმართული კვლევები როგორც კულტურული მემკვიდრეობის, ისე თანამედროვეობის ასპექტებით მრავალმხრივ პასუხობს დღევანდელიობის კარდინალური პრობლემებს.

თბილისის უნივერსიტეტში ხელოვნებათმცოდნეობის სწავლება ბაკალავრიატისა და მაგისტრატურის დონეზე დასავლური საუნივერსიტეტო განათლების პრაქტიკისა და გამოცდილების შეესაბამისადაა აგებული. წარმოდგენილი პროგრამის მიხედვით ასევეა გათვალისწინებული სწავლება დოქტორანტურაში. ხელოვნებათმცოდნეობა ერთ-ერთია იმ პრიორიტეტულ მიმართულებათაგან, რომლებშიც სწორედ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი შეძლებს წამყვანი პოზიციის დაკავებას რეგიონული და საერთაშორისო მასშტაბით. ამ ტენდენციის შემდგომი გაძლიერება გაფართოება უთუოდ შეუწყობს ხელს ერთი მხრივ საერთო პროცესებში საქართველოს თანამიმდევრულ და ყოველმხრივ გააზრებულ ინტეგრაციას, მეორე მხრივ კი ეროვნული კულტურული თვითმყოფადობის მთელი თავისი სიღრმითა და მრავლისმომცველობით შეცნობას, შენარჩუნებასა და წარმოჩენას.

დოქტორანტურა ხელოვნებათმცოდნეობაში მოიაზრება სამეცნიერო-პროფესიული მომზადების დამამთავრებელ, უმნიშვნელოვანეს საფეხურად, სასწავლო და სამეცნიერო კომპონენტების ერთობლიობად, რომლის საბოლოო მიზანი პროფესიული სამეცნიერო კადრების სრულყოფილი მომზადებაა. დოქტორანტურაში სწავლების ინდივიდუალური პროგრამა განისაზღვრება ერთი მხრივ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს, ხოლო მეორე მხრივ საქართველოსა თუ უცხოეთის ცალკეულ სასწავლო, სამეცნიერო, სამედიცინო და სხვა შესაბამისი პროფილის დაწესებულებებს შორის ურთიერთობის (ხელშეკრულების, საერთო პროექტების და სხვ.) მიხედვით/შესაბამისად.

წარმოდგენილი სადოქტორო პროგრამა მიზნად ისახავს სახელოვნებათმცოდნეო კვლევების პრიორიტეტული მიმართულებების გამოკვეთას და ამის საფუძველზე პროფესიული თვალსაზრისით სრულად ჩამოყალიბებული სპეციალისტების მომზადებას როგორც ქვეყნისა და რეგიონის მასშტაბით, ისე ზოგადი ხასიათის აქტუალური პრობლემების მეცნიერული კვლევისათვის; დარგში ბაკალავრიატისა და მაგისტრატურის დონეზე მიღებული ცოდნის გაღრმავებას, სახელოვნებათმცოდნეო სფეროს სხვადასხვა მიმართულებით სამეცნიერო-კვლევითი უნარებისა და მეთოდების ჩამოყალიბება-განვითარებას, სწავლების თანამედროვე მეთოდების დაუფლებას. ხელოვნებათმცოდნეობის სადოქტორო პროგრამის კურსდამთავრებულს უნდა ჰქონდეს ფართო და ღრმა განათლება და პროფესიული ცოდნა მსოფლიო ხელოვნების მასშტაბით, ამასთანავე შესწევდეს უნარი, პრაქტიკულად გამოიყენოს სამწლიანი მომზადების პროცესში დაგროვილი ცოდნა, კრიტიკულად გააანალიზოს სხვადასხვა ხასიათის ფაქტობრივი მონაცემები, მეთოდოლოგიის სწორი შერჩევით შემოქმედებითად განავითაროს იგი, პასუხისმგებლობით მოეკიდოს სამეცნიერო ინფორმაციის დამუშავებასა და გავრცელებას პუბლიკაციების, სწავლებისა და პრაქტიკაში დანერგვის გზით.

სწავლის შედეგი:

ხელოვნებათმცოდნეობაში დოქტორანტურის კურსის გავლის შედეგად მიღებული სამეცნიერო-კვლევითი უნარები, კვალიფიკაცია და კომპეტენცია კურსდამთავრებულებს შესაძლებლობას მისცემს დამოუკიდებლად წარმართოს სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაო, აგრეთვე გაუძღვეს სალექციო კურსებს როგორც არჩეული სპეციალობით, ისე ბევრად უფრო ფართო ასპექტით; სახელდობრ:

- წარმართოს სასწავლო პროცესი დარგში, უმაღლეს სასწავლებელში სხვადასხვა (ბაკალავრიატი, მაგისტრატურა, დოქტორანტურა) დონეზე;
- როგორც მსოფლიო, ისე ქართული ხელოვნების განვითარების ძირითადი ტენდენციების გაცნობიერება-გააზრების საფუძველზე შექმნას მაღალკვალიფიციური გამოკვლევები;
- მრავალმხრივ ითანამშრომლოს მეცნიერებისა და კულტურის სხვადასხვა დარგის წარმომადგენლებთან ინტერდისციპლინარული კვლევებისა და სწავლების პროცესში;
- უხელმძღვანელოს ხელოვნების სხვადასხვა სფეროში განსახორციელებელ თეორიული და პრაქტიკული ხასიათის როგორც ადგილობრივი, ისე საერთაშორისო მასშტაბის პროექტებს;
- როგორც მაღალკვალიფიციური სპეციალისტი, მონაწილეობდეს როგორც ადგილობრივ, ისე საერთაშორისო მასშტაბის სამეცნიერო-პრაქტიკულ პროექტებში, სიმპოზიუმებში;
- განახორციელოს ხელოვნების ნაწარმოებთა მრავალმხრივი, მაღალპროფესიული ექსპერტიზა;
- ხელმძღვანელობდეს ან მონაწილეობას იღებდეს სამუზეუმო, ტურისტული ინფრასტრუქტურის, ტურიზმის დაგეგმარების საკითხებში, მედიაში, საგამოფენო-საექსპოზიციო, ხელოვნების სფეროში, პუბლიკაციებს, პრეზენტაციების, აქციების ორგანიზებასა და განხორციელებაში;
- განახორციელოს უცხოელ პარტნიორებთან სხვადასხვა ხასიათის ფართო კონტაქტები.

ამასთანავე, დოქტორანტურაში მიღებული ცოდნა, უნარ-ჩვევები და კვალიფიკაცია მას საშუალებას მისცემს იმუშაოს ფართო პროფილით, მათ შორის - მომიჯნავე დარგებშიც.

ცოდნა და გაცნობიერება

- ხელოვნებათმცოდნეობის დარგის განვითარების ისტორიის მაღალკვალიფიციური ცოდნა და ამ ამ მიმართულებით მსოფლიო ხელოვნების სფეროში არსებული გამოცდილების, სპეციფიკური ამოცანებისა და მეთოდოლოგიის პრინციპების ფართო და ღრმა ცოდნა;
- დოქტორანტი კარგად იცნობს ხელოვნებათმცოდნეობის დარგის სპეციფიკას, მისი შეფასების კრიტერიუმების თავისებურებებს, კრიტიკულად აანალიზებს განსხვავებულ ფაქტობრივ მონაცემებს და ღრმად აცნობიერებს საკუთარ პასუხისმგებლობას ცოდნის

გავრცელებისა და დარგის შემდგომი შემოქმედებითი განვითარების საქმეში სწორად შერჩეული მეთოდისა და ინსტრუმენტალისტური მიდგომის მეშვეობით;

- დოქტორანტი ღრმად აცნობიერებს მხატვრული შემოქმედების თავისებურებების გაცნობიერება-წარმოჩენის მნიშვნელობას წარსულისა და თანამედროვეობის შემოქმედებითი ასპექტების კომპლექსური კვლევისათვის, რაც უშუალოდ უკავშირდება ქვეყნის კულტურის კვლევას, პოპულარიზაციას და შემდგომ განვითარებას.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება/პრაქტიკული უნარები

- ხელოვნებათმცოდნეობის მეთოდოლოგიის ცოდნასთან ერთად, დოქტორანტი კარგად იცნობს უმაღლეს სასწავლებელში სხვადასხვა დონეზე (ბაკალავრიატი, მაგისტრატურა, დოქტორანტურა) სასწავლო პროცესის დამოუკიდებლად წარმართვის სპეციფიკას და ფლობს შესაბამის მეთოდებს;
- დოქტორანტს შეუძლია შექმნას მაღალკვალიფიციური გამოკვლევები მსოფლიო და ქართული ხელოვნების ძირითადი ტენდენციებისა და მიმართულებების სწორად გაანალიზების საფუძველზე;
- ხელოვნების სფეროში პუბლიკაციების მომზადების გარდა, დოქტორანტს შეუძლია უხელმძღვანელოს და მონაწილეობა მიიღოს სამუზეუმო, ტურისტული ინფრასტრუქტურისა და ტურიზმის დაგეგმარების საკითხებში, მედია-პროექტების, საგამოფენო-საექსპოზიციო, აგრეთვე სხვადასხვა ხასიათის პრეზენტაციების, აქციების ორგანიზებასა და განხორციელებაში;
- დოქტორანტს გააჩნია მუზეუმის სპეციფიკისა და კოლექციების ტიპის გათვალისწინებით სხვადასხვა ხასიათის მუდმივი და დროებითი (შემეცნებითი, თემატური, სისტემური, ინტერაქტიული, გამოყენებითი და სხვა) გამოფენების კონცეფციისა და პროექტის შემუშავების, განხორციელებისა და ხელმძღვანელობის უნარი; აგრეთვე საზოგადოების ყველა სოციალური, ეთნიკური და ასაკობრივი ჯგუფისათვის სასწავლო საგანმანათლებლო პროგრამებისა და პროექტების შექმნის უნარი;
- დოქტორანტს შეუძლია განხორციელოს ხელოვნების ნაწარმოებისა და სამუზეუმო კოლექციის მრავალმხრივი და მაღალკვალიფიციური ექსპერტიზა;

კოგნიტური უნარები:

- ანალიზისა და შეფასების უნარი
ხელოვნებათმცოდნეობის სფეროსთან დაკავშირებული კონკრეტული საკითხებისა (სამეცნიერო კვლევა, საგამოფენო პროექტები, ხელოვნების ნაწარმოების ექსპერტიზა, სამუზეუმო კოლექციების მართვა) და პრობლემების გადაწყვეტად;
- იდეისადმი შემოქმედებითი მიდგომისა და აქტივობის სინთეზი კვლევის, სამხატვრო გამოფენებისა და საგანმანათლებლო პროექტების შემუშავების, პრაქტიკულად განხორციელებისა და პრეზენტაციის პროცესში;

გარემოთი მანიპულირების მეთოდოლოგიური უნარები:

- დროის სწორად ორგანიზების უნარი სასწავლო პროგრამის ათვისებისა და კონკრეტული პროექტების შემუშავების პროცესში, რამაც სამომავლოდ, უნდა უზრუნველყოს მოთხოვნის შესაბამისი პროდუქტი – დოქტორანტის შემოქმედებითი აქტივობა სწორად გათვლილი და გაწერილი ეტაპების თანახმად.

ტექნოლოგიური უნარები:

- ინტერნეტ-რესურსების გამოყენება;
- Power-point-ში მუშაობის უნარი სამეცნიერო კონფერენციების, გამოფენების, საგანმანათლებლო პროექტების და სხვადასხვა ხასიათის აქციების პრეზენტაციის პროცესში;
- აუდიო და ფოტო ტექნოლოგიების გამოყენება სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოების, საგამოფენო და სხვა პროექტების შექმნისა და პრეზენტაციის პროცესში.

ლინგვისტური უნარები:

- ზეპირი, წერილობითი და ვიზუალური კომუნიკაცია მშობლიურ ენაზე;
- მეორე ენის ცოდნა (ძირითადად ინგლისური), რაც ხელს შეუწყობს ინფორმაციის მიღებისა და პროექტების ხარისხის გაზრდას, კომუნიკაციას საზოგადოებასთან.

სოციალური უნარები:

- ინტერპერსონალური ურთიერთობების დამყარებისა და ინტერდისციპლინარულ ჯგუფში მუშაობის უნარი;
- სხვადასხვა სახის სამეცნიერო, საგამოფენო და საგანმანათლებლო პროექტების შექმნის უნარი ხელოვნებათმცოდნეობის სფეროში მოღვაწე მეცნიერებისა და კულტურის სხვადასხვა დარგის წარმომადგენელთა მოთხოვნებისა და ინტერესების გათვალისწინებით, როგორც ადგილობრივი, ისე საერთაშორისო მასშტაბით.

სისტემური უნარები:

- დამოუკიდებლად მუშაობის უნარი; სიტუაციაში ადაპტაციისა და საკუთარი მიზნებისა და ამოცანების განხორციელებისათვის აუცილებელი დამატებითი სახსრების მოზიდვისათვის პროექტის შემუშავებისა და მართვის უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ზაზა სხირტლაძე

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: კავკასიოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია - ფილოლოგიის დოქტორი
PhD in Philology/ისტორიის დოქტორი/ PhD in History

სადოქტორო პროგრამის მიზნები: სადოქტორო პროგრამა “კავკასიოლოგია” ძირითადად ორი მიმართულების კვლევებს ისახავს მიზნად: იბერიულ-კავკასიური, პალეოკავკასიური და არეალური ლინგვისტიკა და კავკასიის ხალხთა ისტორია. პროგრამის მიზანია მოამზადოს მაღალი კვალიფიკაციის მკვლევარი კავკასიოლოგი, რომელსაც შეეძლება, როგორც იბერიულ-კავკასიურ ენათა და კავკასიაში გავრცელებულ სხვა ენათა სისტემა-სტრუქტურისა და ენის ისტორიის დამოუკიდებელი ანალიზი, აგრეთვე კონკრეტული ენისა და მის კვლევასთან დაკავშირებული პრობლემებისა და პალეოკავკასიური და არეალური ლინგვისტიკის პრობლემატიკის კვლევა. პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება კავკასიის ხალხთა ისტორიის საკითხთა ანალიზი.

სწავლის შედეგები: იბერიულ-კავკასიური ენა B2 დონეზე, იბერიულ-კავკასიურ ენათა ოჯახის ჯგუფებს (აფხაზურ-ადიღურ-ქართველურ, ნახურ-ქართველურ, დაღესტნურ, ქართველურ, ადიღურ-ნახურ და ნახურ-დაღესტნურ) შორის ენობრივი ურთიერთობების საკითხები, კავკასიაში არსებული ენობრივი სიტუაციისა და ენათა ფუნქციონირების საკითხები ისტორიისა და ისტორიისა და თანამედროვეობის ჭრილში; კავკასიის ხალხთა ისტორიის საკვანძო საკითხები, გაცნობიერებული ექნება მთელი სისავსით სამეცნიერო ინფორმაცია კავკასიაში არსებული ინსტიტუტებისა და სოციალური ურთიერთობების შესახებ კავკასიაში მოდერნიზაციისა და გლობალიზაციის კონტექსტში.

პრაქტიკული უნარები:

დოქტორანტურის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებული შესძლებს იბერიულ-კავკასიურ ენათა სისტემა-სტრუქტურის, პალეოკავკასიური და არეალური ლინგვისტიკის პრობლემათა კვლევას. კავკასიაში არსებული ენობრივი სიტუაციისა და ენათა ფუნქციონირების საკითხთა კვლევას ისტორიისა და ისტორიისა და თანამედროვეობის ჭრილში; შესაბამისი კვალიფიკაციით სალექციო კურსების წაკითხვას. კავკასიის ხალხთა ისტორიის პრობლემური საკითხების დამოუკიდებელი ანალიზს, საკვლევი მასალის დამოუკიდებლად მოპოვებას, სისტემატიზებას და მეთოდოლოგიურად გამართულ ანალიზს.

ტრანსფერული უნარები:

კოგნიტური უნარები: ანალიზისა და სინთეზის, დისკუსიაში მონაწილეობის, აუდიტორიის კითხვებზე პასუხის გაცემის, კვლევის თანამედროვე მეთოდების გამოყენებით სამეცნიერო ნაშრომის წერის უნარი;

ტექნოლოგიური უნარები: ინტერნეტ რესურსების გამოყენება, პრეზენტაციის მომზადება; ლინგვისტური უნარები: ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაცია მშობლიურ, კავკასიურ ენებზე; ლიტერატურის კითხვა და თარგმნა; სისტემური უნარები; სამეცნიერო კვლევის, ლექცია-სემინარების ჩატარების უნარი.

დარგობრივი კვალიფიკაცია:

მკვლევარი ლინგვისტი-კავკასიოლოგი, მკვლევარი ისტორიკოსი-კავკასიოლოგი, კავკასიის ენებისა და ისტორიის მასწავლებელი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ

ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუფროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფ. ცირა ბარამიძე, ასოცირებული პროფესორი ჯონი კვიციანი.

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: თეორიული და გამოყენებითი ენათმეცნიერება

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ფილოლოგიის დოქტორი (ენათმეცნიერება)/Ph. D. in Philology (Linguistics)

სადოქტორო პროგრამის მიზნები: შედარებითი ენათმეცნიერების სფეროში. ამისათვის დოქტორანტს პროგრამის ფარგლებში უნდა მიეცეს საფუძვლანი ცოდნა და კვლევა-ძიების გამოცდილება ზოგადი და შედარებითი ლინგვისტიკის სფეროში. პროგრამა გულისხმობს საფუძვლიან მომზადებას ენათმეცნიერების თეორიულ და შედარებით ენათმეცნიერებაში.

პროგრამის ფარგლებში ივარაუდება კვლევითი სამუშაოს ჩატარება და სადოქტორო ნაშრომების მომზადება თეორიული და შედარებითი ენათმეცნიერების შემდეგ სფეროებში:

ენათმეცნიერების თეორია: ლინგვისტური სემიოტიკა, ენა და კულტურა, სოციოლინგვისტიკა, ფსიქოლინგვისტიკა, ფონოლოგიის თეორია, სინტაქსის თეორია, სემანტიკის თეორია, ექსპერიმენტული ფონეტიკა

შედარებითი ენათმეცნიერება: ენათა ტიპოლოგია და უნივერსალიები ფონოლოგიის დონეზე, ენათა ტიპოლოგია და უნივერსალიები მორფოლოგიის დონეზე, ენათა ტიპოლოგია და უნივერსალიები სინტაქსის დონეზე, ენათა ტიპოლოგია და უნივერსალიები სემანტიკის დონეზე, დიაქრონიული ენათმეცნიერება, ენათა კონტაქტები და არეალური ტიპოლოგია

სწავლის შედეგები: სადოქტორო კურსის გავლის შედეგად დოქტორანტები შეიძენენ თეორიული და შედარებითი ენათმეცნიერების სფეროში სპეციალისტების სტატუსს. მათ ექნებათ თეორიული და შედარებითი ენათმეცნიერების სფეროში დამოუკიდებელი კვლევის უნარი, ექნებათ ენათმეცნიერების თანამედროვე პრობლემატიკისა და მეთოდოლოგიის საფუძვლიანი ცოდნა, რომელიც მათ მისცემს შესაძლებლობას მოახდინონ შესაბამის სფეროებში ადეკვატური ორიენტაცია, შესძლონ საკითხების ორიგინალური დასმა და მოსაზრებათა ორიგინალური განვითარება და კვლევის შედეგების პრაქტიკული გამოყენება. მათ შესაძლებლობა ექნებათ წაიყვანონ სასწავლო კურსები უმაღლეს სასწავლებლებში თეორიულ და შედარებით ენათმეცნიერების დარგში.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმას წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B

71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: აკადემიკოსი თამაზ გამყრელიძე

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: შედარებითი ლიტერატურათმცოდნეობა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია - ფილოლოგიის დოქტორი/PhD in Philology

სადოქტორო პროგრამის მიზნები: რომლის ძირითად მიზანია ლიტერატურული ტექსტების შედარებითი ანალიზი ფართო ლიტერატურულ-თეორიულ და კულტუროლოგიურ ჭრილში. პროგრამის მიზანია თანამედროვე ლიტერატურის თეორიის, შედარებითი ლიტერატურისა და სალიტერატურო კრიტიკის აქტუალური პრობლემების კვლევა და სათანადო ანალიტიკურ-კონცეპტუალური დასკვნების გამოტანა, ქართული ლიტერატურული ტექსტების, როგორც საკვლევი მასალის ჩართვა სამეცნიერო კვლევის ინტერესში მსოფლიო ლიტერატურულ პროცესებთან ფასეული ინტეგრაციის მიზნით. პროგრამა მიზნად ისახავს ისეთი მნიშვნელოვანი საკითხების ანალიზს, როგორცაა კულტურათაშორისი კომუნიკაციები, სტილისტიკური მოდიფიკაციები, ლიტერატურის თეორიისა და ესთეტიკის პრინციპები გარკვეული კულტურული მოდელების კონტექსტში. შედარებითი ლიტერატურათმცოდნეობის პროგრამა სთავაზობს სტუდენტს, ლიტერატურული ტექსტის ანალიზს ნაციონალური ჩარჩოებისა და ენობრივი ბარიერების გარეშე. პროგრამის მიზანია, ცალკეული ხალხების მიერ შექმნილი ლიტერატურული ტექსტების შედარებითი ანალიზი და ლიტერატურულ-თეორიული კონცეფციების ინტეგრირება სხვა დისციპლინებთან, როგორცაა, მაგალითად, ესთეტიკა, ფილოსოფია ან ფსიქოანალიზი. შესაბამისად, პროგრამა სთავაზობს სტუდენტს ინოვაციურ თეორიულ რეფლექსიას ენობრივი და დისციპლინური ბარიერების გადალახვისა და კონკრეტული თეორიული მეთოდოლოგიების გამოყენების მეშვეობით.

შედარებითი ლიტერატურათმცოდნეობის პროგრამა ეფუძნება, ერთი მხრივ, ლიტერატურული ტექსტების საფუძვლიანად ცოდნას მეორე მხრივ კი – თანამედროვე ლიტერატურულ-თეორიული მეთოდოლოგიებით ოპერირებას (როგორცაა, მაგალითად, ნარატოლოგია, დიალოგური კრიტიკა, რეცეფციული ესთეტიკა, ჰერმენევტიკა და სხვა). პროგრამაზე მიღებულ სტუდენტს საშუალება ეძლევა, ჩამოაყალიბოს საკუთარი ინტერესი რამდენიმე მიმართულებით: ა) აირჩიოს განსხვავებული ნაციონალური ლიტერატურების წიაღში ფორმირებული ტექსტები, რომელთა შედარებითი ანალიზის განხორციელებასაც აპირებს; ბ) მონიშნოს ისტორიული ეპოქები, რომელთაც განეკუთვნებიან მისთვის საინტერესო ტექსტები; გ) შეარჩიოს კონცეპტი (პოეტიკური, კრიტიკული ისტორიული), რომლის ირგვლივაც აპირებს კვლევის წარმართვას; დ) აირჩიოს მეთოდოლოგია, რომლის მეშვეობითაც სურს ანალიზის წარმოება; ე) შეარჩიოს ანალიზის გაფართოების პერსპექტივა ინტერდისციპლინურ ჭრილში: ლიტერატურათმცოდნეობა და ფილოსოფია; ლიტერატურათმცოდნეობა და ანთროპოლოგია; ლიტერატურათმცოდნეობა და რელიგია; ლიტერატურათმცოდნეობა და კულტუროლოგია და სხვა. ამგვარი კვლევები ასახავს არა მარტო შედარებითი ლიტერატურის დარგის სპეციფიკას, არამედ გამოხატავს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარული ფაკულტეტის სამეცნიერო პოლიტიკას ინტერდისციპლინური კვლევების განვითარებისა და გაღრმავების მიმართულებით. პროგრამის მიზანია, მოახდინოს კონკრეტული ტექსტების იდენტიფიკაცია სხვა ტექსტებთან შედარებითი ანალიზის მეთოდის გამოყენებით. ამ ეტაპზე პროგრამის ინტერესის საგანს წარმოადგენს რომანის პრობლემა, კერძოდ კი რომანისტიკის ორი მნიშვნელოვანი მიმართულება: შუასაუკუნეების რომანი და მოდერნისტული რომანი. შესაბამისად, პროგრამაში გაერთიანებულია ორი საკვლევი პრობლემა: შუასაუკუნეების რომანი და რომანის ჟანრული მოდიფიკაციები მოდერნიზმის ეპოქაში.

სწავლის შედეგები: შედარებითი ლიტერატურათმცოდნეობის სადოქტორო პროგრამის დასრულების შედეგად, ახალგაზრდა მეცნიერი წარმოადგენს სადოქტორო ნაშრომს, რომელიც თავისი შინაარსითა და შესრულების მეთოდოლოგიით იქნება ახალი სიტყვა და ნოვატორული ნაბიჯი ქართულ მეცნიერებაში.

ამასთან, დოქტორანტი შეიძენს მნიშვნელოვან კომპეტენციებსა და უნარებს. მათ შორის:

1. ცოდნა და გაცნობიერება:

აქვს ფართო, ღრმა და სისტემური ცოდნა, რომელიც დარგობრივ სფეროში საერთაშორისო პუბლიკაციისათვის აუცილებელი სტანდარტის დონეზე მუშაობის საშუალებას იძლევა. შეუძლია პრობლემის გააზრება და ანალიზი ინტერდისციპლინარულ (სხვადასხვა მეთოდების – კომპარატივისტული, ტიპოლოგიური, სემიოტიკური, სემიოტიკურ-ჰოლისტიკური, ჰოლისტიკური და სხვა – გამოყენებით) და ინტერკულტურულ კონტექსტში. სრულყოფილად ფლობს სამეცნიერო აპარატს. აქვს პრობლემის დასმისა და სინთეზირებული მეთოდების გამოყენებით მისი დამოუკიდებლად გადაჭრის უნარი. ახლებურად იკვლევს საანალიზო საკითხს. შეუძლია ეთიკური პოზიციის ჩამოყალიბება. სრულად ფლობს დარგისათვის სპეციფიკურ (თეორიულ და კვლევით) მეთოდებს.

2. ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი:

შეუძლია პრობლემის გადაჭრა დამოუკიდებლად ორიგინალური გზით; შეუძლია პროფესიულ დონეზე ამოცანათა დაგეგმვა და პრაქტიკულად განხორციელება; შეუძლია მოქმედება რთულ და მოულოდნელ, სპეციალიზებულ კონტექსტში. ფლობს დარგისათვის სპეციფიკურ მეთოდებს ექსპერტის დონეზე, მუშაობს ზუსტად და ეფექტურად; შეუძლია უნარების ადაპტირება ან ახალი უნარების განვითარება ახალი სიტუაციებში. ქმნის ახალ ცოდნას, შეიმუშავებს კვლევის ახალ მეთოდებსა და მიდგომებს.

3. ზოგადი / ტრანსფერული უნარები:

კოგნიტური უნარები: კრიტიკული მიდგომის გათვალისწინებით შეუძლია რთული, არასრული და წინააღმდეგობრივი მონაცემებისადმი სისტემური მიდგომა და ანალიზი. შეუძლია ახალი მიდგომების სინთეზი, რითაც დარგობრივ სფეროში ახალი მეთოდოლოგიის შემუშავება-განვითარებას უწყობს ხელს.

მეთოდოლოგიური უნარები: შეუძლია პროფესიული და კომპლექსური პრობლემების განსაზღვრა, მათი გადაჭრისათვის ახალი იდეებისა და მეთოდების შემუშავება და გამოყენება. იცნობს და საჭიროების შემთხვევაში ეფექტურად იყენებს დამატებით რესურსებს. დამოუკიდებლად გეგმავს და ხელმძღვანელობს ჯგუფის მუშაობას.

ტექნოლოგიური უნარები: იცნობს და თავისუფლად იყენებს თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებს (ICT), ფლობს მულტიმედია კომპეტენციას, რომელიც ხელს უწყობს მათ შემოქმედებით და კრიტიკულ გამოყენებას დარგისათვის სპეციფიკურ კონტექსტში.

ლინგვისტური უნარები: შეუძლია რთული და სადავო ინფორმაციის მკაფიო და ეფექტური გადაცემა სპეცილისტებისა და არასპეციალისტებისათვის ამ უკანასკნელთა მომზადების გათვალისწინებით .

კომუნიკაცია – შეუძლია რთული, ვრცელი ტექსტების გაგება და მათში არაპირდაპირ გადმოცემული ინფორმაციის ამოცნობა. თავისუფლად იყენებს ენას სოციალურ, აკადემიურ და პროფესიულ თემებზე სასაუბროდ.

კითხვა – შეუძლია ვრცელი, კომპლექსური ტექსტების გაგება ყველა დეტალის ჩათვლით, იმის მიუხედავად, ეხება ის მის პროფესიულ თუ სხვა თემას. შესაძლოა დასჭირდეს განსაკუთრებით რთული ადგილების გადაკითხვა.

წერა – შეუძლია მკაფიოდ სტრუქტურირებული ტექსტის დაწერა კომპლექსურ თემებზე თხზულების, წერილის ან ანგარიშის ფორმატში; მთავარი საკითხების გამოყოფა და შესაბამისი სტილის შერჩევა.

სოციალური უნარები: შეუძლია ჯგუფის ეფექტური ხელმძღვანელობა, ამოცანების მკაფიო ფორმულირება და ჯგუფის წევრთა შესაძლებლობების ადეკვატური გამოყენება. შეუძლია კონფლიქტური სიტუაციების მოგვარება.

სისტემური უნარები: იყენებს სასწავლო რესურსების სრულ სპექტრს. დამოუკიდებლად გეგმავს, ახორციელებს და ზედამხედველობს ინოვაციურ კვლევას, იყენებს და თავად შეიმუშავებს კვლევის უახლეს მეთოდებსა და მიდგომებს. დამოუკიდებლად შეიმუშავებს ახალ პროექტებს და მართავს განხორციელების პროცესს. დამოუკიდებელი და თვით-კრიტიკულია სწავლისა და მუშაობის დროს; ხელს უწყობს სხვების სწავლას; აქვს პასუხისმგებლობის

გამოკვეთილი გრძნობა და სრულიად ავტონომიურია რთულ და მოულოდნელ სიტუაციებში ინიციატივის გამოჩენისას.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ირმა რატიანი

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: ქართული ლიტერატურა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია - ფილოლოგიის დოქტორი/PhD in Philology

სადოქტორო პროგრამის მიზნები: სადოქტორო პროგრამა არის სუბდისციპლინარული – მოიცავს ერთი დისციპლინის – ქართული ლიტერატურის ფარგლებში შემავალ დიდ პრობლემურ სფეროს – ძველი ქართული ლიტერატურის ისტორიის საკითხებს.

ქართული ლიტერატურის ძალზე ხანგრძლივი და ძალზე მდიდარი პერიოდის – ძველი ქართული ლიტერატურის ისტორიის კვლევა ქართულ ლიტერატურათმცოდნეობაში ყველაზე მეტად ტრადიციული, ხოლო საერთაშორისო ფილოლოგიის დონეზე ყველაზე მეტად პოპულარულია. ამის გამო გასული ათწლეულების მანძილზე ძველი ქართული ლიტერატურის მიმართულებით მრავალი ახალგაზრდა ფილოლოგი ამზადებდა თავის საკვალიფიკაციო ნაშრომს. ზოგიერთი მათგანი – თსუ ყოფილი ასპირანტები და მაძიებლები, რომლებიც ამ მიმართულებით იმაღლებდნენ თავიანთ კვალიფიკაციას, საქართველოს რესპუბლიკაში მიმდინარე განათლების სისტემის რეფორმის გამო, ელოდებიან მათ მიერ ჩატარებულ სამეცნიერო მუშაობის დასრულებას და ოფიციალურ განხილვას. წინამდებარე ინდივიდუალური სადოქტორო პროგრამა განკუთვნილია სწორედ ამ კატეგორიის მაძიებლების სამეცნიერო პრობლემატიკაზე მუშაობის გასაგრძელებლად.

პროგრამა მოიცავს ძველი ქართული ლიტერატურის ისტორიის სხვადასხვა სფეროს პროგრამებს: ძველი ქართული მწერლობის ძეგლების მეცნიერულ კვლევას, ცალკეული ჟანრების და ლიტერატურული სკოლების ახალი კუთხით და ასპექტით შესწავლას, ქართული ლიტერატურის ცალკეული ნიმუშების შუასაუკუნეების ევროპულ და აღმოსავლურ მწერლობასთან ტიპოლოგიური მიმართებების გამოვლენას და სხვ.

სადოქტორო პროგრამა არის სუბდისციპლინარული – მოიცავს ერთი დისციპლინის – ქართული ლიტერატურის – ფარგლებში შემავალ დიდ პრობლემურ სფეროს – ახალი (XIX ს.) ქართული ლიტერატურის ისტორიის საკითხებს. XIX საუკუნე უმნიშვნელოვანესი საზოგადოებრივ-კულტურული ისტორიის, ბუმბერაზ მწერალთა საუკუნეა, ვინც ჩვენი სულიერების საყრდენებს წარმოადგენდნენ და ამჟამად წარმოადგენენ. ამ საუკუნეში ხდება ქართული კულტურულ-ლიტერატურული სამყაროს ინტეგრირება ევროპულ სამყაროსთან, იკვეთება თვისობრივად ახალი ხედვა, რომელიც ილიას განსაზღვრებით ევროპეიზმის სახით მკვიდრდება ქართულ ლიტერატურასა და საერთოდ კულტურაში. ამის გამოც დიდია მეცნიერული ინტერესი ამ საუკუნის მწერლობისადმი. გასაგებია, რომ გასული ათწლეულების მანძილზე ახალი ქართული ლიტერატურის მიმართულებით ბევრი ახალგაზრდა ფილოლოგი ამზადებდა თავის საკვალიფიკაციო ნაშრომს. ზოგი მათგანი – თსუ ყოფილი ასპირანტები და მაძიებლები, რომლებიც ამ მიმართულებით იმაღლებდნენ კვალიფიკაციას, საქართველოს რესპუბლიკაში მიმდინარე განათლების სისტემის რეფორმის გამო, ელოდებიან მათ მიერ ჩატარებული სამეცნიერო მუშაობის დასრულებას და ოფიციალურ განხილვას. წინამდებარე ინდივიდუალური სადოქტორო პროგრამა განკუთვნილია სწორედ ამ კატეგორიის მაძიებლების სამეცნიერო პრობლემატიკაზე მუშაობის გასაგრძელებლად.

პროგრამა მოიცავს ახალი (XIX ს.) ქართული ლიტერატურის ისტორიის სხვადასხვა სფეროს პრობლემებს: XIX საუკუნის ქართველ მწერალთა მდიდარი მემკვიდრეობის კვლევას, ცალკეული ლიტერატურული მიმართულებისა და ლიტერატურული ჟანრის ახალი კუთხით და ასპექტით შესწავლას. XIX საუკუნის ქართული ლიტერატურულ-თეორიული პრობლემების სიღრმისეულ კვლევას და ა.შ.

სადოქტორო პროგრამა არის სუბდისციპლინარული – მოიცავს ერთი დისციპლინის – ქართული ლიტერატურის – ფარგლებში შემავალ დიდ პრობლემურ სფეროს – უახლესი ქართული ლიტერატურის ისტორიის საკითხებს. უახლესი ქართული ლიტერატურის ისტორიის კვლევა ქართულ ლიტერატურათმცოდნეობაში დღევანდელ დღეს მეტად პოპულარულია. ამის გამო გასული ათწლეულების მანძილზე ძველი ქართული ლიტერატურის

მიმართულებით მრავალი ახალგაზრდა ფილოლოგი ამზადებდა თავის საკვალიფიკაციო ნაშრომს. ზოგიერთი მათგანი – თსუ ყოფილი ასპირანტები და მაძიებლები, რომლებიც ამ მიმართულებით იმაღლებდნენ თავიანთ კვალიფიკაციას, საქართველოს რესპუბლიკაში მიმდინარე განათლების სისტემის რეფორმის გამო, ელოდებიან მათ მიერ ჩატარებული სამეცნიერო მუშაობის დასრულებას და ოფიციალურ განხილვას. წინამდებარე ინდივიდუალური სადოქტორო პროგრამა განკუთვნილია სწორედ ამ კატეგორიის მაძიებლების სამეცნიერო პრობლემატიკაზე მუშაობის გასაგრძელებლად.

პროგრამა მოიცავს უახლესი ქართული ლიტერატურის ისტორიის სხვადასხვა სფეროს პროგრამებს: თანამედროვე ქართული მწერლობის ნიმუშების მეცნიერულ კვლევას, ცალკეული ჟანრების და ლიტერატურული სკოლების ახალი კუთხით და ასპექტით შესწავლას და სხვ.

სწავლის შედეგები: სადოქტორო პროგრამის წარმატებით დასრულების საფუძველზე მოხდება დოქტორანტის ინტელექტუალური ზრდა და მისი კომპეტენციის სფეროში შემავალი აკადემიური და კვლევითი პროგრამების დაახლოება, მისი, როგორც დარგის სპეციალისტის, ხარისხის ამაღლება და ინტეგრირება სამეცნიერო საზოგადოებაში. დოქტორანტი შექმნის მაღალი მეცნიერული ღირებულების თეორიულ ნაშრომს ქართული ლიტერატურის ისტორიის და ლიტერატურული კრიტიკის მიმართულებით, რომლითაც თანამედროვე ფილოლოგიური მეცნიერების საერთაშორისო სტანდარტების დონეზე ახლებურ ნიუანსს შეიტანს მრავალსაუკუნოვანი ქართული ლიტერატურის კვლევისა და განვითარების საქმეში. წარმატებული დოქტორანტის სახით ქართველოლოგიური სამეცნიერო წრეები მიიღებს ქართული ლიტერატურის ისტორიის მაღალკვალიფიციურ სპეციალისტს, რომელიც პერსპექტიული კადრი იქნება ქართული ფილოლოგიური მეცნიერების მიმართულებით.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ელგუჯა ხინთიბიძე

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: ფოლკლორისტიკა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია - ფილოლოგიის დოქტორი/PhD in Philology

სადოქტორო პროგრამის მიზნები: სადოქტორო პროგრამა ფოლკლორისტიკაში არის ინტერდისციპლინური – ფოლკლორისტიკა როგორც ემპირიული მეცნიერება თავისი მეთოდებითა და თეორიებით მჭიდრო კავშირშია როგორც ლიტერატურათმცოდნეობასთან და ლინგვისტიკასთან, ისე ეთნოლოგიასთან, ფილოსოფიასთან და ისტორიის მეცნიერებებთან. მიუხედავად ამისა, ფოლკლორისტიკა დამოუკიდებელ დისციპლინას წარმოადგენს, რომელიც თავისი შესწავლის ობიექტის – ხალხური შემოქმედების კვლევის მეშვეობით კულტურის განვითარების კანონზომიერებებსა და სპეციფიკას ადგენს სოციალურ, ლოკალურ, რეგიონალურ და ეპოქალურ პრობლემატიკასთან კავშირში.

წინამდებარე სადოქტორო პროგრამა მიზნად ისახავს დოქტორანტების მომზადებას საერთაშორისო სტანდარტებთან მიახლოებით და ბოლონის პროცესის მოთხოვნების თანახმად. დოქტორანტურაში სწავლის პერიოდში დოქტორანტმა უნდა შეძლოს როგორც ლოკალურ, ისე საერთაშორისო კონფერენციებზე მონაწილეობის მიღება სამეცნიერო მოთხოვნების შესაბამისად.

სადოქტორო პროგრამა ფოლკლორისტიკაში ორიენტირებულია თანამედროვე დასავლეთ ევროპული და ამერიკული ფოლკლორისტული სკოლების უახლესი მიღწევების გამოყენებაზე ქართულ მეცნიერებაში.

მე-20 საუკუნის მეორე ნახევრიდან ფოლკლორისტიკის დასავლეთ ევროპული

სკოლები ტრადიციული სიმღელეთმცოდნეობიდან თანდათან კრიტიკულ კულტურულ ანალიზამდე და ყოფის ემპირიულ გამოკვლევამდე მივიდნენ. სადოქტორო პროგრამა ფოლკლორისტიკაში ძირითადად ამ საკითხებზე კონცენტრირდება:

- ტექსტის ანალიზი;
- ფოლკლორულ ჟანრთა სპეციფიკის კვლევა;
- მოხრობებისა (ჰომო ნარან) და თხრობის კონტექსტის შესწავლა;
- შესრულების ტრადიციის კვლევა;
- ფოლკლორისტიკა როგორც ცნობიერების კვლევა და სხვა.

სწავლის შედეგები: ფოლკლორისტული კვლევის შედეგებს შეუძლია დახმარება გაუწიოს სხვადასხვა მეცნიერებას თანამედროვეობის კულტურის ანალიზში.

დოქტორანტურაში სწავლის დასრულებისა და აკადემიური ხარისხის მინიჭების შემდეგ ფილოლოგიის დოქტორი შეძლებს:

- მონაწილეობას საერთაშორისო სამეცნიერო პროექტებში როგორც საქართველოში, ისე საზღვარგარეთ;
- სამეცნიერო სტიპენდიებისა და გრანტების დამოუკიდებლად მოპოვებას.

მას ექნება მეთოდოლოგიური, კოგნიტური, ლინგვისტური და ტექნოლოგიური ზოგადი უნარები:

- ყოველდღიური ყოფის კონკრეტული სფეროების _ მატერიალური კულტურის, წეს-ჩვეულებების, თხრობის, სიმღერების, ქორეოგრაფიის _ დღევანდელი ფუნქციებისა და ისტორიული განვითარების ეტაპების ანალიზის უნარი;
- სოციალურ და ეთნიკურ ჯგუფთა ზეპირსიტყვიერი კულტურის ფორმათა ანალიზისა და სინთეზის უნარი;
- დარგობრივ სფეროში ახალი მეთოდების შემუშავების უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: ასოცირებული პროფესორი თეიმურაზ ქურდოვანიძე

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: ქართველური ენათმეცნიერება

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია - ფილოლოგიის დოქტორი/PhD in Philology

სადოქტორო პროგრამის მიზნები: ქართული საქართველოს სახელმწიფო ენაა. ქართული და სხვა ქართველური ენები (სვანური, მეგრული და ლაზური) უაღრესად საინტერესოა ლინგვისტურად, რის გამოც აღნიშნული ენობრივი ჯგუფი ყოველთვის იყო ქართველ და უცხოელ ლინგვისტთა ყურადღების ცენტრში. ამ ენების მომავალ სპეციალისტთა აღზრდისათვისა და აღნიშნული წარმოდგენილი სადოქტორო პროგრამა.

სადოქტორო პროგრამა განკუთვნილია მაგისტრატურის კურსდამთავრებულთათვის, რომლებსაც განათლება ენათმეცნიერულ დარგებში აქვთ მიღებული და სურთ აიმაღლონ თავიანთი კვალიფიკაცია ქართული ფილოლოგიის, კერძოდ, თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის, ძველი ქართული ენის, ქართველური (სვანური, მეგრული, ლაზური) ენებისა და დიალექტების კვლევისა და სწავლების სფეროში; ქართულის როგორც მეორე (ან უცხო) ენის სწავლების თეორიასა და პრაქტიკაში

პროგრამა მიზნად ისახავს მოამზადოს აღნიშნული ენების კვალიფიციური სპეციალისტები, კერძოდ, დოქტორანტებს არჩეული მიმართულების შესაბამისად საფუძვლიანად შეასწავლოს ქართული და ქართველური ენებისა და დიალექტების ფონეტიკური, მორფოლოგიური და სინტაქსური სტრუქტურები, მისცეს ქართველური ენების პრაქტიკული ცოდნა; გააცნოს ლინგვისტური კვლევის თანამედროვე მეცნიერული თეორიები, ისტორიულ-შედარებითი და დესკრიპციული ანალიზის პროცესები, ენის დამუშავების კომპიუტერული მეთოდები, მშობლიური ენისა და მეორე ენის სწავლების თანამედროვე თეორიები; გაულრძაოს ცოდნა აღნიშნულ დარგებში და მეცნიერული კვლევის უნარი.

სადოქტორო პროგრამა მიზნად ისახავს ქართველური ენების სპეციალობის მკვლევარ ფილოლოგთა და უმაღლესი სასწავლებლების კვალიფიციური ლექტორების მომზადებას და ამ სფეროს სპეციალისტთა ინტეგრაციას საერთაშორისო ლინგვისტურ სივრცეში.

სადოქტორო პროგრამა ითვალისწინებს კვლევითი კომპონენტის განხორციელებას, რომლის სამეცნიერო თემატიკა შემდეგი საკითხებისაგან შედგება: ქართული და ქართველური ენებისა და დიალექტების ფონეტიკა, ქართული და ქართველური ენებისა და დიალექტების გრამატიკა, ქართული და ქართველური ენებისა და დიალექტების ლექსიკა, ქართული ენის სტრუქტურა და ისტორია, ქართული ენის ისტორიული გრამატიკა.

სწავლის შედეგები: დოქტორანტურის დასრულების შედეგად მიღებული კვალიფიკაცია, კომპეტენცია კურსდამთავრებულს მისცემს შესაძლებლობას მოამზადოს სალექციო კურსები არჩეულ სპეციალობაში.

ლინგვისტურად შეისწავლოს, გამოიყენოს და თვითონაც მოამზადოს გამოსაცემად ქართული და ქართველური ენებისა და დიალექტების ტექსტები, სალექსიკონო მასალები.

კურსდამთავრებულს საფუძვლიანად ეცოდინება ქართული და ქართველური ენებისა და დიალექტების ენობრივი თვისებურებანი, შეძლებს აღნიშნული ენებისა და დიალექტების ლინგვისტურ ანალიზს, ტექსტის ენობრივად გამართვას, კონკრეტული ენისა თუ დიალექტის შესახებ ლინგვისტური გამოკვლევის დაწერას, შესაძლებლობა ექნება პრაქტიკულად დაეუფლოს ქართველურ ენებს.

ქართული და ქართველური ენებისა და დიალექტების ენობრივი თვისებურებების ცოდნა, ერთი მხრივ, და თანამედროვე საენათმეცნიერო მეთოდების ცოდნა, მეორე მხრივ, კურსდამთავრებულს მისცემს საშუალებას შეისწავლოს, გააანალიზოს და გამოსაცემად მოამზადოს ლიტერატურული, დიალექტური ტექსტები და ლექსიკონები.

დოქტორანტი შეძლებს ახალი მეთოდების პრაქტიკულ გამოყენებას, ეცოდინება ენობრივი ტექსტის კომპიუტერული დამუშავებისათვის აუცილებელი პროგრამები, შეძლებს შეადგინოს

მონაცემთა ბაზა ინდექსებითა და სამიწებლებით; შეძლებს ბიბლიოგრაფიის მომზადებას თანამედროვე ინფორმაციული ტექნოლოგიების გამოყენებით.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი რამაზ ქურდაძე, პროგრამის კონსულტანტი - ემერიტუსი დამანა მელიქიშვილი

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: ქართული ბიბლიის ფილოლოგია
მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია -ფილოლოგიის დოქტორი/PhD in Philology

სადოქტორო პროგრამის მიზნები:

ბიბლიის ფილოლოგია ბიბლესტიკის, როგორც ინტერდისციპლინარული და მულტიდისციპლინარული დარგის ერთ-ერთი საკვანძო რგოლია. იგი შეისწავლის და დაადგენს წმ. წერილის ავთენტურ ტექსტს და ამით ობიექტურ საფუძველს უმზადებს ბიბლიის შემსწავლელ სხვა დარგებს.

სადოქტორო პროგრამა განკუთვნილია ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხის მქონე პირთათვის (ქართული ენა და ლიტერატურა, ან კლასიკური და ბიზანტიური ფილოლოგია, არმენოლოგია, სემიტოლოგია), ქართული ქრისტიანული მწერლობის ჩასახვა, უპირველეს ყოვლისა, ბიბლიის თარგმანთანაა დაკავშირებული და, ამიტომ, ბიბლიის პირველი ქართული თარგმანისა თუ თარგმანების, მათი ხასიათის, ენის, წარმომავლობის საფუძვლიანი და კონკრეტული კვლევისა და ამ კვლევის შედეგად მოპოვებული ობიექტური მასალის გარეშე შეუძლებელია ქართული ქრისტიანული კულტურის წარმოშობისა და მისი ორიენტაციის, ქრისტიანულ სამყაროსთან მისი მიმართების კვლევა. ქართული კულტურის შესწავლის არასახარბიელო (და თითქმის უპრეცედენტო ქრისტიანულ სამყაროში) მახასიათებელია ის, რომ არ არსებობს ქართული ბიბლიის სრული კრიტიკული თუ დიპლომატიური გამოცემები, რომლებიც მომზადდებოდა ბიბლიის ხელნაწერთა თუ სხვა წყაროთა სრული გათვალისწინებით, მისი უცხოენოვან წყაროებთან შეპირისპირებით და ტექსტოლოგიაში მიღებული სტანდარტების დონეზე.

სასწავლო პროგრამა ბიბლესტიკაში დღესაც არ არსებობს ქართულ უნივერსიტეტებში მაშინ, როდესაც ქრისტიანულ მსოფლიოში ძნელი მოსაძებნია უნივერსიტეტი ამ სპეციალობის გარეშე (ამ მხრივ გამოწვევის შეიძლება მხოლოდ რამდენიმე უნივერსიტეტი წარმოადენდეს პოსტსაბჭოთა სივრცეში).

აღნიშნული ხარვეზები სხვა ობიექტურ ფაქტორებთან ერთად იმ კვალიფიციურ სპეციალისტთა ნალებობითაც აიხსნება, რომლებსაც სპეციალური განათლება აქვთ მიღებული ბიბლესტიკის ამა თუ იმ სფეროში.

სადოქტორო პროგრამის მიზანი სწორედ ამ ხარვეზის ამოვსებაა, კერძოდ, იმ პროფესიონალური კადრების აღზრდა, რომლებიც სხვადასხვა თვალსაზრისით შეძლებენ იკვლიონ და სხვასაც შეასწავლონ ქართული ბიბლიის ფილოლოგიის საკითხები:

- ბიბლიის ქართული თარგმანის ენა, როგორც ქართული სალიტერატურო ენის საფუძველი,
- ბიბლიის ქართული თარგმანის ტექსტოლოგიური კვლევისა და გამოცემის პრობლემები,
- ბიბლიის ქართული თარგმანი და თარგმანის ტიპოლოგია შუა საუკუნეებში,
- ბიბლიის ქართული თარგმანის წარმომავლობის საკითხები,
- ბიბლიის ქართული თარგმანის მნიშვნელობა წმ. წერილის სხვა თარგმანთა ტექსტოლოგიური კვლევისათვის,
- ბიბლია და თეოლოგიური აზრის განვითარება შუა საუკუნეებში,
- ბიბლია – სასულიერო მწერლობის ჟანრების განვითარების საფუძველი, ქართული ბიბლია ბიბლიის ტექსტოლოგიის.

სწავლის შედეგი:

დოქტორანტურის დასრულების შედეგად მიღებული კვალიფიკაცია, კომპეტენცია და მეცნიერული კვლევის უნარი კურსდამთავრებულს შესაძლებლობას მისცემს თავადაც იკვლიოს და მოამზადოს სალექციო კურსები არჩეულ სპეციალობაში და მის ფარგლებს გარეთაც.

I. ცოდნა და გაცნობიერება

- ბიბლიის სხვადასხვა ეპოქის თარგმანისა თუ რედაქციის შესწავლა მას სავსებით მოამზადებს ძვ. ქართული ენის, ქართ. ენის ისტორიის და ქართული სალიტერატურო ენის სტილის სპეციალისტად.
- თეორიული განათლება თუ პრაქტიკული ცოდნა, მიღებული ბიბლიის თარგმანის დარგში მას საშუალებას მისცემს თავისი მომავალი საქმიანობა თარგმანის თეორიისა თუ პრაქტიკის, შუა საუკუნეების თარგმანის ისტორიის, მისი ტიპოლოგიის სფეროებში წარმართოს.
- ბიბლიური ენის სტილისტიკის ცოდნა დოქტორს შუა საუკუნეების მხატვრული სტილის საკითხებზე მუშაობის საშუალებას მისცემს.
- ბიბლიის გამოცემა იყო და არის დღესაც სასინჯი ქვა ტექსტოლოგიური მეთოდების შემუშავებისა და დახვეწისას, ამდენად, ბიბლიის ტექსტოლოგიაში გარკვევა დოქტორანტს, ზოგადად, ტექსტოლოგიის სპეციალისტადაც ჩამოაყალიბებს.

II. ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება/პრაქტიკული უნარები

- დოქტორანტურაში მიღებული კვალიფიკაცია საშუალებას მისცემს კურსდამთავრებულს, იმუშაოს მომიჯნავე დარგებშიც
- შეეძლება გამოსაცემად მოამზადოს ბიბლიის ტექსტი და სხვადასხვა კუთხით (სამეცნიერო თემატიკა იხ. ზემოთ) იკვლოს იგი.
- სასწავლო პროცესში დოქტორანტი სხვადასხვა ტექსტურ პროგრამაზე მუშაობის საფუძვლიან ჩვევებს მიიღებს. ტექსტის დამუშავების სხვადასხვა კომპიუტერული პროგრამის (Microsoft Word, Bible Work for Windows, Musaios, Work Place, Word Cruncher, ლეჟავას საძიებო პროგრამა, “ქორის თვალი”) და მონაცემთა ბაზების (TLG, Titus DatenBank), ინტერნეტის ვებ-გვერდების გამოყენება
- ჯგუფური მუშაობა და შრომის განაწილება კონკრეტული პიროვნების მონაცემების გათვალისწინებით
- სამუშაოს ეტაპობრივი განაწილება

III. ზოგადი/ტრანსფერული უნარები

- წყაროთა ანალიზის შედეგების თეორიული განზოგადების უნარი
- თეორიული, კრიტიკული და შემოქმედებითი აზროვნების უნარი
- კვლევითი მუშაობის ჩვევები
- კომპარატიული კვლევის ჩვევები
- ქართულ სამეცნიერო ენაზე წერისა და მეტყველების უნარი
- მულტიდისციპლინარული კვლევის უნარი
- ტექსტოლოგიური კვლევის უნარი
- ისტორიულ-კულტუროლოგიური კვლევის უნარი.
- ისტორიულ-შედარებითი მეთოდით კვლევის უნარი.
- ტექსტოლოგიურ და ლინგვისტურ კომპარატივისტიკის კვლევის მეთოდებით კვლევის უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და

დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: -ასოცირებული პროფესორები ანა ხარანაული, დარეჯან თვალთვაძე .

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: გერმანული ფილოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია - ფილოლოგიის დოქტორი/PhD in Philology

სადოქტორო პროგრამის მიზნები:

სადოქტორო პროგრამა არის კვლევაზე ორიენტირებული, სისტემურად სტრუქტურირებული უმაღლესი განათლების მესამე საფეხურის სასწავლო პროგრამა, რომელიც დოქტორანტს სთავაზობს ოპტიმალურ ინდივიდუალურ ხელმძღვანელობასა და ასევე ჯგუფურ კონსულტაციებს დოქტორანტურაში სწავლისა და სადოქტორო ნაშრომზე მუშაობისთვის განსაზღვრულ მთელს პერიოდში (6 სემესტრი).

გერმანული ფილოლოგიის შემადგენელი ორი ქვედარგის – გერმანული ენათმეცნიერება და გერმანული ლიტერატურათმცოდნეობა (ახალი გერმანული ლიტერატურა და ძველი გერმანული ენა და ლიტერატურა/მედიევსტიკა) – ფარგლებში პრობლემის დაყენების, ამოსავალი თეორიული დებულებების განსაზღვრისა და მეცნიერული თეორიების გაგების, ათვისებისა და შეძენილი კომპეტენციების გამოყენების უნარი შესაბამისი ენობრივი (ტექსტების) კორპუსისა და მისი პრაქტიკული ანალიზისთვის სამეცნიერო მეთოდოლოგიური აპარატის გამოყენებით. მიმართულების პროფესურის მიერ ორივე ქვედარგშია წარმოადგენილი თეორიულ და მეთოდოლოგიურ დისციპლინათა ფართო სპექტრი, რომელიც ინტერდისციპლინარულ კვლევებზეა ორიენტირებული. თანამედროვე გერმანულენოვანი ფილოლოგიების კვლდაკვალ ტრადიციული დიფერენციაციის საფუძველზე იქმნება კვლევის ახალი პერსპექტივა, რომელიც ეფუძნება ფილოლოგიის ამ ორი ქვედარგის უმნიშვნელოვანესი ასპექტების ურთიერთკავშირს.

პროგრამა მიმართულია უპირველეს ყოვლისა უმაღლესი განათლების მეორე საფეხურის (მაგისტრატურა) მაღალი კომპეტენციების და შესაბამისად, აკადემიური მაჩვენებლების მქონე კურსდამთავრებულებზე. წარმოდგენილი სადოქტორო პროგრამა მიზნად ისახავს მაღალკვალიფიციური ქართველი მეცნიერების მომავალი თაობის აღზრდას, რომელიც საერთაშორისო კვლევების თანამონაწილე იქნება გერმანისტიკის დარგში. სადოქტორო პროგრამის ერთ–ერთ უმნიშვნელოვანეს მიზანს წარმოადგენს ინტერნაციონალური თანამშრომლობის გაძლიერება ინსტიტუტთაშორისო პარტნიორობის ფარგლებში გერმანისტიკის დარგში და ამით გერმანული მეცნიერების ჩართვა სწავლებისა და კვლევის პროცესში.

პროგრამაში შეთავაზებული პრობლემები აქტუალურია და გულისხმობს თანამედროვე მეცნიერულ მიდგომებს ევროპული დონის შესაბამისად, რაც აუცილებელს ხდის დარგობრივი კომპეტენციების გაღრმავებას და კვლევის უახლესი მეთოდების დანერგვას. მიმართულების პროფესურის მიერ ჩატარებული სემინარები და დოქტორანტების კოლოქვიუმები არა მხოლოდ უახლესი მეცნიერული მიღწევების განხილვის, დისკუსიის წაყვანის და მონაწილეობის, არამედ ამ პროცესში არგუმენტირებული მსჯელობის, გერმანული სამეცნიერო ლიტერატურისადმი კრიტიკული დამოკიდებულების გამომუშავების საშუალებას იძლევა. სემინარები და დოქტორანტთა კოლოქვიუმები ტარდება გერმანულსა და ქართულ ენებზე, ხოლო ნაშრომის ქართულ ენაზე შესრულება და საჯარო დაცვა ხელს უწყობს ქართული სამეცნიერო ენის განვითარებასა და გამდიდრებას.

სწავლის შედეგი:

ცოდნა და გაცნობიერება

დოქტორანტი იძენს: ფილოლოგიურ – ლინგვისტურ ან ლიტერატურათმცოდნეობით კომპეტენციებს, დარგობრივ ცოდნას, პრობლემატიკის შერჩევისა და გადაჭრის უნარებს, ეუფლება ინტერდისციპლინური კვლევის მეთოდებს, ხოლო გერმანული ლიტერატურის ერთ მთლიან კულტურულ კონტექსტში გააზრება საშუალებას იძლევა ინტერკულტურული კვლევების განხორციელებისათვის ლიტერატურათმცოდნეობის და კონტრასტული კვლევებისა – გერმანული ენათმეცნიერების დარგებში;

ინტერდისციპლინური მეთოდების გამოყენებით შესაძლებელი ხდება სხვადასხვა სახის დისკურსის ლიტერატურული და ლინგვისტური კვლევები.

პრაქტიკული უნარები

მშობლიურსა და უცხო ენაზე: ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაციის განხორციელების, დისკუსიის წარმართვა დარგობრივ საკითხებზე და კონსტრუქციული გზით კრიტიკული შეხედულებების გამოხატვის უნარი; საკვლევი კორპუსის შერჩევის, სისტემატიზაციის, ანალიზისა და ინტერპრეტაციის უნარი; სეკუნდარული ლიტერატურის კრიტიკული შეფასებისა და დალაგების, კვლევის შედეგების შეჯერების უნარი; ფილოლოგიური კვლევის სხვადასხვა მიმართულებების პრობლემებისა და მეთოდების გამოყენებისა და შეჯერების უნარი; სამეცნიერო კვლევის თანამედროვე დონეზე წარმოების შედეგად მეცნიერული ღირებულების მქონე საკვალიფიკაციო ნაშრომში თეორიული დასკვნების გამოტანა და ამრიგად კვლევის წარმატებით დასრულება, შეძენილი კომპეტენციების სამეცნიერო/უმაღლეს სასწავლო დაწესებულებებს ან პრაქტიკულ, კონკრეტულ გარემოში გამოყენება.

ზოგადი / ტრანსფერული უნარები

კოგნიტური უნარები: ნაციონალურსა და უცხო კულტურების შესწავლის საფუძველზე ზოგადი და განსხვავებული პერსპექტივების გააზრებისა და პატივისცემის, ტექსტური კორპუსის ანალიზისა და სინთეზის, კვლევის შედეგად მიღებული ინფორმაციის ბაზის შექმნის, სამეცნიერო ტექსტის სახეობების შექმნისა და/ან გამართულად თარგმნის უნარი.

მეთოდოლოგიური მიდგომები: კვლევის თითოეული საფეხურის სტრატეგიულ დაგეგმვის (დროის მართებული განაწილება სადისერტაციო ნაშრომსა და საკვლევ პროექტებში);

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი დოქტ. ლალი ქეცბა-ხუნდაძე.

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: ინგლისური ფილოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია - ფილოლოგიის დოქტორი/PhD in Philology

სადოქტორო პროგრამის მიზნები:

ინგლისური ფილოლოგიის დოქტორანტურის კურსი ითვალისწინებს მაღალკვალიფიციური სპეციალისტების მომზადებას ინგლისური ენის თეორიის და ინგლისური ლიტერატურის დარგში. შესაბამისად იგი ითვალისწინებს სპეციალიზაციას ორ ქვედარგში 1. ინგლისური ენის თეორია 2. ინგლისური ლიტერატურა.

ამ მიზნის განსახორციელებლად დოქტორანტს პროგრამის ფარგლებში მიეცემა საფუძვლიანი ცოდნა სპეციალიზაციის მიხედვით. იგი მიიღებს კვლევა-ძიების გამოცდილებას. პროგრამის ფარგლებში დოქტორანტებს მიეცემათ საშუალება, მათი პროფესიული ინტერესების გათვალისწინებით, იმუშავონ ინგლისური ენის თეორიის სფეროში შემდეგი მიმართულებებით: ინგლისური ენის სტრუქტურა (ფონეტიკა-ფონოლოგია, მორფოლოგია, სინტაქსი); მნიშვნელობა ენაში (სემანტიკა, პრაგმატიკა, ტექსტის ლინგვისტიკა, დისკურსის ანალიზი). ამ საკითხების შერჩევის დროს გათვალისწინებულია კემბრიჯის უნივერსიტეტის (კერძოდ, Research Centre for English and Applied Linguistics) და ჩიკაგოს უნივერსიტეტის სადოქტორო დისერტაციების თემატიკა და კვლევის სფეროები. გარდა ამისა, დოქტორანტს შეუძლია საკვლევო თემა შეარჩიოს ოქსფორდის უნივერსიტეტის კომპარატიული ფილოლოგიის და ზოგადი ლინგვისტიკის ფაკულტეტის ენის თეორიის (Linguistic Theory) მიმართულების პროგრამიდან. კერძოდ, ისტორიულ და კომპარატიულ ლინგვისტიკაში, ინგლისური ენის ისტორიაში, სოციოლინგვისტიკაში, თარგმანის თეორიაში და სხვა ნებისმიერ დისციპლინაში, რომელსაც მიმართულების აკადემიური შემადგენლობა ჩათვლის აქტუალურად და რეალური რესურსების შესაბამისად. ინგლისური ლიტერატურის სპეციალიზაციის სადოქტორო პროგრამის

შემუშავებისას გათვალისწინებული იყო ოქსფორდის უნივერსიტეტის ინგლისური ენისა და ლიტერატურის ფაკულტეტის პროგრამა, რომელიც ეფუძნება ინგლისური ლიტერატურის ქვემოდ მოყვანილ პერიოდიზაციას: 1) 650 – 1550; 2) 1550 – 1780; 3) 1780 – 1900; 4) 1900 – დღემდე, დოქტორანტს მიეცემა საშუალება აირჩიოს მისთვის საინტერესო პერიოდი, მიმდინარეობა, ავტორი და პრობლემა.

სწავლის შედეგი:

დოქტორანტურის კურსის გავლის შედეგად დოქტორანტებს მიენიჭებათ ინგლისური ფილოლოგიის სფეროში სპეციალისტის სტატუსი. მათ ექნებათ ინგლისური ენის თეორიასა და ინგლისურ ლიტერატურაში (სპეციალიზაციის მიხედვით) დამოუკიდებელი კვლევის უნარი, თანამედროვე სამეცნიერო პრობლემატიკის და მეთოდოლოგიის საფუძვლიანი ცოდნა, რაც მათ შესაძლებლობას მისცემს ორიგინალურად გამოიკვლიონ აქტუალური საკითხები და ანალიზის შედეგები პრაქტიკულად გამოიყენონ; და რაც ასევე ძალიან მნიშვნელოვანია, შესძლებენ თავიანთი წვლილი შეიტანონ ახალგაზრდა სპეციალისტების დაოსტატების საქმეში.

ცოდნა და გაცნობიერება

1.1. თანამედროვე მეცნიერული თეორიების და მეთოდოლოგიის დაუფლება ინგლისური ენის თეორიული დისციპლინების სფეროში

1.2. თანამედროვე მეცნიერული თეორიების და მეთოდოლოგიის დაუფლება ინგლისური ლიტერატურის თეორიისა და ისტორიის სფეროში

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება/პრაქტიკული უნარები

2.1. სამეცნიერო ნაშრომების წერის უნარი

2.2. სამეცნიერო მოხსენებების პრეზენტაციის უნარი

2.3. სალექციო კურსების მომზადებისა და წაკითხვის უნარი

ზოგადი/ტრანსფერული უნარები

3.1. სამეცნიერო ნაშრომისთვის საჭირო მასალის (როგორც ემპირიული, ისე თეორიული) მოპოვების უნარი.

3.2. მოპოვებული მასალის ანალიზისა და კლასიფიკაციის უნარი.

3.3. მეცნიერული მასალის არგუმენტირების უნარი.

3.4. სამეცნიერო დისკუსიებში მონაწილეობის უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი მანანა რუსიეშვილი, კოორდინატორი ემერიტუსი რუსუდან ენუქიძე.

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: რომანული ფილოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია - ფილოლოგიის დოქტორი/PhD in Philology

სადოქტორო პროგრამის მიზნები: სადოქტორო პროგრამა მიზნად ისახავს ხელი შეუწყოს ნოვატორულ სამეცნიერო კვლევებს რომანული ფილოლოგიის სფეროში. პროგრამა გულისხმობს ფრანგული, იტალიური და ესპანური ენის და ლიტერატურის სხვადასხვა ასპექტის კვლევას. ჰუმანიტარული მეცნიერების ამ სფეროს შესწავლას საქართველოში მდიდარი ტრადიცია აქვს და ამჟამადაც მრავალი ახალგაზრდა მეცნიერი მუშაობს ამ დარგში.

წარმოდგენილი სადოქტორო პროგრამა განკუთვნილია იმ პირთათვის, რომელთაც შესაძლებლობა ეძლევათ განაგრძონ სწავლა დოქტორანტურაში და მოიპოვონ დოქტორის აკადემიური ხარისხის მიღების უფლება. პროგრამა მოიცავს სემინოსტილისტიკის, სოციოლინგვისტიკის, ფსიქოლინგვისტიკის სფეროებს და მათთან დაკავშირებულ საკითხებს; ასევე, ფონეტიკა-ფონოლოგიის, რომანულ ენათა შედარებითი ფილოლოგიის, რომანული და ქართული ენების შედარებითი ტიპოლოგიის, თარგმნის თეორიის და მეთოდოლოგიის, მოდერნული ლიტერატურის და კომპარატივისტული ლიტერატურის სფეროებს.

სწავლის შედეგი:

პროგრამის დასრულების შემდეგ დოქტორანტს :

ცოდნა და გაცნობიერება

- ექნება ფართო, საფუძვლიანი და სისტემური ცოდნა რომანული ფილოლოგიის სფეროში, რაც მას შესაძლებლობას მისცემს მუშაობა წარმართოს საერთაშორისო პუბლიკაციების აუცილებელი სტანდარტის დონეზე. იგი სრულად დაეუფლება რომანული ენების და ლიტერატურის დარგში შემუშავებულ თეორიულ და კვლევის მეთოდებს.
- ექნება პროფესიულ დონეზე: გენეტიკური, ფსიქოანალიტიკური, სოციოკრიტიკული, ტექსტობრივი (სტრუქტურალური), თემატიური კვლევის მეთოდების ცოდნა, მას შეეძლება ახალი ცოდნის შექმნაზე ორიენტირებული ახალბურთი მიდგომების შემუშავება.

დარგობრივი კომპეტენციები :

- გამოუმუშავდება ანალიზის და სინთეზის უნარი რომანული ფილოლოგიის სფეროში არსებული პრობლემების შესწავლისას, თუ კვლევისას, რაც მას შესაძლებლობას მისცემს არა მარტო სწორი ორიენტაცია მოახდინოს ურთიერთსაწინააღდეგო თვალსაზრისების, თუ თეორიების დაუფლებისას, არამედ ჰქონდეს ახალი მეთოდოლოგიის შემუშავების უნარიც.
- შეეძლება დამოუკიდებლად რომანულ ფილოლოგიაში არსებული პრობლემების განსაზღვრა და მათი გადაჭრისას სწორი და ეფექტური გადაწყვეტილებების მიღება, ასევე ამისთვის საჭირო დამატებითი რესურსების გამოყენება.
- შეეძლება აკადემიური და კვლევითი ჯგუფების მუშაობის დამოუკიდებლად დაგეგმვა და ხელმძღვანელობა.
- ექნება რომანული ენების იმდენად საფუძვლიანი ცოდნა, რომ შეძლებს ნებისმიერი ტექსტის ინტერპრეტაციას, თარგმნას და დეტალურ ანალიზს. ამასთანავე, სპეციალობის გარდა (C₁ დონე), ექნება ერთი ან ორი ევროპული ენის (B₂ დონეზე), საფუძვლიანი ცოდნა, რათა შეძლოს მშობლიურ და ორ უცხო ენაზე მოხსენებების დაწერა, საერთაშორისო კონფერენციებზე გამოსვლა და საჭიროების შემთხვევაში საქართველოსა, თუ უცხოეთში ლექციების წაკითხვა;
- ექნება სათანადო ცოდნა იმისათვის, რომ თავისუფლად გამოიყენოს თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები, ასევე მოახდინოს რომანულ ფილოლოგიაში შექმნილი მრავალრიცხოვანი ელექტრონული ინფორმაციის მოძიება, შემოქმედებითად და კრიტიკულად გამოყენება.

- შეეძლება ამა თუ იმ აკადემიური, თუ სამეცნიერო ამოცანის შესასრულებლად შექმნილი ჯგუფის ეფექტური ხელმძღვანელობა. ჯგუფის წევრთა შესაძლებლობების გათვალისწინებით ამოცანების სწორად ფორმულირება და მათი გადაჭრა. ასევე შესაძლებელი კონფლიქტური სიტუაციების დროული მოგვარება.
- ექნება უნარი დასმული ამოცანების ადეკვატურად შეფასებისა. შეეძლება დაგეგმოს და განახორციელოს საკუთარი სწავლის პროცესი და გამოიყენოს სასწავლო რესურსების სრული სპექტრი. ასევე შეეძლება სხვების სწავლის პროცესის დაგეგმვა და მართვა.
- შეეძლება დამოუკიდებლად შეიმძღავს ახალი პროექტები რომანულ ფილოლოგიაში; ხელმძღვანელობა გაუწიოს მათი განხორციელების პროცესს.

ტრანსფერული და ზოგადი უნარები:

- შეეძლება არა მხოლოდ დამოუკიდებელი და თვითკრიტიკული იყოს საკუთარი სწავლისა და მუშაობის დროს, არამედ ხელი შეუწყოს სხვებსაც სწავლის პროცესში; ამასთანავე, მას უნდა ჰქონდეს პასუხისმგებლობის გამოკვეთილი გრძნობა და იმ შემთხვევაში თუ წარმოიქმნება რთული და მოულოდნელი სიტუაციები გამოიჩინოს ავტონომიური ინიციატივა.
- შეეძლება ინოვაციური კვლევის დამოუკიდებლად დაგეგმვა, განხორციელება და ზედამხედველობა; ასევე კვლევის უახლესი მეთოდების და მიდგომების დამოუკიდებლად შემუშავება.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ქეთევან გაბუნია, კონსულტანტი : ემერიტუსი, ციური ახვლედიანი

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: კლასიკური ფილოლოგია და სიძველეთმცოდნეობა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია -ფილოლოგიის დოქტორი/ /ფილოსოფიის დოქტორი /ისტორიის დოქტორი/PhD in Philology / PhD in History / PhD in Philosophy

სადოქტორო პროგრამის მიზნები:სადოქტორო პროგრამა არის ინტერდისციპლინარული, მოიცავს კლასიკური ფილოლოგიისა და სიძველეთმცოდნეობის სფეროებს. პროგრამა წარმოადგენს ჰუმანიტარული მეცნიერებების კომპლექსურ დარგს, რომელიც გულისხმობს წინარე ანტიკური და ანტიკური ეპოქების კულტურის სხვადასხვა ასპექტის კვლევას. მისი შემადგენელი სპეციალობები ტრადიციულია მსოფლიო საუნივერსიტეტო განათლების სისტემაში. საქართველოში ჰუმანიტარული მეცნიერებების ამ სფეროების შესწავლას მდიდარი ტრადიციები აქვს და ამ მიმართულებით მრავალი ახალგაზრდა მეცნიერი მუშაობს. საქართველოში მიმდინარე განათლების რეფორმის გამო რამდენადმე შეფერხდა დოქტორანტურაში უკანასკნელ წლებში მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მქონეთა მიღება ამ მიმართულებით.

წინამდებარე სადოქტორო პროგრამა განკუთვნილია ამ კატეგორიის სპეციალისტებისათვის, რათა მათ შესაძლებლობა მიეცეთ, სადოქტორო პროგრამებისადმი წაყენებული ახალი მოთხოვნების შესაბამისად განაგრძონ დოქტორანტურაში სწავლა და მოიპოვონ აკადემიური ხარისხის მიღების უფლება. პროგრამა მოიცავს ჰუმანიტარული მეცნიერებების სხვადასხვა სფეროს: ანტიკური ეპოქის, მედიტერანული და ბერძნულ-რომაული ცივილიზაციის, წინარე ანტიკური და ანტიკური ეპოქის სხვადასხვა კარდინალურ საკითხს.

სწავლის შედეგი:

პროგრამის დასრულების შემდეგ დოქტორანტს:

ცოდნა და გაცნობიერება:

- ექნება ფართო, ღრმა და სისტემური ცოდნა კლასიკური ფილოლოგიისა და სიძველეთმცოდნეობის სფეროში, რაც მას შესაძლებლობას მისცემს მუშაობა წარმართის საერთაშორისო პუბლიკაციების აუცილებელი სტანდარტის დონეზე. შეეძლება ეთიკური დილემების ანალიზი, მართვა და მათი გადაჭრა. იგი სრულად დაეუფლება კლასიკური ფილოლოგიისა და სიძველეთმცოდნეობის დარგში შემუშავებულ თეორიულსა და კვლევით მეთოდებს.
- დოქტორანტს ექნება პროფესიულ დონეზე ყველა ძირითადი მეთოდის ცოდნა, ასევე მას შეეძლება იმ ახლებური კვლევითი და ანალიტიკური მიდგომების შემუშავება, რომლებიც ახალი ცოდნის შექმნაზეა ორიენტირებული.

დარგობრივი კომპეტენციები:

- გამოუმუშავდება ანალიზისა და სინთეზის უნარი კლასიკური ფილოლოგიისა და სიძველეთმცოდნეობის სფეროში არსებული პრობლემების შესწავლისას თუ კვლევისას, რაც მას შესაძლებლობას მისცემს არა მარტო სწორი ორიენტაცია მოახდინოს ურთიერთ საწინააღმდეგო თვალსაზრისებისა თუ თეორიების დაუფლებისას, არამედ ჰქონდეს ახალი მეთოდოლოგიის შემუშავების უნარიც.
- შეეძლება დამოუკიდებლად კლასიკურ ფილოლოგიასა და სიძველეთმცოდნეობაში არსებული პრობლემების განსაზღვრა და მათი გადაჭრისას სწორი და ეფექტური გადაწყვეტილებების მიღება, ასევე ამისათვის საჭირო დამატებითი რესურსების გამოყენება.
- შეეძლება, აკადემიური და კვლევითი ჯგუფების მუშაობის დამოუკიდებლად დაგეგმვა და ხელმძღვანელობა;
- ექნება კლასიკური/ძველი აღმოსავლური ენების იმდენად ღრმა ცოდნა, რომ შეძლებს ნებისმიერი სირთულის ტექსტის ინტერპრეტაციას, თარგმნასა და დეტალურ ანალიზს. ამასთანავე, ექნება სულ ცოტა ერთი უცხო ენის საფუძვლიანი ცოდნა (ჩ1 დონეზე), რათა შეძლოს მინიმუმ ორ ენაზე (მშობლიური და უცხო ენა) მოხსენებების დაწერა, საერთაშორისო

კონფერენციებზე გამოსვლა და, საჭიროების შემთხვევაში, საქართველოსა თუ უცხოეთში ლექციების წაკითხვა;

- ექნება, სათანადო ცოდნა იმისათვის, რომ თავისუფლად გამოიყენოს თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები, ასევე მოახდინოს კლასიკურ ფილოლოგიასა და სიძველეთმცოდნეობაში შექმნილი მრავალრიცხოვანი ელექტრონული ინფორმაციის ოპერატიულად მოძიება, შემოქმედებითად და კრიტიკულად გამოყენება.
- შეეძლება ამა თუ იმ აკადემიური თუ სამეცნიერო ამოცანის შესასრულებლად შექმნილი ჯგუფის ეფექტური ხელმძღვანელობა. ჯგუფის წევრთა შესაძლებლობების გათვალისწინებით, ამოცანების სწორად ფორმულირება და მათი გადაჭრა. ასევე შესაძლებელი კონფლიქტური სიტუაციების დროული მოგვარება.
- ექნება უნარი დაყენებული ამოცანების ადეკვატურად შეფასებისა. შეეძლება დაგეგმოს და განახორციელოს საკუთარი სწავლის პროცესი და გამოიყენოს სასწავლო რესურსების სრული სპექტრი. ასევე შეეძლება სხვების სწავლის პროცესის დაგეგმვა და მართვა.
- შეეძლება დამოუკიდებლად შეიმუშაოს ახალი პროექტები კლასიკურ ფილოლოგიასა და სიძველეთმცოდნეობაში. ხელმძღვანელობა გაუწიოს მათი განხორციელების პროცესს.

ტრანსფერული და ზოგადი უნარები:

- შეეძლება არა მხოლოდ დამოუკიდებელი და თვითკრიტიკული იყოს საკუთარი სწავლისა და მუშაობის დროს, არამედ ხელი შეუწყოს სხვებსაც სწავლის პროცესში, ამასთანავე მას უნდა ჰქონდეს პასუხისმგებლობის გამოკვეთილი გრძნობა და იმ შემთხვევაში, თუ წარმოიქმნება რთული და მოულოდნელი სიტუაციები, გამოიჩინოს ავტონომიური ინიციატივა.
- შეეძლება ინოვაციური კვლევის დამოუკიდებლად დაგეგმვა, განხორციელება და ზედამხედველობა. ასევე კვლევის უახლესი მეთოდებისა და მიდგომების დამოუკიდებლად შემუშავება.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E

41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი რისმაგ გორდეზიანი

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: ბიზანტიური და ახალბერძნული ფილოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია -ფილოლოგიის დოქტორი/PhD in Philology

სადოქტორო პროგრამის მიზნები: სადოქტორო პროგრამა არის ინტერდისციპლინარული, მოიცავს ბიზანტინისტიკისა და ნეოგრეცისტიკის სფეროებს. იგი მოიცავს მედიევალური და თანამედროვე კულტურის სხვადასხვა ასპექტის კვლევას. მისი შემადგენელი სპეციალობები შეისწავლება მსოფლიოს მრავალ წამყვან უნივერსიტეტში. საქართველოში ჰუმანიტარული მეცნიერებების ამ სფეროების შესწავლას მდიდარი ტრადიციები აქვს და ამ მიმართულებით მრავალი ახალგაზრდა მეცნიერი მუშაობს. იმის გამო, რომ უკანასკნელ წლებში რამდენადმე შეფერხდა დოქტორანტურაში მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მქონეთა მიღება ამ მიმართულებით, მაგისტრთა რამდენიმე თაობას არ მიეცა საუნივერსიტეტო უმაღლესი აკადემიური ხარისხის მოპოვების შესაძლებლობა. წინამდებარე სადოქტორო პროგრამა განკუთვნილია ამ კატეგორიის სპეციალისტებისათვის, რათა მათ შესაძლებლობა მიეცეთ, სადოქტორო პროგრამებისადმი წაყენებული ახალი მოთხოვნების შესაბამისად მოიპოვონ დოქტორანტურაში სწავლისა და აკადემიური ხარისხის უფლება. პროგრამა მოიცავს ჰუმანიტარული მეცნიერებების სხვადასხვა სფეროს, ბიზანტინოლოგიისა და ნეოგრეცისტიკის სხვადასხვა კარდინალურ საკითხს.

სწავლის შედეგი:

პროგრამის დასრულების შემდეგ დოქტორანტს:

ცოდნა და გაცნობიერება

- ექნება ფართო, ღრმა და სისტემური ცოდნა ბიზანტიური და ახალ ბერძნული ფილოლოგიის სფეროში, რაც მას შესაძლებლობას მისცემს მუშაობა წარმართოს საერთაშორისო პუბლიკაციების აუცილებელი სტანდარტის დონეზე და იგი სრულად დაეუფლება ბიზანტიურ და ახალბერძნული ფილოლოგიის დარგში შემუშავებულ თეორიულსა და კვლევით მეთოდებს.
- დოქტორანტს ექნება პროფესიულ დონეზე ყველა ძირითადი მეთოდის ცოდნა, ასევე მას შეეძლება იმ ახლებური კვლევითი და ანალიტიკური მიდგომების შემუშავება, რომლებიც ახალი ცოდნის შექმნაზეა ორიენტირებული.

დარგობრივი კომპეტენციები

- გამოუმუშავდება ანალიზისა და სინთეზის უნარი ბიზანტიური და ახალბერძნული ფილოლოგიის სფეროში არსებული პრობლემების შესწავლისას თუ კვლევისას, რაც მას შესაძლებლობას მისცემს არა მარტო სწორი ორიენტაცია მოახდინოს ურთიერთ საწინააღმდეგო თვალსაზრისებისა თუ თეორიების დაუფლებისას, არამედ ჰქონდეს ახალი მეთოდოლოგიის შემუშავების უნარიც.
- შეეძლება დამოუკიდებლად ბიზანტიურ და ახალბერძნული ფილოლოგიაში არსებული პრობლემების განსაზღვრა და მათი გადაჭრისას სწორი და ეფექტური გადაწყვეტილებების მიღება, ასევე ამისათვის საჭირო დამატებითი რესურსების გამოყენება. შეეძლება, აკადემიური და კვლევითი ჯგუფების მუშაობის დამოუკიდებლად დაგეგმვა და ხელმძღვანელობა.
- ექნება ბერძნული ენის იმდენად ღრმა ცოდნა, რომ შეძლებს ნებისმიერი სირთულის ტექსტის ინტერპრეტაციას, თარგმნასა და დეტალურ ანალიზს. ამასთანავე, ექნება სულ ცოტა ერთი უცხო ენის საფუძვლიანი ცოდნა (B1 დონეზე), რათა შეძლოს მინიმუმ ორ ენაზე (მშობლიური და უცხო ენა) მოხსენებების დაწერა, საერთაშორისო კონფერენციებზე გამოსვლა და, საჭიროების შემთხვევაში, საქართველოსა თუ უცხოეთში ლექციების წაკითხვა. ექნება, სათანადო ცოდნა იმისათვის, რომ თავისუფლად გამოიყენოს თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები, ასევე მოახდინოს ბიზანტიურ და ახალბერძნული ფილოლოგიაში არსებული მრავალრიცხოვანი ელექტრონული ინფორმაციის ოპერატიულად მოძიება, შემოქმედებითად და კრიტიკულად გამოყენება.

- შეეძლება ამა თუ იმ აკადემიური თუ სამეცნიერო ამოცანის შესასრულებლად შექმნილი ჯგუფის ეფექტური ხელმძღვანელობა. ჯგუფის წევრთა შესაძლებლობების გათვალისწინებით, ამოცანების სწორად ფორმულირება და მათი გადაჭრა. ასევე შესაძლებელი კონფლიქტური სიტუაციების დროული მოგვარება. ექნება უნარი დაყენებული ამოცანების ადეკვატურად შეფასებისა. შეეძლება დაგეგმოს და განახორციელოს საკუთარი სწავლის პროცესი და გამოიყენოს სასწავლო რესურსების სრული სპექტრი. ასევე შეეძლება სხვების სწავლის პროცესის დაგეგმვა და მართვა.
- შეეძლება ინოვაციური კვლევის დამოუკიდებლად დაგეგმვა, განხორციელება და ზედამხედველობა. ასევე კვლევის უახლესი მეთოდებისა და მიდგომების დამოუკიდებლად შემუშავება. შეეძლება დამოუკიდებლად შეიმუშაოს ახალი პროექტები ბიზანტიურ და ახალბერძნული ფილოლოგიაში. ხელმძღვანელობა გაუწიოს მათი განხორციელების პროცესს.

ზოგადი და ტრანსფერული უნარები

შეეძლება არა მხოლოდ დამოუკიდებელი და თვითკრიტიკული იყოს საკუთარი სწავლისა და მუშაობის დროს, არამედ ხელი შეუწყოს სხვებსაც სწავლის პროცესში, ამასთანავე მას უნდა ჰქონდეს პასუხისმგებლობის გამოკვეთილი გრძნობა და იმ შემთხვევაში, თუ წარმოიქმნება რთული და მოულოდნელი სიტუაციები, გამოიჩინოს ავტონომიური ინიციატივა.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: ასოცირებული პროფესორები სოფიო შამანიდი, თინა დოლიძე

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: სლავისტიკა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია - სლავისტიკის დოქტორის /PhD in Slavonic Studies

სადოქტორო პროგრამის მიზნები: საქართველოს საგანმანათლებლო სისტემის ორგანული ჩართვა ერთიან ევროპულ სივრცეში მოითხოვს საერთაშორისო საგანმანათლებლო კონიუნქტურის გათვალისწინებას. ქართული საგანმანათლებლო სტრატეგიის გამომუშავებისას არანაკლები მნიშვნელობა ენიჭება ქვეყნისთვის პრიორიტეტული სფეროების განსაზღვრას. ახალმა პოლიტიკურმა რეალობამ დღის წესრიგში დააყენა საქართველოსა და სლავურ ქვეყნებს შორის სახელმწიფოებრივ დონეზე პირდაპირი ურთიერთობების წარმოება ახლებურ ფორმატში. სამწუხაროდ, ამ ურთიერთობებისათვის ჩვენ არ აღმოვჩნდით მზად, ვინაიდან საბჭოთა პერიოდში აღნიშნული კონტაქტები მხოლოდ რუსეთის მეშვეობით ხორციელდებოდა და მისსავე სტრატეგიულ ინტერესებზე იყო ორიენტირებული და საქართველოც "ორმხრივი" ურთიერთობის სუბიექტი ვერ იქნებოდა. შესაბამისად, ჩვენ არ აღმოგვაჩნდა სლავური ენების, კულტურების, ქვეყნების პოლიტიკისა და ა.შ. სისტემური ცოდნა. საქართველოს საერთაშორისო იმიჯის ჩამოყალიბების ერთ-ერთ მნიშვნელოვან ფაქტორად მიგვაჩნია თორმეტ სლავურ ქვეყანასთან ურთიერთობის ჰარმონიზაცია. ამ ამოცანის განხორციელებაში შეიძლება უდიდესი როლი შეასრულოს წინამდებარე სადოქტორო პროგრამამ კულტურათმორის კომუნიკაციაში, რომლის აქტუალობა გამომდინარეობს ყოველივე ზემოთ თქმულიდან.

პროგრამის მიზანია მსმენელებს მისცეს თეორიული და პრაქტიკული ცოდნა ენისა, რომელიც განიხილება როგორც კულტურის აქტიური ნაწილი, მისი ფორმირების, დამკვიდრებისა და გადაცემის ძირითადი საშუალება, და კულტურის ურთიერთქმედებისა და კულტურათმორისი კომუნიკაციის პროცესების შესახებ, კომუნიკაციის ლინგვოკოგნიტიური ბუნების გამოვლენა შესაბამის ენობრივ ცნობიერებებში და მისი გათვალისწინება ინტერკულტურულ დიალოგში.

პროგრამის ამოცანაა მაღალკვალიფიციური ფართე ჰუმანიტარული პროფილის კონკურენტუნარიანი სპეციალისტების მომზადება სლავთმცოდნეობისა და კულტურათმორისი კომუნიკაციის დარგში

პროგრამის აქტუალობას განაპირობებს ასევე საკვლევ პრობლემათა როგორც თეორიული, ასევე პრაქტიკული მნიშვნელობა:

- a) ეთნოენობრივი ცნობიერების კროს-კულტურული კვლევა;
- b) ინტრაკულტურული და ინტერკულტურული კომუნიკაციის შეპირისპირება;
- გ) ეთნოენობრივი ცნობიერების ასახვა ლიტერატურაში;
- დ) კულტურათმორისი კომუნიკაციის განხილვა დიაქრონულ ჭრილში;
- ე) ეთნოენობრივი ცნობიერების სოციოლოგიური და ფსიქოლოგიური ასპექტები.

სწავლის შედეგი:

პროგრამის განხორციელების შედეგად დოქტორანტები მიიღებენ თვისობრივად განსხვავებულ დარგობრივ და მეტადარგობრივ ცოდნას კულტურათმორის კომუნიკაციაში, მათ ჩამოუყალიბდებათ კულტურული კომპეტენციები, რომელიც გულისხმობენ ენობრივი მოვლენების ინტერდისციპლინარულ კომპლექსურ ხედვას.

დოქტორანტებს გამოუმუშავდებათ შემდეგი ტრანსფერული უნარები: ახალი და განყენებული მონაცემების ანალიზის უნარი კროსკულტურული კვლევის მეთოდოლოგიის გამოყენებით; ემპირიული მასალის პოზიციონირებისა და პრობლემის გადაჭრის უნარი; დროის რაციონალურად დაგეგმვისა და ორგანიზების უნარი, სოციალური უნარები, საკომუნიკაციო უნარი, ინტერპერსონალური და ჯგუფური მუშაობის უნარი; სოციალური და ეთიკური პასუხისმგებლობის უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორები დავით გოცირიძე, მარიამ ფილინა. კონსულტანტი: ემერიტუსი ნათელა ჭოხონელიძე

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: თარგმანმცოდნეობა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია - ფილოლოგიის დოქტორი / PhD in Philology

სადოქტორო პროგრამის მიზნები:

საუკუნეების მანძილზე თარგმანს სოციალურ-კულტურული და საერთაშორისო მნიშვნელობა ენიჭებოდა და იგი ცივილიზაციის თანამგზავრად რჩებოდა მუდამ. ამ თვალსაზრისით საქართველოს მდიდარი ტრადიცია გააჩნია. თარგმნილი ლიტერატურა ქართული მწერლობის ისტორიის სათავეებთან დგას. XIX საუკუნეში ქართული მთარგმნელობითი ტრადიციების განვითარების მწვერვალად შექსპირის ტრაგედიების მაჩაბლისეული თარგმანი მოგვევლინა. თარგმანის პროცესში ფრიად ღირსსაგნობი შემდეგი მომენტია: ერთი თარგმანის პრაქტიკული ასპექტი, ხოლო მეორე - მისი მეცნიერული შესწავლა, რაც თარგმანის თანამედროვე მიმართულებებთან დამოკიდებულებას გამოავლენს, მაგრამ შედეგით ისევ თარგმანის ხარისხზე აისახება.

მიუხედავად იმისა, რომ XVII საუკუნეში საფრანგეთის აკადემიის ინიციატივით დაიწყო თარგმანის მეცნიერული კვლევა, თარგმანის თეორიამ სიცოცხლე მხოლოდ მეოცე საუკუნის მეორე ნახევარში შეიძინა. თარგმანის თეორია თვისობრივად თარგმანის ლინგვისტიკაში გადაიზარდა, რადგან პირველი მხოლოდ ლიტერატურათმცოდნეობის მონაპოვარს სჯერდებოდა იმ დროს, როდესაც მეორემ, ანუ თარგმანის ლინგვისტიკამ, თავის წინაშე უაღრესად საინტერესო კვლევის პერსპექტივა დასახა, როგორც ტექსტის ინტერპრეტაციისა და ტექსტის ლინგვისტიკის განვითარებამ. ეს უკანასკნელი, თავის მხრივ, ეფუძნება ისეთი დისციპლინების შერწყმას, როგორც გახლავთ სტილისტიკა, ფსიქოლინგვისტიკა, სოციოლინგვისტიკა და სხვა. თარგმანის მეცნიერული შესწავლის არეალი გაფართოვდა, ტრადიციული თარგმანის თეორიის მიერ მოპოვებული ცოდნა თარგმანის ლინგვისტიკაში გაერთიანდა და თარგმანის ისტორიასთან ერთად შექმნა ისეთი ფილოლოგიური დარგი, როგორც გახლავთ ტრანსლატოლოგია - translatology, იგივე, თარგმანმცოდნეობა.

დასავლეთთან ინტეგრაციის აუცილებლობის პირობებში, საქართველოს ჩართვა ამ პროცესში ფრიად მნიშვნელოვანია თარგმანის გზით. ჩვენ კარგად ვაცნობიერებთ იმ მდგომარეობას, რომ საქართველოში თარგმანისა და ლიტერატურული ურთიერთობების საქმის განვითარების საპატიო მისია ქართულმა უნივერსიტეტმა უნდა იტვირთოს, მითუმეტეს, რომ ამის ტრადიცია აქ არსებობს. სადოქტორო პროგრამა თარგმანმცოდნეობაში ეყრდნობა თარგმანის თეორიის თანამედროვე მიმართულებებს და მიზნად ისახავს თარგმანის თეორეტიკოსისა და კრიტიკოსის მომზადებას, მითუმეტეს რომ ეს უკანასკნელი ფუნქციონირებელი დარგია საქართველოში.

ჩვენი ამოცანაა, მომზადდეს თარგმანის ისეთი თეორეტიკოსი დოქტორანტურაში, რომელიც განაზოგადებს რა არსებულ თეორიულ ცოდნას ამ დარგში, შეძლებს განავითაროს ახალი დამოკიდებულება და თავისი ნაშრომით შეავსოს არსებული ხარვეზები ამ დარგში. ეს, პირველ ყოვლისა, ეფუძნება შემდეგ დამოკიდებულებას თარგმანისადმი:

1. საქართველოსათვის მნიშვნელოვანია არა მარტო ქართულ ენაზე შესრულებული თარგმანი, არამედ ქართული ენიდან უცხოურ ენებზე თარგმნილი ლიტერატურა, რათა ხელი შეეწყოს ქართული კულტურის, საკუთრივ ქართული მხატვრული თუ სამეცნიერო ლიტერატურის გატანას საზღვრებს გარეთ.

2. თარგმანის თეორეტიკოსი, ისევე როგორც მთარგმნელი, მშობლიური ენის გვერდით თავისუფლად უნდა ფლობდეს მინიმუმ ერთ უცხოურ ენას.

3. დოქტორანტი განსწავლული უნდა იყოს იმ ავტორის ცხოვრებასა და შემოქმედებაში, რომლის ტექსტის ანალიზსაც ის ჩაატარებს თარგმანთან მიმართებაში, რაც ნიშნავს ავტორის თეზაურუსის ცოდნას.

4. ამასთანავე ერთად დიდ მნიშვნელობას ვანიჭებთ თარგმანს, როგორც ფილოლოგიურ გამოკვლევას და თარგმანს, როგორც კულტურათა დიალოგს.

სწავლის შედეგი:

- დისერტანტი დოქტორანტურაში მუშაობის პროცესში შეიძენს ღრმა და სისტემურ ცოდნას, რომელიც დარგობრივ სფეროში საერთაშორისო თანამშრომლობის საშუალებას მისცემს (პუბლიკაცია, მოხსენება და ა. შ.). მას შეეძლება პრობლემის ანალიზი ინტერდისციპლინარულ და ინტერკულტურულ ჭრილში.
- დისერტანტი კვლევის პროცესში აიმაღლებს ცოდნას როგორც თარგმანმცოდნე და მას აუცილებლად ჩამოუყალიბდება ტექსტთან ურთიერთობის განსაკუთრებული პრაქტიკული უნარ-ჩვევები, დაეუფლება დარგისათვის სპეციფიკურ მეთოდებს ექსპერტის დონეზე. თარგმანმცოდნეობაში მომზადებული დოქტორი შეძლებს გარკვეული წვლილი შეიტანოს ამ დარგის შემდგომ განვითარებაში და გახდეს თარგმანის კრიტიკოსი, მითუმეტეს, რომ ის შექმნის ახალ ცოდნას და შეიმუშავებს კვლევის დამოუკიდებელ მეთოდებსა და მიდგომას.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

- ა) (P) – დაიცვა;
 ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;
magna cum laude – ძალიან კარგი;
cum laude – კარგი;
bene – საშუალო;
rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ინესა მერაბიშვილი

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: ამერიკისმცოდნეობა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია - ამერიკისმცოდნეობის დოქტორი/PhD in American Studies

სადოქტორო პროგრამის მიზნები:

ამერიკისმცოდნეობა ინტერდისციპლინარული და ამდროულად მულტიდისციპლინარული სადოქტორო პროგრამაა, რომელიც მსოფლიოს მრავალ წამყვან უნივერსიტეტში არსებობს და დიდი პოპულარობით სარგებლობს. ის აქტუალურია საქართველოშიც, სადაც ინტერესი განათლებისა და მეცნიერების აღნიშნული დარგისადმი ყოველწლიურად იზრდება. პროგრამით გათვალისწინებული საკვლევე პრობლემების თემატიკა უაღრესად მრავალფეროვანია და გულისხმობს აშშ-ის, კანადისა და ლათინური ამერიკის ქვეყნების ცხოვრების პრაქტიკულად ყველა სფეროს - ისტორიის, ფილოსოფიის, პოლიტიკის, ეკონომიკის, საზოგადოების, სულიერი და მატერიალური კულტურის - შესწავლას. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა ამერიკა-საქართველოს ურთიერთობის, ამერიკაში ქართული დიასპორისა და ყველა იმ საკითხს, რომლის ცოდნა საქართველოსთვის პრიორიტეტულია.

ამერიკისმცოდნეობა ივანე ჯავახიშვილის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ახალი დარგია. დღეს არსებობს საბაკალავრო და სამაგისტრო პროგრამები, რომლებზეც უკვე ათეულობით და მეტი სტუდენტი სწავლობს. ამერიკისმცოდნეობის მიმართულემა საქართველოს სხვა უნივერსიტეტებშიც დაინერგა. ასეთ ვითარებაში იგრძნობა პროფესიული კადრების ნაკლებობა, რაც სასწრაფოდ გამოსასწორებელია. ამავე დროს აშშ-ისა და ლათინური ამერიკის ქვეყნების მიღწევებისა თუ პრობლემების ობიექტური ანალიზი ქართველ მეცნიერებს საკუთარი ქვეყნის პრობლემების მოგვარებაშიც დაეხმარება.

- მოამზადოს ამერიკისმცოდნეობის დოქტორი, რომელსაც ექნება ამერიკისმცოდნეობის მის მიერ არჩეული და ასევე მომიჯნავე მიმართულებების სრულყოფილი თეორიული, ასევე პრაქტიკული ცოდნა.
- სრულად დაეუფლოს სწავლებისა და კვლევის თანამედროვე მეთოდებს.
- მიიღოს კვლევისა და სასწავლო პროცესში მონაწილეობის გამოცდილება, რის შედეგადაც მზად იყოს უმაღლეს საგანმანათლებლო თუ სამეცნიერო-კვლევით დაწესებულებაში სამსახურისთვის.
- მოამზადოს როგორც თეორეტიკოსი, ასევე პრაქტიკოსი მეცნიერები და პედაგოგები, რომლებსაც სასწავლო და სამეცნიერო დაწესებულებებში, სამთავრობო, არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციებში მუშაობისთვის აუცილებელი კვალიფიკაცია ექნებათ.

სწავლის შედეგი:

ცოდნა და გაცნობიერება

- ამერიკის ცხოვრების კონკრეტული სფეროების ღრმა ცოდნა;
- აშშ-ის, კანადის ან ლათინური ამერიკის ნებისმიერი ქვეყნის პოლიტიკური, სოციალურ-ეკონომიკური ან კულტურული განვითარების, ასევე, ამერიკელი ერის თვითმყოფადობის, მულტიკულტურული, პოლიეთნიკური, პოლიკონფესიური საზოგადოების თავისებურებების, პოლიტიკური და სოციალური ინსტიტუტების, კულტურისა და პრესის, ლიტერატურის ქართულ-ამერიკული ურთიერთობების კონკრეტული პრობლემების გაცნობიერება;
- ინგლისური და ესპანური ენების ცოდნა, შესაბამისად C1 და B2 დონეები.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება / პრაქტიკული უნარები

- აშშ-ის და ლათინური ამერიკის ქვეყნების როგორც მიღწევების, ასევე პრობლემების ცოდნის გამოყენების უნარი საკუთარი ქვეყნის პრობლემების უკეთ გაცნობიერებასა და მათი გადაჭრის გზების მოძიებაში;
- ინგლისურ და ესპანურენოვანი ლიტერატურისა და წყაროების ანალიზის უნარი;

- უცხოენოვანი მასალის მოსმენის, თარგმნისა და გააზრების უნარი.

ზოგადი / ტრანსფერული უნარები:

კოგნიტური უნარები: ანალიზისა და სინთეზის, დისკუსიაში მონაწილეობის, აუდიტორიის კითხვებზე პასუხის გაცემის, კვლევის თანამედროვე მეთოდების გამოყენებით სამეცნიერო ნაშრომის წერის უნარი; სწავლების თანამედროვე მეთოდების გამოყენებით ლექცია-სემინარების ჩატარების უნარი;

ტექნოლოგიური უნარები: ინტერნეტ-რესურსების გამოყენება; PP-ში პრეზენტაციის მომზადება; ლინგვისტური უნარები: ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაცია მშობლიურ, ინგლისურ და ესპანურ ენებზე; ინგლისურ და ესპანურენოვანი ლიტერატურის კითხვა და თარგმნა; ინგლისურ და ესპანურენოვანი აუდიო და ვიდეო მასალის მოსმენა და გაგება;

სისტემური უნარები: სამეცნიერო კვლევის, ლექცია-სემინარების ჩატარების უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: ასოცირებული პროფესორი ელენე მეძმარიაშვილი

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: რუსეთისმცოდნეობა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია - ისტორიის დოქტორი/PhD in History

სადოქტორო პროგრამის მიზნები: დღეს საქართველოს ხელისუფლებასა და საზოგადოებას აუცილებლად სჭირდება მკვლევარები, ექსპერტები და კვალიფიციური კადრები, რომლებიც რუსეთისმცოდნეობის დარგში მეცნიერულად დასაბუთებული ნაშრომების შექმნას შეძლებენ. ამ ნაშრომებს მეცნიერული ღირებულების გარდა დიდი პრაქტიკული მნიშვნელობა ექნება. სამეცნიერო კვლევის შედეგებზე ბევრწილად იქნება დამოკიდებული ქართული სახელმწიფოს ტერიტორიული მთლიანობის, შინაგანი სტაბილურობისა თუ სხვა არაერთი სასოცოცხლოდ აუცილებელი პრობლემის გადაწყვეტა. თსუ-ში დარგის სინთეზურად სწავლება და ფუნდამენტურად კვლევა 2008-2009 სასწავლო წლიდან დაიწყო მაგისტრატურის საფეხურზე. 2009-2010 სასწავლო წელს სადოქტორო პროგრამაზე “რუსეთისმცოდნეობა” სწავლის გაგრძელებას შეძლებენ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა, სოციალურ-პოლიტიკური მეცნიერებათა, სამართალმცოდნეობის, ეკონომიკის მაგისტრის ან მაგისტრთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხის მქონე ის პირები, რომლებსაც მონოდარგობრივი მიმართულებით აქვთ მიღებული განათლება.

სადოქტორო პროგრამის მიზანია მოამზადოს კვალიფიციური მკვლევარები და ექსპერტები, რომლებიც შესძლებენ რუსეთის ისტორიის, პოლიტიკის, ეკონომიკის, სამართლის, კულტურის და საერთაშორისო ურთიერთობების საკითხებზე მუშაობას, ცალკეული პრობლემების კვლევას ამ სფეროებიდან. მნიშვნელოვანი ადგილი დაეთმობა რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობების კვლევას.

სწავლის შედეგი:

1. ცოდნა და გაცნობიერება:

- ექნება უახლესი თეორიული და კვლევაზე დაფუძნებული ღრმა და სისტემური ცოდნა, რომელიც რუსეთისმცოდნეობის სფეროში პუბლიკაციისათვის აუცილებელი სტანდარტის დონეზე მუშაობის საშუალებას მისცემს;
- გააცნობიერებს რუსეთისმცოდნეობის მიმართულებისათვის სპეციფიკურ ეთიკურ პრობლემებს და შეძლებს ეთიკური დილემების ანალიზს, მართვასა და გადაჭრას;
- შესძლებს რუსეთისმცოდნეობის მიმართულებისათვის დამახასიათებელი სპეციფიკური თეორიული და კვლევითი მეთოდების ფლობას.

2. ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება/პრაქტიკული უნარები:

- შესძლებს რუსეთისმცოდნეობის დარგში არსებული პრობლემების გადაჭრას დამოუკიდებლად, ორიგინალური გზით;
- შესძლებს ამოცანების დაგეგმვას და განხორციელებას დამოუკიდებლად პროფესიულ დონეზე.
- დაუფლებული იქნება დარგის სპეციფიკურ მეთოდებს ექსპერტის დონეზე.
- შესძლებს უნარების ადაპტირებასა და ახალი სიტუაციებისათვის ახალი უნარების განვითარებას.
- შექმნის ახალ ცოდნას, შეიმუშავებს კვლევის ახალ მეთოდებსა და მიდგომებს.

3. ზოგადი უნარები:

კოგნიტიური და მეთოდოლოგიური უნარები:

- კრიტიკული მიდგომის გათვალისწინებით შესძლებს რთული, არასრული და წინააღმდეგობრივი მონაცემების ანალიზს;
- შესძლებს ახალი მიდგომების სინთეზს, რითაც რუსეთისმცოდნეობის დარგში ახალი მეთოდოლოგიის შემუშავებასა და განვითარებას შეუწყობს ხელს.
- შესძლებს დამოუკიდებლად განსაზღვროს პროფესიული და კომპლექსური პრობლემები; შეიმუშაოს და გამოიყენოს ახალი იდეები და მეთოდები ამ პრობლემების გადასაჭრელად; ეცოდინება და საჭიროების შემთხვევაში ეფექტურად გამოიყენებს დამატებით რესურსებს.

- დამოუკიდებლად გეგმავს და ხელმძღვანელობს ჯგუფის მუშაობას.

საკომუნიკაციო უნარები:

- შეძლებს რთული და სადავო ინფორმაციის მკაფიო და ეფექტურ გადაცემას სპეციალისტებისა და არასპეციალისტებისათვის;
- იქნება უცხო ენის პროფესიონალი მცოდნე;

საინფორმაციო ტექნოლოგიების გამოყენების უნარი:

- თავისუფლად გამოიყენებს თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებს;
- დაეუფლება მულტიმედია კომპეტენციებს.

სოციალური უნარები:

- შესძლებს ჯგუფის ეფექტურ ხელმძღვანელობას, ამოცანების მკაფიო ფორმულირებასა და ჯგუფის წევრთა შესაძლებლობების ადეკვატური გამოყენებას, კონფლიქტური სიტუაციების მოგვარებას.

სისტემური უნარები:

- გამოიყენებს სასწავლო რესურსების სრულ სპექტრს;
- დამოუკიდებლად გეგმავს, ახორციელებს და ზედამხედველობს ინოვაციურ კვლევას, იყენებს და თავად შეიმუშავებს კვლევის უახლეს მეთოდებს;
- დამოუკიდებლად შეიმუშავებს ახალ პროექტებს და მართავს განხორციელების პროცესს;

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: მოწვეული პროფესორი დალი კანდელაკი

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: არაბული ფილოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია - ფილოლოგიის დოქტორი/PhD in Philology

სადოქტორო პროგრამის მიზნები: სადოქტორო პროგრამა არაბულ ფილოლოგიაში არის ინტერდისციპლინარული – მოიცავს ორიენტალისტიკის დარგის – არაბული ფილოლოგიის ფარგლებში შემავალი სპეციალობების პრობლემატიკას. სადოქტორო პროგრამის კვლევისა და სამეცნიერო ინტერესთა სფერო საკმაოდ ვრცელია და მოიცავს აღმოსავლური (კერძოდ, არაბული) ფილოლოგიის მრავალ ასპექტს. კერძოდ, ლინგვისტურ (მორფოლოგიურ-სინტაქსურ) და ლექსიკოლოგიურ (სემანტიკურ-ეტიმოლოგიურ), შუა საუკუნეების და თანამედროვე აღმოსავლური პოეზიისა და პროზის, ლიტერატურის ისტორიის და თეორიის, პოეტიკის, ვერსიფიკაციის საკითხებს, ყურანისა და ისლამოლოგიის, აგრეთვე ტექსტოლოგიის პრობლემატიკას. ღეს მიმართულებები ქართული აღმოსავლეთმცოდნეობის სამეცნიერო სკოლის კვლევის ტრადიციული მიმართულებებია და მსოფლიო ორიენტალისტიკური ცენტრებისთვისაც საკმაოდ აქტუალური. წინამდებარე სადოქტორო პროგრამა მოიცავს ორიენტალისტიკის (არაბისტიკის) სხვადასხვა სფეროს პროგრამებს, კერძოდ, ესენია: არაბული და სემიტური ენები, არაბული ლიტერატურის ისტორია და თეორია, შუა საუკუნეების და თანამედროვე აღმოსავლური პოეზია და პროზა, პოეტიკა, ვერსიფიკაცია სხვ.

პროგრამა შეინარჩუნებს და გააძლიერებს ქართული ორიენტალისტიკური სამეცნიერო სკოლის ტრადიციებს და მოამზადებს დოქტორებს როგორც საკუთრივ ორიენტალისტიკური, ისე ქართველოლოგიური კვლევებისთვის. საქართველოში აღმოსავლეთმცოდნეობას ყოველთვის ჰქონდა ეს ნიშანი – მისი საკვლევი პრობლემატიკა უშუალო და მჭიდრო კავშირში იყო ქართველოლოგიურ პრობლემატიკასთან.

დოქტორანტთა მომზადების მიზანია დარგში ინტელექტუალური კადრების ზრდა, აკადემიური და კვლევითი რესურსების დაახლოება, თსუ ორიენტალისტიკური სკოლის სამეცნიერო მუშაობის გააქტიურება და ხარისხის ამაღლება, მიმდინარე პროგრამით მომზადებულ დოქტორანტთა ინტეგრაცია საერთაშორისო სამეცნიერო საზოგადოებაში.

სწავლის შედეგი:

პროგრამა უზრუნველყოფს სამეცნიერო კვლევითი მუშაობის უნარის გამომუშავებას. დოქტორს აღმოსავლურ (არაბულ) ფილოლოგიაში უნდა შეეძლოს: მიღებული ცოდნისა და უნარ-ჩვევების შემოქმედებითი განვითარება, აღმოსავლეთმცოდნეობის ძირითად საკვლევ პრობლემატიკაში კვლევის თანამედროვე მეთოდოლოგიური საფუძვლების ათვისება-გაგება, სხვა დარგების წარმომადგენლებთან კოოპერაციით ცალკეულ საკითხთა და პრობლემათა ინტერდისციპლინური კვლევა; ცოდნის პრაქტიკული გამოყენება როგორც სასწავლო, ასევე სამეცნიერო-კვლევით პროცესებში.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და

დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი აპოლონ სილაგაძე

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: ასირიოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია - ისტორიის დოქტორი / Ph. D. in History

სადოქტორო პროგრამის მიზნები: ასირიოლოგიის სადოქტორო პროგრამა არის ინტერდისციპლინარული ხასიათის და მოიცავს ძველი წინა აზიის ისტორიის, ფილოლოგიის, ეთნოლოგიისა და კულტუროლოგიის ფარგლებში შემავალი პრობლემატიკის კვლევას. საკვლევი თემატიკა საკმაოდ ვრცელია და მოიცავს ძველ წინა აზიურ კულტურათა კვლევის მრავალ ასპექტს, კერძოდ: ისტორიოგრაფიულ, ეთნოლოგიურ, რელიგიურ, ლინგვისტურ, ლექსიკოლოგიურ და მრავალ სხვა პრობლემატიკას. ეს მიმართულებები ყველაზე აქტუალურია მსოფლიო ასირიოლოგიური ცენტრებში, მათ შორის საქართველოშიც.

პროგრამის მიზანია შეინარჩუნოს და გააძლიეროს ქართული ასირიოლოგიური სამეცნიერო სკოლის ტრადიციები, რომელსაც დაარსებიდან 2005 წლამდე ხელმძღვანელობდა აკად. გრიგოლ გიორგაძე, და მოამზადოს დოქტორები როგორც საკუთრივ ასირიოლოგიური, ისე ქართველოლოგიური კვლევებისთვის.

საქართველოში ასირიოლოგიის დარგის არსებობას საფუძვლად ედო სწორედ უნივერსიტეტის დამაარსებლების მიერ მიზნად დასახული საკითხი, ასირიოლოგიის საკვლევი პრობლემატიკა ყოველთვის უშუალო და მჭიდრო კავშირში იყო კავკასიოლოგიურ პრობლემატიკასთან.

სწავლის შედეგი:

დარგობრივი კვალიფიკაცია, ცოდნა, კომპეტენციები, უნარ-ჩვევები

პროგრამა უზრუნველყოფს სამეცნიერო კვლევითი მუშაობის უნარის გამომუშავებას. ასირიოლოგიის პროგრამის დოქტორანტს უნდა შეეძლოს:

დარგობრივი ცოდნა:

ძველწინააზიური ტექსტების ლინგვისტურ-ისტორიული ანალიზი, ტექსტების ტრანსლიტერირება-ტრანსკრიპცია, ტექსტებისათვის ფილოლოგიური კომენტარების გაკეთება, კონკრეტული საკითხების კვლევა ძველი წინა აზიის ისტორიის, ფილოლოგიის, ლიტერატურის, რელიგიის, ხელოვნების განხრით;

პრაქტიკაში მისი გამოყენება:

მიღებული ცოდნისა და უნარ-ჩვევების შემოქმედებითი განვითარება; ასირიოლოგიის ძირითად საკვლევ პრობლემატიკაში კვლევის თანამედროვე მეთოდოლოგიური საფუძვლების ათვისება-გაგება;

ზოგადი (ტრანსფერული) უნარები:

სხვა დარგების წარმომადგენლებთან კოოპერაციით ცალკეულ საკითხთა და პრობლემათა ინტერდისციპლინური კვლევა; ცოდნის პრაქტიკული გამოყენება როგორც სასწავლო, ასევე სამეცნიერო-კვლევით პროცესებში.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული

გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: ასოცირებული პროფესორი მაია ლამბაშიძე

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: თურქოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია - ფილოლოგიის დოქტორი/PhD in Philology

სადოქტორო პროგრამის მიზნები:

სადოქტორო პროგრამის მიზანია მოამზადოს მხარეთმცოდნე სპეციალისტი თურქოლოგიაში. ამ მიზნით დოქტორანტს პროგრამის ფარგლებში მიეცემა საფუძვლიანი ცოდნა და კვლევა-ძიების გამოცდილება, როგორც ზოგადად თურქოლოგიის, ისე კერძოდ თურქული ფილოლოგიის, ენათმეცნიერების, ისტორიისა და ოსმანისტიკის სფეროში. პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება თურქოლოგიის კვლევის შემდეგი თემატიკა:

- თურქიზმები მრავალსაუკუნოვან ქართულ ლიტერატურაში (პერიოდების მიხედვით);
- თურქიზმები ძველ ლექსიკონებში (მაგ. დ. ჩუბინაშვილის ქართულ-რუსულ ლექსიკონში შემდგენლის შეხედულებისამებრ ოსმალურად და თათრულად კვალიფიცირებული სიტყვები);
- თურქიზმები მეგრულსა და სვანურ ენებში;
- თურქიზმები ქართველურ ენათა დიალექტებში;
- თურქული წარმომავლობის სამედიცინო ტერმინების, დაავადებათა სახელწოდებების, ბუნებრივ სამკურნალო საშუალებათა (მცენარეული, ცხოველური და მინერალური) გამოვლენა ქართული სამედიცინო შინაარსის ლიტერატურაში და სხვ. ასევე საშურია მეზობელ თურქულენოვან ხალხთა ლექსიკურ ფონდებში ქართველიზმების მოძიება;
- ქართველიზმები ანატოლიური თურქულის აღმოსავლურსა და ჩრდილო-აღმოსავლურ დიალექტებში;
- ქართველიზმები აზერბაიჯანულის დიალექტებში;
- ქართველიზმები ყარაჩაულ-ბალყარულსა და ყუმუხურში) და არეალური ტიპოლოგია; ენათა ტიპოლოგია და უნივერსალიები და სხვ.
- აზერბაიჯანული და თურქული ფოლკლორული მასალების თანაკვეთა საქართველოს ტერიტორიის ფარგლებში (ქოროღლის ეპოსი, ხელნაწერთა ინსტიტუტის ფონდისეული დესტანების კვლევა), ოღუზნამე, დედე ქორქუთის ჰეჩიათების ანალიზი, თურქული ლიტერატურის პირველი წარმომადგენლის (ჯელალედინ რუმი თუ მეჰმედ იესევი) იდენტიფიკაციის საკითხი, დივანის ლიტერატურა, თანზიმათის პერიოდის ლიტერატურა, ახალი და უახლესი თურქული
- ლიტერატურის წარმომადგენლების შემოქმედებათა შესწავლა პოსტმოდერნისტული მიმდინარეობის შუქზე, გენდერის პრობლემატიკა თურქულ ლიტერატურაში და სხვ.

სწავლის შედეგი:

ცოდნა და გაცნობიერება

დოქტორანს ეცოდინება თურქული ფოლკლორი, ლიტერატურა, ფრაზეოლოგია, გრამატიკის საკითხები, ქართულ-აზერბაიჯანული, გაერკვევა ქართულ-თურქულ ენობრივ და ლიტერატურულ ურთიერთობებში, ეცოდინება აზერბაიჯანულისა და ანატოლიური თურქულის აღმოსავლური და ჩრდილო-აღმოსავლური დიალექტები, ოსმალური დიპლომატიკა და პალეოგრაფია, ოსმალეთისა და თურქეთის ისტორია, საქართველო-თურქეთის (თურქ-სელჯუკების სახელმწიფო, ოსმალეთის იმპერია, თანამედროვე თურქეთი) ურთიერთობათა საკითხები და სხვ.

პრაქტიკაში მისი გამოყენება:

დოქტორანტი შესძლებს მიღებული ცოდნისა და უნარ-ჩვევების შემოქმედებითი განვითარებას; შესძლებს თურქოლოგიის ძირითად საკვლევ პრობლემატიკაში კვლევის თანამედროვე მეთოდოლოგიური საფუძვლების გამოყენებას.

ზოგადი და ტრანსფერული უნდარები

შეძლება არა მხოლოდ დამოუკიდებელი და თვითკრიტიკული იყოს საკუთარი სწავლისა და მუშაობის პროცესში, არამედ ხელი შეუწყოს სხვებსაც სწავლებისას, ამასთანავე მას უნდა ჰქონდეს პასუხისმგებლობის გამოკვეთილი გრძობა და იმ შემთხვევაში, თუ წარმოიქმნება რთული და მოულოდნელი სიტუაციები, გამოიჩინოს ავტონომიური ინიციატივა.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი მარიკა ჯიქია

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: განათლების მეცნიერებები

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია - განათლების მეცნიერებების დოქტორი/PhD in Education

სადოქტორო პროგრამის მიზნები:

საქართველოს ევროპასთან ინტეგრაციის პროცესები სულ უფრო რეალურ სახეს იძენს. განსაკუთრებით საგრძნობია ეს პროცესები განათლების სფეროში. 2005 წლიდან საქართველო შეუერთდა ბოლონიის პროცესებს, რამაც პრინციპულად ახალი მოთხოვნები დააყენა საქართველოს უმაღლესი განათლების წინაშე. საჭირო გახდა ახალი ტიპის სპეციალისტის მომზადება, სპეციალისტის, რომელიც შეძლებს სწრაფად ცვლად პროფესიულ სფეროში ორიენტირებას, საბაზო ეკონომიკური დაკვეთების შესაბამისი მოთხოვნების დაკმაყოფილებას, პრობლემის შემოქმედებითად და დამოუკიდებლად მოგვარებას და სხვა. განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ამ ტიპის სპეციალისტების მომზადება განათლების დარგში, ვინაიდან სწორედ ამ დარგის სპეციალისტებმა უნდა აღზარდონ მომავალი თაობა, თაობა, რომელიც გაისიგრძეგანებს სახელმწიფოში მიმდინარე ძირეული გარდაქმნების საჭიროებასა და აუცილებლობას, შეძლებს არსებული პრობლემებისა და სირთულეების მოქალაქეობრივი პოზიციიდან გადაჭრას. ამდენად, ქვეყნის მომავალი წინსვლისათვის, ყველა სხვა სპეციალისტის გვერდით, ცხადია, უპირველესი მნიშვნელობა ენიჭება განათლების სპეციალისტის მომზადებას.

ბოლონიის პროცესების კვალდაკვალ უმაღლესი განათლება სამ საფეხურს მოიცავს: ბაკალავრიატი, მაგისტრატურა და დოქტორანტურა. თითოეულ საფეხურს თავისი მიზანი და მიზნიდან გამომდინარე შინაარსი აქვს. დოქტორანტურის მიზანს წარმოადგენს "დოქტორანტის ინტელექტუალური ზრდა, აკადემიური და კვლევითი რესურსების დაახლოვება, ქვეყანაში სამეცნიერო მუშაობის გააქტიურება და ხარისხის ამაღლება, საერთაშორისო აკადემიურ და სამეცნიერო სივრცეში ჩართვა, ახალი ცოდნის შექმნისა და დანერგვისათვის ხელის შეწყობა" (დადგენილება დოქტორანტურის მინიმალური სტანდარტის შესახებ, თსუ, 2006). გამომდინარე აქედან, წარმოდგენილი

სადოქტორო პროგრამის მიზანია სამეცნიერო კადრის მომზადება განათლების მეცნიერებებში, კადრის, რომელიც ქვეყანაში მიმდინარე განათლების რეფორმის პროცესებს წარმართავს მეცნიერულ საფუძველზე, ქართული ტრადიციებისა და კულტურის, საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ვითარების გათვალისწინებით. ამასთანავე შეძლებს სამეცნიერო მუშაობის ახალ სტანდარტებზე გადაყვანას და საერთაშორისო აკადემიურ სივრცეში ჩართვას და, რაც მთავარია, მეცნიერული მონაპოვრების პრაქტიკულ საქმიანობაში, კერძოდ კი სასკოლო ცხოვრებაში გადატანას, რაც აგრერიგად აკლია თანამედროვე ქართულ სკოლას. სადოქტორო პროგრამა იმუშავებს ორი მიმართულებით: პედაგოგიკა და საგნის დიდაქტიკა.

სადოქტორო პროგრამის ფარგლებში შეიძლება განხორციელდეს შემდეგი სავარაუდო საკვლევო პრობლემები:

1. აღზრდის, განათლებისა და სწავლების პროცესი ყველა ტიპის სკოლაში (ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლა, უმაღლესი სკოლა, პროფესიული სკოლა) და სკოლამდელ დაწესებულებაში;
2. სოციუმის გავლენები მოზარდის აღზრდასა და განვითარებაზე;
3. ობოლ და მშობელთა მზრუნველობას მოკლებულ მოზარდთა აღზრდის პრობლემები;
4. მცირეწლოვანთა სამართალდარღვევის პრობლემები;
5. ყველა ტიპის სკოლის სტრუქტურული და ორგანიზაციული საკითხები, ხელმძღვანელი კადრისა და მასწავლებლის პროფესიული მახასიათებლები;
6. ზრდასრულთა განათლების პრობლემები;
7. ცალკეულ საგანთა სწავლების მეთოდის საკითხები ყველა ტიპის სკოლაში.

სწავლის შედეგი:**1. ცოდნა და გაცნობიერება****პროგრამის დასრულების შემდეგ დოქტორანტმა უნდა იცოდეს:**

პედაგოგიკურ/ფსიქოლოგიური დისციპლინები;
 მსოფლიო საგანმანათლებლო სისტემების აგების პრინციპები;
 საქართველოს საგანმანათლებლო სისტემა, მისი საკანონმდებლო ბაზა;
 საგანმანათლებლო სივრცეში არსებული აკრედიტაციისა და ევალუაციის მოდელები;
 ბოლონის პროცესის ამსახველი დოკუმენტები;
 ზოგადი და უმაღლესი განათლების მეთოდოლოგიური საფუძვლები და თანამედროვე ტექნოლოგიები;
 პედაგოგიური კვლევის მეცნიერული მეთოდები;
 განათლების ისტორია;
 ზრდასრულთა განათლების საკითხები;
 განათლების პოლიტიკის სფეროსთან დაკავშირებული ძირითადი ცნებები და თეორიები.

2. ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება**პროგრამის დასრულების შემდეგ დოქტორანტს უნდა შეეძლოს:**

საქართველოს საგანმანათლებლო სისტემის ხედვა მსოფლიო კონტექსტში;
 ქვეყნის საგანმანათლებლო სისტემის საჭიროებების განსაზღვრა და შესაბამის საკანონმდებლო ბაზის შექმნაში მონაწილეობის მიღება;
 საგანმანათლებლო სისტემის ყველა დონეზე განათლების ხარისხის შეფასება;
 მეცნიერული კვლევის დაგეგმვა და განხორციელება;
 ტრენინგ-კურსებისა და სემინარების ორგანიზება და გაძღოლა;
 საგანმანათლებლო დოკუმენტაციის დამუშავება;
 სხვადასხვა კონტექსტში უმაღლესი განათლების პრობლემების თანამშრომლობით გადაწყვეტა, პერსონალური და ფართო ავტონომიური ინიციატივების გამოჩენა;
 უმაღლესი განათლების მმართველობის სფეროსთან ინსტიტუციურ, ეროვნულ და საერთაშორისო დონეზე საკუთარი პრაქტიკული და კვლევითი საქმიანობის ადაპტირება.

3. ზოგადი უნარები**პროგრამის დასრულების შემდეგ დოქტორანტს უნდა ჰქონდეს:**

საგანმანათლებლო კონცეფციების, თეორიებისა და პოლიტიკის საკითხების სისტემური ანალიზის უნარი;
 პროფესიულ სფეროში პრობლემების ხედვისა და მისი გადაწყვეტის უნარი;
 სასწავლო პროცესის კომლექსურობისა და მოსწავლეთა მრავალფეროვნების აღიარებისა და პროცესის ორგანიზების უნარი;
 პროფესიულ სფეროში კომუნიკაციის ყველა ფორმის გამოყენების უნარი;
 კონსულტირებისა და ექსპერტიზის უნარი;
 საგანმანათლებლო სისტემების ყველა დონეზე განათლების ხარისხის შეფასების უნარი;
 საინფორმაციო ტექნოლოგიების გამოყენების, ინფორმაციის პროფესიულ დონეზე დამუშავების უნარი;
 პროფესიულ ჯგუფში მუშაობის უნარი, როგორც წევრის, ასევე ლიდერის როლში;
 საგანმანათლებლო კვლევის განხორციელების უნარი;
 საგანმანათლებლო პროგრამების მართვის უნარი;
 ახალი საგანმანათლებლო საჭიროებებისა და მოთხოვნების დანახვის უნარი;
 საკუთარი საქმიანობის რეფლექსიის, შეფასებისა და თვითკრიტიკის უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ქეთევან ჭკუასელი

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: ანთროპოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია - ანთროპოლოგიის დოქტორი/PhD in Anthropology

სადოქტორო პროგრამის მიზნები: XX საუკუნის ბოლოს კაცობრიობის ცნობიერების სისტემურ-პარადიგმული პრიორიტეტები როგორც საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ, ისე სამეცნიერო აქტივობის პლანში, ადამიანს უკავშირდება. პირველ შემთხვევაში ეს ორიენტაცია აისახება ინდივიდის უფლებების დაცვის პრიორიტეტში; სამეცნიერო ცნობიერებაში კი პრიორიტეტულად საკვლევი "ადამიანური" რეალობის "გაგების", ადამიანის მოქმედების საზრისისა და ინტერპრეტაციის აღიარება გვევლინება.

ამგვარად, ანთროპოლოგია, როგორც მეცნიერება ადამიანის შესახებ, საზოგადოებრივი ინსტიტუტებისა და სოციალურ-ინფორმაციული პროცესების "ადამიანური განზომილების" პრინციპის აქტუალიზებაზე დაყრდნობით, შემეცნებისა და მსოფლმხედველობის უმნიშვნელოვანეს პრობლემად აღიარებს თანამედროვე სამყაროში ადამიანის (ინდივიდუალურისა და საზოგადოებრივის) არსებობის შემეცნებას. თავის მხრივ, ეს პრინციპი, როგორც "სუპერპარადიგმა", ასტიმულირებს სოციოჰუმანიტარული პარადიგმების მიზანმიმართულ ინტეგრირებას. ანთროპოცენტრიზმის იდეის გააქტიურება ანთროპოლოგიას იმ დარგთაშორის დისციპლინად აქცევს, რომელიც იკვლევს ადამიანის, როგორც განსაკუთრებული სახეობის და ადამიანთა საზოგადოების, როგორც სოციალური ორგანიზაციის განსაკუთრებული ტიპის ბიოლოგიურ, კულტურულ და სოციალურ თავისებურებებს. ფართო გაგებით, იგი არის მეცნიერება, რომელიც ერთიანობაში განიხილავს კაცობრიობის განვითარების კულტურულ და სოციალურ ასპექტებს. დღეს მიიჩნევა, რომ ანთროპოლოგია სამყაროზე ფართო ჰუმანიტარულ ხედვას გულისხმობს და ადამიანს სოციალური, ისტორიული, კულტურული, ბიოლოგიური და ლინგვისტური პერსპექტივიდან მთლიანობაში განიხილავს.

თანამედროვე მეცნიერებაში ანთროპოლოგია განიხილება პორიზონტალურად სტრუქტურირებულ, სოციალურ და ჰუმანიტარულ დისციპლინათა სამეცნიერო კონგლომერატად, რომელზეც გავლენას ახდენს მულტიკულტურალიზმი, გლობალიზაცია და ტრანსნაციონალიზმი. გლობალური ტრანსფორმაციების გავლენით სამეცნიერო დარგთა კოსმოპოლიტიზაცია, შესაბამისად, აქცენტების ცვლილება, სამეცნიერო დისციპლინებში იწვევს ინტერესთა სფეროებისა და საკვლევი პრობლემების ცვლილებებსაც. ადამიანური არსებობის მრავალფეროვან და რთულ კონტექსტში სხვადასხვა დისციპლინის წარმომადგენელთა კვლევები ვეღარ თავსდება ტრადიციულად დადგენილი დისციპლინური ჩარჩოების ფარგლებში, რაც, თავის მხრივ, ცალკეული დარგების თვითრეფლექსიის აქტუალიზებას, სინთეზური კვლევითი სტრატეგიებისა და კონცეპტუალურ/საინტერპრეტაციო მოდელების აქტიური გამოყენებისკენ სწრაფვას განაპირობებს. პრაქტიკა ანუ ემპირიულ-კვლევითი საქმიანობა, რომელიც ანთროპოლოგიის ძირითად სიმბოლოდ სახელდება ("თეორიული ორიენტაციის ახალი ძირითადი სიმბოლო არსებობს და ესაა – პრაქტიკა, რაც არც თეორიაა და არც მეთოდი თავისთავად, არამედ, უფრო სიმბოლოა, რომლის სახელითაც სხვადასხვა თეორია და მეთოდი ვითარდება"-შ. ორტნერი), მოიცავს მთელ რიგ პრაქტიკებს თვისებრივიდან რაოდენობრივ კვლევებამდე, თეორიული აქცენტების გადანაცვლებით სტრუქტურა/სისტემიდან პიროვნება/პრაქტიკაზე (ანუ გადანაცვლება სტატიკურ-სინქრონული ანალიზიდან დიაქრონულ-პროცესუალურ ანალიზზე). კვლევათა ძირითად ნიშნად ინტერდისციპლინურობა მიიჩნევა. ამგვარად, ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებებში "კვლავ მკვდრეთით აღმდგარი დისციპლინათშორისო სულისკვეთება" (რ. ნისბეტი), რომელიც თანამედროვე ეტაპზე გამაწონასწორებელ ტენდენციად მიიჩნევა, სტიმულირებულია როგორც აკადემიური მეცნიერების, ისე პრაქტიკის ობიექტური მოთხოვნებით. შესაბამისად, მკვლევართა მომზადება ინტერდისციპლინურ საფუძვლებზე დროის მოთხოვნაა.

ზემოთქმულიდან გამომდინარე, წარმოდგენილი სადოქტორო პროგრამა მსმენელს სთავაზობს შედარებით ფართო გამოცდილებას თანამედროვე სოციოკულტურული ანთროპოლოგიის აქტუალური თეორიული და პრაქტიკული პრობლემატიკის კვლევის აქცენტირებაზე დაყრდნობით. საკვლევ პრობლემათა სფერო მოიცავს მრავალფეროვან აქტუალურ პრობლემატიკას: სოციოკულტურული ფაქტორების ზემოქმედების კანონზომიერებები, პიროვნებისა და სოციალური ინსტიტუტების მიმართების ანთროპოლოგიური სპეციფიკა, სოციალური ფენომენების კულტურულ-სპეციფიკური ასპექტები, სოციალური ცვლილების პროცესთა კულტურული ვარიაციები, სოციოკულტურული კვლევის მეთოდოლოგიის აქტუალური საკითხები, მულტიკულტურულობა და სოციალური ცვლილებები მულტიკულტურულ საზოგადოებებში, საზღვრები და იდენტობა, ეთნოკულტურული ტრანსფორმაცია და კროსკულტურული პარადიგმა, მოდერნისა და ტრადიციის ურთიერთმიმართება თანამედროვე პრაქტიკის კონტექსტში და სხვ.

სწავლის შედეგი:

დარგობრივი კვალიფიკაცია: ანთროპოლოგი

პროგრამის გავლის შემდეგ კურსდამთავრებულები აღჭურვილი იქნებიან ანთროპოლოგიაში აქტუალური თემატიკის (განსაკუთრებით, გამოყენებითი ანთროპოლოგიის სფეროში), ანთროპოლოგიური კვლევის მეთოდოლოგიური და ემპირიულ-კვლევითი პარადიგმების პრინციპების სიღრმისეული ცოდნით, აგრეთვე, დაუფლებული იქნებიან კონკრეტულ-კვლევით საქმიანობას ინტერდისციპლინური აზროვნების საფუძველზე, კერძოდ, პრობლემის დასმასა და კვლევის დაგეგმვას, კონკრეტული კვლევის სტრატეგიებსა და მეთოდებს, ამგვარად, მრავალგვარი სოციოკულტურული სფეროს კვლევა/პროგნოზირების მოთხოვნილებების არსებობის პირობებში კურსდამთავრებულთა წარმატებული პროფესიული საქმიანობა გულისხმობს შეძენილი ცოდნისა და უნარ-ჩვევების გამოყენებას სხვადასხვა სოციალურ კონტექსტში. შესაბამისად, კურსდამთავრებულთა კომპეტენცია მოიცავს ანთროპოლოგიურ კონტექსტში მოვლენათა კრიტიკულ ანალიზს, მათ შესასწავლად კვლევის დაგეგმვასა და დიზაინს, საკვლევ სფეროსთვის ადეკვატური კვლევითი სტრატეგიისა და მეთოდების შერჩევა/გამოყენებას, ექნებათ არსებულ მონაცემთა ახლებური გააზრებისა, ინტერპრეტაციისა და მეტაანალიზის უნარი.

დოქტორანტურის კურსდამთავრებულთა კომპეტენციაში შედის სოციოკულტურული ცხოვრების განსხვავებულ სფეროთა დინამიკის კვლევა, ანთროპოლოგიური სტრატეგიის დაგეგმვის ხელშეწყობა, ცვალებად გარემოში სოციალურ, მათ შორის, ეთნიკურ, ჯგუფთა უკონფლიქტო თანაარსებობის ხელშეწყობ პრობლემათა ანალიზი, აგრეთვე უზრუნველყოფა რეალისტური და სიღრმისეული კონსულტაციებით.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ქეთევან ხუციშვილი, ასოცირებული პროფესორი ლალი სურმანიძე

სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტი

საბაკალავრო პროგრამები

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: ჟურნალისტიკა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: სოციალური მეცნიერების ბაკალავრი/
Bachelor of Social Sciences in Journalism

პროგრამის მიზნები: პროგრამის მიზანია მოამზადოს პრაქტიკოსი ჟურნალისტი თანამედროვე პროფესიული სტანდარტების შესაბამისად. მიაწოდოს სტუდენტს შესაბამისი თეორიული ცოდნა ჟურნალიზმისა და მასკომუნიკაციის სფეროში. განუვითაროს ჟურნალისტის პრაქტიკული საქმიანობისათვის აუცილებელი უნარ-ჩვევები.

სწავლის შედეგები: ბაკალავრი უნდა ფლობდეს ჟურნალისტიკის და მასობრივი კომუნიკაციის თეორიულ საფუძვლებს. ჰქონდეს ჟურნალისტიკის სფეროში მუშაობისათვის საჭირო პროფესიული უნარ-ჩვევები, კვლევის მეთოდების გამოყენების უნარი. უნდა შეემლოს ინფორმაციის მოპოვება და გადამოწმება, დოკუმენტებზე მუშაობა, წყაროების მოძიება, ფლობდეს ფაქტების სიზუსტეზე, მათი მიწოდების ბალანსსა და სანდოობაზე დამყარებულ ეთიკური ჟურნალიზმის პრინციპებს. კურსდამთავრებულს გააზრებული ჰქონდეს ჟურნალისტის როლი და მნიშვნელობა საზოგადოებაში, მედიის სოციალური პასუხისმგებლობის პრობლემები.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირები: მარინა ვაშაკმაძე - marina.vashakmadze@tsu.ge

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: ჟურნალისტიკა (რუსულენოვანი)

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია:

პროგრამის მიზნები: პროგრამის მიზანია მოამზადოს პრაქტიკოსი ჟურნალისტი თანამედროვე პროფესიული სტანდარტების შესაბამისად. მიაწოდოს სტუდენტს შესაბამისი თეორიული ცოდნა ჟურნალიზმისა და მასკომუნიკაციის სფეროში. განუვითაროს ჟურნალისტის პრაქტიკული საქმიანობისათვის აუცილებელი უნარ-ჩვევები.

სწავლის შედეგები: ბაკალავრი უნდა ფლობდეს ჟურნალისტიკის და მასობრივი კომუნიკაციის თეორიულ საფუძვლებს. ჰქონდეს ჟურნალისტიკის სფეროში მუშაობისათვის საჭირო პროფესიული უნარ-ჩვევები, კვლევის მეთოდების გამოყენების უნარი. უნდა შეემლოს ინფორმაციის მოპოვება და გადამოწმება, დოკუმენტებზე მუშაობა, წყაროების მოძიება, ფლობდეს ფაქტების სიზუსტეზე, მათი მიწოდების ბალანსსა და სანდოობაზე დამყარებულ ეთიკური ჟურნალიზმის პრინციპებს. კურსდამთავრებულს გააზრებული ჰქონდეს ჟურნალისტის როლი და მნიშვნელობა საზოგადოებაში, მედიის სოციალური პასუხისმგებლობის პრობლემები.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირები: მარინა ვაშაკმაძე - marina.vashakmadze@tsu.ge

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: გეოგრაფია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: სოციალური მეცნიერების ბაკალავრი/
Bachelor of Social Sciences in Human Geography

პროგრამის მიზნები: საზოგადოებრივი გეოგრაფიის კვალიფიციური სპეციალისტების მომზადება, რომლებსაც შეეძლებათ მსოფლიოში, მის ცალკეულ რეგიონებსა და ქვეყნებში არსებული სოციალური, ეკონომიკური და პოლიტიკური სისტემებისა და პროცესების სივრცითი/გეოგრაფიული გამოვლინებების ახსნა, შეფასება და ზოგადი ანალიზი.

საზოგადოებრივი გეოგრაფიის საბაკალავრო პროგრამა მოწოდებულია სტუდენტს მისცეს შესაძლებლობა:

- შეიძინოს სამეცნიერო და სტატისტიკური მასალების მოგროვების, განზოგადების და პირველადი ანალიზის უნარ-ჩვევები. დაეუფლოს გეოინფორმაციული სისტემების/ტექნოლოგიების საფუძვლებს;
- დაეუფლოს ცოდნას ბუნებრივი რესურსების ეფექტური გამოყენებისა და მართვის პრინციპების შესახებ;
- დადგინოს სოციალურ-კულტურული სფეროსა და საზოგადოების ეკონომიკური საქმიანობის ტერიტორიული განლაგების კანონზომიერებების; ტურისტულ-რეკრეაციული და სხვა არასაწარმოო სფეროების (მესამეული და მეოთხეული დარგების) ტერიტორიული სისტემების ფორმირებისა და ფუნქციონირების გეოგრაფიული პრინციპების თავისებურებები;
- მიიღოს ცოდნა მოსახლეობის მოძრაობის, სტუქტურის, ხარისხის და განსახლების ტერიტორიული თავისებურებებისა და კანონზომიერებების შესახებ;
- შესწავლოს და გააანალიზოს საზოგადოების პოლიტიკური ორგანიზაციისა და მასში მიმდინარე სოციალურ-პოლიტიკური პროცესების სივრცითი თავისებურებები;
- შეიძინოს ცოდნა მსოფლიოს, მისი რეგიონებისა და ცალკეული ქვეყნების, განსაკუთრებით კი საქართველოს სოციალურ-ეკონომიკური და პოლიტიკური განვითარების თავისებურებებისა და კანონზომიერებების შესახებ;

სწავლის შედეგები: საბაკალავრო პროგრამის გავლის შედეგად სტუდენტებს გამოუმუშავდებათ:

- საზოგადოებრივი გეოგრაფიის ძირითადი კონცეფციების, გეოგრაფიულ გარემოში მიმდინარე სოციალური, ეკონომიკური და პოლიტიკური პროცესების სივრცითი თავისებურებებისა და კანონზომიერებების, გლობალური ძვრებისა და საზოგადოებრივი განვითარების ზოგადი ტენდენციებისა და ტერიტორიული/რეგიონული სხვაობების აღქმისა და განსაზღვრის უნარ-ჩვევები;
- სოციალურ-ეკონომიკური და პოლიტიკური ტერიტორიული სისტემების, საზოგადოებრივი განვითარების პროცესებისა და მოვლენების ახსნისა და ზოგადი ანალიზის; საზოგადოებრივ-გეოგრაფიული მონიტორინგის, პროგნოზირების, ექსპერტიზის და მართვის/მენეჯმენტის საფუძვლების განზოგადების უნარ-ჩვევები;
- საზოგადოებრივ გეოგრაფიულ კვლევებში ტრადიციული და თანამედროვე მეთოდების გამოყენება; გეოგრაფიული ინფორმაციის მოპოვების, დამუშავების, შენახვის, წარმოდგენის, ასევე გეოინფორმაციული ტექნოლოგიების საფუძვლების გამოყენების უნარ-ჩვევები;
- წერითი და ვერბალური კომუნიკაციების უნარ-ჩვევები

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ

ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა. საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: იოსებ სალუქვაძე – ioseb.salukvadze@tsu.ge

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: სოციოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: სოციალური მეცნიერების ბაკალავრი/
Bachelor of Social Sciences in Sociology

პროგრამის მიზნები: ბაკალავრიატის პროგრამა სოციოლოგიაში უზრუნველყოფს სოციოლოგიურ თეორიასა და კვლევის მეთოდოლოგიაში საბაზისო განათლების მიღებას. გარდა ამისა, პროგრამა მოწოდებულია სტუდენტებს განუვითაროს პრაქტიკული სოციოლოგიური კვლევის ჩატარების უნარ-ჩვევები.

სწავლის შედეგები: პროგრამის დასრულების შემდეგ სოციოლოგიის ბაკალავრი უნდა ფლობდეს სოციოლოგიური მიდგომების (კლასიკური და თანამედროვე) ზოგად ცოდნას, აგრეთვე, სოციოლოგიური კვლევის ჩატარების ძირითად უნარ-ჩვევებს.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: იაგო კაჭკაჭიშვილი – iago.kachkachishvili@tsu.ge

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: საერთაშორისო ურთიერთობები

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: სოციალური მეცნიერების ბაკალავრი
Bachelor of Social Sciences in International Relations

პროგრამის მიზნები: საერთაშორისო ურთიერთობებში განახლებული საბაკალავრო პროგრამის მიზანია სტუდენტს მისცეს შესაძლებლობა:

- შეიძინოს თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი ცოდნა საერთაშორისო ურთიერთობების ძირითადი ცნებების და თეორიების, საერთაშორისო პოლიტიკის ფაქტორების, მექანიზმებისა და ინსტიტუტების შესახებ
- შეიძინოს სპეციალიზებული ცოდნა საერთაშორისო პოლიტიკური ეკონომიკის, ევროპათმცოდნეობის, საერთაშორისო უსაფრთხოების და რეგიონული კვლევების სფეროებში
- შეისწავლოს საერთაშორისო ურთიერთობების თეორიაში არსებული ძირითადი ტენდენციები და მიდგომები, მათ შორის, საერთაშორისო ურთიერთობების თეორიაში არსებული უახლესი მიმდინარეობები
- დაეუფლოს საფუძვლების ისეთ ცოდნას, რომელიც მას შესაბამის სფეროში დამოუკიდებელი ორიენტაციის, კვლევის, საკითხის დასმის, მოსაზრებების ორიგინალური განვითარებისა და პრაქტიკული გამოყენების საშუალებას მისცემს

სწავლის შედეგები: პროგრამის დასრულების შემდეგ ბაკალავრი უნდა ფლობდეს სიღრმისეულ ცოდნას საერთაშორისო ურთიერთობების თეორიებსა და კვლევის მეთოდებში, საბაზისო კვლევის ჩატარების უნარ-ჩვევებს, უნდა ჰქონდეს პრობლემის დასმის, მისი კომპლექსურად შესწავლის და გადაჭრის, საჭირო რესურსების მოძიების, ინფორმაციის ანალიზის და სინთეზის, საკითხისადმი კრიტიკულად მიდგომის უნარი. ბაკალავრს ასევე უნდა შეეძლოს ჩაერთოს სხვადასხვა მეთოდით წარმართულ კვლევით პროექტებში როგორც რიგითი მკვლევარი, და ხარისხიანად აწარმოოს კვლევის თავისი ნაწილი არსებული ეთიკური და პროფესიული სტანდარტების დაცვით; სამეცნიერო ხელმძღვანელის ზედამხედველობის ქვეშ, შეიმუშავოს და განახორციელოს საკუთარი კვლევითი პროექტი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუფროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B

71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: გიორგი გვასალია – giorgi.gvasalia@tsu.ge

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: ფსიქოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: სოციალური მეცნიერების ბაკალავრი/
Bachelor of Social Sciences in Psychology

პროგრამის მიზნები: პროგრამის მიზანია სტუდენტს მისცეს შესაძლებლობა: ისწავლოს ფსიქოლოგიის, როგორც მეცნიერების მრავალფეროვნება; განავითაროს კრიტიკული აზროვნებისა და რაოდენობრივი ანალიზის უნარი; დაეუფლოს წერითი და ვერბალური კომუნიკაციის ჩვევებს; მოემზადოს ზედა საფეხურის აკადემიური და პროფესიული პროგრამების დაუფლებისათვის.

სწავლის შედეგები: კურსდამთავრებულს შეეძლება ფსიქოლოგიის, როგორც მეცნიერების გამოყენება საზოგადოების ინტელექტუალური, ემოციური, ეკონომიკური და სოციალური კეთილდღეობის გასაუმჯობესებლად. კურსდამთავრებულს შეეძლება დამოუკიდებლად განახორციელოს მცირე მასშტაბის კვლევა, გამოიყენოს ფსიქოლოგიური ეთიკის სტანდარტები კვლევის დაგეგმვის, განხორციელების, ანალიზისა და პრეზენტაციისას; მოამზადოს კვლევის ანგარიში და მოახდინოს კვლევის მონაცემების სტატისტიკური დამუშავება ბაზისურ დონეზე; შეეძლება ახსნას, თუ რა გავლენას ახდენს ადამიანის ქცევაზე სოციალური, პიროვნული და სიტუაციური ფაქტორები.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: მანანა მელიქიშვილი – manana.meliqishvili@tsu.ge

საბაკალავრო პროგრამის დასახელება: პოლიტიკური მეცნიერებანი

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: სოციალური მეცნიერების ბაკალავრი/
Bachelor of Social Sciences in Political Sciences

პროგრამის მიზნები: პოლიტიკური მეცნიერების სწავლების მიზნები ბაკალავრიატში:

- სტუდენტის თეორიული მომზადება პოლიტიკურ მეცნიერებაში;
- სტუდენტის აღჭურვა პროფესიული კარიერის გასაკეთებლად აუცილებელი ცოდნითა და უნარ-ჩვევებით.

სწავლის შედეგები: პოლიტიკური მეცნიერების ბაკალავრი საბაკალავრო პროგრამის დასრულების შემდეგ სტუდენტი:

- ფლობს პოლიტიკური მეცნიერების ცნებით-კატეგორიულ აპარატს და მეთოდოლოგიას;
- იცნობს პოლიტიკური მეცნიერების ძირითად დარგებს;
- ფლობს პოლიტიკური ანალიზისა და პროგნოზირების ინსტრუმენტებსა და ჩვევებს;
- ფლობს ემპირიული პოლიტიკური კვლევების მეთოდოლოგიას და ტექნიკას;
- შეუძლია ამ ცოდნის გამოყენება თეორიული და პრაქტიკული ამოცანების გადასაწყვეტად.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: მალხაზ მაცაბერიძე - malkhaz.matsaberidze@tsu.ge

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: სოციალური მუშაობა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: სოციალური მეცნიერების ბაკალავრი/
Bachelor of Social Sciences in Social Work

პროგრამის მიზნები: სოციალური სამუშაოს საბაკალავრო პროგრამის მიზანია მოამზადოს მაღალი პროფესიული დონის მქონე სოციალური მუშაკები, რომლებიც გამოიყენებენ უნივერსიტეტის საბაზისო და სოციალური სამუშაოს კურსებზე მიღებულ ცოდნას და უნარ-ჩვევებს საქართველოს მოქალაქეების, მათი ოჯახების და ჯგუფების სოციალური პრობლემების გასაუმჯობესებლად.

სწავლის შედეგები: სოციალური მუშაობის ბაკალავრის პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამტავრებულებს შეეძლებათ:

- სოციალური სამუშაოს საფუძვლების დაუფლება; მიღებული თეორიული ცოდნის გამოყენება სოციალური მუშაკის ყოველდღიურ პრაქტიკაში.
- სოციალური სამუშაოს ღირებულებებისა და პრაქტიკულ საქმიანობაზე მათი გავლენის გააზრება; სოციალური სამუშაოს ეთიკის კოდექსის შესაბამისი პრაქტიკის განხორციელება.
- ადამიანებისა და ჯგუფების ქცევის სოციალურ-ფსიქოლოგიური საფუძვლების, ადამიანთაშორისი ურთიერთობების დინამიკის იდენტიფიცირება და პრაქტიკაში გამოყენება.
- სოციალური სამუშაოსთვის რელევანტური საკანონმდებლო ბაზისა და პროგრამების ცოდნა და პრაქტიკაში გამოყენება.
- საკუთარი პრაქტიკის და მისი ეფექტურობის შეფასება და სოციალურ სფეროში არსებული კვლევის შედეგების პრაქტიკაში ინტეგრირება.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E

41-50	ვერ ჩააზარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: იაგო კაჭკაჭიშვილი - iago.kachkachishvili@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამები

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: სოციალური, პოლიტიკური და კულტურული ფსიქოლოგია

პროგრამა სტუდენტებს სთავაზობს 3 სასპეციალიზაციო მოდულს: 1) სოციალური ფსიქოლოგია; 2) პოლიტიკური ფსიქოლოგია; 3) კულტურული ფსიქოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ფსიქოლოგიის მაგისტრი.

სპეციალობა: სოციალური ფსიქოლოგია/ პოლიტიკური ფსიქოლოგია/ კულტურული ფსიქოლოგია

პროგრამის მიზნები: პროგრამის მიზანია სტუდენტებმა შეისწავლონ ადამიანის სოციალური ბუნება, სოციალურ ფსიქოლოგიური ფენომენები, პიროვნების სოციალური მახასიათებლებისა და სოციალური გარემოს გავლენა ადამიანის ქცევაზე; ფსიქოლოგიური ფაქტორების როლი ინდივიდისა და ჯგუფების პოლიტიკური ქცევის რეგულაციაში და პირიქით, პოლიტიკური ფაქტორების და მოვლენების გავლენა ფსიქიკურ პროცესებზე. აგრეთვე, სტუდენტმა შეასრულოს თეორიული და ემპირიული კვლევითი საქმიანობა და დაწეროს მაღალ დონეზე შესრულებული სამაგისტრო შრომა.

სწავლის შედეგები: სოციალურ, პოლიტიკური და კულტურული ფსიქოლოგიის სამაგისტრო პროგრამის სრული კურსის გავლის შემდეგ კურსდამთავრებული:

- უნდა ფლობდეს გაღრმავებულ თეორიულ ცოდნას სოციალურ, პოლიტიკურ და კულტურულ ფსიქოლოგიაში და მათ ცალკეულ ქვედარგებში;
- გაღრმავებულად უნდა ფლობდეს ფსიქოლოგიის შესაბამისი და მოსაზღვრე დარგების კვლევის, მონაცემების სტატისტიკური დამუშავების, შედეგების ანალიზის და პრეზენტაციის მეთოდებს;
- კურსდამთავრებულს:
- უნდა შეეძლოს მეცნიერული თუ პრაქტიკული კვლევების დამოუკიდებლად ჩატარება;
- უნდა შეეძლოს მიღებული ცოდნის გამოყენება სოციალურ, პოლიტიკურ და კულტურულ ფსიქოლოგიასთან დაკავშირებულ ან/და მულტიდისციპლინარულ კონტექსტში;
- უნდა გააჩნდეს მიღებული ცოდნის ინტეგრირების უნარი;
- მიღებული ცოდნის საფუძველზე, შეეძლოს ლოგიკური და დასაბუთებული დასკვნების საჯარო წარდგენა, როგორც სპეციალისტებთან, ასევე არასპეციალისტებთან;
- გააჩნდეს სწავლის შემდგომი გაგრძელების უნარ-ჩვევები და მოტივაცია.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: შალვა აბიზანიძე shalva.abzianidze@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: გამოყენებითი სოციალური ფსიქოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ფსიქოლოგიის მაგისტრი.
სპეციალობა: გამოყენებითი სოციალური ფსიქოლოგია

პროგრამის მიზნები: გამოყენებითი სოციალური ფსიქოლოგიის პროგრამის მიზანია სტუდენტები დაეუფლონ გამოყენებითი სოციალური ფსიქოლოგიის ბაზისურ თეორიულ, მეთოდოლოგიურ და კვლევით პრინციპებს, გაეცნონ პრაქტიკასთან დაკავშირებულ პროფესიულ და კონტექსტუალურ საკითხებს. სტუდენტები გაღრმავებულად შეისწავლიან ძირითად თეორიებს, მიდგომებს, თანამედროვე პერსპექტივებსა და ემპირიულ აღმოჩენებს. პროგრამა მოიცავს ისეთ სოციალურ ფსიქოლოგიურ საკითხებს, როგორცაა სოციალური ქცევა, განწყობის ფსიქოლოგია, სოციალური კოგნიცია და ჯგუფის ფსიქოლოგია; პროგრამა ასევე მოიცავს გამოყენებითი სოციალური ფსიქოლოგიის ასპექტებს, როგორცაა, განათლების, ჯანმრთელობისა და ორგანიზაციული ფსიქოლოგია. პროგრამაში მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია კვლევით კომპონენტს და კვლევასთან დაკავშირებული უნარების განვითარებას. პროგრამის მიზანია სტუდენტებს განუვითაროს ამ სფეროში კვლევის დამოუკიდებლად დაგეგმვის, მონაცემთა შეგროვების, ანალიზის და ინტერპრეტაციის უნარები; დამატებით, კომუნიკაციის და პრეზენტაციის უნარები.

სწავლის შედეგები: კურსის გავლის შედეგად სტუდენტები ფლობენ შემდეგ ცოდნასა და უნარებს:

- ფლობენ საფუძვლიან ცოდნას გამოყენებითი სოციალური ფსიქოლოგიის თეორიული მიდგომების, მიმართულებების, კლასიკური და თანამედროვე ემპირიული აღმოჩენების შესახებ;
- შეუძლიათ სხვადასხვა გარემოში (ორგანიზაციული, განათლების, ჯანდაცვის) სხვადასხვა მოვლენის თუ ფენომენის სოციალურ-ფსიქოლოგიური ასპექტების გაანალიზება და შეფასება;
- შეუძლიათ მეცნიერული კვლევის დამოუკიდებლად განხორციელება ფსიქოლოგიური ეთიკის და თანამედროვე სტანდარტების დაცვით;
- შეუძლია კვლევის მონაცემების ღრმა სტატისტიკური ანალიზი და ანგარიშის წარმოდგენა თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისად.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: ანი ქიტიაშვილი anastasia.kitiashvili@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: შრომისა და ორგანიზაციის ფსიქოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ფსიქოლოგიის მაგისტრი.

სპეციალობა: შრომისა და ორგანიზაციული ფსიქოლოგია

პროგრამის მიზნები: პროგრამის მიზანია მოამზადოს მკვლევრები და პრაქტიკოსი ფსიქოლოგები შრომისა და ორგანიზაციის ფსიქოლოგიაში, რომელთაც შეეძლებათ ორგანიზაციაში ადამიანის ქცევის განმპირობებელი მოვლენების, ადამიანსა და ორგანიზაციას შორის ურთიერთმოქმედების სისტემური ანალიზი და ადამიანური რესურსის ეფექტურობის პროექტირება.

სწავლის შედეგები: სამაგისტრო პროგრამის დასრულების შემდეგ შრომისა და ორგანიზაციული ფსიქოლოგიის მაგისტრს ექნება ცოდნა პროგრამით განსაზღვრულ საგნებში. შეეძლება მიღებული ცოდნის პრაქტიკულად გამოყენება, პრობლემების გადაჭრა დისციპლინასთან დაკავშირებულ ან მომიჯნავე კონტექსტში.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმას წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: ია კუტალაძე ia.kutaladze@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: კლინიკური ნეიროფსიქოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ფსიქოლოგიის მაგისტრი.

სპეციალობა: კლინიკური ნეიროფსიქოლოგია

პროგრამის მიზნები:

თეორიული ცოდნის შექმნა და სისტემატიზაცია ნეიროფსიქოლოგიის ისეთ სფეროებში, როგორც კლინიკური, ბავშვის და კოგნიტური ნეიროფსიქოლოგია; პრაქტიკული ჩვევების დაუფლება ბავშვის და მოზრდილის ნეიროფსიქოლოგიურ შეფასებაში, კონსულტაციაში, საგანმანათლებლო საჭიროებების განსაზღვრასა და რეაბილიტაციაში.

სწავლის შედეგები:

ცოდნა ნეიროფსიქოლოგიის, ბავშვის კლინიკურ ფსიქოლოგიის/სკოლის ნეიროფსიქოლოგიისა და კოგნიტური ნეიროფსიქოლოგიის დარგში:

- აღქმის, ყურადღების, მეტყველების, მეხსიერების, აზროვნების, ქცევის, ემოციური სფეროს ნორმალური ფუნქციონირების და დარღვევის კოგნიტურ-ნეიროფსიქოლოგიური მოდელების ცოდნა;
- მოზრდილის და ბავშვის ცენტრალური ნერვული სისტემის სხვადასხვა სახის დაზიანების დროს ფსიქიკური ფუნქციების და ქცევის დარღვევის კანონზომიერების ცოდნა;
- ნეიროფსიქოლოგიური შეფასების მეთოდოლოგიის და პრინციპების ცოდნა;
- ფსიქიკური ფუნქციების აღდგენის თეორიების ცოდნა;
- ნეიროფსიქოლოგიური რეაბილიტაციის მოდელების ცოდნა;
- ნეიროფსიქოლოგიური რეაბილიტაციის სტრატეგიების და მეთოდების ცოდნა;
- რეკომენდაციების მიწოდების პრინციპების ცოდნა ექიმისთვის, მშობლისთვის, მასწავლებლისთვის;
- განვითარების დარღვევების მქონე ბავშვების სწავლებისა და ქცევის მართვის პრინციპების ცოდნა ჯგუფში.

პრაქტიკული ჩვევები:

- ანამნეზის შეკრება;
- პაციენტის, მშობლების ინტერვიუება;
- ნეიროფსიქოლოგიური გამოკვლევის დაგეგმვა და განხორციელება;
- ნეიროფსიქოლოგიური ტესტირება და შედეგების დამუშავება;
- ტესტირების შედეგების ინტერპრეტაცია და დიაგნოზის განსაზღვრა;
- ნეიროფსიქოლოგიური დასკვნის დაწერა მომართვის სხვადასხვა წყაროსთვის;
- რეაბილიტაციის მიზნების განსაზღვრა;
- კონკრეტული პრობლემის მიხედვით რეაბილიტაციის გეგმის შემუშავება;
- კონკრეტული პრობლემის მიხედვით რეაბილიტაციის მეთოდების განსაზღვრა;
- მულტიდისციპლინურ გუნდში მუშაობა;
- საგანმანათლებლო საჭიროებების განსაზღვრა;
- ბავშვის სწავლისა და ქცევის მართვის პრობლემებზე მშობლისა და მასწავლებლის კონსულტაცია

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40

ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა. საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: თამარ გაგოშიძე tamar.gagoshidze@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: განწყობის ფსიქოლოგია, კვლევა და კონსულტირება

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ფსიქოლოგიის მაგისტრი

სპეციალობა: განწყობის ფსიქოლოგია, კვლევა და კონსულტირება

პროგრამის მიზნები: პროგრამა ითვალისწინებს სამაგისტრო დონეზე ფსიქოკონსულტაციასა და ფსიქოთერაპიაში დახელოვნებას; პროფესიულ განათლებას განწყობის თეორიის სფეროში, კერძოდ სენსორული, მოტორული, სოციალური განწყობების შესწავლას და მათი მოქმედების კანონზომიერებების ათვისებას; პიროვნების ფსიქოლოგიური დახმარების თეორიებისა და ტექნიკების ათვისებას.

პროგრამის მიზანია თანამედროვე ფსიქო-დინამიკური და ჰუმანისტურ-ეგზისტენციალური ფსიქოთერაპიული და ფსიქო-კონსულტაციური მეთოდების და მოდელების სწავლება; მისი ამოცანაა სტუდენტების ფოკუსირება მოახდინოს განწყობის ფსიქოლოგიურ მიდგომაზე; ამ მიმართულების ფილოსოფიური, თეორიული საფუძვლებისა და გამოყენებით ფსიქოლოგიაში განწყობის ჩამოყალიბებისა და შეცვლის კანონზომიერებათა შესწავლაზე; კვლევის მეთოდოლოგიის ათვისებასა და განწყობის კანონზომიერებათა პრაქტიკულ საქმიანობაში გამოყენებაზე.

პროგრამის შედეგები: პროგრამის დასრულების შემდეგ სტუდენტებს შეეძლებათ

1. აწარმოონ კვლევა და კონსულტირება განწყობის ფსიქოლოგიურ კანონზომიერებათა გათვალისწინებით,
2. გამოიყენონ თანამედროვე ეგზისტენციალურ-ჰუმანისტური და ფსიქოდინამიკური ფსიქოლოგიის მიდგომები და კონკრეტული მეთოდები.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: დიმიტრი ნადირაშვილი dimitri.nadirashvili@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: განათლების ფსიქოლოგია და კვლევა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ფსიქოლოგიის მაგისტრი
სპეციალობა: განათლების ფსიქოლოგია და კვლევა

პროგრამის მიზნები: სამაგისტრო პროგრამის მიზანია მოამზადოს თანამედროვე მოთხოვნების შესატყვისი კვალიფიციური სპეციალისტი განათლების ფსიქოლოგიაში და კვლევაში.

პროგრამის კურსდამთავრებულს ექნება საფუძვლიანი თეორიული ცოდნა და პრაქტიკული უნარ-ჩვევები; შეძლებს მოემსახუროს ბავშვებსა და ახალგაზრდებს ყველა იმ დაწესებულებაში (სკოლა, ოჯახი, უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება და სხვ.), სადაც ისინი იზრდებიან და ყალიბდებიან, რათა დაეხმარონ მათ განვითარებაში, ფსიქიკური რესურსების მაქსიმალურად გამოყენებაში და პრობლემების მინიმუმამდე დაყვანაში.

სწავლის შედეგები: პროგრამის კურსდამთავრებული შეძლებს დაეხმაროს სასწავლო დაწესებულებებს სწავლისა და სწავლების პროცესის დახვეწაში, ხელს შეუწყობს მასწავლებელთა პროფესიულ განვითარებას, დაწესებულების ფსიქოლოგიური კლიმატის გაუმჯობესებას, სასწავლო პროცესის მართვას.

პროგრამის კურსდამთავრებული შეძლებს სასწავლო დაწესებულების მიზნებიდან გამომდინარე კვალიფიციური კვლევის დაგეგმვას, ორგანიზებას, ჩატარებას, ადეკვატური დასკვნების გაკეთებას.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: მანანა მელიქიშვილი manana.melikishvili@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: ფსიქოლოგიური შეფასება/დიაგნოსტიკა და კონსულტაცია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ფსიქოლოგიის მაგისტრი
სპეციალობა: ფსიქოლოგიური შეფასება/დიაგნოსტიკა და კონსულტაცია

პროგრამის მიზნები: პროგრამა აქცენტს აკეთებს კონსულტანტი-კლიენტის ურთიერთობისათვის საჭირო როგორც სამეცნიერო და პრაქტიკული მასალის, ვერბალური და არავერბალური უნარების განვითარებაზე და ახდენს მათ სწავლებას, როგორც თეორიული, ასევე გამოცდილებითი სწავლების გზით. პროგრამის დასრულებისათვის სამაგისტრო ნაშრომის დაცვა აუცილებელია.

სწავლის შედეგები: სასწავლო პროგრამის დასრულების შემდეგ სტუდენტები იქნებიან მომზადებულნი პროფესიულ დონეზე განახორციელონ ფსიქოლოგიური შეფასება/დიაგნოსტიკა, შექმნან საკვლევი მეთოდიკა კონკრეტული სიტუაციისათვის, ჩაატარონ ინტერვიუ, დაწერონ ანგარიში და შედგინონ კლიენტის დოსიე, დაგეგმონ ფსიქოლოგიური ინტერვენცია და იმუშაონ როგორც ეთიკურმა და კომპეტენტურმა პროფესიონალებმა. სტუდენტები აითვისებენ კვლევისა და შეფასების, საქმის წარმოების და მენეჯმენტის აუცილებელ უნარებს.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: მარინე ჩიტაშვილი mchitashvili@ucss.ge

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: სოციოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: სოციოლოგიის მაგისტრი

პროგრამის მიზნები: სოციოლოგიის სამაგისტრო პროგრამის მიზანია სოციოლოგიაში (აგრეთვე, ზოგადად, სოციალურ მეცნიერებებში) ბაკალავრიატის დონეზე შეძენილი ზოგადი განათლების კონკრეტული და სიღრმისეული გაფართოება როგორც სოციალურ-თეორიული, ისე, სოციოლოგიური კვლევის ემპირიული მეთოდების მიმართულელებით. სამაგისტრო პროგრამის ერთიანობას უზრუნველყოფს კურსების სტრატეგიული კოორდინაცია და მთელი პროგრამისათვის რელევანტური სავალდებულო და არჩევითი კურსები, რომლებიც მაგისტრატურის დონეზე სოციოლოგიის კურიკულუმს კოცეპტუალურად ადეკვატურად ხდის.

სწავლის შედეგები: პროგრამის დასრულების შემდეგ სოციოლოგიის მაგისტრი უნდა ფლობდეს: ა) ღრმა ცოდნას თანამედროვე სოციოლოგიის ძირითად თეორიებსა და კვლევის მეთოდებში; ბ) სრულფასოვანი ემპირიული კვლევის ჩატარების უნარ-ჩვევებს, (ანუ უნდა შეეძლოს თანამედროვე ემპირიული კვლევის მეთოდების ადეკვატური გამოყენება საზოგადოებისათვის აქტუალური საკითხების შესწავლისთვის); გ) პრობლემურ სიტუაციებში გარკვევის, მათი დამოუკიდებელი გადაჭრის გზების უნარ-ჩვევებს

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: იაგო კაჭკაჭიშვილი iago.kachkachishvili@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: სოციალური მუშაობა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: სოციალური მუშაობის მაგისტრი

პროგრამის მიზნები: სოციალური მუშაობის სამაგისტრო პროგრამის მიზანი შესაძლებელია განისაზღვროს სამ დონეზე:

- აკადემიურ დონეზე პროგრამის მიზანია სტუდენტები უზრუნველყოს სოციალური მუშაობის პრაქტიკისთვის ფუნდამენტური დისციპლინების კრიტიკული ცოდნით და სოციალური მუშაობის პრაქტიკის თეორიული საფუძვლებით.
- პროფესიულ დონეზე პროგრამა მიზნად ისახავს მოამზადოს სტუდენტები იმ პროფესიული სტანდარტების შესაბამისად, რომლებიც მოეთხოვება სოციალური მუშაობის პრაქტიკას და რომლებიც შემუშავებულია საერთაშორისო და ადგილობრივი ვალიდური ინსტიტუციების მიერ.
- პროგრამის საბოლოო მიზანია, მიაღწიოს პროფესიული და აკადემიური სტანდარტების ინტეგრაციას და მოამზადოს კრიტიკული რეფლექსიის მქონე პრაქტიკოსი, რომელიც დაინტერესებულია განავითაროს თავისი პროფესიული უნარ-ჩვევები.

სწავლის შედეგები: პროგრამის დასრულების შემდეგ სოციალური მუშაობის მაგისტრები:

- დაეუფლებიან სოციალური მუშაობის პრაქტიკის ღრმა ცოდნას;
- გამოიმუშავენ სოციალური მუშაობის პრაქტიკის სოციალური და პოლიტიკური კონტექტის კრიტიკულ გაგებას, ასევე, შეიძენენ ჰოლისტური პრაქტიკის უნარ-ჩვევებს, რომელიც ინდივიდებს განიხილავს პლურალისტური საზოგადოების ფართო კონტექსტში.
- ისწავლიან, თუ როგორ მოახდინონ თეორიისა და პრაქტიკის ინტეგრირება სოციალურ მუშაობაში.
- ღრმად დაუფლებიან სოციალური მუშაობის ისეთ მეთოდებს, როგორცაა ჯგუფური მუშაობა, ოჯახებთან მუშაობა, ამოცანაზე ორიენტირებული სოციალური მუშაობა, კოგნიტური ბიჰევიორული მუშაობა და ა.შ. მათ ექნებათ შესაძლებლობა, რომ მოახდინონ ამ მეთოდების პრაქტიკაში გამოყენება პრაქტიკის ორგანიზაციებში.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B

71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: იაგო კაჭკაჭიშვილი iago.kachkachishvili@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: მედიისა და კომუნიკაციის სოციოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: სოციოლოგიის მაგისტრი
სპეციალობა: მედიისა და კომუნიკაციის სოციოლოგია

პროგრამის მიზნები: სამაგისტრო პროგრამების ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი მიზანია კონკრეტული კვლევითი საქმიანობის სწავლება ინტერდისციპლინური აზროვნების განვითარების საფუძველზე, მაგისტრანტების დაინტერესება რეალური ემპირიული კვლევებით საქართველოსა და მთლიანად სამხრეთ კავკასიის რეგიონში. აგრეთვე, პროგრამის მიზანია მაგისტრანტებისათვის მედიის და სოციალური კომუნიკაციების, საზოგადოების სოციალური სტრუქტურის ურთიერთგავლენის, თანამედროვე საზოგადოებაში ადამიანებს შორის სოციალური კომუნიკაციის როლის ზრდის სიმძნელებში გარკვევა, მათი ეფექტური დარეგულირების თეორიული საფუძვლის შემუშავებასა და თეორიული სქემების პრაქტიკული გამოყენების მეთოდოლოგიური უნარებისა და ჩვევების გამომუშავება.

სწავლის შედეგები: სამაგისტრო პროგრამის გავლის შემდეგ კურსდამთავრებულებს ექნებათ სოციალურ კომუნიკაციებსა და მედიაკომუნიკაციებთან დაკავშირებული აქტუალური თემატიკის ცოდნა, რომელიც მოიცავს ამ სფეროსათვის აუცილებელ ტერმინოლოგიურ, ცნებით აპარატს, სოციალურ კომუნიკაციების და საზოგადოებასთან ურთიერთობების მეთოდოლოგიური პრინციპებისა და თეორიების კრიტიკულ ანალიზს, თანამედროვე საზოგადოებაში მიმდინარე გლობალური ცვლილებების ცოდნის, მედია კომუნიკაციების კლასიკურ და თანამედროვე სოციოლოგიურ მიდგომებს, სოციალური კომუნიკაციების ტიპოლოგიას.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: ამირან ბერძენიშვილი amiran.berdzenishvili@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: სოციალურ მეცნიერებათა კვლევის მეთოდები

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: სოციალურ მეცნიერებათა მაგისტრი
სპეციალობა: სოციალურ მეცნიერებათა კვლევის მეთოდები

პროგრამის მიზნები: სოციალურ მეცნიერებათა კვლევის მეთოდების სამაგისტრო პროგრამის მიზანია სოციალურ მეცნიერებებში ბაკალავრიატის დონეზე შეძენილი ზოგადი განათლების კონკრეტული და სიღრმისეული გაფართოება კვლევის მეთოდების მიმართულებით. კერძოდ, სტუდენტებმა უნდა შეისწავლონ ზოგადად მეცნიერული კვლევის და სოციალური მეცნიერებების კვლევის პრინციპები და სქემები; რაოდენობრივი და თვისებრივი მონაცემების დამუშავების ხერხები; კვლევის შედეგების წარმოდგენა.

სწავლის შედეგები: პროგრამის დასრულების შემდეგ სოციალურ მეცნიერებათა კვლევის მეთოდების მაგისტრი უნდა ფლობდეს შემდეგ კომპეტენციებს:

- ღრმა ცოდნა თანამედროვე სოციალური მეცნიერებების კვლევის მეთოდებში;
- სრულფასოვანი კვლევის ჩატარების უნარ-ჩვევები, (უნდა შეეძლოს თანამედროვე კვლევის მეთოდების ადეკვატური გამოყენება საზოგადოებისათვის აქტუალური საკითხების შესწავლისთვის);
- პრობლემის დანახვის, ამოცნობის და მისი გადაჭრის მეცნიერული (კვლევის მეშვეობით) გზების დასახვის უნარი;
- კრიტიკული აზროვნების, საკითხის/პრობლემის მრავალმხრივ დანახვის უნარი და მისი გადაჭრის გზების მრავალფეროვნების აღიარების უნარი;
- მეცნიერული კვლევის პროცესის და კანონზომიერებების ღრმა ცოდნა.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E

41-50	ვერ ჩააზარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: ნინო ჯავახიშვილი nino.javakhishvili@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: პოლიტიკური მეცნიერებანი

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: პოლიტიკურ მეცნიერებათა მაგისტრი
სპეციალობა: პოლიტიკური მეცნიერებანი

პროგრამის მიზნები: აღნიშნული სამაგისტრო პროგრამის უმთავრესი მიზანია მომავალი აკადემიური პერსონალის მომზადება. თუმცა, სპეციალიზაციის სფეროებიდან გამომდინარე, სამაგისტრო პროგრამის ასეთივე უმთავრეს მიზანს პრაქტიკოსი-ანალიტიკოსების მომზადებაც შეადგენს. სამაგისტრო პროგრამა პოლიტიკურ მეცნიერებაში ისეა აგებული, რომ მაქსიმალურად სრულყოფილი საფუძველი მისცეს სტუდენტს პოლიტიკური მეცნიერების კვლევის მეთოდებში, თეორიებსა და სუბ-დისციპლინებში, რათა ამ გზით მოამზადოს ისინი ერთი მხრივ პრაქტიკული საქმიანობის, მეორე მხრივ კი სადოქტორო პროგრამებზე სწავლის გაგრძელებისათვის.

პროგრამა ამზადებს სპეციალისტებს, რომელთაც შეუძლიათ აქტიური მონაწილეობა მიიღონ დემოკრატიულ პოლიტიკაში: სტუდენტები იღებენ კარგ თეორიულ მომზადებას პოლიტიკურ მეცნიერებაში; ეჩვევიან კრიტიკულ აზროვნებას; კარგად იცნობენ ქვეყნის პოლიტიკურ სისტემას; იცნობენ შესაბამისი პროფესიული ქცევისა და ეთიკის სტანდარტებს; პროგრამა სტუდენტებს საშუალებას აძლევს გაიფართოოს თეორიული თვალსაწიერი, განავითაროს და დახვეწოს პოლიტიკის ფენომენის ანალიზისა და ინტერპრეტაციის უნარი, შეიძინოს დამოუკიდებელი კვლევის ჩვევები; პროგრამა უზრუნველყოფს სტუდენტებს პოლიტიკაში პროფესიული კარიერის გასაკეთებლად აუცილებელი ცოდნითა და ხერხებით.

სწავლის შედეგები: მაგისტრს უნდა შეეძლოს საკვლევი საკითხის გამოკვეთა და დასაბუთება; კვლევის მეთოდოლოგიური საფუძვლის განსაზღვრა; ემპირიული და თეორიული მასალის შეჯერება და ამის საფუძველზე პოლიტიკური პროცესების ანალიზი; უნდა გააჩნდეს ცოდნის ინტეგრირების უნარი, შეეძლოს თავი გაართვას სირთულეებს და არასრულ ან შეზღუდულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით ჩამოაყალიბოს მოსაზრებები, რომლებშიც მისი ცოდნისა და მოსაზრებების გამოყენებასთან დაკავშირებული სოციალური და ეთიკური პასუხისმგებლობაც აისახება; ამ უნარ-ჩვევების გამოყენება კონკრეტული საკითხებს გადაწყვეტისას პრაქტიკული საქმიანობის პროცესში. მაგისტრებს შეეძლებათ ცოდნისა და პრობლემების გადაჭრის უნარის გამოყენება ახალ ან უცნობ გარემოში თავიანთ დისციპლინასთან დაკავშირებულ ან მომიჯნავე (მულტიდისციპლინურ) კონტექსტში; კვლევითი და პრაქტიკული მუშაობის შედეგების წერითი და ზეპირი პრეზენტაცია. შეეძლებათ თავიანთი დასკვნების საჯარო წარდგენა, მათი მკაფიო დასაბუთება შესაბამისი ცოდნითა და ლოგიკით როგორც სპეციალისტებთან, ისე არასპეციალისტებთან.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: მალხაზ მაცაბერიძე malkhaz.matsaberidze@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: სახელმწიფო მართვა და საჯარო პოლიტიკა

პროგრამა სტუდენტებს სთავაზობს 3 სასპეციალიზაციო მოდულს: 1) სოციალური პოლიტიკა; 2) ქალაქდაგეგმარება და მიწათსარგებლობის პოლიტიკა; 3) საგარეო პოლიტიკა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: პოლიტიკურ მეცნიერებათა მაგისტრი.
სპეციალობა: სახელმწიფო მართვა და საჯარო პოლიტიკა

პროგრამის მიზნები: სამაგისტრო პროგრამა არა მარტო იძლევა საშუალებას სახელმწიფო სფეროს მართვისა და საჯარო პოლიტიკის წარმოების შესახებ ჰოლისტიკური წარმოდგენის შესაქმნელად, რომელიც ამავდროულად გამყარებულია კომპარატივისტულ ჭრილში მოწოდებული არაერთი შემთხვევითა და საქართველოს გამოცდილებით, არამედ ცდილობს სამაგისტრო პროგრამის სტუდენტებს შეთავაზოს სახელმწიფო მართვისა და საჯარო პოლიტიკის წარმოების გაცილებით დაკონკრეტებული და ფოკუსირებული ხედვა დაყვანილი პოლიტიკის სხვადასხვა სფეროებში – საგარეო, სოციალურ, გარემოს დაცვის, ქალაქ-დაგეგმარებისა და მიწათსარგებლობის, კულტურის სფეროში სახელმწიფო მართვის სპეციფიკაზე, არსებულ პრობლემებზე, რეფორმირების მოდელებსა და გამოცდილებებზე, არსებულ გამოწვევებზე და ა.შ.

სამაგისტრო პროგრამის მიზანია სახელმწიფო მართვისა და საჯარო პოლიტიკის სფეროში ერთი მხრივ პროფესიონალი პრაქტიკოსების, მეორე მხრივ კი მკვლევრების მომზადება, რომელთაც საკუთარი ცოდნისა და უნარ-ჩვევების საფუძველზე სახელმწიფო მართვისა და საჯარო პოლიტიკის დარგში მნიშვნელოვანი წინსვლისა და რეფორმირების პროცესის დაჩქარებისა და ეფექტური განხორციელების შესაძლებლობებს შექმნიან.

სწავლის შედეგები: პროგრამის ინტერდისციპლინარული ხასიათი და სახელმწიფო მართვისა და საჯარო პოლიტიკის საკითხების დარგობრივი სფეროების მიხედვით განხილვა მიღებული ცოდნისა და ათვისებული უნარ-ჩვევების მულტიდისციპლინარულ კონტექსტში გამოყენების საშუალებას მისცემს.

პროგრამის წარმატებით დასრულების შემთხვევაში სტუდენტებს:

- გააჩნიათ ცოდნის ინტეგრირების უნარი, შეუძლიათ თავი გაართვან სირთულეებს და არასრულ ან შეზღუდულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით ჩამოაყალიბონ მოსაზრებები, რომლებშიც მათი ცოდნისა და მოსაზრებების გამოყენებასთან დაკავშირებული სოციალური და ეთიკური პასუხისმგებლობებიც აისახება;
- შეუძლიათ თავიანთი დასკვნების საჯარო წარდგენა, მათი მკაფიო დასაბუთება შესაბამისი ცოდნითა და ლოგიკით როგორც სპეციალისტებთან, ისე არასპეციალისტებთან;
- გააჩნიათ სწავლის ისეთი უნარ-ჩვევები, რომელიც თვითგანმსაზღვრელი ან დამოუკიდებელი სწავლის გაგრძელების საშუალებას იძლევა.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება

ედლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა. საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: ნანი მაქარაშვილი nani.macharashvili@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: პოლიტიკური თეორია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: პოლიტიკურ მეცნიერებათა მაგისტრი.
სპეციალობა: პოლიტიკური თეორია

პროგრამის მიზნები: სამაგისტრო პროგრამის მიზანია ბაკალავრიატის დონეზე სოციალურ მეცნიერებათა სხვადასხვა სფეროებში შექმნილი ზოგადი განათლების კონკრეტული და სიღრმისეული გაფართოება პოლიტიკის თეორიის მიმართულებით. პროგრამამ უნდა უზრუნველყოს თანამედროვე პოლიტიკური პრობლემების ფილოსოფიური, ისტორიული და ნორმატიული საფუძვლების ექსპლიკაცია და სტუდენტებში ამ პრობლემების თეორეტიკებისა და პრაქტიკული გამოყენების უნარის ჩამოყალიბება. სამაგისტრო პროგრამა ინტერდისციპლინარულია და ხორციელდება ფილოსოფიის, ისტორიის, სოციოლოგიისა და ეკონომიკის სპეციალიტების მონაწილეობით. სამაგისტრო პროგრამის ერთიანობას უზრუნველყოფს კურსების სტრატეგიული კოორდინაცია და მთელი პროგრამისათვის რელევანტური სავალდებულო და არჩევითი კურსები, რომლებიც მაგისტრატურის დონეზე კურიკულუმს კოცეპტუალურად ადეკვატურად ხდის.

პროგრამის შედეგები: პროგრამის დასრულების შემდეგ პოლიტიკურ მეცნიერებათა მაგისტრი უნდა ფლობდეს: ა) ღრმა ცოდნას თანამედროვე პოლიტიკური თეორიის, გამოყენების და კვლევის მეთოდებში; ბ) უნდა შეეძლოს აღწეროს და გაანალიზოს აკადემიურ დონეზე მიმდინარე პროცესები და პოლიტიკური ინსტიტუტები პოლიტიკის თეორიის ცნებების, პრინციპებისა და მიდგომების გამოყენებით გ) უნდა შეეძლოს პოლიტიკური მოვლენებისა და ინსტიტუტების ანალიზი ფლობდეს სრულფასოვანი თეორიულ-პოლიტიკური კვლევის ჩატარების უნარ-ჩვევებს, (ანუ უნდა შეეძლოს ფილოსოფიური კვლევის ადეკვატური გამოყენება საზოგადოებისათვის აქტუალური საკითხების შემსწავლელ პოლიტიკურ თეორიებთან); გ) პრობლემურ სიტუაციებში გარკვევის, მათი დამოუკიდებელი გადაჭრის გზების უნარ-ჩვევებს.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D

51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: გია ჯორჯოლიანი gia.zhorzholoiani@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: მედია და ახალი ტექნოლოგიები

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჟურნალისტიკის მაგისტრი.
სპეციალობა: მედია და ახალი ტექნოლოგიები

პროგრამის მიზნები: სამაგისტრო პროგრამის მიზანია, ჟურნალისტიკა შეასწავლოს ადამიანებს, რომელთაც უკვე მიიღეს სულ ცოტა, ერთი უმაღლესი განათლება. პროგრამა ორიენტირებულია სხვა, არა ჟურნალისტიკის კვალიფიკაციის მქონე ბაკალავრებსა და მაგისტრებზე, რომელთაც ახალი პროფესიის დაუფლება გადაწყვიტეს. სამაგისტრო პროგრამა უპირატესად მომართულია ჟურნალისტიკისათვის აუცილებელი უნარების გამომუშავებაზე, რასაც ახლავს მათთვის ჟურნალისტიკის საქმიანობისათვის საჭირო პროფესიული ეთიკისა და მინიმალური თეორიული ცოდნის გადაცემა.

სწავლის შედეგები: სამაგისტრო პროგრამის დასრულების შემდეგ მაგისტრს ეცოდინება როგორ მოიპოვოს, დაამუშავოს, გაავრცელოს და შეინახოს ინფორმაცია, როგორ იმუშაოს წყაროებთან და მონაცემთა ბაზებთან. მაგისტრს ექნება საკმარისი კომპეტენცია, რათა გაიაროს ადაპტაცია გაზეთში, ჟურნალში, რადიოში, ტელევიზიასა თუ ინტერნეტ-გამოცემაში მუშაობის დაწყებისას, ეცოდინება თითოეული მათგანისათვის საჭირო წერა, გაეცნობა მედია ორგანიზაციის მართვასა და სტრუქტურული დანაყოფების ფუნქციებს. გარდა ამისა, მას ექნება სპეციალური ცოდნა, რომელიც წინამდებარე სამაგისტრო პროგრამის გავლამდე მიიღო უმაღლეს სასწავლო დაწესებულებაში, რაც ხელს შეუწყობს მისი, როგორც ჟურნალისტიკის გარკვევას ადამიანური საქმიანობის კონკრეტულ სფეროში და წახალისებს დარგობრივი ჟურნალისტიკის განვითარებას.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: დალი ოსეფაშვილი dalli.osepashvili@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: ჟურნალიზმი და მასკომუნიკაცია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ჟურნალისტიკის მაგისტრი
სპეციალობა: ჟურნალიზმი და მასკომუნიკაცია

პროგრამის მიზნები: მაგისტრატურის მიზანია მოამზადოს პროფესიონალები, რომელთაც გამომუშავებული ექნებათ კრიტიკული აზროვნების უნარი, თანამედროვე მულტიმედია გარემოში მუშაობისათვის საჭირო პროფესიული და ეთიკური უნარ-ჩვევები პროფესიული სტანდარტების შესაბამისად. ექნებათ სათანადო ცოდნა, რომ იკვლიონ და შეაფასონ მედიაში მიმდინარე პროცესები და ტენდენციები, მედიის როლი თანამედროვე საზოგადოებაში და მისი ფუნქციონირების პირობები. მაგისტრატურაში მომზადდებიან სტუდენტები, რომლებიც გათვითცნობიერებული იქნებიან ჟურნალიზმის და მასკომუნიკაციის კონცეფციებსა და კვლევით მეთოდებში, ვისაც შეეძლება მედიის, მედიაპროდუქტისა და აუდიტორიის კრიტიკული ანალიზი, მიღებული ცოდნის კონკრეტულ საქმიანობაში გამოყენება– იქნება ეს აკადემიური სფერო თუ ჟურნალისტიკური პრაქტიკა.

სწავლის შედეგები: სამაგისტრო პროგრამის გავლის შემდეგ, კურსდამთავრებულებს ექნებათ გლობალური ჟურნალიზმისა და მედიაკომუნიკაციების სფეროში აქტუალური თემატიკისა და პრობლემატიკის ცოდნა. თანამედროვე მედიის კვლევისათვის საჭირო უნარ-ჩვევები. აღნიშნულ სფეროებში თანამედროვე თეორიების შესწავლის მეთოდოლოგიური პრონციპების ცოდნა და მათი კრიტიკული ანალიზის უნარი. კურსდამთავრებულებს გააზრებული ექნებათ ჟურნალისტიკის როლი და დანიშნულება განსხვავებულ კულტურათა პირობებში. გლობალური ჟურნალიზმის გამოწვევები თანამედროვე სამყაროში.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX

0-40	ჩაიჭრა	F
------	--------	---

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: მარინე ვაშაყმაძე marine.vashaymadze@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: კონფლიქტების ანალიზი და მართვა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: კონფლიქტების ანალიზისა და მართვის მაგისტრი

პროგრამის მიზნები: კონფლიქტების ანალიზის და მართვის სამაგისტრო პროგრამის მიზანია მოამზადოს მაღალი კვალიფიკაციის სპეციალისტები, რომლებსაც ექნებათ ცოდნა სხვადასხვა დონის კონფლიქტების სტრუქტურის, შინაარსის და დინამიკის ძირითად კანონზომიერებათა შესახებ. პროგრამა მოიცავს როგორც თეორიულ, ისე პრაქტიკულ კომპონენტებს, რაც საშუალებას იძლევა პროგრამის კურსდამთავრებულებს გამოუმუშავდეთ უნარ-ჩვევები სხვადასხვა დონის კონფლიქტების მოგვარების და პრევენციისთვის. მისი მიზანია, მოამზადოს მკვლევარი/პრაქტიკოსი, რომელსაც შეეძლება თავისი ცოდნის გამოყენება ისეთი კონფლიქტების ანალიზის, მოგვარების და პრევენციისთვის, როგორცაა ინტერპერსონალური, ინტერჯგუფური, ოჯახური, ბიზნეს კონფლიქტები, ეთნიკური, რელიგიური, პოლიტიკური თუ სახელმწიფოთა შორის კონფლიქტები.

სწავლის შედეგები: სამაგისტრო კურსის გავლის შემდეგ კურსდამთავრებული:

- უნდა ფლობდეს ღრმა თეორიულ ცოდნას
- უნდა ფლობდეს კონფლიქტის კვლევის მეთოდებს, მონაცემების სტატისტიკური დამუშავების, შედეგების ანალიზის და პრეზენტაციის მეთოდებს;
- უნდა ფლობდეს კონფლიქტის მოგვარების ალტერნატიულ მეთოდებს.
- შეეძლოს მეცნიერული თუ პრაქტიკული კვლევების დამოუკიდებლად ჩატარება;
- იცნობდეს შესაბამისი და მოსაზღვრე სფეროში დასაქმებული ორგანიზაციების საქმიანობას და სპეციფიკა

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX

0-40	ჩაიჭრა	F
------	--------	---

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: გუგული მალრაძე guguli.magradze@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: ნაციონალიზმისა და ეთნიკურობის კვლევები

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ნაციონალიზმისა და ეთნიკურობის კვლევების მაგისტრი

პროგრამის მიზნები: სამაგისტრო პროგრამა ნაციონალიზმისა და ეთნიკურობის კვლევებში ამზადებს სპეციალისტებს, რომლებიც იცნობენ ნაციონალიზმის და ეთნიკურობის ძირითად თეორიულ მიდგომებს, ისტორიის, კულტუროლოგიის, ეთნოლოგიის, პოლიტიკის, ეკონომიკის, სამართლის, სოციოლოგიის სფეროში თეორიულ ნააზრევს, აგრეთვე ნაციონალიზმთან და ეთნიკურობასთან დაკავშირებულ თანამედროვე პრობლემებს.

სტუდენტი უნდა დაეუფლოს აგრეთვე ემპირიული კვლევის – მასალის თავმოყრისა და ანალიზის მეთოდოლოგიურ საფუძვლებს. მას საშუალება ეძლევა, ინდივიდუალური საკვლევი თემა და შესაბამისი გეგმა პრაქტიკულად შეუსაბამოს სამაგისტრო პროგრამას. ამ თვალსაზრისით, მნიშვნელოვანია სამეცნიერო-კვლევითი უნარ-ჩვევების საბოლოო დახვეწისა და განმტკიცების მიზნით შემუშავებული სავალდებულო კურსები, რომლებიც სტუდენტს საშუალებას მისცემს, სამეცნიერო ხელმძღვანელთან გავლილი კონსულტაციების გარდა, დახვეწოს სადისერტაციო ნაშრომის სტრუქტურა და სახე.

სწავლის შედეგები: პროგრამის დასრულების შემდეგ მაგისტრს შეეძლება კვლევის მეთოდოლოგიური საფუძვლის განსაზღვრა; ემპირიული და თეორიული მასალის შეჯერება და, ამის საფუძველზე, პროცესების ანალიზი; ამ უნარ-ჩვევების გამოყენება კონკრეტული საკითხების გადაწყვეტისას პრაქტიკული საქმიანობის პროცესში; კვლევითი და პრაქტიკული მუშაობის შედეგების წერითი და ზეპირი პრეზენტაცია. მაგისტრებს ნაციონალიზმისა და ეთნიკურობის კვლევების სფეროში შეუძლიათ კვლევის ჩატარება და ანალიტიკური სამუშაოს შესრულება მრავალი მიმართულებით. მათი სპეციალიზაციის სფეროები მოიცავს პოლიტიკურ მეცნიერებებს, საერთაშორისო ურთიერთობებს, ისტორიას, კულტურის მეცნიერებს, ეთნოლოგიას, სოციოლოგიას, სამართლისმცოდნეობას და სხვ.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E

41-50	ვერ ჩააზარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: ზურაბ დავითაშვილი zurab.davitashvili@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება : დიპლომატია და საერთაშორისო პოლიტიკა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: დიპლომატიისა და საერთაშორისო პოლიტიკის მაგისტრი

პროგრამის მიზნები: სამაგისტრო პროგრამა დიპლომატიასა და საერთაშორისო პოლიტიკაში ამზადებს საერთაშორისო ურთიერთობების სპეციალისტებს, რომლებიც, ერთის მხრივ, იცნობენ საერთაშორისო ურთიერთობების შემსწავლელ ძირითად თეორიულ მიდგომებს, დიპლომატიის ისტორიას და წამყვანი სახელმწიფოების საგარეო პოლიტიკას, მეორეს მხრივ კი, მიღებული აქვთ საგარეო პოლიტიკის წარმოების, საგარეო საქმეთა სამინისტროში მუშაობის და მოლაპარაკებების წარმოების პრაქტიკული გამოცდილება.

სწავლის შედეგები: საერთაშორისო პოლიტიკისა და დიპლომატიის მაგისტრებს შეუძლიათ კვლევის ჩატარება და ანალიტიკური სამუშაოს შესრულება საერთაშორისო და საგარეო პოლიტიკის მიმართულებით. მათი სპეციალიზაციის სფეროები მოიცავს ნაციონალიზმს, გლობალიზაციას, საერთაშორისო პოლიტიკურ ეკონომიას, პოსტსაბჭოთა ტრანსფორმაციას, ევროკავშირის პოლიტიკას, ეროვნული და საერთაშორისო უსაფრთხოების პრობლემებს, დიპლომატიის ისტორიას და თეორიას, დიპლომატიურ და საკონსულო სამართალს, დიპლომატიურ პრაქტიკას და პროტოკოლს.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: ალექსანდრე რონდელი alex.rondeli@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: ანთროპოლოგია: ინტერდისციპლინური კვლევები

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ანთროპოლოგიის მაგისტრი

პროგრამის მიზნები: სამაგისტრო პროგრამის გავლის შემდეგ კურსდამთავრებულებს ექნებათ ანთროპოლოგიაში აქტუალური თემატიკის ცოდნა, რომელიც მოიცავს ამ სფეროსთვის აუცილებელ ტერმინოლოგიურ/ცნებით აპარატს, ანთროპოლოგიურ თეორიებს, კლასიკურ და თანამედროვე სოციალურ-თეორიულ მიდგომებს, სემიოტიკის თეორიულ და მეთოდოლოგიურ თავისებურებებს, კულტურის გამოყენებითი ასპექტების გააზრებას; მათ ექნებათ ინფორმაცია სოციოკულტურული ფაქტორების ზემოქმედების კანონზომიერებების, აგრეთვე სოციალური ინსტიტუტების, პიროვნებისა და, ზოგადად, სოციალური ფენომენების კულტურულ-სპეციფიკური ასპექტების შესახებ თანამედროვე პრაქტიკის კონტექსტში. ანალიზს,

ამასთანავე, კურსდამთავრებულებს გააზრებული ექნებათ კვლევის მეთოდებსა და ანალიზთან დაკავშირებული სპეციალური საკითხები; ექნებათ თანამედროვე მეცნიერებაში აღიარებული, კულტურული მსგავსება/განსხვავებების მრავალფეროვანი (მენტალური, სემიოტიკური, ლინგვისტური და ა.შ.) მახასიათებლების, მათი აღმწერი შესაძლებლობების ცოდნა. კურსდამთავრებულებს გააზრებული ექნებათ ემპირიული კვლევის მეთოდოლოგიური პრინციპები, დაუფლებული იქნებიან კვლევის თანამედროვე სტრატეგიებს, ტრადიციულ და უახლეს კვლევით ტექნოლოგიებსა და მეთოდებს, კვლევის დაგეგმვასა და დიზაინს, მოპოვებულ მონაცემთა სტატისტიკურ ანალიზსა და ინტერპრეტაციას.

სწავლის შედეგები: პროგრამა ორიენტირებულია მსმენელთა კრიტიკული აზროვნების განვითარებაზე, რაც მოიცავს მეცნიერული თვალსაზრისების დიფერენციაციასა და კრიტიკულ ანალიზს, ძირითადი და კონტრარგუმენტების განხილვა/შეპირისპირებასა და ინტერპრეტაციას. კურსდამთავრებულებს, გამომუშავებული ექნებათ უშუალოდ მათი საქმიანობის სპეციფიკით გათვალისწინებული სპეციალური უნარ-ჩვევები: კონკრეტული სფეროს საკვლევად ადეკვატური პრინციპების ანალიზის, საკვლევი საკითხის ფორმალიზების, გამოსაყენებელ მეთოდთა შერჩევის, კვლევით მოპოვებული მასალის მათემატიკური ანალიზისა და SPSS-ით დამუშავების ჩვევები; გავარჯიშებული ექნებათ პრობლემური საკითხების იდენტიფიკაციისა და ფართო კონტექსტთან მათი დაკავშირების, კვლევით მოპოვებული მასალის ინტერპრეტაციის უნარ-ჩვევები; გამომუშავებული ექნებათ ფორმალური, პროფესიული წერილობითი ენა.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: ლალი სურმანიძე lali.surmanidze@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: გენდერის კვლევა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: სოციალურ მეცნიერებათა მაგისტრი
სპეციალობა: გენდერის კვლევა

პროგრამის მიზნები: პროგრამა ინტერდისციპლინარულია და მიზნად ისახავს:

- მისცეს სტუდენტებს უახლესი ცოდნა გენდერის, როგორც სოციალური, კულტურული, პოლიტიკური და ეკონომიკური ფენომენის შესახებ;
- განუვითაროს მათ კვლევისა და ანალიზის უნარი;
- მოამზადოს ისინი გენდერის საკითხებზე პრაქტიკული მუშაობისათვის.

სწავლის შედეგები: პროგრამის წარმატებით დასრულების შედეგად სტუდენტი აითვისებს უახლეს ცოდნას გენდერის, როგორც სოციალური, კულტურული, პოლიტიკური და ეკონომიკური ფენომენის შესახებ; შეიძენს გენდერული თვალსაზრისით საინტერესო კვლევითი თუ პრაქტიკული პრობლემების იდენტიფიკაციის უნარსა და მათ გადასაჭრელად საჭირო თეორიულ თუ პრაქტიკულ ინსტრუმენტებს; მიიღებს გენდერთან დაკავშირებულ სოციალურ პრობლემების გადაჭრაზე პრაქტიკული მუშაობის გამოცდილებას; გარდა ამისა, სტუდენტი განივითარებს ზოგადად კვლევისა და ანალიზის უნარს, დებატების კულტურას, აკადემიური წერის, პრეზენტაციისა და ჯგუფური მუშაობის უნარებს; მიიღებს როგორც თვისებრივი, ისე რაოდენობრივი სოციალური კვლევების დაგეგმვისა და ჩატარებისთვის აუცილებელ თეორიულ ცოდნას და გამოცდილებას.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: თამარ ცხადაძე tamar.tskhadadze@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: გენდერის კვლევა (ინგლისურენოვანი)

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: სოციალურ მეცნიერებათა მაგისტრი
/Master of Social Sciences in Gender Studies

პროგრამის მიზნები: პროგრამა ინტერდისციპლინარულია და მიზნად ისახავს:

- მისცეს სტუდენტებს უახლესი ცოდნა გენდერის, როგორც სოციალური, კულტურული, პოლიტიკური და ეკონომიკური ფენომენის შესახებ;
- განუვითაროს მათ კვლევისა და ანალიზის უნარი;
- მოამზადოს ისინი გენდერის საკითხებზე პრაქტიკული მუშაობისათვის.

სწავლის შედეგები: სასწავლო პროგრამის დასრულების შემდეგ სტუდენტი ფლობს გენდერის თეორიულ და ფილოსოფიურ საფუძვლებს, გენდერში სამეცნიერო კვლევის ჩატარებისა და დამუშავების ხერხებს და შეუძლია ჩატაროს სრულფასოვანი სამეცნიერო და ანალიტიკური კვლევა გენდერის სფეროში. აქვს უნარი როგორც წერილობით, ისე ვერბალურად წარმოადგინოს საკუთარი კვლევის შედეგები და შეუძლია გამოიყენოს გენდერული პერსპექტივა ნებისმიერი საკითხის პრობლემური ანალიზისას. სტუდენტი ფლობს გენდერული და ფემინისტური თეორიების ცოდნას და მათ შორის ურთიერთმიმართების დამყარების უნარს, მათი შედარების ფემინისტურ და გენდერული მოძრაობის ისტორიისა და ამჟამინდელი მდგომარეობას შორის.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: თამარ ცხადაძე tamar.tskhadadze@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: ტრანსფორმაცია სამხრეთ კავკასიაში
(ინგლისურენოვანი პროგრამა)

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: სოციალურ მეცნიერებათა მაგისტრი
სპეციალობა: ტრანსფორმაცია სამხრეთ კავკასიაში

პროგრამის მიზნები: სამაგისტრო პროგრამის მთავარი მიზანია სამხრეთ კავკასიის რეგიონის ეკონომიკური, სოციალური და პოლიტიკური ტრანსფორმაციის შესწავლა და კვლევის განვითარება. ამ მიზნის მისაღწევად პროგრამა ინტეგრირებულად უდგება ტრანსფორმაციის კვლევებს. ინტეგრირებულ მიდგომაში იგულისხმება: 1) ტრანსფორმაციის პროცესების განხილვა სხვადასხვა დისციპლინის კუთხით, როგორებიცაა პოლიტიკური მეცნიერება, საერთაშორისო ურთიერთობები, ეკონომიკა, სოციოლოგია და ისტორია, 2) კურიკულუმში თეორიული, უნარებზე ორიენტირებული და კვლევითი კურსების გაერთიანება. პროგრამის კიდევ ერთი ამოცანაა სამხრეთ კავკასიის ქვეყნებს შორის აკადემიური რესურსების გაცვლისა და კვლევითი თანამშრომლობის ხელშეწყობა.

სწავლის შედეგები: პროგრამის წარმატებით დასრულება საშუალებას მისცემს სტუდენტს მოახდინოს ეკონომიკური, სოციალური და პოლიტიკური ტრანსფორმაციის შესახებ შეძენილი ძირითადი თეორიული მიდგომების ცოდნის ინტეგრირება გამოყენებითი კვლევისა და კომუნიკაციის უნარებთან. ამრიგად, პროგრამა მოამზადებს მომავალ პრაქტიკოსებს, ვინც გეგმავს გახდეს მკვლევარი, პოლიტიკისა და სტრატეგიის განმსაზღვრელი ექსპერტი, საჯარო მოხელე, პროფესიონალი, რომელიც იმუშავებს ეროვნულ და ადგილობრივ წარმომადგენლობით ინსტიტუტებში და/ან არასამთავრობო ორგანიზაციებში.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: მანანა მიქაბერიძე mmikaberidze@ucss.ge

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: ევროპის მცოდნეობა (ინგლისურენოვანი)

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია:

პროგრამის მიზნები: პროგრამის მიზანია სტუდენტებისათვის სიღრმისეული ინტერდისციპლინალური ცოდნის მიწოდება ევროკავშირთან დაკავშირებულ საკითხებზე (სამართალი, პოლიტიკა, ეკონომიკა, ისტორია და კულტურა), და აგრეთვე აღმოსავლეთ ევროპის საკითხებზე (აწმყო და მოსალოდნელი კავშირები ევროკავშირთან). ესტუდენტები გახდებიან ექსპერტები სათანადო და საფუძვლიანი ცოდნით ევროკავშირის ეკონომიკური, სამართლებრივი და პოლიტიკური ინსტიტუტების სტრუქტურისა და მუშაობის შესახებ, ევროპულ დონეზე გადაწყვეტილების მიღებისა და ევროპული ინტეგრაციის პროცესის შესახებ.

სწავლის შედეგები: სწავლის დამთავრების შემდეგ სტუდენტს:

- ექნება საფუძვლიანი ცოდნა ისეთ საკითხებზე, როგორცაა: ევროკავშირის ეკონომიკური, პოლიტიკური და სამართლებრივი სტრუქტურები, ინსტიტუტები და პოლიტიკა, ევროპის ინტეგრაციის ისტორია, ევროკავშირი და საქართველო, ევროპა მსოფლიო კონტექსტში;
- შეეძლება ევროპასთან დაკავშირებული საკითხების: მოვლენები, პროცესები, პოლიტიკა...- ინტეგრირება ეროვნულ, რეგიონალურ და ადგილობრივ კონტექსტში;
- შეეძლება გამოიყენოს სხვადასხვა დისციპლინების მეთოდოლოგია ინტეგრირებულად;
- ექნება კომპეტენცია ჩაატაროს დამოუკიდებელი კვლევა;
- შეეძლება იმუშაოს დამოუკიდებლად;
- შეეძლება კრიტიკულად შეაფასოს და გადმოსცეს ევროპისა და ევროპის ინტეგრაციის იდეები და კონცეფციები;
- შეეძლება ზეპირი კომუნიკაცია მშობლიურ და უცხოურ ენებზე სწორი ტერმინოლოგიის გამოყენებით;
- ექნება საერთაშორისო მობილურობა და სხვა კულტურათა მიმართ ტოლერანტული და შემწყნარებლური დამოკიდებულება

ინსტრუმენტული კომპეტენციები

- *შემეცნებითი* შესაძლებლობები, იდეებისა და აზრების გაგებისა და მანიპულირების უნარი
- გარემოთი მანიპულირების *მეთოდოლოგიური* უნარები: დროისა და სტრატეგიის ორგანიზება, გადაწყვეტილების მიღება და პრობლემების მოგვარება.
- *ტექნოლოგიური* უნარები, რომლებიც დაკავშირებულია ტექნოლოგიური მოწყობილობების გამოყენებასთან, გამოთვლები და ინფორმაციის მართვის უნარ-ჩვევები.
- *ლინგვისტური* უნარ-ჩვევები, როგორცაა ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაცია ან მეორე ენის ცოდნა.

პიროვნებათშორისი კომპეტენციები:

- *ინდივიდუალური* უნარები, რომლებიც დაკავშირებულია საკუთარი გრძნობების გამოხატვასთან, კრიტიკულ და თვით-კრიტიკულ დამოკიდებულებასთან.
- *სოციალური* უნარ-ჩვევები, რომლებიც დაკავშირებულია პიროვნებათშორის ურთიერთობებთან, ან გუნდურ მუშაობასთან, ან სოციალური ან ზნეობრივი ვალდებულების გამოხატვასთან. ამ უკანასკნელს აქვს ტენდენცია უპირატესობა მიანიჭოს სოციალურ ურთიერთქმედებას და თანამშრომლობას.

სისტემური კომპეტენციები: მთლიან სისტემებთან დაკავშირებული უნარ-ჩვევები. ეს უკანასკნელი გულისხმობს გაგების, გამჭრიახობის და ცოდნის კომბინაციას, რაც საშუალებას

იმლევა იმისა, რომ დანახულ იქნეს მთელში ნაწილების მიმართება. ეს უნარ-ჩვევები მოიცავს ცვლილების დაგეგმვას იმგვარად, რომ მოხდეს მთლიან სისტემაში გაუმჯობესება და შეიქმნას ახალი სისტემები. როგორც საფუძველს, სისტემური კომპეტენციები მოითხოვს ინსტრუმენტული და პიროვნებათაშორისი კომპეტენციების წინასწარ შეძენას.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის შეფასება ხორციელდება შემდეგი წესით: დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმად წერიტი გამოცდა. კრედიტი ენიჭება სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით უგროვდება არანაკლებ 51 ქულისა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: ასოცირებული პროფესორი გაგა გაბრიჩიძე,
ელ. ფოსტა: gaga.gabrichidze@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: საზოგადოებრივი გეოგრაფია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: საზოგადოებრივი გეოგრაფიის მაგისტრი

პროგრამის მიზნები: საზოგადოებრივი გეოგრაფია ერთის მხრივ სოციალური და პოლიტიკური მეცნიერებების, ხოლო მეორეს მხრივ გეოგრაფიის შემადგენელი ნაწილია. მისი მიზანია სოციალური, ეკონომიკური და პოლიტიკური სისტემების და პროცესების სივრცობრივი კანონზომიერებებისა და თავისებურებების გამოვლენა და ამის საფუძველზე ამ სფეროებში მოსალოდნელი ცვლილებების პროგნოზირება ადგილობრივ, რეგიონულ და გლობალურ დონეებზე.

სწავლის შედეგები: საზოგადოებრივი გეოგრაფიის მაგისტრი არის სპეციალისტი, რომელმაც აითვისა საზოგადოებრივი გეოგრაფიის და მომიჯნავე სამეცნიერო დისციპლინების სამაგისტრო კურსები. მას ხელეწიფება დამოუკიდებელი მეცნიერული მუშაობა, კერძოდ შეუძლია სალიტერატურო, სტატისტიკურ და სხვა სახის წყაროებთან მუშაობა, გეოინფორმაციული სისტემების ტექნოლოგიების გამოყენება, კონკრეტული საზოგადოებრივი მოვლენებისა და პროცესების დროით-სივრცითი ანალიზის და მოსალოდნელი შედეგების პროგნოზირება.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: გიორგი გოგსაძე giorgi.gogsadze@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: ორგანიზაციის განვითარება და კონსულტირება

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: სოციალურ მეცნიერებათა მაგისტრი
სპეციალობა: ორგანიზაციის განვითარება და კონსულტირება

პროგრამის მიზნები: კურსდამთავრებულები შესაბამის უნარ-ჩვევებს შეიძენენ კომპეტენციათა სამ ურთიერთმონათესავე სფეროში:

- კოგნიტური კომპეტენცია: თეორიული საფუძვლები ადამიანის ხატის, პიროვნების თეორიების, ორგანიზაციის თეორიების, სოციალური, სასწავლო და საკონსულტაციო პროცესების შესახებ.
- ტექნიკური კომპეტენცია: კონცეფციები, მეთოდები, დაგეგმვის პრაქტიკული ტექნიკა, ორგანიზაციებში პროცესუალურ ცვლილებათა განხორციელება და მათი შეფასება.
- პრაქტიკული კომპეტენცია: პროექტის მენეჯმენტი, გამოცდილებაზე დაფუძნებული სწავლება და გამოცდილების გაცვლა სტუდენტებს ინტერვენციულ უნარ-ჩვევებს გამოუმუშავებს, რათა მათ სტრატეგიების პრაქტიკული განხორციელება, ასევე კონკრეტულ სიტუაციებში მეთოდებისა და ტექნიკის მოდიფიცირება შეძლონ.

სწავლის შედეგები: კურსდამთავრებულები შეძლებენ ცოდნისა და პრობლემების გადაჭრის უნარის გამოყენებას ახალ გარემოში. ისინი მიიღებენ ინსტრუმენტს სხვადასხვა სახის ორგანიზაციის კომპეტენტური კონსულტირებისთვის, დიაგნოსტიკისა და შესაძლო კრიზისიდან მათი გამოყვანისთვის.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: ნოდარ ბელქანია nodar.belkania@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამები

სადოქტორო პროგრამის დასახელება: პოლიტიკური მეცნიერებანი

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: პოლიტიკურ მეცნიერებათა დოქტორი
სპეციალობა: პოლიტიკური მეცნიერებანი

პროგრამის მიზნები: სადოქტორო პროგრამა მიზნად ისახავს პოლიტიკის და პოლიტიკური სფეროს საკვანძო მომენტების გამოკვეთას და სპეციალისტების მომზადებას ჩვენი ქვეყნისა და რეგიონისათვის განსაკუთრებით აქტუალური საკითხების მეცნიერული კვლევისათვის; დარგში მიღებული ცოდნის გაღრმავებას; ძირითადი მეცნიერული უნარების განვითარებას; კვლევისა და სწავლების თანამედროვე მეთოდების შესწავლის საფუძველზე ახალი ცოდნის და ინფორმაციის შექმნასა და გენერირებას. სადოქტორო პროგრამა პოლიტიკურ მეცნიერებაში მიზნად ისახავს, აგრეთვე, დისციპლინის ცალკეული პრობლემური სფეროების გამოკვლევას.

სადოქტორო პროგრამა პოლიტიკურ მეცნიერებაში ემსახურება ამ დარგში მკვლევარისა და აკადემიური სფეროს მომავალი სპეციალისტის მომზადებას, რომელსაც შესწევს ახალი ცოდნის გენერირება და თავისი სადოქტორო დისერტაციით ემსახურება ახალი ცოდნის შექმნას პოლიტიკურ მეცნიერებაში

სწავლის შედეგი: შესაბამისად, დოქტორანტურის სწავლის შედეგი და კომპეტენცია მოკლედ შემდეგნაირად შეიძლება განისაზღვროს:

- ცოდნისა და უნარ-ჩვევების გენერაცია;
- ცოდნისა და უნარ-ჩვევების კონსერვაცია;
- ცოდნისა და უნარ-ჩვევების ტრანსფორმაცია;
- ლიდერობა;
- ავტონომია.

პოლიტიკური მეცნიერების სადოქტორო პროგრამის მთავარი მიზანია ისეთი სპეციალისტების მომზადება, რომლებიც პროფესიული მოღვაწეობის შესაბამისი სფეროების ლიდერები იქნებიან. სადოქტორო პროგრამის კურსდამთავრებულს უნდა შესწევდეს უნარი, კრიტიკულად გააანალიზოს დაგროვილი ცოდნა, შემოქმედებითად განავითაროს იგი და პასუხისმგებლობით მოეკიდოს სამეცნიერო ინფორმაციის ტრანსფორმაციასა და გავრცელებას პუბლიკაციების, სწავლებისა და პრაქტიკაში დანერგვის გზით.

დოქტორანტურის სწავლის შედეგი და კომპეტენცია მოკლედ შემდეგნაირად შეიძლება განისაზღვროს: დოქტორს პოლიტიკურ მეცნიერებებში უნდა შეეძლოს:

- კვლევის შედეგად ახალი ცოდნისა და უნარ-ჩვევების შექმნა; ახალი და კომპლესური იდეების გაშუქება და სინთეზირება;
- თავისი წვლილის შეტანა პოლიტიკურ მეცნიერებაში ორიგინალური კვლევებით, რომელიც იმსახურებს ეროვნულ, ისე საერთაშორისო დონეზე გამოქვეყნებას;
- პოლიტიკური მეცნიერების ისტორიისა და ძირითადი იდეების გაგება; დაგროვილი ცოდნის შემოქმედებითი განვითარება;
- პოლიტიკური მეცნიერებების ადგილი საერთო ინტელექტუალურ სივრცეში, ერკვეოდეს მონათესავე და სხვა სამეცნიერო სფეროების ძირითად საკითხებში;
- შეეძლოს ითანამშრომლოს სხვა დარგების წარმომადგენლებთან ინტერდისციპლინური კვლევის დროს;
- მოპოვებული ცოდნის ეფექტური და გასაგები ფორმით გადმოცემა;
- ესმოდეს მიღებული ცოდნის პრაქტიკული გამოყენების ასპექტები.

- სადოქტორო პროგრამით მომზადებულ სპეციალისტს უნდა შეეძლოს როგორც სასწავლო, ასევე კვლევითი პროცესის დაგეგმვა და განხორციელება.
- აკადემიურ და პროფესიონალურ კონტექსტში ტექნოლოგიური, სოციალური და კულტურული წინსვლისთვის ხელის შეწყობა.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: ნანა მაჭარაშვილი – nana.macharashvili@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის დასახელება: კონფლიქტების ანალიზი მართვა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: კონფლიქტების ანალიზისა და მართვის დოქტორი

პროგრამის მიზნები: დოქტორანტურის დონეზე კონფლიქტების მართვის პროგრამის მიზანია მოამზადოს უმაღლესი კვალიფიკაციის სპეციალისტები კონფლიქტის ანალიზის და მართვის სფეროში, რომელთაც ექნებათ კონფლიქტების შესახებ ღრმა თეორიული ცოდნა, ანალიტიკური აზროვნების უნარი და პრაქტიკული უნარ ჩვევები სხვადასხვა კონფლიქტების ანალიზისა და მოგვარების, სამეცნიერო კვლევების წარმოების, მიმდინარე კონფლიქტების ანალიზის და შესაბამისი რეკომენდაციების შემუშავებისათვის კონფლიქტების მოგვარების და პრევენციის, მშვიდობის მშენებლობის და შენარჩუნების სფეროში. ამასთან ერთად შეეძლება სამეცნიერო პედაგოგიური მუშაობის წარმართვა კონფლიქტოლოგიის დარგის მომავალი სპეციალისტების მოსამზადებლად და სათანადო ტრენინგების და კონსულტაციების ჩასატარებლად.

სწავლის შედეგები: დოქტორის აკადემიური ხარისხის მოპოვების შედეგად დოქტორანტს ექნება საფუძვლიანი აკადემიური ცოდნა და პრაქტიკული კვლევების წარმოების უნარჩვევები სხვადასხვა ხფეროში კონფლიქტების ანალიზის და მართვისათვის.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: თამუნა ხიჯაკაძე – tamuna.khijakadze@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის დასახელება: საზოგადოებრივი გეოგრაფია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: საზოგადოებრივი გეოგრაფიის დოქტორი

პროგრამის მიზნები: საზოგადოებრივ გეოგრაფიაში საფუძვლიანი და სისტემური ცოდნის ჩამოყალიბება, მეცნიერების განვითარებაში წვლილის შეტანა, სამეცნიერო-კვლევითი და პედაგოგიური მუშაობის დამოუკიდებელი დაგეგმვისა და განხორციელების უნარ-ჩვევების სრულყოფა.

საზოგადოებრივ გეოგრაფიაში სადოქტორო პროგრამის მიზანია ხელი შეუწყოს:

- სადოქტორო პროგრამის მონაწილეების მაღალი დონის მეცნიერებად და პედაგოგებად ჩამოყალიბებას.
- მეცნიერული კვლევის საფუძველზე სრულყოფილი სამეცნიერო ნაშრომების შესრულებას და ამის საფუძველზე მათი როლის ამაღლებას საზოგადოებრივი გეოგრაფიის, როგორც სამეცნიერო დისციპლინის განვითარებასა და სრულყოფაში.

პროგრამაში ყურადღება ეთმობა დოქტორანტის მიერ დამოუკიდებელი კვლევის განხორციელებას და ასევე მის პედაგოგიური საქმიანობაში დახელოვნებას, კერძოდ დოქტორანტი:

- დამოუკიდებლად წარმართავს კვლევითი პროექტების განხორციელებას ყველა ეტაპზე: ლიტერატურის და პირველადი სტატისტიკური ინფორმაციის მოძიება და განზოგადება; მონაცემთა ანალიზი; შედეგების ინტერპრეტაცია; დასკვნების და რეკომენდაციების ჩამოყალიბება.
- ვალდებულია მოამზადოს სამეცნიერო სტატიები და გამოქვეყნოს ისინი ადგილობრივ და საერთაშორისო გამოცემებში; ჩაატაროს სამეცნიერო კოლოკვიუმები. სასურველია მონაწილეობა მიიღოს სამეცნიერო კონფერენციებში და ჩაატაროს კვლევების შედეგების პრეზენტაცია.

სწავლის შედეგები: სადოქტორო პროგრამის დამთავრების შემდგომ სპეცილისტს უნდა შეეძლოს:

- საზოგადოებრივი გეოგრაფიის სფეროში დამოუკიდებელი სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის დაგეგმვა და წარმართვა, შედეგების წარმოდგენა საჯარო პრეზენტაციების და სამეცნიერო ნაშრომების სახით;
- სასწავლო კურსის პროგრამის შედგენა და მისი წარმართვა, ასევე სალექციო კურსის (კურსების) მომზადება სახელმძღვანელოს სახით.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: იოსებ სალუქვაძე – ioseb.salukvadze@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის დასახელება: სოციოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: სოციოლოგიის დოქტორი

პროგრამის მიზნები: სადოქტორო პროგრამის მიზნებია:

კვალიფიციური სოციოლოგები მომზადება, რომლებიც შეძლებენ კვლევების დამოუკიდებლად გაძღვლას და სოციოლოგიის სასწავლო პროგრამებში მონაწილეობას პედაგოგად.

უფრო კონკრეტულად, სადოქტორო პროგრამა ხელს შეუწყობს:

- თანამედროვე სოციალური თეორიების ძირითადი პარადიგმების შემოქმედებით გამოყენებას კვლევებში;
- სოციალური კვლევის მეთოდოლოგიასა და მეთოდებში ცოდნის გაღრმავებისთვის წინაპირობების განვითარებას; კვლევის თანამედროვე მეთოდების შესწავლის საფუძველზე ახალი ცოდნის და ინფორმაციის შექმნასა და გენერირებას.

სწავლის შედეგები: სოციოლოგიის სადოქტორო პროგრამის კურსდამთავრებულს:

- აქვს სისტემური და სიღრმისეული ცოდნა თავის მიერ არჩეული კვლევის თემის ფარგლებში და სისტემური ცოდნა მომიჯნავე სფეროებში, რაც მას საშუალებას აძლევს, სრულფასოვნად ჩაერთოს სოციოლოგიის მეცნიერების ფარგლებში მიმდინარე სამეცნიერო დისკუსიებში და აწარმოოს თეორიული ან გამოყენებითი კვლევა, რომელიც თვისებრივად გაამდიდრებს არსებულ ცოდნას ამ სფეროში. აქვს კვლევის რელევანტური მეთოდოლოგიის და მეთოდების სრულყოფილი ცოდნა, რაც მას საშუალებას აძლევს, დამოუკიდებლად წარმართოს ან უხელმძღვანელოს კვლევით პროექტს (პროექტებს).
- შეეძლება წარმოადგინოს სოციალური პრობლემების ღრმა და მრავალმხრივი ანალიზი, და შეიმუშაოს ეფექტური რეკომენდაციები პრობლემის გადაჭრის ყველაზე ოპტიმალური გზების თაობაზე. შეეძლება დასახოს კომპლექსური სოციალური პრობლემის გადაჭრის ახლებური და ეფექტური გზები. პროფესიულ დონეზე ფლობს სოციალური კვლევის ყველა ძირითად მეთოდს, შეუძლია მათი გამოყენება ახალი ცოდნის მისაღებად.
- შეეძლება საკვლევი პრობლემების ახლებური ანალიზი და ინტერპრეტაცია.
- შეეძლება რთული პრობლემების დამოუკიდებლად და სწორად გადაჭრა, მათ შორის – კვლევითი პროექტის ხელმძღვანელობის პროცესში. აქვს უნარი, მიიღოს სწორი და ეფექტური გადაწყვეტილება და საჭიროების შემთხვევაში გამოიყენოს დამატებითი რესურსები;
- შეეძლება სოციოლოგიის სწავლება, როგორც კვლევის მეთოდების, ისე სოციალური თეორიების მიმართულეებით.
- შეეძლება მაღალკვალიფიციური მონაწილეობა ზოგადი და სპეციალური ხასიათის სოციალური საკითხებისადმი მიძღვნილ დისკუსიაში; შეუძლია მონაცემთა ბაზებთან მუშაობა, სამეცნიერო სტატიის დაწერა.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება

ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: იაგო კაჭკაჭიშვილი – iagok@yahoo.com

სადოქტორო პროგრამის დასახელება: სოციალური მუშაობა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: სოციალური მუშაობის დოქტორი

პროგრამის მიზნები: დოქტორანტურა წარმოადგენს უმაღლესი განათლების მესამე საფეხურს, სასწავლო პროგრამებისა და სამეცნიერო კვლევების ერთობლიობას. დოქტორანტურის მთავარი მიზანია პროფესიული მოღვაწეობის შესაბამისი სფეროების მაღალკვალიფიციური აკადემიური კადრების მომზადება, რომლებსაც შესწევთ უნარი: შექმნან ახალი ცოდნა, კრიტიკულად გაანალიზონ დაგროვილი სამეცნიერო გამოცდილება და მიღებული სამეცნიერო შედეგები გაავრცელონ პუბლიკაციების მეშვეობით, ასევე სასწავლო პროცესში და პრაქტიკაში მათი დანერგვის გზით.

უფრო კონკრეტულად, სადოქტორო პროგრამა ხელს შეუწყობს:

- კვლევის მეთოდოლოგიასა და მეთოდებში ცოდნის გაღრმავებისთვის წინაპირობების განვითარება; კვლევის თანამედროვე მეთოდების შესწავლის საფუძველზე ახალი ცოდნის და ინფორმაციის შექმნა და გენერირება.
- კვლევაში თეორიული აზროვნებისა და კრიტიკული აღქმის განვითარების მხარდაჭერა;
- აკადემიური წერის, კვლევის შედეგების წერილობით და ზეპირი ფორმით წარმოდგენის, კრიტიკული ანალიზის და მიმოხილვის უნარების ჩამოყალიბებისთვის წინაპირობის განვითარება.

სწავლის შედეგები: სადოქტორო პროგრამის კურსდამთავრებულს:

- აქვს სისტემური და სიღრმისეული ცოდნა თავის მიერ არჩეული სოციალური მუშაობის ამა თუ იმ სფეროს (ბავშვები, ოჯახები, მოხუცები, მარგინალური ჯგუფები და სხვ.) ფარგლებში და სისტემური ცოდნა მომიჯნავე სფეროებში, რაც მას საშუალებას აძლევს, სრულფასოვნად ჩაერთოს სოციალური მეცნიერებების ფარგლებში მიმდინარე სამეცნიერო დისკუსიებში და აწარმოოს თეორიული ან გამოყენებითი კვლევა, რომელიც თვისებრივად გაამდიდრებს არსებულ გამოცდილებას ამ სფეროში. აქვს კვლევის რელევანტური მეთოდოლოგიის სრულყოფილი ცოდნა, რაც მას საშუალებას აძლევს არა მხოლოდ დამოუკიდებლად წარმართოს, არამედ უხელმძღვანელოს როგორც კვლევით პროექტს, ისე სოციალური სამუშაოს პრაქტიკას.
- შეუძლია წარმოადგინოს სოციალური პრობლემების ღრმა და მრავალმხრივი ანალიზი, შეიმუშაოს ეფექტური რეკომენდაციები და თავად იმოქმედოს პრობლემის გადაჭრის ყველაზე ოპტიმალური გზების გამოყენებით. შეუძლია დასახოს კომპლექსური სოციალური პრობლემის გადაჭრის ახლებური და ეფექტური გზები. პროფესიულ დონეზე ფლობს სოციალური მუშაობის ყველა ძირითად მეთოდს, შეუძლია მათი ინოვაციური გამოყენება.
- შეუძლია სოციალური პრობლემების ინოვაციური ანალიზი და მათი გადაჭრის ახლებური გზების მოძიება.
- შეუძლია რთული პრობლემების დამოუკიდებლად და სწორად გადაჭრა, მათ შორის – პრაქტიკის ხელმძღვანელობის პროცესში. აქვს უნარი, მიიღოს სწორი და ეფექტური გადაწყვეტილება და საჭიროების შემთხვევაში გამოიყენოს დამატებითი რესურსები; ძალუძს მიმართოს პრობლემის გადაჭრის ახლებურ გზებს.
- აქვს უნარი, დამოუკიდებლად განახორციელოს კომპლექსური კვლევითი და კლიენტებთან პრაქტიკული მუშაობის პროექტი, ან უხელმძღვანელოს საშუალო ან დიდ კვლევით ჯგუფს კვლევის ახალი მეთოდების და მიდგომების გამოყენებით; შეუძლია თავად დაგეგმოს და თავისი უშუალო ხელმძღვანელობით

განახორციელოს კომპლექსური კვლევითი პროექტის და სოციალური მუშაობის პრაქტიკის სრული ციკლი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: იაგო კაჭკაჭიშვილი – iagok@yahoo.com

სადოქტორო პროგრამის დასახელება: სოციალური, პოლიტიკური და კულტურული ფსიქოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ფსიქოლოგიის დოქტორი
სპეციალობა: სოციალური ფსიქოლოგია/ პოლიტიკური ფსიქოლოგია/კულტურული ფსიქოლოგია

პროგრამის მიზნები: პროგრამით გათვალისწინებული სასწავლო და სამეცნიერო კომპონენტების სრული კურსის გავლის და სადოქტორო დისერტაციის დაცვის შემდეგ დოქტორს ექნება არჩეულ დარგში ღრმა თეორიული ცოდნა, კვლევის მეთოდებისა და სტატისტიკური ანალიზის გამოყენების უნარ-ჩვევები და უმაღლეს სკოლასა და სხვა შესაბამის ორგანიზაციებში მუშაობის კომპეტენცია.

სწავლის შედეგები: სოციალური, პოლიტიკური და კულტურული ფსიქოლოგიის სადოქტორო პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებულნი:

- უნდა ფლობდეს საფუძვლიან, ღრმა ცოდნას სოციალურ, პოლიტიკურ და/ან კულტურულ ფსიქოლოგიასა და მეცნიერების მოსაზღვრე დარგებში;
- უნდა ფლობდეს უმაღლეს სკოლაში სალექციო კურსების მაღალ მეცნიერულ და მეთოდურ დონეზე წარმართვის უნარ-ჩვევებს.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: შალვა აბზიანიძე – socpsy@myoffice.ge

სადოქტორო პროგრამის დასახელება: ორგანიზაციის ფსიქოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ფსიქოლოგიის დოქტორი
სპეციალობა: ორგანიზაციის ფსიქოლოგია

პროგრამის მიზნები: ორგანიზაციის ფსიქოლოგიის დარგში სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის დამოუკიდებელი დაგეგმვისა და განხორციელების კომპეტენციების შექმნა და პროფესიული ჩვევების სრულყოფა.

ორგანიზაციული ფსიქოლოგიის სადოქტორო პროგრამის მიზანია ხელი შეუწყოს:

- სადოქტორო პროგრამის მონაწილეების მეცნიერებად, მკვლევრებად და პრაქტიკოსებად ჩამოყალიბებას
- მეცნიერული კვლევის საფუძველზე, ორგანიზაციაში ადამიანის ქცევისა და ინტერაქციის ბაზისური ცოდნის შექმნას.

სწავლის შედეგები: სადოქტორო პროგრამის დამთავრების შემდგომ სპეციალისტს უნდა შეეძლოს:

- ფსიქოლოგიის დარგში დამოუკიდებელი სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის დაგეგმვა და წარმოება;
- სასწავლო კურსის პროგრამის შედგენა და სასწავლო პროცესის წარმართვა.

სადოქტორო პროგრამის დასრულების შემდგომ დოქტორანტს შეუძლია: სამეცნიერო-კვლევითი პროექტების წარმოება, სხვადასხვა ტიპის ორგანიზაციაში დამოუკიდებელი პრაქტიკული მუშაობა, უმაღლეს სასწავლებელში სწავლება და პროფესიული წვრთნა.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX

0-40	ჩაიჭრა	F
------	--------	---

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: ია კუტალაძე – ia@naec.ge

სადოქტორო პროგრამის დასახელება: პიროვნების და კლინიკური ფსიქოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ფსიქოლოგიის დოქტორი
სპეციალობა: პიროვნებისა და კლინიკური ფსიქოლოგია

პროგრამის მიზნები: პროგრამის მიზანია მეცნიერული ცოდნის შექმნა და გამოყენება ადამიანური პრობლემების (ტრავმა) შეფასების, გაგებისა და გაუმჯობესების შესახებ. ისე როგორც პიროვნების და კლინიკური ფსიქოლოგიის პროგრამების უმეტესობა ეს პროგრამაც ეფუძნება მეცნიერი-პრაქტიკოსის მოდელს დამიზნად ისახავს მოამზადოს მეცნიერი და პროფესიონალი პრაქტიკოსი, რომელსაც შეეძლება გააუმჯობესოს ცოდნა და გამოყენებითი საქმიანობა (პრაქტიკა) პროფესიული საქმიანობის სხვადასხვა სფეროში, როგორცაა უნივერსიტეტი, განათლებისა და ჯანდაცვის სისტემა და საზოგადოების სოციალური ცხოვრება მთლიანობაში.

სწავლის შედეგები: პროგრამა ორიენტირებულია ორ ძირითად მიზანზე: მოამზადოს პროფესიონალები, რომელთაც შეუძლიათ შექმნან ახალ ცოდნა დარგში და მოამზადოს ისინი, როგორც ლიდერები (სოციალური აქტორები), რომელთაც შეუძლიათ კრიტიკულ სიტუაციებში თავის თავზე აიღონ მენეჯერების ფუნქცია, რათა შექმნან და განავითარონ ახალი ინსტიტუტები ფსიქიკური ჯანმრთელობისა და მოქალაქეების ფსიქოლოგიური კარგად ყოფნისათვის (well-being).

პროგრამა პიროვნებისა და კლინიკურ ფსიქოლოგიაში ეფუძნება მეცნიერი-პროფესიონალის მოდელს და მიზნად ისახავს ახალი ცოდნის შექმნას ფსიქოლოგიური ტრავმის, სტრესის და მომიჯნავე სფეროებში. სპეციალისტებს შეეძლებათ იმუშაონ სხვადასხვა ინსტიტუტებში, მოძებნონ რაციონალური გადაწყვეტილებები კრიზისისა და მასთან დაკავშირებული შედეგების დასაძლევად..

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E

41-50	ვერ ჩააზარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: მარინე ჩიტაშვილი – mchitashvili@ucss.ge

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: საერთაშორისო ურთიერთობები (ინგლისურენოვანი, საერთაშორისო პროგრამა, ხორციელდება სოციალურ მეცნიერებათა ცენტრის გრანტის ფარგლებში, კოდი: EO476)

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: საერთაშორისო ურთიერთობების დოქტორი/ PhD in International Relations

პროგრამის მიზნები: საერთაშორისო ურთიერთობების სადოქტორო პროგრამის მიზანია შექმნას ახალი ცოდნა საერთაშორისო ურთიერთობების დისციპლინაში, უზრუნველყოს დოქტორანტების გაძლიერებული ტრენინგი სოციალური კვლევის მეთოდებში და განუვითაროს მათ სამეცნიერო კვლევისათვის აუცილებელი უნარები.

პროგრამა ამზადებს საერთაშორისო ურთიერთობების მაღალი დონის მკვლევრებსა და პრაქტიკოსებს, რომლებიც იცნობენ საერთაშორისო პოლიტიკის თეორიულ მიდგომებს, აგრეთვე პოლიტიკის, ეკონომიკის, სამართლის, სოციოლოგიის სფეროში თეორიულ ნააზრევს, აგრეთვე თანამედროვე საერთაშორისო პოლიტიკურ პროცესებს. კურსდამთავრებულებს შეუძლიათ კვლევის ჩატარება და ანალიტიკური სამუშაოს შესრულება საერთაშორისო და საგარეო პოლიტიკის მიმართულებით, პროფესიული სამუშაოს შესრულება სახელმწიფო და დიპლომატიურ სამსახურში, საზოგადოებრივ სექტორსა და საერთაშორისო ორგანიზაციებში და უმაღლეს სასწავლებლებში დისციპლინის სწავლება ახალი მეთოდოლოგიების გამოყენებით.

პროგრამის ძირითადი ნაწილი ეთმობა კვლევას, მოიცავს სასწავლო კომპონენტს, და ისახავს შემდეგ ამოცანებს:

- სტუდენტთა სადოქტორო კვლევის ხელშეწყობა და განვითარება,
- საერთაშორისო ურთიერთობებში თეორიული ცოდნის გაღრმავება და სრულყოფა, ახალი ცოდნის გენერირება
- აკადემიური სწავლების/პედაგოგიკის უნარების განვითარების ხელშეწყობა.

სწავლის შედეგები: საერთაშორისო ურთიერთობების სადოქტორო პროგრამის დამთავრების შედეგად სტუდენტები მიიღებენ ახალ გაღრმავებულ ცოდნას დისციპლინაში, ექნებათ უნარი შექმნან ახალი ცოდნა და განახორციელონ დისციპლინაში უკვე დაგროვილი აკადემიური და სამეცნიერო გამოცდილების კრიტიკული ანალიზი და მიღებული გამოცდილება ეფექტურად გამოიყენონ საერთაშორისო მასშტაბით კვლევისა და ცოდნის გავრცელებისათვის როგორც სამეცნიერო პუბლიკაციების, ასევე აკადემიური სწავლების პრაქტიკის მეშვეობით.

პროგრამის კურსდამთავრებული შეძლებს:

- დამოუკიდებლად დაგეგმოს და განახორციელოს აკადემიური კვლევა საერთაშორისო ურთიერთობების სფეროში;
- ეფექტურად წარმოადგინოს საჯარო პრეზენტაციები ჩატარებული კვლევის შესახებ;
- დისციპლინაში განხორციელებული კვლევა გამოაქვეყნოს სამეცნიერო ნაშრომის სახით საერთაშორისო რეფერირებად ჟურნალში;
- დამოუკიდებლად შეადგინოს აკადემიური პროგრამა, სახელმძღვანელოს სახით მოამზადოს ახალი სასწავლო სალექციო კურსი და განახორციელოს მისი სწავლება ახალი მეთოდოლოგიების გამოყენებით.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100

ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: მარინე ჩიტაშვილი mchitashvili@ucss.ge

მანანა მიქაბერიძე mmikaberidze@ucss.ge

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: გენდერის კვლევა (ინგლისურენოვანი, საერთაშორისო პროგრამა, ხორციელდება სოციალურ მეცნიერებათა ცენტრის გრანტის ფარგლებში, კოდი: EO476)

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია:

პროგრამის მიზნები: გენდერის კვლევის სადოქტორო პროგრამის მიზანია გენდერის კვლევის დისციპლინაში ახალი ცოდნის გენერირება, არსებული ცოდნის გაღმავება, გამოყენება და გავრცელება სწავლებისა და სამეცნიერო ნაშრომების მეშვეობით სოციალური კვლევის მეთოდებში გაღმავებულ დონეზე ინტენსიური ტრენინგის განხორციელება, დამოუკიდებელი სამეცნიერო კვლევის განხორციელებისა და აკადემიური სწავლების პრაქტიკისათვის აუცილებელი უნარების განვითარება.

პროგრამა მოამზადებს მაღალი დონის მკვლევარებსა და პრაქტიკოსებს გენდერის კვლევის დისციპლინაში. კურსდამთავრებულებს ექნებათ გენდერის თეორიული და ფილოსოფიური საფუძვლების გაღმავებული ცოდნა, განავრცობენ გენდერში დამოუკიდებელი კვლევების ჩატარების და გენერირებული ინფორმაციის დამუშავების უნარებსა და ხერხებს, გამოიყენებენ გენდერულ პერსპექტივას ნებისმიერ პრობლემური ანალიზის დროს და შეეძლებათ დისციპლინის სწავლება უმაღლეს სასწავლებლებში ახალი მეთოდოლოგიების გამოყენებით.

პროგრამის ძირითადი ნაწილი ეთმობა კვლევას, მოიცავს სასწავლო კომპონენტს, და ისახავს შემდეგ ამოცანებს:

- სტუდენტთა სადოქტორო კვლევის ხელშეწყობა და განვითარება,
- საერთაშორისო ურთიერთობებში თეორიული ცოდნის გაღმავება და სრულყოფა, ახალი ცოდნის გენერირება
- აკადემიური სწავლების/პედაგოგიკის უნარების განვითარების ხელშეწყობა.

სწავლის შედეგები: პროგრამის სასწავლო და კვლევითი კომპონენტების დასრულების შედეგად კურსდამთავრებულები შეიძენენ გაღმავებულ ცოდნას გენდერის კვლევის დისციპლინაში, შეეძლებათ ახალი ცოდნის შექმნა და უკვე დაგროვილი სამეცნიერო გამოცდილების კრიტიკული ანალიზი. ექნებათ დამოუკიდებელი, მაღალი დონის კვლევის ჩატარება კვლევის სხვადასხვა მეთოდების გამოყენების მეშვეობით, შეიძენენ უნარებს, კვლევისა და დაგროვილი ცოდნის საერთაშორისო მასშტაბით გავრცელებისათვის პედაგოგიური პრაქტიკისა და სამეცნიერო პუბლიკაციების მეშვეობით.

პროგრამის კურსდამთავრებული შეძლებს დაგეგმოს და განახორციელოს დამოუკიდებლად და მაღალ დონეზე აკადემიური კვლევა გენდერის სფეროში; ჩატარებული კვლევის შესახებ გამოაქვეყნოს საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით ანგარიში, სამეცნიერო ნაშრომი საერთაშორისო რეფერირებად ჟურნალში და მოახდინოს კვლევის შედეგების საჯარო პრეზენტაცია. პროგრამა აგრეთვე დოქტორანტებს განუვითარებს უნარს აკადემიური პროგრამის, სასწავლო კურსის დამოუკიდებლად მომზადებისა და სწავლებისათვის და უმაღლეს სასწავლებელში ახალი მეთოდოლოგიების გამოყენებით პედაგოგიური სამუშაოს წარმოებისთვის.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი

გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: მარინე ჩიტაშვილი mchitashvili@ucss.ge

მანანა მიქაბერიძე mmikaberidze@ucss.ge

ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტი

საბაკალავრო პროგრამები

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: ეკონომიკა

პროგრამა შედგება საფაკულტეტო სპეციალობის სავალდებულო და დამატებითი სპეციალობის (minor) კურსებისაგან, ასევე სასპეციალიზაციო არჩევითი მოდულებისაგან. 6 მოდულიდან სტუდენტი ირჩევს მხოლოდ ერთს:

1. მენეჯერული ეკონომიკა
2. მაკროეკონომიკა
3. საერთაშორისო ეკონომიკა
4. ეკონომიკური პოლიტიკა
5. ეკონომეტრიკა და მათემატიკური ეკონომიკა
6. ეკონომიკური სტატისტიკა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: სოციალური მეცნიერების

ბაკალავრი/Bachelor of Social Science in Economics

პროგრამის მიზნები: პროგრამის მიზანია სტუდენტებს მისცეს თეორიული ეკონომიკური ცოდნა, შეუქმნას წარმოდგენა ეკონომიკური კვლევების თანამედროვე მეთოდებსა და მათი გამოყენების შესაძლებლობებზე, გამოუმუშავოს დინამიკურ ეკონომიკურ გარემოში პრაქტიკული მუშაობის უნარ-ჩვევები.

სწავლის შედეგები: სოციალური მეცნიერების ბაკალავრის ხარისხი ენიჭებათ სტუდენტებს, რომლებსაც გააჩნიათ ზოგადი/ტრანსფერული და ცოდნის გამოყენების პრაქტიკული უნარები, გააზრებული და გაცნობიერებული აქვთ ცოდნის ყველა ასპექტი შემდეგი მიმართულებებით:

ცოდნა და გაცნობიერება:

- გააჩნიათ საბაზისო ცოდნა ფუნდამენტურ და სპეციალურ ეკონომიკურ დისციპლინებში, შეუძლიათ ამ ცოდნის ინტეგრირება ეკონომიკის თანამედროვე პრინციპებისა და მეთოდების გამოყენებით;
- გაცნობიერებული აქვთ საბაზრო ეკონომიკის ფუნქციონირების მექანიზმი, შესწავლილი აქვთ საბაზრო ეკონომიკის ფუნქციონირების კანონზომიერებები მიკრო-, მაკრო- და საერთაშორისო დონეებზე,
- ფლობენ ეკონომიკაში აუცილებელ რაოდენობრივ და სტატისტიკურ მეთოდებს;
- გაცნობიერებული აქვთ ეკონომიკაში არსებული ფაქტები და მოვლენები, თანამედროვე ეკონომიკური პროცესები და კანონზომიერებები;
- ფლობენ ეკონომიკური, სავაჭრო, ფულად-საკრედიტო და სავალუტო პოლიტიკის ფორმირების ძირითად პრინციპებსა და მეთოდებს;
- აცნობიერებენ გლობალური ეკონომიკის ფორმირების პირობებსა და ძირითად კანონზომიერებებს, მის დადებით და უარყოფით მხარეებს;
- გაცნობიერებული აქვთ ეკონომიკური ზრდის პრობლემები და შესაძლებლობები;
- აქვთ ისეთი ცოდნა და უნარ-ჩვევები, რომელიც მაგისტრატურაში სწავლის გაგრძელების საშუალებას იძლევა.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება/პრაქტიკული უნარები :

- გააჩნიათ ანალიტიკური და ლოგიკური აზროვნების უნარ-ჩვევები;
- გააჩნიათ ეკონომიკური მოვლენებისა და ტენდენციების ანალიზის, მიღებული შედეგების შეჯერებისა და სინთეზის, განზოგადებული დასკვნების გაკეთებისა და გადაწყვეტილების მიღების უნარი და კომპეტენცია;
- შეუძლიათ ეკონომიკური მოვლენების პროგნოზირება;

- შეუძლიათ ფინანსური და სხვა სააღრიცხვო მონაცემების დამუშავება, დანახარჯების ანალიზი და ოპტიმიზაცია;
- გააჩნიათ ეკონომიკის სფეროს შესაბამისი სპეციალური კომპეტენცია, კრეატიული და ინოვაციური საქმიანობის უნარ-ჩვევები;
- გააჩნიათ ეკონომიკური პრობლემების ანალიტიკური კვლევისა და ეფექტიანი ეკონომიკური გადაწყვეტილების მიღების უნარ-ჩვევები;
- შეუძლიათ დინამიკურ ეკონომიკურ კონიუნქტურასთან ადაპტაცია;
- შეუძლიათ თავიანთი დასკვნების საჯარო წარმოდგენა, მათი მკაფიო დასაბუთება შესაბამისი ცოდნითა და ლოგიკით როგორც სპეციალისტებთან, ისე არასპეციალისტებთან.

ზოგადი/ტრანსფერული უნარები:

- კოგნიტური უნარები: აქვთ ეკონომიკის ძირითადი იდეებისა და აზრების გაგებისა და მანიპულირების შესაძლებლობა, ანალიზისა და სინთეზის უნარი;
- ტექნოლოგიური უნარები: აქვთ ტექნოლოგიური მოწყობილობების, კომპიუტერული ტექნიკის გამოყენებისა და ინფორმაციის მენეჯმენტის უნარი, სხვადასხვა წყაროებიდან ინფორმაციის მიღების, დამუშავებისა და ანალიზის უნარი;
- სოციალური უნარები: აქვთ პოლიტიკური, ეკონომიკური და ინტერპერსონალური ურთიერთობების, ჯგუფური მუშაობის, სოციალური და ეთიკური პასუხისმგებლობის უნარი;
- ლინგვისტური უნარები: შეუძლიათ ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაცია მშობლიურ და უცხო ენებზე.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ნოდარ ხადური, ელ-ფოსტა: nodar.khaduri@tsu.ge;
ტელ.: 30 36 93, კონსულტაციების გაწევის დრო: ხუთშაბათი, 14:00 – 17:00 საათი.

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: ბიზნესი და მართვა

პროგრამა შედგება საფაკულტეტო სპეციალობის სავალდებულო და დამატებითი სპეციალობის (minor) კურსებისაგან, ასევე სასპეციალიზაციო არჩევითი მოდულებისაგან. 8 მოდულიდან სტუდენტი ირჩევს მხოლოდ ერთს:

1. საერთაშორისო ბიზნესი
2. მენეჯმენტი
3. მარკეტინგი
4. ფინანსები და საბანკო საქმე
5. აღრიცხვა–ანგარიშგება, აუდიტი
6. ინფორმაციული მენეჯმენტი
7. სურსათის ხარისხისა და უვნებლობის მართვა
8. ტურიზმისა და მასპინძლობის

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ბიზნესის მართვის ბაკალავრი/Bachelor of Business Administration (BBA)

პროგრამის მიზნები: პროგრამის მიზანია ბიზნესის მართვის ბაკალავრის აკადემიური ხარისხის მქონე სპეციალისტის მომზადება, რომელიც შეძლებს ბიზნეს-პროცესებისა და ორგანიზაციების ეფექტიან მართვას, რაშიც მას დაეხმარება მმართველობითი საქმიანობის თეორიული და პრაქტიკული ასპექტების საფუძვლიანი ცოდნა და პროფესიული კარიერისათვის აუცილებელი.

პროგრამა იძლევა ბიზნესის სხვადასხვა სფეროში საქმიანობის და საერთაშორისო ბაზარზე კონკურენტუნარიან სპეციალისტად ჩამოყალიბებისათვის საჭირო თეორიული და პრაქტიკული ცოდნის მიღების შესაძლებლობას.

სწავლის შედეგები: სწავლების დასრულების შემდეგ სტუდენტს ექნება:

დარგობრივი უნარები: ცოდნა და გაცნობიერება:

- იცის ბიზნესისა და მენეჯმენტის საფუძვლები. გააჩნია ორგანიზაციის, მისი გარემოსა და მათი მართვის თეორიების, კონცეფციებისა და ძირითადი პრინციპების ცოდნა;
- გააჩნია ბიზნესის ფუნქციონალური სფეროების: ოპერაციული მენეჯმენტის, პროექტების მართვის, ლოგისტიკის, მარკეტინგისა და გაყიდვების, კადრების მართვის, ფინანსებისა და ბუღალტერიის, ზოგადი მენეჯმენტის, მართვის საკომუნიკაციო და საინფორმაციო ტექნოლოგიების ცოდნა და აცნობიერებს მათ ურთიერთკავშირს;
- ფლობს სათანადო ტერმინოლოგიას ბიზნესის სფეროში;
- იცის ბიზნესდსაიმანიანობის ანალიზის და შეფასების რაოდენობრივი და სტატისტიკური მეთოდები;
- აქვს ორგანიზაციების ეროვნული და გლობალური ეკონომიკური გარემოს შესახებ ცოდნა;
- აცნობიერებს სამართლებრივ, ეთიკურ და კულტურათაშორისი შემწყნარებლობის პასუხისმგებლობას ორგანიზაციისა და საზოგადოებაში;
- აცნობიერებს ბიზნესის როლს მდგრადი განვითარების ძირითად პრინციპებთან მიმართებაში.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება/ პრაქტიკული უნარები:

- ორგანიზაციაში პროცესების მართვის ძირითადი უნარები: პროცესების იდენტიფიცირება, ეფექტიანობის გაზომვა, ბიზნეს-პროცესის მონაწილეების განსაზღვრა და სხვა;
- ძირითადი მარკეტინგული უნარები: მარკეტინგული მონაცემების თავმოყრა, დაჯგუფება, ანალიზი, ბაზრის კვლევა, მისი შესაძლებლობების

განსაზღვრა და პროგნოზირება, მარკეტინგული ღონისძიებების განხორციელება და სხვა;

- ძირითადი ფინანსური უნარები: ფინანსური დოკუმენტების ინტერპრეტაცია, ფინანსური ინფორმაციის თავმოყრა, ანალიზი, ანგარიშების მომზადება და წარდგენა; საბუღალტრო, ფინანსური და მმართველობითი აღრიცხვის სისტემების გამოყენება, ბიუჯეტის მომზადება და სხვა;
- პროექტების მართვის უნარი: მიზნის ფორმულირება; მიზნების, ამოცანებისა და შედეგების ურთიერთკავშირის განსაზღვრა; დროითი ჩარჩოების დაგეგმვა და მართვა; პასუხისმგებლობის ფარგლებში ამოცანების მართვა; შესაბამისი რესურსების განსაზღვრა და მართვა და სხვა;
- ორგანიზაციის ან ფუნქციონალური სფეროს წინაშე მდგარი პრობლემის იდენტიფიცირებისა და დიაგნოსტიკის უნარი. პრობლემის გადასაჭრელად შესაბამისი მეთოდების გამოყენების, მათი დასაბუთებისა და დაცვის უნარი;
- ოპერაციულ, ტაქტიკურ დონეზე გადაწყვეტილების მიღების უნარი. სტრატეგიული და ტაქტიკური გადაწყვეტილების მიღების მიზნების და კრიტერიუმების ფორმულირების უნარი;
- იმ ეთიკური პრობლემების ამოცნობის, გაანალიზების, შესაბამისი გადაწყვეტილებების შერჩევისა და დაცვის უნარი, რომელსაც ადგილი აქვს საფინანსო სფეროში, საბუღალტრო აღრიცხვაში, ადამიანური რესურსების მენეჯმენტსა და მარკეტინგში.

ზოგადი უნარები:

კოგნიტური და მეთოდოლოგიური უნარები: ანალიზისა და სინთეზის უნარი, პრობლემების გადაჭრა/გადაწყვეტილების მიღება, დროის დაგეგმვისა და ორგანიზების უნარი,

კომუნიკაციის უნარი: კომუნიკაცია მშობლიურ ენაზე

- შეუძლია მონაწილეობა დისკუსიაში შესაბამისი დარგის სპეციალისტებთან;
- შეუძლია რეფერატული სახის შრომის მომზადება;
- შეუძლია საქმიანი დოკუმენტის შედგენა ბიზნეს ტერმინოლოგიის გამოყენებით;
- შეუძლია კომპლექსური საკითხის/ კითხვის ფორმულირება/ჩამოყალიბება, როგორც წერილობით, ასევე ზეპირად წარდგენა /პრეზენტაცია.

უცხო ენის ცოდნა:

- ფლობს უცხო ენას (B2 დონე), როგორც დამოუკიდებელი მოსაუბრე ბიზნესის სფეროში.

საინფორმაციო ტექნოლოგიების გამოყენების უნარები:

- იცნობს და თავისუფლად იყენებს თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებს;
- შეუძლია ელექტრონული დოკუმენტებთან, ელექტრონული ცხრილებთან, პრეზენტაციებთან, მონაცემთა ბაზებთან მუშაობა;
- საინფორმაციო სისტემების ტიპების იდენტიფიცირება;
- ბიზნესის შესაბამისი საინფორმაციო ბაზებისა და პროგრამების გამოყენების უნარი.

სოციალური უნარები: ჯგუფური მუშაობა; ინტერდისციპლინურ ჯგუფში მუშაობის უნარი.

სისტემური უნარები, სწავლის უნარი:

- შეუძლია დამოუკიდებლად, ლიტერატურის გამოყენებით, აიმაღლოს ცოდნა;
- შეუძლია საკუთარი ცოდნის შეფასება და შემდგომი სწავლის საჭიროებების განსაზღვრა;
- დამოუკიდებლად მუშაობს სამეცნიერო დარგობრივ ლიტერატურასთან, რეგულარულად ანახლებს ცოდნას დარგობრივი ლიტერატურის კითხვით.

კვლევის უნარი:

- კვლევით სამუშაოს ასრულებს წინასწარ შეთანხმებული რეკომენდაციების/ინსტრუქციების მიხედვით ხელმძღვანელის მეთვალყურეობით.

პროექტის შემუშავების უნარი:

- შეუძლია კვლევითი და ბიზნეს პროექტების ცალკეული კომპონენტების შემუშავება. დამოუკიდებლად მუშაობის უნარი:
- პასუხს აგებს საკუთარ სამუშაოზე და შეუძლია მისი შეფასება/კრიტიკა;
- შეუძლია ინიციატივის გამოჩენა;
- შეუძლია დამოუკიდებელი მუშაობა მინიმალური ხელმძღვანელობის ან კოლეგიალური დახმარების პირობებში წინასწარ შეთანხმებული რეკომენდაციების/ინსტრუქციების შესაბამისად.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ნუგზარ თოდუა

ტელეფონის ნომერი: (+995 32) 30 45 92 (ოფისი)

ელექტრონული ფოსტა: nugzar.todua@tsu.ge nugzartodua@yahoo.com

კონსულტაციების გაწევის დრო: ოთხშაბათი; 12 სთ-დან 17-საათამდე

სამაგისტრო პროგრამები

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: ბიზნესის ადმინისტრირება

პროგრამა შედგება როგორც სპეციალობის სავალდებულო კურსებისაგან, ისე სასპეციალიზაციო არჩევითი მოდულებისაგან, რომელთაგანაც სტუდენტი ირჩევს მხოლოდ ერთს. სულ 7 ასეთი მოდულია:

1. ფინანსები და საბანკო საქმე
2. მენეჯმენტი
3. საერთაშორისო ბიზნესი
4. აღრიცხვა და აუდიტი
5. მარკეტინგი
6. ტურიზმისა და მასპინძლობის მენეჯმენტი
7. საინფორმაციო სისტემების მენეჯმენტი

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრი/ Master of Business Administration (MBA) (სასპეციალიზაციო მოდულის მითითებით)

პროგრამის მიზნები: სამაგისტრო პროგრამის მიზანია ბიზნესის მართვის თეორიული ცოდნისა და პრაქტიკული უნარ-ჩვევების, სამეცნიერო კვლევისა და შემოქმედებითი მუშაობის უნარების მქონე კონკურენტუნარიანი სპეციალისტების მომზადება.

პროგრამის ამოცანას წარმოადგენს მოამზადოს სპეციალისტები, რომელთაც ექნებათ:

- ბიზნეს-ორგანიზაციების სტრატეგიების დაგეგმვის, ეფექტური მართვის, ორგანიზაციული დაპროექტების და ორგანიზაციული სტრუქტურის განვითარების საკვანძო საკითხების ცოდნა და უნარ-ჩვევები;
- საბანკო საქმის, ფულად-საკრედიტო სისტემის, საჯარო და კორპორაციის ფინანსების თეორიული ცოდნა და პრაქტიკული უნარ-ჩვევები;
- ფინანსური აღრიცხვა-ანალიზისა და აუდიტის ღრმა თეორიული ცოდნა და პრაქტიკული უნარ-ჩვევები;
- საერთაშორისო ვაჭრობის, საერთაშორისო ბიზნესის მართვისა და რეგულირების, საერთაშორისო მენეჯმენტის, საერთაშორისო კონკურენციის მართვის თეორიული ცოდნა და პრაქტიკული უნარ-ჩვევები;
- ნებისმიერი სახის ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის საწარმოში მარკეტინგული სამსახურის ორგანიზებისა და წარმართვის უნარი;
- ბიზნესის სფეროში სამეცნიერო კვლევების დაგეგმვისა და დამოუკიდებლად წარმართვის უნარი.

სწავლის შედეგები: სწავლის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებულები შეძლებენ:

- კომპანიების, ორგანიზაციების ფინანსური და ეკონომიკური მდგომარეობის ანალიზს, განსახორციელებელ ღონისძიებათა დაგეგმვასა და კონტროლს, მოკლევადიანი და გრძელვადიანი საფინანსო გადაწყვეტილების მიღებასა და საბაზრო რისკების შეფასებას;
- საფინანსო, საბანკო, საბიუჯეტო, საბაჟო-საგადასახადო და სადაზღვევო საქმიანობასთან დაკავშირებულ ღონისძიებათა სრულყოფილ დაგეგმვას, კონტროლს და აღსრულებას;
- ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოებას და ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას საერთაშორისო სტანდარტებით;
- ბაზრის მარკეტინგულ კვლევას, მომხმარებლის ქცევის თავისებურებების გამოვლენას, მოთხოვნის შესწავლასა და პროგნოზირებას;

- ორგანიზაციის პოტენციალის შეფასებასა და ბიზნესის ეფექტიანი სტრატეგიების შემუშავებას;
- პროექტების შექმნასა და მართვის განხორციელებას;
- მეცნიერული კვლევის ჩატარებას ბიზნესის მართვის სფეროში.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ირაკლი კოვზანაძე

kovzabadzei@caucasus.net

ორშაბათი: 13.00–16.00 სთ.

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: ეკონომიკა

სასპეციალიზაციო მოდულებით:

1. საერთაშორისო ეკონომიკა
2. ეკონომიკური პოლიტიკა და ეკონომიკური დიპლომატია (ერთობლივი მოდული, პარტნიორები: ბერლინისა და ციურხის ტექნიკური უნივერსიტეტები)
3. მაკროეკონომიკა
4. ეკონომიკური და სოციალური სტატისტიკა
5. ეკონომეტრიკა და მათემატიკური ეკონომიკა
6. ბიზნესის ეკონომიკა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ეკონომიკის მაგისტრი/ Master of Arts in Economics (სასპეციალიზაციო მოდულის მითითებით)

პროგრამის მიზნები: სამაგისტრო პროგრამის მიზანია ეკონომიკაში ინტეგრირებული, სისტემური, ფუნდამენტური თეორიული ცოდნის, სამეცნიერო კვლევის, დამოუკიდებელი აზროვნების, შემოქმედებითი და პრაქტიკული მუშაობის უნარ-ჩვევების მქონე კონკურენტუნარიანი და მაღალკვალიფიციური სპეციალისტების მომზადება.

პროგრამა მიზნად ისახავს მოამზადოს სპეციალისტები, რომელთაც:

- აქვთ ფუნდამენტური ცოდნა ეკონომიკური თეორიისა და პრაქტიკის სფეროში; მოხმარებაზე, დანაზოგებზე, ინვესტიციებზე, სავალუტო კურსსა და სავაჭრო ბალანსზე მოქმედი ეკონომიკური ქცევების, საქონლის, წარმოების ფაქტორებისა და ფინანსური აქტივების საერთაშორისო მოძრაობის კანონზომიერებების, გლობალური ეკონომიკური პრობლემების, ეროვნული და საერთაშორისო ეკონომიკური პოლიტიკის და მისი ინსტრუმენტების, ეკონომიკაში თანამედროვე რაოდენობრივი და სტატისტიკური მეთოდების გამოყენების შესახებ;
- გააჩნიათ ეროვნული და გლობალური ეკონომიკური ტენდენციების ანალიზის, მიღებული შედეგების შეჯერებისა და სინთეზის, განზოგადებული დასკვნების გაკეთების უნარი; შეუძლიათ საკუთარი დასკვნების საჯარო წარმოდგენა, მათი მკაფიო დასაბუთება შესაბამისი ცოდნითა და ლოგიკით როგორც სპეციალისტებთან, ისე არასპეციალისტებთან;
- ზოგად კომპეტენციასთან ერთად, გააჩნიათ სპეციალური ცოდნა და კომპეტენციები, კრეატიული და ინოვაციური საქმიანობის უნარ-ჩვევები;
- აქვთ ეკონომიკის ისეთი სიღრმისეული და სისტემური ცოდნა, რომელიც იძლევა დოქტორანტურაში სწავლის გაგრძელების შესაძლებლობას.

სწავლის შედეგები: სამაგისტრო პროგრამის წარმატებით გავლის შემდეგ ეკონომიკის მაგისტრები შეძლებენ:

- ქვეყანაში და მსოფლიოში მიმდინარე ეკონომიკური რეფორმებისა და პროცესების შეფასებასა და ანალიზს; ფასების, დასაქმების, მონეტარული და ფისკალური, საბიუჯეტო პოლიტიკის, საპროცენტო განაკვეთების და, ზოგადად, მაკროეკონომიკურ გარემოზე მოქმედი ფაქტორების კვლევას, შეფასებას და შესაბამისი გადაწყვეტილებების მიღებას;
- თეორიულ და გამოყენებით კვლევას კონკრეტულ სიტუაციებში ეკონომიკური ანალიზის, პროგნოზირების და გადაწყვეტილების მიღების მიზნით, თანამედროვე ეკონომეტრიკული და სტატისტიკური ანალიზის მეთოდების გამოყენებით;
- ცოდნის ინტეგრირებას საერთაშორისო ეკონომიკის თანამედროვე პრინციპებისა და მეთოდების გამოყენებით; გლობალიზაციის პირობებში წარმოშობილი საერთაშორისო ეკონომიკური პრობლემების და საერთაშორისო ეკონომიკური ორგანიზაციების მხრიდან მათი რეგულირების მექანიზმების ანალიზს; მსოფლიო ეკონომიკაში წარმატებული ინტეგრაციის გზების დასახვას;

- ეროვნული ეკონომიკური პოლიტიკის და ეკონომიკური დიპლომატიის ხერხების ეფექტიანად გამოყენებას, სახელმწიფოს სტრატეგიული ინტერესების პრაქტიკაში რეალიზებას.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ელგუჯა მექვაბიშვილი

elguja.mekvabishvili@tsu.ge

ოთხშაბათი: 10.00–12.00 სთ.

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: ეკონომიკა (ინგლისურენოვანი, თსუ ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის ეკონომიკის საერთაშორისო სკოლა – ISET)

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ეკონომიკის მაგისტრი/ Master of Arts in Economics

პროგრამის მიზნები: მაღალკვალიფიციური ეკონომისტების აღზრდა; ეკონომიკური განათლებისა და სამეცნიერო კვლევების უმაღლეს დონეზე წარმართვა სახელმწიფო და კერძო სექტორების ინტერესების შესაბამისად.

მოსალოდნელი შედეგები: პროგრამა ემსახურება ისეთი ეკონომიკური საზოგადოების შექმნას, რომელიც ქვეყანას წარადგენს მსოფლიო ასპარეზზე; ყოველწლიურად 30-40 კურსდამთავრებული; კვლევები და ანალიზი; რეგულარული შეხვედრები და დისკუსიები საზოგადოებრივი პოლიტიკის საკითხებზე.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

საკონტაქტო პირი: პენსილვანიის უნივერსიტეტის პროფესორი ვილფრედ ჯ. ესიერი
ethier@econ.sas.upenn.edu . სამშაბათი: 10.00 – 12.00 სთ. დამატებითი ინფორმაცია იხ. ISET ვებ-გვერდზე http://www.iset.ge/index.php?article_id=93

სადოქტორო პროგრამები

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: ბიზნესის ადმინისტრირება

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ბიზნესის ადმინისტრირების დოქტორი/PhD in Business Administration

ბიზნესის ადმინისტრირების სადოქტორო პროგრამა მოიცავს შემდეგ კონცენტრაციებს:

- ბუღალტრული აღრიცხვა
- ფინანსები
- მარკეტინგი
- მენეჯმენტი
- საერთაშორისო ბიზნესი
- ტურიზმისა და მასპინძლობის მენეჯმენტი
- საინფორმაციო სისტემების მენეჯმენტი

პროგრამის მიზნები: პროგრამის მიზანია დოქტორანტებისათვის ბიზნესის ადმინისტრირების სფეროში შემოქმედებითი (ნოვატორული) იდეების გენერაცია, კრეატიული იდეებისა და ჰიპოთეზების შექმნა, ამ იდეების შეფასებისა და განხორციელებისათვის საკმარისი ანალიტიკური უნარის გამომუშავება, მათი სხვებისათვის გააზრება და გავრცელება, აგრეთვე ბიზნესის ადმინისტრირების სფეროში სწავლების თანამედროვე მეთოდების დაუფლება. ეს მიზნები თსუ ბიზნესის ადმინისტრირების მიმართულების შესაბამის კათედრებზე განხორციელდება მეცნიერული კვლევების ორგანიზებისა და სწავლების თანამედროვე მეთოდების გამოყენებით.

სწავლის შედეგები: ბიზნესის ადმინისტრირების დოქტორები მომავალი ლიდერები და უმაღლესი კლასის პროფესიონალი მენეჯერები არიან, რომელთაც შესწევთ უნარი შემოქმედებითად შექმნან ახალი ცოდნა, კრიტიკულად გაანალიზონ დაგროვილი იდეები და გაავრცელონ ისინი პუბლიკაციების, სწავლებისა და პრაქტიკაში დანერგვის გზით.

ა) ცოდნა:

ბიზნესის ადმინისტრირების დოქტორს მოეთხოვება ფართო ფუნდამენტური, სამეცნიერო, პედაგოგიური და პრაქტიკული მომზადება საბაზრო ეკონომიკის პირობებში. ბიზნესის ადმინისტრირების დოქტორმა უნდა იცოდეს:

-მეცნიერული კვლევის თანამედროვე მეთოდები და ხერხები;

-სწავლების თანამედროვე მეთოდები, რომელთა ცოდნა ბიზნესის ადმინისტრირების დოქტორს საშუალებას აძლევს მიიღოს დასაბუთებული გადაწყვეტილება, განსაზღვროს სამეურნეო საქმიანობის ძირითადი მიმართულებები.

ბ) კომპეტენცია და უნარ-ჩვევები:

- გააჩნიათ დარგის/დისციპლინის სისტემური ცოდნა და დახელოვნებულნი არიან დარგთან ასოცირებული კვლევის მეთოდებში;
- გააჩნიათ კვლევის პროცესის გააზრების, დაგეგმვის, განხორციელებისა და ადაპტირების მეცნიერული ერთიანობის უნარი;
- ორიგინალური კვლევების მეშვეობით შეაქვთ თავიანთი წვლილი დარგის განვითარებაში, რომელიც აფართოებს ცოდნის საზღვრებს და აისახება ეროვნულ ან საერთაშორისო რეფერირებად პუბლიკაციებში;
- შეუძლიათ ახალი და კომპლექსური იდეების კრიტიკული ანალიზი, შეფასება და სინთეზი;
- შეუძლიათ თავიანთ სფეროში კომუნიკაცია კოლეგებთან, მეცნიერთა ფართო წრებთან და ზოგადად საზოგადოებასთან;
- ცოდნაზე დაფუძნებულ საზოგადოებაში აკადემიურ და პროფესიულ კონტექსტში შეუძლიათ ხელი შეუწყონ ტექნოლოგიურ, სოციალურ და კულტურულ წინსვლას.

დარგობრივი კომპეტენციები:

ბუღალტრული აღრიცხვის კონცენტრაციით სადოქტორო პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებულმა უნდა შეძლოს:

- მეცნიერულ კვლევებში ფართოდ გამოიყენოს სტატისტიკის, ეკონომიკურ-მათემატიკური მეთოდები და მოდელები;
- მართოს საწარმოს (ორგანიზაციის) ბუღალტრული აღრიცხვის და შიდა აუდიტის სამსახურები;
- ასწავლოს ბუღალტრული აღრიცხვა და აუდიტი სწავლების თანამედროვე მეთოდების გამოყენებით.

ფინანსები და საბანკო საქმის კონცენტრაციის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებულმა უნდა შეძლოს:

- მეცნიერული კვლევის ჩატარება საფინანსო_საბანკო, საბაჟო_საგადასახადო, სადაზღვევო ბიზნესისა და სამართლის სფეროში;
- საწარმო_ორგანიზაციების, დაწესებულებების ფინანსური მდგომარეობის ანალიზი, განსახორციელებელ ღონისძიებათა შემუშავება და კონტროლი მათ შესრულებაზე;
- საბანკო ოპერაციების განხორციელება; საბანკო საქმიანობისა და ბანკის პერსონალის მართვის რაციონალური და ეფექტიანი სისტემის შემუშავება, რომელიც მაქსიმალურად გაითვალისწინებს ბაზრის კონიუნქტურას;
- გადასახადების ტარიფების გაანგარიშება და მათი ამოღების უზრუნველყოფა. საგადასახადო კოდექსით გათვალისწინებულ ღონისძიებათა შესრულება;
- სადაზღვევო საქმიანობის რაციონალურად და ეფექტიანად წარმართვა;
- ინფორმაციის მოპოვება და დამუშავება თანამედროვე ტექნიკისა და ტექნოლოგიების გამოყენებით;
- საფინანსო_საბანკო, საბაჟო_საგადასახადო და სადაზღვევო საქმიანობასთან დაკავშირებული ეკონომიკურ_სამართლებრივი საკითხები დამოუკიდებლად გადაწყვეტა, აგრეთვე მუშა_მოსამსახურეთა კვალიფიკაციის ამაღლების ორგანიზება;
- ასწავლოს ფინანსები, საბანკო და სადაზღვევო საქმე სწავლების თანამედროვე მეთოდების გამოყენებით.

მარკეტინგის კონცენტრაციით ბიზნესის ადმინისტრირების დოქტორმა უნდა იცოდეს:

- მარკეტინგის თანამედროვე თეორიები და მოდელები;
- მარკეტინგული კვლევის თანამედროვე მეთოდები, მოდელები და ხერხები;
- სასაქონლო, საფასო, სარეკლამო და გასაღების პოლიტიკის შემუშავების ხერხები და მეთოდები;
- მარკეტინგული გეგმების შემუშავება და მათი პრაქტიკული რეალიზაციის ხერხები;
- მარკეტინგის გამოყენების თავისებურებანი სამეურნეო საქმიანობის სწავლასა და სფეროში;
- მარკეტინგის კონცენტრაციით სადოქტორო პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებულმა უნდა შეძლოს:
- შეაფასოს მომხმარებელთა აღქმადობის პროცესი და გაზომოს მომხმარებელთა პრეფერენციები;
- მონაწილეობა მიიღოს ახალი პროდუქციის შექმნასა და დანერგვაში;
- შეიმუშაოს კონკურენტული სტრატეგიები ბაზარზე ფირმის წარმატების მისაღწევად;
- შეიმუშაოს ოპტიმალური სასაორტიმენტო სტრუქტურა და დასახოს სარეკლამო ღონისძიებების გაუმჯობესების გზები;
- შეისწავლოს მომხმარებელთა რეაქცია პროდუქციის ფასებზე და განსაზღვროს ოპტიმალური ფასწარმოქმნის სტრატეგიები;
- შეარჩიოს ოპტიმალური განაწილების არხები და შეიმუშაოს ღონისძიებები საქონელმომძრაობის სრულყოფისათვის;

- ჩაატაროს მარკეტინგული კვლევები თანამედროვე კომპიუტერული ტექნოლოგიების გამოყენებით;
- შეიმუშაოს მარკეტინგული გეგმები ორგანიზაციის საერთო ბიზნეს-გეგმასთან ურთიერთკავშირში;
- დასახოს საგარეო ბაზარზე წარმატებული საქმიანობის მარკეტინგული ღონისძიებები;
- წარმართოს მოლაპარაკებები ბიზნეს-პარტნიორებთან და უზრუნველყოს დადებული ხელშეკრულებების შესრულება;
- მართოს საწარმოში (ორგანიზაციაში) მარკეტინგული სამსახური;
- ასწავლოს მარკეტინგი სწავლების თანამედროვე მეთოდების გამოყენებით.

საინფორმაციო სისტემების მენეჯმენტის კონცენტრაციით სადოქტორო პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებულმა უნდა შეძლოს:

- გამოიკვლოს საზოგადოების ინფორმატიზაციის პრობლემები;
- მართოს საწარმოს (ორგანიზაციის) ინფორმაციული რესურსები;
- ფართოდ გამოიყენოს თანამედროვე ტექნიკური საშუალებები და პროგრამული პროდუქტები ისეთი საგნების შესასწლად როგორცაა ინფორმაციული მენეჯმენტი, მენეჯმენტის ინფორმაციული ტექნოლოგიები, მონაცემების ელექტრონული დამუშავების დაპროექტება;
- შეისწავლოს პროგრამული პროდუქტების ბაზარი და შეარჩოს საწარმოში (ორგანიზაციაში) დასანერგი პერსპექტიული პროგრამული უზრუნველყოფა;
- საინფორმაციო სისტემების შემუშავებასა და დანერგვისას გამოიყენოს მონაცემების მანქანური დამუშავების საერთაშორისო სტანდარტები და საინფორმაციო სისტემების დაპროექტების ავტომატიზაციის თანამედროვე მეთოდები;

საერთაშორისო ბიზნესის კონცენტრაციით ბიზნესის ადმინისტრირების დოქტორმა უნდა იცოდეს:

- „საერთაშორისო ბიზნესის“ თანამედროვე თეორიული მიდგომები;
- „საერთაშორისო ბიზნესის“ სისტემაში შემავალი საბაზო დისციპლინები: საერთაშორისო მარკეტინგი, საერთაშორისო მენეჯმენტი, საერთაშორისო ბიზნესი, საერთაშორისო ბუღალტერია და ფინანსები.
- საერთაშორისო ბიზნესის მიღწევების გაანალიზება და საერთაშორისო კომპანიაში მათი შედეგების დანერგვის შესახებ პრაქტიკული ღონისძიებების შემუშავება, ახალი ეფექტური წინადადებების შეთავაზება.
- საერთაშორისო ბიზნესის შესახებ არსებული ინფორმაციის მოპოვება და მისი დამუშავება, წარმოების ორგანიზაციისა და მართვის თეორიული და პრაქტიკული საკითხების ეფექტურად გადაწყვეტა;
- უნდა ფლობდეს საერთაშორისო ბიზნესში მოქმედი კომპანიების საქმიანობის კვლევის მეთოდებს და გააჩნდეს ბიზნესის განვითარების პრობლემების გადაწყვეტის უნარი, ამ მიზნით მართვის ეფექტური მეთოდებისა და მოდელების გამოყენების შესაძლებლობას;
- საერთაშორისო ბიზნესის სფეროში ინფორმაციის გაანალიზებისა და მისი შედეგების გამოყენების უნარი;
- საერთაშორისო ბაზრების სეგმენტაციის უნარი და მათი შესაძლებლობების გამოყენება ბიზნესის განვითარებისათვის;
- საერთაშორისო ბიზნესის დარგში მიღებული თეორიული და პრაქტიკული ცოდნის გამოყენება სამეცნიერო და პედაგოგიურ საქმიანობაში.

ტურიზმისა და მასპინძლობის მენეჯმენტის კონცენტრაციით ბიზნესის ადმინისტრირების დოქტორმა უნდა იცოდეს:

- ტურიზმისა და მასპინძლობის კვლევის თემები და მეთოდები;

- ტურიზმის ხარისხიანი სწავლების მეთოდოლოგია;
- ტურისტული დანიშნულების ადგილების მენეჯმენტი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ნუგზარ თოდუა და სრული პროფესორი თემურ შენგელია

nugzar.todua@yahoo.com

temur.shengelia@tsu.ge

ორშაბათი–ოთხშაბათი:10.00–12.00 სთ.

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: ეკონომიკა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი - ეკონომიკის დოქტორი /PhD in Economics

პროგრამის მიზნები: ეკონომიკის მიმართულებაში სინთეზირდება ეკონომიკური და პოლიტიკური ცოდნა, რომელიც აუცილებელია სახელმწიფოს, მისი ეკონომიკისა და ბიზნეს-სტრუქტურების განვითარების ეფექტიანი სტრატეგიების შესამუშავებლად. აღნიშნული მიმართულება უზრუნველყოფს ეკონომიკური, პოლიტიკური და ფინანსური პროცესების სტრატეგიული გაძლიერების პრაქტიკული უნარ-ჩვევების შექმნას, მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადებას, რომლებმაც უნდა შეძლონ არა მარტო საზოგადოებაში მიმდინარე ეკონომიკური პროცესების სისტემური ანალიზი, არამედ მოახდინონ სახელმწიფოს სტრატეგიული ინტერესების პრაქტიკაში რეალიზება. ასეთ სპეციალისტებზე დიდი მოთხოვნაა სახელმწიფო სტრუქტურებში, საერთაშორისო ეკონომიკურ ორგანიზაციებში, მსხვილ კორპორაციებსა და კონსალტინგურ ცენტრებში.

სწავლის შედეგები: ეკონომიკის დოქტორს მოეთხოვება ფუნდამენტური სამეცნიერო, პედაგოგიური და პრაქტიკული მომზადება საბაზრო ეკონომიკური წესრიგის შესაბამისად. ეკონომიკის მიმართულების დაუფლება იძლევა მრავალ ცხოვრებისეულ სიტუაციაში მისი რეკომენდაციების გამოყენებისა და წარმატებული ეკონომიკური ქმედების შესაძლებლობას; კერძოდ, ეკონომიკის დოქტორმა უნდა შეძლოს ინდივიდუალური და კოლექტიური გადაწყვეტილებების მიღება ეკონომიკური მოვლენებისა და პროცესების: ლოგიკური ანალიზის, ემპირიული გამოკვლევისა და ნორმატიული დასაბუთების საფუძველზე.

1. ცოდნა და გაცნობიერება :

ეკონომიკის დოქტორს აქვს სისტემური და სიღრმისეული ცოდნა თავის მიერ არჩეული კვლევის თემის ფარგლებში და სისტემური ცოდნა ეკონომიკის და სოციალური მეცნიერებების მომიჯნავე სფეროებში, რის საფუძველზეც მას შეუძლია სრულფასოვნად ჩაერთოს დარგის ფარგლებში მიმდინარე სამეცნიერო დისკუსიებში და აწარმოოს თეორიული ან გამოყენებითი კვლევა, რომელიც თვისებრივად გაამდიდრებს არსებულ ცოდნას ამ სფეროში. აქვს კვლევის რელევანტური მეთოდოლოგიის და მეთოდიკის სრულყოფილი ცოდნა კვლევითი პროექტების დამოუკიდებლად წარმართვის ან ხელმძღვანელობისთვის.

2. ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება (პრაქტიკული უნარები):

შეუძლია წარმოადგინოს ეკონომიკური პრობლემის ღრმა და მრავალმხრივი ანალიზი, და შეიმუშაოს ეფექტური რეკომენდაციები დასმული ეკონომიკური პრობლემის გადაჭრის ყველაზე ოპტიმალური გზების თაობაზე. შეუძლია დასახოს კომპლექსური ღონისძიებები პრობლემის გადასაჭრელად. პროფესიულ დონეზე ფლობს ეკონომიკური მეცნიერების კვლევის ყველა ძირითად მეთოდს, ასევე, შეუძლია შეიმუშაოს ახლებური კვლევითი და ანალიტიკური მიდგომები, რომლებიც მიმართულია ახალი ცოდნის შექმნაზე.

3. ზოგადი უნარები:

- კოგნიტური და მეთოდოლოგიური უნარები;

შეუძლია არსებული პრობლემების ახლებური ახსნის ძიება, რთული პრობლემების დამოუკიდებლად და სწორად გადაჭრა, მათ შორის – კვლევითი პროექტის ხელმძღვანელობის პროცესში. აქვს უნარი, მიიღოს სწორი და ეფექტური გადაწყვეტილება და საჭიროების შემთხვევაში გამოიყენოს დამატებითი რესურსები; აქვს უნარი, ოპტიმალურად გადაანაწილოს არა მხოლოდ თავისი, ასევე დიდი კვლევითი ჯგუფის / კოლექტივის დრო, გაანაწილოს ფუნქციები, უხელმძღვანელოს ჯგუფის მუშაობას და დასახოს კვლევითი ჯგუფის ყველა წევრის კონკრეტული ამოცანები და პრიორიტეტები.

- საკომუნიკაციო უნარი: შეუძლია მაღალკვალიფიციური მონაწილეობის მიღება ზოგადი და სპეციალური ხასიათის ეკონომიკური საკითხებისადმი მიძღვნილ დისკუსიაში; შეუძლია მონაცემთა ბაზებთან მუშაობა, სამეცნიერო სტატიის დაწერა. უცხო ენის ცოდნა - C1 დონე –

პროფესიონალი მცოდნე (დარგობრივ სფეროში) კომუნიკაცია – შეუძლია რთული, ვრცელი ტექსტების გაგება და მათში არაპირდაპირ გადმოცემული ინფორმაციის ამოცნობა. შეუძლია დაუბრკოლებლად საუბარი ისე, რომ საჭირო სიტყვებისა და ფრაზების მოძიებას დრო არ დაუთმოს. თავისუფლად იყენებს ენას სოციალურ, აკადემიურ და პროფესიულ თემებზე სასაუბროდ.

კითხვა – შეუძლია ვრცელი, კომპლექსური ტექსტების გაგება ყველა დეტალის ჩათვლით, იმის მიუხედავად, ეხება ის მის პროფესიულ თუ სხვა თემას. შესაძლოა დასჭირდეს განსაკუთრებით რთული ადგილების გადაკითხვა.

წერა – შეუძლია მკაფიოდ სტრუქტურირებული ტექსტის დაწერა კომპლექსურ თემებზე თხზულების, წერილის ან ანგარიშის ფორმატში; მთავარი საკითხების გამოყოფა და შესაბამისი სტილის შერჩევა.

- საინფორმაციო ტექნოლოგიების გამოყენების უნარები: აქვს ახალი ინსტრუმენტების მოძიების, შექმნის და გამოყენების უნარი.

- სოციალური უნარები: განვითარებული აქვს ჯგუფში მუშაობის და ჯგუფთან მუშაობის ხელმძღვანელობის უნარი; შეუძლია ჯგუფის წევრების შესაძლებლობების ადეკვატური შეფასება და გამოყენება.

- სისტემური უნარები: შეუძლია თავად დაგეგმოს და თავისი უშუალო ხელმძღვანელობით განახორციელოს კომპლექსური კვლევითი პროექტის სრული ციკლი. აქვს კვლევითი პრობლემის შემცველი გარემოს სრულფასოვანი იდენტიფიცირების უნარი. დამოუკიდებლად შეუძლია სრულფასოვანი და მასშტაბური კვლევითი პროექტის შემუშავება, რომელიც პასუხობს მაღალ აკადემიურ სტანდარტებს და კონკურენტუნარიანია სამეცნიერო ფონდების კვლევის დაფინანსების მოპოვების თვალსაზრისით. შეუძლია აგრეთვე დიდი კვლევითი პროექტების მართვა.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX

0-40	ჩაიჭრა	F
------	--------	---

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: რევაზ გველესიანი, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის ეკონომიკური პოლიტიკის კათედრის ხელმძღვანელი, სრული პროფესორი, ეკონომიკის დოქტორი.

revaz.gevelesiani@stu.ge

სამშაბათი:14.00–16.00 სთ.

Name of the PhD Program - Tourism and Hospitality Management

Degree Offered - Ph.D. in Tourism and Hospitality Management

Purpose of the Program: The purpose of the Doctoral Program in Tourism and Hospitality Management is to prepare candidates for academic careers in Hospitality and Tourism. The program is designed with a focus on the development of strong research skills enabling graduates to conduct and publish independent, original scholarly research with competence and confidence at the top hospitality and tourism programs in Georgia and abroad. The program will also provide candidates the necessary content knowledge (in management and related business functional areas) to excel in university teaching in their areas of interest. The Tourism Department is one of six departments within the TSU Faculty of Business and Economics, and as such is a uniquely competitive, rigorous program for studying the tourism and hospitality management.

Expected outcomes: Ph.D. degree in Tourism and Hospitality Management will be granted to candidates who gain fundamental knowledge, skills and complete dissertation with originality in problem solving, clear conclusions and defend them with appropriate knowledge and logical deductions. The skills areas students will develop during the taught courses of the Program include: Tourism and Hospitality Research Topics and Methods; Methodology for Quality in Tourism Education; Tourism, Creativity and Development; Tourism Destination Management; TSU Elective Courses, or Taught Courses in Foreign Accredited Universities. These skills are built upon and developed through the course structure so that by the time the taught elements of the Program are completed students are well equipped to take on the challenge of a tourism and/or hospitality based dissertation. Upon Program completion they will become leaders of tourism and hospitality field, who are able to analyze critically ideas, responsibly transform and distribute them through publications, teaching and implement in practice. They will be able to accomplish three main aspects of knowledge and skills: knowledge and skills generation, conservation and transformation.

ECTS Credits to be earned: 180 ECTS

Evaluation rules:

The evaluation of student's knowledge is carried out according to the following system: "Excellent", "Very good", "Good", "Average", "Satisfactory", "Unsatisfactory" and "Totally unsatisfactory".

Student is evaluated according to the following principle:

Scores	Evaluation	Classification of Evaluation
91-100	"Excellent"	A
81-90	"Very good"	B
71-80	"Good"	C
61-70	"Average"	D
51-60	"Satisfactory"	E
41-50	"Unsatisfactory"	FX
0-40	"Totally unsatisfactory"	F

The student's final mark in the concrete subject is determined by the number of scores collected by him/her in the respective kind of studies (lecture, seminar, practical studies, fulfillment of laboratory works) in the course of interim and final (examination) evaluation.

In case the PhD thesis is defended, it is evaluated according to the following system:
summa cum laude – Excellent

magna cum laude - Very good
cum laude – Good
bene – Average
rite – Satisfactory

Contact person: Full Prof. Maya Margvelashvili, maia.margvelashvili@tsu.ge
Monday: 14.00-16.00

Name of the PhD Program: Marketing

Degree Offered : PhD in Marketing (მარკეტინგის დოქტორი)

Purpose of the Program: Preparing high academic and scientific skilled specialists in the marketing direction of business administration is critically important for Georgia and other post-transitive countries, where market mechanisms operate under extremely hard, dynamic condition. These countries are still experiencing a deficit in professionals with modern marketing thinking. Companies can't implement a profitable marketing strategy without an in-depth analysis of regional and global business environment. Taking new marketing approaches into account and applying innovative research methods make it possible to implement a target customer-oriented marketing strategy. Today as never before it is important not only to study and assess commercial activity but also effectively manage non-commercial organizations in order to create a socially oriented product.

This doctoral program reflects significant issues such as the impact of global economic processes on business development, forecasting a corporate performance and effective marketing strategy in various sectors of business, analysis of the specifics of consumer and production markets (B2B), creating a brand capital, identification of various consumer segments and determining behavior models.

A high-level fulfillment of the doctoral program will help address such major issues as market assessment, opportunities for the development of diverse forms of products and services, effective regulation of production and service delivery, profitability, distribution system allocation and modeling forms, etc.

In addition to political-legal, economic, technological and social-cultural issues, the doctoral program will focus on various aspects of social marketing that will facilitate the satisfaction of long-term demands and creation of a modern system of sustainable business development. Preparing in business administration highly skilled specialists who have acquired holistic and comprehensive knowledge of modern marketing science will be able to create a of high scientific value and practical importance by application of marketing methodology, most modern information and technological resources.

Expected outcomes: The implementation of the doctoral program will help develop the doctoral candidate's intellectual and personal traits and improve analytical study, critical thinking and innovative, creative skills that will directly help him in the process of marketing management.

Besides, the implementation of an individual doctoral program will help train new scientific personnel in accordance with modern marketing standards to enable them to conduct scientific and teaching activity in educational and scientific institutions and provide effective marketing management in companies and organizations. To prepare PhD candidates for the varied responsibilities of academic and related careers.

Enhancing the professional competence of a doctoral candidate to enable him to perform the following acts:

- Development of the skill of strict differentiation and the ability to formulate specific strategies with regard to different offers of products and services in a severe competitive environment;
- Facilitating the development of a positive image of business and conducting a socially-focused business, predicting a hypothetic development of a company and giving specific assessments;
- Based on marketing modeling, it will be possible to formulate recommendations towards improving the competitiveness and effectiveness of companies and organizations.

ECTS Credits to be earned: 180 ECTS

Evaluation rules: The evaluation of student's knowledge is carried out according to the following system: "Excellent", "Very good", "Good", "Average", "Satisfactory", "Unsatisfactory" and "Totally unsatisfactory".

Student is evaluated according to the following principle:

Scores	Evaluation	Classification of Evaluation
91-100	"Excellent"	A
81-90	"Very good"	B
71-80	"Good"	C
61-70	"Average"	D
51-60	"Satisfactory"	E
41-50	"Unsatisfactory"	FX
0-40	"Totally unsatisfactory"	F

The student's final mark in the concrete subject is determined by the number of scores collected by him/her in the respective kind of studies (lecture, seminar, practical studies, fulfillment of laboratory works) in the course of interim and final (examination) evaluation.

In case the PhD thesis is defended, it is evaluated according to the following system:

summa cum laude – Excellent

magna cum laude - Very good

cum laude – Good

bene – Average

rite - Satisfactory

Contact person: Charita Jashi – associate professor at the Faculty of Economic and Business, Iv. Javakhishvili Tbilisi State University. charitajashi@hotmail.com, Monday: 16.00-18.00

Name of the PhD Program: Economics

Degree Offered : PhD in Economics.

Purpose of the Program:

- To educate high qualified economists according to the requirements from educational institutions, also public and private sectors;
- To provide economics education which meet international standards;
- To introduce new methods of economic research and learning in the South Caucasus region;
- To educate those students (from the South Caucasus) who haven't possibility or desire to continue their study abroad. Students will be able to get knowledge in accordance with the international standards and get a PhD degree in economics locally.

Expected outcomes:

Knowledge gained: familiarity with cutting edge economic theories and research methods related to the students' topic of dissertation; fundamental knowledge in modern principles and methods of macro and micro economics, transition economics, economic geography, environmental economics, labor economics, monetary and political economics;

Skills to apply knowledge to real life (practical skills): strong emphasis on the use of data and statistical analysis related to economic policy and business decision-making in the Georgian context; skills in solving practical problems using theoretical concepts and approaches; ability to make optimal decisions regarding the role of the government in economic development of the country; skills necessary to develop new methods and approaches;

General skills:

- Cognitive and methodological: emphasis on the construction of abstract models that describe and explain complex social phenomena; use of statistical analysis and experiments to test scientific hypotheses and model predictions.
- Communication: development of written and oral communication skills in English and Georgian.
- IT: practical experience with state-of-the-art statistical packages such as STATA, E-views, and MatLab
- Social: participation in team projects and study groups that enhance students' ability to act as team players and leaders
- Teaching skills.

ECTS Credits to be earned: 180 ECTS

Evaluation rules:

The evaluation of student's knowledge is carried out according to the following system: "Excellent", "Very good", "Good", "Average", "Satisfactory", "Unsatisfactory" and "Totally unsatisfactory".

Student is evaluated according to the following principle:

Scores	Evaluation	Classification of Evaluation
91-100	"Excellent"	A
81-90	"Very good"	B
71-80	"Good"	C
61-70	"Average"	D
51-60	"Satisfactory"	E
41-50	"Unsatisfactory"	FX

0-40	“Totally unsatisfactory”	F
------	--------------------------	---

The student’s final mark in the concrete subject is determined by the number of scores collected by him/her in the respective kind of studies (lecture, seminar, practical studies, fulfillment of laboratory works) in the course of interim and final (examination) evaluation.

In case the PhD thesis is defended, it is evaluated according to the following system:

summa cum laude – Excellent

magna cum laude - Very good

cum laude – Good

bene – Average

rite - Satisfactory

Contact person: Wilfred J. Ethier, Professor of University of Pennsylvania, ISET Academic Director.
ethier@econ.sas.upenn.edu, Tuesday: 10.00 – 12.00 h.

იურიდიული ფაკულტეტი

საბაკალავრო პროგრამა

საბაკალავრო პროგრამის დასახელება: სამართალმცოდნეობა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: სამართალმცოდნეობის ბაკალავრი

საბაკალავრო პროგრამის მიზნები: სამართალმცოდნეობისა საბაკალავრო პროგრამის მიზანია უმაღლესი განათლების პირველი საფეხურის შესაბამისი დონის სპეციალისტის მომზადება და სტუდენტთა აღჭურვა როგორც ეროვნული, ისე საერთაშორისო სამართლებრივი სივრცის მოთხოვნების შესაბამისი კვალიფიკაციით.

სწავლის შედეგები: კურსდამთავრებული ფლობს დისციპლინის, ზოგად სამართლებრივი პრინციპების, ფასეულობებისა და ღირებულებების, ეროვნული სამართლის სისტემის ძირითადი ინსტიტუტების, მატერიალური და პროცესუალური ნორმების, საერთაშორისო სამართლისა და უცხოური სამართლის სისტემების ძირითადი თავისებურებების ცოდნას, რომელიც დაფუძნებულია ზოგად საშუალო განათლებაზე და წარმოადგენს პროფესიული განვითარების საფუძველს.

კურსდამთავრებულს გააჩნია იურისტის პროფესიის ეთიკური ფარგლების ცოდნისა და სოციალური პასუხისმგებლობით მოქმედების, ცოდნის პროფესიულ კონტექსტში გამოყენების, სამართლებრივი დებულებებისა და დოკუმენტების შემუშავების, სხვადასხვა წყაროდან ინფორმაციის მოძიების, დამუშავებისა და ანალიზის უნარი სამართლებრივი პრობლემების გადაწყვეტის მიზნით.

კურსდამთავრებულს გააჩნია დებატებში ჩართვის, განსხვავებული აზრის გაგებისა და სამართლებრივი საკითხების ანალიზისას საკუთარი პოზიციის დასაბუთების, ფაქტებიდან სამართლებრივად მნიშვნელოვანი საკითხების იდენტიფიცირების, არგუმენტირებული მსჯელობისა და დასაბუთებული გადაწყვეტილებების მიღების უნარი.

კურსდამთავრებული ფლობს მშობლიურ და უცხოურ ენაზე იურიდიული ტერმინოლოგიის გამოყენებით ზეპირი და წერილობითი ფორმით კომუნიკაციის, სპეციალისტებისა და არასპეციალისტების წრეში ურთიერთობისა და ურთიერთქმედების, ზეპირი და წერილობითი ფორმით ცოდნის დამაჯერებლად წარმოჩენის, საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენების უნარს. ბაკალავრიატის კურსდამთავრებულს გააჩნია სწავლის, დამოუკიდებლობის მაღალი ხარისხით პროფესიული განვითარების, საკანონმდებლო ცვლილებების მიდევნების და ცოდნის მუდმივად განახლების უნარი.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისთვის მიმართეთ ფაკულტეტის ადმინისტრაციას. ტელ: 29 08 41. ელ. ფოსტა:
Law@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამები

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: სამართალმცოდნეობა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: სამართალმცოდნეობის მაგისტრი

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები: სამართალმცოდნეობის სამაგისტრო პროგრამის მიზანია ბაკალავრის შემდგომი დონის სპეციალისტის მომზადება, მაგისტრანტისთვის დამოუკიდებელი სამეცნიერო კვლევისათვის საჭირო უნარებისა და პრაქტიკული საქმიანობის განხორციელებისათვის აუცილებელი უნარ-ჩვევების გამომუშავება, კურსდამთავრებულის აღჭურვა როგორც ეროვნული, ისე საერთაშორისო სამართლებრივი სივრცის მოთხოვნების შესაბამისი კვალიფიკაციით.

სწავლის შედეგები: სამართალმცოდნეობის სამაგისტრო პროგრამის დასრულების შემდეგ სტუდენტი ფლობს სამეცნიერო კვლევის განხორციელების, სამართლებრივი პრობლემების იდენტიფიცირების,

გამოსაყენებელი სამართლებრივი ბაზის სწორად განსაზღვრისა და შეფარდების გზით პრობლემების სწრაფი გადაჭრის, მიღებული ცოდნის სრულყოფილად წარმოჩენის, საკუთარი

მსჯელობის საჯაროდ არგუმენტირებულად წარმოდგენის, დროისა და შესაძლებლობების ეფექტური გამოყენების, ინდივიდუალური და გუნდური მუშაობის, პრობლემურ სიტუაციებში

ქმედითი, სწრაფი და საუკეთესო გადაწყვეტილების მიღებისა და აღსრულების უნარს.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმას წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისთვის მიმართეთ ფაკულტეტის ადმინისტრაციას. ტელ: 29 08 41. ელ. ფოსტა:
Law@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: საერთაშორისო სამართალი

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: სამართალმცოდნობის მაგისტრი

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები: საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო პროგრამის მიზანია მოამზადოს საერთაშორისო სამართლის მაღალკვალიფიცირებული სპეციალისტები. პროგრამის ფარგლებში მაგისტრანტს მიეცემა შესაძლებლობა, გაიღრმავოს ცოდნა საერთაშორისო სამართლის ისეთ სფეროებში, როგორცაა საერთაშორისო ორგანიზაციების სამართალი, ევროკავშირის შიდა და საერთაშორისო სამართლებრივი პრობლემები, საერთაშორისო სისხლის სამართალი, ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო სამართალი, დიპლომატიური სამართალი, საკონსულო სამართალი, აგრეთვე შერჩევით გაიაროს კლინიკის კურსები ისეთ საგნებში, როგორცაა საერთაშორისო სამართლის ზოგადი პრობლემები, ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო სამართალი, ევროპის სამართალი, საერთაშორისო სისხლის სამართალი.

სწავლის შედეგები: პროგრამის დასრულების შემდეგ საერთაშორისო სამართლის მაგისტრი იძენს საერთაშორისო სამართლის სხვადასხვა სფეროში სამეცნიერო-კვლევითი და პრაქტიკული მუშაობის უნარს.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	მალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

საკონტაქტო პირი: იურიდიული ფაკულტეტის სრული პროფესორი ლევან ალექსიძე. ტელ: 22 23 93; ელ.ფოსტა: levan.aleksidze@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: კიოლნის უნივერსიტეტის სამაგისტრო პროგრამა LL. M. zu Köln

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: სამართლის მაგისტრი (Master of Law - Magister Legum, LL.M)

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები: კიოლნის უნივერსიტეტის სამაგისტრო პროგრამა მიზნად ისახავს შესაძლებლობა მისცეს ქართველ სტუდენტებს ცოდნა გაიღრმავონ გერმანული და ევროპული სამართლის დარგებში. ამასთან, შექმნილია ის მნიშვნელოვანი ბაზა, რომელის მოიცავს არამარტო პრაქტიკულ საქმიანობას გერმანულ-ქართული სამართლებრივი ოჯახის ფარგლებში, არამედ აგრეთვე სამეცნიერო-შედარებითი საქმიანობის ხელშეწყობას. პროგრამაში მონაწილეობის მიღება შეუძლიათ, იურიდიული ფაკულტეტის კურსდამთავრებულებს. (სამართლის დიპლომირებულ სპეციალისტს, სამართლის ბაკალავრსა და სამართლის მაგისტრს).

სწავლის შედეგები: მსურველებს მიეცემათ შესაძლებლობა მიიღონ კვალიფიციური-პრაქტიკოსი იურისტისთვის შესაფერისი განათლება; ხოლო მეორეს მხრივ, დაინტერესებული პირები სწავლასა და სამეცნიერო-შედარებით მუშაობას გააგრძელებენ კიოლნის უნივერსიტეტის დოქტორანტურაში.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 60 ECTS კრედიტი

საკონტაქტო პირები:

თამარ ბერიშვილი, ტელ: 22 10 97; 877 713 000; 877 713 000; ელ.ფოსტა: tamar.berishvili@tsu.ge
Hannes Püschel, ტელ: 877 23 99 58; 877 23 99 58, ელ.ფოსტა: hannes.pueschel@uni-koeln.de

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: საჯარო მმართველობა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ადმინისტრაციულ მეცნიერებათა მაგისტრი (Master of Administrative Sciences /Magister der Verwaltungswissenschaften / Mag. rer. publ.)

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები: სამაგისტრო პროგრამა მიზნად ისახავს მომავალი საჯარო მოხელეების მომზადებას, რომლებიც გაგებით მოეკიდებიან საკუთარ მოვალეობებსა და თანამედროვე საჯარო ადმინისტრირების მოთხოვნებს. პროგრამაზე მიიღებიან სამართლის, ეკონომიკის, ისტორიისა და სოციოლოგიის მიმართულებების ის კურსდამთავრებულები, რომლებსაც სურთ დასაქმება საჯარო მომსახურების სექტორში, ამ სფეროში ცოდნის მიღება და/ან კვალიფიკაციის ამაღლება. პროგრამისგან სარგებელს მიიღებენ არამართო ის პირები, რომლებიც პროფესიული საქმიანობისათვის ემზადებიან, არამედ ისინიც, ვინც უკვე ეწევიან პროფესიულ საქმიანობას საჯარო სამსახურში და გადამზადება ესაჭიროებათ.

სწავლის შედეგები: სამაგისტრო პროგრამის ფარგლებში შეძენილი ცოდნისა და სხვა დარგებში ადრე მიღებული ცოდნის საფუძველზე „საჯარო მმართველობის“ კურსდამთავრებულები შეძლებენ საჯარო სამსახურში საქმიანობის ეფექტურად მართვას, საჯარო საქმიანობასთან დაკავშირებულ ღონისძიებათა სრულყოფილ დაგეგმვას, განხორციელებას და კონტროლს. მათ შეეძლება საჯარო მენეჯმენტის სფეროში სხვადასხვა სამეცნიერო კვლევების ჩატარება.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX

0-40	ჩაიჭრა	F
------	--------	---

საკონტაქტო პირი: პროგრამის კოორდინატორი: რუსუდან აბულაშვილი, ტელ: 22 10 97, 877 244192, rusudan.abulashvili@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამა

სადოქტორო პროგრამის დასახელება: სამართალმცოდნეობა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: სამართლის დოქტორი (Doctor Juris / PhD in Law)

სადოქტორო პროგრამის მიზნები: სამართალმცოდნეობის სადოქტორო პროგრამა არის დარგობრივი სადოქტორო პროგრამა, რომელიც მიზნად ისახავს სამართლის თეორიული და პრაქტიკული ასპექტების მეცნიერულ კვლევას, სამართლის მეცნიერებისა და სამართლებრივი აზროვნების განვითარებას, აგრეთვე არსებული სამართლის სისტემების არსში წვდომას, მათი ნაკლოვანი მხარეების წარმოჩენას და შესაბამისი წინადადებების შემუშავებას.

სწავლის შედეგები: სამართალმცოდნეობის სადოქტორო პროგრამის კურსდამთავრებული უნდა ფლობდეს სამართლებრივი პრობლემების სწორი მეცნიერული ინტერპრეტირებისა და სამართლებრივი კონფლიქტების სამართლებრივი მეთოდებით გადაწყვეტის უნარს, აგრეთვე სამეცნიერო კვლევისა და სწავლების თანამედროვე მეთოდებს.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: ასოცირებული პროფესორი პაატა ტურავა, ტელ: 877553389, ელ.ფოსტა: Paata.turava@tsu.ge

მედიცინის ფაკულტეტი

საბაკალავრო პროგრამის დასახელება: ოკუპაციური თერაპია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: მედიცინის ბაკალავრი/Bachelor of Medicine in Occupational Therapy

საბაკალავრო პროგრამის მიზანები: პროგრამის მიზანია სტუდენტებისათვის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ცოდნის მიცემა და უნარ-ჩვევების გამომუშავება ოკუპაციურ თერაპიაში.

სწავლის შედეგები: საგანმანათლებლო პროგრამის დასრულების შემდეგ სტუდენტი შეიძენს ცოდნას და უნარ-ჩვევებს:

ცოდნა და გაცნობიერება:

- ოკუპაციური თერაპიის საფუძვლადმდებარე თეორიული ცნებების ახსნა, განსაკუთრებით ადამიანების ოკუპაციურ ბუნებასთან და ოკუპაციურ ქმედებასთან მიმართებაში.
- ოკუპაციური ქმედების, ჯანმრთელობისა და კეთილდღეობის ცნებებს შორის მიმართების ახსნა.
- ბიოლოგიური, სამედიცინო, ჰუმანიტარული, ფსიქოლოგიური, სოციალური, ტექნიკური, და ოკუპაციური მეცნიერებებიდან საჭირო ცოდნის გამოყენება თანამონაწილეობასთან და “ოკუპაციასთან” დაკავშირებულ თეორიებთან ერთიანობაში.
- ფორმალური თეორიებისა და კვლევის შედეგების გამოყენების სირთულის გაანალიზება ოკუპაციასთან მიმართებაში ცვალებადი საზოგადოების პირობებში.
- ოკუპაციურ თერაპიასთან დაკავშირებით სხვებთან რაციონალურ და საინტერესო დისკუსიებში ჩაბმა.
- მიღწევის მიზნით, ოკუპაციაში თანამონაწილეობის გზით.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება / პრაქტიკული უნარები:

- ინდივიდებთან/პოპულაციებთან პარტნიორული მუშაობა ოკუპაციის გამოყენებით პრევენციის, რეაბილიტაციის და მკურნალობისას, რათა ხელი შეეწყოს თანამონაწილეობას, ჯანმრთელობას და კეთილდღეობას.
- ინდივიდების/პოპულაციების ოკუპაციური და ჯანმრთელობის საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად შესაბამისი თეორიების, პრაქტიკის მოდელებისა და მეთოდების შერჩევა, შეცვლა და გამოყენება.
- ოკუპაციურ თერაპიულ პროცესში პროფესიონალური და ეთიკური განსჯის უნარის ეფექტური გამოყენება.
- აქტივობის ანალიზის, ოკუპაციის ანალიზის და სინთეზის მეთოდის გზით ოკუპაციის თერაპიული პოტენციალის უტილიზაცია.
- ოკუპაციურ თერაპიული პროცესის გამოყენება და ადაპტაცია ინდივიდებთან/პოპულაციებთან თანამშრომლობის საფუძველზე.
- იმუშაოს მისაწვდომი და ადაპტური გარემო პირობების უზრუნველსაყოფად, ოკუპაციური სამართლიანობის მისაღწევად.
- ითანამშრომლოს თემთან მისი წევრებისათვის ჯანმრთელობის დაცვის და კეთილდღეობის აქტიურად მოიძიოს, კრიტიკულად შეაფასოს და გამოიყენოს ინფორმაციის სხვადასხვა წყარო და მტკიცებულება, რათა ოკუპაციური თერაპიის პრაქტიკა იყოს თანამედროვე და კლიენტისთვის შესაფერისი.
- კრიტიკულად შეაფასოს ოკუპაციური თერაპიის პრაქტიკა, რათა დარწმუნდეს, რომ აქცენტი ოკუპაციაზე და ოკუპაციურ ქმედებაზეა გაკეთებული.

პროფესიული ურთიერთობები და პარტნიორობა:

- ოკუპაციურ თერაპევტს შეუძლია:
- იმუშაოს კლიენტზე ორიენტირებული პრაქტიკის პრინციპების დაცვით.
- დაამყაროს თერაპიული ურთიერთობა/პარტნიორობა, როგორც საფუძველი ოკუპაციური თერაპიის პროცესისა.
- დაამყაროს და შეინარჩუნოს თანამშრომლობითი პარტნიორობა, გაუწიოს კონსულტირება და მისცეს რჩევები კლიენტებს, მომვლელებს, მულტიდისციპლინური გუნდის წევრებს და სხვა დაინტერესებულ პირებს ოკუპაციური გაძლიერებისა და სხვადასხვა კონტექსტში თანამონაწილეობის შესახებ.
- კლიენტთან თანამშრომლობის საფუძველზე მოახდინოს მათი უფლებების დაცვა, რათა მათი ოკუპაციური საჭიროებები იქნეს დაკმაყოფილებული.
- პატივი სცეს, დააფასოს ინდივიდუალური თავისებურებები, კულტურული შეხედულებები და ადათ-წესები, გაითვალისწინოს მათი ზეგავლენა ოკუპაციაზე და თანამონაწილეობაზე.

პროფესიული ავტონომია და პასუხისმგებლობა:

- ოკუპაციურ თერაპევტს შესწევს უნარი:
- მოამზადოს, აწარმოოს და განაახლოს ოკუპაციურ თერაპიული პროცესის დოკუმენტაცია. დაემორჩილოს ადგილობრივ/რეგიონალურ/ ნაციონალურ/ევროპულ კანონებსა და წესებს, პროფესიულ სტანდარტებს და დამქირავებლის მოთხოვნებს.
- გამოამუშავოს უწყვეტი განათლებისკენ სწრაფვა ოკუპაციურ-თერაპიული პრაქტიკის გაუმჯობესების მიზნით.
- იმუშაოს ეთიკის დაცვით, პატივისცემით მოეპყრას კლიენტს და გაითვალისწინოს ოკუპაციურ თერაპევტთა პროფესიული ეთიკის კოდექსი.
- გამოავლინოს საკუთარი თავის, როგორც ოკუპაციური თერაპევტის, მართვის, შესაძლებლობების ცოდნის და სისუსტეების იდენტიფიცირების უნარი.

კვლევა და განვითარება ოკუპაციურ თერაპიაში/მეცნიერებაში:

- ოკუპაციურ თერაპევტს შესწევს უნარი:
- გამოავლინოს ოკუპაციურ ქმედებასთან, ოკუპაციურ თერაპიასთან ან/და ოკუპაციურ მეცნიერებასთან დაკავშირებული საკითხების კვლევის საჭიროება, მოახდინოს შესაბამისი საკვლევი საკითხების ფორმულირება.
- ოკუპაციური თერაპიის სამეცნიერო ლიტერატურის და სხვა შესაბამისი ინფორმაციის დამოუკიდებელად მოძიების, კრიტიკული შეფასების და შეჯერების უნარი.
- ოკუპაციურ თერაპიაში კვლევის დიზაინისა და მეთოდოლოგიის ცოდნა, შერჩევა და დაცვა ეთიკური ასპექტების გათვალისწინებით.
- მოახდინოს ოკუპაციურ თერაპიაში კვლევის შედეგების ინტერპრეტაცია, ანალიზი, სინთეზი და კრიტიკული შეფასება.
- განავითაროს ცოდნა ოკუპაციისა და ოკუპაციური თერაპიის პრაქტიკის შესახებ, განსაკუთრებით ადგილობრივ და/ან თანამედროვე ჯანმრთელობისა და სოციალურ ცვლილებებთან მიმართებაში.
- გაავრცელოს შედეგები დაინტერესებულ მხარეებს შორის.

ოკუპაციური თერაპიის მენეჯმენტის და განვითარების ხელშეწყობა:

- ოკუპაციურ თერაპევტს შესწევს უნარი:
- განსაზღვროს და პრიორიტეტიზაცია მოახდინოს ოკუპაციური თერაპიის სერვისის.
- ჰქონდეს ცოდნა და იყენებდეს ოკუპაციური თერაპიის სერვისის მენეჯმენტის პრინციპებს, რომელიც გულისხმობს ფინანსების სწორ გათვლას, რესურსების და ტექნიკის მართვას, პროტოკოლების შედგენას.
- ჩართული იყოს ოკუპაციური თერაპიის სერვისის ხარისხის შეფასებისა
- და გაუმჯობესების უწყვეტ პროცესში; ჩართოს ამ პროცესში კლიენტები შესაძლებლობების ფარგლებში და შედეგები აცნობოს დაინტერესებულ პირებს/დამკვეთებს.

- იყოს პრო-აქტიური ოკუპაციური თერაპიის განვითარების, გაუმჯობესების და გავრცელების საქმეში.
- ფლობდეს და ითვალისწინებდეს ინფორმაციას ჯანრმთელობის და სოციალური უზრუნველყოფის, საზოგადოების და კანონმდებლობის განვითარების პროცესებზე, როგორც საერთაშორისო, ისე ნაციონალურ და ადგილობრივ დონეებზე, რაც გავლენას ახდენს ოკუპაციური თერაპიის სერვისზე.

ზოგადი / ტრანსფერული უნარები:

კოგნიტიური უნარები

- ანალიზისა და სინთეზის უნარი;
- ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი;
- დაგეგმვა და დროის მენეჯმენტი;
- საბაზისო, ზოგადი ცოდნა სპეციალობაში;
- პროფესიული ცოდნის პრაქტიკაში; დანერგვა;
- კვლევის უნარი;
- სწავლის უნარი.

ლინგვისტური უნარები

- წერითი და ზეპირი კომუნიკაცია მშობლიურ ენაზე;
- უცხო ენის ცოდნა.

ტექნოლოგიური უნარები

- საინფორმაციო ტექნოლოგიის გამოყენების ძირითადი უნარები;
- ინფორმაციის მართვის უნარი (სხვადასხვა წყაროდან ინფორმაციის მოძიების და ანალიზის უნარი).

სოციალური უნარები

- გუნდური მუშაობა;
- ინტერპერსონალური უნარები;
- ლიდერობა;
- ინტერდისციპლინურ გუნდში მუშაობის უნარი;
- არადარგობრივ ექსპერტებთან ურთიერთობის უნარი;
- მრავალფეროვნებისა და მულტიკულტურული თავისებურებების დაფასება/პატივისცემა;
- საერთაშორისო კონტექსტში მუშაობის უნარი;
- სხვა ქვეყნის კულტურისა და წეს-ჩვეულებების გაგება.

სისტემური უნარი

- კრიტიკისა და თვით-კრიტიკის უნარი;
- ახალ სიტუაციაში ადაპტირების შესაძლებლობა;
- ახალი იდეების გენერაციის (შემუშავების) შესაძლებლობა (კრეატიულობა);
- პრობლემის გადაჭრის უნარი;
- გადაწყვეტილების მიღების უნარი;
- დამოუკიდებლად მუშაობის უნარი;
- პროექტის შემუშავება და მართვა;
- ინიციატივა და გამბედაობა;
- ეთიკის დაცვა;
- ხარისხზე ზრუნვა;
- წარმატებისკენ სწრაფვა.
-

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 240 ECTS

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს ნინო ჩიხლაძეს მაილზე: nino.chixladze@tsu.ge

სასწავლო პროგრამის დასახელება: სტომატოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: დიპლომირებული მედიკოსი/Doctor of Dental Medicine (D.M.D)

სწავლების საფეხური: ერთსაფეხურიანი სამედიცინო განათლება

პროგრამის მიზნები: ერთსაფეხურიანი ე.წ. დიპლომირებული სპეციალისტის საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანია სტუდენტებისათვის საერთაშორისო სამედიცინო სტანდარტების შესაბამისი ცოდნის მიცემა და უნარ-ჩვევების გამომუშავება.

საგანმანათლებლო პროგრამა ითვალისწინებს სტუდენტებისათვის ცოდნის მიცემასა და უნარ-ჩვევების გამომუშავებას შემდეგი ძირითადი სფეროების მიხედვით:

- სტომატოლოგიის დარგის მეცნიერული საფუძვლები;
- კლინიკური ცოდნა და უნარ-ჩვევები სტომატოლოგიაში;
- მოსახლეობის ჯანმრთელობა და ჯანდაცვის სისტემები;
- პროფესიული ფასეულობები, ქცევა და ეთიკა;
- კომუნიკაციის უნარ-ჩვევები;
- კრიტიკული აზროვნება და სამეცნიერო კვლევა;
- ინფორმაციის მართვა.

სწავლის შედეგები: საგანმანათლებლო პროგრამის დასრულების შემდეგ სტუდენტი შეიძენს ცოდნას და უნარ-ჩვევებს:

ცოდნა და გაცნობიერება:

შესასწავლი დარგობრივი სფეროს (სტომატოლოგიის) მეთოდოლოგიისა და დარგობრივი ეთიკის ცოდნა

გააჩნია დარგობრივი სფეროს უახლეს კვლევებზე და მტკიცებულებებზე დაფუძნებული სისტემური ცოდნა;

იცნობს სამედიცინო ეთიკისა და სამართლის პრინციპებს;

აცნობიერებს მედიცინისათვის სპეციფიკურ ეთიკურ პრობლემებს და შეუძლია ეთიკური დილემის გადაჭრა.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება / პრაქტიკული უნარები

დარგობრივი სფეროს შესახებ არსებული თეორიული ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი;

გადაუდებელი სტომატოლოგიური შემთხვევების დროს პირველადი დახმარების გაწევის უნარი, საერთაშორისო გაიდლაინების შესაბამისი ბაზისური პირველადი სტომატოლოგიური დახმარების ჩატარების უნარი,

ზედამხედველობის ქვეშ დიფერენციალური დიაგნოსტიკის ჩატარების უნარი,

სამედიცინო პრობლემების განხილვისას მონაწილების მიღების უნარი;

კლინიკური აზროვნების და გადაწყვეტილების მიღების უნარი, პაციენტის დაავადებასთან დაკავშირებული ფსიქოლოგიური და სოციალური პრობლემების შეფასების უნარი;

მტკიცებულებებზე დამყარებული მედიცინის პრინციპების გამოყენების უნარი;

ჯანდაცვის სისტემაში და საზოგადოებრივი ჯანდაცვის საკითხების გადაწყვეტის პროცესში მონაწილეობის უნარი;

მედიკამენტების გამოწერის უნარი;

შესაბამისი წამლის კლინიკურ კონტექსტთან დაკავშირების უნარი;

მკურნალობის შესაბამისობის განხილვის, შეფასების და პოტენციური სარგებელისა და რისკის განსაზღვრის უნარი.

ზოგადი / ტრანსფერული უნარები

კოგნიტიური უნარები

ანალიზისა და სინთეზის უნარი (კლინიკური აზროვნების და გადაწყვეტილების მიღების უნარი, პაციენტის მდგომარეობის შეფასების უნარი; კლინიკური პრეზენტაციების შეფასების უნარი, გამოკვლევის გეგმის შედგენის უნარი, დიფერენციალური დიაგნოზის გატარების, დაავადების მართვის პრინციპების გააზრების და განხილვის უნარი, პროფესიული შეფასებების მიღებისა და განხორციელების უნარი);

პრობლემის გადაჭრა/გადაწყვეტილების მიღება (აქვს სამედიცინო პრობლემის იდენტიფიცირების და მისი გადაჭრის გზების განსაზღვრის უნარი);

დროის დაგეგმვისა და ორგანიზების უნარი (შეუძლია სამუშაოს გეგმის შედგენა, მისი მოცულობის განსაზღვრა, პრიორიტეტების გამოყოფა, მუშაობის პროცესში საჭირო რესურსების უზრუნველყოფა და გამოყენება)

ლინგვისტური უნარები

კომუნიკაცია მშობლიურ ენაზე (შეუძლია დისკუსიაში პროფესიულ დონეზე მონაწილეობა და დეტალური წერილობითი ანგარიშის მომზადება; აქვს პაციენტთან, მის ოჯახის წევრებთან და კოლეგებთან კომუნიკაციის უნარი; წერილობით კომუნიკაციის უნარი (სამედიცინო ჩანაწერების წარმოების უნარი);

უცხო ენის ცოდნა.

ტექნოლოგიური უნარები

ციფრული კომპეტენცია (იცნობს და იყენებს თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებს (ICT) მათ შორის დარგობრივ სფეროში; შეუძლია ახალი საინფორმაციო ტექნოლოგიების დამოუკიდებლად ათვისება; აქვს კომპიუტერის მოხმარების უნარი, გასაგები და სრული კლინიკური ჩანაწერების და ინფორმაციის შენახვის და გამოყენების უნარი);

სოციალური უნარები

ჯგუფური მუშაობა: ინტერდისციპლინარულ ჯგუფში მუშაობის უნარი (შეუძლია ჯგუფში ეფექტური მუშაობა როგორც წევრს. შეუძლია პროფესიულ კონტექსტში მოლაპარაკება და კონფლიქტების მოგვარებაში მონაწილეობა);

სისტემური უნარი

სწავლის უნარი (შეუძლია საკუთარი სწავლის მართვა რესურსების ფართო სპექტრის გამოყენებით; შეუძლია საკუთარი სწავლის შეფასება და შემდგომი სწავლის საჭიროების განსაზღვრა).

კვლევის უნარი (სამედიცინო პრაქტიკაში ახალი სამეცნიერო კვლევის შედეგების ანალიზის და გადმოცემის უნარი; კვლევების შედეგების, მეთოდების და ცოდნის გამოყენების უნარი; პრაქტიკული ლაბორატორიული კვლევის ჩატარების უნარი (კომპეტენციის ფარგლებში);

პროექტის შემუშავების უნარი (შეუძლია პროექტის ცალკეული კომპონენტების შემუშავების უნარი);

დამოუკიდებლად მუშაობის უნარი (პასუხს აგებს საკუთარ სამუშაოზე და შეუძლია მისი შეფასება/კრიტიკა. შეუძლია მუშაობა მინიმალური ხელმძღვანელობის პირობებში წინასწარ შეთანხმებული რეკომენდაციების/ინსტრუქციების შესაბამისად).

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 300 ECTS (10 სემესტრი)

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებებს. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100

ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმას წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს მაილზე:
Mamuka.margvelashvili@tsu.ge

სასწავლო პროგრამის დასახელება: სამკურნალო საქმე

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: დიპლომირებული მედიკოსი/Medical Doctor (MD)

სწავლების საფეხური: ერთსაფეხურიანი სამედიცინო განათლება

პროგრამის მიზნები:

სტუდენტებისათვის საერთაშორისო სამედიცინო სტანდარტების შესაბამისი ცოდნის მიცემა და უნარ-ჩვევების გამომუშავება.

საგანმანათლებლო პროგრამა ითვალისწინებს სტუდენტებისათვის ცოდნის მიცემასა და უნარ-ჩვევების გამომუშავებას შემდეგი ძირითადი სფეროების მიხედვით:

- მედიცინის მეცნიერული საფუძვლები;
- კლინიკური ცოდნა და უნარ-ჩვევები;
- მოსახლეობის ჯანმრთელობა და ჯანდაცვის სისტემები;
- პროფესიული ფასეულობები, ქცევა და ეთიკა;
- კომუნიკაციის უნარ-ჩვევები;
- კრიტიკული აზროვნება და სამეცნიერო კვლევა;
- ინფორმაციის მართვა.

სწავლის შედეგები: საგანმანათლებლო პროგრამის დასრულების შემდეგ სტუდენტი შეიძენს ცოდნას და უნარ-ჩვევებს:

ცოდნა და გაცნობიერება

შესასწავლი დარგობრივი სფეროს მეთოდოლოგიისა და დარგობრივი ეთიკის ცოდნა; დარგობრივი სფეროს უახლეს კვლევებზე და მტკიცებულებებზე დაფუძნებული სისტემური ცოდნა; იცნობს სამედიცინო ეთიკისა და სამართლის პრინციპებს; აცნობიერებს მედიცინისათვის სპეციფიკურ ეთიკურ პრობლემებს; შეუძლია ეთიკური დილემის გადაჭრა.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება / პრაქტიკული უნარები

დარგობრივი სფეროს შესახებ არსებული თეორიული ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი;

გადაუდებელი სამედიცინო დახმარების გაწევის უნარი საბაზისო განათლების ცოდნიდან გამომდინარე კომპეტენციის ფარგლებში; ზედამხედველობის ქვეშ დიფერენციალური დიაგნოსტიკის ჩატარების უნარი;

სამედიცინო პრობლემების განხილვისას მონაწილეობის მიღების უნარი; პაციენტის დაავადებასთან დაკავშირებული ფსიქოლოგიური და სოციალური პრობლემების შეფასების უნარი; მტკიცებულებებზე დამყარებული მედიცინის პრინციპების გამოყენების უნარი;

ჯანდაცვის სისტემაში და საზოგადოებრივი ჯანდაცვის საკითხების გადაწყვეტის პროცესში მონაწილეობის უნარი;

მედიკამენტების გამოწერის უნარი;

შესაბამისი წამლის კლინიკურ კონტექსტთან დაკავშირების უნარი;

მკურნალობის შესაბამისობის განხილვის, შეფასების და პოტენციური სარგებელისა და რისკის განსაზღვრის უნარი.

ზოგადი / ტრანსფერული უნარები

კოგნიტიური უნარები

ანალიზისა და სინთეზის უნარი (კლინიკური აზროვნების და გადაწყვეტილების მიღების უნარი, პაციენტის მდგომარეობის შეფასების უნარი; კლინიკური პრეზენტაციების შეფასების უნარი, გამოკვლევის გეგმის შედგენის უნარი, დიფერენციალური დიაგნოზის გატარების, დაავადების მართვის პრინციპების გააზრების უნარი).

პრობლემის გადაჭრა/გადაწყვეტილების მიღება (აქვს სამედიცინო პრობლემის იდენტიფიცირების და მისი გადაჭრის გზების განსაზღვრის უნარი);

დროის დაგეგმვისა და ორგანიზების უნარი (შეუძლია სამუშაოს გეგმის შედგენა, მისი მოცულობის განსაზღვრა, პრიორიტეტების გამოყოფა, მუშაობის პროცესში საჭირო რესურსების უზრუნველყოფა და გამოყენება);

ლინგვისტური უნარები

კომუნიკაცია მშობლიურ ენაზე (შეუძლია დისკუსიაში პროფესიულ დონეზე მონაწილეობა და დეტალური წერილობითი ანგარიშის მომზადება; აქვს პაციენტთან, მის ოჯახის წევრებთან და კოლეგებთან კომუნიკაციის უნარი; წერილობით კომუნიკაციის უნარი (სამედიცინო ჩანაწერების წარმოების უნარი);

უცხო ენის ცოდნა.

ტექნოლოგიური უნარები

ციფრული კომპეტენცია (იცნობს და იყენებს თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებს (ICT) მათ შორის დარგობრივ სფეროში; შეუძლია ახალი საინფორმაციო ტექნოლოგიების დამოუკიდებლად ათვისება; აქვს კომპიუტერის მოხმარების უნარი, გასაგები და სრული კლინიკური ჩანაწერების და ინფორმაციის შენახვის და გამოყენების უნარი);

სოციალური უნარები

ჯგუფური მუშაობა: ინტერდისციპლინარულ ჯგუფში მუშაობის უნარი (შეუძლია ჯგუფში ეფექტური მუშაობა როგორც წევრს. შეუძლია პროფესიულ კონტექსტში მოლაპარაკება და კონფლიქტების მოგვარებაში მონაწილეობა);

სისტემური უნარი

სწავლის უნარი (შეუძლია საკუთარი სწავლის მართვა რესურსების ფართო სპექტრის გამოყენებით; შეუძლია საკუთარი სწავლის შეფასება და შემდგომი სწავლის საჭიროების განსაზღვრა).

კვლევის უნარი (სამედიცინო პრაქტიკაში ახალი სამეცნიერო კვლევის შედეგების ანალიზის და გადმოცემის უნარი; კვლევების შედეგების, მეთოდების და ცოდნის გამოყენების უნარი; პრაქტიკული ლაბორატორიული კვლევის ჩატარების უნარი (კომპეტენციის ფარგლებში);

პროექტის შემუშავების უნარი (შეუძლია პროექტის ცალკეული კომპონენტების შემუშავება); დამოუკიდებლად მუშაობის უნარი (პასუხს აგებს საკუთარ სამუშაოზე და შეუძლია მისი შეფასება/კრიტიკა. შეუძლია მუშაობა მინიმალური ხელმძღვანელობის პირობებში წინასწარ შეთანხმებული რეკომენდაციების/ინსტრუქციების შესაბამისად).

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 360 ECTS (12 სემესტრი)

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს სანდრო ცისკარიძეს მაილზე: Alexsandre.tsiskaridze@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: ეპიდემიოლოგია და ბიოსტატისტიკა (Epidemiology and Biostatistics)

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ეპიდემიოლოგიის მაგისტრი/MA in Epidemiology

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები: ეპიდემიოლოგია არის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ის ფუნდამენტური ნაწილი, რომელიც შეისწავლის გადამდები და არაგადამდები დაავადებების გავრცელების კანონზომიერებებს და მათ პროფილაქტიკას. მეცნიერულ მტკიცებულებებზე დაფუძნებული ეპიდემიოლოგიური კვლევების გარეშე პრაქტიკული სამედიცინო საქმიანობის წარმართვა დღეს უკვე წარმოდგენილია. ეპიდემიოლოგიის სწავლების საკითხი აქტუალური გახდა მოსახლეობის ბიოლოგიური უსაფრთხოების, ბუნებრივი და ხელოვნური ეპიდემიოლოგიის პრევენციის თვალსაზრისით. სამაგისტრო პროგრამის ფარგლებში მაგისტრანტები საფუძვლიანად შეისწავლიან ეპიდემიოლოგიის თეორიისა და პრაქტიკის ფუნდამენტურ საკითხებს, გაეცნობიან და ღრმად შეისწავლიან ეპიდემიოლოგიის დარგში უახლეს მიღწევებს და მეთოდურ მიდგომებს, გამოიმუშავენ ეპიდემიოლოგიაში და საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სფეროში პრაქტიკული მუშაობის უნარ-ჩვევებს. პროგრამაში მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია კვლევით კომპონენტს და კვლევასთან დაკავშირებული ცოდნის შეძენას. ამდენად, პროგრამის მიზანია მაგისტრანტს განუვითაროს ეპიდემიოლოგიური კვლევის დამოუკიდებლად დაგეგმვის, მონაცემთა შეგროვების, ანალიზის, ინტერპრეტაციის და დასკვნების გამოტანის უნარი; მოვლენების ურთიერთდამოკიდებულების და მიზეზ-შედეგობრივი კავშირების მიგნება, აგრეთვე აკადემიური წერის, კომუნიკაციის და პრეზენტაციის უნარ-ჩვევები.

სწავლების შედეგები: საგანმანათლებლო პროგრამის დასრულების შემდეგ სტუდენტი შეიძენს ცოდნას და უნარ-ჩვევებს:

ცოდნა და გაცნობიერება

მაგისტრანტი შეიძენს საფუძვლიან ცოდნას საზოგადოებრივი ჯანდაცვის არსის, თეორიული მიდგომების, მეთოდების შესახებ.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება / პრაქტიკული უნარები

გაიღრმავებს პრაქტიკულ უნარ-ჩვევებს ჯანდაცვის ორგანიზაციის და მენეჯმენტის ფუნდამენტურ საკითხებში;

მაგისტრანტი შესძლებს: მაღალკვალიფიციურ, პროფესიულ დონეზე წარმართოს ჯანდაცვის ორგანიზაციასთან და მართვასთან დაკავშირებული საქმიანობა;

მონაწილეობა მიიღოს მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის შეფასებასთან, სამედიცინო ბაზრის შესწავლასთან დაკავშირებულ კვლევებში;

შეიძენს საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სტრუქტურებში და სამედიცინო დაწესებულებებში მენეჯერული საქმიანობის წარმართვის უნარ-ჩვევებს;

გამოუმუშავდება საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სფეროში კვლევის დაგეგმვისა და ჩატარების, შედეგების ანალიზის და კვლევისადმი მეცნიერული მიდგომის უნარები;

განუვითარდება ანალიტიკური და ლოგიკური აზროვნება, შეეძლება მოვლენების ერთმანეთთან დაკავშირება, ანალიზი, დასკვნების გაკეთება და პროგნოზირება;

შეძლებს პრევენციული განათლებისა და ცხოვრების ჯანსაღი წესის პროპაგანდის სწორად დაგეგმვასა და განხორციელებას,

ჯანმრთელობაზე გარემოს, ინტერ- და ინტრა-ინდივიდუალური ფაქტორების გავლენის შესწავლას;

შეძლებს დაგეგმოს და განახორციელოს ადეკვატური ინტერვენცია და იმუშაოს როგორც კომპეტენტურმა პროფესიონალმა საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სფეროში.

ზოგადი / ტრანსფერული უნარები

საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მაგისტრს ექნება ცოდნა, რომელიც დაეფუძნება და გააღრმავებს პირველ საფეხურზე მიღებულ განათლებას და კვლევის კონტექსტში უზრუნველყოფს იდეის ორიგინალური განვითარების და/ან გამოყენების საფუძველს ან შესაძლებლობას;

შეეძლება ცოდნის და პრობლემების გადაჭრის უნარის გამოყენება ახალ ან უცნობ გარემოში თავის სპეციალობასთან დაკავშირებულ ან მომიჯნავე (მულტიდისციპლინურ) კონტექსტში; შეეძლება ცოდნის ინტეგრირების უნარი, თავი გაართვას სირთულეებს და არასრულ ან შეზღუდულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით ჩამოაყალიბოს მოსაზრებები, რომლებშიც მისი ცოდნისა და მოსაზრებების გამოყენებასთან დაკავშირებული სოციალური და ეთიკური პასუხისმგებლობებიც აისახება;

შეეძლება თავისი დასკვნების საჯაროდ წარმოდგენა, მისი მკაფიო დასაბუთება შესაბამისი ცოდნითა და ლოგიკით, როგორც სპეციალისტებთან, ისე არასპეციალისტებთან;

გამოუმუშავდება სწავლის ისეთი უნარ-ჩვევები, რომელიც თვითგანმსაზღვრელი ან დამოუკიდებელი სწავლის გაგრძელების საშუალებას მისცემს.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს პაატა იმანაძეს მაილზე: paata.imnadze@tsu.ge

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: საზოგადოებრივი ჯანდაცვა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მაგისტრი/MA in Public Health

სამაგისტრო პროგრამის მიზნები: საზოგადოებრივი ჯანდაცვა წარმოადგენს შედარებით ახალ, მაღზე სწრაფად მზარდ დისციპლინას. იგი შეისწავლის თუ რა ზეგავლენას ახდენს ადამიანის ჯანმრთელობაზე სოციალურ-ეკონომიკური, დემოგრაფიული, ბიოლოგიური, ფსიქოლოგიური და გარემო ფაქტორები; აგრეთვე ჯანდაცვის სისტემის მოწყობის და მართვის საკითხებს. პროგრამის მიზანს წარმოადგენს ჯანდაცვის ორგანიზაციისა და მენეჯმენტის ფუნდამენტურ საკითხებში მაგისტრანტთა ღრმა და საფუძვლიანი სწავლება, ანალიტიკური აზროვნების განვითარება და პრაქტიკული უნარ-ჩვევების გაღრმავება, კერძოდ: საქართველოს ძირითადი დემოგრაფიული და სოციალური მიმართულებების, ჯანდაცვის ეროვნული პოლიტიკის, ჯანდაცვის განვითარების სტრატეგიული გეგმის, ჯანდაცვის პრიორიტეტების, სხვა ქვეყნების ჯანდაცვის სისტემების, საქართველოს ჯანდაცვის სისტემის მოწყობის, სისტემის სტრუქტურის, პირველადი ჯანდაცვის სისტემის მართვის, ჰოსპიტალური მენეჯმენტის, მოსახლეობის სპეციფიკური ჯგუფების ჯანმრთელობის დაცვის ორგანიზაციის, ჯანმრთელობის დაცვის სფეროში მოსახლეობის საჭიროების შეფასების, სამედიცინო სერვისების სამედიცინო ბაზარზე მიწოდების, სამედიცინო მომსახურების შესყიდვის, ჯანდაცვის კანონმდებლობის და სხვათა შესახებ. საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სამაგისტრო პროგრამის მიზანია მაგისტრანტები დაეუფლონ საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ბაზისურ თეორიულ, მეთოდოლოგიურ და კვლევით პრინციპებს; გაეცნონ საზოგადოებრივი ჯანდაცვის პრაქტიკასთან დაკავშირებულ პროფესიულ და კონტექსტუალურ საკითხებს.

სწავლის შედეგები: საგანმანათლებლო პროგრამის დასრულების შემდეგ სტუდენტი შეიძენს ცოდნას და უნარ-ჩვევებს:

ცოდნა და გაცნობიერება:

მაგისტრანტი შეიძენს საფუძვლიან ცოდნას საზოგადოებრივი ჯანდაცვის არსის, თეორიული მიდგომების, მეთოდების შესახებ.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება / პრაქტიკული უნარები:

გაიღრმავებს პრაქტიკულ უნარ-ჩვევებს ჯანდაცვის ორგანიზაციის და მენეჯმენტის ფუნდამენტურ საკითხებში;

მაგისტრანტი შესძლებს: მაღალკვალიფიციურ, პროფესიულ დონეზე წარმართოს ჯანდაცვის ორგანიზაციასთან და მართვასთან დაკავშირებული საქმიანობა;

მონაწილეობა მიიღოს მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის შეფასებასთან, სამედიცინო ბაზრის შესწავლასთან დაკავშირებულ კვლევებში;

შეიძენს საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სტრუქტურებში და სამედიცინო დაწესებულებებში მენეჯერული საქმიანობის წარმართვის უნარ-ჩვევებს;

გამოუმუშავდება საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სფეროში კვლევის დაგეგმვისა და ჩატარების, შედეგების ანალიზის და კვლევისადმი მეცნიერული მიდგომის უნარები;

განუვითარდება ანალიტიკური და ლოგიკური აზროვნება, შეეძლება მოვლენების ერთმანეთთან დაკავშირება, ანალიზი, დასკვნების გაკეთება და პროგნოზირება;

შეძლებს პრევენციული განათლებისა და ცხოვრების ჯანსაღი წესის პროპაგანდის სწორად დაგეგმვასა და განხორციელებას,

ჯანმრთელობაზე გარემოს, ინტერ- და ინტრა-ინდივიდუალური ფაქტორების გავლენის შესწვლას;

შემდეგს დაგეგმოს და განახორციელოს ადეკვატური ინტერვენცია და იმუშაოს როგორც კომპეტენტურმა პროფესიონალმა საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სფეროში.

ზოგადი / ტრანსფერული უნარები:

საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მაგისტრს ექნება ცოდნა, რომელიც დაეფუძნება და გააღრმავებს პირველ საფეხურზე მიღებულ განათლებას და კვლევის კონტექსტში უზრუნველყოფს იდეის ორიგინალური განვითარების და/ან გამოყენების საფუძველს ან შესაძლებლობას;

შეეძლება ცოდნის და პრობლემების გადაჭრის უნარის გამოყენება ახალ ან უცნობ გარემოში თავის სპეციალობასთან დაკავშირებულ ან მომიჯნავე (მულტიდისციპლინურ) კონტექსტში;

შეეძლება ცოდნის ინტეგრირების უნარი, თავი გაართვას სირთულეებს და არასრულ ან შეზღუდულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით ჩამოაყალიბოს მოსაზრებები, რომლებშიც მისი ცოდნისა და მოსაზრებების გამოყენებასთან დაკავშირებული სოციალური და ეთიკური პასუხისმგებლობებიც აისახება;

შეეძლება თავისი დასკვნების საჯაროდ წარმოდგენა, მისი მკაფიო დასაბუთება შესაბამისი ცოდნითა და ლოგიკით, როგორც სპეციალისტებთან, ისე არასპეციალისტებთან;

გამოუმუშავდება სწავლის ისეთი უნარ-ჩვევები, რომელიც თვითგანმსაზღვრელი ან დამოუკიდებელი სწავლის გაგრძელების საშუალებას მისცემს.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 120 ECTS

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

კონსულტაციისათვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს ნატა ყაზახაშვილის მაილზე: nata.kazakhstan@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის დასახელება: სამედიცინო რადიოლოგია და ენდოსკოპია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: მედიცინის დოქტორი/PhD in Medicine

სადოქტორო პროგრამის მიზნები: პროგრამა მიზნად ისახავს თანამედროვე რადიოლოგიის და ენდოსკოპიის ძირითადი მიმართულებების, აქტუალური საკითხების შესწავლას, თანამედროვე მიმართულებების განვითარებასა და მაღალპროფესიული ვიწრო დარგობრივი სპეციალისტის მომზადებას.

სწავლის შედეგები: პროგრამის წარმატებით განხორციელების შემთხვევაში დოქტორანტი მიიღებენ მაღალი ხარისხის ცოდნასა და კვლევიკაციას. დოქტორანტი სრულყოფილად დაეუფლება რადიოლოგიის შემადგენელი თითოეული კვლევის მეთოდის შესაძლებლობებს სხვადასხვა ნოზოლოგიების დიაგნოსტიკაში. მეცნიერულად დასაბუთებული და დამუშავებული იქნება დაავადებათა კვლევის ალგორითმი. ფაქტებზე დაფუძნებული კვლევების საფუძველზე შემუშავდება დაავადებათა სემიოტიკა თითოეული კვლევის მეთოდისათვის. ყოველივე დაავადებათა ადრეული გამოვლინების წინა პირობა იქნება. ყოველი სემესტრის ბოლოს ჩატარდება კოლოქვიუმები სადაც დოქტორანტი მოხსენებით წარდგება სადისერტაციო ნაშრომის მიმდინარეობის შესახებ.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ფრიდონ თოდუა. ელ. ფოსტა: pridon.todua@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის დასახელება: ნევროლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: მედიცინის დოქტორი/PhD in Medicine

პროგრამის მიზნები: სადოქტორო პროგრამის მთავარ მიზანს წარმოადგენს მაღალკვალიფიცირებული სპეციალისტის მომზადება, რომელიც შემოქმედებითად მოეკიდება და გააანალიზებს ახალ და უკვე არსებულ ინფორმაციას. პროგრამის კურსდამთავრებული შეძენილ ახალ ინფორმაციას და უნარ-ჩვევებს დანერგავს პრაქტიკაში და მიღებულ წარმატებულ შედეგებს გაავრცელებს როგორც პუბლიკაციების, ისე სასწავლო კურსების სახით.

საქართველოში ძალზე მწირია ინფორმაცია ცნს ინფექციების მიზეზების შესახებ. მონაცემები ამ პათოგენების შედარებითი სიხშირის შესახებ მნიშვნელოვანი ინფორმაცია იქნება დიაგნოსტიკის, მკურნალობის და საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სფეროსთვის. ინფორმაცია რისკ-ფაქტორების შესახებ ასევე დახმარებას გაუწევს ამ პათოგენების საწინააღმდეგო პრევენციის და კონტროლის სტრატეგიების განსაზღვრას. მეტიც, ამ ტიპის კვლევა საფუძველს ჩაუყრის და დააგროვებს ინფორმაციას შემდგომი კვლევებისთვის სხვადასხვა დაავადების პათოგენების და იმუნური პასუხის შესახებ.

ამ კვლევის მიზნებია:

1. საქართველოში მწვავე მენინგიტის და ენცეფალიტის ინფექციური მიზეზების შედარებითი სიხშირის განსაზღვრა.
2. ცნს ინფექციების მქონე პაციენტების გამოსაკვლევად ლაბორატორიული შესაძლებლობების გაძლიერება.
3. საქართველოში მენინგიტის გამომწვევი ბაქტერიული პათოგენების ანტიმიკრობული მგრძობელობის პროფილეს განსაზღვრა.
4. მენინგიტის და ენცეფალიტის ეტიოლოგიურ ფაქტორებთან დაკავშირებული რისკ-ფაქტორების და კლინიკური გამოვლინებების აღწერა.

სწავლის შედეგები: ეს კვლევა არ უზრუნველყოფს საქართველოში ცნს ინფექციის ყველა შესაძლო ეტიოლოგიის ამომწურავ შეფასებას. თუმცა, ეს იქნება საწყისი წინ გადადგმული ნაბიჯი ამ ინფექციების ფონის დასადგენად და მნიშვნელოვან ინფორმაციას მოგვაწვდის კონკრეტულ პათოგენებზე, ან უფრო დეტალური სამომავლო კვლევების დაგეგმვისათვის.

საქართველოში მწვავე ენცეფალიტის და მენინგიტის ეტიოლოგიის აღწერას დიდი მნიშვნელობა აქვს სამედიცინო და საზოგადოებრივი ჯანდაცვის თვალსაზრისით. თუ გამოვლენილი პათოგენი პრევენციას ექვემდებარება, შეიძლება სათანადო საკონტოლო მექანიზმების დანერგვა. ამასთან, კლინიციისტიებისთვის ინფორმაციის მიწოდება ხშირ ეტიოლოგიურ ფაქტორებზე ხელს შეუწყობს ეფექტურ ემპირიულ თერაპიას და შესაბამის დიაგნოსტიკურ ტესტირებას. ეს კვლევები ასევე შეაფასებენ არბოვირუსებით გამოწვეული ინფექციების რისკს, როგორცაა WNV და TBE, რასაც მნიშვნელობა აქვს სამხედრო თვალსაზრისითაც.

პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებულის დარგობრივი კვალიფიკაცია და ცოდნა

სადოქტორო პროგრამის დასრულების შემდეგ მომავალი მედიცინის დოქტორი შეძლებს, დამოუკიდებლად დაგეგმოს და აწარმოოს სამეცნიერო კვლევა. პროგრამის დასრულების შემდეგ დოქტორს მოეთხოვება ფართო ფუნდამენტური, სამეცნიერო, პედაგოგიური და პრაქტიკული მომზადება. აღნიშნული სადოქტორო პროგრამის დასრულებისას დოქტორანტი უნდა ფლობდეს:

- სწავლების თანამედროვე მეთოდებს და ხერხებს;
- ეპიდემიოლოგიის და ბიოსტატისტიკის თანამედროვე თეორიებს და მოდელებს;

- ფართო ცოდნას ნერვული სისტემის ინფექციების შესახებ;
- კლევასთან დაკავშირებულ ბიოეთიკის საკითხებს.

კომპეტენციები და უნარ-ჩვევები – დოქტორანტები, რომლებმაც წარმატებით გაიარეს დოქტორანტურის კურსი, მიღებული ცოდნის და გამოცდილების საფუძველზე, შეძლებენ, თავი გაართვან სამეცნიერო პრაქტიკაში არსებულ და ახლად წარმოქმნილ პრობლემებს, მწირ ინფორმაციაზე დაყრდნობით ჩამოაყალიბებენ სწორ მოსაზრებებს.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: პროფესორი რომან შაქარიშვილი ელ.ფოსტა:
romanshaqarishvili@yahoo.com; ასოცირებული პროფესორი ალექსანდრე ცისკარიძე ელ.
ფოსტა: alexander.tsiskaridze@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის დასახელება: გადაუდებელი ქირურგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: მედიცინის დოქტორი/PhD in Medicine

სადოქტორო პროგრამის მიზნები: ბოლო უკანასკნელი წლების განმავლობაში მნიშვნელოვნად შეიცვალა მუცლის ღრუს მწვავე ქირურგიული დაავადებების სტრუქტურა, მათი გამოკვლევის მეთოდების და მკურნალობის ტაქტიკა, რამაც შესამჩნევად გააუმჯობესა მკურნალობის შედეგები და ლეტალობის შემცირება. ასევე მნიშვნელოვანია მწვავე ტრავმით გამოწვეული ქირურგიული პათოლოგიების დროული დიაგნოსტიკა და მკურნალობის მეთოდების შერჩევა ექსტრემალური სიტუაციების პირობებში.

პროგრამა მიზნად ისახავს ასევე დაჭრილთა და დაზიანებულთა მკურნალობის და ქირურგიული დახმარების ორგანიზების, დონეების შესწავლას საომარი კონფლიქტების პირობებში და სხვადასხვა ექსტრემალური სიტუაციების დროს.

პროგრამით ასევე გათვალისწინებული იქნება საბრძოლო დაზიანების სახეების, სხვადასხვა საბრძოლო იარაღით გამოწვეული დაზიანებების, საბრძოლო ჭრილობების თავისებურებების, დაჭრილთა და დაზარალებულთა სამედიცინო დახმარების მეთოდების შესწავლა დროული პრე- და ჰოსპიტალური დახმარების მიზნით. საომარ პირობებში დაჭრილთათვის დახმარების აღმოჩენის სხვა ორგანიზაციული საკითხების გაცნობა.

სწავლის შედეგები: აღნიშნული პრობლემების მიმართულებით ჩატარებული სამეცნიერო კვლევა ხელს შეუწყობს კონკრეტული მწვავე ქირურგიული პათოლოგიების ეთიოპათოგენეზური მექანიზმების ღრმად შესწავლას, გამოკვლევის მეთოდების დიაგნოსტიკური კრიტერიუმების შემუშავებას, რაც საშუალებას მოგვცემს შემუშავდეს თანამედროვე, პათოგენეზზე ორიენტირებული მკურნალობის მეთოდები და დროულად დაინერგოს პრევენციული ღონისძიებები, ასევე შესძინოს დოქტორანტს სათანადო ცოდნა, უნარ-ჩვევები, გააცნოს თანამედროვე ქირურგიის (მცირე ინვაზიური ქირურგია) მიმართულებები. ასევე შესწავლილი იქნება მწვავე ტრავმით გამოწვეული ქირურგიული პათოლოგიები სხვადასხვა ექსტრემალური სიტუაციების დროს (ლოკალური საომარი კონფლიქტები, ტერორისტული აქტები) საბრძოლო დაზიანების სახეები, სხვადასხვა საბრძოლო იარაღით გამოწვეული დაზიანებების, ჭრილობების თავისებურებები, დაჭრილთა და დაზიანებულთა მკურნალობის ქირურგიული დახმარების ორგანიზების დონეები და ფაზები.

დარგობრივი კვალიფიკაცია, ცოდნა, კომპეტენციები, უნარ-ჩვევები: პროგრამის დასრულების შემდგომ კურსდამთავრებული შეძლებს:

დამოუკიდებლად დაგეგმოს და აწარმოოს სამეცნიერო კვლევა მართოს მწვავე, კრიტიკული მდგომარეობები გადაუდებელ ქირურგიაში.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და

დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ზურაბ ჩხაიძე, ელ.ფოსტა: zurab.chkhaidze@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის დასახელება: კარდიოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: მედიცინის დოქტორი/PhD in Medicine

- **პროგრამის მიზნები:** კარდიოვასკულარული დაავადება (კვდ) ავადობისა და სიკვდილობის წამყვანი მიზეზია დასავლეთის ქვეყნებში. მისი ერთ-ერთი ყველაზე ხშირი ფორმა ათეროსკლეროზით გამოწვეული გულის იშემიური დაავადებაა (გიდ). მასზე მოდის კვდ-ით გამოწვეული სიკვდილობის უმეტესობა ქალებში, იგი არაპროპორციულად აავადებს რასობრივი და ეთნიკური ნიშნით და უმთავრეს სამიზნეს წარმოადგენს პრევენციისთვის.

ამგვარად, ქალებში კვდ-ის მექანიზმების ფორმირება ინტენსიური კვლევის საგანია. ამასთან, პოსტმენოპაუზური ქალები, როგორც ცნობილია, არის პაციენტების სპეციფიური ჯგუფი, რადგან სწორედ მენოპაუზაა ცხოვრების ის გარდამტეხი მომენტი, როცა გულ-სისხლძარღვთა ავადობითა და სიკვდილობით ქალები აღწევენ მამაკაცთა შესაბამის მაჩვენებლებს და შემდგომ აღემატებიან მათ.

ამგვარად, უმნიშვნელოვანესია ის სამეცნიერო მიმართულებები, რომლებიც ემსახურება ახალი/დამატებითი მარკერების კვლევას, ასევე ის სამიზნე ჯგუფები (სუბპოპულაცია შერჩეული ასაკის, სქესის და ა.შ. მიხედვით), რომელშიც კვლევა მიმდინარეობს. პროგრამა უპირატესად სწორედ ამ მიმართულებით კვლევებს ითვალისწინებს.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სავარუდო საკვლევი პრობლემები იქნება:

- პრაქტიკულად ჯანმრთელ პრე- და პოსტმენოპაუზურ ქალებში მომავალი კარდიოვასკულარული შემთხვევების რისკის შესაფასებელი დამატებითი მარკერების შესწავლა, რისკის ზრდისა და მისი რეალიზაციის მექანიზმების დაზუსტება.
- მანიფესტირებული კვდ-ით პაციენტ ქალებში დაავადების მიმდინარეობის თავისებურებების, მათ შორის, ათეროთრომბოზის. ნეოანგიოგენეზის და ანთების მარკერების შესწავლა ათერო-სკლეროზის როგორც პირველადი, ასევე განმეორებითი მწვავე გართულებების რისკის შესაფასებლად და გიდ მკურნალობის ახალი მეთოდების განსავითარებლად.

სწავლის შედეგები:

დარგობრივი ცოდნა და პრაქტიკაში მისი გამოყენების უნარი.

- პროგრამა საშუალებას მოგვცემს გაიზარდოს კვლევის თანამედროვე მეთოდებით შეიარაღებული ფუნდამენტური მეცნიერების სპეციალისტები (ფართო ბიოლოგიური თვალსაწიერით და კარგი კლინიკური პრაქტიკით შეიარაღებული).
- პროგრამის კურსდამთავრებული ღრმად გაერკვევა ათეროსკლერო-ზისა და კარდიოვასკულარული დაავადების პათოგენეზის თეორიაში.
- პროგრამა კურსდამთავრებულებისთვის იქნება საფუძველი თავის მომავლის კვლევებში ახსნან ისეთი “მეტაბოლური პანდემიები”, როგორცაა ათეროსკლეროზი, ჰიპერტენზია, დიაბეტი და სიმსუქნე.

ზოგად (ტრანსფერულ) კომპეტენციები:

- სამეცნიერო ძიების უნარი.
  - _ ლიტერატურის ბიბლიოგრაფიული ძიება;
  - _ ლიტერატური შესწავლა და ფაქტობრივი მასალების შერჩევა.
- სამეცნიერო-კვლევითი თემის შესრულების ძირითადი ეტაპების ცოდნა:
  - _ ჩანაფიქრის ფორმირება;
  - _ თემის არჩევა, მისი აქტუალობისა და სიახლის დასაბუთება;
  - _ კვლევის მიზნებისა და კონკრეტული ამოცანების განსაზღვრა;
  - _ კვლევის ობიექტისა და საგნის განსაზღვრა;

- _ კვლევის ჩატარებისთვის მეთოდების შერჩევა;
- _ სამუშაოს დაგეგმვა (კვლევის ემპირიული და თეორიული ეტაპი);
- _ აუცილებელი მასალების ძიება, შერჩევა, შეფასება;
- _ მონაცემების დაჯგუფება და სისტემატიზაცია;
- _ ტექსტის წერა;
- _ შედეგების განხილვა და შეფასება, დასკვნების ფორმულირება;
- _ ხელნაწერის დამუშავება (კომპოზიცია, ენა);
- _ სამუშაოს საბოლოო გაფორმება;
- _ ნაშრომის დაცვა.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: ასოცირებული პროფესორი ზურაბ ფაღავა, ელ.ფოსტა zurab.faghava@tsu.ge.

სადოქტორო პროგრამის დასახელება: ენდოკრინოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: მედიცინის დოქტორი/PhD in Medicine

სადოქტორო პროგრამის მიზნები: წარმოდგენილი პროგრამა მიზნად ისახავს უზრუნველყოს დოქტორანტი უწყვეტი და მრავალმხრივი შესაძლებლობებით, რათა ენდოკრინოლოგიის თანამედროვე სამეცნიერო კვლევის მეთოდებზე დაყრდნობით პროფილიზებულ ენდოკრინოლოგიურ კლინიკაში მოიპოვოს სარწმუნო კლინიკური მასალა და აწარმოოს სამეცნიერო კვლევა;

შეისწავლოს სრულად ფაქტებზე დამყარებული მედიცინის მეთოდოლოგიური პრინციპები კონკრეტული ენდოკრინული პათოლოგიის განვითარების მექანიზმის ასახსნელად;

შეისწავლოს კრიტიკული, მწვავე და ქრონიკული მდგომარეობების მართვისათვის, ენდოკრინული ავადმყოფობების კვლევის, დიაგნოსტიკის და მკურნალობისათვის აუცილებელი ძირითადი პრინციპები.

სამეცნიერო კვლევის სავარაუდო საკვლევი პრობლემები:

- ინსულინრეზისტენტობა და ცხიმოვანი ქსოვილის ტოპოგრაფია სიმსუქნით დაავადებულ მენოპაუზური პერიოდის ქალებში.
- ანდროგენდეფიციტი და ინსულინრეზისტენტობა სიმსუქნით დაავადებულ მამაკაცებში.

სწავლების შედეგები: აღნიშნული პრობლემების მიმართულეებით ჩატარებული სამეცნიერო კვლევა ხელს შეუწყობს კონკრეტული ენდოკრინული პათოლოგიების ეტიოპათოგენური მექანიზმების უფრო ღრმად შესწავლას და ენდოკრინული დაავადებებისა და მათი გართულებების ადრეული გამოვლენისათვის დიაგნოსტიკური კრიტერიუმების შემუშავებას, რაც საშუალებას მოგვცემს დროულად და აქტიურად დაინერგოს პრევენციული ღონისძიებები და შემუშავდეს თანამედროვე, პათოგენეზზე ორიენტირებული მკურნალობის მეთოდები.

დარგობრივი კვალიფიკაცია, ცოდნა, კომპეტენციები, უნარ-ჩვევები. პროგრამის დასრულების შემდგომ კურსდამთავრებული შეძლებს:

- დამოუკიდებლად დაგეგმოს და აწარმოოს სამეცნიერო კვლევა;
- აწარმოოს ენდოკრინული ავადმყოფების გამოკვლევა, დიაგნოსტიკა და მკურნალობა თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისად;
- მართოს კრიტიკული, მწვავე და ქრონიკული მდგომარეობები ენდოკრინოლოგიაში.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: სადოქტორო პროგრამის ხელმძღვანელი: ასოცირებული პროფესორი ელენე გიორგაძე. ელ.ფოსტა: elene.giorgadze@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის დასახელება: ეპიდემიოლოგია;

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: მედიცინის დოქტორი/PhD in Medicine

სადოქტორო პროგრამის მიზნები: პროგრამა მიზნად ისახავს საქართველოში ჯილეხის შემთხვევების იმუნო-ეპიდემიოლოგიურ კვლევას. ჯილეხით ინფიცირებული პაციენტების, ჯანმრთელი არავაქცინირებული ჯგუფებისა და ჯილეხის საწინააღმდეგო სხვადასხვა ვაქცინით იმუნიზირებული პირების ჰუმორული და უჯრედული იმუნური პასუხების შედარებით დახასიათებას. კვლევის შედეგად განისაზღვრება ხანგრძლივი იმუნიტეტის ფორმირებაში მონაწილე ახალი ფაქტორები, რაც თავის მხრივ შეიძლება საფუძვლად დაედოს ახალი, უფრო ეფექტური ვაქცინის შექმნას.

სწავლის შედეგები: პროგრამის წარმატებით განხორციელების შემთხვევაში დოქტორანტი ჩამოყალიბდება მაღალკვალიფიციურ სპეციალისტად, სრულყოფილად დაეუფლება დარგობრივი კვლევის მეთოდებს. კვლევის შედეგად მიღებული მონაცემები გაამდიდრებს ჯილეხის იმუნოლოგიური ეპიდემიოლოგიის დღეისთვის არსებულ მონაცემთა ბაზას.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	მალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი:სადოქტორო პროგრამის ხელმძღვანელი: ასოცირებული პროფესორი შოთა ცანავა, ელ.ფოსტა: shota.tsanava@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის დასახელება: ინფექციური დაავადებები

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: მედიცინის დოქტორი/ბიოლოგიის დოქტორი
PhD in Medicine/ PhD in Biology

პროგრამის მიზანები:

სადოქტორო პროგრამის მთავარ მიზანს წარმოადგენს მაღალკვალიფიცირებული სპეციალისტების მომზადება, რომლებიც შემოქმედებითად მოეკიდებიან და გაანალიზებენ ახალ და უკვე არსებულ ინფორმაციას. პროგრამის კურსდამთავრებულები შეძენილ ახალ ინფორმაციასა და უნარ-ჩვევებს დანერგავენ პრაქტიკაში და მიღებულ წარმატებულ შედეგებს გაავრცელებენ როგორც პუბლიკაციების, ისე სასწავლო კურსების სახით. დოქტორანტებს საშუალება ექნებათ ქვეყანაში დანერგონ ახალი მიდგომები.

სავარაუდო საკვლევი თემატიკა: აივ ინფექცია/შიდსის და ვირუსული ჰეპატიტების ეპიდემიოლოგია, მოლეკულური დიაგნოსტიკა და მართვა

სწავლების შედეგები: აივ ინფექცია/შიდსის და ვირუსული ჰეპატიტების კო-ინფექციის გავრცელების და მასთან ასოცირებული რისკ-ფაქტორების შესწავლა; დიაგნოსტიკის მაღალტექნოლოგიური მოლეკულური მეთოდებით მიღებული შედეგების ანალიზი; არაინვაზიური მეთოდების გამოყენებით ღვიძლის ქრონიკული დაავადების გართულებების დიაგნოსტიკა; აივ ინფექცია/შიდსის და ვირუსული ჰეპატიტების მკურნალობის ეფექტურობის შეფასება, დაავადების მენეჯმენტის გაუმჯობესება.

მიღებული შედეგები საშუალებას მოგვცემს, სამედიცინო სფეროში ფართოდ დაინერგოს ახალი მეთოდები, გამოქვეყნდეს სტატიები განხორციელდეს ახალი სამეცნიერო პროექტები.

დოქტორანტების თემები მიზნული იქნება ს.ს. ინფექციური პათოლოგიის შიდსის და კლინიკური იმუნოლოგიის სამეცნიერო პრაქტიკული ცენტრის და ქართულ ფრანგული ერთობლივი ჰეპატოლოგიური კლინიკა “ჰეპას” შესრულებულ საქმიანობასთან და დაფინანსდება შესაბამისი წყაროებიდან.

დარგობრივი კვალიფიკაცია: სადოქტორო პროგრამის “აივ ინფექცია/შიდსის და ვირუსული ჰეპატიტების ეპიდემიოლოგია, ეტიოპათოგენეზი, დიაგნოსტიკა, მკურნალობა და მენეჯმენტი” დასრულების შემდეგ მომავალი დოქტორი იქნება მედიცინის ან ბიოლოგიის დოქტორი, რომელიც სრულად ფლობს დღეისათვის არსებულ სამეცნიერო ლიტერატურას, დეტალურად იცნობს ინფექციური დაავადებების და ვირუსოლოგიის ზოგადბიოლოგიურ და ბიოეთიკურ პრობლემებს და სპეციალიზირებულია რომელიმე კონკრეტულ თემაზე.

ცოდნა: პროგრამის დასრულების შემდეგ დოქტორს მოეთხოვება ფართო ფუნდამენტური, სამეცნიერო, პედაგოგიური და პრაქტიკული მომზადება. აღნიშნული სადოქტორო პროგრამის დასრულებისას დოქტორანტი უნდა ფლობდეს:

- სწავლების თანამედროვე მეთოდებს და ხერხებს;
- ეპიდემიოლოგიის, ბიოსტატისტიკის, ინფექციური დაავადებების და სხვა მასთან დაკავშირებული დისციპლინების თანამედროვე თეორიებსა და მოდელებს;
- კვლევასთან დაკავშირებულ ბიოეთიკის საკითხებს.

კომპეტენციები და უნარ-ჩვევები: დოქტორანტები, რომლებმაც წარმატებით გაიარეს დოქტორანტურის კურსი, მიღებული ცოდნისა და გამოცდილების საფუძველზე, შეძლებენ, თავი გაართვან სამეცნიერო პრაქტიკაში არსებულ და ახლად წარმოქმნილ პრობლემებს, მწირ ინფორმაციაზე დაყრდნობით ჩამოაყალიბებენ სწორ მოსაზრებებს.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: პროფესორი თენგიზ ცერცვაძე, ელ.ფოსტა: tengiz.tsetsvadze@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის დასახელება: კლინიკური პათოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: მედიცინის დოქტორი/PhD in Medicine

პროგრამის მიზნები: სადოქტორო პროგრამის მთავარი მიზანია ისეთი სპეციალისტების მომზადება, რომლებსაც შესწევთ უნარი საფუძვლიანად დაეუფლონ კვლევის კლინიკურ, პარაკლინიკურ, მორფოლოგიურ მეთოდებს; კრიტიკულად გაანალიზონ გამოკვლევის შედეგები, ობიექტურად შეაფასონ მათი მეცნიერული და პრაქტიკული ღირებულება, გაავრცელონ ისინი პუბლიკაციების, სწავლებისა და პრაქტიკულ საქმიანობაში დანერგვის გზით; შეიქმნას ოპტიმალური პირობები აუცილებელი უნარ-ჩვევების შესაძენად დოქტორანტების მომავალ პროფესორად ჩამოყალიბების მიზნით.

სწავლების შედეგები: პროგრამის რეალიზაციის შედეგად:

- კლინიკურ პრაქტიკაში დაინერგება სხვადასხვა ჰისტოგენეზის სიმსივნეების ავთვისებიანობის ხარისხის განსაზღვრის მეთოდები.
- სიმსივნეების ავთვისებიანობის ხარისხის მიხედვით განისაზღვრება ოპერაციის შემდგომი მკურნალობის მეთოდები.
- განისაზღვრება სიმსივნეების “ბიოლოგიური ქცევის” პროგნოზი.
- მომზადდება სტატიები საერთაშორისო მიმოქცევაში არსებული ჟურნალებისათვის.
- მომზადდება პროექტი გრანტის მოსაპოვებლად.

დარგობრივი კვალიფიკაცია:

ცოდნა: პროგრამის დასრულების შემდეგ დოქტორს მოეთხოვება ფუნდამენტური მომზადება სამეცნიერო, პრაქტიკული და პედაგოგიური მუშაობისათვის. მან უნდა იცოდეს:

ა) მეცნიერული კვლევის უახლესი მეთოდები და მეთოდები;

ბ) სწავლების თანამედროვე მეთოდები;

გ) შემდეგი დისციპლინები: კლინიკური ანატომია, კლინიკური პათოლოგიური ანატომია, ზოგადი ქირურგია, ონკოლოგია, ბიოეთიკა.

კომპეტენციები: დოქტორანტები შეძლებენ დარგის თანამედროვე პრობლემების განსაზღვრასა და მათი გადაწყვეტის ოპტიმალური გზების დადგენას, კვლევის შედეგების სრულყოფილ ანალიზს, მათი მეცნიერული და პრაქტიკული ღირებულების განსაზღვრას.

უნარ-ჩვევები: დოქტორანტს ექნება ისეთი უნარ-ჩვევები, რომლებიც მისცემს დამოუკიდებელი მეცნიერული, პრაქტიკული და პედაგოგიური მუშაობის საშუალებას.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: პროფესორი თემურ ჯორბენაძე, ელ.ფოსტა: teimuraz.jorbenadze@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის დასახელება: ფსიქიატრია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: მედიცინის დოქტორი/PhD in Medicine

პროგრამის მიზნები: ტრავმულ სტრესულ აშლილობათა შესახებ არსებული ცოდნის კონსოლიდირება, კლინიკურ თავისებურებათა გამოვლენა და მკურნალობა – რეაბილიტაციის დროული და ეფექტური მიდგომის დანერგვა პრაქტიკაში. სპეციალური სამეცნიერო პუბლიკაციებისა და სასწავლო კურსების მომზადება, რომელთაც ექნება როგორც სამეცნიერო – თეორიული, ასევე გამოყენებით – პრაქტიკული მნიშვნელობა. სავარაუდო საკვლევი თემა: სტრესულ აშლილობათა კლინიკა, მკურნალობა და რეაბილიტაციის თავისებურებანი საქართველოში ეთნიკური წმენდის მსხვერპლთა შორის

სწავლების შედეგები:

დარგობრივი კვალიფიკაცია:

- სტრესულ აშლილობათა სამკურნალო – რეაბილიტაციური მულტიპროფილური პრინციპების შემუშავება, რასაც შესაძლოა ჰქონდეს პრაქტიკული გამოყენება როგორც საქართველოში, ასევე სხვა ქვეყნებშიც.
- ფსიქიატრიის მნიშვნელოვანი სფეროს - სოციალური ფსიქიატრიის, განსაკუთრებით კი სტრესთან დაკავშირებული აშლილობების, შესახებ ცოდნისა და გამოცდილების გაღრმავება
- დარგობრივი სასწავლო პროგრამების დანერგვა, როგორც პროფესიული ჯგუფების, ასევე რეაბილიტაციაში ფართოდ ჩაბმული მულტიდისციპლინური ჯგუფებისათვის.
- სასამართლო ფსიქიატრიულ/ფსიქოლოგიურ ექსპერტიზაში ტრავმული სტრესის შედეგების დიაგნოსტიკის პრინციპების ჩამოყალიბება, რაც ასევე განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია მსხვერპლთა სრულყოფილი რეაბილიტაციისათვის.

მოცემული სადოქტორო პროგრამის დამთავრების შემდეგ, მომავალი მედიცინის დოქტორი იქნება სერიოზული რესურსი სოციალური ფსიქიატრიის დარგში, რომელიც ზედმიწევნით კარგად ფლობს ტრავმული სტრესით გამოწვეულ აშლილობათა შესახებ დარგობრივ ცოდნას, შესძლებს განახორციელოს სპეციალური სასწავლო თუ პრაქტიკული სამკურნალო – სარეაბილიტაციო პროგრამები;

ცოდნა: პროგრამის დასრულების შემდეგ დოქტორს მოეთხოვება ფართო, ფუნდამენტური, სამეცნიერო, პედაგოგიური და პრაქტიკული მომზადება. აღნიშნული სადოქტორო პროგრამის დასრულებისას დოქტორანტი უნდა ფლობდეს:

- სწავლების თანამედროვე მეთოდებსა და პრინციპებს
- ეპიდემიოლოგიის, ბიოსტატისტიკის (სამედიცინო სტატისტიკის), ფსიქიკური აშლილობებისა და სხვა მასთან დაკავშირებული დისციპლინების თანამედროვე თეორიებსა და მოდელებს.
- კვლევასთან დაკავშირებულ ბიოეთიკურ საკითხებს

კომპეტენციები და უნარ-ჩვევები: დოქტორი, რომელმაც წარმატებით გაიარა დოქტორანტურის კურსი, მიღებული ცოდნისა და გამოცდილების საფუძველზე, შეძლებს თავი გაართვას სამეცნიერო პრაქტიკაში არსებულ და ახლად წარმოქმნილ პრობლემებს, შეძლებს სწორად და ხარჯ – ეფექტურად იმოქმედოს კრიზისულ სიტუაციებში, გადასცეს და გაავრცელოს როგორც თეორიული ცოდნა და უნარ – ჩვევები, ასევე პრაქტიკული გამოცდილება.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ

ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: პროფესორი გიორგი ნანეიშვილი, ელ.ფოსტა: giorgi.naneishvili@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის დასახელება: საზოგადოებრივი ჯანდაცვა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: მედიცინის დოქტორი/ბიოლოგიის დოქტორი
PhD in Medicine/ PhD in Biology

პროგრამის მიზნები: სამედიცინო მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება მსოფლიოს ნებისმიერი ქვეყნის ჯანდაცვის სისტემის უმთავრესი ამოცანაა, მაგრამ მაღალი ტექნოლოგიების გამოყენების ხარჯზე დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის პროცესის განუწყვეტელმა სრულყოფამ გამოიწვია დაპირისპირება – ინტერესთა კონფლიქტი – ერთის მხრივ, ჯანდაცვის ხელმისაწვდომობაში თანასწორობისა და სოციალური კეთილდღეობის მორალურ იმპერატივსა და, მეორე მხრივ, დანახარჯების შემცირების აუცილებლობის ფინანსურ იმპერატივს შორის. მსოფლიოს როგორც განვითარებულ, ისე განვითარებად ქვეყნებში, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის რეფორმას საფუძვლად მრავალი მიზეზი უდევს, მაგრამ ყველაზე მნიშვნელოვანი მაინც არის: სამედიცინო მომსახურების ხარისხი, ჯანმრთელობის დაცვის სფეროში მაღალი დანახარჯები, მისაწვდომობა, თანასწორუფლებიანობა, პაციენტთა და სამედიცინო მომსახურების მიწოდებელთა ინტერესთა კონფლიქტი და ეთიკური დილემები.

საზოგადოებრივი ჯანდაცვის წინაშე დასმული მიზნების მისაღწევად მეტად მნიშვნელოვანია მეცნიერული კვლევების საფუძველზე შემუშავებული რეკომენდაციების მიხედვით სამედიცინო დახმარების სწორი ორგანიზაცია და სამედიცინო მომსახურების მაღალი ხარისხის, მაღალი ეთიკური სტანდარტების უზრუნველყოფა.

აღნიშნული მიმართულებით კვლევა აქტუალურია ქვეყანაში სამედიცინო მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესებისთვის ახალი რეკომენდაციების შესამუშავებლად.

სავარაუდო საკვლევი თემატიკა: სამედიცინო მომსახურების ხარისხზე მოქმედი დეტერმინანტები (მათ შორის ეთიკური ფაქტორები და სხვ.) და სამედიცინო მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესების სტრატეგიები და მოდელები.

პროგრამის კურსდამთავრებულები კურსის დროს შეძენილი ცოდნისა და უნარ-ჩვევების საშუალებით საკვლევი თემის შესახებ მოპოვებულ შედეგებს გაავრცელებენ პუბლიკაციებისა და სასწავლო კურსების სახით.

სწავლების შედეგები: პროგრამის ფარგლებში ჩატარებული კვლევების შედეგად შესაძლებელია გამოიკვეთოს სამედიცინო მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესების ხელშემშლელი ფაქტორები და ის აკუმულირებული რეზერვები, რომელთა გამოყენება ხელს შეუწყობს სამედიცინო მომსახურების ხარისხის დონის ამაღლებას ქვეყანაში.

დარგობრივი კვალიფიკაცია: საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სადოქტორო პროგრამის წარმატებით დასრულების შემთხვევაში დოქტორანტი იქნება მედიცინის დოქტორი, რომელიც მაღალ კვალიფიციურ სპეციალისტად ჩამოყალიბდება კონკრეტული (სამედიცინო მომსახურება და ეთიკა) მიმართულებით და ამავე დროს ზედმიწევნით კარგად ეცოდინება თანამედროვე სამეცნიერო ლიტერატურა მოცემულ სფეროში.

ცოდნა: პროგრამის დასრულების შემდეგ დოქტორანტს უნდა ჰქონდეს ფართო ფუნდამენტური ცოდნა, სამეცნიერო, პედაგოგიური და პრაქტიკული მომზადება. პროგრამის დასრულებისას დოქტორანტი უნდა ფლობდეს:

- სწავლებისა და კვლევის თანამედროვე მეთოდებსა და ხერხებს.
- ცოდნას სამედიცინო მომსახურებისა და ბიოსამედიცინო კვლევების ეთიკური ასპექტების შესახებ

კომპეტენციები და უნარ-ჩვევები: დოქტორანტურის კურსდამთავრებულები მიღებული ცოდნისა და უნარ-ჩვევების საფუძველზე, შეძლებენ ჩამოაყალიბონ ახალი კოლაბორაციები როგორც ადგილობრივ ისე უცხოურ სამეცნიერო ჯგუფებთან ახალი სამეცნიერო კვლევების

დაგეგმვის მიზნით და შეძლებენ სასწავლო-კვლევითი საქმიანობის დამოუკიდებლად განხორციელებას.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი პაატა იმნაძე, ელ.ფოსტა: paata.imnadze@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის დასახელება: გინეკოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: მედიცინის დოქტორი/PhD in Medicine

პროგრამის მიზნები: წარმოდგენილი პროგრამა მიზნად ისახავს უზრუნველყოს დოქტორანტი ღრმა თეორიული ცოდნით ორსულობის ადრეულ ეტაპზე განვითარებულ პათოლოგიურ მდგომარეობათა ეტიოლოგიის, პათოგენეზის, დიაგნოსტიკის პროგნოზირებისა და მკურნალობის შესახებ, უახლეს, თანამედროვე ლიტერატურულ მონაცემებზე დაყრდნობით. ჩამოუყალიბოს დოქტორანტს ლიტერატურული და საკუთარი კვლევის შედეგების კრიტიკული ანალიზისა და ლოგიკური დასკვნების გაკეთების უნარი ფაქტებზე დამყარებული მედიცინის პრინციპების გამოყენებით, სამეცნიერო კვლევების დამოუკიდებლად დაგეგმვისა და წარმოების, ასევე სასწავლო პროცესის წარმართვის უნარი.

სწავლების შედეგები: დარგობრივი კვალიფიკაცია, ცოდნა, კომპეტენციები, უნარ-ჩვევები.:

პროგრამის დასრულების შემდეგ დოქტორანტს

- ექნება ღრმა, ფუნდამენტური ცოდნა მეანობა-გინეკოლოგიასა და რეპროდუქტოლოგიაში. ექნება ცოდნა ორსულობის მართვის საკითხებში, რაც მას შესაძლებლობას მისცემს ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში დასვას სწორი დიაგნოზი და შეიმუშაოს ეტიოპათოგენეზურად დასაბუთებული სამკურნალო ტაქტიკა.;
- შეეძლება დამოუკიდებლად დაგეგმოს და აწარმოოს სამეცნიერო კვლევები მეანობა-გინეკოლოგიასა და რეპროდუქტოლოგიაში თანამედროვე მეთოდების გამოყენებით;
- შეეძლება შეძენილი ცოდნისა და უნარების გამოყენებით ახალ, უცნობ გარემოში გადაჭრას წარმოქმნილი პრობლემები, როგორც ძირითად, ასევე მომიჯნავე დისციპლინებში;
- შეეძლება არასრული და შეზღუდული ინფორმაციის ანალიზის საფუძველზე ჩამოაყალიბოს სოციალურად და ეთიკურად მისაღები მოსაზრებები;
- შეეძლება წარმართოს სასწავლო პროცესი და განსაზღვროს საკუთარი ცოდნისა და უნარების სრულყოფისათვის საჭირო საშუალებები.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კ

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B

71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი არჩილ ხომასურიძე, ელ.ფოსტა: archil.khomasuridze@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის დასახელება: რეპროდუქტოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: მედიცინის დოქტორი/PhD in Medicine

პროგრამის მიზნები: უზრუნველყოს დოქტორანტი ღრმა თეორიული ცოდნით რეპროდუქციული ფუნქციის რეგულაციის მექანიზმების, რეპროდუქციული დარღვევების ეტიოლოგიის, პათოგენეზის, დიაგნოსტიკის და მკურნალობის შესახებ უახლესი, თანამედროვე ლიტერატურულ მონაცემებზე დაყრდნობით. ჩამოუყალიბოს დოქტორანტს:

- ლიტერატურული და საკუთარი კვლევის შედეგების კრიტიკული ანალიზისა და ლოგიკური დასკვნების გაკეთების უნარი ფაქტებზე დამყარებული მედიცინის პრინციპების გამოყენებით. რეპროდუქტოლოგიაში მიღებული ფუნდამენტური ცოდნის საფუძველზე ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში დასვას სწორი დიაგნოზი და შეიმუშაოს პათოგენეზურად დასაბუთებული ადეკვატური სამკურნალო ტაქტიკა;
- სამეცნიერო კვლევების დამოუკიდებლად დაგეგმვისა და წარმოების უნარი;
- სასწავლო პროცესის წარმართვის უნარი.

სწავლების შედეგები: დარგობრივი კვალიფიკაცია, ცოდნა, კომპეტენციები, უნარ-ჩვევები:

პროგრამის დასრულების შემდეგ დოქტორანტი იქნება “რეპროდუქტოლოგიის” სპეციალისტი, რომელიც სრულყოფილად ფლობს დარგის სამეცნიერო შედეგებს, მათ შორის ენდოკრინოლოგიაში და რეპროდუქტოლოგიაში. პროგრამის დასრულების შემდეგ დოქტორანტს:

- ექნება ღრმა, ფუნდამენტური ცოდნა რეპროდუქტოლოგიაში, რაც მას შესაძლებლობას მისცემს ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში დასვას სწორი დიაგნოზი და შეიმუშაოს ეტიოპათოგენეზურად დასაბუთებული სამკურნალო ტაქტიკა;
- შეეძლება დამოუკიდებლად დაგეგმოს და აწარმოოს სამეცნიერო კვლევები რეპროდუქტოლოგიაში თანამედროვე მეთოდების გამოყენებით;
- შეეძლება შეძენილი ცოდნისა და უნარების გამოყენებით ახალ, უცნობ გარემოში გადაჭრას წარმოქმნილი პრობლემები, როგორც ძირითად, ასევე მომიჯნავე დისციპლინებში;
- შეეძლება არასრული და შეზღუდული ინფორმაციის ანალიზის საფუძველზე ჩამოაყალიბოს სოციალურად და ეთიკურად მისაღები მოსაზრებები;
- შეეძლება წარმართოს სასწავლო პროცესი და განსაზღვროს საკუთარი ცოდნისა და უნარების სრულყოფისათვის საჭირო საშუალებები.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: ასოცირებული პროფესორი ჯენარა ქრისტესაშვილი, ელ.ფოსტა: jenara.kristesashvili@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის დასახელება: დერმატო-ვენეროლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: მედიცინის დოქტორი/PhD in Medicine

პროგრამის მიზნები: სადოქტორო პროგრამის მთავარი მიზანია დერმატოვენეროლოგიაში მაღალკვალიფიციური სპეციალისტების მომზადება, რომლებიც შემოქმედებითად მოეციდებიან და გაანალიზებენ ახალ და უკვე არსებულ ინფორმაციას. პროგრამის კურსდამთავრებულები შეძენილ ახალ ინფორმაციასა და უნარ-ჩვევებს დანერგავენ პრაქტიკაში და მიღებულ შედეგებს გაავრცელებენ როგორც პუბლიკაციების, ისე სასწავლო კურსების სახით. დოქტორანტებს საშუალება ექნებათ ქვეყანაში დანერგონ ახალი მიდგომები კანისა და სქესობრივი გზით გადამდები დაავადებების დიაგნოსტიკასა და მკურნალობაში.

სწავლების შედეგები: პროგრამის განხორციელების შედეგად მიღებული შედეგები გამოავლენს კანისა და სგგდ ეპიდემიოლოგიურად საშიშ კერებს. განისაზღვრება მათი გავრცელება სხვადასხვა პოპულაციაში, რის შემდგომაც უფრო აქტიურად და ეფექტურად განხორციელდება პროფილაქტიკური და სან-განმანათლებელი ღონისძიებები, რაც მომავალში უზრუნველყოფს ეპიდემიოლოგიური სიტუაციის გაუმჯობესებას. ასევე შეფასდება კანისა და სგგდ აღრიცხვიანობის, რეგისტრაციის არსებული მდგომარეობა, შემუშავდება რეგისტრაციის მეცნიერულად დასაბუთებული ახალი მეთოდოლოგიები.

მიღებული შედეგები გამოავლენს ნაკლოვანებებსა და ხარვეზებს სგგდ დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის საკითხებში. განისაზღვრება ხარისხობრივი, ეკონომიკური და სხვა ასპექტები..

დარგობრივი კვალიფიკაცია: პროგრამის დასრულების შემდეგ მომავალი დოქტორი იქნება მედიცინის დოქტორი, რომელიც სრულად ფლობს დღეისათვის სპეციალობაში არსებულ სამეცნიერო ლიტერატურას, დეტალურად იცნობს კანისა და სქესობრივი გზით გადამდები დაავადებების ზოგადბიოლოგიურ და ბიოეთიკურ პრობლემებს და სპეციალიზირებულია რომელიმე კონკრეტულ თემაზე.

ცოდნა: პროგრამის დასრულების შემდეგ დოქტორს მოეთხოვება ფართო ფუნდამენტური, სამეცნიერო, პედაგოგიური და პრაქტიკული მზადყოფნა. აღნიშნული სადოქტორო პროგრამის დასრულების დოქტორანტი უნდა ფლობდეს:

- სწავლების თანამედროვე მეთოდებს და ხერხებს;
- ეპიდემიოლოგიის, ბიოსტატისტიკის, კანისა და სქესობრივი გზით გადამდები დაავადებების და სხვა მასთან დაკავშირებული დისციპლინების თანამედროვე თეორიებსა და მოდელებს;
- კვლევასთან დაკავშირებულ ბიოეთიკის საკითხებს.

კომპეტენციები და უნარ-ჩვევები: დოქტორანტები, რომლებმაც წარმატებით გაიარეს დოქტორანტურის კურსი, მიღებული ცოდნისა და გამოცდილების საფუძველზე, შეძლებენ, თავი გაართვან სამეცნიერო პრაქტიკაში არსებულ და ახლად წარმოქმნილ პრობლემებს, არსებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით ჩამოაყალიბონ სწორი კონცეფციები.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული

გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი გიორგი გალდავა, ელ.ფოსტა: giorgi.galdava@tsu.ge;

ასოც. პროფესორი თინა ქიტუაშვილი, ელ.ფოსტა: tina.kituashvili@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის დასახელება: ტრანსპლანტოლოგია (უჯრედთა, ქსოვილთა და ორგანოთა ტრანსპლანტაცია)

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: მედიცინის დოქტორი/PhD in Medicine

პროგრამის მიზნები: სადოქტორო პროგრამის მთავარი მიზანია ისეთი სპეციალისტების მომზადება, რომლებსაც შესწევთ უნარი შემოქმედებითად შექმნან ახალი ცოდნა, კრიტიკულად გაანალიზონ დაგროვილი იდეები და პასუხისმგებლობით მოეკიდონ ამ ინფორმაციის ტრანსფორმაციასა და გავრცელებას პუბლიკაციების, სწავლებისა და პრაქტიკაში დანერგვის გზით. განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს დოქტორანტის მომავალ პროფესორად ჩამოყალიბებისათვის აუცილებელი უნარ-ჩვევების შექმნას.

სავარაუდო საკვლევი პრობლემები:

- ღვიძლის რეზექცია;
- ცოცხალი დონორიდან ღვიძლის ნახევრის გადანერგვა;
- ჰეპატოციტების ტრანსპლანტაცია;
- ღვიძლის რეგენერაცია;
- ღეროვანი უჯრედების როლი რეგენერაციაში;
- ქოლესტაზი;

სწავლების შედეგები: კვლევის შედეგად დადგინდება ღვიძლის რეგენერაციის მოლეკულური, ქსოვილოვანი და უჯრედული მექანიზმები. განისაზღვრება როგორც ტრანსპლანტირებული, ისე დონორში დარჩენილი ღვიძლის ნახევრის რეგენერაციაში და მასში მონაწილე უჯრედული ტიპები, მათ შორის, ღეროვანი უჯრედების მონაწილეობა და მათი ხარისხი. დაზუსტდება ქოლესტაზის დროს ახალი ნაღვლის სადინრების წარმოქმნის მიზეზები და ამ პროცესში მონაწილე უჯრედების ზუსტი ტიპები.

კვლევის შედეგები ხელს შეუწყობს ღვიძლის ტრანსპლანტაციის კლინიკაში დანერგვისათვის პირობების შექმნას, როგორც ტექნიკური რეალიზაციის, ისე ცოდნის ბანკის თვალსაზრისით.

პროგრამის რეალიზაციის შედეგად:

ა. დამუშავდება და დაინერგება ღვიძლის ნაწილობრივი და სრული ორთოტოპული გადანერგვის მოდელი, რომელიც ხასიათდება მაღალი მეცნიერული ღირებულებით.

ბ. დადგინდება “ნეოდუქტულოგენეზის” მიზეზები და მათი ჩართული უჯრედული ტიპები.

მოხდება:

- სტატიების მომზადება საერთაშორისო მიმოქცევაში მყოფი ჟურნალებისათვის.
- პროექტის მომზადება და წარდგენა გრანტის მოსაპოვებლად.

დარგობრივი კვალიფიკაცია: უჯრედთა, ქსოვილთა და ორგანოთა ტრანსპლანტაციის სადოქტორო პროგრამის დასრულების შემდეგ მომავალი დოქტორი იქნება “ტრანსპლანტოლოგიის” სპეციალისტი, რომელიც სრულად ფლობს ტრანსპლანტოლოგიაში დღეისათვის არსებულ სამეცნიერო შედეგებს, დეტალურად იცნობს ტრანსპლანტოლოგიის ზოგადბიოლოგიურ და ბიოეთიკურ პრობლემებს და ათვისებული აქვს რომელიმე კონკრეტული უჯრედული ან ორგანული ტრანსპლანტაციის ტექნიკა.

ცოდნა: პროგრამის დასრულების შემდეგ დოქტორს მოეთხოვება ფართო ფუნდამენტური, სამეცნიერო, პედაგოგიური და პრაქტიკული მომზადება. აღნიშნული სადოქტორო პროგრამის ფარგლებში დოქტორანტმა უნდა იცოდეს:

a) მეცნიერული კვლევის თანამედროვე მეთოდები;

b) სწავლების თანამედროვე მეთოდები;

შემდეგი დისციპლინები: ჰისტოლოგია, შედარებითი ანატომია, ემბრიოლოგია, ზოგადი პათოლოგიური ანატომია, ჰეპატო-ბილიალური ქირურგია და ტრანსპლანტოლოგია, იმუნოლოგია, ბიოეთიკა.

g) ტრანსპლანტაციის თანამედროვე თეორიები და მოდელები;

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: პროფესორი დიმიტრი კორძაია, ელ.ფოსტა: dimitri.kordzaia@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის დასახელება: სტომატოლოგია

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: მედიცინის დოქტორი/PhD in Medicine

პროგრამის მიზნები: პარადონტის ქსოვილთა ცვლილებების დადგენა ქალებში პრე-და პოსტმენოპაუზის პერიოდში; პრე-და პოსტმენოპაუზის პერიოდში მყოფი ქალებისათვის სტომატოლოგიური დახმარების ალგორითმის შემუშავება კბილის მაგარი ქსოვილების, პარადონტის, სანერწყვე ჯირკვლების კლინიკური და ლაბორატორიულ-ინსტრუმენტული მონაცემების საფუძველზე.

სწავლების შედეგები: (ყველაზე ეფექტურია მკურნალობის დაწყება ოსტეოპენიის პერიოდში, სანამ განვითარებულია ატროფიული ცვლილებები)

კლინიკური მონაცემების საფუძველზე დადგინდა კავშირი:

- პირის ღრუს ჰიგიენურ მდგომარეობას, მენოპაუზის პერიოდსა და პაციენტების ფსიქოემოციურ სტატუსს შორის;
- ყბების ძვლოვანი ქსოვილის დისტროფიულ პროცესებსა და ქალის ასაკს, მენოპაუზის ხანგრძლივობასა და ჰორმონალური თერაპიის ხანგრძლივობას შორის;

შემუშავებულია სტომატოლოგიური დახმარების ალგორითმი პრე-და პოსტ მენოპაუზის პერიოდში მყოფი ქალებისათვის.

დადასტურებულია კავშირი ძვლის სიმკვრივეს, სხეულის მასასა და პირის ღრუში არსებული ძვლოვანი ქსოვილების დისტროფიულ-რეზორცბციულ პროცესებს შორის პრე-და პოსტმენოპაუზის დროს.

პროგრამას პრაქტიკული მნიშვნელობა დადგენილია სამკურნალო და პროფილაქტიკური ღონისძიებების ალგორითმი, რომელიც მიმართულია პოსტმენოპაუზის პერიოდში მყოფი ქალების სტომატოლოგიური ჯანმრთელობის გასაუმჯობესებლად.

ნაჩვენებია ჰორმონალური თერაპიის, Ca D3 – ის ანტირეზორბენტების ხანგრძლივი დროით (არანაკლებ 3 თვისა) დანიშვნის ეფექტურობა.

ზემოაღნიშნული პროგრამა შესაძლებელია გამოყენებულ იქნას თერაპიული სტომატოლოგიის სალექციო კურსსა და პრაქტიკულ მეცადინეობებში, კვალიფიკაციის ასამღლებელ მოდულებში, ასევე შინაგანი სნეულებებისა და ენდოკრინოლოგიის სალექციო კურსში.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერიტი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A

81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ვლადიმერ მარგველაშვილი, ელ.ფოსტა: vladimer.margvelashvili@tsu.ge

სადოქტორო პროგრამის დასახელება: მოლეკულური მედიცინა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: მედიცინის დოქტორი/ბიოლოგიის დოქტორი
PhD in Medicine/PhD in Biology

პროგრამის მიზანი: მოამზადოს ექიმი დოქტორანტები მოლეკულურ მედიცინაში, რომელიც გულისხმობს კლინიკური და ექსპერიმენტული უროლოგიის, ურონკოლოგიისა და ტრანსპლანტოლოგიის შესწავლას, ასევე კომპლექსური მკურნალობისა და პრევენციის გზების ძიებას.

პროგრამის დასრულების შემდეგ დოქტორი შეიძენს ცოდნას:

- მეცნიერული კვლევის თანამედროვე მეთოდებში;
- სწავლების თანამედროვე მეთოდებში;
- დარგის თანამედროვე თეორიებსა და მოდელებში;

სწავლის შედეგები: სადოქტორო პროგრამა “მოლეკულური მედიცინა” ამზადებს ფუნდამენტური და კლინიკური მედიცინის კვალიფიციურ სპეციალისტებს.

მედიცინის დოქტორებს შეძენილი ცოდნის რეალიზება შეუძლიათ სამედიცინო პროფილის ყველა კლინიკურ-სადიაგნოსტიკო ცენტრებში, სამკურნალო დაწესებულებებში, კერძო სექტორში, ფარმაცევტულ კომპანიებში, სამკურნალო-პროფილაქტიკურ დაწესებულებებში, ესხვადასხვა სახელმწიფო უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში.

ასათვისებელი კრედიტების რაოდენობა: 180 ECTS კრედიტი

შეფასების წესი: სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს არა ნაკლებ ოთხ კომპონენტს (მათგან დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და ერთი შუალედური წერითი შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არა ნაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს; დოქტორანტურაში დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

საბოლოო ქულის ფორმირება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ქულები	შეფასება	ნიშანი
91-100	ფრიადი	A
81-90	ძალიან კარგი	B
71-80	კარგი	C
61-70	დამაკმაყოფილებელი	D
51-60	საკმარისი	E
41-50	ვერ ჩააბარა	FX
0-40	ჩაიჭრა	F

FX შეფასების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება, ხოლო F შეფასების შემთხვევაში სტუდენტმა კრედიტების მისაღებად კურსი თავიდან უნდა გაიაროს.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

ა) (P) – დაიცვა;

ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

საკონტაქტო პირი: სრული პროფესორი ლაურ მანაგაძე, ასოცირებული პროფესორი თემურ ჩიგოგიძე, ელ.ფოსტა: teimuraz.chigogidze@tsu.ge